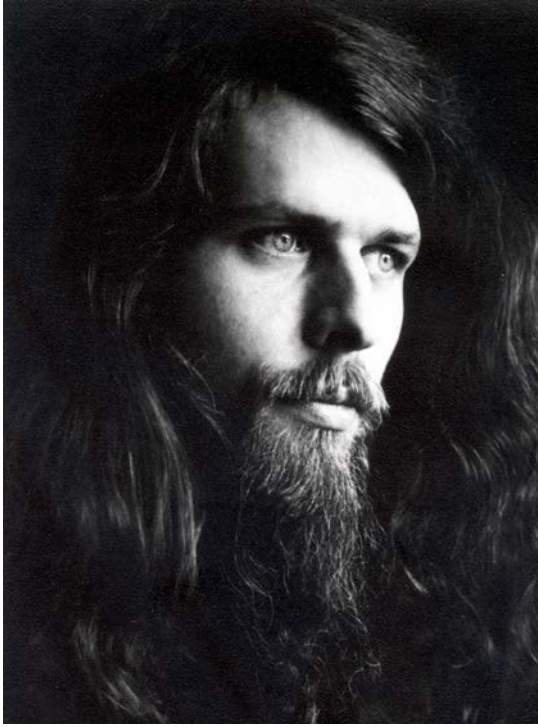

Jacob Holdt

50 år med reise inn i...

RØTTENE TIL UNDERTRYKKELSE

”Ikke siden utgivelsen av Jacob Riis’ samfunnskritikkbok, *How the Other Half Lives*, har det vært en like sterk oversikt over amerikansk livsstil som *American Pictures*. Presentasjonen på filmfestivalen i Cannes skapte en sensasjon.”

San Francisco filmfestival

“En av de beste tolkningene av svart-hvitt-psykologi - spesielt av sørlendinger - som jeg noen gang har møtt.”

James Baldwin

Viktig!!!

Her vil det komme en annen tekst skrevet av min utgiver av *Roots of oppression*

Eksempel på innvendig klaffetekst...

Jacob Holdt vokste opp bare 15 mil fra Jacob Riis’ hjemby i Danmark. I likhet med Riis, hvis ankomst til Amerika var nesten et århundre før Holdts ankomst, tilbrakte han sine første seks år som tramp. Likevel går likheten mellom de to utover omstendighetene rundt deres fødsel, oppvekst og reiser. Deres fotografering og medfølende, ganske usofistikerte forfatterskap er også lik. Begge oppfordrer til sosial reform, og insisterer på at “den andre halvdel av det amerikanske samfunnet er alles ansvar. *Roots of Oppression* er imidlertid også en undersøkelse av rasismen Holdt oppfatter vokse i seg selv etter hvert som han gradvis mister sin outsiderstatus og integrerer seg i sitt nye samfunn og internaliserer også dets mer uheldige verdier. Selv om han er en pengeløs vagabond, forstår han at hans hvite privilegium gir ham ansvar.

Han insisterer på at bildene hans må sees på som en beskrivelse ikke av de i en svart underklasse som er knust av effektene av slik rasisme, men av en hvit sosial sykdom som er så urovekkende at det er lettere for de fleste å fokusere (fotografisk eller på annen måte) på symptomene. heller enn årsaken. I sin uvanlige eksponering av den sykdommen har *Roots of Undertrykkelse* et presserende budskap til alle hvite.

”Jeg så lysbildeforevisningen din på et universitet i Washington DC på 1980-tallet, og det gjorde et uutslettelig inntrykk på meg. Da jeg snakket om å gjøre en utstilling med Louisiana-museet i Danmark, sendte de Louisiana Channel for å filme meg i studioet mitt i LA. Og de ga meg boken din *American Pictures* i gave og spurte om jeg tilfeldigvis viste den. Og jeg begynte bare å le, for jeg har flere eksemplarer av den – jeg kjøper ekstra eksemplarer til venner hver gang jeg ser den i en bokhandel. Det viktigste jeg ble slått av fra første gang jeg så boken, var at jeg aldri hadde sett bilder som jeg følte var så nøyaktige i deres gjengivelser av søren som jeg kjente.”

Arthur Jafa

50 år med reise inn i...

Røttene til undertrykkelse

Jacob Holdt

Undertrykkelsens røtter
Bildeoppsett og design av Jacob Holdt basert på modul
designet av Kitte Fennestad for originalboken “American
Pictures”
Oppdatert tekst 2021
© American Pictures Foundation og Jacob Holdt
ISBN 87 - ??????????
Alle rettigheter forbeholdt. Publisert av ????>

Plass til forlagets tekst

En bok er sjelden en persons verk, og en foto- og reisebok blir absolutt en veldig samarbeidsinnsats. Jeg har i denne boken bestemt meg for ikke å nevne eller endre alle unntatt noen få av de virkelige navnene. Dette gjør meg trist siden alle unntatt noen få utnyttende gatebilder er et resultat av ikke bare folks gjestfrihet, men vanligvis av deres sterke samarbeid, interaksjon og tillit til meg – så vel som deres senere godkjennelse. Blant menneskene som bidro til å lage boken vil jeg spesielt takke de som ga meg oppmuntring og økonomiske donasjoner i løpet av mine første pengeløse vagabondår: Alice Turak(\$ 10), John Ray (\$ 20), Susan Kennedy (\$ 30), Cary Ridders (\$ 50), Allan Tunick (15 ruller med film). En veldig spesiell takk til Eveleen Henry og Marly Sockol for oppbevaring av lysbildene mine og til Tommy Howard for å ha lånt meg sin gamle Buick med flere tanker med bensin for å komme meg rundt på bakveiene i NC hvor jeg ikke kunne haike.

Takk siden til Dick Boggle for å ha donert bilen hans, som gjorde det mulig for meg å bringe lysbildefremvisningen til de fleste av personene i boken ved min første retur til USA. For kritikk og tilbakemeldinger gjennom mange år, som mange av ideene i boken vokste gjennom, er jeg en stor takk til Tony Harris, som i 30 år var min partner i rasismeverksteder i hundrevis av amerikanske og europeiske skoler. Og til de tusenvis av studenter på verkstedene mine, som åpnet seg deres hjerter og lærte meg om en mye dypere rasisme og smerten bak den enn jeg opprinnelig kunne se og fotografere som en naiv og overfladisk vagabond. Og til de svarte som - selv om lysbildefremvisningen min ofte var for smertefull for dem selv til å se i deres for det meste hvite universitetsmiljøer - likevel insisterte på at de hvite “ser og forstår min smerte” og igjen og igjen brakte meg tilbake til studiestedene deres av den grunn.

Mer kommer ....

Med kjærighet Jacob Holdt
The Ubuntu House
København, Danmark
www.american-pictures.com

EN LEKSJON OM UNDERTRYKKELSE

50 år med svart/hvitt undertrykkelse i Amerika, opplevd og fotografert av en hvit reisende, forhåpentligvis med litt innsikt og inspirasjon for frigjøringskjempere over hele verden

DEL EN - SIDE 6:

“Røttene til undertrykkelse”

De grunnleggende og historiske mønstrene for undertrykkelse

INTERMEDIUM - SIDE 200:

“Forstå røttene til hvitt hat”

Studerer undertrykkelsen i barndommen av mennesker

i hatgrupper og seriemordere av svarte

DEL TO - SIDE 240:

“Ghettoen i våre sinn”

Å forstå hvordan vi som ønsker å gjøre godt ender opp med å undertrykke

svarte i Amerika og minoriteter i andre land

ETTERORD - SIDE 456:

Mine tanker om helbredelse

Finn lenker på hver side til videoer med transkriberte sanger, intervjuer og oppdaterte historier om de inkluderte personene i boken. [Eller se en oversikt her.](#)

Avreisested

Før vi starter reisen vår og prøver å forstå og handle på de mørke kreftene som deler oss, la oss ikke glemme de opplysende menneskelige trobekjennelsene som forener oss.

Rebellen: Det er ikke noe sted i verden en stakkars skapning som har blitt lynsjet eller torturert i hvem jeg ikke blir myrdet og ydmyket ...
... *Aime Cesaire* : " *The Miraculous Arms* "

Vi blir bedt om å elske eller hate et slikt land og et slikt og slikt folk. Men noen av oss føler for sterkt vår felles menneskelighet til å ta et slikt valg.
... *Albert Camus*

Vi må lære å leve sammen som brødre eller gå til grunne sammen som dårer.
... *Martin Luther King*

Hat synden, elsk synderen.
... *Mahatma Gandhi*

Utover spørsmålene om rett og galt er det et felt. Jeg vil møte deg der.
.... *Rumi*

I Afrika er det et konsept kjent som 'ubuntu' - den dype følelsen av at vi bare er mennesker gjennom andres menneskelighet; at hvis vi skal oppnå noe i denne verden, vil det i like stor grad være på grunn av andres arbeid og prestasjon.
..... *Nelson Mandela*

Ubuntu

"En person er en person gjennom andre mennesker" - bekræftelsen av ens menneskelighet gjennom anerkjennelse av en "andre" i hans eller hennes egenart og annerledeshet. Kan vi integrere denne gamle "afrikanske drømmen" - "vi er fordi du er, og siden du er, definitivt er jeg det" - med ideen om "den amerikanske drømmen"?

“VIKTIG! Bildene i denne boken skildrer ikke svarte og svarte kulturer og heller ikke hvite og hvite kulturer siden de er uforholdsmessig fra den svarte underklassen og den hvite overklassen. De er allegoriske visuelle utsagn brukt i en lignelse om undertrykkelse. Og det er ikke en bok om historisk undertrykkelse av svarte, men «historie sett i nåtiden» slik jeg opplevde den i løpet av mine 50 år i Amerika; mønstre parallelle med de jeg så i mitt antirasismearbeid i den tredje verden og i Danmark, hvor jeg i alderdommen derfor opprettet dialogsentret The Ubuntu House. All undertrykkelse har ofre, men vanligvis har folk levd i dem så lenge at de hver for seg ikke har en tendens til å se seg selv som ofre, men som sterke og motstandsdyktige mennesker - selv om all statistikk viser at de som gruppe er ofre, holdt tilbake av usynlige (ikke-fotograferbare) styrker.”
Jacob Holdt, Ubuntuhuset, København

Beskytter for Ubuntu-huset, Zindzi Mandela, datter av Winnie og Nelson Mandela

Sentret rundt Zindzi Mandela i Ubuntu-huset vårt, feirer vi menneskeheten vi deler på tvers av alle kunstige etniske, religiøse, seksuelle og nasjonale grenser

1995 - Queens, NY

1995 - Queens, NY

Forord til Røttene til undertrykkelse

*“Det var den beste av tider; det var den verste av tider; det var visdommens tidsalder; det var dårskapens tidsalder; det var troens epoke, det var vantroens epoke, det var lysets tid, det var mørketiden, det var håpets vår; det var fortvilelsens vinter.”
Charles Dickens: En fortelling om to byer*

Disse berømte ordene beskriver eksepsjonelt godt følelsene mine da jeg i 1970 forsøkte å bygge bro mellom to samfunn – mitt eget danske med min nye amerikanske – samt min uvelkomne nye identitet som «hvit», med en egen parallell i det «svarte» samfunnet. Håp og lys så ut til å omslutte alle noen få år etter triumfen til Civil Rights Movement, som førte med seg løftet om en bedre og rasemessig integrert fremtid snart. Akkurat som mørke og fortvilelse så ut til å omslutte alle som prøvde å stoppe drapet på millioner av vietnamesere. Størrelsen på slaktingen gjorde meg og millioner av unge mennesker over hele verden ganske anti-amerikanske, og jeg hadde ingen interesse av å bli i USA da jeg haiket fra Canada på vei til Latin-Amerika. I løpet av de første dagene i landet ble jeg holdt oppe med våpen av sinte svarte, men jeg ble også invitert til å leve som den eneste hvite i Angela Davis' Che Lumumba Club og tatt inn i grupper som Black Panthers i tillegg til å bli omfavnet av hvite antikrigsgrupper. I denne blendende skumringen mellom mørke og lys mistet jeg snart min opprinnelige orientering da jeg

reiste gjennom dette (nord)amerikanske samfunnet og kjempet for å finne sin egen nye identitet. Jeg ble fullstendig forelsket i ungdommen i deres søken etter sannhet - og dermed i Amerika. Jeg hadde den gangen ingen anelse om at denne kjærligheten ville fortsette, som mitt arbeid med ungdom, resten av livet. Jeg skrev endeløse dagbøker og brev til foreldrene mine om menneskene som inviterte meg inn i livene deres, og til min lykke sendte de meg et billig halvrammekamera «slik at du kan sende noen bilder hjem om dine opplevelser». Jeg hadde aldri fotografert før, men jeg syntes det var en mye raskere måte å huske mennesker og hendelser på (enn med ord) og reiste etter nesten seks år hjem med 15 000 bilder. I lang tid brukte jeg kameraet som min fotografiske dagbok, men etter at jeg overvant min første frykt for ghetto-nabolag, som fikk meg ranet igjen og igjen, var det som om jeg ble tatt i hånden og dratt inn i en verden jeg hadde ikke kjent eksisterte. I mine danske skoleår hadde vi hørt om Martin Luther King og Civil Rights Movement, men det hadde ikke endret vårt utbredte verdensomspennende syn på Amerika som i utgangspunktet et hvitt land. Tilsynelatende foretrakk også de fleste amerikanere å se det slik, og siden de fleste sjåførene som hentet meg var hvite, befant jeg meg raskt i rollen som budbringer mellom to totalt adskilte og ulikt samfunn. I min egen naivitet, Jeg så ikke på dette som (resultatet

Where did all the anger come from?

...so what's in store?

i'm talking about race war!

“Get yourself together”

“Open your eyes, get wise”

Race war...people getting killed in the streets

blood on your feet

the ends don't meet,

and who're they going to blame it on, me?

Where did WE go wrong?

Try the media, try the PD, try your TV,

anybody but yourself.

But once the bullets starts flying

people starts dying

its all because of lying

history books they teach hate

I did have no escape from the racist faith

it's like South Africa, we'll start killing

race war, race war, race war, race war, race war...

1973 - Denmark, SC

1973 - Washington, DC

1975 - San Quintin, California

1987 - Før showet i Boston College

Ofte trengte studenter bare slik reklame når jeg kom tilbake til studiesteden

av) rasisme, men var vantro på at hvite kunne la svarte leve under slike forferdelige forhold – ofte rett ved siden av – uten å gjøre noe med det. Verre, de “så” det ikke engang, eller de rettferdiggjorde det fordi de ikke så på svarte som medmennesker. De samme hvite ville gjøre hva som helst for meg som utlending, og siden jeg til gjengjeld så på dem som anstendige kjærlige mennesker, betraktet jeg dem ikke som ekte rasister og brukte nesten aldri ordet rasisme – et ord jeg assosierte med Civil Rights Movement ti år tidligere og søkte til Ku Klux Klan. Nei, jeg følte at alle disse kjærlige hvite bare var dårlig informert og lett kunne endres, for eksempel da jeg tok dem med meg for å besøke mine svarte venner på den andre siden av banen. På denne måten startet mitt pedagogiske prosjekt. Jeg gjorde det også av egoistiske grunner siden de ofte ble så rørt at de ga meg et par dollar eller en matpose “for å støtte prosjektet ditt, for disse bildene må sees av alle amerikanere.” Jo mer jeg kunne flytte dem, jo mer tid ville jeg spare ved å slippe å haike to ganger i uken til storbyene og ligge i blodbanker i fire timer av gangen for å selge plasmaet mitt for 5 eller 6 dollar – nok til to rundstykker av film. Dette var min eneste inntekt siden jeg ankom Amerika med bare \$40, en sum som varte i fem år på grunn av amerikanernes utrolige gjestfrihet. Etter omtrent tre år begynte jeg å føle at jeg jobbet med et prosjekt for å utdanne hvite amerikanere – én etter én. Vendepunktet kom 8. mars 1974, da en kvinne tok meg med for å se en lysbildefserie om kullgruvearbeidere ved Santa Fe College, FL. Det var bilder, fortellinger og musikk, og selv om det var veldig primitivt, var det ekstremt kraftig, og fungerte raskt ved å endre bilder slik at det nesten virket filmatisk. Og den brukte to skjermer, som jeg umiddelbart kunne se ville være en effektiv måte å formidle mitt eget sjokk over å oppleve gapet mellom hvitt og svart Amerika.

Ofte hadde lærere plukket meg opp og invitert meg til å snakke med klassene deres på høyskoler. Hvor mye mer effektivt ville budskapet mitt vært hvis jeg kunne konvertere de små bildebøkene mine til lysbildefremvisninger for hele klasser om gangen? Jeg må innrømme at jeg på den tiden ikke i min vildeste fantasi hadde sett for meg at jeg bare noen år senere skulle ende opp med å presentere dem for opptil 2000 studenter om gangen ved amerikanske universiteter. Likevel, fra nå av var jeg klar over at jeg jobbet med en lysbildefremvisning. Dette var bare et år før jeg måtte flykte fra Amerika – et år hvor jeg satt fast i et ekteskap i San Francisco. Jeg brukte mye av den tiden uproduktivt, og skrev en rekke søknader for å få midler til å kjøpe bedre kamerautstyr – «Hvis jeg bare kunne få en ekte Nikon!» – men forgjeves. Selv ikke når svarte var i stiftelsesstyrene. En vanskelighet jeg hadde i disse årene, når alle følte at “raseproblemet var løst” og ting gikk fremover, var at mange vellykkede svarte følte seg ukomfortable med bildene mine – både av skam over at deres egne brødre fortsatt levde under disse forholdene og enda mer av frykten for at bilder ville negativt stereotype svarte i det hvite sinnet. Min egen følelse var at disse stereotypene allerede var så dype at hvite måtte informeres om sitt eget ansvar for uforholdsmessig å tvinge svarte inn i fattigdom og kriminalitet. Selv om jeg ikke brukte ordet “rasisme” så ofte som “systemet for vår daglige undertrykkende tenkning” (min betegnelse for “systemisk rasisme,” før uttrykket ble laget, som gjorde oss ansvarlige, ikke “systemet”), Jeg følte at bildene mine tydelig viste den menneskelige ødeleggelsen rasisme hadde skapt rundt oss. var at mange vellykkede svarte følte seg ukomfortable med bildene mine – både av skam over at deres egne brødre fortsatt levde under disse forholdene og enda mer av frykten for at bildene ville negativt stereotype svarte i det hvite sinnet. Min

egen følelse var at disse stereotypene allerede var så dype at hvite måtte informeres om sitt eget ansvar for uforholdsmessig å tvinge svarte inn i fattigdom og kriminalitet. Selv om jeg ikke brukte ordet “rasisme” så ofte som “systemet for vår daglige undertrykkende tenkning” (min betegnelse for “systemisk rasisme,” før uttrykket ble laget, som gjorde oss ansvarlige, ikke “systemet”), Jeg følte at bildene mine tydelig viste den menneskelige ødeleggelsen rasisme hadde skapt rundt oss. var at mange vellykkede svarte følte seg ukomfortable med bildene mine – både av skam over at deres egne brødre fortsatt levde under disse forholdene og enda mer av frykten for at bildene ville negativt stereotype svarte i det hvite sinnet. Min egen følelse var at disse stereotypene allerede var så dype at hvite måtte informeres om sitt eget ansvar for uforholdsmessig å tvinge svarte inn i fattigdom og kriminalitet. Selv om jeg ikke brukte ordet “rasisme” så ofte som “systemet for vår daglige undertrykkende tenkning” (min betegnelse for “systemisk rasisme,” før uttrykket ble laget, som gjorde oss ansvarlige, ikke “systemet”), Jeg følte at bildene mine tydelig viste den menneskelige ødeleggelsen rasisme hadde skapt rundt oss. Min egen følelse var at disse stereotypene allerede var så dype at hvite måtte informeres om sitt eget ansvar for uforholdsmessig å tvinge svarte inn i fattigdom og kriminalitet. Selv om jeg ikke brukte ordet “rasisme” så ofte som “systemet

for vår daglige undertrykkende tenkning” (min betegnelse for “systemisk rasisme,” før uttrykket ble laget, som gjorde oss ansvarlige, ikke “systemet”), Jeg følte at bildene mine tydelig viste den menneskelige ødeleggelsen rasisme hadde skapt rundt oss. De mange moralske spørsmålene om hva som skjer med ditt eget hvite sinn når du i flere år beveger deg først og fremst i den svarte underklassens ødeleggelser, uten særlig interaksjon med bedrestilte svarte, vil også bli diskutert i denne boken. Et resultat var at det siste året følte jeg at jeg ikke kunne fullføre prosjektet mitt uten å reise til land som Haiti, Jamaica, Cuba og Brasil, med deres forskjellige former for slaveri, hvis jeg genuint og objektivt ønsket å se, forstå og beskrive forskjellen mellom «ekte svarthet» og «resultatet av undertrykkelse». For sånn sett er alle vi som lever i et samfunn med systemisk rasisme fanger i Platons hule. Det ville imidlertid ha vært et uendelig akademisk prosjekt godt utenfor rekkevidde for en frafall på videregående skole som meg. innsjø Jeg påstår ikke med denne boken å være mer enn en “gateklok” huleboer i mitt forsøk på å gi stemme til de like tapte “gatekloke” menneskene i gettoen som alltid sa: “Hei, mann, dette er ingenting men slaveri.» Kan det, spør jeg i en bok opplevd fra et froskeperspektiv, være noen sannhet i slike utsagn i et såkalt «fritt samfunn»? Som jeg nevnte, ville ikke det samme samfunnet gi meg støtte til prosjektet mitt. Til slutt måtte jeg returnere til Danmark, men ikke før etter nesten å ha blitt myrdet og levd i konstant frykt for at FBI var i ferd med å konfiskere bildene mine. Jeg ble veldig desillusjonert da jeg flyttet tilbake til barndomshjemmet mitt, en landsbyprestegård. Faren min, en pastor, lånte meg penger til tre lysbildefremvisere og på mindre enn to måneder laget jeg en lysbildefremvisning for å presentere

1991 - Selv mitt 10. show her i Stanford U. var stappfullt i det største auditoriet

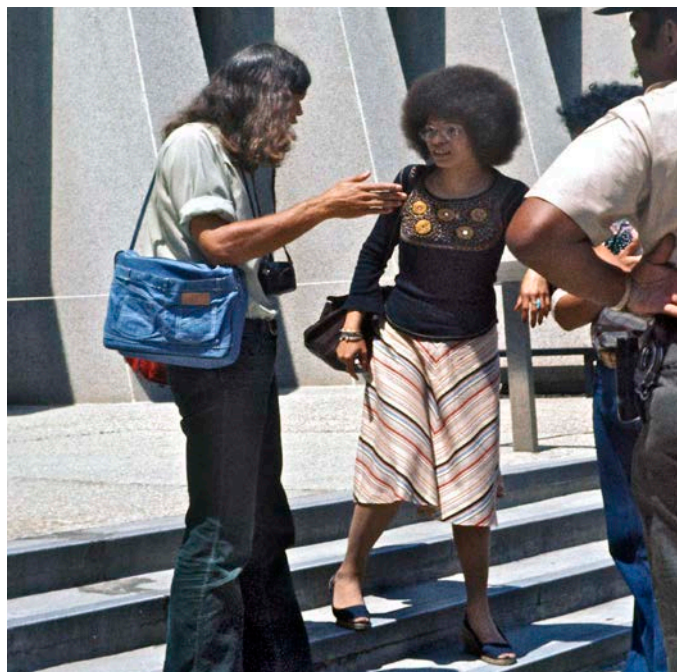
i den lokale kirken hans. I det landlege området hadde jeg ikke tilgang til et bibliotek for å forske, og Google var ennå ikke oppfunnet.

Det var som om fem år med innestengt sosialt sinne bare strømmet ut av meg. Jeg trodde jeg alltid kunne gjøre research når jeg dro tilbake til Amerika med «the show» (en lysbildeserie akkompagnert av tapet musikk), men ryktene om det spredte seg så raskt at det snart ble presentert over hele Europa av svarte amerikanske frivillige, ofte med tusenvis i kø for å se det (selv om jeg fortsatt ikke hadde tid til å faktasjekke det, bekreftet de svarte det hele).

På mindre enn ett år ble den gjort til en bestselgerbok, og vi opprettet en stiftelse for å gi alt overskudd fra showet og boken til kampen mot apartheid i Sør-Afrika. Men bare en måned etter publisering fant jeg ut fra KGB at Sovjetunionen hadde til hensikt å bruke den over hele verden mot president Carters menneskerettighetspolitikk, og pekte på bildene for (feilaktig) å hevde at menneskerettighetene var like ille i Amerika som i kommunistiske Russland.

Siden jeg var en stor fan av Carter – den første amerikanske presidenten som ikke styrte demokratisk valgte regjeringer over hele den tredje verden – bestemte jeg meg for å saksøke for å stoppe salget av boken min over hele verden. Deretter flyttet jeg tilbake til Amerika med lysbildefremvisningen min, hvor jeg følte det hørte hjemme.

Her ble det også en umiddelbar suksess, og i de neste 30 årene sto jeg på scenen i en ny høyskole nesten hver kveld på turneene mine - ofte bare ståplasser. Også her opplevde jeg mørke og lys på samme tid. Jeg ble låst inne i mørke auditorier fem timer om natten, og byttet lysbildebrett hvert femte minutt. Etter 7000 show endte jeg opp med å ha tilbrakt 35 000 timer av livet mitt i

1975 Raleigh, NC - Igjen kjemper med Angela Davis om ideene i showet

mørket. For en sløsning med livet hvis det ikke hadde vært for lyset – eller gjensidig opplysning – jeg opplevde dagen etter på mine rasismeverksteder. Disse ble deltatt av “skall-sjokkerte” studenter som nå er forpliktet til å utrydde sin egen rasisme og av svarte som forsto hvordan internaliserende rasisme hadde klippet vingene deres. Her lærte jeg mer om kostnadene ved rasisme på hvite enn jeg noen gang har gjort under mine fem år med vagabonding gjennom dens svarte ødeleggelse.

Likevel snakket jeg og Tony Harris, min svarte assistent, med hans dype psykologiske innsikt og hans evne til å trekke på sine egne ghettoerfaringer, nesten aldri om rasisme. For det tok timer og ofte hele dager å hjelpe elevene med å bli oppmerksomme på og helbrede skadene de individuelt hadde pådratt seg i oppveksten - selv de mest suksessrike og på overflaten “privilegerte” Ivy League-studentene.

Vanligvis var det mye utladning eller gråt i rommet etter hvert som de alle gradvis innså hvordan smertene deres ble delt og hvordan de var i denne båten sammen - svart og hvitt. Etterpå startet de ofte ukentlige «American Pictures unlearning racism»-dialog/helbredende grupper på campus etter at Tony og jeg dro - og innen et år brakte de showet tilbake til campus for å hjelpe til med å sjokkere flere studenter inn i lignende avlæringsgrupper. Vi mottok mange brev fra dem om hvordan det gradvis hadde «ryddet deres sinn» og «hevet deres intelligens». Som et resultat var de mer “tilstede” i klassen og fikk høyere karakterer på skolen. Det var et levende vitnesbyrd om hvordan rasisme og andre undertrykkelser skadet vår tenkning, intelligens og velvære.

Å bekjempe rasisme, insisterte vi på, var i vår egen interesse. Likevel var vi ikke så naive at vi trodde vi kunne få slutt på rasismen deres. Vi prøvde bare å gjøre dem til engasjerte antirasistiske rasister, anti-sexistiske sexister, osv. Bevisste på

1987 - Snakket med James Baldwin hele natten etter at han så det 5-timers showet

hvordan de alltid ville være ofre for samfunnets systemiske rasisme, men forpliktet til å jobbe med effekten på dem selv i solidaritet med dem som rasismen knuste— spesielt når de kom inn i maktposisjoner som gjorde dem i stand til å bidra til å endre systemisk rasisme. Jeg fikk ofte invitasjoner til å bli med dem 15-20 år senere, da gruppene deres møttes igjen for å evaluere hvordan showet hadde forandret livene deres nå som de hadde stillinger i regjeringen og storbedriftene. Mye av det de lærte meg prøver jeg å formidle i denne vanskelige boken. Ja, “vanskelig” for de fleste. For alle som vet litt om campuslivet i Amerika vet hvor kort oppmerksomhetsspennet til studenter er. Når foredragsholdere kommer til campus, begynner studentene ofte å gå ut etter en halvtime hvis de ikke tror de kan bruke forelesningen til å få høyere karakterer. Hvis de hadde visst hvor lange forelesningene mine var, ville de aldri ha dukket opp for dem. Enn si om de hadde visst at de handlet om rasisme! Så vi måtte alltid lure dem til å komme, og når de først var der – som de fortalte oss – slet de med skyldfølelsen angående papirer de absolutt måtte skrive samme kveld. Likevel ble de vanligvis i hele fem timer. Og hoppet til og med over alle timene neste morgen for å gå på rasismeverkstedene våre i stedet.

Hvordan oppnådde jeg det og har pakket hus – selv i Harvard, hvor de, på mitt første besøk, fortalte meg at de samme uken hadde tre verdensberømte statsmenn på tale (som bare hadde trukket rundt 20 studenter)? Barack og Michelle Obamas “Harvard Black Law Student Ass” brakte meg tilbake 18 ganger i løpet av årene - til “standing room only” folkemengder. Det var den samme historien på de andre Ivy League-skolene.

Slik jeg forsto det, fra å lese deres mange papirer og brev om opplevelsen, var det fordi jeg (utilsiktet) hadde undertrykt dem. De gikk gjennom systematisk undertrykkelse — eller rettere sagt

«omvendt undertrykkelse». La meg forklare.

Nesten overalt så jeg studentene på samme måte som de så på seg selv: som grunnleggende gode, velmenende, omsorgsfulle mennesker som virkelig ønsket å gjøre godt for svarte, de fattige og samfunnet. De så ikke på seg selv som rasistiske og rasjonaliserte det ofte bort: «Jeg er en god kristen, så jeg kan ikke være rasist» osv.

De følte at de gjorde det riktig, men i løpet av timene av showet brøt jeg gradvis ned forsvaret deres og viste dem steg for steg hvordan de gjorde feil, hvordan alt de gjorde var å undertrykke svarte. Under pausen (etter de første to timene) ville mange fortsatt ha forsvaret sitt intakt og i hjertet skylde på andre (f.eks. folk i sør) for å være de virkelige rasistene. Eller noen få, for eksempel en sykehusadministrator i Philadelphia, ville angripe meg, budbringeren. Men etter fem timer var alle rømningsveiene deres blokkert, alle forsvarsverkene deres brutt ned, og jeg så dem natt etter natt gå ut gråtende, bøyde hoder i skyldfølelse. Noen, som sykehusadministratoren, spurte: “Hvordan kan jeg sette penger inn i prosjektet ditt slik at det kan spres over hele Amerika?”

Da lærerne ba de hvite elevene om å sette ord på følelsene deres, ble jeg overrasket over å finne at de nesten ordrett valgte de samme som svarte listet opp da de ble bedt om å sette ord på det de lider av daglig på grunn av vår rasistiske tenkning, som hele tiden forteller dem de gjør galt og klandrer dem for alt, og lar dem nesten ikke unnsnippe, uten lys i enden av tunnelen. Når du selv føler at du gjør rett, men fra fødselen av blir endeløst bombardert med meldinger om at du tar feil, ender du absolutt ikke opp med veldig konstruktive følelser. Dette er hva effektiv undertrykkelse handler om, og de hvite studentene opplevde det plutselig i seg selv, noe som var så sjokkerende at de neste dag hoppet over timene for å prøve å helbrede rasismen deres - en endring jeg tror ikke kunne

1991 NYC - Mellom campusforelesningene tilbrakte jeg nettene med de hjemløse

ha blitt oppnådd på en to - time akademisk forelesning (uten bilder og musikk) selv av de beste av mine hovedkonkurrenter på forelesningskretsen, som Angela Davis eller Coretta og Yolanda King.

Av denne grunn tvang noen universiteter, som det konservative Dartmouth, til og med alle sine førsteårsstudenter til å gå gjennom mitt "omvendt undertrykkelse"-program før de begynte på klassene. Jeg bør påpeke at jeg hadde en langvarig konflikt med Angela Davis etter et intervju med henne om svart selvhat i mitt første show. Selv etter en personlig presentasjon i sitt eget hjem, var hun aldri enig med meg og nektet å finansiere showet hver gang studentene hennes i UCSC brakte meg tilbake. Heldigvis hadde jeg støtte og støtte fra de fleste andre ledende svarte talspersoner, som James Baldwin. Folk i Frankrike og Amherst prøvde alltid å bringe oss sammen. Til slutt kjørte han to timer i en forferdelig snøstorm for å se showet, hvorpå vi snakket hele natten. Til slutt var Yolanda King min sterkeste konkurrent under Black History Month, men på en eller annen måte slo vi oss sammen og satte sammen et show for president Clinton på Kennedy Performing Arts Center til hyllest til Martin Luther King. Jeg presenterte den også på King Center for Nonviolent Social Change i Atlanta. Etterpå ønsket familien å vise den der permanent, "for den viser bedre enn noe annet hva Martin kjempet mot, som dagens svarte ungdom ikke vet så mye om."

Og slik fortsatte jeg i 30 år til vi fikk valgt den første svarte presidenten, hvoretter jeg trakk meg i troen på at ting gikk i riktig retning. Vel, igjen var jeg litt naiv, og resten er historie... Rasismen eksploderte i Europa og i mitt eget land, Danmark, hvor jeg nå følte det var min plikt å være samme slags budbringer i et splittet samfunn. Jeg så forskrekket på hvordan Trump ble inspirert av måten rasistiske europeiske politikere vant valg ved å

1985 - Jeg presenterer showet mitt utendørs for å støtte avhendingsboikotten av Columbia Univ.

bruke splittende, hatfylt retorikk. Etter mange år med amerikanske politikere som snakket politisk korrekt og kun brukte kodet rasisme, skjedde dette nå også i Amerika. Da vi som et resultat av dette begynte å se åpenlyst hat og rasisme eksplodere i Amerika – klangruppene jeg hadde jobbet med nå kom ut i det fri, og politiets rasisme tillot dem åpent å rettfærdiggjøre drap på svarte – følte jeg at det var vanskelig for meg å sitte som et passivt vitne.

Og da jeg så fremveksten av den største bevegelsen mot rasisme Jeg hadde opplevd i alle mine år i Amerika, jeg ønsket på en eller annen måte å støtte det. Spesielt da jeg så hvor mange av de idealistiske unge deltakerne ikke forsto hvordan sinnet som drev Black Lives Matter-bevegelsen hadde mye dypere røtter enn dagens visuelt registrerte drap på svarte menn. Hvordan kunne jeg bidra til å visualisere for dem all undertrykkelsen som førte til det effektivt? Det er nå utgitt mange gode bøker om det – ikke minst av svarte – men knapt noen med bilder som viser det hele så effektivt som dagens videoer. Og så kom ideen om å prøve å lage en bok som min gamle effektive lysbildefremvisning som bombarderer leseren med bilder som viser røttene til all undertrykkelsen jeg selvpersonlig har vært vitne til. La meg se om jeg kan undertrykke leserne mine ved å reise alle de samme forsvarerne og følelsene i deg – på papiret – som jeg kunne med publikum i mørke rom. Jeg vil til og med inkludere musikalske lenker til sangene underveis. Kanskje vil det ta lengre tid enn 5 timers intern kamp å lese den som en bok, men til slutt kan du også her sjekke og se om reaksjonene dine på min omvendte undertrykkelse er de samme som i 30 år for «det beste og den flinkeste» av studentene. La oss gå til starten av "showet" mitt: Dette er en billedleksjon om undertrykkelse og skaden den gjør oss. Viktigst er voksenundertrykking av barn. Overalt i verden blir barn såret veldig tidlig av voksnes irrasjonelle oppførsel.

1978 - Sammen med min medarbeider Tony Harris i Oslo Konserthus

Dette forårsaker alvorlige mønstre av nød som resulterer i sårende oppførsel. Senere i livet gjensker vi disse nødsmønstrene på våre egne barn eller på hverandre, for eksempel i sexistisk, rasistisk, nasjonalistisk, totalitær, antisemittisk, antimuslimsk, homofobisk, alders-, handicap- eller klasseundertrykkelse.

Hos de fleste av oss har disse mønstrene blitt så kroniske at vi blir defensive når de blir utfordret og ender opp med å skylde på ofrene. Vi tør ikke se i øynene at vi i slike systemer både er ofre og undertrykkere. Det er få steder i verden hvor hovedingrediensene i undertrykkelse er så åpenbare som i forholdet mellom svarte og hvite i USA. Fra denne tragedien føler jeg at vi alle kan lære noe om oss selv.

Når vi går gjennom denne boken, er det viktig å forstå skaden vi går gjennom i et segregert samfunn. Svart eller hvit, vi er født naturlig åpne og nysgjerrige uten medfødte rasemessige skjevheter. Da går det galt. Vi hører ting som «Niggere er skitne, dumme og late. De hører hjemme på bunnen.» For det kjærlige og kjærlige barnet er dette irrasjonelt, forvirrende og sårende. Mens vi skader tankene våre, tenker ikke lenger rasjonelt og et stivt arr skapes på vår tenkning. Etter år med slike sårende meldinger, ender vi opp med å akseptere og internalisere disse begrensede definisjonene av oss selv og samfunnet vårt.

Sett med en utlendings øyne håper jeg det blir lettere å se hvordan slike rasemessige holdninger lammer karakteren vår, uansett farge. Selv om det er mye rasisme i Europa, var jeg heldig som hadde min barndom i Danmark i år da jeg ikke ble alvorlig skadet av sosial usikkerhet og rasistiske forhold. Jeg var også heldig at de første menneskene jeg bodde hos i Amerika ikke var hvite. De fleste europeiske besøkende blir først med hvite amerikanere, som advarer dem: "Ikke gå tre kvartaler denne veien eller to kvartaler på den måten," og umiddelbart skremme dem til å akseptere hvit

frykt og rigid segregering. Min erfaring var akkurat det motsatte. Det første amerikanske hjemmet som tok meg inn var et svart hjem på sørsiden av Chicago. Med all deres kjærlighet, varme og åpenhet, Jeg følte meg umiddelbart hjemme og så hvite bare som kalde fjerne ansikter på TV eller i fiendtlige forsteder. Senere, da jeg reiste inn i den hvite verden, var jeg ikke lenger like sårbar for dens rasistiske mønstre av skyld og frykt.

Jeg haiket 118 000 miles og bodde i over 400 hjem i 48 stater. Jeg hadde kommet med bare \$40. To ganger i uken solgte jeg blodplasmaet mitt for å tjene pengene jeg trengte til film. Å reise i et så dypt splittet samfunn var uunnngåelig en voldsom opplevelse: 4 ganger ble jeg angrepet av ranere med pistoler, 2 ganger klarte jeg å unngå kutt fra menn med kniver, 2 ganger trakk skremt politi våpen mot meg, 1 gang ble jeg omringet av 10-15 svarte i en mørk bakgate og nesten drept. 1 gang ble jeg overfalt av Ku Klux Klan, flere ganger hadde jeg kuler som fløy rundt meg i skuddvekslinger, 2 ganger ble jeg arrestert av FBI og 4 ganger av Secret Service. Jeg bodde sammen med 3 mordere og utallige kriminelle .....

... men jeg har aldri møtt en dårlig amerikaner! At jeg overlevde, skylder jeg min sta tro på disse ordene av Jose Marti:

Du må ha tro på det beste i mennesker og mistro det verste. Hvis ikke, vil det verste seire.

Jeg håper du vil dele min kjærlighet til dette landet mens du leser boken .... og etterpå vil jobbe svart og hvitt sammen for å oppheve det vonde vi gjør mot hverandre og dermed helbrede splittelsen og volden vi påfører vårt samfunn. For å begynne vår smertefulle reise mot det målet, la oss ta en båttur sammen ...

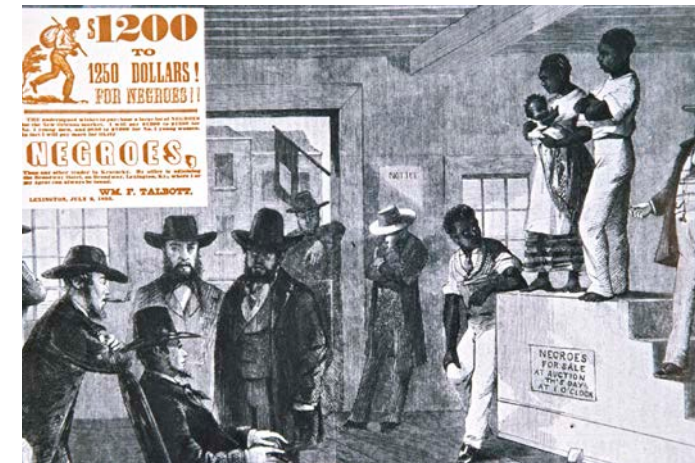

1974 - Bartow, FL. Charles Smiths hender

*Ship Ahoy! Ship Ahoy! Ship Ahoy!
As far as your eye can see,
men, women, and baby slaves
coming to the land of Liberty,
where life's design is already made.
So young and so strong
they're just waiting to be saved....*

*Lord, I'm so tired
and I know you're tired too,
look over the horizon,
see the sun
shining down on you...*

*Ship Ahoy! Ship Ahoy! Ship Ahoy!
Can't you feel the motion of the ocean,
can't you feel the cold wind blowing by?
There's so many fish in the sea,
we're just, we're just, we're just
riding on the waves...
the waves... the waves...*

#015

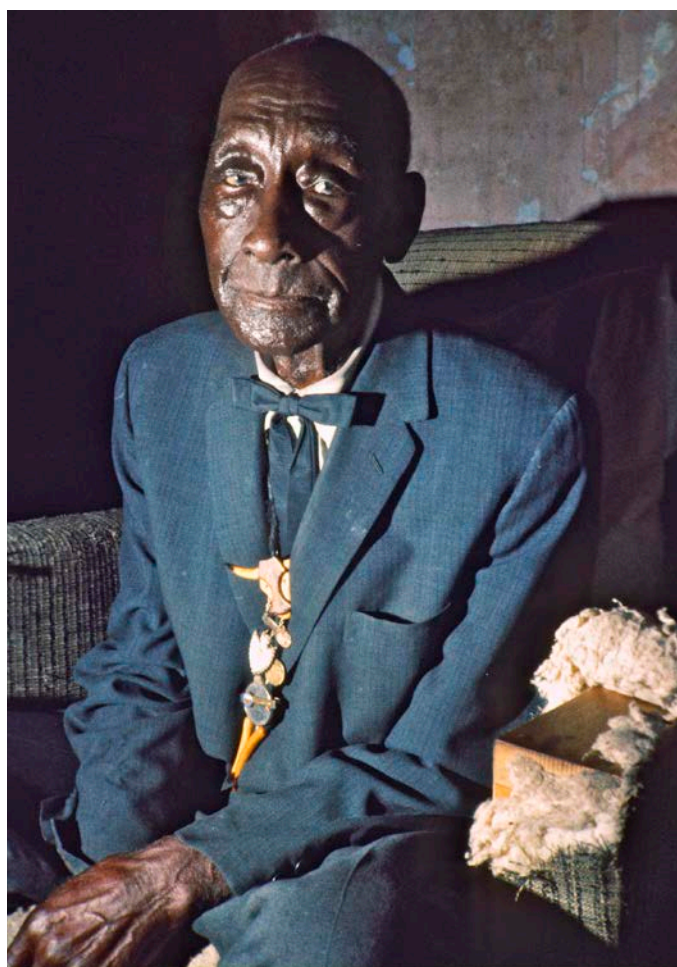

Jeg hadde trodd at slaveri var langt tilbake i historien, men i Florida møtte jeg Charles Smith, som hevdet å være 134 år gammel og tydelig huske å være slaveret i Afrika.

– Jeg kommer til USA, da jeg bare var tolv år gammel.
– Ble du solgt som slave til U.S.A.?
– Ja, vent, la meg fortelle deg det nå. De hentet meg fra Afrika ... Det var i slaveri tid. Jeg hadde aldri sett en hvit person i Afrika. Vel, jeg spurte mamma om jeg kunne gå ned til båten og se den hvite mannen. Hun sa ja, og jeg har ikke sett mamma siden. Voksne mennesker bar barna på skutt for å se "sukkertrærne" nede i lukehullene. Vi kjente båten beveget seg, men trodde det var vinden. Han førte oss aldri tilbake. Vi så aldri sukkertrærne. De fargede ville kaste meg av. Jeg husker det som om det var i går. Legree, kapteinen på båten, ville ikke ha meg kastet av. Vi kom inn i dette landet, og ble solgt i New Orleans. Sett opp på en blokk og by av. Høystbydende vant...

En svart sosialarbeider som hadde plukket meg opp og sett bildene mine mens jeg vagabondert i Florida, hadde fortalt meg om Charles Smith og brakt meg til det lille huset hans. Både han og andre svarte i området fortalte meg at Charles Smith er annerledes enn andre svarte og faktisk ser ned på dem. Smith hadde vært for ung til å forstå hvorfor de eldre afrikanerne ville kaste ham over bord, noe som ifølge historikere var ganske vanlig for å redde barna fra slaveri. Da han ble kjøpt av en bonde i Texas i 1854, var han allerede for gammel til å bli oppdratt som slave og lider den indre arrdannelse slaver gjør når de blir tvunget til å være underdanige for å unngå grusom straff eller død ved det minste tegn på motstand.

Selv om Charles Smith sannsynligvis har adoptert og gjenfortalt sin fars historie som sin egen, er det en gripende beskrivelse av skjebnen til millioner av andre fangede afrikanere. Jeg oppdaget at denne overlevelsesatferden fortsatt plager svarte amerikanere, og det slo meg at hvis slaveriet har satt så dype psykiske spor, er sann frihet ennå ikke oppnådd. Mange av tingene jeg husket fra avisene i skoletiden, så jeg nå på min reise i et nytt lys. Jeg husket hvordan USA på 60-tallet endelig ble et demokrati der alle innbyggerne hadde stemmerett, og ble derfor overrasket over å høre at Louisiana, for eksempel, har mer enn 257 000 analfabeter. Er det ikke et demokratis plikt å utdanne sine innbyggere?

1974 - Bartow, Florida

1974 - Bartow, Florida

Historisk bilde av politihunder mot svarte i Birmingham, AL

Martin Luther King, og borgerrettighetsbevegelsen han kom til å symbolisere, endret de mest åpenlyse og primitive formene for diskriminering. Men den viktigste delen av drømmen hans gikk i graven med ham:

"Jeg har en drøm om at en dag på de røde åsene i Georgia, vil sønnene til tidligere slaver og sønnene til tidligere slaveeiere kunne sette seg ned sammen ved brorskapets bord. Jeg har en drøm om at mine fire små barn en dag skal leve i en nasjon hvor de ikke vil bli dømt på hudfargen, men på innholdet i karakteren deres. Jeg har en drøm om at en dag skal hver dal bli opphøyet og hver ås og fjell gjøres lavt ..."

Martin Luther Kings vakre drømmer deles av meg og de fleste andre hvite. På min reise lærte jeg imidlertid snart, og det ble forsterket med valget av Trump, at det eneste som gikk i oppfyllelse kan være at afroamerikanere ikke lenger dømmes på hudfarge, men på karakter. Det triste er at karaktertrekkene svarte utviklet etter århundrer med undertrykkelse ikke lever opp til normene til hvite, hvis karaktertrekk og økonomiske "bakker" er formet av å være undertrykkere. Å se hvor mye afroamerikanske karaktertrekk skiller seg fra både hvite og svarte innvandrere, hjalp meg å forstå den enorme underkuelsen av sinnet som slaveri og vår fortsatte ekskludering forårsaker.

Derfor, i optimismen etter borgerrettighetskampen, drømte jeg aldri om at et av Martin Luther Kings "fire små barn" en dag ikke bare skulle bli min konkurrent som Black History Month-taler, men samtidig en alliert i kampen mot fortsatt undertrykkelse. Eller at jeg en dag skulle bli invitert til å vise lysbildevisningen min permanent på toppen av Martin Luther Kings grav, mens datteren Yolanda selv presenterte den for president Clinton og jobbet sammen med meg for å "Stopp volden". Å utstøte og marginalisere andre mennesker er å begå vold mot deres menneskelighet. At vårt voldsspråk i dag ikke bare forstås, men også snakkes av dem som har måttet høre det i århundrer, burde ikke komme som noen overraskelse.

1975 - Tuskegee, AL

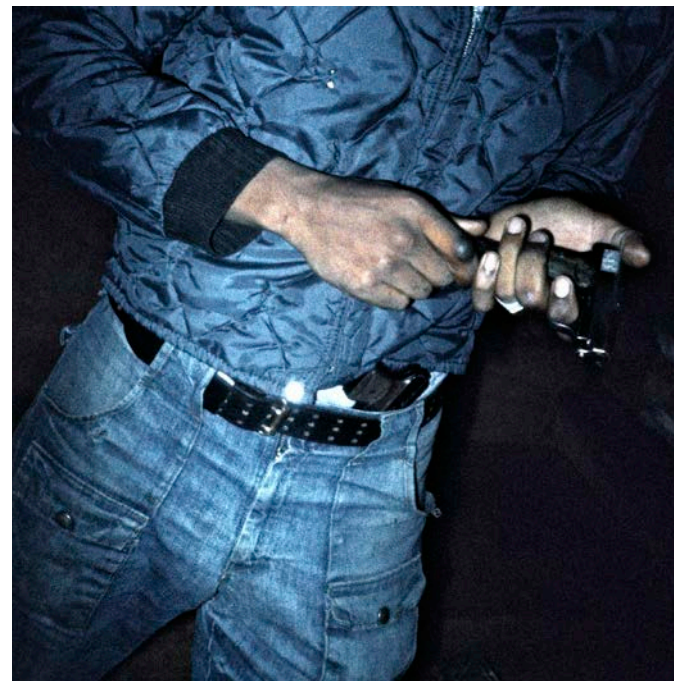
1975 - Beaumont, Texas

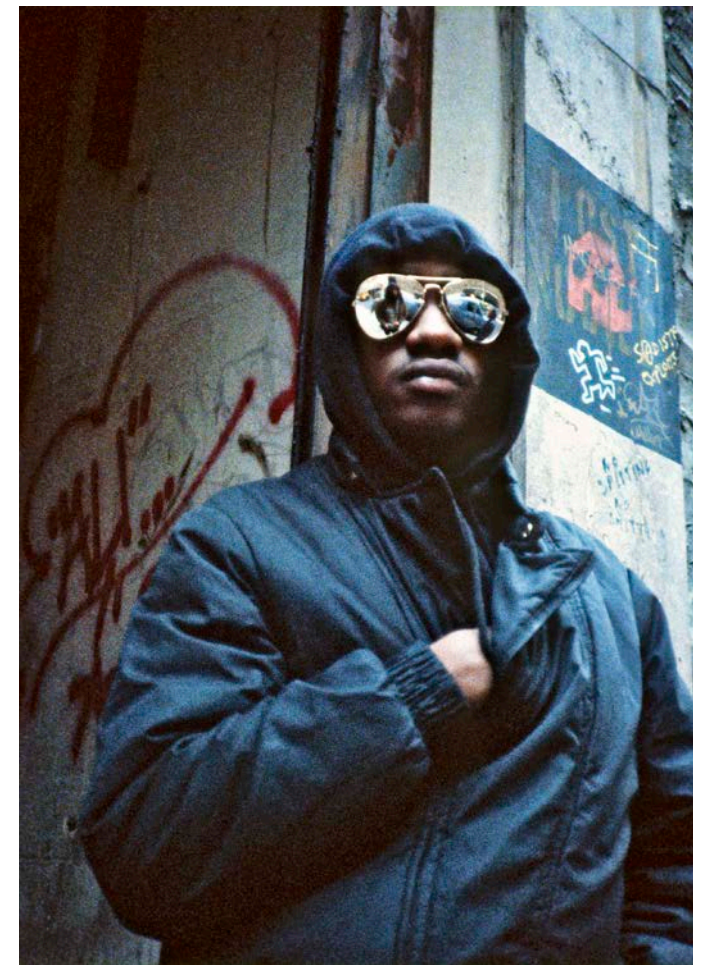
1975 - Texas

1973 - Norfolk, VA

1972 - New York

1987 - Harlem, NY

Men når du, som meg, kommer fra Europa og for eksempel aldri har sett en pistol, får du et sjokk du aldri vil glemme første gang du hører tonen i dette språket. Etter bare noen få dager i dette nye landet ble jeg holdt oppe av bevæpnede menn - en karaktertype jeg aldri hadde møtt. På samme måte var frykten jeg følte en frykt jeg aldri hadde opplevd før: frykten for et annet menneske.

Min reise etterpå ble i stor grad en reise inn i dette mennesket. Og jo mer jeg kom til å forstå og like dette mennesket, desto mer begynte jeg å se hvordan jeg selv kunne ha forårsaket dette sinnet i et undertrykkende system som fra dag én hadde tvunget meg og andre innvandrere over på undertrykkerens side om, som en dansk turist, jeg ville ha det eller ikke. Kan jeg, gjennom min oppførsel, til og med være årsaken til dette sinnet? Kan jeg noen gang ende opp med å bære slikt sinne selv?

Fra den dagen jeg opplevde den voldelige amerikanske virkeligheten, begynte jeg å forstå i hvilken grad frykt og sinne preger forholdet mellom undertrykkeren og undertrykte.

Jacobs Brev 5, 1-6

Amos 5:11, Prædikerens bog 5:9-12, Mattæus 19:16-24

I New Orleans bodde jeg hos en svart morder som het Nell. Som alle andre mordere jeg har kjent eller bodd hos, var han et ganske alminnelig gjennomsnittsmenneske som ble morder av en ren tilfeldighet — eller rettere på grunn av sin sosiale bakgrunn. Han hadde flyktet fra et fengsel i Nevada og var ettersøkt, så det tok selvfølgelig litt tid før han fortalte meg om fortiden sin. Men, på samme måte som andre kriminelle hadde han naturligvis trang til å dele det som tynget ham med et annet menneske som han kunne stole på. Ingen kan leve alene med en så tung skjebne. Vi bodde sammen med noen andre mennesker ute i den østlige delen av New Orleans. Nell forsøkte iherdig og så godt forholdene tillot, å leve et normalt borgerlig liv. Han visste at han ville bli sendt tilbake til livsvarig fengsel hvis han ble innblandet i noe. Derfor prøvde han så godt det lot seg gjøre å holde seg borte fra kriminalitet. Han levde for det meste av å være blodgiver. Jeg trodde ikke han hadde særlig store sjanser til å bli på frifot resten av livet, men jeg prøvde så godt jeg kunne å gjøre dette frihetens pustehull så gledelig og oppmuntrende som mulig for ham. Jeg følte at han var blitt straffet nok allerede før han begikk forbrytelsen, ved den fattigdommen og ydmykelsen samfunnet hadde utsatt ham for som barn. Han betrodde meg hvilken forbrytelse han hadde begått da jeg i løpet av en av våre nattlige samtaler betrodde ham denne oppfatningen. Gjennom denne hemmelige fortroligheten ble vi knyttet enda sterkere til hverandre. Vi hadde ofte følge rundt i gatene eller til blodbanken. På denne tiden holdt blodbanken i New Orleans de beste prisene og vi fikk 6 dollar og 10 cents pr. gang. For det meste kunne vi ernære oss bare med å selge blod. Bare en sjelden gang ble jeg nødt til å stjele for å bli mett. I og med at han risikerte livsvarig fengsel, ville jeg ikke at Nell skulle gjøre det. Selv visste jeg at hvis jeg ble huket, kunne jeg klare å snakke meg ut av en slik pinlig situasjon med personalet. Nell var alltid forfulgt av sin skjebne. Det gikk aldri så klart opp for meg som den siste kvelden ieg så ham.

Vi hadde vært dumme nok til å komme gående sammen nedover gaten i den svarte bydelen hvor vi bodde. Dermed hadde vi påkalt oss politiets oppmerksomhet. Det er en dødssynd av en hvit og en svart mann å bli sett sammen i en svart bydel. De blir øyeblikkelig oppfattet som narkotikalangere. Vi diskuterte ivrig da vi svingte inn i bydelen og glemte å skille lag. Det gikk ikke lenge Vi hadde vært dumme nok til å komme gående sammen nedover gaten i den svarte bydelen hvor vi bodde. Dermed hadde vi påkalt oss politiets oppmerksomhet. Det er en dødssynd av en hvit og en svart mann å bli sett sammen i en svart

bydel. De blir øyeblikkelig oppfattet som narkotikalangere. Vi diskuterte ivrig da vi svingte inn i bydelen og glemte å skille lag. Det gikk ikke lenge før en politibil svingte opp på siden av oss i en av de dunkelt opplyste gatene på østsiden. Betjentene var av den greie, joviale typen som egentlig bare vil skremme. De sa at vi skulle få gå hvis vi bare overlevte marihuanasigaretene våre til dem. Jeg hadde mange ganger sett at politiet brukte denne metoden i de svarte bydelene. De slapp å skrive rapport om beslaglagt ”gress” og kunne blåse stoffet selv. De fleste unge amerikanere røyker ”gress” selv om det fortsatt offisielt er ulovlig. Jeg hadde ingenting på meg, men jeg visste at Nell som alle andre, hadde et par-tre ”joints”. Plutselig ble Nell grepet av sin skjebnes paranoia — den paranoiaen og mistilliten til mennesker som nesten alle med hans bakgrunn har. Han nektet å utlevere ”jointene” sine. Selv ville jeg ikke ha betenkt meg et øyeblikk. Jeg hadde full tillit til betjentene. Nells mistillit til politiet fikk ham til å gå fullstendig i baklås og handle irrasjonelt. Politifolk er trente i å registrere den slags reaksjoner hos kriminelle og de steg også umiddelbart ut av bilen og kroppsvisiterte ham. Det eneste de fant var to små ”jointer” og kniven hans, men fordi han ikke hadde noen identifikasjonspapirer tok de ham med seg til stasjonen for en fingeravtrykkssjekk. Jeg visste med en gang at jeg aldri ville få se Nell igjen. Han ble felt av den ulykkelige paranoia som alle fattige negre har, enten de har begått en forbrytelse eller ikke. Det var den samme paranoiaen som i sin tid gjorde ham til morder.

Da Nell var ”ute av verden”, virket New Orleans plutselig som en spøkelsesby. Jeg kunne heller ikke fortsette å bo i huset. Jeg ville vekk fra byen og haiket ut motorveien i retning Baton Rouge. Det er et av de vanskeligste stedene å haike i hele USA, og jeg prøvde lenge å haike på selve motorveien med skiltet mitt i håp om å få en haik før politiet kom. Plutselig stoppet den eneste Rolls Royce’n jeg noen gang har fått haik med midt på motorveien. Det var midt i rushtiden og vi laget øyeblikkelig en større kork av tutende biler. Ikke før var jeg kommet inn i bilen, så kom politiet hylende opp bak oss for å gi oss en bot for ulovlig stans. Sjøfåren som hadde plukket meg opp var en mann i 40-årene. Uten et ord gikk han bort til betjentene og rakte dem visittkortet sitt. Da politiet fikk se navnet hans ble de lutter smil og vennlighet. Mens de ivrig klappet ham på skulderen fulgte de ham tilbake til bilen og sa at det var da bare en bagatell og at dette skulle di ikke tenke mer på. Jeg lurte selvfølgelig på hva dette kunne være for en fyr som slapp så billig, uten så mye som en bot. Han fortalte meg at han het

1974 - Palm Beach, FL

Wayne A. Karmgard. Han hadde samlet meg opp fordi jeg sto med ”Touring USA from Denmark”-skiltet foran meg. Han hadde aldri før tatt med seg haikere, men han var selv av dansk avstamning og hadde plutselig tenkt at det kunne være artig å prøve. Vanligvis får en slik opplysning meg til å klappe igjen munnen og komme meg raskest mulig ut av bilen. Jeg har for lengst mistet enhver lyst til å være sammen med dansk-amerikanere. Nesten hver gang jeg møter dem gir de meg bare én følelse; skamfølelse over å være dansk. Til dansker som er på besøk i USA vil jeg gi følgende råd: Hvis dere vil ha et godt inntrykk av USA, så hold dere lengst mulig borte fra dansk-amerikanerne. Det er en av de mest rasistiske og reaksjonære befolkningsgruppene man kan finne. 80% stemmer republikansk. Det eneste de kan snakke om er hvor deilig det er å slippe bort fra de høye skattene i Danmark. De flykter fra ethvert medmenneskelig ansvar. De er villige til å sende alle negre til en slags psykologisk konsentrasjonsleir hvis de trodde at de på den måten kunne oppnå lavere skatter. Jeg møtte en danske som hjemme hadde vært ”rødgldende” sosialdemokrat. I løpet av bare 5 år i USA var han forvandlet til den svarteste reaksjon. Dansk-amerikanerne har like mye forståelse for negrenes og de fattiges forhold som pisen har for herre-slave forholdet. De står i skjærende kontrast til jødene, som er den eneste hvite gruppe som jeg føler meg hjemme hos og i sterk harmoni med. Jødene har en dyp forståelse for de mekanismene i systemet som i så mange hundre år gjorde dem til Europas ”negre”. Nåvel, en dansk-amerikaner i Rolls Royce kunne jeg likevel ikke si nei til og jeg begynte å underholde ham med historier fra reisen min for at han skulle invitere meg hjem. Jeg la særlig vekt på de opplevelsene jeg hadde hatt med

Rockefeller, Kennedy osv. Alle små millionærer snobber for de store millionærene og derfor visste jeg at han ville invitere meg hjem med en følelse av at han på den måten ville komme litt nærmere Rockefeller. Det slo da heller ikke feil, og jeg endte opp med å snu nesen, mot New Orleans. Han eide byens flotteste og dyreste hotell midt i den franske bydelen. Alle i byen kjente ham og etterpå fortalte de meg at han var boligspekulant og eide en stor del av den franske bydelen. Jeg fikk bo i en lekker suite i hotellet ”Maison de Ville”. Jeg ble fortalt at jeg bare skulle ringe med klokken hvis jeg ønsket noe. Alt ble servert fra sølvfat av utrolig servile svarte kelnere i nypressede uniformer. Jeg satt ute i hotellets hage og lot en svart kelner bringe meg det ene etter det andre i et forsøk på å få ham til å åpne seg, men umulig. Han følte sikkert at hele eksistensen hans var truet når jeg snakket til ham som til et alminnelig menneske. Jeg satt og tenkte på det merkverdige i at Nell nå måtte la seg ”oppvarte” av hvite fangevoktere i helvete, mens jeg satt i himmelen og ble oppvartet av svarte tjenere. Det var som om alt det som hadde hendt oss tidligere i livet på en naturlig måte hadde ført oss til hvert vårt sted, mens det korte vennskapet vårt bare hadde vært en utopi. Men det slo meg også at egentlig var Nell som svart kommet lengre for var ikke han friere enn denne knuste kelneren som bare var i stand til å holde seg oppe fordi han hadde lært å nyte sin egen undertrykkelse her i den rike danskens sadomasochistiske univers? Var ikke også Karmgard en morder og en menneskeutsletter samtidig som han tilsynelatende var et blidt og ulykkelig menneske som hadde lært å utnytte til den ytterste grense de mekanismene samfunnet ga ham å utnytte? Folk sa at han til og med var byens rikeste homoseksuelle, og det

1973 - New Orleans

gjorde ham også til en del av en undertrykt minoritet. Var det ikke de samme kreftene som hadde drevet ham opp i denne ulykkelige situasjonen, som gjennom tidene hadde drevet jødene opp i tilsvarende situasjoner mange steder i Europa? Tryggheten i disse omgivelsene var kvalmende. Jeg følte meg rastløs og ensom. Hotellet var foretrukket av de rikeste og fineste filmstjernene i USA, men det fantes ingen menneskelig kontakt. Skulle jeg ta en tur ut på gaten og finne en fattig å dele det luksuriøse rommet og en flaske vin med? Nei, vennskap skal ikke kjøpes med rikdom, tenkte jeg, ikke engang med lånt rikdom. Jeg bodde bare en natt på hotellet, en forferdelig ensom natt. I årevis hadde jeg delt seng og hus med andre mennesker og det var en rystende fornemmelse plutselig å ligge alene. Etter sølvfatfrokosten neste morgen kastet jeg meg hodestups ut i friheten igjen. fast besluttet på å finne noen mennesker å bo hos. Nede på Bourbon Street kom to unge jenter løpende opp til meg for å få autografen. De var turister og av ren nysgjerrighet hadde de gått inn for å se på det berømte hotellet. Der hadde de sett meg med frokosten under palmene og gikk derfor ut fra at jeg var berømt filmstjerne. Et øyeblikk var jeg fristet til å spille "filmstjerne" for å prøve å få bo hos dem, men jeg valgte å

1973 - Natchez, MS - Min tjener Earline Gaynes - og senere livslang venn

fortelle sannheten. Imidlertid mistet de da interessen for meg og jeg innså at nå var jeg nede på jorden igjen. På grunn av alle turistene er det nesten umulig å finne et sted å sove for en vagabond i New Orleans. Utpå ettermiddagen var jeg svært sulten og jeg kom til å tenke på Bonnies Grill på Decatur Street som Nell en gang hadde vist meg. Bonnie var en utrolig fet og stor hvit jente som eide en snuskete liten kaffebar. Hun var den typen som bare kan snakke til folk ved å skjelle dem ut i grove og arrige setninger, men jo verre hun snakket til folk jo høyere elsket hun dem. Hun kunne saktens ha hentet hjem en brukbar dagslønn fra kaffebaron, men hun var lut fattig. Stedet ble nemlig søkt av det fattigste gateproletariatet og Bonnie delte dagen igjennom ut gratis måltider til folk som ikke hadde penger. Hun husket meg fra sist og visste at jeg ikke hadde noen penger. Nå skjøv hun en stor skål med maisgrøt over til meg, senere kom det hamburgere og annet godt. I hele sin kjempeskikkelse og med hendene i siden sto hun og betraktet meg uten et ord, men jeg visste at hun likte meg godt fordi jeg hadde kjent Nell. Uten å nevne Nell sa hun etter en lang taushet: "Du kan komme og bo hos meg nå". Så flyttet jeg inn i den tarvelige og rotete leiligheten til Bonnie. Over alt var det lus og lopper og flere centimeter

1973 - Natchez, MS

med støv. Det som skjedde i de neste dagene var merkelig, for selv om vi knapt nok kommuniserte med hverandre og ikke hadde noe seksuelt forhold, ble vi raskt knyttet nære til hverandre enn jeg hadde vært til noen andre på hele reisen. Da vi fant ut at vi nok var de eneste menneskene Nell hadde betrodd fortiden sin til, ble vi med en gang uløselig knyttet til hverandre. A leve sammen med Bonnie var som å bo på en vulkan av menneskelig varme. Hun er den eneste jeg kjenner som fortsatt praktiserer "the underground railroad". Det var ensbetydende med at vi nesten hver eneste natt ble banket ut av sengen av en eller annen svart som var på flukt fra loven. Alle fant de et fristed hos Bonnie. Hun elsket svarte menn, og særlig de som på en eller annen måte hadde gjort opprør mot herre-slave forholdet. Sånn hadde hun vært bestandig. Før hun kom til New Orleans hadde hun bodd i Jacksonville, Florida. De hvite i byen hadde banket henne opp og drevet henne ut. New Orleans regnes som en av de friere sørstatsbyene og derfor hadde hun reist dit. De to ungene hennes var egentlig forsømte og manglet både klær, sunn mat og vitaminer. Til gjengjeld hadde de gjennom moren lært seg til ikke å hate, og på den måten var de langt sunnere enn de fleste andre hvite ungene. Gjennom hele barndommen hadde

1973 - New Orleans

de opplevd at mordere, tyver, voldtektsforbrytere, narkomane og voldsmenn hadde tatt farens plass i morens seng. Alle ble sett på med morens øyne og barna betraktet dem som mennesker. Hun nektet å tro at dette var den virkelige identiteten deres og med denne troen på menneskene skapte hun i virkeligheten menneskene. Begreper som "morder" og "nigger" hadde ingen mening for disse ungene. I Bonnies hus oppførte de seg nemlig alle som "far", og slik så også ungene på dem. Det var alltid glede i huset når en "far" slapp ut av fengselet. Bonnie sukket litt over at de aldri ville få se Nell igjen, men hun var allerede klar til å ta imot en ny Nell. Bonnie og jeg fikk en stille forståelse og hengivenhet for hverandre og med tiden utviklet dette seg til et sterkt kjærlighetsforhold. Jeg kom tilbake til New Orleans gang på gang for å bo hos henne. Bonnie vet ikke om hun er jøde, danske, ire eller polakk. Hun er bare amerikaner, sier hun. *Utdrag av originalbrev.*

Ps. Jeg har her latt mine stereotype tidsstemplede generaliseringer om visse minoriteter stå nettopp som en motvekt til Bonnies genuine amerikanske holdning, som var en direkte forløper til den mer inkluderende tidsånden i dag.

1974 – Elizabethtown, NC i landdistrikt

1973 - Allendale County, SC

På vei til Florida om vinteren oppdaget jeg hvor denne frykten og fiendtligheten, som blomstret inn i mitt skremmende møte i de nordlige gatene, hadde sine røtter. Få svarte i dag plukker bomull, men å møte de som fortsatt er fanget bak bomullsgardinen, midt i velstandssamfunnet på 1970-tallet, virket så surrealistisk at jeg umiddelbart følte meg kastet tilbake i historien – kvalt av bomullen hvis hvite tyranni en gang omsluttet alt svart livet i sør. Da jeg jobbet i bomullsmarkene, oppdaget jeg at virkeligheten var ganske annerledes enn den som ble antydnet i de historiske bildene og karikaturene jeg husket av smilende, nesten barnslig glade bomullsplukkere. Smilene på dette bildet var faktisk de eneste jeg så på bomullsplantasjene – da en av plukkerne ikke kunne finne ut hvordan kameraet mitt fungerte.

2004 - rural Arkansas

1973 - Allendale County, SC

1973 - Allendale County, SC

1973 - Allendale County, SC

1975 - rural Macon County AL

1995 - rural Bullock County, AL

1975 - rural Edgecombe County, NC

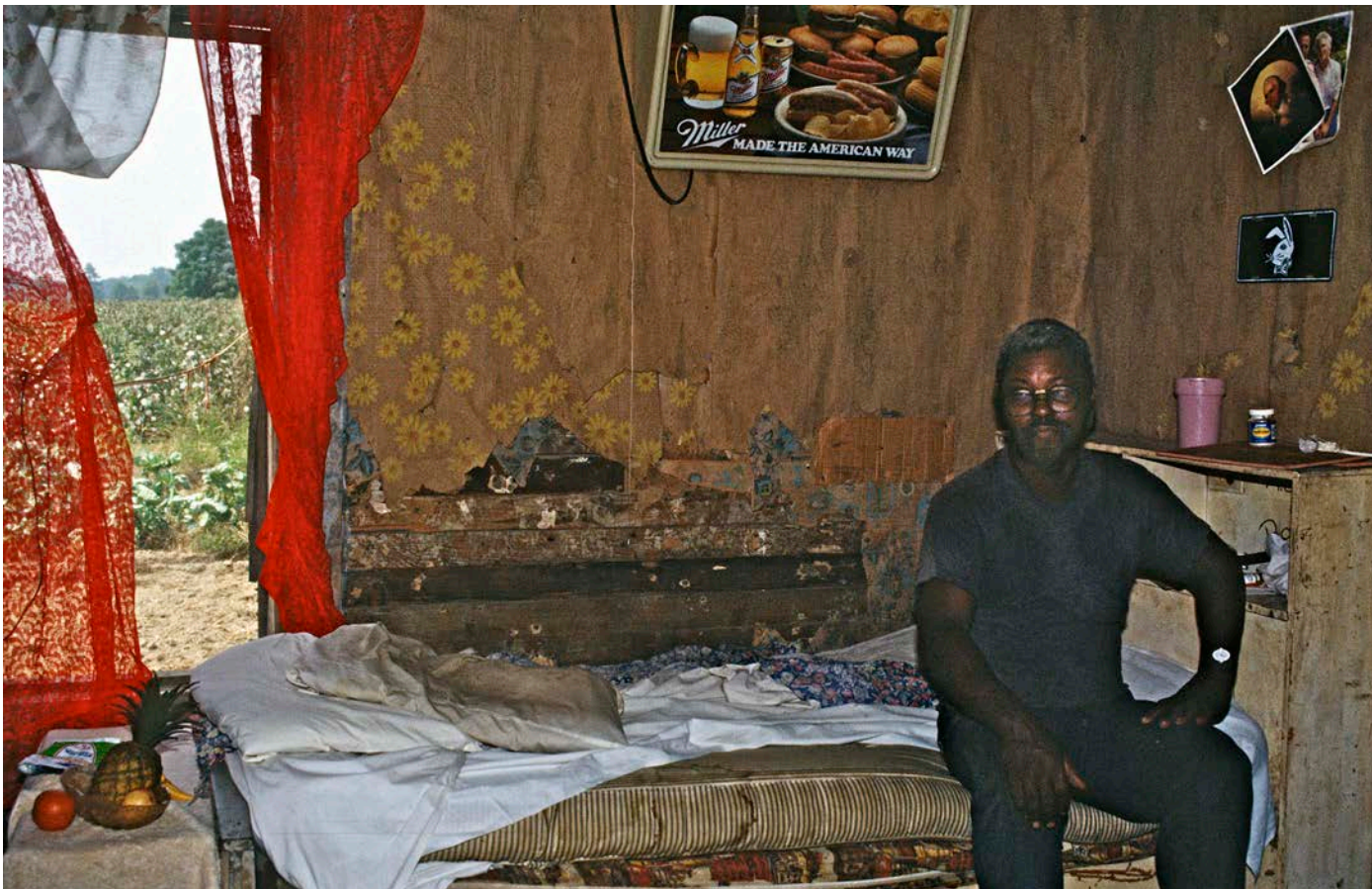
1973 - Allendale County, SC

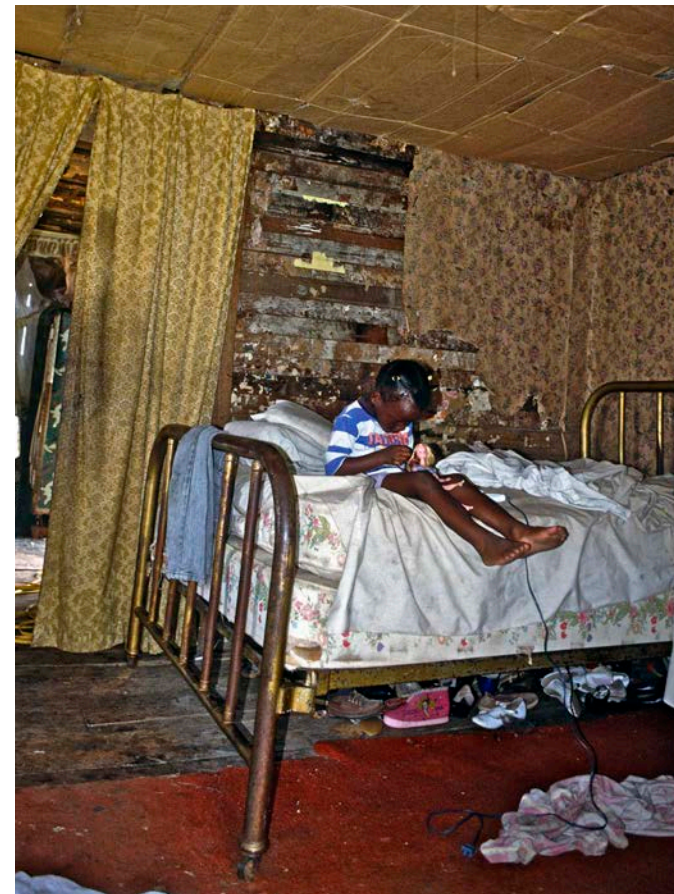
1996 - rural Selma, AL

Det tok meg lang tid å overvinne deres fiendtlighet og frykt for meg som en hvit, men til slutt ble jeg hos Martha og Joe mot å gi dem all bomullen jeg plukket. Selv om jeg slet fra morgen til kveld og hadde vondt i hele kroppen, lyktes jeg aldri i å plukke mer enn fire dollarverdt en dag. De andre var mer erfarne og kunne tjene over seks dollar om dagen. Dette var relativt det samme som i dag, hvor jeg ser Martha og mange av de andre som jobber for Walmart og fortsatt ikke klarer å ta seg opp etter støvelstroppene. Vi jobbet på akkord og fikk utbetalt fire øre pundet. Den hvite grunneieren solgte den deretter videre på markedet for 72 cent pundet. Jeg begynte å forstå hvordan huseieren hadde råd til å bo i et stort hvitt herskaps hus mens de svarte plukkerne hans bodde i hytter.

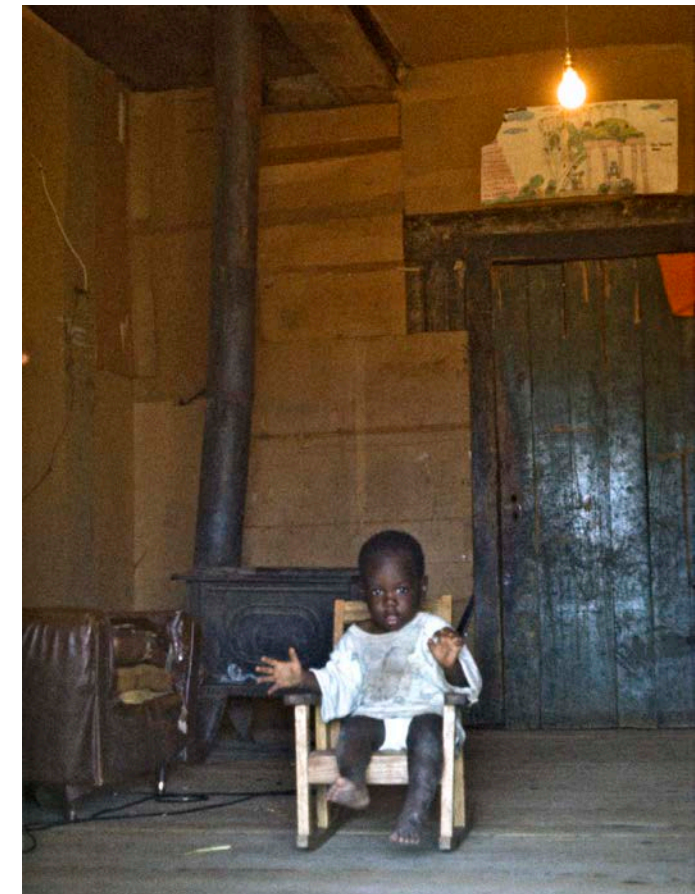
Ved opphørstid kom sønnen til huseieren for å veie bomullen og betale oss på stedet. Vi var utslitte og det var ingen glede over å motta pengene, som knapt kunne strekkes til å dekke parafin til lampen hjemme i hytten, som nok ikke var større eller bedre enn de slavene opprinnelig bodde i. Hvordan kan disse menneskene bli kalt frie, når alt rundt dem minner dem om det gamle herre-slave-forholdet?

1996 - bomullspulker i landlige Selma, AL

1996 - rural Selma, AL

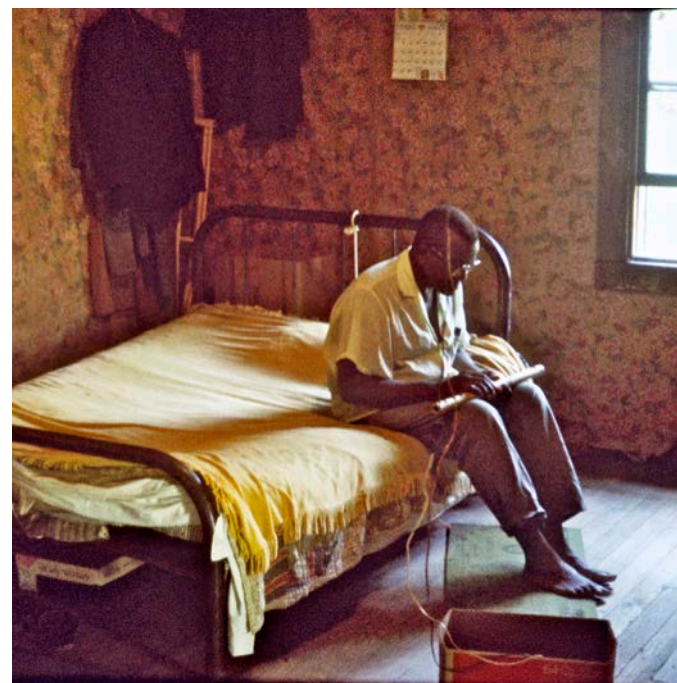

1973 - Tunica, LA

1990 - rural Burke County, GA

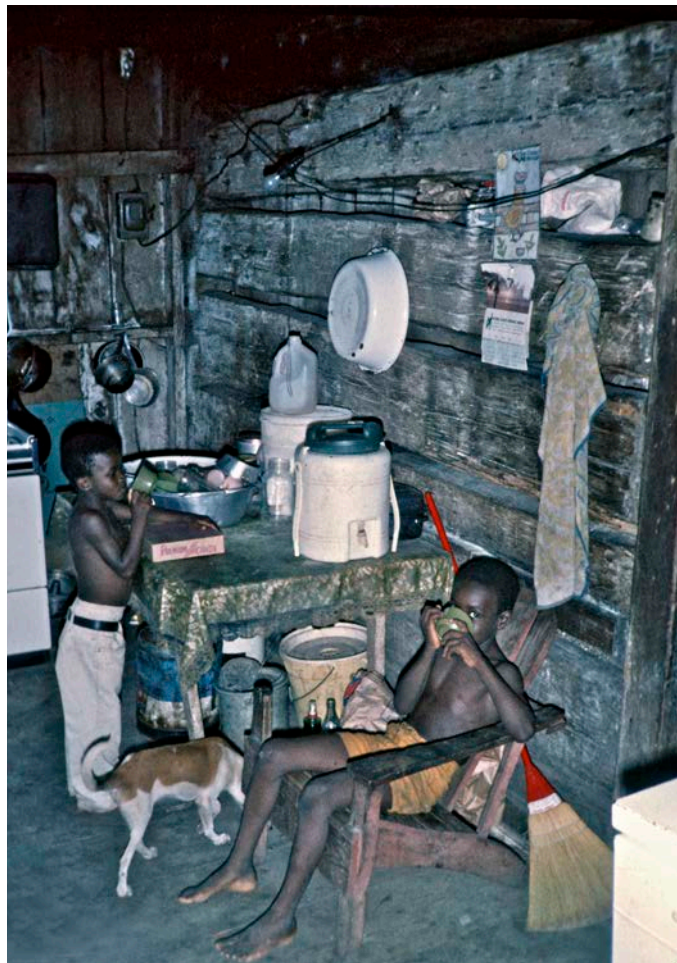
1978 - Bullock County, AL

1974 - Apopka, FL

1995 - rural Edgecombe County, NC

1975 - rural Macon County AL

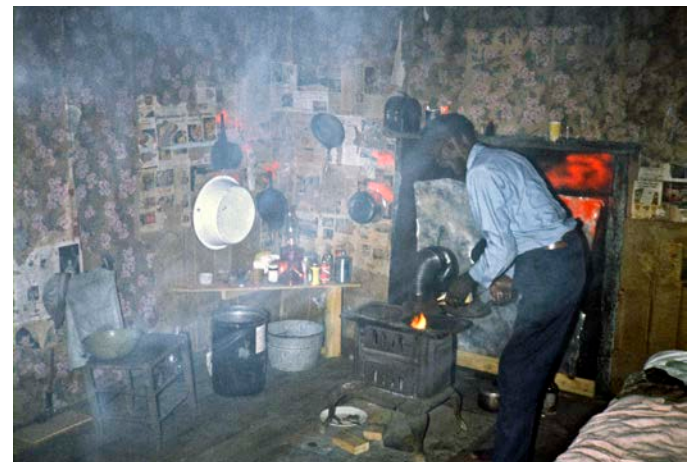
1975 - rural Edgecombe County, NC

1973 - Zebulon, NC

1974 - Washington, NC

1975 - Waynesboro GA

1974 - Washington, NC

1974 - Alachua, FL

1974 - Allendale County, SC

2004 - rural Arkansas

1975 - rural Meridian, MS

*Slave driver
The tables are turned now
catch a fire
you're going to get burned now.
Every time I hear the crack of the whip
my blood run cold
I do remember on a slave ship
how they brutalized my very soul.*

*Today they say
that we are free
only to be chained in this poverty!
Good God
I think it's illiteracy
it's only a machine that makes money.*

Et århundre tidligere hadde hvite trodd det deres "naturlige rett" å investere i mennesker som privat eiendom. Time etter time, i en oppdatert versjon av denne troen, feide velstående nordlendinger forbi oss i bomullsmarkene i sine store bobiler på vei til solfylte Florida. (Mange av de nordlige universitetene hvor jeg senere snakket, som Harvard, ble en gang finansiert av slaveri.) I dag brenner hvert av deres rullende hjem så mye gass på en time som vi kunne kjøpe etter en hel dag med bomullsplukking.

Hvorfor kan papirstokkere i New York og Massachusetts, som allerede har enorme hjem, ha disse bobilene mens bomullsplukkerne ikke en gang har en vanntett hytte å bo i?

1974 - Allendale County, SC

1974 - rural Bethel, NC

Også på tobakksåkrene så jeg at hvite eide og styrte alt, mens svarte måtte følge etter dem, både om våren når tobakken ble plantet og arbeidsløse kvinner så på fra hyttene sine, og i august når den ble plukket. "Det er skikkelig negerarbeid," hørte jeg hvite si. "De er allerede svarte, så tjæren fester seg ikke like mye til dem." Ved lov er arbeiderne garantert en minstelønn, men det er bare 1/3 av Danmarks. Enda verre, siden tobakksplukking er sesongarbeid og det ikke er mye arbeid resten av året, var det virkelig en mager inntekt de skrapte sammen.

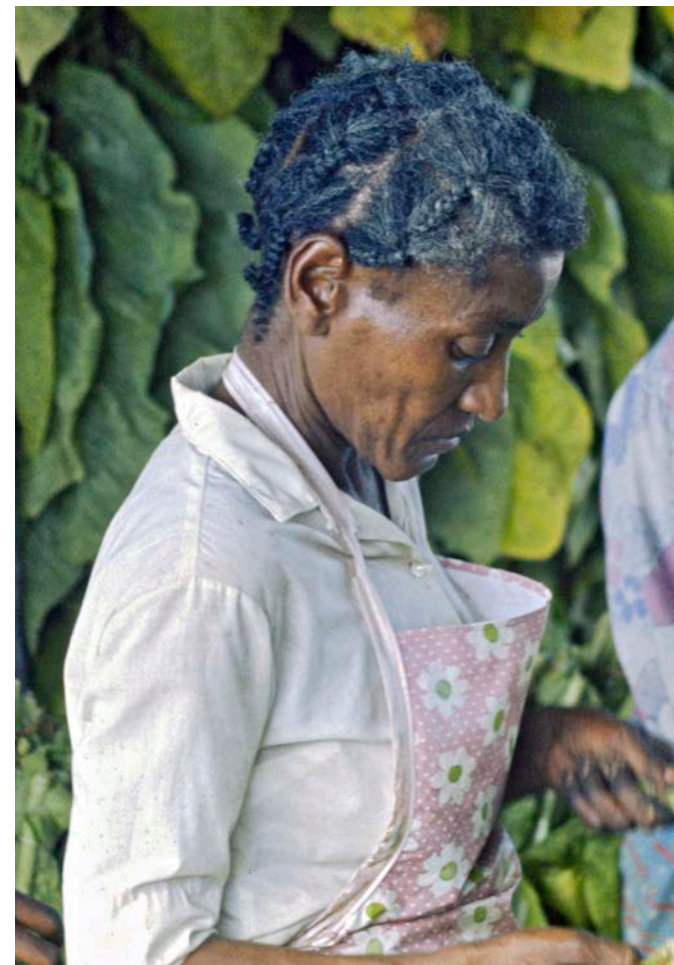
Disse menneskene, som kunne ha oppnådd likhet og frihet hvis de bare mottok et par cent per solgte pakke sigaretter, hadde ansiktsuttrykk mens de jobbet bare en slave kunne ha på seg.

1988 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

1986 - Wendell, NC

1986 - Wendell, NC

Senere på sommeren ble tobakken tørket og solgt på auksjon. Få andre steder fortsetter vi så synlig og med makt å prege mester-slave-forholdet i svartes bevissthet. Hvor enn jeg går, ser jeg hvite kjøpere fra tobakkselskapene som går foran, og gir raske diskrete signaler med spisse fingre og logrende hoder, mens de svarte skynder seg bak dem og pakker tobakksbuntene. De hvite kjører rett inn i auksjonshallen i store prangende biler. De spiser biffer i tallerkenstørrelse til lunsj ved innendørsbord, mens de svarte må spise brunposelunsjene sine ute.

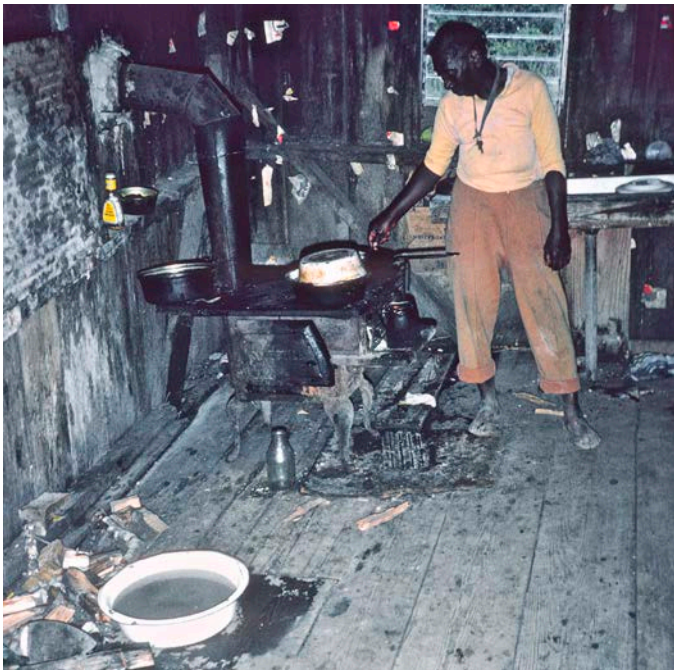
I dag har de fleste svarte forlatt tobakksåkrene til underbetalte, illegale immigranter fra Latin-Amerika.

1974 - rural Bethel, NC

1974 - rural Bethel, NC

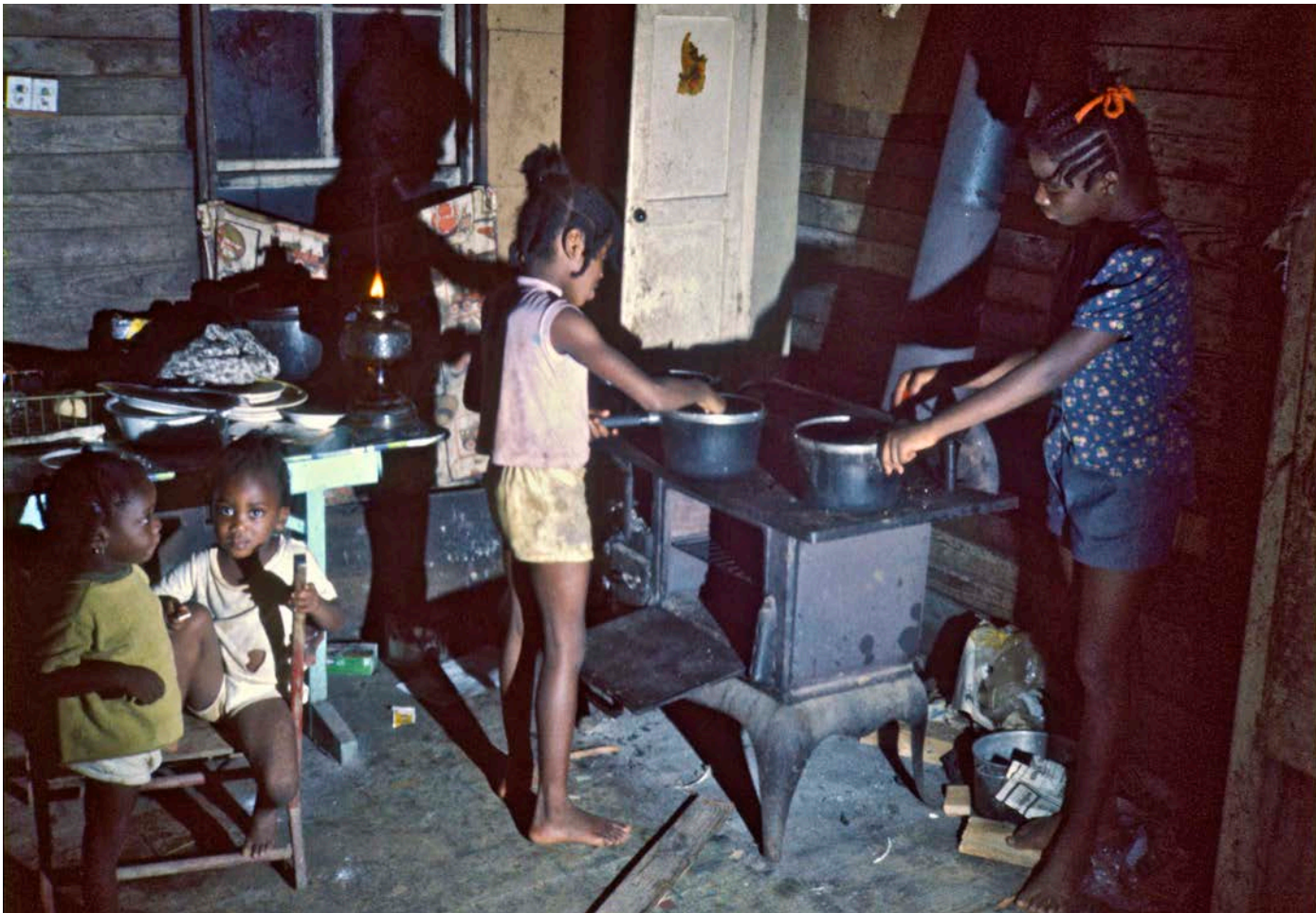
1975 - Bullock County, AL

1973 - Zebulon, NC

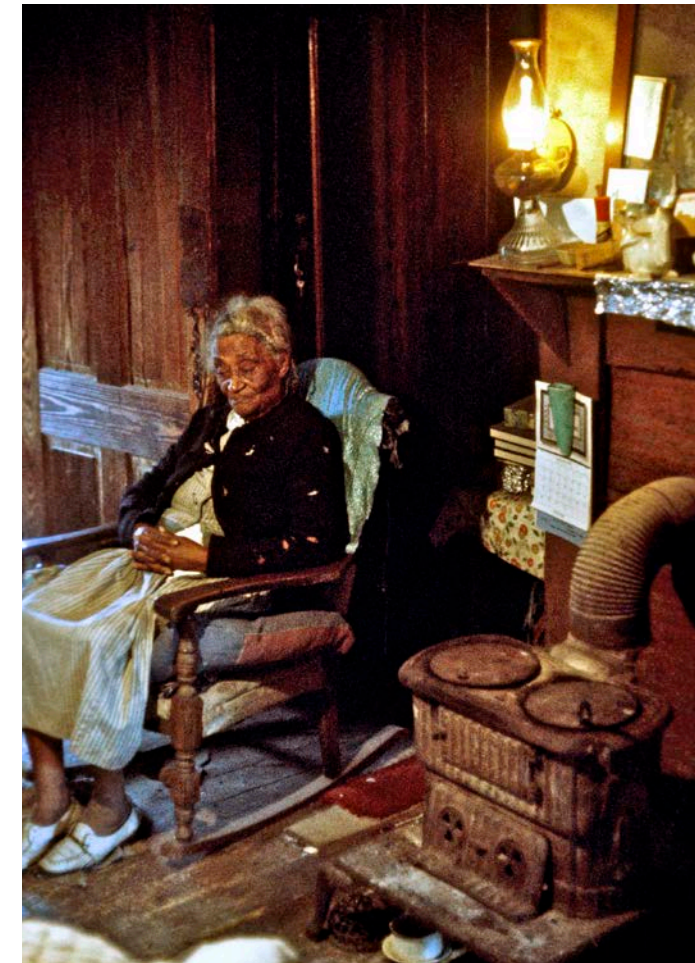
1973 - Tunica, LA

1975 - rural Meridian, MS

1975 - rural Macon County, AL

1978 - Waynesboro, GA

1975 - rural family TN

1975 - rural LA

1996 - Houma, LA

1974 - rural store LA

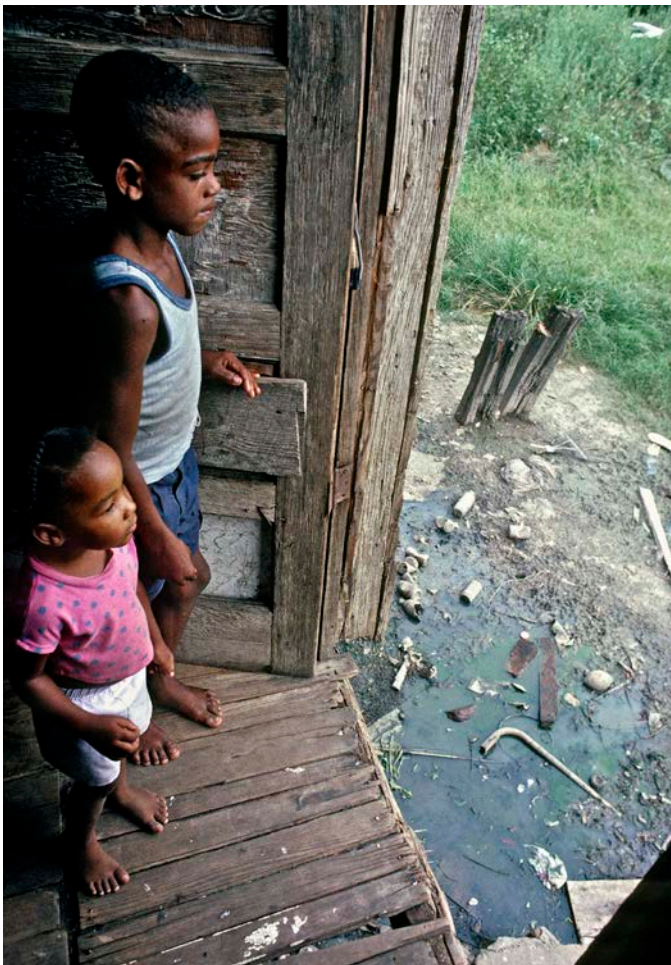
Om vinteren hang jeg vanligvis i de dypeste sørstatene, og ett år til jul havnet jeg på sukkerplantasjene i Louisiana. Mens jeg hadde oppfattet slaveri i North Carolinas tobakksfelt først og fremst som en sinnstilstand, ble jeg her sjokkert over å finne rent føydale, livegne-lignende forhold. Hvite eide ikke bare plantasjene, men også husene der de svarte arbeiderne bodde. Hyttene lå rundt hans store plantasjehjem i små klynger - akkurat som i slavetiden. Hvite eide også alt annet i disse små landsbyene, inkludert den eneste butikken, kjent som "firmabutikken". Prisene var 30 % høyere her enn i butikker i de større byene, hvor arbeiderne ikke hadde råd til å dra, og hvor de for øvrig ofte ikke kunne lese gateskiltene (mange var analfabeter).

Gjennomsnittsinntekten deres var under 3000 dollar i året, som ofte måtte forsørge en familie på 6–10 personer. For å overleve begynte arbeiderne derfor å låne av huseieren og satte seg snart i gjeld. Vanligvis betalte de ikke med kontanter i butikkene hans, men fikk mer kreditt og ble sakte presset inn i økonomisk treldom.

Mennesker som ikke får lønn for arbeidet sitt kan bare kalles slaver. Da de havnet i en slik ond sirkel, var de faktisk eid av utleieren: de kunne ikke forlate plantasjen hans før de betalte ned gjelden. Og det kunne bare skje ved et mirakel.

1973 - Labarre, LA

1996 - rural Montgomery County, AL

1996 - rural Montgomery County, AL

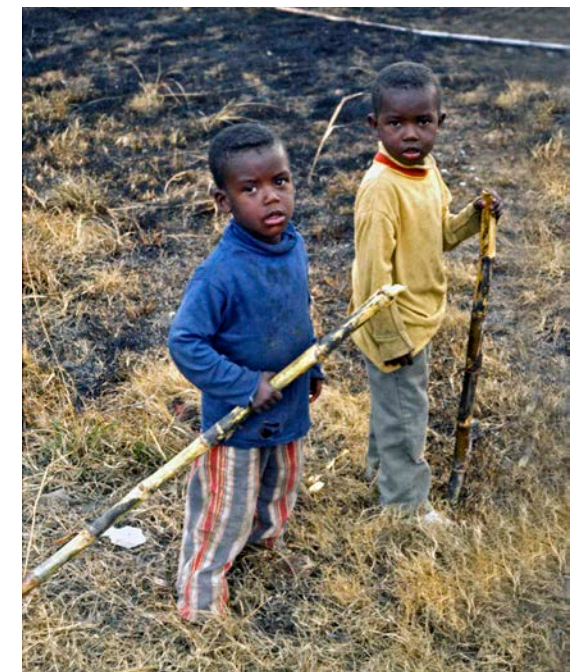
1996 - rural Montgomery County, AL

1990 - rural Burke County, GA

Da jeg var i New Orleans i 1973, publiserte en avis artikler om denne føydalismen like utenfor byen, og ga sentimentale beretninger om barn på sukkerplantasjene, som bare fikk en appelsin en gang i året - til jul. Det ble satt i gang en tårevåt kampanje for å sende julegaver til barna, og tannlegestudenter arrangerte gratis tannlegebusser da det ble avslørt at de aldri hadde hatt råd til å gå til tannlege.

Jeg fant senere ut at andre hadde anstrengt seg for å organisere disse slavearbeiderne. En hvit katolsk prest prøvde å organisere de svarte - møter ble holdt i hemmelighet fordi de hele tiden ble skutt på - men forgjeves. De svarte, som husket et tidligere opprør på 1930-tallet der mange ble drept, var redde for å miste alt. Selv om dette sannsynligvis hadde gått over i historien for de hvite, oppdaget jeg snart overalt i det svarte samfunnet som en slave husker i generasjoner.

1974 - rural Houma, LA

1973 - Tunica, LA

På grunn av deres frykt for hvite represalier, var det nesten umulig å leve med plantasjearbeiderne. Da jeg endelig klarte å finne et sted og hadde lagt meg, hadde ryktet om meg allerede feid gjennom byen som et lyn. Plutselig ble døren revet opp og George Davis, en sint nabo, stakk pistolløpet i magen min og jaget meg ut i vinternatten.

Senere samme kveld forbarmet Virginia Pate, en fattig enke, meg og lot meg dele seng med fem av barna hennes i en hytte langt ute i sumpene. Det blir kaldt om morgenen når ovnen slukkes, og siden barna dro teppet til seg, frøs jeg den første natten. Men neste morgen begynte Virginia å reparere gamle dyner så jeg ikke skulle fryse neste natt. Jeg vil aldri glemme denne enken, som jeg har besøkt nesten hvert år. Hun var villig til å trosse de hvite selv om hun selv ikke turte holde seg under samme tak med meg (hun sov i søsteren Eleanoras hytte). Jeg gikk på jakt i sumpene, sammen med sønnen hennes Morgan, etter beltedyr og andre dyr. Vi fikk drikkevann fra takrenna. George Davis ble senere myrdet av Virginias niese og nevø.

1973 - Tunica, LA

1975 - østlige Meridian, MS - i dag et kjøpesenter

1973 - Natchez, MS

Gir Virginia Pate boken min i 1978

Jeg hadde ikke i min villeste fantasi forestilt meg at vennskapet mitt med Virginia Pate skulle vare i nesten 40 år til 2012 da jeg kom for å ta farvel med henne kort før hennes død. Utallige venner inkludert en Ku Klux Klan-leder jeg hadde tatt med meg for å se henne gjennom årene. Da danske filmteam kom for å lage filmer av henne, tok hun dem med rundt til alle stedene jeg hadde bodd hos henne og familien. For gjennom henne ble jeg også medlem av hennes større familie på 7 søstre og 4 brødre. Som med mange andre familier i denne boken laget jeg forseggjorte slektstrær for å holde styr på hennes økende antall barn, 17 barnebarn og 10 oldebarn. Barna hennes Morgan, Doretha og Oliver kom ofte på scenen med meg for å svare på spørsmål fra publikum, "hvordan det var for dem å ha delt seng med en merkelig hvit mann."

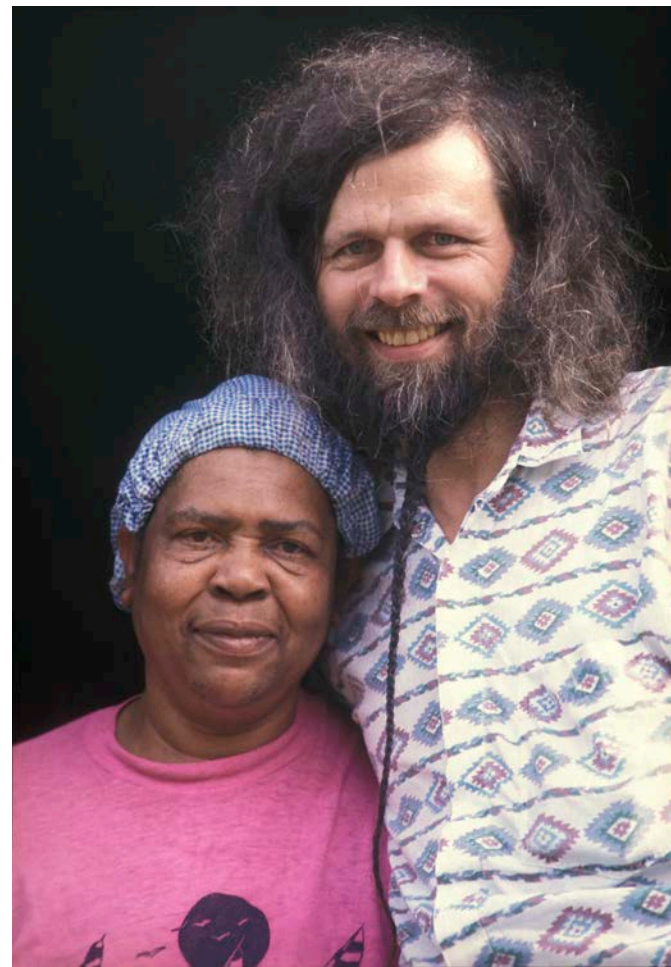

Virginia prøver å kvele Ku Klux Klan-lederen Jeff Berry i 2005

Siste besøk til Virginia på sykehus i 2012

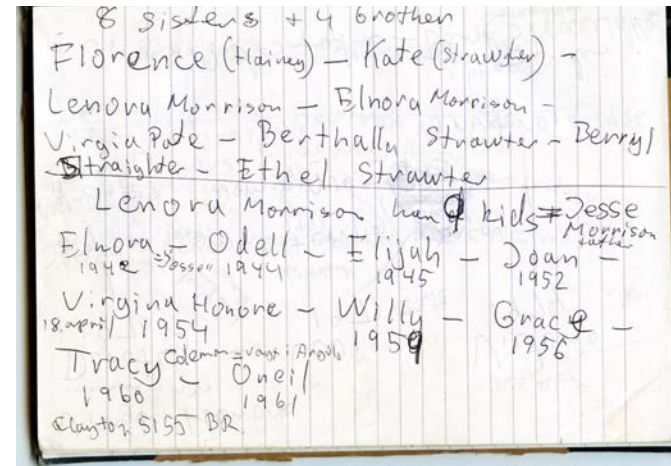
Søsteren hennes Beryl eller "Black" underholdt alle vennene mine. Selv om hun var dypt religiøs, satt hun som fengselsvakt i det lokale Angola-fengselet i tårnet 12 timer hver natt. "Vil du skutt på de to nevøene dine hvis de prøvde å flykte?" "Selvfølgelig vil jeg skyte alle som kommer like i nærheten av gjerdet." For det var søsteren hennes, Elnoras to tvillinger, Bertha og Bertram, som drepte George Davis – som den første natten nesten hadde drept meg med haglen sin i huset til Virginia. Jeg møtte ikke Bertha vist her før i 1994 da hun ble løslatt, men med sin dom på 75 år kommer Bertram aldri ut av Angola. Og dette bringer meg til punktet mitt om hvorfor det er så viktig å bringe mennesker sammen. Jeg hadde møtt dem alle 13. april 1973 da jeg prøvde å komme inn i Angola-fengselet fordi svarte i New Orleans hadde fortalt meg at når du først kom inn der, kom du aldri ut igjen. Jeg hadde begynt å fotografere for Black Panthers og året før hadde tre aktivister fra New Orleans blitt falskt anklaget for å ha knivstukket en hvit vakt. Innrammet utelukkende for deres Panther-aktivisme ble de kastet i isolasjon på livstid. I 1994 inviterte jeg Anita Roddick med meg. Hun hadde over natten blitt milliardær da hun tok kosmetikk-selskapet sitt, The Body Shop, på børsen og ville ha min hjelp til å investere i det svarte samfunnet. Så da jeg og Bertha fortalte henne om "The Angola Three", startet hun en verdensomspennende kampanje for utgivelsen av dem. Hun klarte å komme seg inn i fengselet for å besøke de tre "politiske fangene", der Woodfox snakket om å overleve gjennom å lære via Black Panthers og lese i cellen sin om historien til svart undertrykkelse, "Da jeg begynte å forstå hvem jeg var, betraktet jeg meg selv som fri." Nå hadde Anita makten til å gjøre en forandring for undertrykte mennesker – og brukte den til å få de tre panterne løslatt etter 30-42 år i isolasjon – den lengste i amerikansk historie. Dette er hva som kom ut av vennskapet mitt med Virginia Pate og hvorfor jeg elsker dette bildet Anita tok av oss sammen. Året etter inviterte Anita meg til slottet hennes ved siden av Queen's Balmoral. White privilege har mange ansikter."

Bilde av Virginia Pate og meg tatt av Anita Roddick i 1994

Anita Roddick i 1994 med Virginias niese, Virginia Honore

Før PC-genealogi kom var det vanskelig å holde tritt med bokens familier

Fra kampen for å frigjøre Angola 3

Bertha i 1994 etter løslatelsen og skrev til tvillingbroren i Angola

1974 - Immokalee, FL

1996 - Belle Glade, FL

I mine vagabondår, 1970–76, anklaget Floridas statsadvokat eierne av sukkerplantasjer for slaveri. Noen få ble fengslet for faktisk lenkingarbeiderne, men kort tid senere ble slike slaveeiere rett og slett ikke rettsforfulgt. Etter en utmattende arbeidsdag ble mennene kjørt i lastebiler som storfte til slaveleirer, ofte omsluttet av piggråd. Rett før mitt besøk veltet to slike lastebiler, og drepte én og skadet 125 andre. I stedet for å få erstatning, ble mennene sparket. Inne i leirene, ofte med over 100 til et rom, var det bare én arbeider som våget å snakke med meg. Vi glemte oss på et bad siden de ble sparket fordi de snakket med hvite. Disse slaveleirene eies av Gulf & Western, men de virkelige slaveholderne er myndighetene og offentligheten, som betaler opptil halvparten av driftskostnadene for å unngå billigere importert sukker.

1974 - Palm Beach County, FL

4 Are Convicted of Enslaving Migrant Workers in the South

Special to The New York Times

TAMPA, Fla., Aug. 18 — A farm labor crew chief, his two sons and another man were convicted today of holding migrant workers in slavery. After a day and a half of deliberation, a Federal jury found the men guilty of forcefully keeping the workers, recruited along the East Coast in 1979 and 1980, in involuntary servitude at two Southern labor camps through threats of violence and actual beatings. Attorneys for the four defendants, Willie Warren, 49 years old, Willie Warren Jr., 26, Richard Warren, 24, said Mr. Warren was within his rights when he sold the workers food and wine. He also said that many of workers who said they were against their will were taken by Warren to doctors and social workers outside the camp. "These are not the acts of a man trying to run a slave camp," Mr. Warren said in his argument at the close of a 10-day trial. Richard Simmons, 45, an unemployed cook from Atlanta, told the jury

1983 - New York Times

1996 - Benson, NC

1974 - Belle Glade, FL

1974 - rural Palm Beach County, FL

1974 - Belle Glade, FL

1974 - Belle Glade, FL

1974 - Palm Beach County, FL

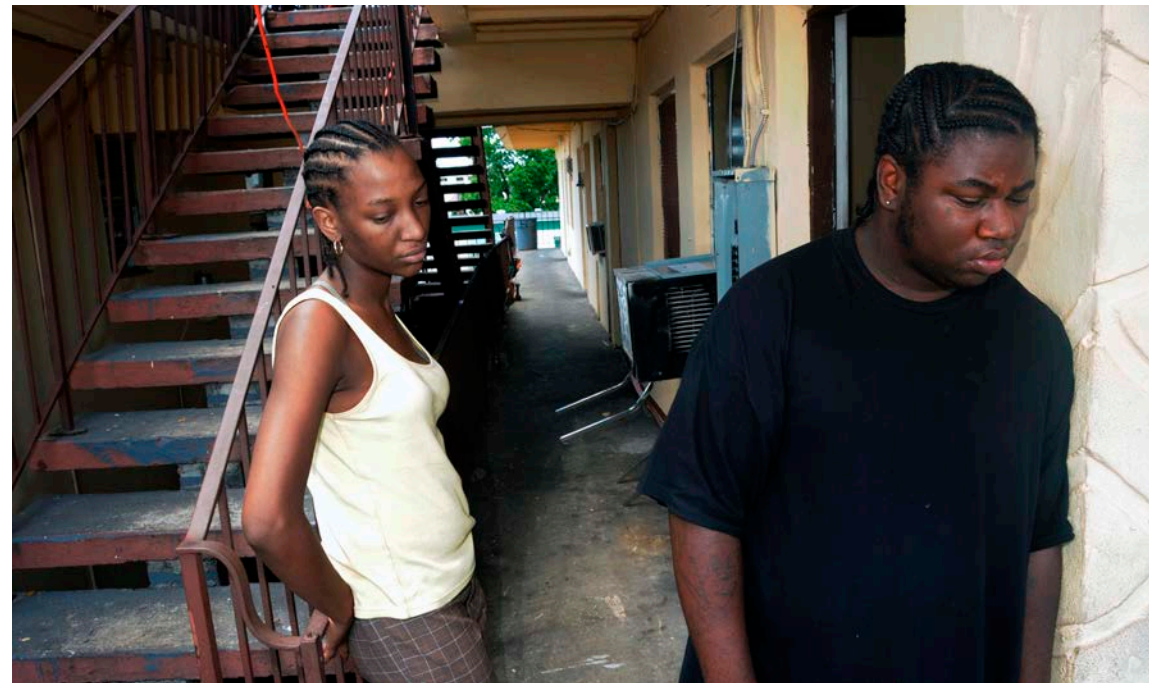
1974 - Belle Glade, FL

1974 - Hwy 29, FL

1974 - Allendale County, SC

2009 - Belle Glade, FL

1974 - rural Greenville, NC

I dag finner jeg stadig flere av disse slaveleirene og tar ofte med mine sjokkerte universitetsstudenter på besøk. I North Carolina fant jeg barer der "slavefangere" kidnapper fulle menn for å ta med til leirene deres. Disse leirene skiller og ødelegger den svarte familien, slik slaveri alltid har gjort. Koner og barn er ikke tillatt i leirene. Flere menn jeg snakket med hadde ikke sett familiene sine på opptil åtte måneder. En blodfarget svart haiker jeg plukket opp etter en forelesning sent en kveld, hadde blitt så banket opp av vaktene under fluktforsøket hans at jeg måtte behandle sårene hans. Han fortalte om en annen hvis ben ble knust av vaktene etter et rømmningsforsøk og som nå måtte gå på krykker. "Velkommen tilbake til den frie verden," sa jeg. Men han ristet på hodet. Han var på vei opp til North Carolinaleirer, og å stemme med føttene var ikke et reelt valg for noen som ble fengslet av likegyldige amerikanske velgere i denne gulagen. Andre steder så jeg migrantleirer hvor hele familier kunne bo sammen, men var så avhengige av hverandres inntekter at de ikke hadde råd til å la barna forlate jobben for å gå på skole. Selv i dag plukkes mye av Amerikas frukt av barn under 16 år. Det er verdt å huske når vi i Europa blir bombardert med billige amerikanske fruktprodukter at disse ikke bare er et resultat av halvparten så høye lønninger som i Skandinavia, men også "vredens druer" av gårdsarbeidere, som vi har valgt å ikke gi noe sosialt sikkerhetsnett som vårt. De har ingen dagpenger, ingen gratis medisinsk behandling eller utdanning, husleietilskudd, barnetillegg, barnehager eller barnehager. Når de blir syke, de sulter og blir kastet ut som Sonny, til høyre, i 2009 i Belle Glade. Den billige frukten vi nyter gjør oss skyldige i de facto slaveri.

1974 - Belle Glade, FL with white landlord

1992 - USA Today

2009 - Belle Glade, FL

1996 - Immokalee, FL

1974 - Apopka, FL

En dag så jeg Coca-Cola-navnet på lastebilene som kjører appelsinjuice fra leirene til nordstatene og fant ut at Coca-Cola, under navnet Minute Maid, eier ganske mange av disse slaveleirene. Coca-Colas slaveleirer er ikke de verste i Florida, selv om mange barn lider av mangelsykdommer og anemi, som gjør dem utslitte og avmagrede. Da boken min først kom ut, sendte Coca-Cola meg et brev, der de innrømmet hvor forferdelige forholdene var, men de sa også at de nå hadde begynt på reformer og tilbudt å fly meg ned dit, slik at jeg kunne vitne om at de hadde forbedret forholdene. . Jeg var glad for at min samfunnskritikk ble belønnet med en ferie i Florida. Men da jeg kom tilbake noen år senere, var den eneste synlige endringen en navneendring på noen av skorsteinene.

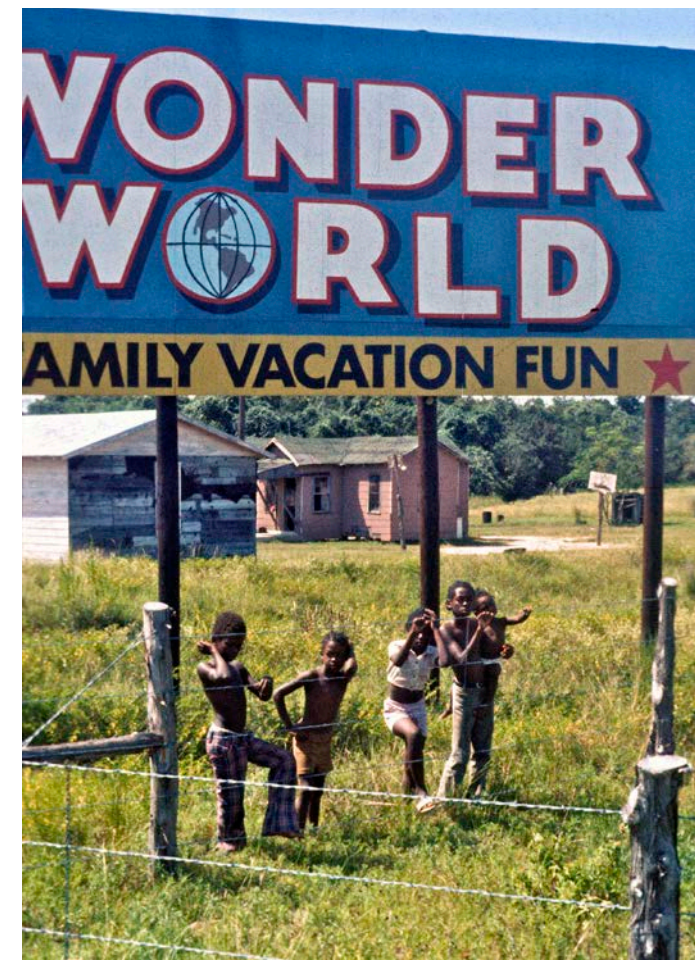
1974 - rural Homestead, FL

1974 - Hwy 29, FL

1975 - NY

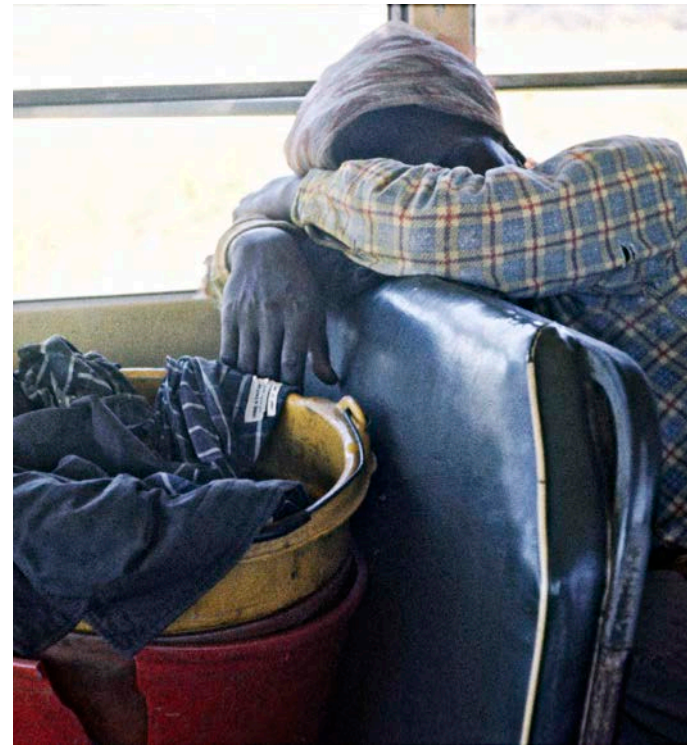
1974 - rural TX

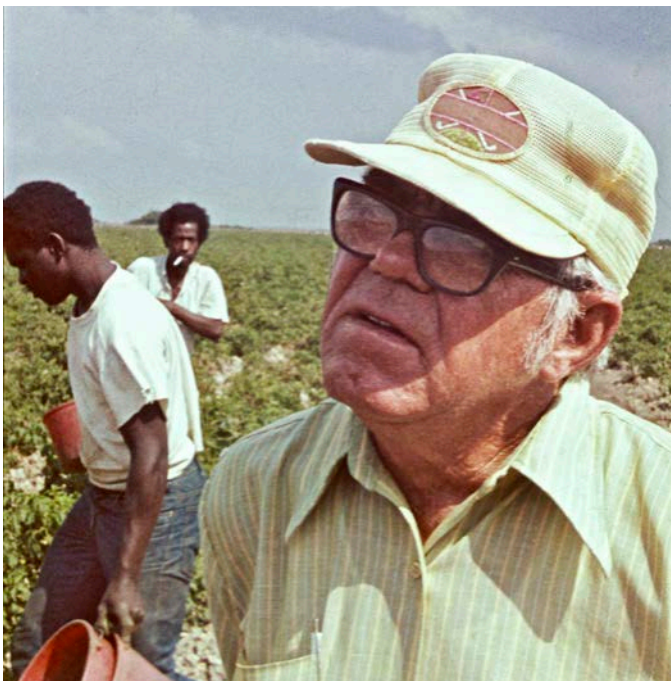
1974 - rural Homestead, FL

1994 - rural Bullock County, AL

1974 - Hwy 29, FL

1974 - Hwy 29, FL

I Sør-Florida kom jeg til å bo hos en hvit tomatdyrker som fortalte meg at han tjente nesten en million dollar i året på migrantarbeidere. Jeg ble kastet ut da han oppdaget bildene mine av "niggere":

– Hva er hovedformålet ditt nå? Det er ikke bare å turnere. Jeg ble ikke født i går. Jeg sier deg sannheten, du kommer fra det med borgerrettigheter nordover.

– Nei, jeg studerer bare landbruk for en bok ...

- Vel, hvis du bor sammen med disse slummy-menneskene, er det en slik slummy-bok du kommer til å ha, ikke sant?

Det kommer an på hva slags mennesker du snakker med.

Du sier du snakker med både hvite og fargede.

- Jeg stoler på alle.

– Du vil finne fargede behandlet bedre her enn noe sted i USA. De er glade.

Jeg prøvde alltid å respektere ærligheten til disse sørstatsrasistene, så da båndopptakeren min senere avslørte at jeg i krangelens hete hadde fortalt ham en (hvit) løgn, følte jeg meg litt deprimeret. Jeg ante ikke på den tiden at bildene mine en dag skulle havne i en bok.

#056

Senere fikk jeg bo hos noen av feltarbeiderne hans, som var svarte og flyktende meksikanere. Situasjonen deres er mildt sagt deprimerende. Mange er for ødelagte til å snakke om situasjonen deres, men denne kvinnen, som var en av de få fattige hvite på markene, fortalte meg, i sin lille leide hytte, om forholdene:

-Har du noen gang vært på velferds- eller matkuponger?

– Hvis jeg kunne fått det, ville jeg det, for jeg trenger det virkelig.

-Hvor mye tjener mannen din i uken vanligvis? - Ikke mye, trettifem eller førti dollar i uken, kanskje. Som ikke neppe betale husleien og for noe å spise.

-Og du jobber sju dager i uken?

– Sju dager i uken for 40 dollar, ja!

– Var det tider der du ikke hadde noe å spise?

- Det har vært tider hvor jeg ikke hadde noe, ikke engang en sigarett. Jeg har vært nede hvor jeg nettopp har hatt sukker, vann og brød i tre uker. De som ikke har det, de lider virkelig. – Men hvem vil du skylde på det hele?

- Regjeringen. Den prøver å sulte oss ut. -Du skylder ikke på noen av menneskene rundt her?

– Nei, jeg klandrer ikke folket mitt. Jeg skylder på

#057

1974 - Immokalee, FL

regjeringen min.

– Jeg er glad du ikke klandrer de svarte eller meksikanerne for det. Mange mennesker gjør det, vet du.

– Nei, dette kommer fra regjeringen selv. Det er grunnen til at det har vært alt opprøret og alt dette... Jeg har fått klærne mine og alt brent ut tre ganger .

57

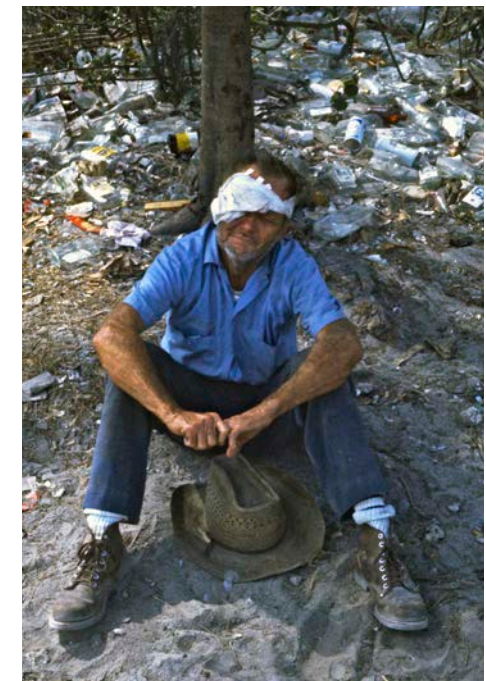
1974 - Immokalee, FL

1974 - Immokalee, FL

Det var en hyggelig overraskelse å finne en fattig hvit som ikke indirekte klandret de svarte for sin egen ulykke siden det er vanlig blant fattige hvite å gjøre dem til sydebukker. I byen hennes, Immokalee, ble flere av de hvite eierne av slaveleire fengslet av Floridas statsadvokat.

Men forholdene har blitt langt verre siden mine første besøk, da væpnede vakter skjøt mot alle inntrengere. Da NBC ankom, ble journalistene skutt på og klarte ikke å filme noe. Selv hvite rødhalsere som var tilbøyelige til vold advarte meg mot å gå dit og turte ikke kjøre meg selv i dagslys. Jeg endte opp med å bo der i en uke med noen fattige arbeidsinnvandrere, men den dag i dag er jeg overrasket over at jeg slapp unna med livet mitt. På en eller annen måte klarte jeg å bli venn med en av de svarte vaktene, som ga meg litt mat og fulgte meg på avstand i gatene for å "beskytte" meg. Både han og politimesteren fortalte meg at det var funnet 25 døde kroppar i gatene det siste halvåret i denne byen med bare 3000 innbyggere. Hver eneste natt kunne jeg høre skudd.

1974 - Immokalee, FL

Jeg så mer blod der enn noe annet sted i Amerika, men turte bare å fotografere noen få ting. Denne meksikaneren ble knivstukket mens jeg satt ved siden av ham. Hver morgen var det en rekke lurvete individer langs veien som hadde blitt slått ned og frastjålet alt kvelden før og nå prøvde å haike ut av byen. Men mange kom aldri ut av denne slaveleiren. Det som kom til å interessere meg mest var ikke de døde kroppene, men de levende – mennesker i hvem alt var utryddet. Disse utslitte stakkarene, som hadde klart å overleve ved å jobbe hardt syv dager i uken, hadde sakte bukket under og lå nå bare og ventet på å dø. Om natten sov de i gatene. En av dem er klemt inn mellom Pepsi- og Coca-Cola-maskinene.

25 år senere hadde ikke bildet endret seg. I 2008 vant Immokalee Worker's Anti-Slavery Campaign sitt søksmål mot det den amerikanske justisministeren kalte "rent slaveri". Da jeg kjørte en haiker hjem til Immokalee i 1996, skrev min reisekamerat, Eli Saeter, en nordmann, om turen i sin bok: "Utenfor huset der vi er nå, fant turgåeren to drepte. En fikk hodet skutt vekk. Den andre ble knivstukket. Jeg er redd. Jeg tør ikke sove. Jacob er utslitt, har kjørt alt for langt. Han sover som en stein."

1974 - Immokalee, FL

1974 - Immokalee, FL

Jeg mottok snart så mange drapstrusler på grunn av fotograferingen min at jeg, i likhet med de løpske svarte slavene for lenge siden, fant tilflukt hos indianerne utenfor byen. Jeg bodde her med denne Seminole-kvinnen. Jeg syntes det var romantisk å bo i en palmehytte, men romantikken skulle ikke vare bare et par dager. En natt ble jeg vekket av rop som beordret meg ut av hytta. Jeg følte at min siste time var kommet, men hadde ikke noe annet valg enn å gå ut i frontlyktene på en pickup hvorfra menn med våpen ropte til meg med meksikanske aksenter: "Du er ute av byen før soloppgang. Hvis ikke, vil du aldri se en ny soloppgang!" Jeg visste at de var dødelig alvorlige, og kvinnen turte ikke å huse meg lenger, så jeg gled ut av byen som en skygge, takknemlig for at Seminoles hadde gitt meg husly slik de en gang hadde gjort for svarte. At jeg faktisk hadde levd utenfor loven, så jeg år senere da jeg kom tilbake og fant ut at Seminoles hadde opprettet USAs første indianerkasino, og la grunnlaget for en industri med mange milliarder dollar for å erstatte alligatorbryting og deres tidligere typer gambling. Likevel ville jeg ikke bli overrasket om hvite for lenge siden tok over det på samme måte som de tok over så mange svarte virksomheter.

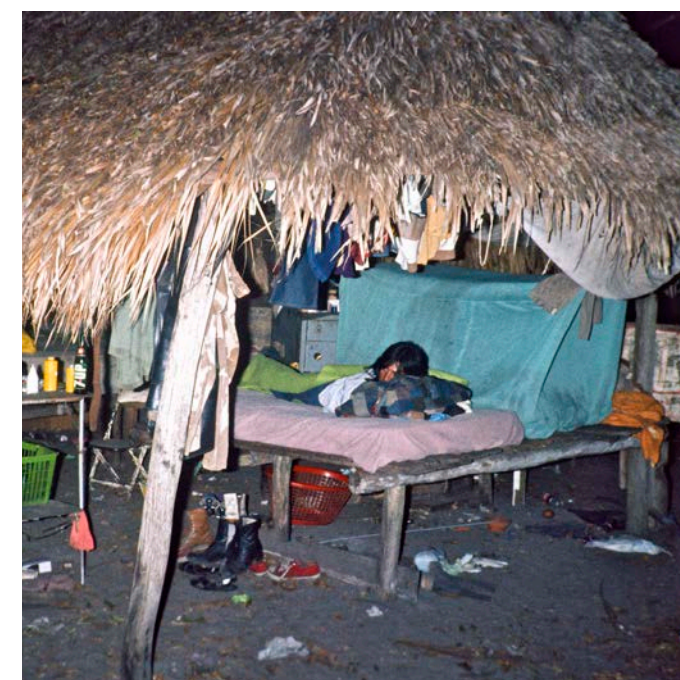
1974 - Immokalee Reservation, FL

1974 - Immokalee, FL

1974 - Immokalee Reservation, FL

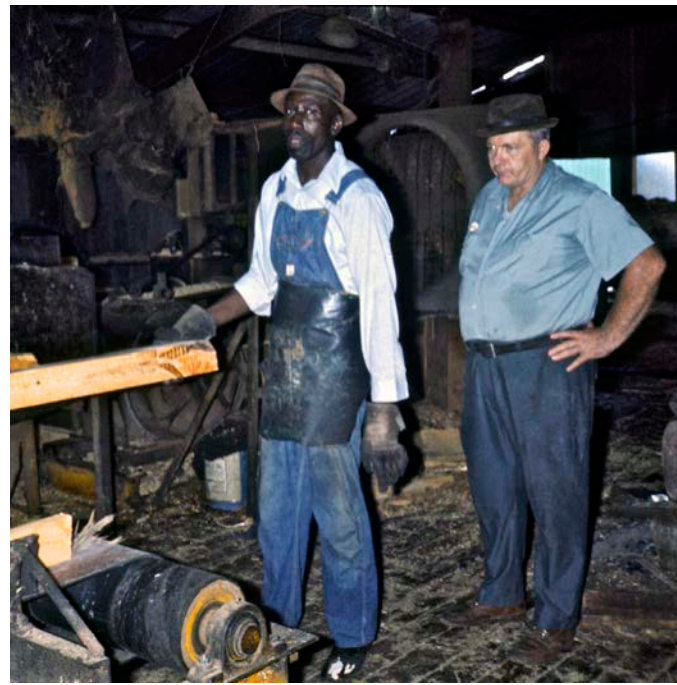

1974 - Immokalee Reservation, FL

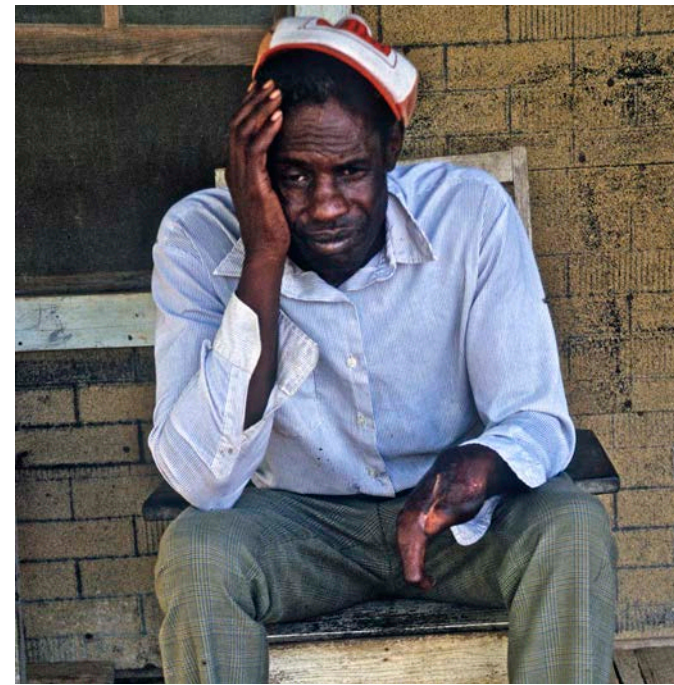

1975 - Washington, GA

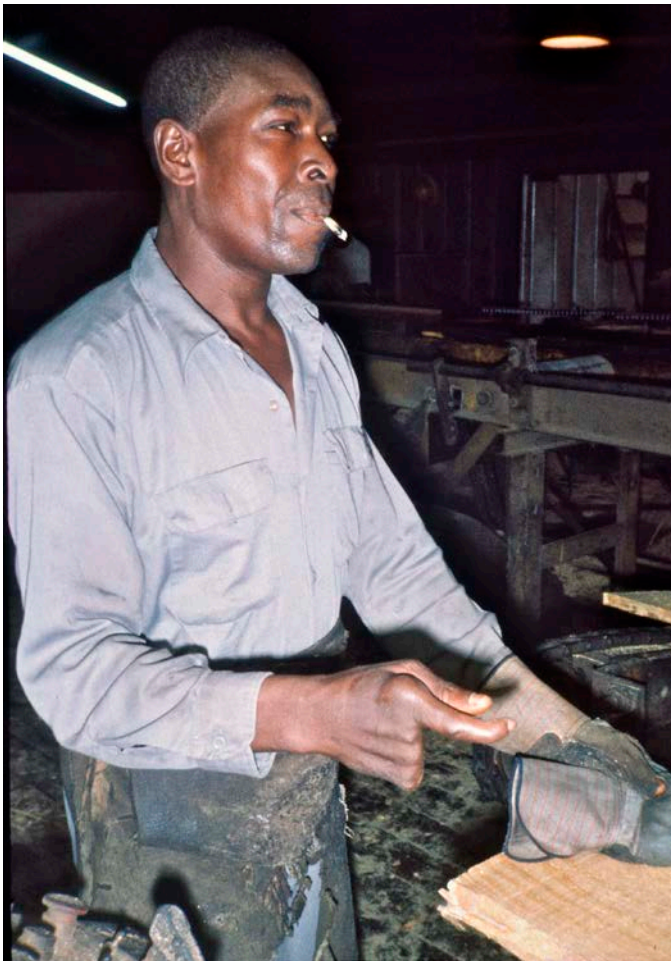

1975 - Washington, GA

1996 - rural Bullock County, AL

I et samfunn som gjør så voldelige inngrep i livet, i et land der europeiske konsepter som arbeiderledelse og fagforeninger er lysår fra arbeiderens bevissthet, blir tidsuret lett slavemesterens nye pisk – et symbol på vår flerårig vold. Da jeg fem år senere kom tilbake for å se Sam Kator (bilde på side 65) for å gi ham boken min, fant jeg ut at han hadde blitt slått i hjel av politiet i en fengselscelle. Å reise i en verden av svarte amerikanere blir uunngåelig en reise inn i sjelen og inn i historien til hver person du møter. Du begynner å forstå egenskapene og tendensene vi har imponert på sjelene og den kollektive bevisstheten til svarte mennesker gjennom slaveri, samt hvordan vi siden den gang ikke bare har foreviget og gjenopplivet både deres nødsmonstre og vårt eget, men også intensivert dem.

1975 - Washington, GA

1996 - Immokalee, FL

I min søken etter svar på hvorfor vi hele tiden ser et fiendebilde i våre medmennesker – et bilde vi bruker for å rettferdiggjøre vold – lurte jeg på arbeidsforholdene som fortsetter å sløve oss i kropp og sinn. Grovt arbeid utføres fortsatt av svarte mens hvite dirigerer det. Mange svarte har blitt drept i disse sagbrukene og enda flere føtter og fingre er blitt kuttet av – som på denne arbeideren. I Mellom-Amerika så jeg hvordan USA gir militær støtte til den blodige undertrykkelsen av fagforeninger, men jeg ble sjokkert over å finne nesten ingen fagforeninger i sørstatene som kunne beskytte slike arbeidere. Disse arbeiderne fikk ingen kompensasjon da sagen skar fingrene av dem, og de måtte være tilbake på jobb to dager senere, for som en ble fortalt, “det er mange sultne negere utenfor som venter på å få jobb.”

1973 - Tunica, LA

1996 - rural Bullock County, AL

1974 - rural Bullock County, AL

*Poor slave, take the shackles off your body,
poor slave, put the shackles on your mind.*

*Please listen to me carefully
and if I'm wrong then correct me.
But if I'm right my song do praise,
now let's see if we agree:
The definition of a slave
means one not free entirely
so a slave is still a slave
if he can't think independently.*

1994 - rural Bullock County, AL

1974 - Washington, NC

1974 - Greenville, NC

1973 - St. Francisville, LA - still Jim Crow

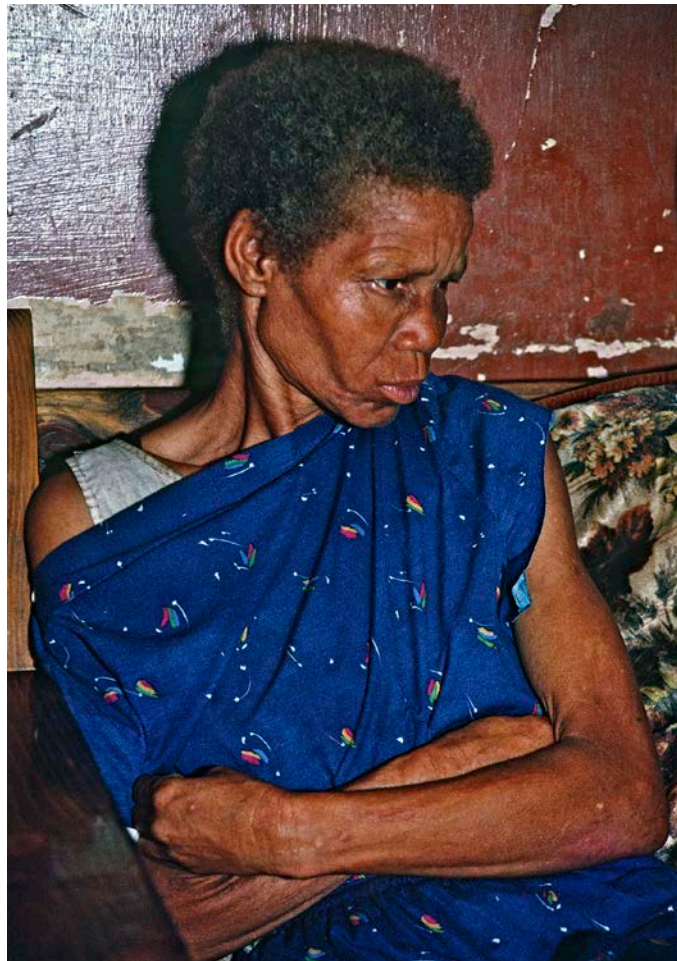
1975 - Dallas, TX

1994 - Tunica, LA

*A tree is still a tree
though it sheds its leaves when winter comes.
But it blooms again in spring
for it did not lose its roots at all.
But a slave remains a slave
without the knowledge of his roots
until he's taught the past
not just some, but all the truth.*

*Poor slave, take the shackles off your body,
poor slave, put the shackles on your mind.*

1996 - Bullock County, AL

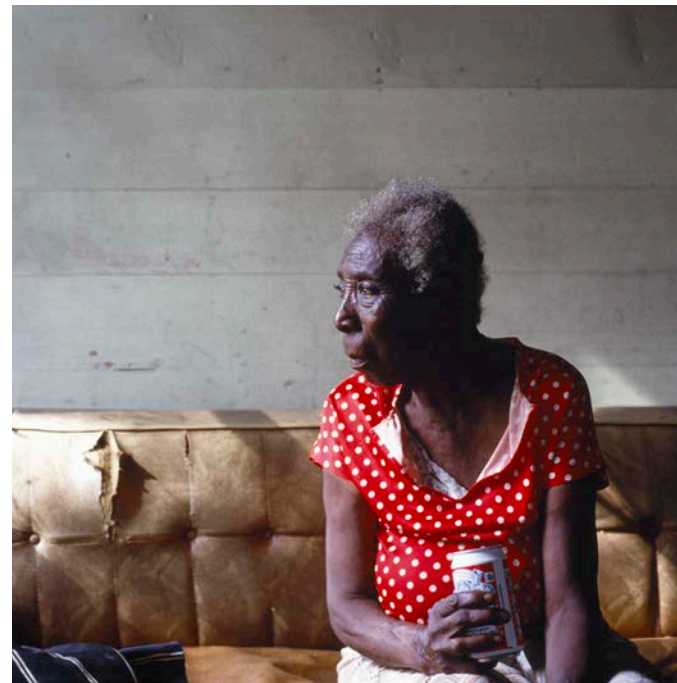
1974 - Immokalee, FL

1974 - rural Alachua, FL

1973 - Baltimore

1994 - Bullock County, AL

1974 - Washington, NC

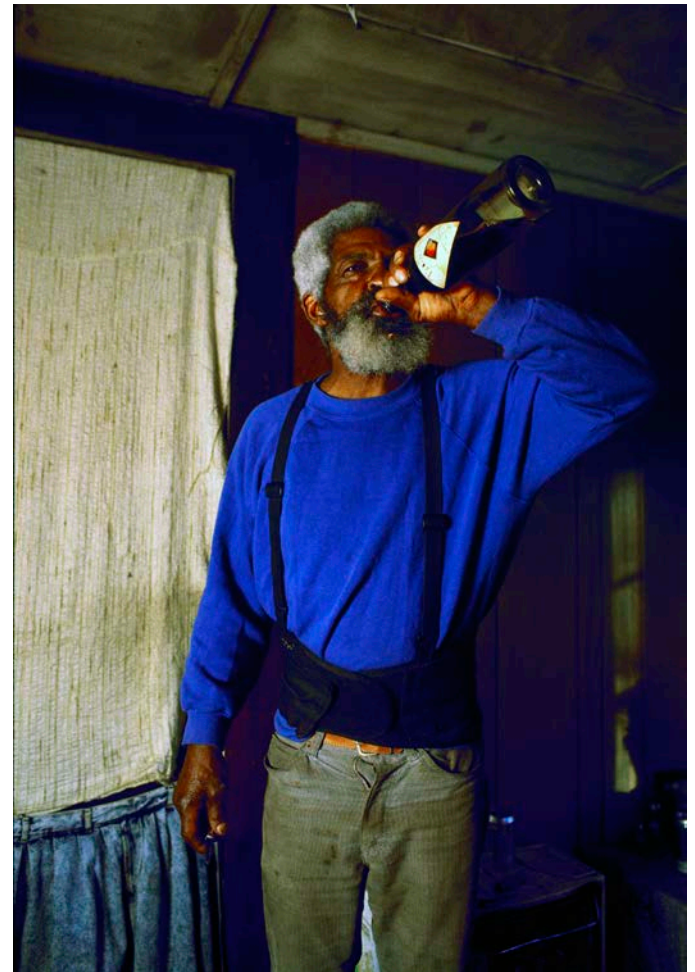

1978 - Zebulon, NC

*There was a brother the other day
telling me he's feeling high
but I just sadly had to sigh
for drugs and booze ain't glory,
and if I had the chance to get high
I would tell the truth and not a lie,
for the highest high a man can get
is from wisdom, knowledge and understanding.*

*Poor slave, ease the pressure off your body,
poor slave, put it on your mind...*

#065

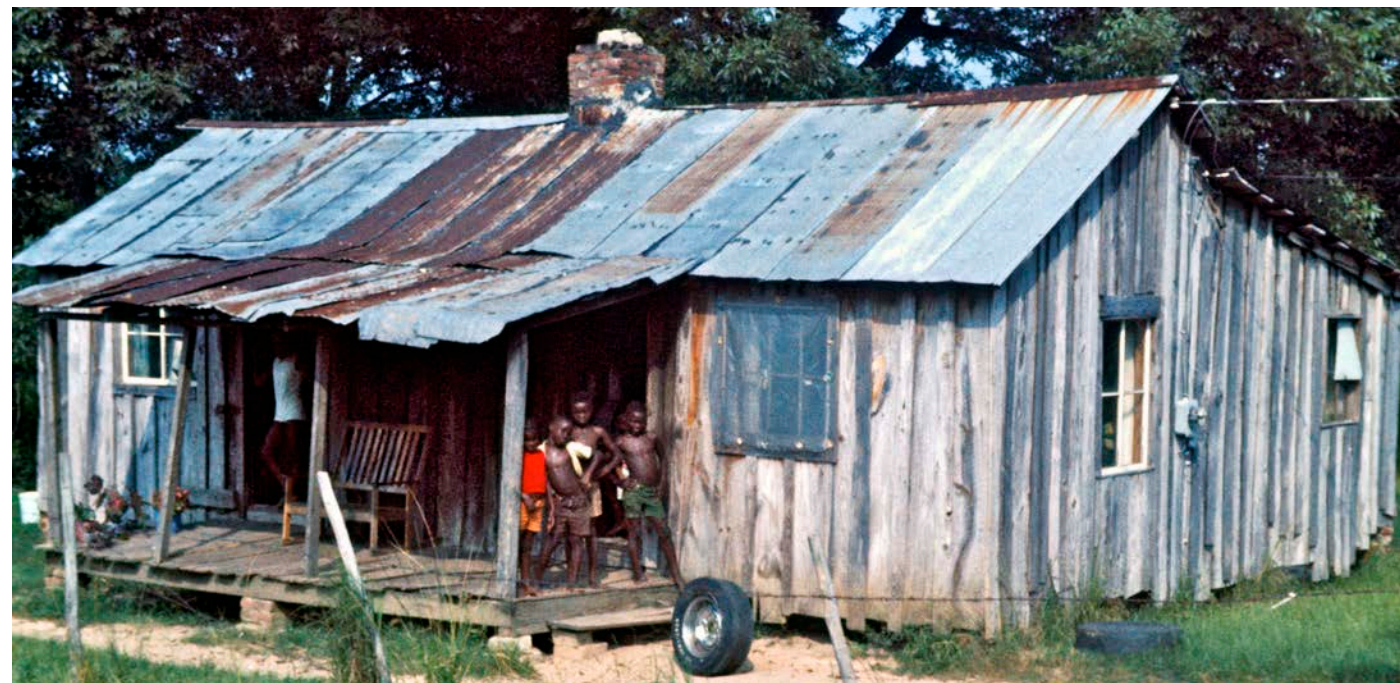

1996 - Philadelphia, MS

Da jeg levde med underklassen, forsto jeg hvordan de fysiske lenkene også ble mentale lenker. Disse hyttene som vi har sperret vår drepte bror Kain i siden slaveriet er helt umenneskelige og innrømmer ikke en følelse av frihet eller muligheten til å utfolde seg intellektuelt og kreativt. For hundre år siden bodde vi vegg i vegg med svarte. Å se våre naboer utlevert til dårligere levekår er uforståelig og sårende for det uskyldige hvite barnet. Når vi vokser opp, blir vi sakte manipulert til å utvikle fiendtlige bilder – med det resultat at den naturlige gleden ved å være sammen med svarte i USA eller innvandrere i Europa blir voldsomt undertrykt. Når den onde sirkelen av undertrykkelse dermed er oppfylt, det blir naturlig for hvite å rasjonalisere bort hvordan disse utstøtne bor rett ved siden av sine egne luksushjem i elendige hytter, ofte mindre enn denne originale slavehytta.

1978 - Bullock County, AL

1975 - rural Bullock County, AL

1974 - original slavehytte på plantasjonen, SC

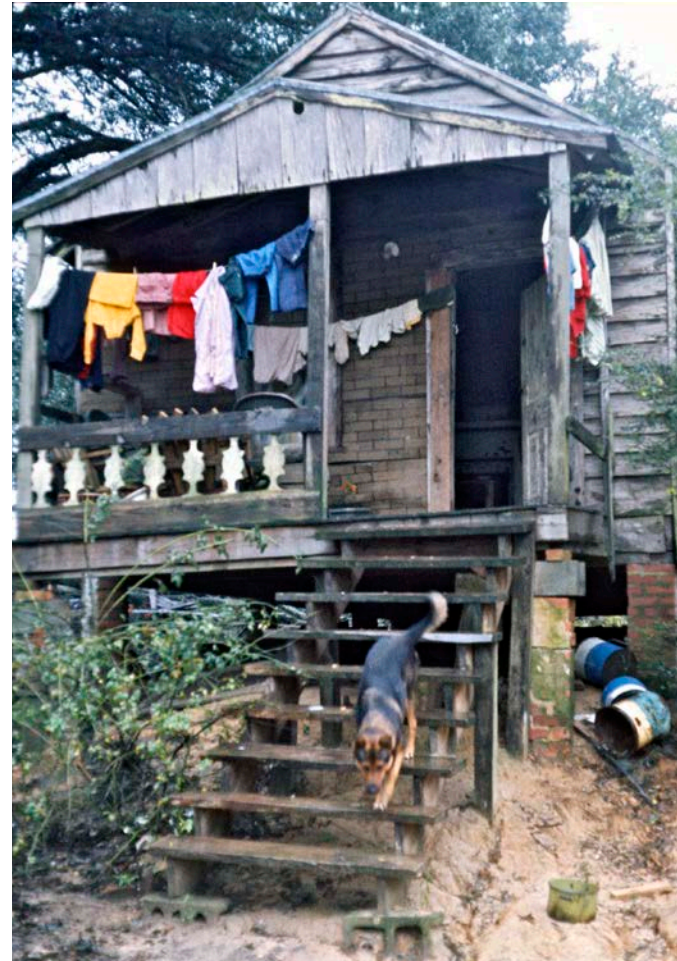

1973 - near Bamberg, SC

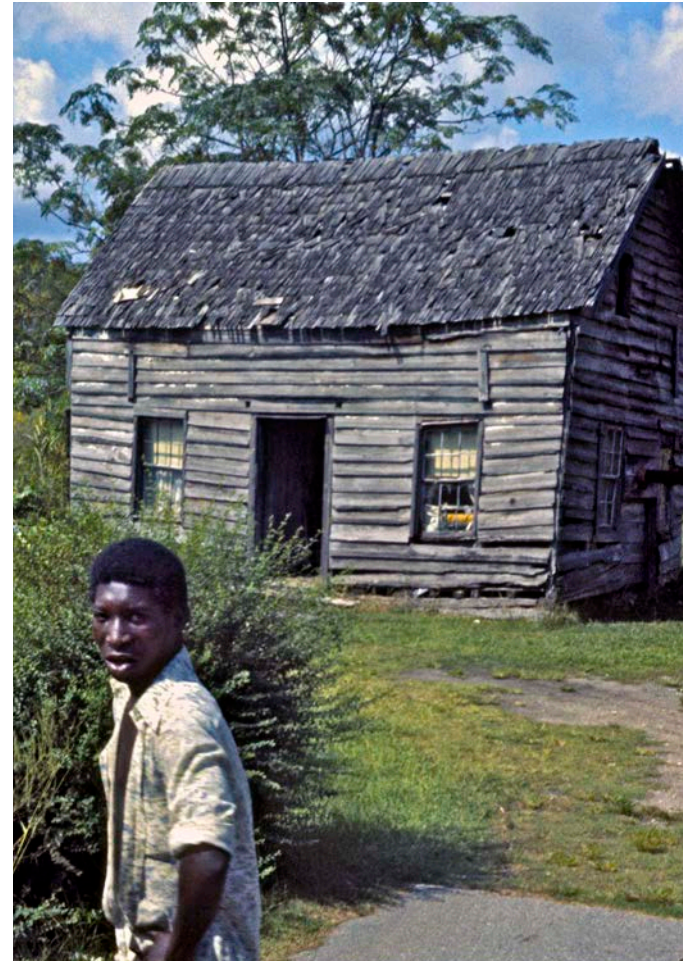
Eller som hvite studenter ofte sier etter forelesningene mine: "Før jeg så showet ditt, falt det meg aldri inn at det bodde ekte mennesker i de hyttene!" Likevel er den dystre avgrunnen i våre sinn, reflektert av disse slumforholdene, langt verre enn på bildene mine. Bildene viser ikke hvordan vinden suser gjennom sprekke og gjør det umulig å holde varmen om vinteren eller de hengende råtne gulvene med kløfter så brede at slanger og skadedyr kryper rett inn i stua. Den maktesløsheten jeg føler når jeg prøver å fotografere disse kvelende følelsene, gjenspeiler maktesløsheten de påfører våre fangede ofre. Selv om jeg kunne hatt råd til et vidvinkelobjektiv for å registrere smalheten, kunne ikke bildene vise fraværet av rennende vann, toaletter, dusjer og strøm. Jeg så tusenvis av amerikanere vokse opp i lyset fra parafinlampen.

1974 - rural Savannah SC

1973 - rural MS

1974 - rural Savannah, SC

1974 - rural La Crosse, FL

1973 - Zebulon, NC

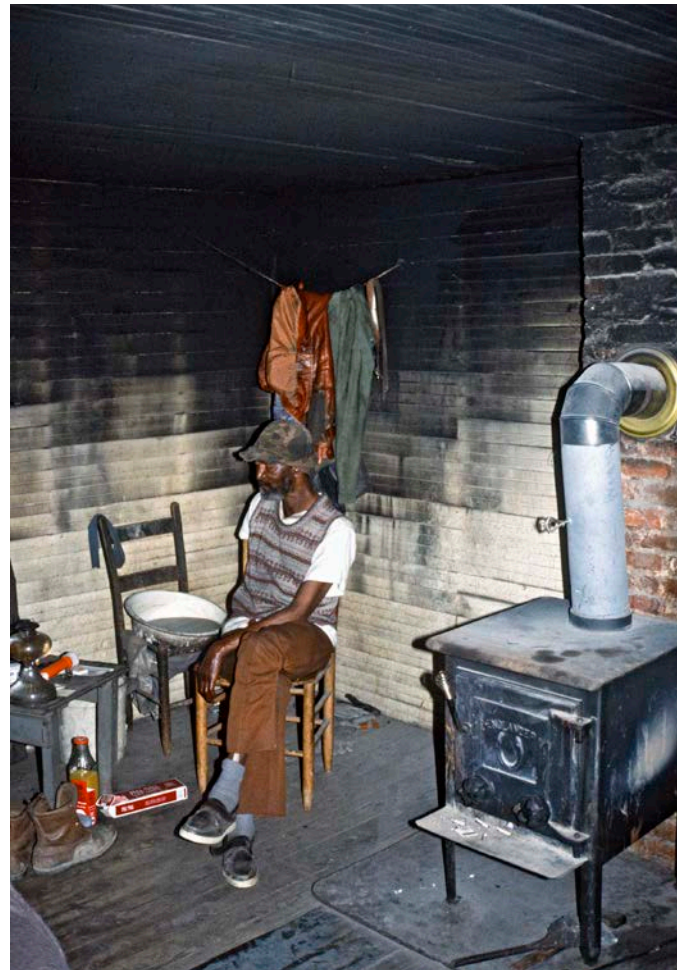

1990 - Burke County, GA

1974 - Jacksonville, FL

På samme måte følte jeg meg ikke i stand til å skildre den merkelige psykiske følelsen av å plutselig bli overført til en tilstand vi i Danmark ikke har kjent på de siste hundre årene (selv om det er herlig, etter all den kvelende støyen som preger amerikanske hjem, å plutselig stå i stillheten uten TV eller radio). Liberale hvite, som ikke frykter at lyset deres vil bli slått av, argumenterer noen ganger under mine forelesninger at svarte burde være glade av samme grunn. Med en slik romantikk avslører vi en skremmende ufølsomhet overfor psykologien til ufrivillig fattigdom. Og selv om du kanskje er fri fra invasjonen av det velstående samfunnets reklamefilm inne i hytten din, får du likevel prospektet ditt ødelagt av de aggressive allestedsnærværende reklametavlene rett utenfor.

1996 - rural Capron, VA

1975 - rural Burke County, GA

Shacks i dag

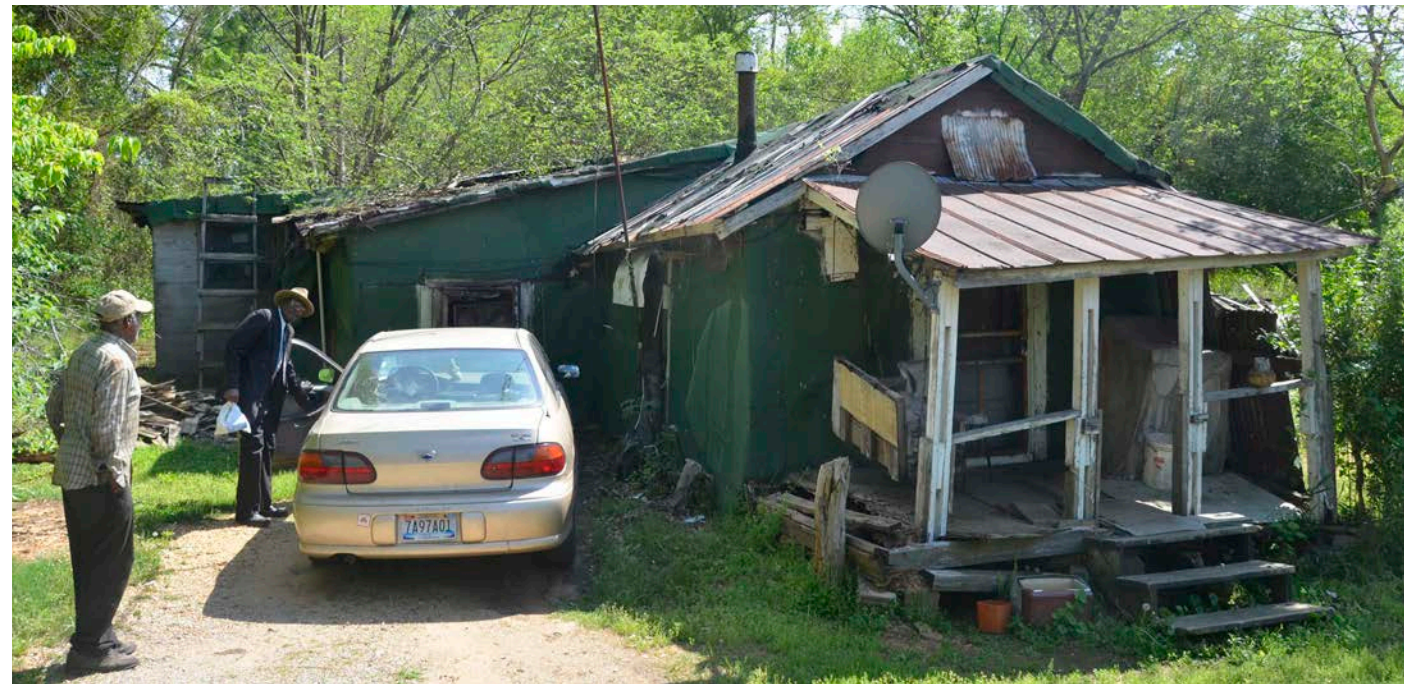
På 70-tallet tok jeg tusenvis av bilder av hytter for å gi til Schomburg-samlingen i Harlem i troen på at de snart ville være historie. Hvor feil jeg tok. Jeg ser fortsatt nedslitte hytter overalt. Her er noen fra min siste turné i 2012.

2003 - Union Parish, LA

2009 - St. Francisville, LA

2012 - Predikant kommer hjem fra kirken, Perry County, AL

74 2012 - Gammel mann med mobiltelefon i hytten sin, Perry County, AL

2009 - St. Francisville, LA - 98 år gammel blind kvinne

2012 - Predikant slapper av i hytten sin etter kirken, Perry County, AL

1975 - rural Tuskegee, AL

1975 - Bullock County, AL

1973 - Orangeburg County, SC

1975 - Bullock County, AL

1973 - Natchez, MS

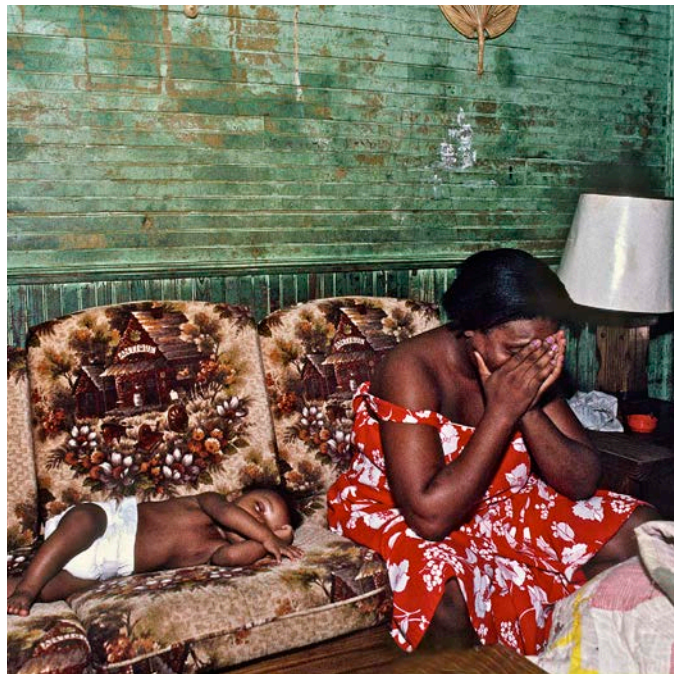

1974 - Palm Beach, FL

På samme måte følte jeg det vanskelig å fotografere USAs rike overklasse. I motsetning til dagens skryterike, viste de rike skyldfølelse på 1970-tallet. Gapet mellom fattig og rik har vokst dramatisk siden 1970-tallet, da USA hadde oppnådd sin største likestilling noensinne. På den tiden tillot overklassen bare "beskjedne" herskapshus og rancher rundt om i landet. Jeg kunne bare fotografere ett rom om gangen, som på ingen måte viste de sanne dimensjonene til herskapshusene deres. Selv om det fotografiske gapet mellom rik og fattig var liten, følte de psykiske sprangene jeg tok fra hytte til plantasjehjem eller urban ghetto til millionærhjem alltid som om jeg hadde tatt en tur fra jorden til månen.

Så jeg brukte Søren Kierkegaard som veiledning:

"Vår tids filosofi er som den rike mannen som i en mørk, men stjerneklar natt går ut i sin komfortable vogn med sitt strålende hode - lyser og bærer sitt eget lys og mørke med seg. Han nyter sin trygghet og lyset som kastes på de nærmeste omgivelsene, men han forstår ikke at dette sterke gjenskinnet blander ham og hindrer ham i å se stjernene som den stakkars bonden, til fots eller i sin lampe mindre vogn, kan observere for å perfeksjon i himmelens vidder."

1995 - Montgomery County, AL

1974 - Alachua County, FL

Om haik og psykiske sprang

1971 - Newton, MA

1974 - Daytona Beach, FL

1974 - Cambridge, MA

1975 - Oglethorpe County, GA

1974 - Greenville, NC

1975 - rural Burke County, GA

Å haike i Amerika er et evig forsøk på å prøve å overvinne folks frykt og gjøre det til en positiv opplevelse for dem å hente deg. Når du ser de spennende røde bremselysene og skynder deg opp i mørket og river opp bildøren bare for å se inn i løpet av en skremt sjåførpistol, vet du at det er til gjensidig fordel og sikkerhet at du bør tvinges til å vise innholdet i lommen eller passet på denne måten. Tillit kan fremmes med et fint forseggjort skilt. Jeg eksperimenterer med alle slags slagord som "Spare drivstoff for deg" (under drivstoffkrisen i 1973) og "Bibelbelte - og ingen barmhjertig samaritan?", Men trist å si at det eneste som gir folk virkelig tillit er å reklamere for at jeg er ikke amerikansk.

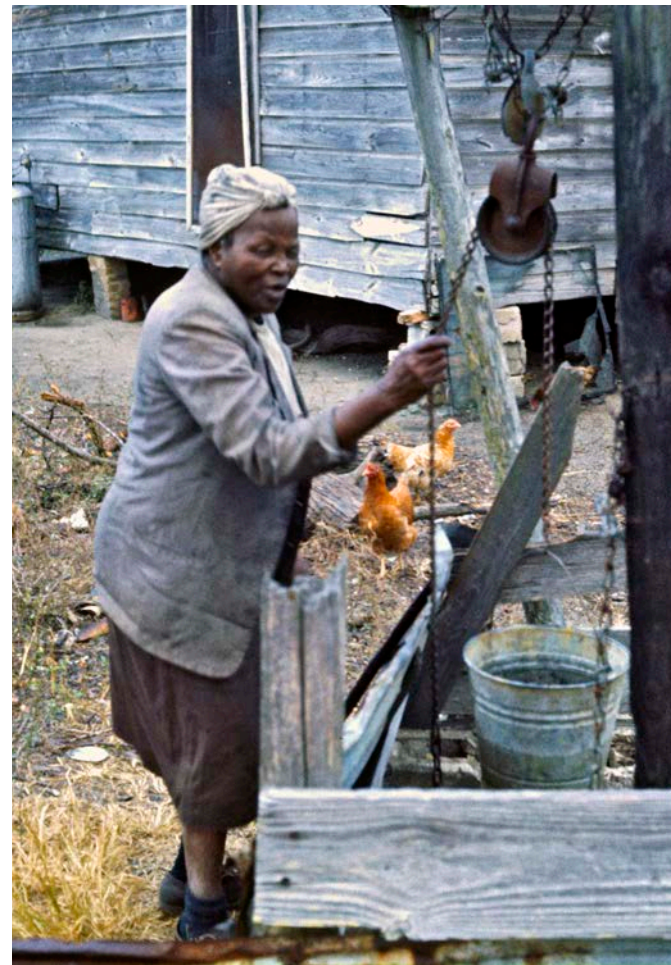
Tillit er avgjørende for demografisk haiking. Kvinnerturer blir blant haikere sett på som en spesiell psykisk oppmuntring og trygghet etter alle aggresjonene til såkalte "rednecks" og "perverts". Men kvinner er også et problem. Siden utlendinger vanligvis finner hvite amerikanske kvinner ekstremt åpne, og i motsetning til kvinnelige sjåførere i Europa, inviterer de deg ofte hjem og gjør seg ekstremt sårbare. På den ene siden er det viktig å alltid la kvinnen sette grensene for det nye vennskapet. På denne måten er det en viss sjanse for å unngå sexismen som uunngåelig påtvinges deg som mann. Samfunnet har aldri gitt deg valget om eller ikke for å bli sexist eller rasist, blir du i stedet stående og prøver å motvirke de negative handlingene som forårsaker så mye lidelse. Uten en bevissthet om din lidelse er du nødt til å skade de undertrykte med dine "mestervibrasjoner". På den annen side kan du ikke bare - som med mannlige sjåførere - flytte med inn i enhver situasjon, da du da lett kan forårsake sårede følelser. Å være en god vagabond er vanskeligere enn å være en stram rullator. Selv den mest kompetente vagabond gjør feil her, ikke minst fordi du selv er så sårbar og de enorme strabasene på veien gjør at du ofte blir forelsket i typer du ellers aldri ville åpnet opp for. Jeg hadde en slående opplevelse av å gi slike skadelige signaler da en sjåfør tilbød meg det såkalte "kjærlighetsstoffet" MDA som gjør deg utrolig forelsket i alle mennesker. Men neste tur jeg hadde var med en stiv 80 år gammel kvinne som på grunn av min ustyrlige kjærlighet ikke kunne la være å bli påvirket og i løpet av de neste timene begynte å oppføre seg som en amorøs tenåring. Så vi ble begge litt fortvilet da rusen forsvant. Blant det vakreste du opplever som vagabond er imidlertid slike forhold til gamle mennesker som du på en eller annen måte klarer å unngå i det vanlige livet. De er den mest

harmoniske gruppen for haikeren da de – i motsetning til arbeidsfolk – lever med samme tidsfølelse som vagabonden og dessuten kan gi reisen din dens viktige fjerde dimensjon: det historiske perspektivet. Når du hører uttalelser fra dem som "Det dette landet trenger ernok en stor depresjon for å bringe oss alle sammen igjen" du opplever den enorme fremmedgjøringen som gjør samværet med vagabonden så viktig for disse menneskene. Men de hyperaktive kan drepe deg med sine psykiske sprang! I Florida hentet en 72 år gammel rik mann, den beryktede "Wild Bill" Gandall, meg. Da han hørte at jeg fotograferte gjorde han meg til sin private fotograf. Han ville at jeg skulle avsløre de "skitne rike" på Palm Beach og tok meg med på de mest eksklusive festene, hvor vi velte oss i champagne, kvinnerog mangemillionærer. Umiddelbart etterpå tok han både meg og luksuriøse gaver over til de svarte slummen i West Palm Beach eller slaveleirene utenfor byen. Så i neste øyeblikk kjørte han rundt for å rapportere disse "kriminelle" forholdene til politi, domstoler og byråd. Fra seks om morgenen til to om natten stormet han og raste over urettferdighetene. Hvis vi var borte, ville han stoppe hvor som helst for å spørre veibeskrivelse. En natt var det utenfor en full forstadskirke. Han løp inn, stoppet gudstjenesten, presenterte meg som en ministersønn fra Danmark, og holdt så en tordnende indignert preken hvorpå han dirigerte koret. Etter en halvtime lå menigheten i latterkrampe, og han husket plutselig sitt egentlige oppdrag og sendte kirkegjengere til bilene deres for å få kart, hvoretter en stor sirkel lå på kirkegulvet for å finne "Indian Road". Hver dag hadde han nye prosjekter. En dag lærte han av noen unge mennesker om "økologisk landbruk" og ble så inspirert at vi umiddelbart begynte å skaffe fire lastebillass med gjødsel fra Everglades for å fly det over til eiendommen hans på Bahamas. Etter en uke som denne var jeg totalt beseiret av mangel på søvn og proporsjoner og måtte forlate. Å, som jeg nøt friheten på motorveien igjen! Men neste tur var med en 82-åring kvinne som var så hyperaktiv at hun bare sovnet mens jeg faktisk kjørte bil. Hvis hun ikke hadde sendt meg opp til Philadelphia noen dager senere for å hente en av bilene hennes og la meg bruke kredittkortet hennes til å invitere mine stakkars venner fra bomulls- og tobakksmarkene samt forbipasserende driftere og haikere til de fineste restaurantene på vei tilbake til Florida kunne hun godt ha slitt meg helt ut.

Brev til Mog, en amerikansk venn.

1973 - Orangeburg County, SC

1973 - Orangeburg County, SC

1973 - Orangeburg County, SC

En grunn til at jeg aldri kan bli lei av å reise i Amerika er at det er det eneste landet jeg vet om hvor du kan ta slike synske sprang nesten daglig. Noen ganger, når jeg for eksempel bodde hos en fattig velferdsmor i en nordlig ghetto, dro jeg på haik nord for byen, der de rike menneskene bor, for ikke å belaste matbudsjettet hennes. Ofte ble jeg plukket opp av en velstående forretningsmann, og når jeg underholdt ham med reisehistoriene mine, ble jeg av og til invitert hjem på middag i hans store hjem med sentralt klimaanlegg. Under middagen ville jeg fortelle det om hvordan moren med tre barn i gettoen sjelden hadde råd til anstendig mat. Hvis jeg var sammen med en konservativ familie, ville de før eller siden vanligvis si at jeg absolutt var velkommen til å bo hos dem, slik at jeg ikke trengte å gå tilbake til disse forholdene. Men liberale familier lastet meg vanligvis med dyre matvarer fra fryseren og kjørte meg helt til grensen til ghettoen og ga meg penger til en taxi resten av veien. "Her kommer Robin Hood" sa jeg og lo stolt når jeg kom hjem. Å være en god vagabond, hadde jeg lært, er et spørsmål om å gi og ta. En lege i Skokie ga meg åtte grytesteker til en velferdsmor i Sør-Chicago, og en forretningsmann i Nord-Philadelphia ga meg en stor pose

1973 - Orangeburg County, SC

med tokens slik at sønnen i familien min i Sør-Philly skulle slippe å gå til Temple University. Jeg fant sjelden den samme overstrømmende medfølelsen for de fattige i sør, men jeg opplevde psykiske sprang der også.

En morgen hugget jeg ved til denne 104 år gamle kvinnen i South Carolina. Hun og hennes 77 år gamle datter, Scye Franklin, måtte vanligvis kutte sin egen ved. Hytten deres lignet middelalderhusene i Friluftsmuseet i København, selv om den hadde en brønn (mange hadde ikke). Scyes mann var 97, og alle tre sov i samme seng for å holde varmen når peisen ble kald om morgenen. Huset deres var eid av den hvite utleieren (som bodde bak trærne på baksiden), som de betalte 30 dollar til i måneden. Siden den gang, da jeg haiket forbi og viste sjåfører bildene mine, har de sagt: "Du må ha tatt disse på 60-tallet." Jeg ville si, "Vel, kom og besøk vennene mine i den hytten der på jordene." De satt sammen med Scyes familie, så vantro og skamfullt ned på de brede sprekke i gulvet hennes, og ga henne litt mat og meg noen dollar for fotograferingen min.

Disse donasjonene gjorde det mulig for meg å forelese de neste 40 årene, og jeg tok ofte med meg velstående studenter og venner – som multimillionær Anita Roddick her (eier av kosmetikkkjeden The Body Shop) – for å besøke vennene mine i hyttene, selv etter at år 2000. Anita sendte dem senere store sjekker og skrev om dem bøkene

1994 - Anita Roddick i Bullock County, AL

sine: "Fattigdom skammer oss alle. Jeg prøvde å se om The Body Shop kunne sette opp et småskala økonomisk initiativ i lokalsamfunnene vi besøkte." Møtet mellom superkapitalisten og subproletariatet er alltid gjensidig givende.

1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

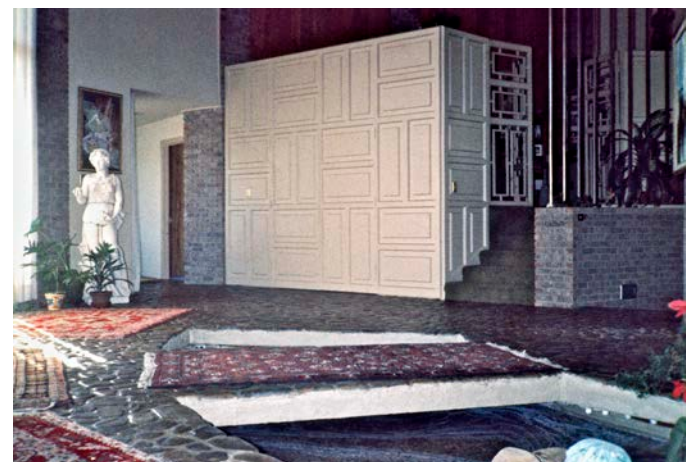
1974 - Washington, NC

1978 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

Å bytte miljø så raskt kan være sjokkerende når den fysiske avstanden bare er noen få mil. Men når du streifer rundt i mange år, innser du at slik psykisk vagabonding er nødvendig for å overleve. Etter å ha blitt formet av et dansk middelklassemiljø, fant jeg det overveldende å bo helt i ghettohem veldig lenge med deres overbefolkning, konstante støy og psykiske undertrykkelse. Etter en stund fant jeg det nødvendig å søke ut til mer velstående hjem hvor jeg kunne tilbringe noen dager på mitt eget rom og få ro i sjelen. Men jeg kjedet meg snart her og fant veien tilbake til ghettohjemmene.

I Washington, NC, bodde jeg i fire svarte hjem, tre av dem uten strøm eller rennende vann. Da jeg bodde hos denne unge kvinnen, Cay Peterson (ved siden av parafinlampen),

måtte jeg sove hele natten i en lenestol siden hun sov på en sofa med en baby. Det var ikke mer plass. Situasjonen min var enda verre neste natt i en haglehytte hvor moren skrek hele natten i en piercing sopran på sønnen sin, James Paige, fordi han hadde tatt med en hvit fyr hjem for å dele sengen sin. Jeg gjemte pistolen hans i en stabel med klær i frykt for at de skulle bruke den mot hverandre. I en annen hytte ble jeg sparket ut av en sint nabo som hatet hvite. Det var vanskelig å forstå denne konstante avvisningen av de fleste svarte, som nektet å la en hvit komme inn i dørene. Jeg så først ikke at dette var en naturlig reaksjon på vår egen hvite avvisning da vi i akkurat de samme årene aktivt presset millioner av svarte inn i gettoer. ”Du må ikke forbrødre deg med undertrykkeren”, sa våre utstøtte, sett parallelt i dag blant Europas marginaliserte muslimer.

Forholdene i disse hjemmene var så elendige at jeg til slutt gikk rundt med konstant hodepine av sult og mangel på søvn. En natt var jeg så syk og overveldet av tretthet at jeg befant meg på vei til byens fengsel i håp om å få lov til å overnatte der – en flukt jeg aldri hadde søkt før. Men, som alltid, når jeg ble utsatt for smerte og lidelse, åpnet himmelens porter seg. Uten denne nesten religiøse troen kan ikke vagabonden overleve. Rett før fengselet plukket en ung hvit kvinne meg opp og tok meg med til det mest overdådige hjemmet jeg hadde bodd i på lenge. Det var private tennisbaner og golfbaner så store som halve gettoen i den byen, et innendørs svømmebasseng - til og med fly og seilbåter. I ghettohjemmene hadde jeg vært i stand til å høre hver eneste lyd, enten utenfor eller privat, gjennom papirtynne vegger.

Her hadde vi intercom for å kommunisere mellom de ulike delene av huset. Det var til og med en innendørs fiskedam like stor som noen av bassengene i hyttene når det regnet. Hvor kom all denne overfloden fra? Svaret er ikke alltid så enkelt, men folk fortalte meg senere at kvinnens far, en advokat, eide mange av de falleferdige ghettohyttene i denne byen, en by der 60 % levde under fattigdomsgrensen. Jeg lurte på hvordan jeg hadde havnet i hans hjem akkurat da elendigheten han hadde vært med på å skape i gettoen praktisk talt hadde drevet meg til fengsel. Igjen følte jeg de svartes tiltale mot mitt hvite privilegium og hvordan alt i samfunnet tvinger oss innvandrere inn på den hvite siden av undertrykkelsesmønsteret i USA

1992 - New Orleans

1974 - New York, NY

1975 - med Joan Little, Raleigh, NC

1975 - Angela Davis i Oakland, CA

1975 - San Francisco

Andre var ikke så heldige. Akkurat da satt en svart kvinne hvis familie jeg kjente, i byens fengsel. Hun hadde blitt voldtatt av den hvite fengselsvokteren og ble snart verdenskjent fordi hun, Joan Little, drepte voldtektsmannen. Hvit voldtekt av svarte er ikke uvanlig i sør, men det var oppsiktsvekkende at Joan Little hadde motet til å drepe voldtektsmannen. Uten en større menneskerettighetskampanje ville hun blitt dømt til døden i denne staten, der selv innbrudd ble straffet med døden.

Over hele verden blir barn født med åpne og kjærlige sinn, med appetitt på livet. Men i Amerika blir denne fantastiske uskylden tidlig brutalisert av regjeringens skadelige og uforståelige budskap – at det er riktig å ta et annet menneskes liv! Denne brutaliseringen gjenspeiler de senere i livet, hvorved volden øker, mens den i Danmark avtok da vi avskaffet dødsstraffen.

De psykiske sprangene jeg hadde gjort i Joan Littles hjemby hadde tilfeldigvis gitt meg innsikt i de økonomiske forutsetningene for hvit overherredømme. Slike kontrastreiser er nødvendige for å se samfunnet klart. Jeg kan for eksempel ikke bo lenge i hvite hjem før jeg begynner å se med øynene deres, for å se “negre” som mindreverdige. Undertrykkere over hele verden utvikler dette ødeleggende synet på dem de har skadet.

Jeg prøver alltid å være åpen for slik hjernevask, for hvis du ikke lar deg selv gå inn i undertrykkerens verdensbilde, har du ingen mulighet til å elske dem og forstå smerten vi får når vi som åpne og kjærlige barn lærte å dehumanisere våre nærmeste naboer. Uten å forstå våre dypere motiver og smerte, ville jeg ikke være i stand til å forstå hvorfor rasisme fortsetter generasjon etter generasjon til tross for vårt høye ideal om “elsk din neste”. I mine år som vagabond klarte jeg imidlertid å bryte ut av denne hjernevaskingen og gå tilbake til svart kultur.

1974 - Washington, NC

Credo

Kjære Edwina.

Jeg har endelig kommet meg til et hjem med en skrivemaskin, som gir meg en sjanse til å fortelle litt om hva som har skjedd siden vi var sammen sist. Jeg har endt opp med å bo sammen med to unge hvite kvinner her i Greensboro. De behandler meg som om jeg hadde dratt til himmelen, noe som har en overveldende effekt på meg etter de siste par ukene av en helhjertet tilværelse. En av dem, Diane, er modell og kriminolog av venstresiden, og liker bildene mine så godt at hun vil gjøre alt som står i hennes makt for å skaffe meg penger til å kjøpe mer film. Jeg må vente minst et halvt år, men hun har lovet at hun innen den tid skal samle inn penger til meg ved å fortelle folk at de skal brukes til et hjem for funksjonshemmede barn eller noe. Jeg synes det høres litt ubehagelig ut, men hun sier at det kanskje vil lære dem at det er myndighetenes oppgave å sørge for slike menneskerettigheter, og ikke noe som bør overlates til privat veldedighet. Vel, jeg tviler på at hun virkelig vil klare å samle inn noe for meg. Hver gang jeg har hatt et sånt lite håp har jeg blitt skuffet. Jeg har vel fortsatt to være fornøyd med å selge blod og med de små pengegavene jeg får på veien ved å underholde folk med mine bilder og opplevelser. Forrige uke hadde jeg en inntekt på ni dollar, som er den beste noensinne: fem dollar fra en interessert selger som hentet meg, to dollar fra en svart kvinne i Tonys fars grill, og to dollar fra en fyr i West Virginia som fant meg bilde av junkiene med hovedstaden i bakgrunnen interessant og kjøpte det. Inkludert i avtalen var matposen hans som inneholdt tre kyllinglår. Nå, siden jeg har fått laget fotobøkene mine, gjør det meg så glad hver gang jeg opplever den slags positive reaksjoner. Men det skremmer meg også litt noen ganger. Et sted begynte en kvinne å gråte da hun så bildene mine, og jeg visste ikke hva i all verden jeg skulle gjøre. Det er rart med amerikanere. De har levd midt i denne lidelsen hele livet uten å tenke på det, og så plutselig, når de ser det frosset på et fotografi, kan de begynne å gråte. Noen anklager meg for å forskjønne den svarte, jeg forstår det bare ikke; Jeg fotograferer dem akkurat slik jeg ser dem, og et fotografi lyver vel ikke?

Men jo mer jeg grubler over det, jo mer innser jeg at dette parallakseskiftet i måten vi ser svarte på må skyldes det faktum at de har levd i dette herre-slave-forholdet i så lang tid at de rett og slett ikke er det. i stand til å se svarte som mennesker.

Men når hvite sørstater likevel reagerer positivt på bildene mine, tror jeg det er fordi de i virkeligheten er misfornøyde

med å se med disse "mester"-øynene. De lengter etter å bli mennesker, og i det øyeblikket jeg kan "bevise" for dem at svarte er mennesker og ikke slaver, evige barn eller undermennesker, gjør dette dem til mennesker og ikke lenger herrer eller supermennesker eller hva som helst. Hvis jeg ikke tolker det slik, hvordan skal jeg da forklare at selv de verste rasistene her nede gir meg penger en gang i blant, selv om de mumler et eller annet om hvordan de tenker "det er morsomt hvordan jeg løper rundt og fotograferer niggere". Jeg har toinnrømme at det ofte virker vanskelig når jeg prøver å skildre herre-slave-forholdet som en institusjon å ikke ende opp med å fremstille det som om mennesker i dette systemet virkelig har denne "naturen". Ofte føler jeg at mitt eget syn blir forurenset av denne snikende giften i Sør, fordi jeg legger stor vekt på å respektere verdigheten til disse menneskene, spesielt de eldre. De har levd i denne herre-slave-tradisjonen hele livet, og både for de svarte og for de hvite føler jeg at det ville gjøre vold mot dem å prøve å rive dem ut av denne tradisjonen (selv om de kommende generasjoner absolutt må unngå denne lammende av sinnet). Jeg prøver derfor aldri å påtvinge dem mine synspunkter, men prøver å forstå deres og å lære av dem. Nettopp fordi jeg fra begynnelsen respekterer deres verdighet, bygger jeg ofte opp så sterke vennskap med dem at jeg gjennom disse vennskapene kan få dem til å respektere og til å lære fra mitt ståsted. Som vagabond i sørdet er helt avgjørende å kunne kommunisere gjennom vennskap i stedet for å oppfordre til fiendtlighet og konfrontasjon.

Men hvis du er i stand til det - og til og med mottar konstant kjærlighet og beundring, som jeg er så heldig å, eller nesten daglig høre setninger som "Jeg misunner deg" eller "Vet du at du er en veldig heldig person?" - da går du en tynn linje hvor du lett blir fast i gjørmen av internaliseringen din.

Dette gapet mellom min utopiske virkelighet (kjærligheten til mennesker ved å se for seg dem som mennesker i et fritt samfunn) og min faktiske virkelighet (å elske mennesker slik de er i deres nåværende ufrie tilstand) er like vanskelig å bygge bro som en elv som stadig vokser seg bredere og bredere, slik at du sakte mister den andre utopiske bredden av syne, mens du litt etter litt drukner i gjørme på din egen bredd. Det ser imidlertid ut til at hvis du tolker "slammet" (den faktiske virkeligheten) på denne siden av elven riktig (det vil si om du graver ned til folks dypeste lengsler, selv om de fortsatt ikke ser sammenhengene mellom det hele), så gir de deg materialet som gjør at du kan bygge et

elfenbenstårn så høyt og vakkert at du kan sitte der oppe og fortelle folk nede på bredden under deg hvor fin den andre banken ser ut.

Men siden du selv ikke har noen personlig kontakt med den andre kysten - en kontakt som kunne ha endret din egen karakter og hele sjelen - er det ingen måte du kan kommunisere din visjon til menneskene nedenfor, siden de ikke ser noen bevis for at du selv faktisk har blitt “rørt” eller endret. For visjonære ideer gjør deg ikke nødvendigvis mer kjærlig og medfølende enn de som sliter med å hjelpe hverandre med å holde hodet over gjørma (utfordringen for de fleste amerikanere i dag). De glemmer derfor snart budskapet i historien din, mensynes selve historien om mine uamerikanske bilder er så interessant at de lar deg bygge elfenbenstårnet enda høyere og forsterke det og forskjønne det. I frustrasjon og depresjon over ikke å kunne kommunisere budskapet ditt ned til dem, blir du mer og mer usikker og får større behov for anerkjennelse og beundring av elfenbenstårnet du har bygget – enda mer enn for deres erkjennelse av hvorfor du opprinnelig ønsket å bygge den. Til slutt blir du så forvirret og usikker at bare deres anerkjennelse av selve tårnet, dets skjønnhet og form, teller for deg. Og du bygger den høyere og høyere, helt til du kommer opp til de kyniske høydene hvor du ikke lenger kan se verken din egen eller motsatte bredden, og de begynner å ligne.

Dessuten har du nå nådd en slik høyde at du mister kontakten med menneskene på din egen bank også og bestemmer deg for å sende ut elfenbenstårnet ditt i bokform så folk har noe å underholde seg med der i søla. Selv om det du egentlig begynte å gjøre var å bygge en bro til den motsatte utopiske bredden, ender du opp med å bygge et tårn på din egen bredd. I stedet for å hjelpe folk ut av gjørma, gjør du i realiteten deres situasjon verre ved at du nå har gitt dem noe enten å glede seg over eller å gråte over akkurat der de er og du forsterker dermed denne gjørmete elvebredden.

Dessuten er elfenbenstårnet ditt moralsk forkastelig nettopp fordi det er bygget på et fundament av gjørme: kunstverket ditt er et direkte resultat av utnyttelsen av menneskene du opprinnelig hadde i tankene å hjelpe, og jo høyere tårnet ditt blir, jo lenger er du fjerne deg selv fra deres lidelse. Det er tanker som disse som har gjort meg stadig mer deprimeret de siste månedene. Jeg hører stadig folk si: ”Hvor jeg misunner deg at du kan reise blant de svarte på den måten” eller lignende, og jeg innser at jeg allerede har distansert meg så langt fra gjørma. Og det er når jeg innser, på tross

avdenne lengselen, umuligheten av å lage en bro, at jeg kan bli så desperat at jeg føler at pistolen burde være mitt virkelige våpen i stedet for kameraet. Men umiddelbart da dukker spørsmålet opp i hvilken retning jeg ville skyte, siden jeg - som du vet - føler at alle er like fast i denne elvebredden - og dermed både skyldige og uskyldige på samme tid. Hvor er regnmakeren som skapte gjørmepytten? Og derfor fortsetter jeg å vasse her i gjørma, og prøver bare å holde kameraet mitt rent nok til at det kan registrere ofrene – uten egentlig å tro på meg selv at det noen gang vil være til noen nytte.

Vel, men det jeg egentlig ville fortelle deg var litt om hva som har skjedd siden vi skiltes. En av de første som hentet meg var en velstående jødisk forretningsmann (jøder henter meg alltid for å takke meg fordi Danmark reddet en rekkejøder under krigen, selv om jeg ikke en gang var født på den tiden og selv om jeg i økende grad føler at jeg er like mye amerikansk som dansker). Han hadde egentlig ikke lyst til å ta meg med hjem, siden han ble helt slått ut, dels fordi virksomheten hans gikk dårlig og dels fordi broren hans var døende av kreft. Han var sterkt påvirket av beroligende midler, men han innså at han trengte noen å snakke med og tok meg derfor med hjem til kona. Det var en veldig sterk opplevelse for meg. Helt rystet ventet de fra øyeblikk til øyeblikk på en telefon fra sykehuset som sa at broren var død, og mot denne dystre bakgrunnen gjorde bildene mine et enormt sterkt inntrykk på dem. Da jeg tok av neste morgen, de takket meg veldig, og han prøvde å gi uttrykk for opplevelsen med tårer som renner nedover kinnene hans ved å sitere “Jeg pleide å gråte fordi jeg ikke hadde sko før jeg møtte en mann som ikke hadde noen føtter.” Før jeg dro kjøpte han meg 15 ruller med film.

Fra Philadelphia dro jeg så til Norfolk for å overnatte på vei sørover. Jeg gikk rundt i gettoen og lette etter et sted å bo og snakket med noen av de gamle kvinnene som gikk rundt med de små håndkjerrene sine for å samle ved i ghettoens ruiner. En av dem fortalte meg at hun nå bare hadde råd til fire grisehaler om dagen i stedet for fem på grunn av inflasjon. Det var rart å høre det i skyggen av verdens største marinebase. Jeg endte opp med å bo hos en 32 år gammel alenemor. Hun var ikke typen som vanligvis inviterer meg inn, men onkelen hennes hadde tatt meg med til leiligheten hennes for å vise meg hvordan taket hennes lekk, i håp om at jeg var en journalist som kunne få byen til å reparere det.

Da han gikk, kom jeg så godt overens med kvinnen at hun

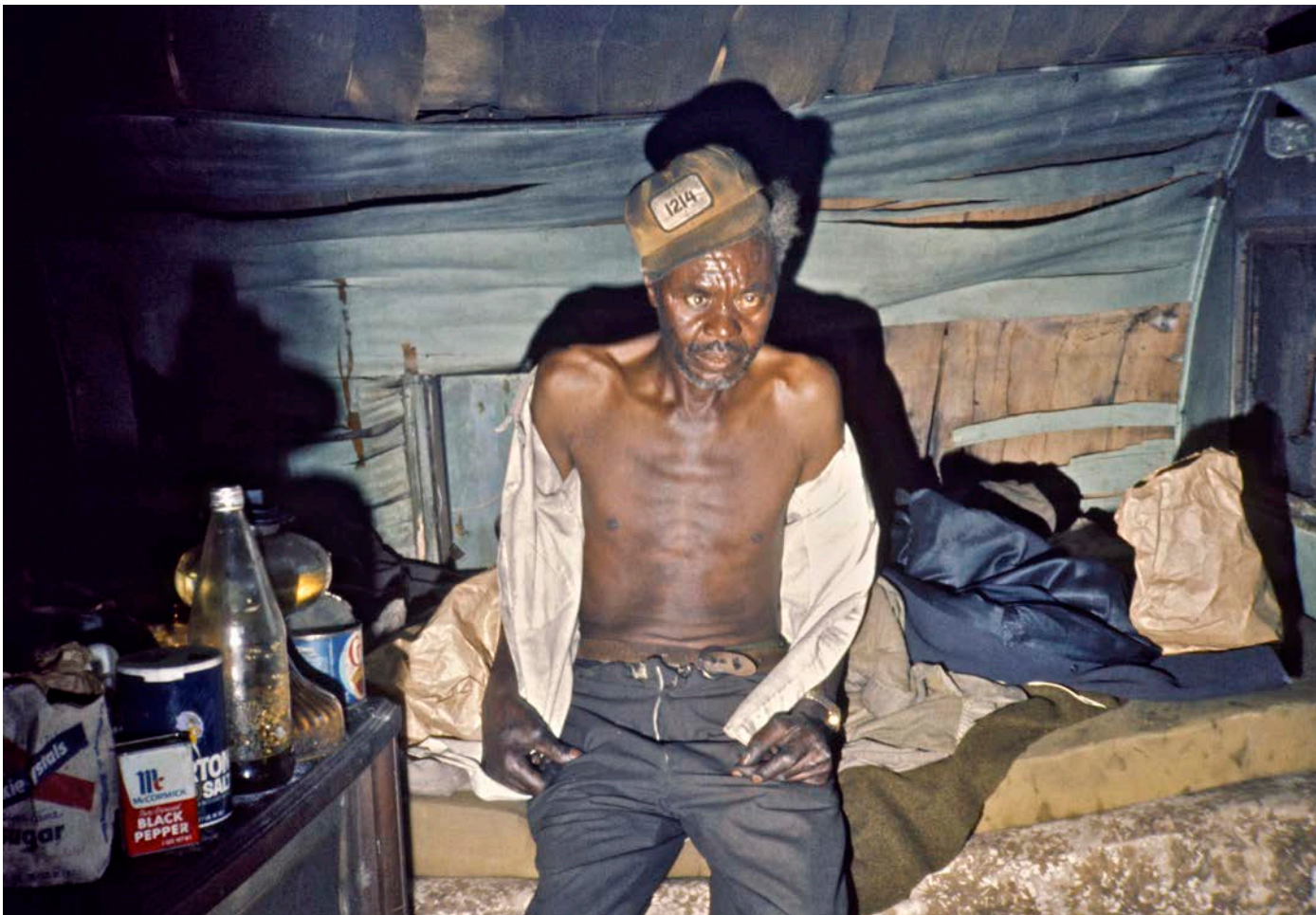
lot meg bli. Hun hadde nettopp fått sitt første barn, og det var en fantastisk opplevelse å se henne bruke nesten hvert minutt på å stelle det. Jeg satt i timevis og så på. Hun var også dypt religiøs, og når babyen sov, satt vi og ba sammen, ellers leste hun høyt for meg fra Bibelen mens hun holdt meg i hånden. Hun satt der lenge og stirret opp på et bilde av Jesus rett under det dryppende taket med et blick så intenst og fullt av kjærlighet at jeg ble veldig rørt. Etter et par dager i byen dro jeg ned til Washington, North Carolina, og ankom like etter natta. Jeg gikk rundt hele kvelden og søkte ly for natten, men alle var redde for meg og tenkte at jeg var en “ bustman ”(Simonkledd politimann). Først sa en mann at jeg kunne bo i onkelens hus på sofaen. Han tok meg med til en gammel rødmalt hytte som var skitten og uten lys. Onkelen hans kom ut med en oljelampe i hånden og var ekstremt sint og brukte pinnen for å demonstrere det, men vi klarte å komme oss inn og jeg fikk noen gamle kyllinglår på en skitten tallerken i det hjørnet av hytten som fungerte som kjøkken, selv om det ikke var rennende vann. Men den gamle mannen var fortsatt sintog det ble verre og verre, og til slutt kastet han meg ut med pinnen. Han skulle ikke ha noen hvite i huset sitt, tordnet han. Så tok han store brett og planker og spikret dem opp foran vinduene og dørene av frykt for at jeg skulle bryte meg inn, og gikk ut i mørket, fortsatt skrikende og ropende. Han hadde ingen tillit til hvite. Lenger ned i gaten ringte en kvinne fra en veranda og tilbød seg å dele en boks med øl. Senere, mens jeg satt og prøvde å snakke med hennes syke ektemann, som satt i rullestol og ikke var i stand til å snakke, la jeg merke til at hun så på et bilde av Kristus på veggen. En stund senere indikerte hun at jeg skulle komme inn på det utrolig rotete soverommet på baksiden. Jeg lurte på hva mannen tenkte om det, ute av stand til å gjøre noe. Der inne omfavnet hun meg først, stirrer på meg med store rennende øyne. Så plutselig hunfalt ned for føttene mine, og mens hun holdt ankene mine kysset hun de skitne skoene mine og hvisket: “Jesus, Jesus.” Jeg har, som du vet, ofte blitt “forvekslet” med Jesus blant sørstatssvarte på grunn av håret mitt (som er en grunn til at jeg beholder det dumme flettede skjegg mitt), men i de fleste tilfeller lar humoren deres oss le sammen av deres Jesus -identifikasjon. Du vil sannsynligvis se det ennå nok et eksempel på “slavens” identifikasjon med eller til og med direkte forelskelse i “mesteren”. Uansett hva som ligger bak, er det nok til litt hjelp for meg med å bryte gjennom løpsbarrieren. Men i en så sjokkerende situasjon som dette hadde jeg rett og slett ingen anelse om hva jeg skulle si,

1973 - Norfolk, VA

siden jeg ikke visste om det ville være feil å riste henne ut av hennes religiøse opplevelse. Jeg lette etter et passende bibelsitat ... det meningsløse ved at den samaritanske kvinnen drakk fra Jakobs brønn ... men jeg klarte ikke å få et ord til leppene mine. Jeg sto der i mer enn en time før jeg hadde mot (grusomhet) til å bryte transen hennes. Det var en så sterk opplevelse at jeg ikke følte at jeg kunne bli der for natten.

Mens jeg vandret rundt i gatene igjen, rundt klokken ti møtte jeg en ung svart kvinne som må ha vært litt full, for hun spurte med en gang om vi ikke kunne være venner (uvanlig fra min erfaring med svarte kvinner i sør).). Hun sa at hvis jeg kunne finne et sted å bo den kvelden, ville hun komme og bo hos meg. Jeg tvilte på at det ville fungere, men vi gikk inn i en av de sørlige “joints” (speakeasies) og snakket med kusinen hennes om mulige steder. Plutselig begynte hun å kysse meg vilt over alt og spurte søtt: “Er du en hippie?” Jeg sa nei, men hun fikk det ikke. Faktiskdenne felles var ikke det tryggeste stedet å henge ut. Rundt oss i mørket kunne vi svakt se 15 til 20 “overfluer”. Et par av dem kom bort og advarte meg i en vennlig tone om at det var et farlig sted, men jeg svarte med overbevisning: ”Jeg

1974 - rural La Crosse, FL

er ikke redd for ingenting”, noe som vanligvis imponerer dem, siden de selv er redde for sin egen skygge . i disse leddene.

Men så brøt helvete løs. Noen må ha fortalt fyren kvinnen var “shacked up med” om meg, for plutselig kom han løpende inn med en stor kniv og gikk først etter kvinnen sin. Heldigvis brukte han ikke kniven, men han slo den stakkars kvinnen i stykker, slo henne i ansiktet og ga henne skikkelig juling, verre enn jeg har sett på flere måneder. Jeg må ha vært ganske kaldblodig den kvelden, nå som jeg tenker på det, for jeg trakk umiddelbart frem kameraet og prøvde å feste blitsen, men akkurat da kom to karer løpende bort og tok tak i meg: ”Du må skjønne det. ut herfra. Når han er ferdig med henne, kommer han til å gjøre detgå etter deg.” Og de bar meg praktisk talt ut av stedet. Jeg så aldri kvinnen igjen. Selv om jeg har sett denne typen ting så ofte, var jeg mer opprørt, fordi jeg på en eller annen måte selvvar årsaken til det. Med min oppfattede undertrykkerstatus er det hvis jeg ikke kan oppnå dypere menneskelige relasjoner uten å bli enten offer eller bøddel. For det meste er jeg selvfølgelig et offer (for forståelig avvisning), men siden jeg alltid prøver å gå helt ut med

folk, hender det nå og da at jeg krysser den usynlige linjen som skiller offeret fra bøddelen. Dette hater jeg, fordi jeg da blir tvunget til å ta saken i egne hender i stedet for å la andre styre ting. Jeg kom imidlertid ikke så langt denne kvelden, og jeg begynner å frykte at jeg gradvis har blitt så herdet at jeg har mistet min egen viljestyrke. Kanskje var det denne tanken som irriterte meg og fikk meg til å reagere annerledes enn vanlig senere den kvelden. For da jeg hadde gått rundt i enda et par timer, Jeg klarte endelig å få tak over hodet med to gamle rumper. De var fulle som faen, og det var et utrolig rot. De hadde ikke engang råd til parafin, så det var ikke lys. Vi skulle alle tre sove i en seng. Det var tommer med skitt under den, og hvert 25. minutt måtte en av oss reise seg for å sette ved på ovnen, siden det var veldig kaldt. Tilførst sov jeg mellom dem, men så skjønte jeg at de begge var homoseksuelle. Så jeg flyttet over ved siden av veggen så jeg bare skulle ha en å kjempe mot, men han viste seg å være den mest kåte. I den slags situasjoner resignerer jeg meg vanligvis med det som skjer, men denne kvelden hadde jeg ikke lyst, kanskje på grunn av den tidligere erfaringen i det leddet. Han var det man kan kalle en “skitten gammel mann” med stubber og sludder, men

det var ikke grunnen. Jeg har vært gjennom mye verre ting enn det. Jeg hadde nok akkurat kommet til et punkt hvor jeg var lei av å bli brukt av homofile menn. Jeg hater å såre folk, men jeg antar at jeg denne kvelden prøvde å bevise for meg selv at jeg i det minste hadde litt viljestyrke igjen. innsjøJeg lå på siden med ansiktet mot veggen. Men han klorte og rev så hardt i buksene mine at jeg var redd de skulle revne, og siden det er det eneste paret jeg har, hadde jeg ikke råd til å ofre dem. Så jeg snudde meg med ansiktet mot ham, men han holdt på og presset den store hard-onen sin mot ribbeina mine og begynte å kysse meg over alt - kysst som stinket av Boone’s Farm eplevin. Det verste var at han fortsatte å hviske ting i øret mitt som: ”Jeg elsker deg. Jeg elsker deg. Å, som jeg elsker deg.” Vi vil det var kanskje sant nok i det øyeblikket, men det gjorde meg gal å høre på det. Som du vet, føler jeg at spesielt blant svarte menn har dette ordet blitt overbrukt. Jeg tror ikke det er noe du kan si den første natten du legger deg med noen. Det eneste som manglet var at han sa: “Å, du liker meg bare ikke fordi jeg er svart.” Men heldigvis ble jeg spart for den. Vel, han fikk endelig smokken, men det tilfredsstilte ham ikke, siden han var den typen homoseksuelle som går for hekken. Han ble bare mer og mer spent og ble til slutt så kåt at jeg følte meg skikkelig skyldig, men likevel ga jeg ikke en tomme til. Han prøvde og prøvde. Endelighan ødela det vakre skinnbeltet du ga meg den gangen da jeg ikke klarte å holde buksene oppe lenger. Det gjorde meg så forbanna sint at jeg grep den store kanonen hans med begge hender og snudde den hardt mot den andre fyren som snorket som et dampskip. ”Hvorfor har dere ikke det gøy med hverandre og lar meg være i fred. Jeg vil sove. “ Men det hjalp ikke, så kampen fortsatte hele natten med at jeg hvert femte minutt snudde kanonen i den andre retningen (ca. fire ganger mellom hver ny vedladning). Til slutt dro fyren rundt klokken åtte og jeg fikk et par timers søvn. Senere på dagen møtte jeg ham på den lokale kaffebaren. Han kom bort og spurte om jeg var sint på ham. Jeg sa: ”Selvfølgelig ikke, vi er fortsatt gode venner. Jeg var bare så jævlasliten i går kveld.” Han var så glad at han begynte å danse rundt og fikk alle der til å le av ham. Han var en av dem som er utstøtt blant både svarte og hvite. Jeg var veldig trist, for jeg følte at jeg hadde ødelagt noe inni meg. Jeg kjente en dyp irritasjon over at jeg ikke hadde klart å gi ham kjærlighet. I hans øyne var jeg en slags big-shot og det ville gjort ham glad om jeg hadde gitt meg selv fullt ut. Det var bare et eller annet inni meg som “klikket” den kvelden, så hele neste dag kjente jeg en dyp avsky for

meg selv. Jeg finner stadig mange mangler i forholdet mitt til mennesker, men det verste er når mine mangler skader slike mennesker, som allerede er såret og ødelagt på alle mulige måter av samfunnet rundt dem.

Hvis jeg ikke hele tiden kunne gitt slike tapere litt kjærlighet, ville jeg rett og slett ikke orket å reise så lenge som jeg har gjort. Det eneste som har noen betydning for meg på min reise er å være sammen med disse ensomme og skipbrudne sjelene. Min fotografiske hobby er egentlig, når alt er sagt og gjort, ikke annet enn en utnyttelse av lidelsen, som nok aldri kommer til å bidra til å lindre den. Men jeg kan likevel ikke slutte å registrere den, for på en eller annen måte må den ut til omverdenen.

Den styrken jeg får ved å være sammen med disse ekstreme taperne, og den kjærligheten jeg ofte får fra dem, er det til tross for alt gir meg et spinkelt håp om at bildene mine skal kunne tale selv til samfunnets vinnere. At jeg likevel reagerte så negativt den kvelden kan også skyldes at jeg nylig hadde en lignende opplevelse som såret meg dypt. Det var samme dag som jeg forlot deg i Plainfield. En av de første som plukket meg opp på veien i New Jersey var en hvit fyr i femti- eller sekstiårene. Han begynte umiddelbart å snakke om hvordan han alltid hadde vært det svarte fåret i familien og brukte til og med uttrykket “skitten gammel mann” om seg selv. Jeg ser ofte dette selvhatet blant eldre homofile og resonerer med den følelsen, etter å ha vært det svarte fåret i min egen familie av andre grunner.

Han ba meg gå hjem med ham og snakke med ham, og jeg kunne ikke si nei, selv om jeg hadde i tankene å reise til North Carolina samme dag. Etter at vi hadde snakket hele dagen, tok han meg med på kvelden til kinoen hvor han var projeksjonist. Han kjørte en John Wayne-film av det vanlige slaget. Midt i filmen begynte han å stryke meg over lårene. Det overrasket meg egentlig ikke, men jeg fant det så ironisk at hele tiden han sto der og kommenterte filmen, spesielt de to-nevede scenene, og heiet på John Wayne: ”Give it to ’em , knock’ emut ”osv. Hvordan kunne han i en slik grad identifisere seg med John Waynes skremmende univers av mannsjåvinisme og machoundertrykkelse, som mer enn noe annet hadde undertrykt ham gjennom hele livet og gitt ham dette voldsomme selvhatet? I pausen gikk jeg rundt i det store kjøpesenteret hvor kinoen holdt til. Uansett hvor jeg gikk, fulgte salgsstimulerende plastikkmusikk fra høyttalerne meg, og jeg kjente plutselig en forferdelig avsky mot Amerika, som jeg feilaktig likestilte med min John Wayne-opplevelse. Men midt i denne avskyenJeg følte

at selv om disse menneskene i så stor grad er sine egne undertrykkere, måtte det være mulig å komme igjennom til dem og rive dem løs fra dette sadomasochistiske mønsteret. Om kvelden, da jeg kom hjem til ham, prøvde jeg å se alt det vakre i ham. Det var ikke lett, for han var faktisk av den typen som samfunnet har fordømt som frastøtende og uanstendig, men med all den energien jeg nettopp hadde fått fra oppholdet hos deg, hadde jeg et slikt overskudd den kvelden, at jeg virkelig tror at jeg kjente glimt av kjærlighet til ham.

Men så skjedde det som var å beseire meg. I nattens hete i sengen gled parykken min av, og det lange håret mitt falt ut. Jeg kunne tydelig se forbauselsen og avskyen hans, men han prøvde å holde det tilbake og mumlet noe i veien for: ”Vel, du er i hvert fall ikke en skitten hippie”. (Når jeg haiket og for å overleve blant konservative hvite, brukte jeg vanligvis en parykk med kort hår og rullet opp det 17 tommer lange skjegget mitt). Men fra det øyeblikket ble forholdet vårt knust i stykker, og jeg klarte ikke å få ham til å åpne seg en gang til. Han ville nok ha foretrukket å sparke meg ut akkurat der og da, men jeg fikk bli siden det pøsregnet den natten. Selv om han var lav og hadde korte, stumpete bein, var han så feit at jeg måtte sove helt ut på sengekanten og kunne bare unngå å falle av ved å støtte meg hele natten med en hånd på gulvet. Jeg fikk derfor ikke sove, men bare lå og tenkte på hvor rart det er at folk kan ha så sterke fordommer at de til og med tar dem med seg på senga. Siden det fortsatt regnet neste morgen, lurte jeg på om jeg skulle bli en dag til og prøve å bryte gjennom isen, men det var tydeligvis ikke det han hadde i tankene. Nesten uten å mumle et ord kjørte han meg ut til hovedveien nær Milltown, hvor jeg sto i øsende regn de neste syv timene, siden, som du vet, vil folk aldri hente deg når du trenger det mest. Du må være gal som står ute i regnet, mener de. Det var da den jødiske forretningsmannen endelig fisket meg opp. Som du kan forstå, var jeg nesten like langt nede som han, selv om jeg ikke fortalte ham om min deprimerende opplevelse.

Vel, jeg vil fortelle deg mer om Washington, NC, i et senere brev og bare avslutte med å si at jeg nå er på vei ut av depresjonen jeg var i over deg den gang, selv om minnet om deg fortsatt henger som en tung mørk sky over reisen min. Det er fortsatt et mysterium for meg hvordan jeg kunne bli så såret av forholdet vårt, og hvorfor det tok den retningen det gjorde. Selv om du er yngre enn meg,

Edwina i 1974 - Plainfield, NJ - Edwinas familie i 2005 besøkte meg i Danmark

utviklet det seg likevel til noe av et mor-sønn-forhold, som jeg på ingen måte kunne ha forestilt meg i begynnelsen av min kjærlighet til deg. Din styrke og visdom lot deg ikke forføre til et forhold så urealistisk som vårt ville ha blitt. Du tilhører det svarte borgerskapet, og selv om jeg elsket å kaste meg inn i de luksuriøse polstrede møblene dine, burde jeg ha innsett med en gang at det ikke var min verden. Du ble fascinert av mitt vagabondliv og støttet meg i prosjektet mitt med din følelse av svart stolthet, men din stolthet ble likevel truet av verden jeg representerte. Helt tilbake fra da dine forfedre ble gitt en utdanning av slavemesteren, har familien din holdt oppe denne klasseforskjellen, og jeg kan ikke unngå å føle at dette milevide psykologiske gapet du har blitt oppdratt til å føle mellom deg selv og den ghettoen. normalt flytte rundt i, var hvafaktisk ødelagt vårt forhold. Men uansett hvordan jeg analyserer det og prøver å forstå det, er det vanskelig for meg å akseptere at det skal ende sånn mellom oss. De lidelsene jeg gikk gjennom i huset ditt ønsker jeg aldri å oppleve igjen, men som vagabond har jeg likevel blitt så mye fatalist at jeg tror det har vært godt for noe, og at det vil gjøre det lettere for meg å identifisere deg med og bli ett med andre menneskers lidelse, selv om selvfølgelig lidelsen jeg ser rundt meg i dette samfunnet er av en langt mer voldelig karakter enn det jeg opplevde med deg. Likevel vil jeg fortsatt bruke ordet ”lidelse” for å beskrive prosessen jeg gikk gjennom med deg. Uten denne lidelsen kunne du ikke ha slått meg så mye ut av balanse. Fra det øyeblikket du skjønnte at vi ikke var riktig for hverandre, og din kjærlighet kjølte ned til en viss avstandighet, jeg opplevde en voksende desperasjon i meg selv. Jeg er av natur ikke særlig aggressiv, som du vet,

og ikke engang veldig selvbeskyttende, men konfrontert med din begynnende avvisning, opplevde jeg en økende aggresjon som ble mer og mer utholdelig. Med all din psykologiske innsikt har du sannsynligvis sanset det. I alle fall flammert det opp den natten da jeg flyttet inn i sengen din uten å bli invitert, og brøt dermed mitt faste prinsipp om å reise: aldri krenke folks gjestfrihet. Med all din psykologiske innsikt har du sannsynligvis sanset det. I alle fall flammert det opp den natten da jeg flyttet inn i sengen din uten å bli invitert, og brøt dermed mitt faste prinsipp om å reise: aldri krenke folks gjestfrihet. Med all din psykologiske innsikt har du sannsynligvis sanset det. I alle fall flammert det opp den natten da jeg flyttet inn i sengen din uten å bli invitert, og brøt dermed mitt faste prinsipp om å reise: aldri krenke folks gjestfrihet.

Men hvis jeg virkelig skal illustrere den psykologiske desperasjonen jeg følte over deg i min kjærlighet, en desperasjon sterkere enn noen jeg noen gang har følt overfor en kvinne, så kan jeg ikke gjøre det bedre enn ved å la WEB Dubois' velkjente sitat beskrive mitt sinnstilstand: ”Det er vanskelig å la andre se den fulle psykologiske betydningen av kastesegegering. Det er som om man, som ser ut fra en mørk hule i en side av et forestående fjell, ser verden passere og snakker til den; snakker høflig og overbevisende, og viser dem hvordan disse gravlagte sjelene blir hindret i deres naturlige bevegelser, uttrykk og utvikling; og hvordan deres løslatelse fra fengselet ikke bare ville være et spørsmål om høflighet, sympati og hjelp for dem, men hjelp til hele verden. Man snakker jevnt og logisk videre på denne måten, men merker at den forbipasserende skaren ikke en gang snur på hodet, eller hvis den gjør det, kikker nysgjerrig og går videre. Det trenger gradvis inn i tankene til fangene som menneskene som passerer ikke hører; at et tykt ark med usynlig, men fryktelig håndgripelig plateglass er mellom dem og verden. De blir begeistret; de snakker høyere; de gestikulerer. Noen av den forbipasserende verden stopper opp i nysgjerrighet; disse gestikulasjonene virker så meningsløse; de ler og går videre. De hører fortsatt enten ikke i det hele tatt, eller hører bare svakt, og selv det de hører, forstår de ikke. Da kan menneskene innenfor bli hysteriske. De kan skrike og kaste seg mot sperringene, og innser knapt i sin forvirring at de skriker i et uhørt vakuum og at krumspringene deres kanvirker faktisk morsomt for de utenfor som ser inn. De kan til og med, her og der, bryte gjennom i blod og vansiring, og bli møtt av en forferdet, uforsonlig og ganske

overveldende mengde mennesker som er redde for sin egen eksistens.”

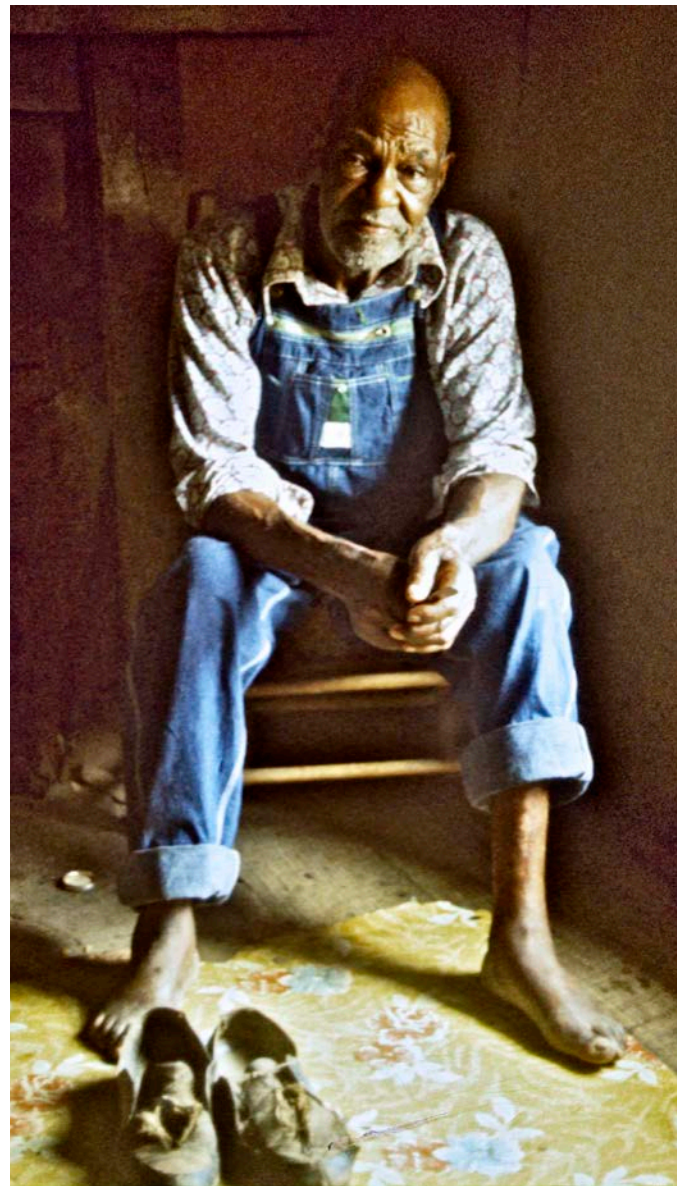
Jeg tror ikke at dette bildet av sinnstilstanden min i disse dager er veldig overdrevet, så vanvittig var min forelskelse. Men det forundrer meg at du på et så tidlig stadium kunne se hvor skjevt forholdet vårt var. Et ekteskap mellom oss, når alt er sagt og gjort, ville ha hatt denne usynlige glassbarrieren mellom oss, med meg inne i hulen, som jeg har viet så mye av livet mitt til, og med deg på utsiden. Med all din overklassenatur kunne du aldri ha levd det livet jeg lever i hulen, og som jeg prøver å vise til omverdenen med bildene mine. Jeg vet at i tankene mine på en eller annen måte vil jeg alltid være inne i hulen, mens du vet like godt som meg at du alltid vil være på utsiden til tross for et visst innblikk i hulen. Hver gang jeg gravde meg for dypt ned i hulen og følte meg fortapt, kunne du alltid med din visdom og dype menneskelige innsikt forklare det for meg og sette alt i perspektiv. Det var derfor ikke overraskende at du mer og mer ble en slags mor for meg til tross for all min motstand. Det jeg er redd for er at til tross for din forståelse av hulen, har du fortsatt vært så preget av klassen din at du på det kritiske punktet når glassbarrieren brytes, når alt er sagt og gjort, vil bli funnet blant forferdet og uforsonlig pøbel. For å unngå det, må vi fortsatt å jobbe sammen. Hvis et ekteskap mellom oss var urealistisk, og for meg i hulen uunngåelig ødeleggende, er det i alle fall ikke urealistisk at det er et dypt vennskap mellom oss. Hvis du vil fortsette å støtte og gi meg råd, kan vi i et slikt vennskap gradvis bryte ned den glassbarrieren og bygge opp et forhold av en slik styrke og verdi som våre to raser vil ha i det postrasiale Amerika, når vår felles kamp er over. . Gjennom vårt fortsatte vennskap kan jeg dermed bygge broen over elven, slik at arbeidet mitt ikke bare blir en hvit manns elfenbenstårn. Min kjærlighet til deg har fortsatt karakter av forelskelse mer enn av vennskap. Din skjønnhet og myke, store afro, din milde dype (og moderlige) stemme og dine søte lepper som pleide å kysse meg våken om morgenen plager meg fortsatt i tankene mine. Men så snart jeg er ute av denne hulelignende sinnstilstanden, kanskje om bare noen få måneder, er jeg tilbake i Plainfield, og vi kan begynne å bygge opp vennskapet vårt – et vennskap vi aldri vil lykkes med å bryte uten. ned glassbarrierene og bygge en bro til et nytt og vakkert Amerika. Inntil da forblir du min elskede, men fjern og uoppnåelig, Edwina.

Med kjærlighet, Jacob.

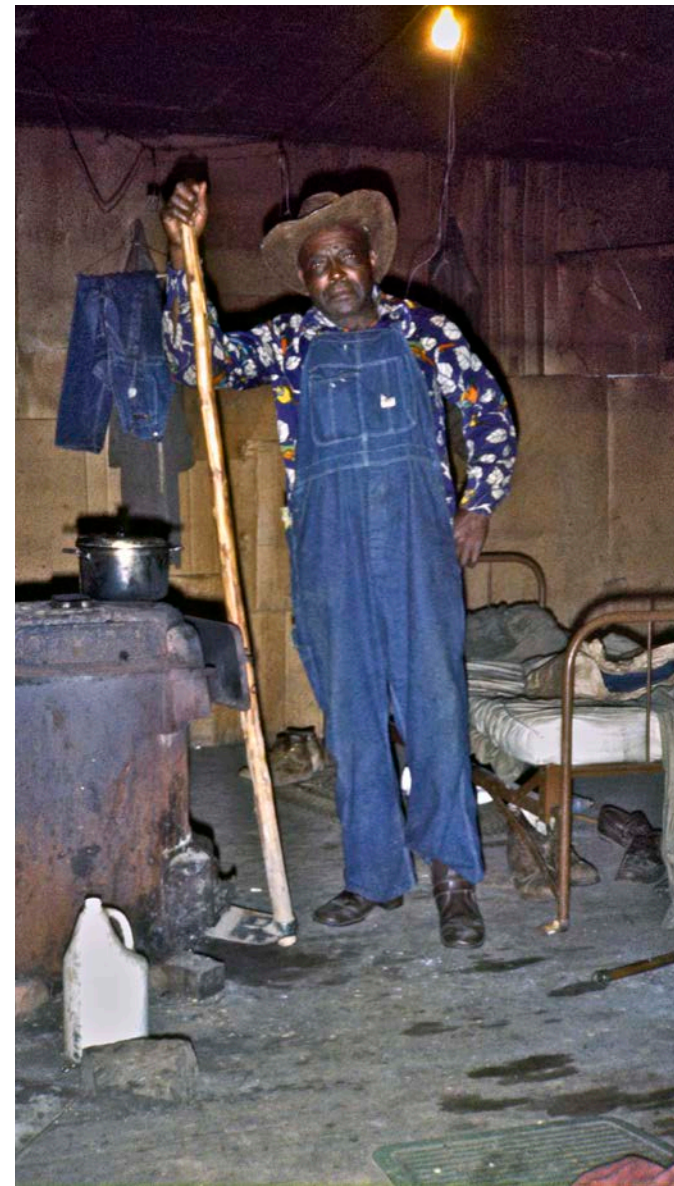
1973 - Orangeburg County, SC

I Alabama bodde jeg sammen med Jack Ray, som hadde etablert og eid flere banker. Jack var en av de mer liberale mennene i Alabama og ansatte svarte som kasserere. Han var en kjærlig empatisk person, så det gjorde meg vondt da han omtalte dem som «niggere», slik folk gjorde rundt der. Ofte fikk jeg som den fattige trampen et sterkt ønske om å få en formell utdannelse for å ta fatt på en karriere og stige til overklassen, men hver gang jeg, som her, fikk sjansen til å leve det såkalte gode livet, gjorde det meg som regel så syk at jeg raskt flyktet til motorveien igjen. For hvor kom alle pengene, som Jack hadde kjøpt sitt luksuriøse hjem utenfor byen med, fra? Han fortalte meg at han hadde tjent formuen sin ved å gi lån til fattige svarte andelshavere slik at de kunne kjøpe et muldyr eller flytte fra den råtnete hytten sin til en strømlinjeformet plathenger og slutte

1975 - Bullock County, AL

seg til det nye plastproletariatet på mer enn 30 millioner amerikanere. Men mange andelshavere hadde ikke engang råd til disse moderne hyttene. De har nok problemer med å betale ned muldyrene sine og står i gjeld til både banken og den hvite grunneieren, som de ofte måtte betale den største delen av avlingen til, akkurat som vi i det føydale Europa betalte kirken og godseieren. Det amerikanske systemet startet etter borgerkrigen, da verken plantere eller frigjorte slaver hadde penger. Drevet av sult til å jobbe for lite eller ingenting, inngikk nødlidende svarte avtaler med sine tidligere slaveeiere om å låne land, bolig og såkorn. Overskuddet skulle vært delt. Men gjeld og uærlig bokføring førte vanligvis til en situasjon som var vesentlig verre enn den hadde vært under slaveri (mesteren hadde i det minste interesse av å mate dem). Systemet har fortsatt

1975 - Oglethorpe County, GA

1973 - Gadsden, AL

1973 - Gadsden, AL

fra generasjon til generasjon, og på toppen av den evige gjelden til husverten kom gjelden til kommisjonærbutikken og til slutt banken, alt med på å skape en hvit overklasse. Allerede da han hentet meg i 1973, hadde Jack Ray gjort seg så rik at han kunne fly meg rundt i privatflyet sitt. Da jeg kom tilbake, Jeg fant ut at bankimperiet hans hadde vokst seg enda større, og han inviterte meg til middag på en klubb for hvite. Som sponsor for alt fra stipender til orkestre begynte han i Handelskammeret i 1993. Jack L. Ray Family Park var dedikert til ham, men ingen svarte deltok på festlighetene. Kanskje fordi hans viktigste bidrag til samfunnet besto av pengepolitikk som bidro til å doble nettoformuen til hver hvit amerikaner, fra 6 til 12 ganger den for hver svarte amerikaner, mellom vårt første møte og hans død i 2006.

1974 - Charleston, SC

Senere besøkte jeg denne leilendingen, som bodde i nærheten av bankmannen. Både han og kona var 78 år og skulle ha sluttet å jobbe for mange år siden. Men han sa: «Jeg må jobbe til jeg faller død ned på jordene. I fjor fikk min kone hjerteproblemer, så nå må jeg gjøre jobben alene.» To ganger i året gikk han til den lokale butikken for å kjøpe litt mel og litt sukker. Det er alt han noen gang har kjøpt. Jeg spurte hva de spiste til frokost. «Et glass te og litt kålrot,» svarte han. Hva med lunsj? «Bare kålrot,» svarte han. Hva så til kveldsmat? «For det meste kålrot.»

En annen leieboer som flået en kanin snakket med meg:

– Men ofte gikk du sulten til sengs?

- Ja, sir, flere ganger enn ikke. Men noen ganger ga folk oss litt brød eller et måltid.

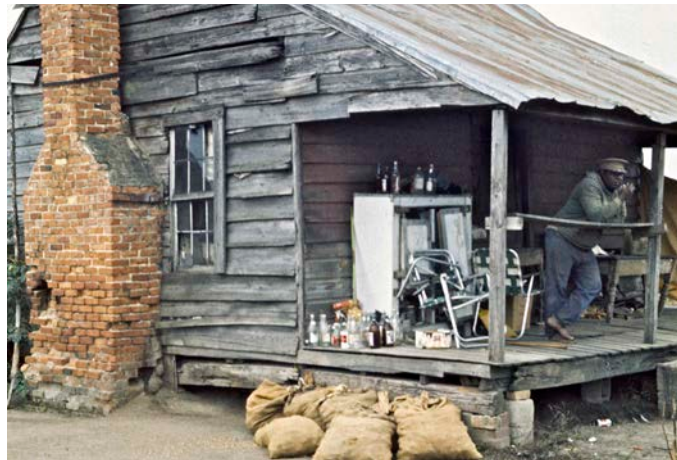
- Hvite mennesker?

– Noen ganger hvite, noen ganger fargede. Noen ganger hadde vi ingenting og la oss sultne. Vi gikk til sengs en million netter sultne. Noen ganger ville vi jakte, men var for svake til å fange kaniner.

Forsøkene mine på å finne ut om forholdene for disse eierne havnet i en nesten ugjennomtrengelig mur av frykt og trusler. Jeg hadde forestilt meg at denne frykten var helt historisk betinget. Men en natt, etter et besøk hos en slik andelshaver, tok jeg den 10 mil lange turen ned en blindvei til hytten min da jeg ble “overfalt” av en pickup med frontlyktene på meg og våpen som stakk ut. Jeg klarte å snakke meg ut av denne syltetøyet, men litt etter litt innså jeg at slik trussel var dypt forankret i det voldelige systemet med peonage, som har forhindret delteboere og gårdsarbeidere fra å flykte fra sin “gjeld” gjennom juling, fengsling og drap.

1973 - Yazoo City, MS

1973 - Orangeburg County, SC

1994 - Pahokee, FL

1975 - Burke County, GA

1974 - Elizabethtown, NC

1975 - Notasulga, AL

1975 - Bullock County, AL

Under andre verdenskrig (der USA ble hyllet som frihetens land), innrømmet det amerikanske justisdepartementet at “det er flere negre holdt av disse gjeldsslaverne enn det som faktisk var eid som slaver før borgerkrigen.” er i dag, end der rent faktisk var slaver før borgerkrigen”.

Likevel gjorde ikke justisdepartementet noe for å straffeforfølge disse slaveeierne, som til og med handlet og solgte peoner til hverandre. Selv om det var et økende antall peonage-saker på 1970-tallet, var det bare noen få som havnet i retten, og bare de grusommeste, for eksempel en sak i 1980 der en planter lenket arbeiderne sine for å forhindre deres rømming, nådde pressen (og amerikansk offentlighet). På 1990-tallet ga The Atlanta Constitution en stor historie om en grunneier som hadde flyktet til Bahamas, et skatteparadis, og forlatt sine gjeldstyngede leiegårdsbønder, som ikke ante om de var kjøpt eller solgt. Jo mer jeg begynte å trenge inn i denne understrømmen av redsel og redsel, jo mer følte jeg at det 20. århundre hadde en langt mer voldelig innflytelse på den svarte psyken enn slaveri.

1973 - Zebulon, NC

1990 - Bullock County, AL - 96-year old woman

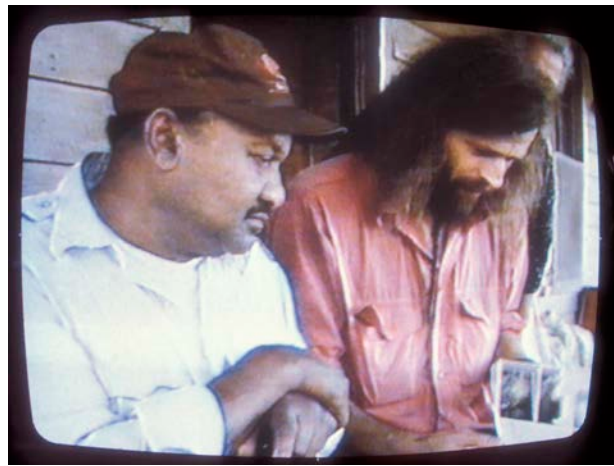
1974 - Washington, NC

1973 - Zebulon, NC

Mosel og barn 1973 – 5 år gamle Gwen til høyre på TV. De hadde alltid TV.

Lefus på dansk TV i 1992

Fra venstre Kenny, Gwen med bok, Rene, Betty Jean og Mosel i 1978.

Lefus døde 17. mars 2004, 77 år gammel. Jeg så Mosel like før hennes død i 2008.

Gwen med boken i 2003. Som laboratorietekniker sender hun meg en e-post om familien.

Da jeg sist så Lefus i 2003, hadde han sluttet å drikke.

Hvor viktig det er å vagabondere i den fjerde dimensjonen – med tidsfaktoren inkludert – viser mitt vennskap med Lefus Whitley. For bilder lyver ofte selv for fotografen selv. Lep, en gangster i New York, inviterte meg i 1973 hjem for å besøke foreldrene hans i skogen i North Carolina. Der tok jeg bildet av faren hans Lefus full og apatisk på TV-en på side 99. Slike “ærlige” bilder av Lefus gjorde det vanskelig senere å få showet mitt inn på videregående skoler i frykt for at de ville forsterke elevenes negative fordommer om svarte som “lat” og “apatisk”. Jeg er redd jeg selv så ham på den måten siden hver gang jeg opp gjennom årene besøkte ham lå full på gulvet bortsett fra en gang i 1991 da vi fikk ham til å sette seg opp for å være på dansk TV. Jeg trengte alltid hjelp fra sønnen hans til å finne familien hans langt inne i skogen i nye råtnete hytter siden han brant den forrige ned i fylla. innsjømine fordommer varte i 30 år til jeg i 2003 reiste rundt for å lage videointervjuer med vennene mine om deres egen oppfatning av deres liv, i motsetning til MINE tolkninger i showet mitt. For både familie og naboer bekreftet at Lefus aldri hadde gått glipp av en eneste dag med jobb i hele sitt liv. Som en hardtarbeidende leilending i ungdommen drakk han bare litt i helgene, men det ble verre da han mistet jorda

da hvite jordeiere tvang ut de gjenværende svarte bønderne. Deretter ble han bygningsarbeider, og mannskapet hans hentet ham hver morgen klokken fem og kjørte ham til Raleigh hvor han bygde det meste av skyskraperen som er sett i delstatshovedstaden i dag. Alle de årene drakk han bare etter jobb og etter å ha gitt kona Mosel det hun trengte for å oppdra familien – altså når jeg var på besøk om kvelden. Min overfladiskhet kom av at jeg aldri hadde bodd med familien fordi jeg alltid bodde sammen med sønnen hans Lep. Jeg hadde vært “lat”, ikke Lefus, som igjen lærte meg å aldri dømme folk før vi hadde bodd hos dem 24 timer i døgnet. År senere gjorde Bruce Springsteen den samme feilen da han stjal dette bildet for å sette på bestselgeren “57 channels and nothing’s on”-albumet hans uten å spørre eller betale verken meg eller Lefus en krone. I motsetning til vår stigmatiserende tenkning om folk som Lefus som en “lat frittstående n .....” hadde han frem til sin død 17. mars 2004 aldri mottatt noen støtte fra samfunnet. Så hvorfor skylder vi på gratis la “høysamfunnet” slippe unna med både landgrapping og freeloading? Bruce Springsteen er kanskje “Born in the USA”, men som jeg alltid sa, “min venn Lefus BYGDE Amerika!”

Lefus ble verdenskjent i 1992

1978 - rural La Crosse, FL

1974 - Manhattan, NY

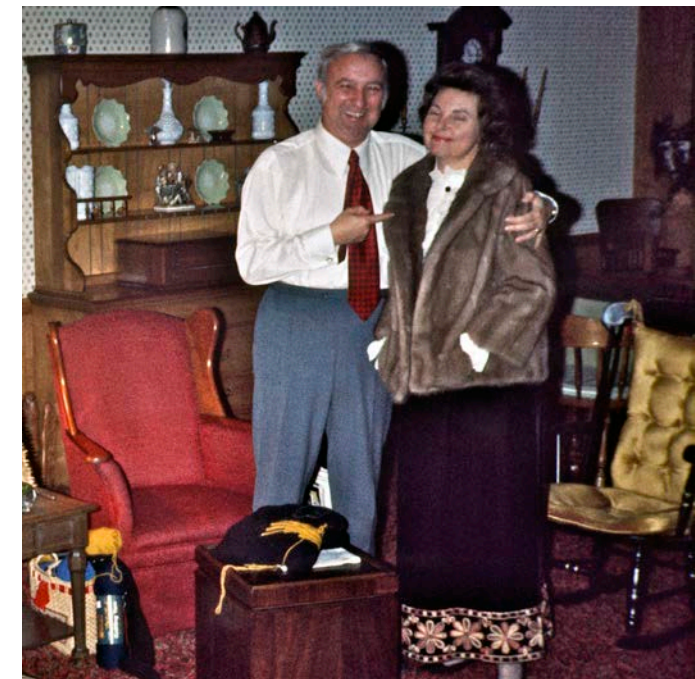

1994 - Pahokee, FL

Min venn Jack Ray, en nylig begunstiget av denne voldelige uvitenheten, passet ubevisst inn en del til for meg i mønsteret av sult og redsel jeg så i den landlige underklassen på 70-tallet.

Rasisme hjemsøker alle land, men er mer synlig i Amerika fordi den er sammenvevd med hensynsløs klasseundertrykkelse – det største gapet mellom fattige og rike i den industrialiserte verden. Uten en beskyttende velferdsstat for å holde markedskreftene i sjakk, blir mange gjort så fattige at de mister både friheten og initiativet til å trosse markedet. Når 2 % i dag eier 80 % av alt i USA, er det lettere å se hvor denne bankmannens minkpels kommer fra. Det eneste han ikke kunne kjøpe var ekte lykke. Igjen og igjen ser jeg at overklassen er tvunget til å erstatte minkfrakker, alkohol, nervepiller og kokain med personlig lykke.

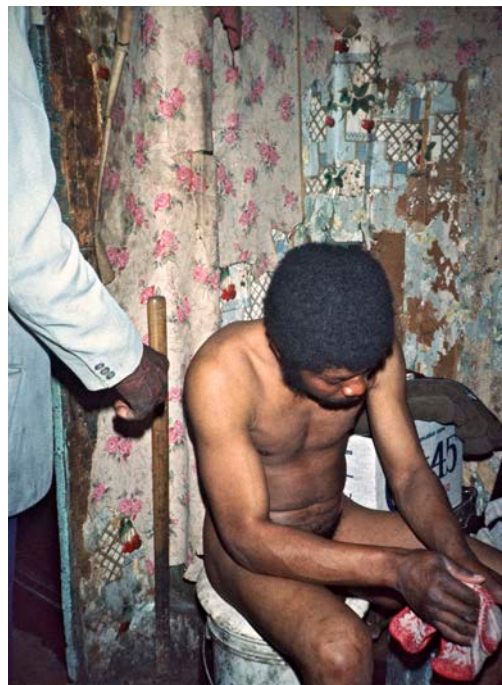
Jeg begynte å føle poler bortsett fra den rådende hvite uvitenheten, som for alltid ser ut til å være ute av stand til å forstå hvorfor deres egne hvite forfedre kunne “klare det” på kort tid, mens svarte fortsatt sliter etter mer enn 100 år med “frihet”.

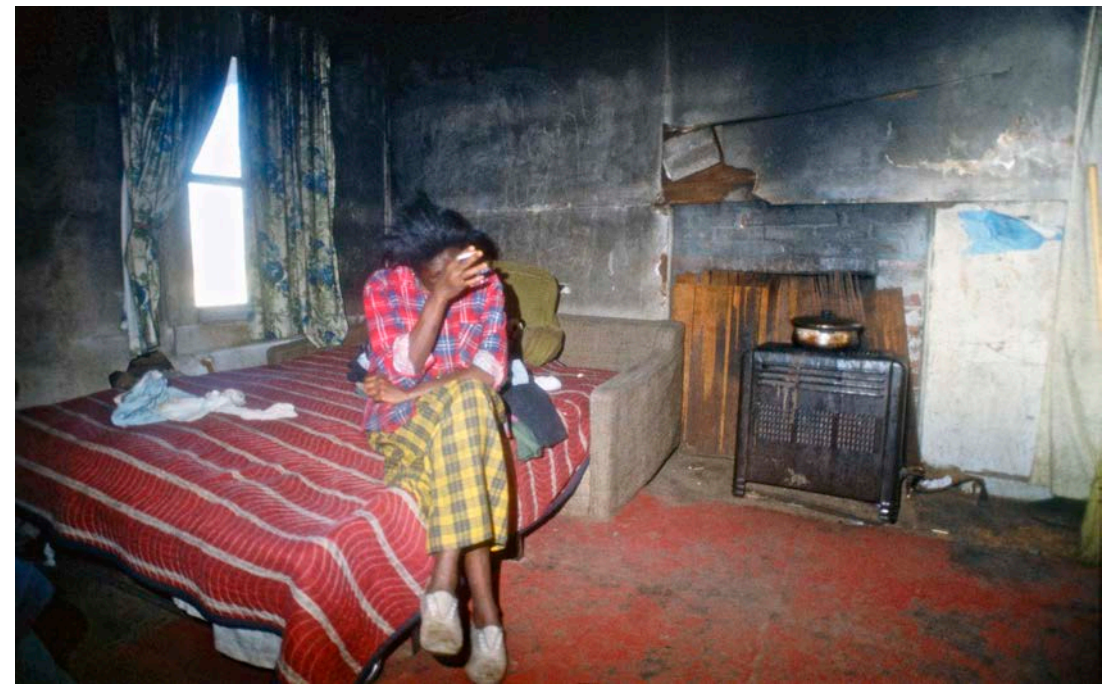
1973 - Gadsden, AL

1975 - Tuskegee, AL

1974 - Washington, NC

1996 - rural Selma, AL

1974 - Washington, NC

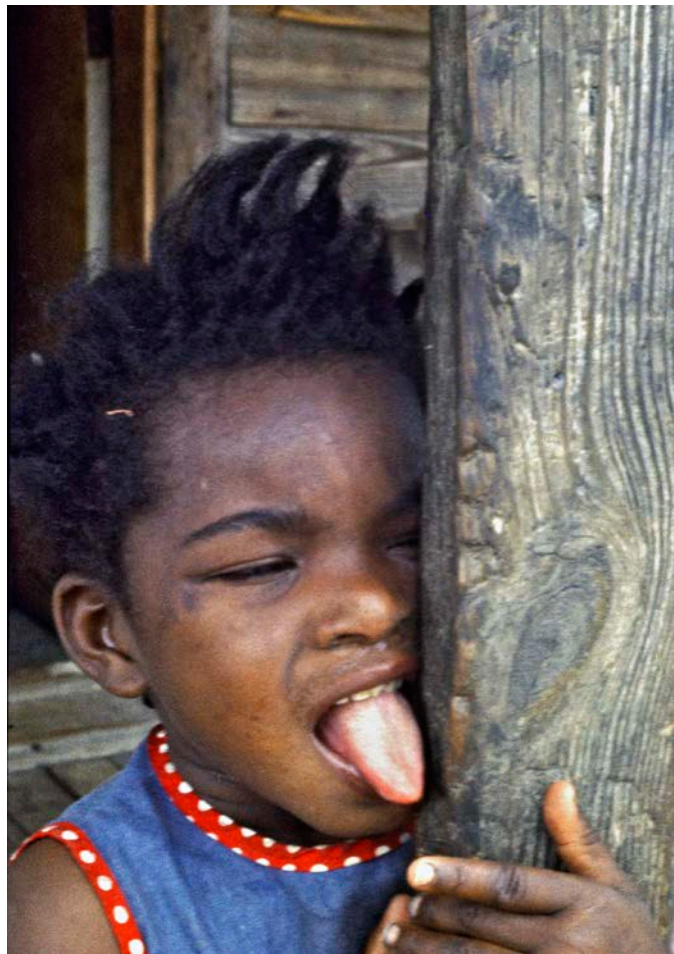
1975 - Bullock County, AL (Marys bestefar 102 år gammel, drepte kone kort tid etter)

1974 - Vanceboro, NC

1973 - Baltimore

1974 - rural Greenville, NC

Sulten, og årsakene til den, som jeg så rundt bankmannen var ikke unik. Tradisjonell amerikansk visdom insisterer på at hvis en mann går sulten, har han bare seg selv å skyldte på - fordi han ikke er villig til å jobbe. Så hvorfor så jeg så ofte de sultne jobbe hardere og lenger enn de som forårsaket sulten deres?

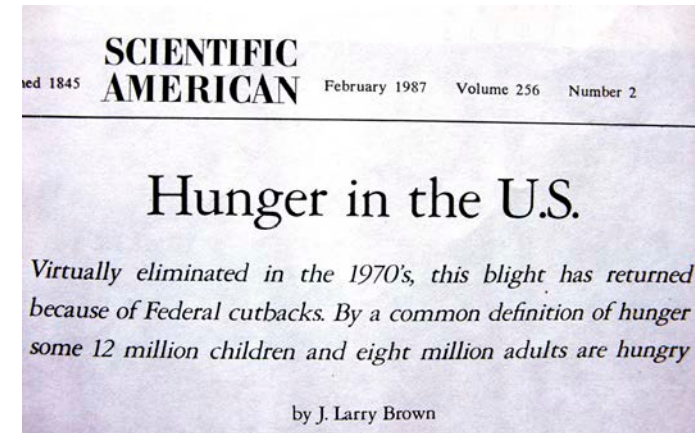
Det er barna slik sosial kynisme gjør mest vondt. Underernæring gir dem redusert motstandskraft mot sykdom, og derfor ble sult vanligvis kalt "lungebetennelse" på dødsattesten. Overalt i Syden så jeg disse bittesmå gravsteinene gjemt på jordene. I mange distrikter var spedbarnsdødeligheten blant svarte barn 8-10 ganger høyere enn blant hvite. Til sammenligning var den svarte spedbarnsdødeligheten bare dobbelt så høy som blant hvite under slaveri (som det er for landet som helhet i dag). Med andre ord dør mer enn 6000 svarte babyer hvert år fordi de ikke har samme helsevesen og ernæring som hvite. Enda flere av spedbarna kunne reddes hvert år hvis de hadde tilgang til de samme ukentlige besøkene av sykepleiere før og etter fødsel, noe vi tar for gitt i en velferdsstat som Danmark. Bangladesh har lengre forventet levealder i 2021 enn i 10 fylker i Mississippi.

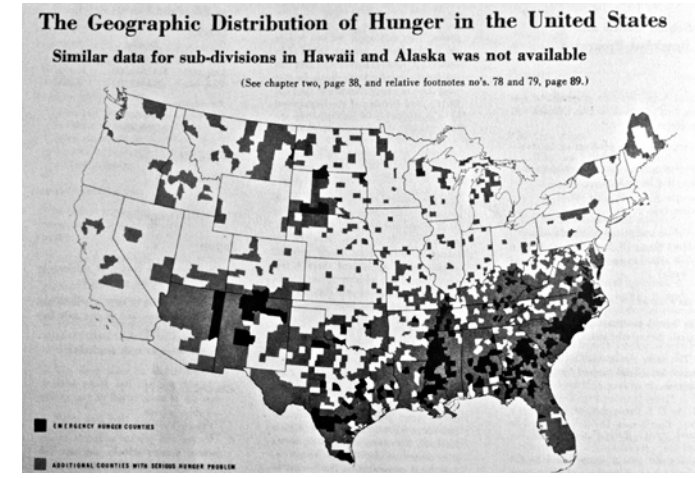
1974 - rural Pireway, NC

Jeg syntes det var vanskelig å fotografere sult siden få var synlig avmagret. Mange mennesker var faktisk overvektige fordi de måtte spise mye karbohydrater for å få i seg nok protein, som Blondie Ecells mor (se her). Da jeg kom tilbake for å gi henne et eksemplar av boken, skammet hun seg over at jeg hadde omtalt henne som overvektig. Siden den gang har fedme blitt så vanlig blant de fattige at mye av skammen er borte. Mens vi bedrestilte hvite tidligere kritiserte sløvheten til underernærte svarte, kritiserer vi i dag deres fedme.

Jeg har ofte lurt på om jeg som fotograf diskriminerte meg selv mens jeg prøvde å forandre hvite rasister med bildene mine - eller fordi jeg selv var underlagt deres rasistiske synspunkter. Men det er ingen unnskyldning for sult i et høyt utviklet samfunn. I motsetning til rasisme er fattigdom og underernæring utelukkende et resultat av hvordan vi stemmer. Og siden 1970-tallet har amerikanere stemt i hvert valg for å utvide gapet mellom fattig og rik. De glemmer at land som Danmark, Sverige og Japan, som har oppnådd størst inntekts- og helselighet (og dermed ikke knuser initiativet til like mange), viste den største økonomiske veksten i verden i løpet av det 20. århundre.

1987 - Scientific American

1974 - Daytona, FL

1992 - Dayton, OH

1984 - privat fest med BB King ansatt for å spille i Houston

Sultende mann i Pahokee, FL i 1990 mindre enn en time unna millionærene til høyre i Palm Beach

1974 - millionærer på Palm Beach, FL

USA
1996

1996 - rural Selma, AL

USA
1975

1975 - Pitway, NC

Yes, and it's happening right here in the U.S.A. Right this minute as you read these words. Who's Caroline? One of thousands of hungry children throughout the rural South suffering from a lack of nourishment so severe it affects her present health and the development of her mind and body.

In the words of a white Southern doctor to a Senate committee . . . "Malnutrition is not quite what we found; the boys and girls were hungry, weak, in pain, sick . . . suffering from hunger and disease and, directly or indirectly, they are dying from them—which is exactly what starvation means."

A few years ago, the NAACP Emergency Relief Fund was established to do something about this critical situation. And it's working. In the last three years, alone, 112,988 of the neediest people have been assisted. What's more, by providing the money for buying Federal food stamps, the food purchasing value of this

assistance has multiplied an average of nine-fold!

Thus your tax-deductible \$10 contribution to the NAACP Emergency Relief Fund buys about \$90 worth of urgently needed meat, milk and bread. Just \$25 can feed a large family for a month!

Please help by sending as little or as much as you can. Today?

Thank you.

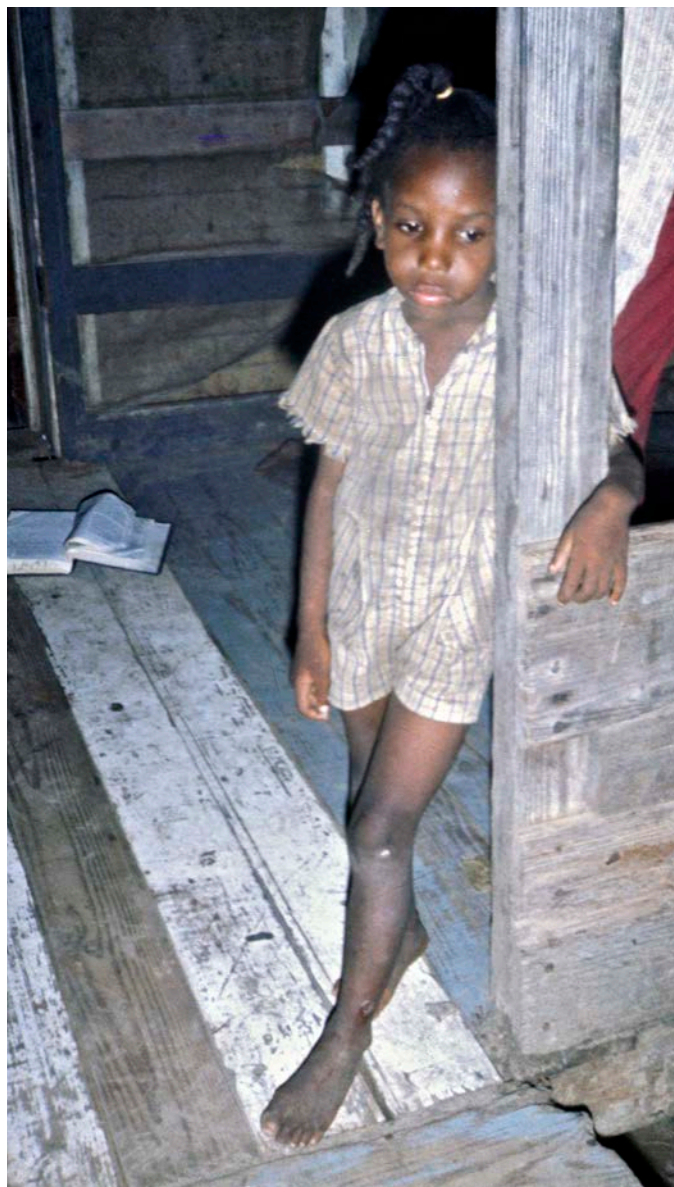
NAACP
EMERGENCY RELIEF FUND.
DEPT. 88, BOX 121.

1973 - NAACP

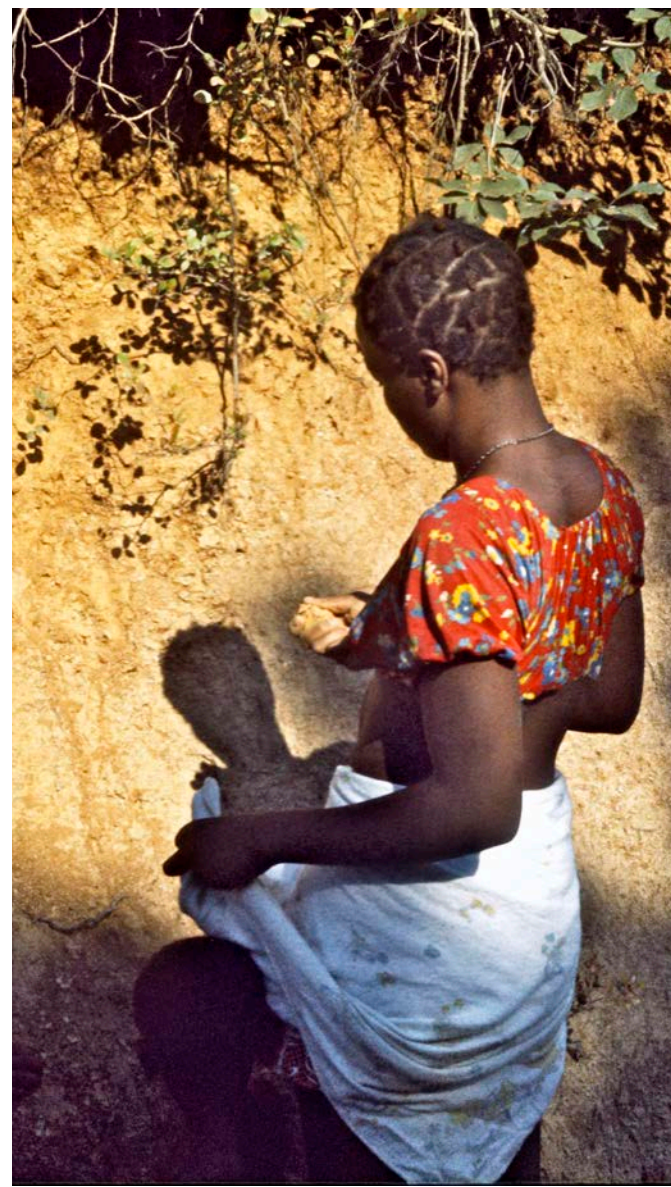
1974 - anywhere

Sulten vi indirekte påfører våre utstøtte, forsterker vårt rasistiske syn på dem. I løpet av årene jeg reiste, fant jeg at hvite i økende grad skyldte på ofrene, snarere enn føderal politikk, for deres sløvheter. Dødsfallene markert av gravsteiner representerte bare toppen av isfjellet. Et dårlig kosthold gjør folk sløve og mottakelige for en rekke sykdommer, noe som er en grunn til at forventet levealder for svarte er syv år kortere enn for hvite (som sett igjen under Covid-19-forhold). Historisk sett har mange svarte barn, på grunn av sult, fått irreversibel hjerneskade, som også forårsaker latskap, apati, fremmedgjøring og manglende evne til å jobbe. Jeg syntes det var vanskelig å komme nær disse mutte, tilbaketrukkne barna - de var utrolig redde for fremmede. Igjen og igjen, mens du bor i nedslitte hytter,

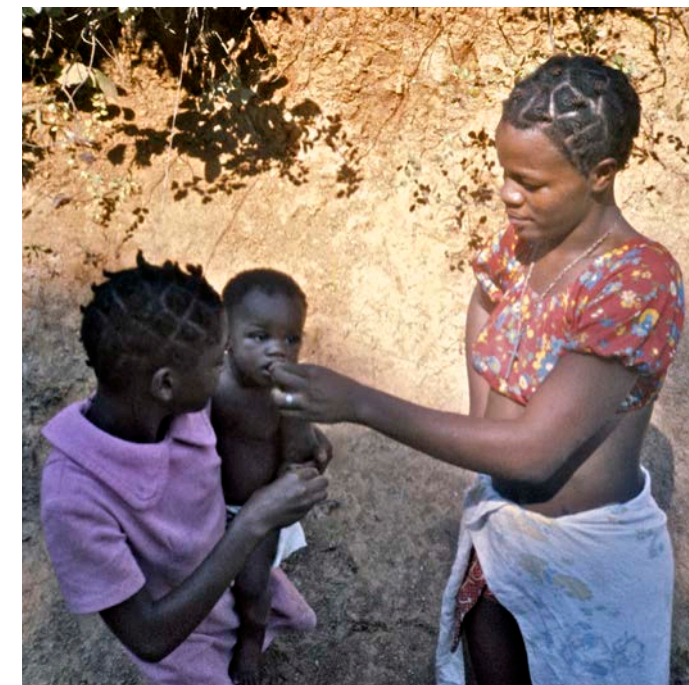
1975 - rural Meridian, MS

I bedrestilte hjem fikk jeg servert mer tradisjonell "sjelemat", som griseknoker, grisemaw, chitterlings, griseører, føtter og haler, samt lignende fettsmuler fra den hvite manns bord. Hundretusener fikk mindre enn de 3,5 kiloene bacon og svinekjøtt en åkerhånd mottok hver uke under løssøreslaveri. Jeg fant den verste sulten på avsidesliggende bakveier og blant de urbane eldre. En sulten hund er et tegn på at det er sultne mennesker i nærheten. Om vinteren, når sulten var som verst, så jeg svarte som gravde opp røtter i hviteide åkre. Mange svarte kvinner i sør spiser skitt. Da jeg besøkte første gang, spiste nesten 50 % av svarte kvinner i Alabama, Mississippi og North Carolina leire. Ifølge New York Times skjedde det fortsatt i 2000. Denne kvinnen, utmattet av anemi,

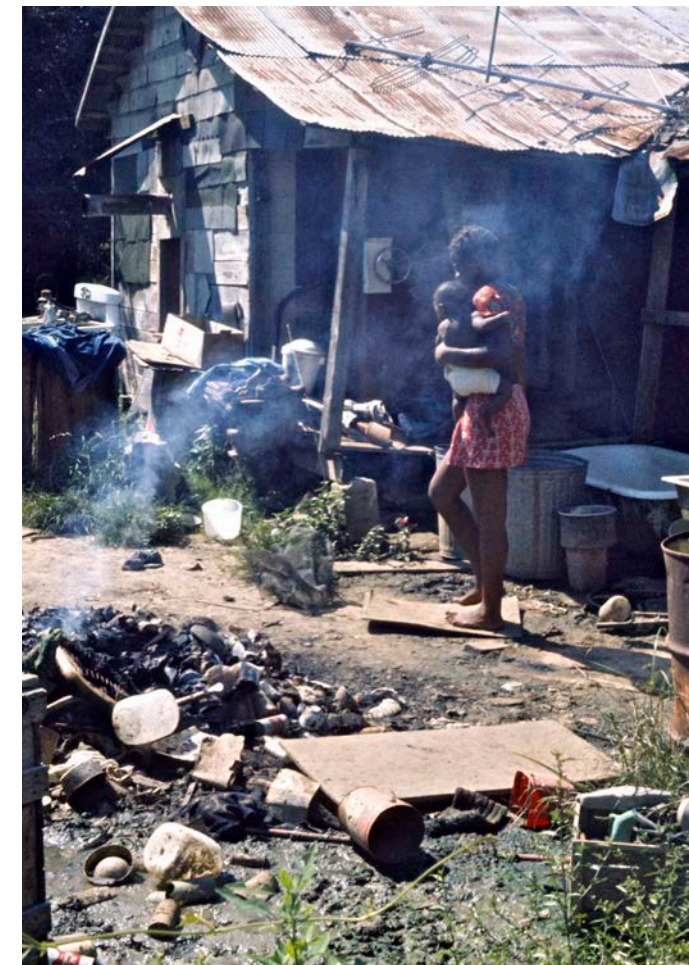

1975 - rural Meridian, MS

-- Spiser du noen gang skitt?
 - Noen ganger ... - Smaker det godt?
 - Ja. (Med overraskelse) Har du aldri spist det?
 - Nei, men jeg vil gjerne prøve. Hva slags er det, leire? Rød leire?
 - Ja, den er virkelig rød...
 - Hva kaller du det?
 - Vi kaller det søt skitt ...
 - Jeg trodde det het Mississippi-slam. Det er det de kaller det nordpå. (Mange svarte i nord fant jeg ut fikk den sendt av familie i sør).
 - Spiser du noen gang vaskestivelse?
 - Noen ganger.
 - Hvem andre spiser skitt her?
 - Moren min og tanten min der borte. Alle sammen, tror jeg.

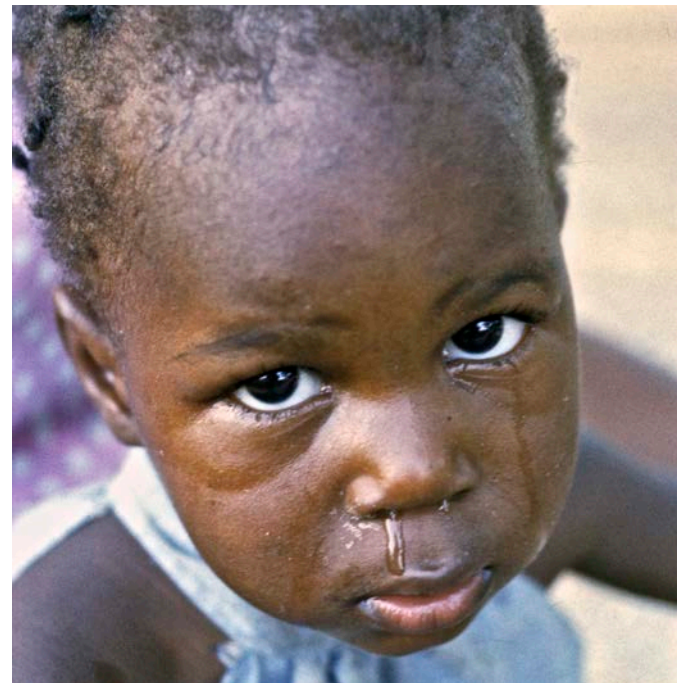
1975 - rural Meridian, MS

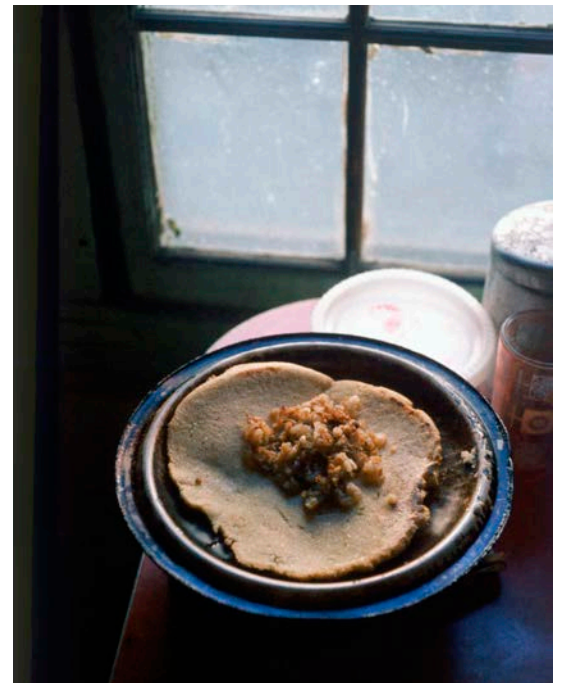
1975 - rural Meridian, MS

1975 - Philadelphia, MS

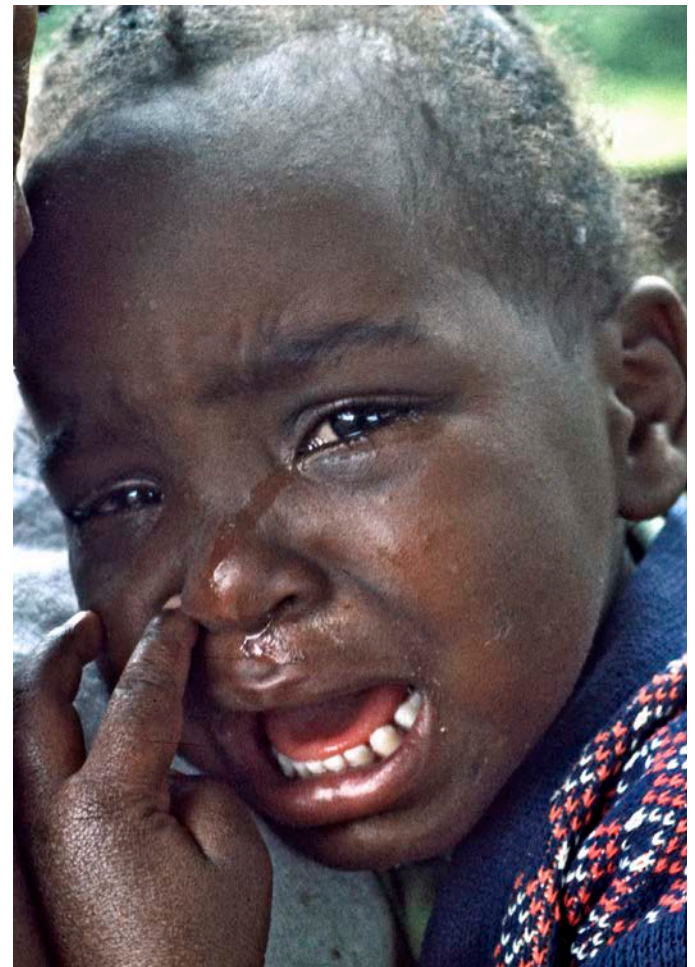
1973 - Vanceboro, NC

1974 - Greenville, NC

1973 - rural Wallace, NC

1974 - rural Morehead City, NC

1973 - New York

Det personlige møtet med den konstante sutringen, rastløsheten og snørrete nesene til barn som gråter ustanselig fordi de er sultne virker nesten som en lettelse – er uendelig å foretrekke fremfor de tomme øynene og dødstillheten til barn som sulten har gjort så apatiske at de ikke er lenger i stand til å gråte. Klarer vi selv å gråte? Da jeg kjølte meg ned i de endeløse kjøpesentrene med deres bedøvende muzak, gråt jeg nesten over kontrasten til den ekstreme fattigdommen jeg nettopp hadde sett. Over hvor lett og lystig gjennom slike rømminger vi lar den typen sult bli meislet inn i opplevelsen til svarte gjennom amerikansk historie. Jeg ble ikke født inn i denne undertrykkelsen, men hvordan ville det påvirke meg i løpet av livet mitt å være vitne til hva som skjer med en folkesjel? Å se mødre legge barna sine i graven? Eller å se mødre dø i en brutal hastighet (13 600 svarte kvinner dør årlig i fødsel)? Bare 3481 ville dø hvis de hadde tilgang til hvit helsehjelp - færre enn 2000 hvis de hadde europeisk helsehjelp. Hvordan kan vi bruke milliarder på å designe nye bilmodeller hvert år samtidig som vi dømmer barna våre til å rangere bare 15. lavest i barnedødelighet (17 686 babyer døde nødvendig i 1977)? Gjør det å bli bombardert av annonser for biler og andre varer oss blinde for menneskelige verdier og lidelsene rundt oss? Hva sier det om våre prioriteringer at bilkirkegården i bakgrunnen er inngjerdet, men ikke menneskekirkegården i forgrunnen? Prioriteringer som lot GM ødelegge de elektriske trallene i amerikanske byer i 1936 for å selge flere biler, og fanget oss for alltid i konkrete spaghetti-labyrinter, som Los Angeles, som til slutt forårsaket 500 dødsfall i året takket være det årlige utslippet på 460 000 tonn bilforurensninger – for ikke å snakke om lammende svarte barn i indre by med blyforgiftning.

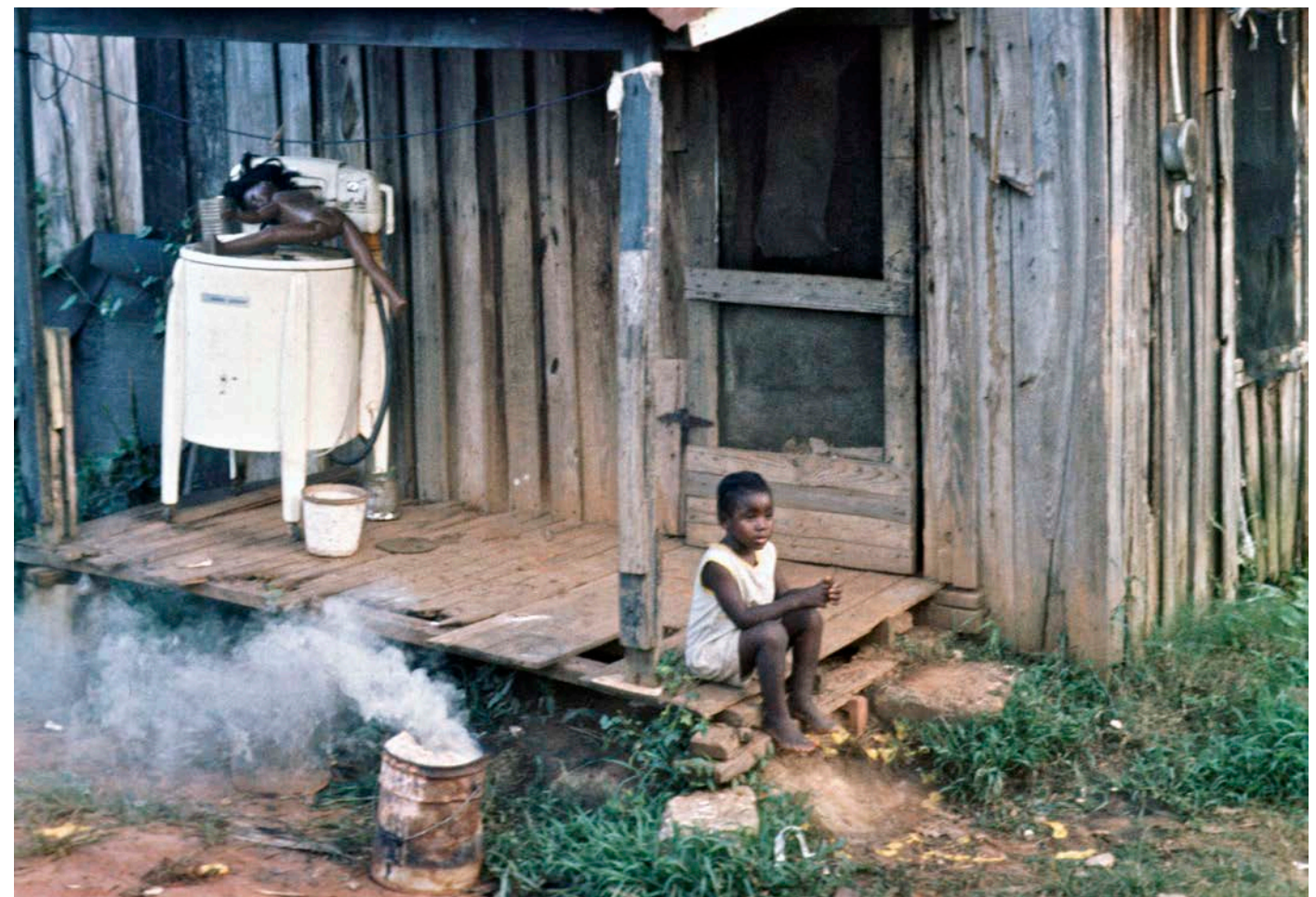
1974 - New Bern, NC

1974 - New Bern, NC

1974 - rural Eastern NC

1975 - Philadelphia, MS

1991 - New York

1974 - 42nd St, NYC

1996 - NYC

1974 - NYC

1973 - NYC. Rolls royce with black chauffeur

Den ideologiske blendingen som insisterer på at folk "ror sine egne båter", opprettholdes gjennom vedvarende appeller til vår egoisme og grådighet. Lovene i systemet vårt, som er usynlige for folk flest, manipulerer oss med uopphørlig Horatio Alger-propaganda, med historier om Rockefeller og "den selvlagde mannen" – leksjoner om å oppnå suksess. Den enorme utnyttelsen og lidelsen som er nødvendig for å skape, for eksempel, en Jeff Bezos og hans klokkeslaver er utelatt. Veien til suksess blir fremstilt som en vei med hindringer, som en målbevisst mann med de nødvendige egenskapene kan overvinne. Belønningen venter i det fjerne. Veien er ensom og for å oppnå suksess må man ta i bruk ulve-lignende egenskaper: spise eller bli spist. Man kan bare lykkes på bekostning av andres feil.

1974 - Miami Beach, FL

1974 - New Orleans

Jeg ble sjokkert på 1970-tallet da jeg så USAs store ulikhet, men det var vanskelig å fotografere dynamikken som skapte de mange ofrene jeg så i gatene. Likevel var jeg noen ganger ganske visjonær: Denne banken, E. F. Hutton & Co., engasjerte seg i hvitvasking av penger for mafiaen, tapte millioner på Black Monday og fikk nesten den globale kapitalismen til å krasje i 1987. Så fusjonerte den med Lehman Brothers og startet finanskrisen i 2008 nesten lykkes med å styrte den globale kapitalismen. År med "reaganomisk" deregulering kombinert med verdiløse subprime-lån, mange gikk til den slitende svarte middelklassen, tvang millioner ut av hjemmene sine. Jeg så nå sorte som disse i Harlem i matlinjer. Etter krisen ble den gjennomsnittlige hvite tjue ganger så velstående som den gjennomsnittlige svarte, selv om hvite bare hadde vært seks ganger rikere da jeg ankom i 1970.

Wealth Gap Grows Between Whites and Minorities

The median wealth of white households is 20 times that of black households and 18 times that of Hispanic households, according to a Pew Research Center analysis of newly available government data from 2009.

These lopsided wealth ratios are the largest since the government began publishing such data a quarter century ago and roughly twice the size of the ratios that had prevailed between these three groups for the two decades prior to the Great Recession that ended in 2009.

20-to-1

The median wealth of white households is 20 times that of black households and 18 times that of Hispanic households, according to an analysis of newly available government data from 2009.

2011 - Pew Research Center

2009 - Harlem, NY - madko under finanskrisen

1971 - NY. - Denne banken EF Hutton & Co. fusjonerte med Lehman Brothers og forårsaket finanskrisen

1975 - San Francisco

1974 - anywhere

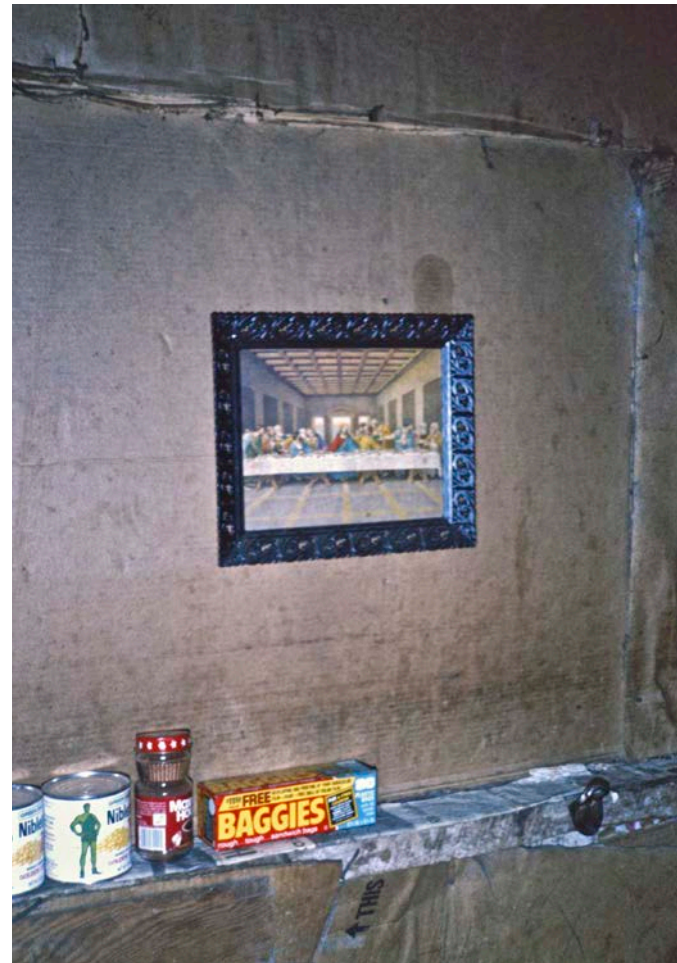
1973 - Charleston, SC

1974 - NYC - Du ber og mottar ikke fordi du spør feil

1975 - Bullock County, AL

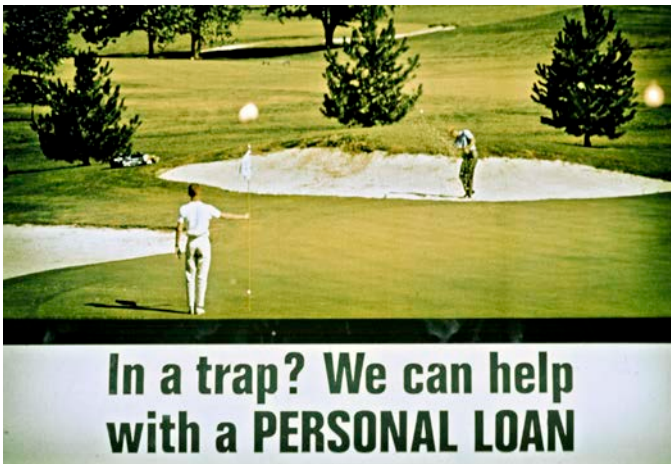

1975 - Union Springs, AL

1978 - Waynesboro, GA

**In a trap? We can help
with a PERSONAL LOAN**

1974 - anywhere

Det er lett å se hvordan denne ulvefilosofien manifesterer seg. Gigantiske pengepalasser midt i svarte slumområder utgjorde bare en av de mer grufulle aspektene ved denne filosofiens patologiske natur. I dag er pengene kun plassert i hvite områder og omgitt av en hær av hjemløse svarte som ikke eksisterte på 70-tallet. Ved siden av skitne nabolag befestet med rotter og vold, kan du gå inn i banker bygget som marmorslott med enorme gulltrimmet hvelv. Ja, det er mye penger i bankene, holdt av forsikringsselskaper, og blant de som eier dem. Men hvorfor da, spør jeg – med gatens moral og vagabonden – er det ingen penger til min forkrøplede venn Lee, som må sitte på gaten hver dag og tigge om kroner? Lee fortalte meg at han hadde studert juss på universitetet i ungdommen, men måtte slutte da han fikk polio.

Lee var ikke bare et offer for sin egen lommefilosofi, men en karikatur av den sosiale sykdommen som bestemmer at amerikanske leger vil tjene så mye penger de fattige ikke har råd til. Mens alle andre velstående land har gratis helseforsikring, opererer amerikanske leger for profitt, med det resultat at tusenvis dør av årsaker som ikke ville være dødelige i Europa. Før Obamacare hadde 50 millioner mennesker ikke råd til helseforsikring i det hele tatt. Hvorfor skal middelklassen betale mindre enn 4 % av inntekten sin på helsetjenester mens de fattige betale mer enn 15 % (for utvidende tredje- og fjerdeklassers omsorg)? Resultatet er at de mest velstående hvite amerikanerne er like friske som danskene, men helsen til de (svarte) fattige er sammenlignbar med befolkningen i underutviklede nasjoner. Hvorfor er det færre leger per innbygger i svarte gettoer enn i Sentral-Afrika? Og hvorfor foretar de aldri husbesøk der?

I Norfolk-gettoen tilbrakte jeg en hel dag med å trøste en ensom, sorgrammet mann hvis kone hadde dødd natten før fordi han ikke kunne få henne til en lege, og jeg kunne ikke la være å bli overveldet av skyldfølelse. Jeg

1973 - 5th Ave, NYC

husket de mange morgenene i barndommen min da jeg ba om å få oppsøke lege for “magepine” fordi jeg ikke hadde gjort leksene mine. Få har råd til å gråte ulv, slik jeg hadde, midt i et ulvesamfunn, der helsetjenester for profitt faktisk er en dødelig virksomhet: 24 000 svarte dør årlig av mangel på “hvit medisinsk behandling”; 39 500 amerikanske kvinner dør i året i fødsel på grunn av mangel

1973 - 5th Ave, NYC

1971 - New York, NY

1973 - 5th Ave, NYC

1987 - MS

på “skandinavisk helsehjelp”, og den amerikanske mannens forventede levealder rangerer bare på 35. plass blant FNs medlemsland.

Siden amerikanere betaler nesten dobbelt så mye for sitt privatiserte helsevesen som europeere og også må betale mer enn prisen på et hus for bare fire år på universitetet, forstår du hvorfor de fleste ikke lenger har råd eller tid til våre seks ukers betalte ferier. De fatter ikke at nettopp fordi danskene betaler dobbelt så mye i skatt, har vi så mye penger til overs, etter at alle regninger er betalt, at selv arbeidere har råd til å reise kloden rundt. (Jeg bruker Danmark som eksempel siden det gjorde Bernie Sanders også da han stilte til presidentvalget i 2020).

1975 - Waynesboro, GA

Dødsstatistikken viser bare overflaten. Willie Williams her sitter sammenkrøpet hele dagen i en lenestol og stirrer tomt på de to mennene som en gang hadde gitt ham så mye håp: Martin Luther King og Robert Kennedy. Kona hans, Julia, ligger i sengen, syk og svekket av sult. Hun har ikke råd til spesiell mat for diabetikere siden de bare mottar 72 dollar i måneden. De er alene, glemt av samfunnet i en verden av tomhet bare avbrutt av det muntre dryppende regn gjennom taket.

Den mest skadelige av fattigdomssykdommer er uten tvil apati, sinnstilstanden som millioner av mennesker blir kastet inn i når de innser at de ikke kan holde seg i en verden med den oppadgående optimismen til ulvefilosofien – og ganske enkelt gi opp kampen.

1975 - Waynesboro, GA

1974 - Washington, NC

1975 - Waynesboro, GA

1998 - NYC

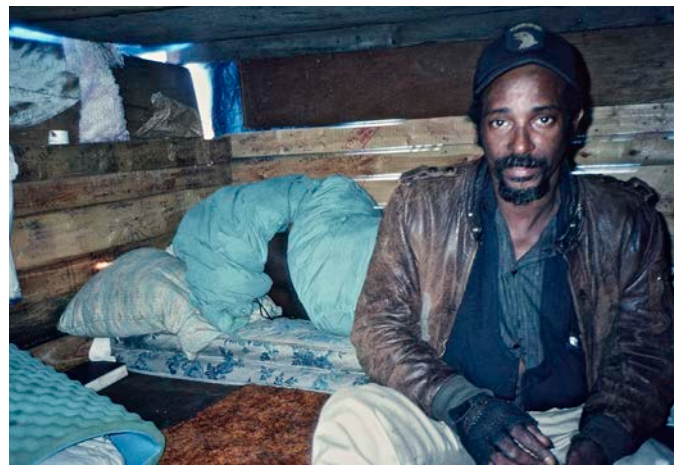

1991 - NYC

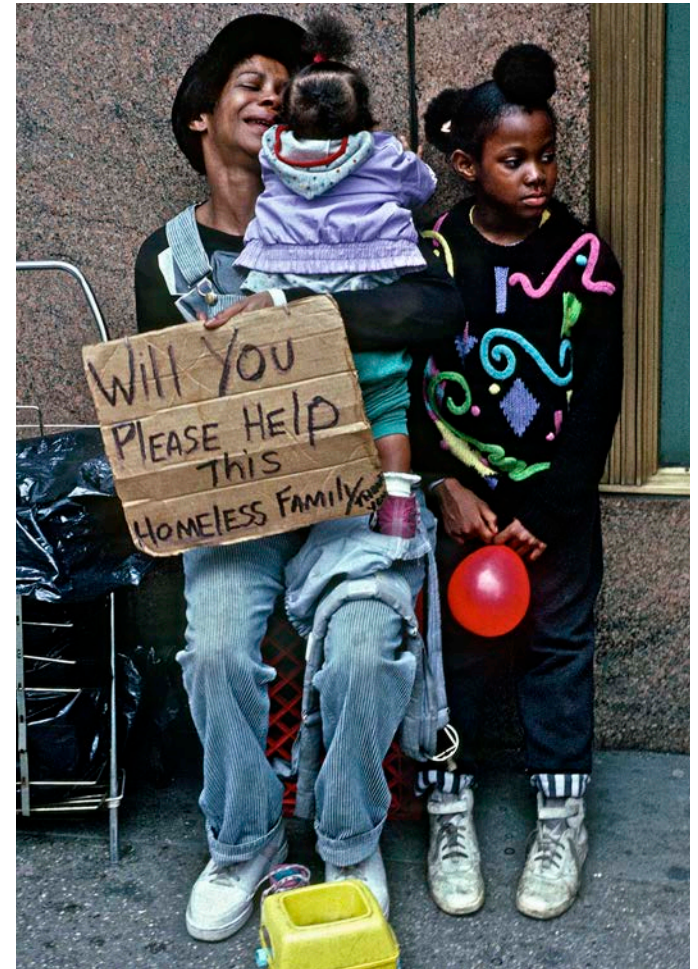
De trengende i USA er en minoritet og ser velstand overalt hvor de ser. Som et resultat er solidariteten og stoltheten som ofte kjennetegner bygdesamfunn i fattige land fraværende; fattigdom blir grusommere og mye mer psykologisk destruktiv her enn noe annet sted i verden. I Amerika blir du hele tiden fortalt at det er din egen feil hvis du er fattig. Dermed faller du inn i et voldsomt selvhvat, en sykkelig tilstand jeg finner uten sidestykke noe annet sted i verden. Denne sinnstilstanden ødelegger sosial kjærlighet, de usynlige trådene av gjensidig gjensidig avhengighet og tillit som binder mennesker i et sunt samfunn. Ødeleggelsen av kjærlighet sår økende mistillit og frykt. Selv om frykten ser ut til å styre alle i et slikt samfunn, lammer den først og fremst de fattige.

1975 - Bullock County, AL

1990 - New York, NY

1995 - NYC

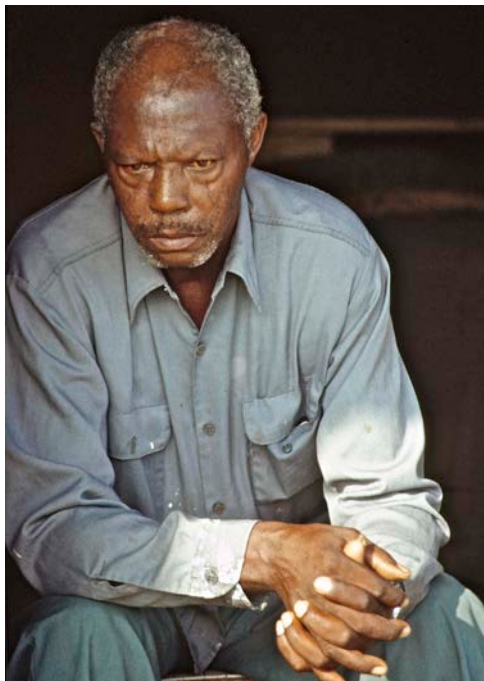
1974 - Washington, NC

1974 - Tarboro, NC

1978 - Zebulon, NC

1996 - rural Houma, LA

1995 - Bullock County, AL

Noe av det jeg synes er vanskeligst å bli vant til i Amerika, er denne allestedsnærværende frykten - og dens reaksjoner. Ikke bare den primitive frykten for andre mennesker, men mer skremmende den institusjonaliserte frykten for alderdom, sykdom og usikkerhet, som ser ut til å formørke de gyldne årene til så mange mennesker og får dem til å tenke og handle på måter som virker totalt irrasjonelle og selv- beseire når du, som meg, har blitt formet av "vugge-til-grav" velferdssikkerhet. Et ønske om å holde på hvit overherredømme er et av de resulterende nødsmonstrene blant ofrene for slik frykt. Dette gjorde igjen at svarte, som denne kvinnen, som først flyktet fra meg, fryktet hvite.

- Er du redd for hvite her?

- Mann, se, jeg roter ikke med hvite på ingen måte.

- Hva er galt med de hvite?

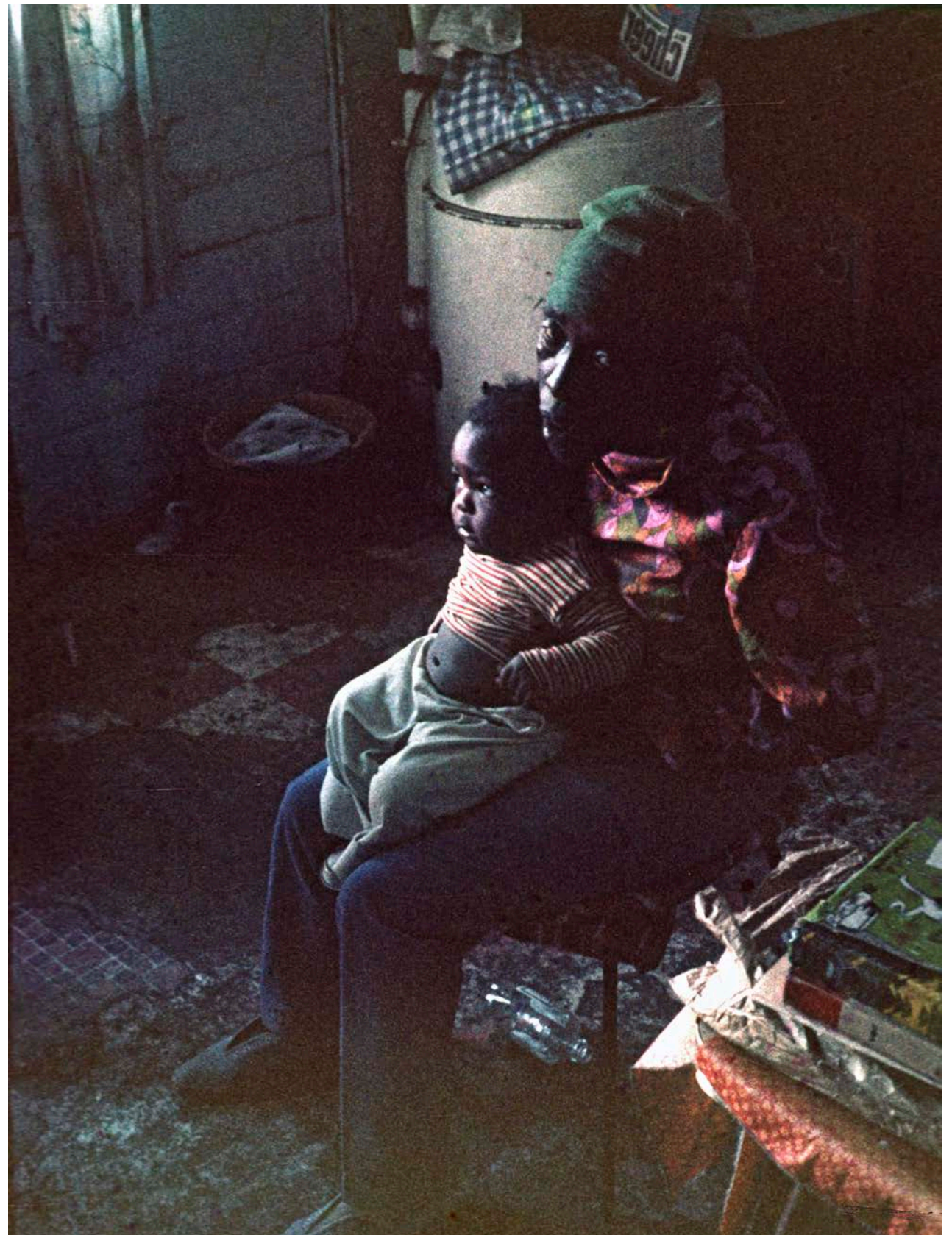
- De hvite, de roter deg til, mann. De får deg til å miste hjemmet ditt, får deg til å miste mannen din, får deg til å miste mannen din hvis du har en. De får deg til å gjøre alt som ikke er riktig... Jeg snakker om disse her... Hva er du?

- Jeg er ikke sørlig hvit ...

Jeg har alltid følt at svarte overdrev litt når de fortalte meg slike ting. Jeg har alltid hatt en ganske naiv tro på menneskers godhet, sannsynligvis fordi jeg ikke har vokst opp i fattigdom og usikkerhet. Uten denne troen kunne jeg ikke ha reist slik jeg gjorde siden min tro vanligvis oppmuntret de gode sidene ved mennesker. Følgelig kom jeg godt overens med sørlige hvite, som jeg er mer glad i på grunn av deres varme og ærlighet, enn de mer liberale, men kaldere og mindre direkte hvite nord.

1975 - Bullock County, AL

1974 - Elizabethtown, NC

Mary om natten i hytten hennes på bakveiene i skogen i Bullock County, 1974

Den bitre sannheten gikk imidlertid opp for meg da jeg, på de fuktige, kvele bakveiene i Alabama, kom til Mary og hennes sønn, John, for å få et glass vann. Uten innendørs rørleggerarbeid endte vi opp – på mer enn én måte – og delte vann ved den samaritanske kvinnens brønn. Mary og jeg romantiserte forholdet vårt i disse tøffe omgivelsene, men hennes tillit til folk rundt henne var ikke som min: Hun hadde tre pistoler og en hagle under sengen. Dette viste seg å være noen av de lykkeligste dagene i livet mitt, og den dag i dag nærer vi fortsatt sterke følelser for hverandre. Da jeg dro bort for å se et Ku Klux Klan-møte i Kentucky, ga Mary meg et sølvkors som beskyttelse. Det viste seg at Mary trengte beskyttelsen mer enn meg. En natt, uten annen grunn enn at hun hadde en hvit mann som bodde hos henne, tre hvite kastet en brannbombe inn på kjøkkenet hennes. Hele huset gikk opp i flammer. Hun klarte å få ut sønnen, men broren som lå og sov, omkom i brannen.

Tragedien kastet meg inn i mitt tilbakevendende dilemma: Kan jeg, som en outsider, ha fullt menneskelige forhold til de ansett som pariaer? De som ønsker å opprettholde et kastesystem vil alltid fordømme slike forhold. Lammende tabubelagte systemer kan derfor brytes ned bare hvis vi på et personlig nivå prøver å være fullt ut menneskelige for alle – med risikoen dette innebærer for dypere følelser og forelskelse. Men å ignorere hverandres bakgrunn kan også, som i Romeo og Julie, innebære fare for seg selv og andre – fare eller, hvis det er bevisst, frykt, som aldri må begrense oss i vårt menneskelige engasjement, i kjærligheten til vår neste som til oss selv.

Min avgang fra Mary og John

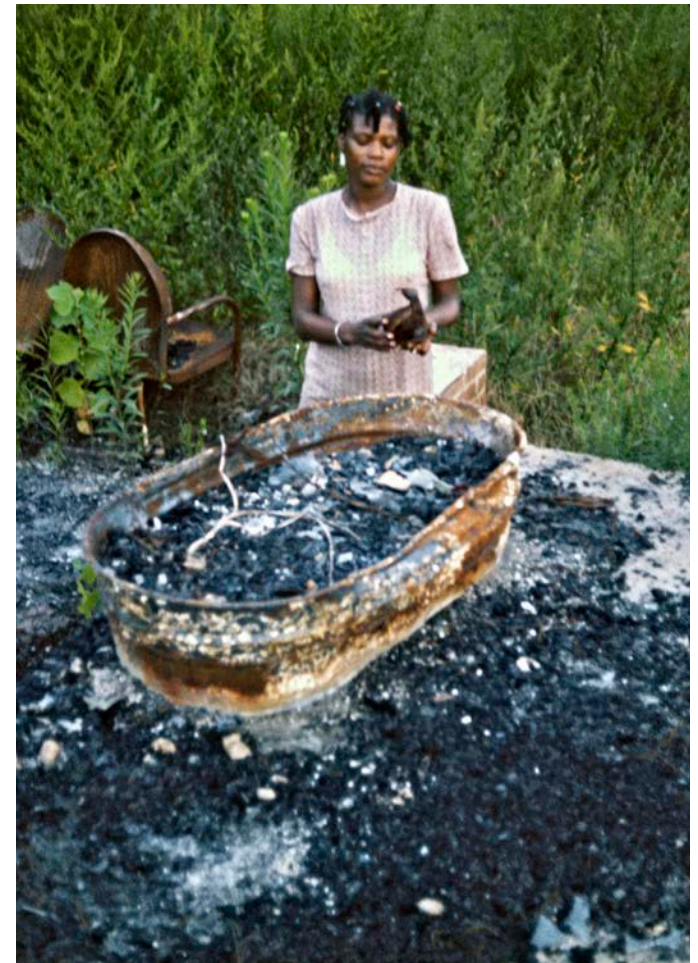
Amerikanerne gir meg ofte skylden for Marys tragedie. I skyldfølelse over en unevnte apartheidlinje i deres hjerter og sinn forårsaket faktisk vår Shakespeare-tragedie. På samme måte fordømmer vi europeere amerikanere for denne særegne tarmmotstanden mot intime svart-hvite forhold, mens vi glemmer vår egen primitive motstand mot forhold til muslimske innvandrere. Overalt i verden blir sinnet til både undertrykkeren og de undertrykte slukt av obskure tvangstanker mot inngifte og intime relasjoner. Men for utenforstående til en bestemt undertrykkelse er det lett å se at verken undertrykkeren eller undertrykte er fri!

Mary kledde seg ut til kirken i 1974

Mary hadde ikke samme tillit til mennesker som meg

Mary hjemme hos henne etter brannbombingen

Kan det være “fri kjærighet” under ufrie forhold?

Tanker om mitt livslange forhold til Mary.

10 år gamle John og jeg delte alltid sengen i den gamle hytten. 1975

I årene etter Marys tragedie, beskyldte tilhørerne mine meg nesten daglig for å ha forårsaket den: “Du burde ikke ha utsatt en stakkars svart kvinne for den slags fare med din uansvarlige (seksuelle) utnyttelse.” Jeg lurte på hvorfor amerikanere alltid forestiller seg sex når de ser bilder av en naken kvinne i stedet for intimiteten jeg prøvde å formidle med bildene mine. I Marys tilfelle var hun mindre en “naken” kvinne enn en bikinikledd kvinne på stranden, og likevel tvang religiøse universiteter som Baylor i Texas meg til å fjerne Marys lysbilde før jeg foreleste. Besettelsen av sex gjør amerikanere blinde for den dypere undertrykkelsen Mary ble utsatt for. Sannheten er at selv om Mary og jeg hadde ønsket å ha sex, gjorde omstendighetene hennes det praktisk talt umulig. Som en vagabond delte jeg alltid sengen til hennes 7 år gamle sønn, John, på det lille soverommet deres, som hadde plass til to enkeltsenger. Og jeg måtte være ute av hytten før kl. 05.00, som er grunnen til at jeg ofte foretrakk å ligge med en nabo.

Hvorfor måtte jeg dra? Takket være den gode gamle natteintegreringen mellom den hvite herren og hans favorittslave elskerinne, som begynte under slaveriet. ”Natteintegrering og segregering på dagtid gjør dette til et veldig blandet sted”, skrev Rosa Parks da hun gjorde opprør mot begge deler under sin berømte Montgomery-bussboikott noen mil fra Marys bolig. Til gjengjeld for sex, ville hvite grunneiere tilby økonomisk støtte til enslige svarte kvinner, som ble avhengige av den for å overleve. Marys sukkerpappa, Harry, dukket alltid opp rundt klokken 05.00 og fortalte ”sin hysteriske sjalu kone” som Mary kalte henne, at han gjorde feltarbeid. Hun snakket alltid varmt om ham, og av moralske grunner (samt for å unngå å miste deres fordelaktige ordning)

Mary og hennes nye “kjæreste” fra Florida 1984

Mary og venninnen Bertha med kjæresten 1984

Den voldelige veteranen truet alltid med våpnene sine. 1978

Mary med sin nye hytte og fortsatt opparbeidet stykke land i 1978

var det utenkelig å ha sex med meg samtidig. Da jeg kom tilbake med boken min som beskrev brannbombingen i 1978, var Mary knust fordi Harry, som hadde kjøpt henne et stort stykke land med en større hytte etter brannen, nettopp hadde blitt drept. Jeg ville tilbringe de neste 23 årene med henne i den romantiske to-roms hytten uten mye romantikk mellom oss - Mary, som fortsatt var attraktiv, fant umiddelbart en ny hvit mann for å støtte henne. Han var en voldsomt traumatisert Vietnam-veteran, men han lot meg bli i det andre rommet. De var takknemlige for min ankomst fordi de ikke hadde snakket med hverandre på flere uker, og jeg hjalp til med å mekle mellom dem. Da jeg kom tilbake i 1982, våpen jeg hadde fotografert ham mens han skjøt med.

Den neste var en gammel ”redneck” fra Florida som, i likhet med de to andre, var dypt rasistisk. Han lot meg bli der og fotografere all kjærigheten Mary ga ham da han var i nærheten. Gjennom Mary møtte jeg et helt nettverk av svarte kvinner på landsbygda som praktiserte “nattegrasjon.” De kom til og med på dagtid for å øve på det i hytten vår. Jeg fotograferte Marys venninne Bertha etter at hun ble gravid med sukkerpappens baby. Alle de lokale svarte visste om “nattegrasjon”, og jeg forsto aldri hvorfor det ikke så ut til å plage dem. Jeg forsto heller ikke hvorfor de, akkurat som Mary, fortsatte å stemme på George Wallace, en rasist som en gang hadde blokkert døren deres til høyere utdanning med sin politikk om ”segregering nå, segregering i morgen og segregering for alltid”.

Denne åpenlyse utnyttelsen så ut til å ta slutt for Mary på 80-tallet. Likevel følte vi oss fortsatt ikke frie i forholdet vårt - dette til tross for at vår gjensidige kjærighet hadde vokst etter hvert som vi ble eldre. Hun hadde alltid vært feltarbeider

Jeg holder på å plukke erter sammen med Mary i 1986. Foto av en annen feltarbeider

og plukket bomull som barn i stedet for å gå på skolen, men uten inntekt fra sukkerpappa måtte hun jobbe ekstra hardt. Jeg gjorde mitt beste for å hjelpe, så noen dager ville jeg stå på scenen foran tusen skyldfulte studenter; neste dag plukket jeg tusen kurver med bønner og erter sammen med Mary – hun omtalte kjærlig forholdet vårt som ”å ert sammen”. Med begeistringen jeg fikk fra elevene mine kom risikoen for å føle at jeg kunne gå på vannet. innsjø Jeg balanserte den villfarelsen med å gå i gjørmen ved siden av de hvis historier jeg fortalte - noen ganger, som med Mary, vannvåt i den kvelende augustvarmen.

Jeg følte det historiske herre-slave-forholdet gjenopplivet da den hvite grunneieren kom rundt klokken 05.00 og dumpet oss i et avsidesliggende jorde hvor vi jobbet i den varme solen til sluttetid. Om kvelden dyrket vi vår egen mat på “40 dekar

Mary i et avslappende øyeblikk etter en hard arbeidsdag i 1988

(minus 38) og et muldyr” (jeg var muldyret som pløyde de to dekarne hennes) som hun hadde mottatt som “erstatning” fra sin avdøde hvite elsker. “Du praktiserer dansk slaveri,” sa jeg her. I motsetning til slaver i USA, fikk slavene på den danske jomfruøya og andre karibiske øyer dyrke sin egen mat på små jordstykker mens de drev slaver for mesteren på dagtid. På den måten ble ikke deres personlige initiativ og driftige ferdigheter ødelagt, i motsetning til det jeg fortsatt så et århundre senere her i Black Belt. I alle fall, da månen endelig sto opp romantisk over jordene, vi var så utslitte at vi bokstavelig talt besvimte på sengen – ryggen og sexlysten var like ødelagt. Om vinteren var årsaken til vårt sølibat en annen. På hver forelesningsreise hadde jeg alltid tid til å se Mary og andre venner i sør. Siden Mary ikke hadde noen telefon, ville jeg ringe Eula, en gammel kvinne i nærheten, for å sende barnebarna hennes for å melde min ankomst. Mary brukte dagen på å lage min favoritt sjelmat: grisehaler, kålrot, grisemaws osv. Etter dette fantastiske måltidet kjørte vi over hele skogen for å besøke gamle venner (i år tidligere hadde jeg syklet på de rundt og fotograferte dem i hyttene deres). Siden mange av disse hyttene hadde brent ned, vanligvis i ovnsbranner, var det bare Mary som visste hvor vennene mine

hadde gått på de endeløse grusveiene som skar gjennom den mørke skogen. En av dem jeg hadde fotografert i min ungdom var Marys 98 år gamle bestefar (side 99). Mary fortalte meg at han skjøt sin kone (til venstre) og døde av sorg kort tid senere. Mer enn noen annen har Mary vært ansvarlig for å oppdatere min fotografiske oversikt over menneskene som bor i avsidesliggende hytter. Med henne ved min side fryktet eller mistro ikke folk meg som en hvit mann – problemer jeg hadde kjempet for å overvinne i mine vagabondår. Men nå som vi var gamle venner, forventet de alltid at jeg skulle ta med ølkasser. Kveld etter kveld drakk vi til det var slik sent ville jeg ikke være i stand til å kjøre hjem, og vi ville besvime hvor enn vi var i skogen. Jeg elsket disse avslappende nettene med Mary, som med sin sjarm og livlige personlighet kunne åpne dører overalt – bortsett fra til ethvert sexliv mellom oss. Da vi endelig prøvde å ha en romantisk kveld i hytten hennes, var det så mye spenning og vold i nabolaget, med fulle festister fra en nærliggende klubb som kjørte inn i hagen vår for å røyke dop eller ha sex i bilene deres, at hun satt bak gardiner i timevis med haglen hennes. Brannbombingen, som hadde skjedd i vår uskyldige ungdom, satte dype spor i oss begge. Personen hun fryktet mest, som det viste seg, var hennes

John med gravide Debra året før hun ble myrdet. 1990

“Two acres and a (Danish) mule” i 1984

egen sønn, John. John var blitt unnfanget med vold: Han var sønn av en hvit mann som hadde voldtatt Mary da hun var 16. Hun ringte meg hele tiden for å hjelpe til med å få ham ut av fengselet, vanligvis for innbrudd, tyveri eller besittelse av et skytevåpen eller sprekk. Hun hadde den naive troen på at jeg, som en hvit mann, hadde autoritet til å gjøre en forskjell. Som biracial led John av en livslang identitetskrise samt lav selvtillit. Han elsket meg fra barndommen som den faren han aldri hadde hatt, men vold fulgte ham overalt. Han hadde til og med stjålet morens våpen og dyre gaver hun hadde fått fra hvite elskere, som han pantsatte for crack-penger. Han forlot også gravide kvinner over hele Alabama, tvang oss til å kjøre rundt i staten og trøste dem mens Mary forgyeves forsøkte å holde tritt med et økende antall barnebarn. Debra, som jeg fotograferte gravid i hytten vår, var en av hans søtteste venninner. Et år senere, da jeg spurte hvor hun var, sa Mary tilfeldig: “Å, Debra, hun dro til byen for å kjøpe melk til babyen, men ble skutt og drept da hun forlot butikken.” Jeg tror det var frykten for vold som gjorde at Mary unngikk svarte kjæresten. Det var ett unntak, som jeg bare fikk vite om ved et uhell. Etter et par dager med henne i februar 1996 spurte jeg henne om hennes konstante snusing. Hun forklarte at hun

Mary alltid klar med våpnene sine for å beskytte oss. 1994

hadde fått influensa i en frossen myr. “Hva gjorde du der?” Jeg spurte. Nærmest som en sidebemerkning sa hun at noen hadde forsøkt å myrde henne på nyttårsaften. Femti år gammel på dette tidspunktet hadde hun gitt opp å finne en annen hvit kjæreste, så for første gang i livet prøvde hun en svart kjæreste, en mann som hadde blitt løslatt etter flere år i fengsel. Hun innså at han var farlig voldelig og prøvde å slå opp med ham. Han tvang henne plutselig inn i bilen sin med våpen og kjørte henne inn i myrene. Han satte pistolen mot tinningen hennes, men hun hadde drukket en cola og brukt flasken til å knekke skallen hans. Hun flyktet gjennom de iskalde sumpene en hel natt før hun fant en hytte. Vel, det er nok sørstatens måte å få influensa på, tenkte jeg, men jeg lurte på hvorfor hun ikke fortalte meg om denne skremmende hendelsen før jeg stilte det rette spørsmålet. en mann som hadde blitt løslatt etter flere år i fengsel. Hun innså at han var farlig voldelig og prøvde å slå opp med ham. Han tvang henne plutselig inn i bilen sin med våpen og kjørte henne inn i myrene. Han satte pistolen mot tinningen hennes, men hun hadde drukket en cola og brukt flasken til å knekke skallen hans. Hun flyktet gjennom de iskalde sumpene en hel natt før hun fant en hytte. Vel, det er nok sørstatens måte å få influensa på, tenkte jeg, men jeg

Mary 47 år gammel i 1994

lurte på hvorfor hun ikke fortalte meg om denne skremmende hendelsen før jeg stilte det rette spørsmålet. en mann som hadde blitt løslatt etter flere år i fengsel. Hun innså at han var farlig voldelig og prøvde å slå opp med ham. Han tvang henne plutselig inn i bilen sin med våpen og kjørte henne inn i myrene. Han satte pistolen mot tinningen hennes, men hun hadde drukket en cola og brukt flasken til å knekke skallen hans. Hun flyktet gjennom de iskalde sumpene en hel natt før hun fant en hytte. Vel, det er nok sørstatens måte å få influensa på, tenkte jeg, men jeg lurte på hvorfor hun ikke fortalte meg om denne skremmende hendelsen før jeg stilte det rette spørsmålet. Hun flyktet gjennom de iskalde sumpene en hel natt før hun fant en hytte. Vel, det er nok sørstatens måte å få influensa på, tenkte jeg, men jeg lurte på hvorfor hun ikke fortalte meg om denne skremmende hendelsen før jeg stilte det rette spørsmålet.

Jeg hadde for lenge siden blitt vant til volden rundt henne, men de mange europeiske reisende jeg tok med meg for å møte Mary, som de alltid elsket, ble ofte sjokkert. Da multimillionæren Anita Roddick reiste med meg i 1994, ble hun umiddelbart knyttet til Mary og ønsket å ansette henne i et idealistisk forretningsprosjekt hun planla å sette opp for fattige svarte i Black Belt. Vi hadde vært ute og drukket og spilt biljard, og jeg hadde fortalt Anita at hun bare kunne ha sengen min i varebilen mens jeg sov i Marys seng. Anita hadde imidlertid blitt skremt av all volden hun hadde opplevd på denne, den første kvelden av turen vår. Marys fulle fetter, for eksempel, gikk rundt og skjøt ut alle lampene vi passerte. Anita var livredd for å sove alene i skogen og redd for at hytten til Mary skulle bli brannbombet igjen. Hennes Body Shop Company hadde insistert på å følge etter oss med noen væpnede livvakter, men både hun og jeg hadde nektet, siden ideen var å reise på mine "vagabondvilkår". Som et resultat ble jeg på vår aller første natt møtt med et valg jeg aldri hadde

Mary viser Anita Roddick hattene og dynene hun lager i 1994

måttet ta før. Bør jeg ligge med en av de rikeste kvinnene i verden eller med en av de fattigste? En mangemillionær eller en gårdsarbeider? Jeg visste at hvis jeg lå med Anita, risikerte jeg å såre Marys følelser ved å velge å ligge med en hvit kvinne. Hvis jeg lå med Mary, risikerte jeg å miste den livredde Anita resten av turen. Det var ingen lett situasjon, så vi dro den ut, spilte biljard og drakk mer øl. Rundt fire om morgenen løste jeg dilemmaet mitt ved å fortelle Mary en hvit løgn om hvordan vi hadde en så stram timeplan at vi måtte reise samme natt for å møte noen i Mississippi dagen etter. Unødvendig åsi at jeg var for full til å kjøre, men jeg klarte på de øde bakveiene å kjøre en kilometer inn i skogen, hvor jeg delte "Body Shop" med Anita (ingen sårede følelser på noen av sidene). Etterpå sendte Anita Mary en stor sjekk, men volden og fortvilelsen Anita møtte overalt overbeviste henne om å gi opp sitt idealistiske prosjekt på samme måte som andre investorer alltid hadde ghettoisert og brutt initiativet til de mest maktesløse menneskene i Black Belt. Frykten for vold kan være overveldende. I august 1990 dro jeg fra Danmark til New York, og som vanlig brøt kriminelle seg inn i varebilen min på Lower East Side (den første natten). Neste kveld, mens jeg ryddet opp knust glass, hørte jeg skudd. Jeg så ut av varebilen og så to Puerto Ricans løpe. De falt begge. Av vane grep jeg kameraet mitt og spurtet bort til dem, men da jeg begynte å ta bilder, skjønte jeg at jeg stirret inn i øynene til to døende mennesker. Jeg begynte å riste over alt. I panikk løp jeg bort til lesbiske jeg hadde bodd sammen med i mange år på et loft på Ave D. Fortsatt skjelven fortalte jeg Martha hva som hadde skjedd. Mitt andre sjokk kom da hun lo og sa: "Vel, Jacob, velkommen tilbake til Amerika. I går, da jeg sto og så ut kjøkkenvinduet på en svart kvinne som ventet på bussen på Eighth Street, hun sank plutselig til bakken, død. Truffet av villfarne kuler." Jeg tenkte på latteren hennes. Hvordan ellers kunne disse følsomme kvinnelige dikterne, som lagde filmer om volden mot kvinner, takle grusomhetene i miljøet deres? Jeg hadde planlagt å fotografere crack- og kriminalitetsepidemien i nabolaget deres, mens Bush var på sin egen skytetur i Irak, men jeg var så livredd at jeg hoppet

John har fortsatt sterke smerter noen dager etter orkanen i 2011

inn i varebilen min samme natt og kjørte de 1000 milene rett ned til relativ fred i Marys hytte. Da jeg var sammen med Mary, var jeg aldri redd for volden i den lokale klubben, hvor vi i de beste øyeblikkene elsket å gjøre de siste Da "Train-kjededansene. I de verste øyeblikkene fotograferte jeg svarte menn som "slår på" kvinnene sine (se bildet av en av Marys venner på side 291). Jeg elsket det funky fellesskapet midt i skogen i Alabama. Men den skumleste volden kom ikke fra folk. I 2011, da Mary var 65 år gammel, kom jeg fra en forelesning i Mississippi. Faktisk var det mer et forsøk på å styrke publikum - nesten alle kvinner - på historisk svarte Tougaloo College. "Hvor er mennene?" Jeg spurte. "De er alle i fengsel." Nok en gang Jeg opplevde ødeleggelsen og håpløsheten forårsaket av vår gjennomgripende rasisme i Black Belt. Etter hele dagen min empowerment workshop, mens jeg var på vei til en mer elitistisk svart videregående skole i Atlanta, hørte jeg på bilradioen at en ødeleggende orkan var på vei. Rapportene om denne nærmer seg "historiske superstormen" ble verre og verre, det samme gjorde været rundt meg, så jeg kjørte fortere og prøvde å nå Marys hus tidligere. Hun hadde flyttet inn i murbyggningsprosjektet i byen, hvor jeg ville være trygg. Men så vidt hadde jeg nådd min trygge havnda Mary kom løpende ut i regnet og ropte at hun hadde mistet mobilkontakten med John, som var ute i skogen. Med sitt morsinstinkt visste hun at noe var galt og insisterte på at vi skulle kjøre ut for å se etter ham. Orkanen var nå rundt oss, og dette ble den mest skremmende opplevelsen i livet mitt. Vi kunne ikke se en gård foran - det var som å kjøre gjennom et svømmebasseng bortsett fra at trærne fløy gjennom luften rundt oss. Jeg mistet snart ethvert håp om å finne ham i det hele tatt - enn si i live - men Mary kjente hver sving av de mørke bakveiene, og hun var fast bestemt på å komme til sønnen sin. Så skjedde miraklet. Vi fant John under lastebilen hans, som hadde blitt slengt opp i luften og landet på foten hans. Vi dro ham ut, og selv om han skrek av smerte, fikk vi ham tilbake til huset. Som jeg ofte har sagt, "Folk du alltid kan ha tro på, men ikke stoler på biler - eller naturen." Med kjæresten for livet følger

Viser Klan-leder Jeff Berry sin nye hage i prosjektene 2005

også en forpliktelse til barnas liv. Noe som leder meg tilbake til spørsmålet: Var Mary noen gang min "kjæreste"? Helt annerledes på alle måter som vi var, det er et mirakel i seg selv det forholdet vårt varte livet ut. Med en blanding av stolthet og frykt, romantiserte vi den begge for dens Romeo-og-Juliet-liknelse. Siden vi ble født nesten samme dag, prøvde jeg til og med å finne astrologiske svar på mysteriet. Hun var på alle måter et produkt av hennes voldelige omstendigheter. I sine yngre år bannet og ropte hun alltid, spesielt mot de svarte rundt henne - de selv var ikke mindre vokale. Men uansett hvor mange svarte som var rundt, snakket hun med den mest myke kjærlige stemmen i det øyeblikket hun snakket med meg, og smilte ofte forlegent over alt sinnet hun nettopp hadde vist. Og så brøt de svarte ut i latter fordi de aldri hadde sett hvor mye "fred og kjærlighet" hun inneholdt og savnet sannsynligvis å kunne uttrykke de lenge neddempe de sidene av seg selv. Men var dette et sunt forhold? Var det naturlig? Uansett hva slags kjærlighet det begynte som, utviklet det seg naturlig over årene til en dypere og dypere fysisk tiltrekning til hverandre. Etter å ha fyrt opp vann på en komfyr (laget av en gammel tønne), elsket vi å bade hverandre i karet på stuegulvet. Vi elsket å kose og holde om hverandre hele natten. Jeg ble en dag minnet på dette da Vibeke, min danske kone, flyttet til Boston for å hjelpe til med å håndtere postordre for boken min. Ved en feil åpnet hun et brev fra Mary, som hadde skrevet om hvordan hun elsket å ligge i armene mine hele natten. "Hvorfor kan du gjøre det med Mary, men ikke meg?" Vibeke ertet. Jeg hadde møtt henne noen dager etter at boken min ble utgitt i Danmark. Hun kom bort til meg og sa: "Jeg har nettopp lest boken din ..." En kort tid senere sa jeg: "Ok, la oss gifte oss, men husk, når du gifter deg med meg, gifter du deg også med alle menneskene i boken min, som fikk oss til å møtes." Og sidenså har hun møtt mange, og huser noen av dem i Danmark som om vi var en stor familie.

Nei, den virkelige hindringen i forholdet mitt til Mary var ikke av moralsk natur, selv om hun var dypt religiøs og gikk i kirken hele livet. Hun var veldig jordet i seg selv og elsket å spille seg selv for kameratene jeg tok med meg. Da dansk

Mary 42 år gammel i 1989

TV filmet at vi satt ned til et måltid sammen, insisterte hun på at vi skulle si nåde sammen (som vi vanligvis gjorde). Å nei, tenkte jeg, jeg vil ikke bli sett i Danmark som gir etter for all denne amerikanske religionen, men jeg hadde ikke noe valg. Min ”nødbønn” ble mottatt, for akkurat da styrtet en av de tunge kameramennene gjennom stuegulvet vårt. Han sto der med bare hodet og kameraet over gulvplankene. Jeg hadde nå håp om at danskene ikke ville se ned på min overgivelse til religion, men se oss slik vi så oss selv – litt over det hele. Etter all min grubling om det, forsto jeg endelig det dypere problemet bak vårt 40 år lange sølibat: Hver gang vi var nærme på å gli inn i en seksuell dimensjon av vår kjærlighet til hverandre, gjenkjente vi umiddelbart den historiske fallgruven foran oss - vi ville fortsetter den hundre år gamle hvite voldtekten av den svarte kvinnen. Vi ønsket begge å føle oss løsrevet fra ”nattintegringen” Mary hadde vært offer for. Vi ønsket at vår kjærlighet skulle være fri og ubesmittet, men dette var umulig. Vi var de ultimate ofrene for denne dype fallgruven, som hindret oss i å fullt ut trene det som burde være normalt mellom en mann og en kvinne: ”fri kjærlighet”. Jeg lurte ofte på om et virkelig sunt interracial forhold er mulig i et samfunn som åpenbart ennå ikke er fritt.

Og så årene gikk til Mary en dag i 2009 fikk både kreft og en

Å si nåde før måltidene våre. 1991

hjernesvulst, som ga oss andre ting å tenke på. Jeg var ikke vant til å gi oksygen og ble om natten viklet inn i alle slangene rundt Mary, men heldigvis hadde jeg med meg en dansk reisende som kunne hjelpe. På noen måter føltes det igjen som et bundet forhold, men først og fremst følte jeg gleden over å kunne hjelpe en person jeg hadde vært nær siden vi var unge, jublende og trodde vi kunne forandre verden. Det var rart og likevel fantastisk å dytte en alvorlig syk gammel kvinne rundt i byen i en barnevogn til legebesøket, betale medisinske regninger og passe på henne. Siden vi visste at vi aldri ville se hverandre igjen, var jeg glad for at Marianne, venninnen min fra Danmark, kunne ta mange bilder av oss. Etter hennes død i 2014, Jeg hadde med meg et annet dansk filmteam for å lage filmen, ”Jacob Holdt - en amerikansk kjærlighetshistorie”. Jeg ville ta dem med til den gamle hytten der Mary og jeg hadde tilbrakt så mange årssammen, men kunne nesten ikke finne den siden den nå var fullstendig dekket av Indiana Jones – tett jungel. Det var deprimerende og farlig å gå på det råtne gulvet, men jeg var glad for at alle plakaten mine fortsatt hang på veggene, selv om en kameramann la merke til at en av dem hadde blitt ødelagt: noen hadde kuttet ut plassen med et nakenbilde. ”De gale amerikanerne”, var vi alle enige om. ”Hvorfor kuttet de ikke ut voldsbildene?” Mannskapet ønsket å filme meg der inne og fortelle historien om livet mitt med Mary, men jeg begynte plutselig å gråte ukontrollert. Det var som om år med undertrykte følelser plutselig strømmet ut av meg. Da datteren min så den på filmpremieren, sa hun: ”Pappa, jeg har aldri før sett deg gråte slik”. Men i mellomtiden hadde et annet mirakel funnet sted, for tre år tidligere hadde Mary for en kort stund kommet seg etter hjernesvulsten. Og såvi hadde vært sammen en gang til en siste gang før hennes død. Jeg kommer aldri til å glemme den siste kvelden da jeg satt med henne hjemme i byen. Hun var fortsatt den eneste i prosjektene som holdt en hage som den vi hadde rundt hytten hennes, med alle blomstene hun elsket – til og med banantreet som jeg hadde fotografert henne og en klan-leder under i 2005. Hagen hennes sto. ut i skarp kontrast i dette triste prosjektet der alle andre bare hadde slitt gress

Vår frigjorte hytte med plakaten mine etter at vi sparket hennes hvite sukkerpappa ut i 1985

rundt hjemmene sine. Innvendig var hun fortsatt aktiv og laget dyner, hatter og klær til sine seks barnebarn og fem oldebarn. Med hennes hjelp laget jeg forfedretrær med navn og fødselsdato så jeg kunne huske dem og holde kontakten med dem etter hennes død. Slik oppdaget jeg at mange av de yngste hadde fått afrikanske navn, som Neikata og Takivie . Tidene hadde endret seg siden jeg møtte Mary for 40 år siden, da de alle hadde slavenavn. Og så, på vår siste natt sammen, akkurat da jeg holdt på å sovne ved siden av henne, skjedde det noe. Ut av det blå sa hun: ”Hvorfor gir du meg ikke noen av de søte tingene dine nå? Tror du ikke det er på tide med det før det er for sent for oss?” Og uten å vente på svar, svingte hun meg med den ene armen oppå den enorme magen sin. Jeg ble lam av forvirring. Hun var ekstremt overvektig av medisinene sine og i hodet mitt Jeg hørte igjen foredragspublikummet mitt anklage meg for å ”dra fordel av en stakkars svart kvinne”. Og så, for å unngå det fra mine lesere også, skal jeg ikke avsløre hva som skjedde - vi har alle rett til litt privatliv, gjør vi ikke? Men jeg innrømmer at jeg fant ideen om å elske med en oldemor frastøtende, men samtidig attraktiv - med løftet om at det aldri er for sent “å klare det” og bli “fri til slutt, endelig fri, Takk Gud, den allmektige, vi er endelig fri.”

Hjelper Mary med blokkerte arterier og oksygenlanger i 2009

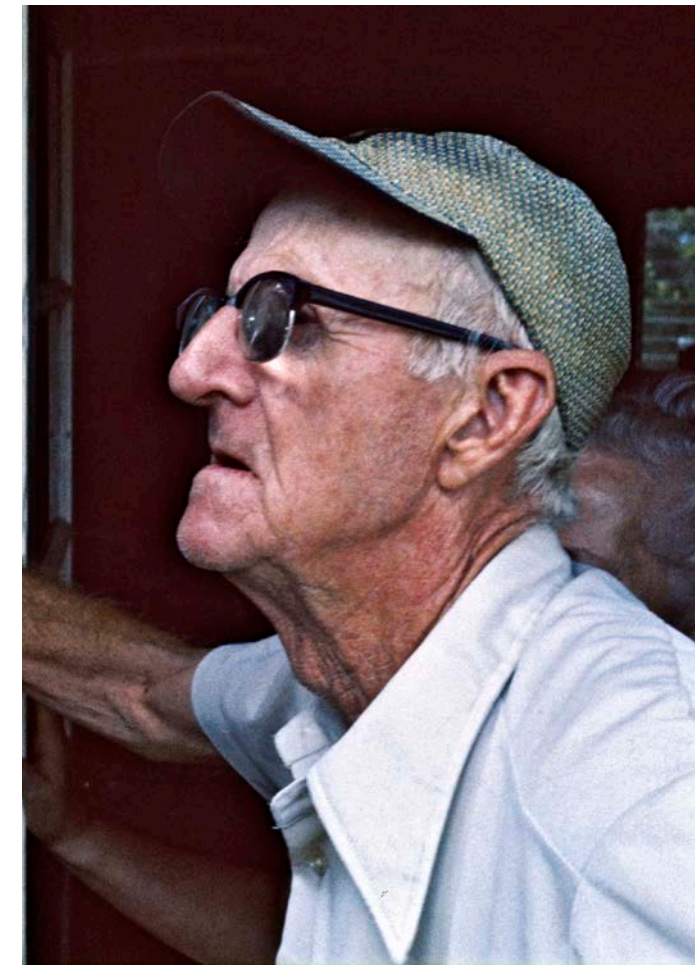
1975 - rural AL

1974 - rural NC

1973 - Baltimore

1975 - Troy, AL

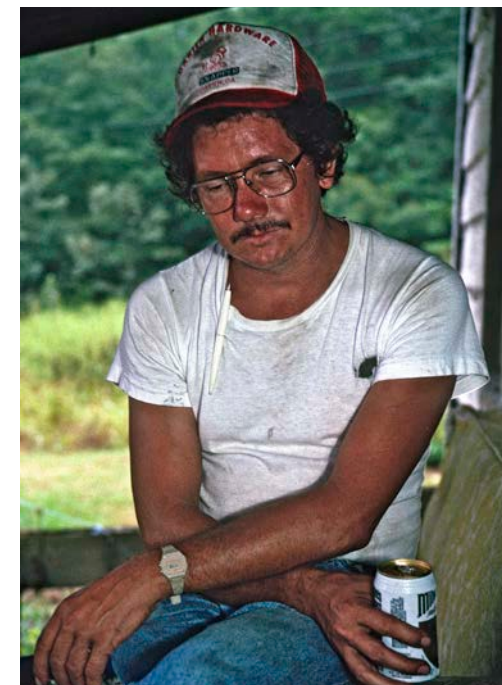
Opptak av en hvit mann (øverst til venstre) som plukket meg opp i nærheten av Marys plass i Alabama:

- Hva synes du om integrering? – Jeg går ikke for det i det hele tatt. La dem være alene og gå videre. Helvete, jeg tror ikke på å blande meg med dem, gå på skole med dem, gå i kirke med dem. Jeg har aldri hatt noe imot negere. De kan ikke la være å være en neger like mye som jeg kan hjelpe å være en hvit. De er en annen rase og la dem være annerledes...

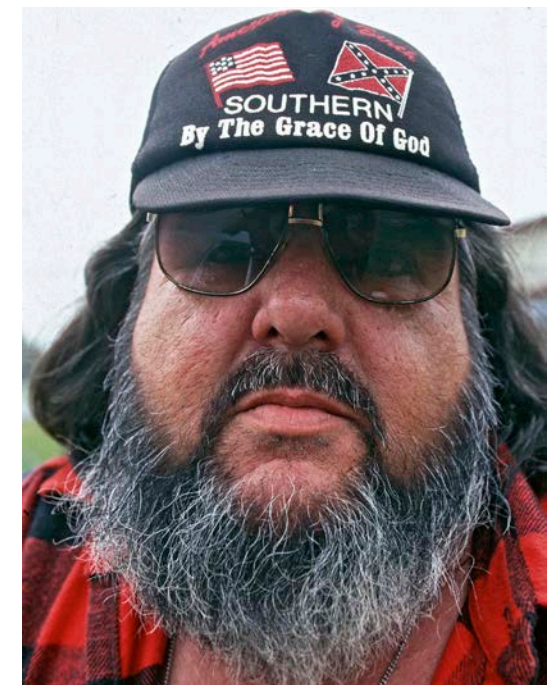
- Har du alltid stemt på Wallace? - Det har jeg sikkert... men han har ingenting imot negere når det gjelder at de er niggere... Det er mange niggere som stemmer på ham... han får mange negerstemmer...

– Hva syntes du om Martin Luther King? - Hvem... Martin Luther King?... Hvorfor - (spytter ut av vinduet) han var ikke annet enn en bråkmaker... en kommunistisk agitator... Denne sørstatsrasisten er et lærebokseksempel på undertrykkelsen vi går gjennom for å bli undertrykkere. Uskylden i barndommen hans hadde blitt systematisk undertrykt av foreldrenes irrasjonelle påbud: "Niggere er skitne. Ikke lek med disse barna; de vil stikke deg." Som med barn i hele sør, ble hans naturlige livsglede, appetitt

på livet og hengivenhet for andre kvalt. Mens han ble såret, ble tankene hans stengt, og med årene ble opphopningen av ytterligere smerte kroniske nødsmonstre. Ustanselig måtte han nå spille av sine uhelbredte nødopplevelser som en knust plate: "nigger, nigger, nigger". Når jeg lyttet til slike historierøster, visste jeg at bombingene av Marys hus var den ekstreme, men logiske konsekvensen av denne undertrykkelsen. Hvis han hadde vokst opp i nord, ville han ikke ha endt opp med en så ond tankegang. Og kanskje enda mindre hadde han vokst opp i min ungdoms Danmark (før dagens rasisme). Da jeg viste ham bildene mine – av Mary i sengen, for eksempel – gikk det opp for meg graden av min forbrytelse (til en sørlig hvit) mot dette apartheidsystemet. Som en "nøytral" skandinavisk følte jeg at Mary var ekstremt vakker og attraktiv. Jeg fikk derfor et sjokk da jeg så avskyen denne hvite mannen uttrykte ved tanken på å være ved siden av hennes "skitne, mørke, frastøtende hud". Litt etter litt innså jeg at dette negative synet var forankret i hvit overherredømme og hadde endt opp med å bli en internalisert dypt holdt ærlig overbevisning som hadde infisert ikke bare hvite over hele Amerika, men også svartes syn på mørkheten.

1975 - Bullock County, AL

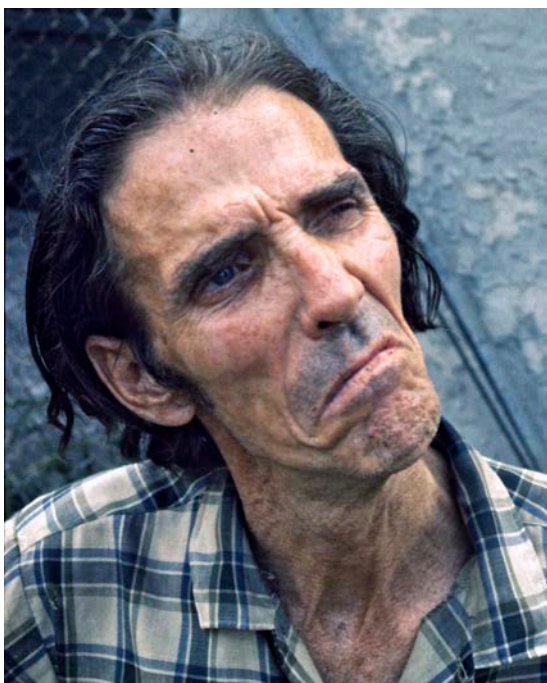
2003 - Angola, LA

1996 - Immokalee, FL

1975 - Meridian, MS

1973 - Baltimore

Vagabonder og svarte har et spesielt forhold til fattige hvite. Med våpnene hengende inni pickuper som symboler på makt, er det de som skyter på haikere sent på fredagskvelder, kaster ølflasker på deg andre kvelder og prøver å kjøre over deg til enhver tid. Mens de bedrestilte hvite angir tonen, utøver de fattige mye av den direkte fysiske undertrykkelsen av svarte mennesker, som foraktfullt kaller dem "poor white trash".

Det var de som fikk de brutale og sadistiske rollene som slavetilsynsmenn og -fangere. I likhet med fattige hvite i dag, følte tilsynsmennene at de ble holdt i forakt av plantasjesamfunnet og tok ut sin usikkerhet og sinne på de svarte gjennom nådeløse grusomheter.

Det var til dem demagogiske rasistiske politikere henvendte seg. Som svarte lider de av selvhøvet og reagerer voldsomt mot omgivelsene ved for eksempel å kaste søppel over alt. De har også fått sin intelligens svekket av underernæring og omsorgssvikt og kan være enda mer redde enn svarte.

Også de har fått deres intelligens forringet av underernæring og vanrøgt og kan være endnu mere frygtsomme end de sorte.

Når jeg nærmer meg hyttene deres, løper de ofte inn og låser dørene. Når jeg går på jakt med dem og ser deres grusomhet mot dyr, innser jeg at kilden til deres vold og krenkende oppførsel var deres egen tidlige undertrykkelse – slått som hjelpeløse barn inn i deres ufølsomme og undertrykkende sosiale rolle.

Denne syklusen av mishandling er lik den svarte lider, som har en tendens til å gjenta sin voldelige opplevelse på sitt eget slag. Fattige hvite har ikke bare egne barn, men også svarte som en sårbar og sosialt sanksjonert målgruppe. Etter å ha alltid blitt fortalt at hvite er overlegne, føler de seg etterlatt når de ser svarte med bedre jobber. De føler at "niggere har fått for mange rettigheter" og at "ingen nigger noen gang kan oppnå samme status som selv den laveste hvite." De aner derfor at de falt av vogna når de ser at mange svarte i dag lever bedre og har bedre jobber enn dem selv.

2003 - Philadelphia, MS

1986 - anywhere

1972 - Jackson, MI

1974 - rural Kinston, NC

Historical photo

1974 - NYC

1996 - rural MS

De forstår ikke den indre dynamikken i systemet vårt, som ofte gjør dem arbeidsledige, og skylder i stedet på noen som er litt annerledes – akkurat som lignende grupper i Europa bruker muslimske innvandrere som syndebukker, irske protestanter bruker katolikker, israelere bruker palestinere, japanere bruker koreanere. , Indianere og afrikanere bruker lavere kaster og stammer, og alle fantaserer om jøden - spesielt der det ikke finnes jøder!

Siden ingen samfunn eller system noen gang har vært fri for undertrykkelse, må vi i hver ny generasjon lære å omfavne og helbrede sinnemønstre før de akkumuleres og manifesterer seg som folkemord. Hvis vi ikke tør å konfrontere de mørke sidene ved oss selv, handler vi altfor lett ut fra fortrenget sinne. Uten likestilling og sikkerhet fra vugge til grav i Amerika, er de fattige spesielt utsatt her. Deres rasisme, dårlige utdanning og våre vedvarende ufølsomme svertkampanjer mot dem som "rednecks" og "crackers" gjør dem enda mer høyreorienterte enn de fleste amerikanere og mot ethvert sosialt sikkerhetsnett som også vil være til fordel for svarte. Ute av stand til å angripe de virkelige målene for frustrasjonen deres, blir hvitt sinne ofte til rasemessig vold. En slik bitterhet fikk fattige hvite til å lynsje nesten 5000 svarte.

1974 - rural Elizabethtown, NC

1975 - San Francisco

1974 - Jacksonville, FL

Teenagers Kill Black, 15

Continued From Page 2

Two other residents confirmed this part of her statement.

"They were encouraging the kids to attack them," said woman. "They were shouting 'get the nigger' and 'kill the bastard.'"

Several members of the social club, which is just north of the park where Johnson was found and across the street from where Sanders was beaten have denied seeing the attack or taking any part in it.

Police have canvassed buildings in the predominantly Italian neighborhood searching for witnesses with no success.

A Post reporter also interviewed dozens of people in the area without finding any witnesses to the attack other than the woman mentioned. She asked to remain anonymous because she feared possible reprisals against her family. But he indicated she would talk to police.

Many members of the community said they'd heard about the incident but none admitted to actually seeing the attack or knowing any-

an officer close to the investigation, "because no one is talking to us. But since no white kids were hurt and around it isn't likely that we didn't find any weapons the black kids were doing the attacking."

Several incidents with racial overtones have erupted in recent months between local whites and black teenagers attending nearby Chelsea HS and Food and Maritime Trade HS. Community and religious leaders have insisted that those incidents were not racially motivated but were caused by a natural conflict of interests over the use of a local gymnasium.

Neither of the youths beat

or the others.
ng better.

1974 - New York, NY

Lynsjingene fortsetter. Derrick Johnson var bare 15 år da han gikk inn i et fattighvitt område i New York. Hvite foreldre innpoder generelt fremmedfrykt og rasisme til barna sine med skyldfølelse og subtilitet, men her sto de i døråpninger og formanet barna sine til å «drepe negeren» og «drepe jævelen». Barna angrep Derrick med baseballkøller på høylys dag. Da politiet avhørte folk i nabolaget, ville ingen gi noen opplysninger. Vi vet fra europeiske erfaringer at slike fattige, forbitrede hvite kan manipuleres mot fascisme eller kommunisme, men deres trangsynthet og autoritære syn førte ofte til at de omfavnet en voldelig høyrradikalisme som har vært langt dødeligere og mer truende for utstøtte minoriteter i Europa enn i Europa. USA de siste 100 årene.

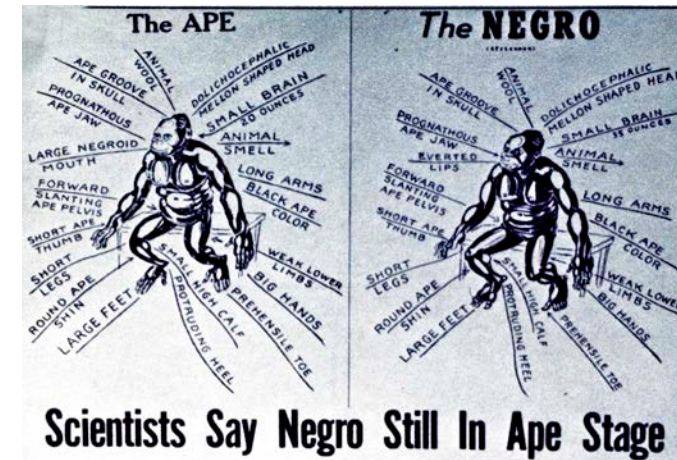
1974 - Little Italy, NY

1974 - Little Italy, NY

1973 - Baltimore

Scientists Say Negro Still In Ape Stage

Min nazivenn her i Baltimore sluttet seg først til kommunistene, men oppdaget at de ønsket likestilling for svarte og gikk over til nazistene, som sier at hvite er svarte overlegne og at de vil "sende alle niggere tilbake til Afrika". Mens nazistene dermed holder fast ved det generelle ønsket i nordstatene (i likhet med de fleste hvite europeere) om å holde våre utstøtte ute av syne ("unnvikende rasisme"), ønsker ikke dagens Ku Klux Klan å kvitte seg med svarte, bare for å beholde dem "på deres plass" ("dominativ rasisme"). I sør så jeg hvordan politiet jobbet med Klan, avvæpnet alle de svarte i området for et Klan-møte, men ikke Klan-medlemmer som bar pistoler og maskinpistoler. En natt, kledd i en hvit kappe-lignende frakk, klarte jeg å snike meg inn i en av deres tverrbrenningsseremonier, hvor jeg tok opp denne talen:

1974 - Little Italy, NY

1972 - Miami, FL

1978 - rural Gadsden, AL

1972 - Baltimore

1974 - Gainesville, AL

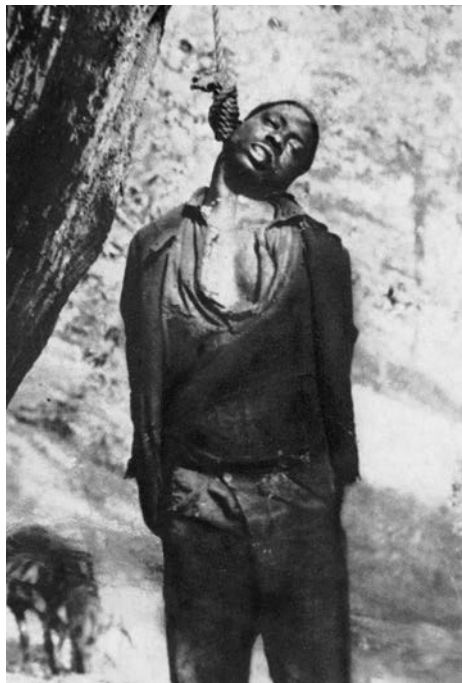
1973 - rural LA

1978 - rural Gadsden, AL

1975 - Tarboro, NC

Historical photo

1978 - rural Gadsden, AL

1978 - rural Gadsden, AL

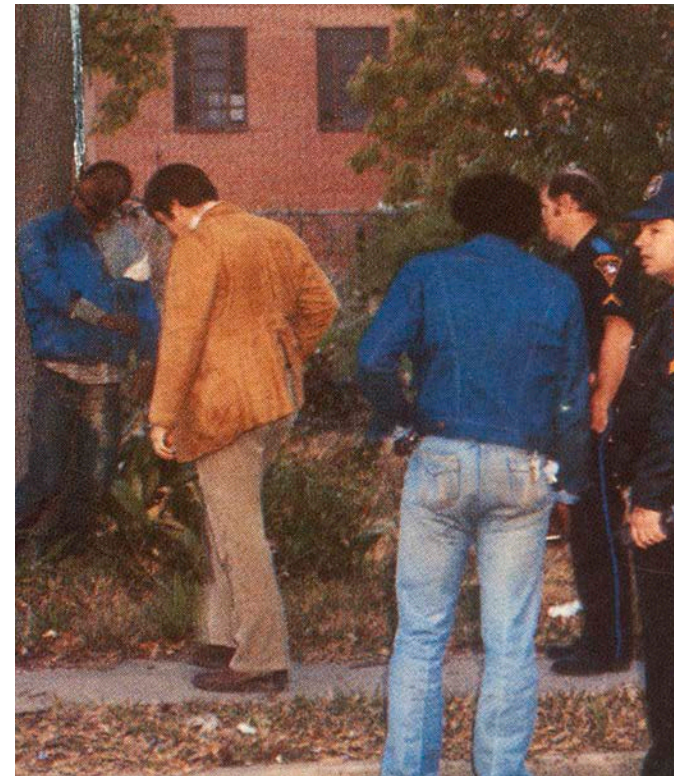
”Ja, konspirasjonen gir oss mye å tenke på ... og de fleste av dere tenker bare på apene som løper rundt og drar i halen sin. Du er fortsatt irritert og opphisset av alle de små apene som løper rundt og roper: “Jeg er diskriminert, jeg vil ha den politimannen sparken,” og alt den slags søppel. Og det motiverer deg til å ville gjøre noe. Men venner, konspirasjonen er dypere enn en gjeng med ville jungelbefengte negere med Ubangi-lepper. Og det er tre ting du ikke kan gi dem! Absolutt bare tre ting: Du kan ikke gi en neger en feit leppe, et svart øye og en jobb! (applaus) ... Ved en annen anledning kjørte vi disse fire niggerne ned og var klare til å ... til ... (indikerte lynsjing av tau) (applaus) ... og akkurat da vi var klare til å skyte opp rakettene våre mot deres bur- hode, sa noen: “Hold dere fast, vi har dem og vi takker for at dere fanget dem.” Så de tok dem ned og låste dem inne. Og neste morgen sa ordføreren til vår tjenestemann: “Herre, vi beklager, men vi måtte la dem gå, for jeg vil ikke at byen min skal rives opp.” Og disse negrene hoppet opp og lo hysterisk “Ha, Ha, Ha,” som aper som hopper og trekker i halen. (latter) Venner, for noen år siden ble klanen kalt til Washington for å gå foran granskingskomiteen - tro det eller ei - om attentatet på King. De overga denne komiteen til to – ikke svarte. Jeg vil omtale dem som niggere fordi de sløste bort fem millioner av dine hardt opptjente skatte kroner for å komme med et svar på mordet på King! Vel, først av alt : Du kan ikke myrde en neger! (applaus) Du kan bare myrde en statsmann eller en mann med kjent karakter og dyktighet. Du myrder ikke søppel!”

Hver for seg var disse ensomme og fortvilte taperne ofte like redde for meg som jeg var for dem. Til tross for alle 156

Historical photo

mine fordommer, kunne jeg ikke annet enn å like dem som individer. Mennesker som er klare til å myrde det de kaller “søppel”, er mennesker som samfunnet til stadighet har indoktrinert med den grunnleggende følelsen av at de selv er søppel. Deres usikkerhet og selvforakt gir dem et merkelig kategorisk behov for å hate andre. Ja, det var det jeg skrev i boken min i 1984, da jeg prøvde å forstå klanen etter at jeg hadde plukket opp en stakkars haiker på min forelesningstur. Under den lange kjøreturen vår avslørte han ting som fikk meg til å mistenke at han hadde vært et offer for incest. innsjøpå en kjærlig måte spurte jeg om barndommen hans, og riktignok strømmet han ut hvordan faren hans hadde voldtatt ham igjen og igjen. Likevel prøvde han å forsvare sin far, som etter min erfaring er hvordan slike ofre begynner å omdirigere sitt sinne og syndebukker. Jeg

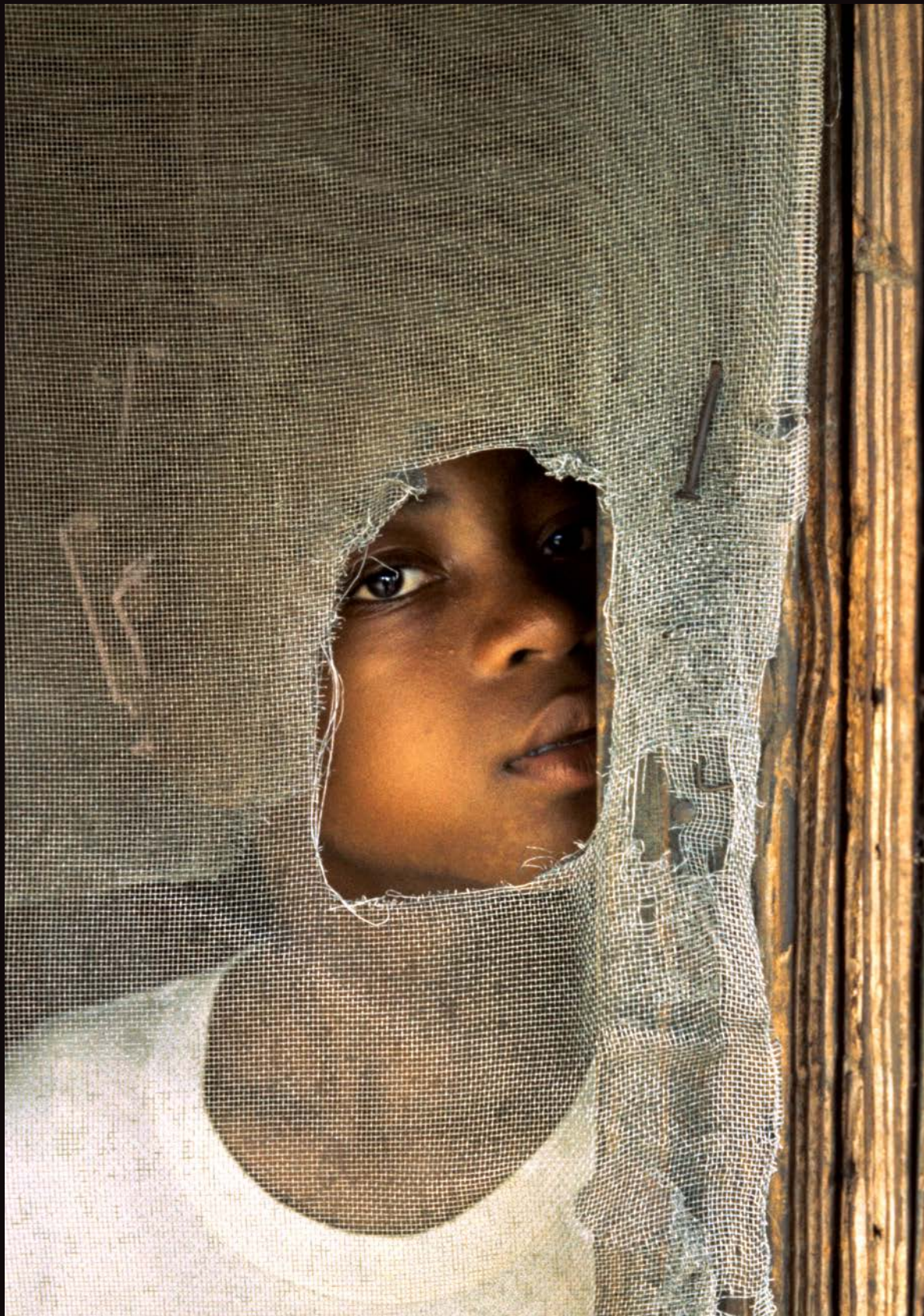
Lynsjingen i 1981 av Michael Donald i Mobile, Alabama. Ku Klux Klan-medlemmer kidnappet med våpen en tilfeldig valgt 19 år gammel student i en byggate “for å vise Klan-styrke i Alabama”. Neste morgen ble liket hans funnet hengt i nakken i et svart nabolag. En av Klansmen, James Knowles, ble senere sendt til den elektriske stolen. Morris Dees fra Southern Poverty Law Center forteller hvordan publikum gråt da den tilståtte lyncheren fortalte hvordan Michael tryglet om livet mens Klansmen forberedte løkken for nakken hans. Politets bilde

skjønte også at han aldri hadde fått noen hjelp, som med de fleste misbrukte barna jeg har å gjøre med. Vi som har det bedre liker ikke de mistroiske vibrasjonene vi får fra smertens barn og forbeholder oss kjærligheten til barn som er i stand til å utstråle kjærligheten de selv ble formet av. Og ingen steder har du mer tid til å gi dem følelsesmessig terapi enn på USAs endeløse motorveier. De er alltid utrolig takknemlige og vil gjøre alt for deg etterpå.

Og så, etter å ha vist ham boken min, ba han meg nå om å bli med ham til denne Klan-samlingen. Først til det åpne rekrutteringsmøtet på dagtid, hvor jeg ikke kunne la være å føle medfølelse for de stakkars hvite sympatisørene vist ovenfor. Før vi dro til den hemmelige korsbelysningen (kun for medlemmer), ga jeg ham et måltid og lot ham bruke telefonkortet mitt til å ringe moren sin. Men ansiktet hans ble plutselig forvridt av sinne og smerte da moren fortalte ham at to svarte nettopp hadde drept onkelen hans. Han hadde lovet å beskytte meg og dekke meg til i en hette, men våget jeg nå å gå med ham og 50 gale klanmenn med våpen dypt inn i en mørk skog da han visste at jeg var antirasist (en “nigerelsker”)? Ville han forråde meg? Jeg var så redd at jeg ringte familien min i Danmark for å si: “Hvis jeg ikke ringer tilbake før midnatt, varsle politiet”. Hvor naivt! Jeg hadde allerede sett hvordan de jobbet med politiet. Men han forrådte meg aldri, noe som igjen lærte meg en av mine viktigste leksjoner i livet:

ALLE mennesker som har det vondt – og han var nå i smerte etter både overgrep og drapet på sin elskede onkel – har et større sug etter VÅR kjærlighet enn etter å uttrykke sin smerte og sinne i form av hat og vold.

1975 - Waynesboro, GA

1978 - rural Gadsden, AL

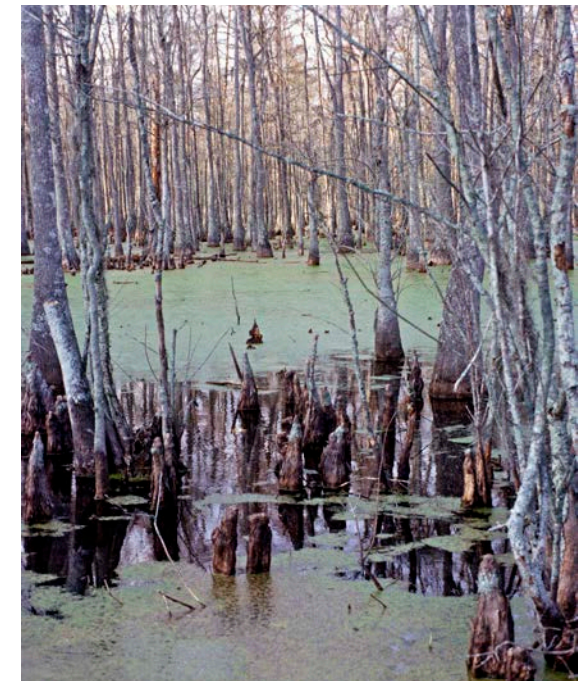
1991 - Woody den kvelden jeg hentet ham som haiker

1973 - Immokalee, MS

1975 - Waynesboro, GA

1996 - sumper, LA

I mine vagabondår på 70-tallet så det ut til at de fleste amerikanere hadde det bra med seg selv, og jeg fant knapt noen Klan-aktivitet. Men den økende mishandlingen av barn jeg har sett siden den gang, ser ut til å gå hånd i hånd med veksten av klan og hvite overherredømmegrupper under president Obama og Trump. Her er om hvordan jeg kom inn i en familie med senere Trump-tilhengere. En natt i 1991 plukket jeg opp Woody, denne skitfattige haiker i Mississippi, som fortalte meg at han og hans to brødre personlig hadde drept så mange svarte at de hadde mistet tellingen på dem.

- Jeg vet ikke om han drepte de to første jeg fikk blod på meg av, jeg vet at han åpnet hodet skikkelig.

- Hmm

- John åpnet hodet skikkelig, skikkelig ille ... Tok en stor hel del ut av hodet hans - og det kom blod på meg da. Det er fordi jeg holdt fyren. Hver gang hjertet hans slo, sprutet blodet ut omtrent 5-6 fot, mann. Fyren løp omtrent ti skritt, så falt han bare med ansiktet først. Jeg tar deg til og med innom det gamle postkontoret i kveld og viser deg det til deg, akkurat der det skjedde. Så fikk de et stort skilt som sa 'No Niggers Allowed' når du går inn der på motorveien.

- Fortsatt? Hvilket år er dette?

- Dette er 91 nå, fast til å være 92, og de fikk et skilt som sa 'No Niggers Allowed'.

- Da du gikk ut for å drepe dem, ville han snakket om det hele dagen før, eller kom du bare til å ...?

- Nei, det bare skjedde. Det var bare en av de tingene. Han skulle nedover gaten og han fikk bare lyst til å gjøre det. Han hadde sett dem, så han gjorde det ...

- Akkurat her falt fyren etter at broren min knivstukket ham. Det kan være politiet. Akkurat her falt han. Jeg skal vise deg hvor han ble knivstukket. Han ble knivstukket rett på den andre siden av denne telefonstolpen, akkurat her. Og så løp han ti fot og falt. La oss gå før politiet kommer, for de er dårlige her om natten.

- Hva sa han egentlig?

- Han sa faktisk 'I'm gonna kill me a nigger tonight'. Han sa det hele dagen lang, og da vi kom tilbake fra sporene sa Sammy til ham: 'Jeg vedder på at du ikke dreper den der.' Og dette var en stor neger, vet du. Og John sier 'Sats meg!'. Og Sammy sier: 'Jeg vedder på deg.' Og han sier: 'Glem ikke noe om innsatsen.' Han gikk bort dit og han sa: 'Hei, møtte du skaperen din?' og han stakk ham. Fyrens øyne rullet til bakhodet og John vred kniven og dro den ut. Blodet, da det kom ut, traff meg og Sammy.

- Hvordan skjedde det da ....?

- Han går ut og dreper negere for moro skyld. Han forteller meg at han liker å se frykten i ansiktet deres når de dør. Det var som når vi syklet nedover River Road, fortalte jeg deg om hvordan Sammy kalte en bort til bilen og John hoppet ut og skjøt ham. Vel, to av dem delte seg, og en av dem ble der, vet du, han ble forbanna. Jeg antar at han var ung eller noe, vet du. Sammy begynte å slå ham i hodet med en flaske han hadde. Og så begynte John å sparke ham og sånt - og da de hadde ham på bakken som blødde og hvor han ikke kunne bevege seg, trampet John ham til han døde. Det eneste jeg aldri har sett John gjøre, var å gå ut og kjøre over niggere som han pleide å gå ut og kjøre over. Men jeg har sett blod på bilen og .... som sagt, jeg tok T-skjorter og

#160

skjorter og sånt ut under bilen etter at han kjørte på dem. Jeg har sett ham slå mange, mange niggere mange ganger og la dem være døde.

- Hvor mange vil du si?

- Hvor mange? Mer enn jeg kan telle på fingre og tær.

Som alltid med voldelige mennesker spurte jeg om barndommen hans.

Øynene hans ble fylt av tårer da han fortalte meg hvordan de tre brødrene stadig hadde blitt slått og misbrukt av sine sterkt alkoholiserede foreldre.

- Fra så tidlig jeg husker har jeg fått pisking av mamma. Hun pleide å komme inn full .... Hun slo deg hvor som helst hun kunne slå deg. Når hun pisker deg med et brett, hvis du beveger deg og det treffer deg et annet sted, burde du ikke ha beveget deg .....

Det er viktig alltid å gi slike smertefulle barn all den kjærligheten og hengivenheten vi kan mønstre.

På mine reiser har jeg ofte blitt overrasket over hvor lite omsorg som skal til for å få disse innkapslede og motløse menneskene til å heve hodet igjen og føle seg bedre med seg selv.

Folk som har det bra med seg selv, vil ikke med vilje skade andre mennesker eller til og med tenke dårlig om dem. Bare mennesker med dyp smerte ønsker å skade andre. Alle de voldelige rasistene jeg møter i disse dager har uten unntak blitt mishandlet eller ydmyket i barndommen.

Korsbrenningene og hakekorset er bare deres udugelige rop om vår hjelp og oppmerksomhet, og det krever så

utrolig lite pleie fra oss for å hjelpe dem ut av deres undertrykkende mønstre.

Fem år senere fant jeg noen av Woodys ofre, for eksempel Sarahs familie, som hadde blitt knivstukket av Woody i søvne .. (Les på side 213 hva som senere skjedde). Deres knuste liv trengte lignende pleie for ikke å bli ødelagt av den lammende frykten og det utilgivelige hatet de hadde utviklet mot medborgere. Å vite hvor lett slikt hat opprettholder seg selv førte til at den nye svarte regjeringen i Sør-Afrika benådet alle raseforbrytelser begått under apartheid.

Min venn Woody begynner å forstå at siden han aldri har hatt noen til å hjelpe ham med å helbrede smerten hans, hadde han vendt den utover mot svarte på en så gruffull måte at han kunne beskrive hvordan de torturerte og myrdet alle sine ofre og dumpet dem i Mississippis elver og sumper.

- Pleier du å kvitte deg med dem ved å kaste dem i elver og myrer?

- Å, ja, mange ganger har vi dumpet dem i sumpene ....

Her er til delstaten Mississippi

for under hennes grenser trekker djevelen ingen grense. Hvis du drar hennes gjørmete elver navnløse kroppar vil du finne.

Å, skogenes fabrikker har gjemt tusen forbrytelser.

Kalenderen lyver når den viser nåtiden.

Å, her er til landet du har revet ut hjertet av:

Mississippi, finn deg et annet land å være en del av!

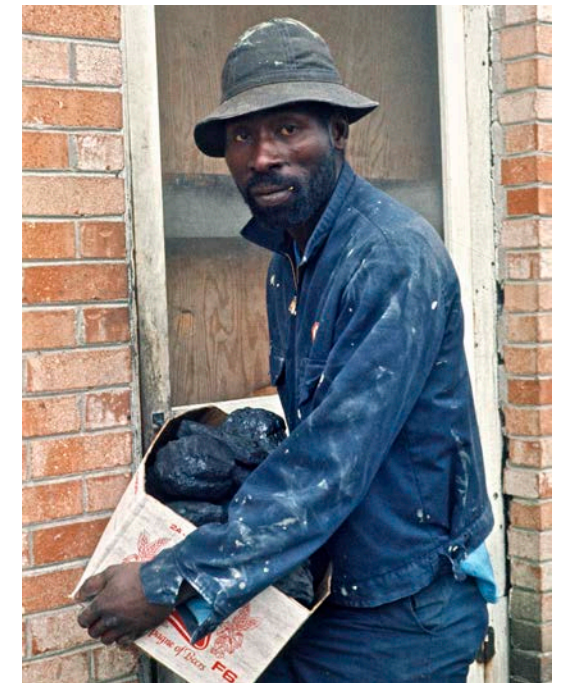
1975 - Tupper home, Washington, GA

1975 - Washington, GA

1975 - Washington, GA. The Tupper Home

1975 - Washington, GA

1975 - Tupper Plantation home, Washington, GA

I Georgia, hvor jeg bodde sammen med Barnett-familien i et gammelt plantasjehjem, lærte jeg om en slags rasisme basert ikke på hat, men på en historisk betinget paternalistisk kjærlighet til svarte. Fru. Barnett brukte dager på å ta meg rundt til familier som familien hennes en gang hadde eid - tilsynelatende for veldig kort tid siden i fantasien hennes (og, som jeg oppdaget, også i den svarte bevisstheten).

Fru. Barnett: Dette er salgsbrevet til min oldefar fra Mr. Cadman for Lucinda, barna hennes og hennes økning for alltid. Prisen var 1400 dollar.

Fru. Hill (venninnen hennes fra et annet plantasjehjem): Men, du skjønner, da de kom hit var de villmenn, og jeg tror i stedet for å skylde på Sør som Norden ga oss skylden, så synes jeg vi fortjener litt ære. De solgte dem til oss og de visste at de solgte oss villmenn. Men de fortsatte å sende dem. Og så begynte de å snakke om den harde behandlingen vår, men du vet når du hadde folk som jobbet for deg, ville du gjøre alt for dem, mate dem, gi dem klær og hus og ta vare på dem.

Fru. Barnett: De hvite ville gjøre hva som helst for negerne bortsett fra å gå av ryggen, som de sier. (latter) En ting er sikkert. Vi savner dem fortsatt.

Fru. Hill: Ja, vi savner dem.

Da en "husslave" kom inn med ettermiddagste, vendte praten, som alltid i det sørlige aristokratiet, til tjenernes dårskap - en måte å opprettholde sin paternalistiske holdning til svarte og dermed gi seg selv tidligere tiders sosiale utmerkelse.

1975 - Washington, GA

1975 - Washington, GA

Hva Mrs. Barnett savner er ikke slaver som arbeidsstyrke eller som eiendom, men den tidligere symbiotiske avhengigheten til slave og herre. Det faktum at man kunne miste en slave verdt mer enn 1400 dollar på grunn av sykdom, innpodet den hvite overklassen en farslig bekymring og følelse av ansvar for slaverne deres. I Mrs. Barnett viste denne kjærligheten seg i hennes arbeid på vegne av svarte som er fengslet på livstid - med andre ord, i et behov for å uttrykke kjærlighet til en gruppe svarte som, i likhet med slaverne, ikke er frie.

Var det denne typen nedlatende rasisme jeg selv tok på meg i Amerika? Hvor lenge kunne jeg holde på den naive forestillingen om at jeg som utenlandsk innvandrere ville være i stand til å holde meg flytende i et hav av rasisme som hadde druknet alle andre?

1975 - Phila, MS. Rachel her ble voldtatt og myrdet da hun var 14

1973 - Natchez, MS

1975 - Philadelphia, MS

1973 - Natchez, MS

I sør opplevde jeg to helt motsatte hvite reaksjoner mot våre undertrykte: hat og kjærlighet. Jo mer jeg så disse særegne nødsmønstrene som produkter av et flere hundre år gammelt system, jo flere verdifulle, som godt og ondt, gikk i oppløsning. Til tross for deres ødeleggelsesspor, kunne jeg ikke lenger hate disse hvite. Fra det øyeblikket jeg viste dem respekt og forståelse, begynte dører å åpne seg overalt: dørene til sørlig gjestfrihet. Da jeg senere reiste blant sørafrikanske hvite, ble jeg møtt med en enda mer overveldende gjestfrihet, som virket direkte proporsjonal med en større klasseforskjell mellom svarte og hvite. Akkurat som i Sør-Afrika mottar svarte i sør den tradisjonelle vennligheten så lenge de har underklassestatus. De får ikke betalt for arbeidet sitt så mye som for deres servitighet og ydmykhet, for å kjenne "sin plass" og være avhengige. Deres passive motstand mot denne underkastelsen blir sett på som "uansvarlighet" og "skifteløshet", noe som ytterligere bekrefter "nødvendigheten" av det farslige forholdet, og derved hever hvit status. Denne kunstige høye statusen legger til det psykiske overskuddet som vises, for eksempel i en overveldende gjestfrihet og vennlighet mot individet, men ikke gruppen, slik som "negre", "yankees" eller "kommunister".

Til en plantasjehjemmet hadde jeg kommet med korthåret parykk på, men vertinnen, Emely Kelley, ble stadig mer forelsket i meg, og en kveld overrasket jeg middagsselskapet med å vise alt håret mitt. Emely bryter ut: "Jeg vet at du er kommunist, men jeg liker deg uansett." Denne gjestfrie klassen deltar kanskje ikke i hvite terrorhandlinger, men den drar direkte nytte av slik

politiarbeid. Ingen av plantasjehjemmene jeg bodde i var låst selv om de var fylt med gull, sølv og dyre malerier - rett ved siden av noen av de fattigste menneskene på jorden, som jeg ofte så begå voldelige forbrytelser mot hverandre.

En grunn til at jeg kunne bevege meg rundt i selv de mest voldelige ghettone i Sør uten å frykte for livet mitt, var min erkjennelse av at slaveriet på 1970-tallet holdt sin beskyttende paraply over meg overalt. Og når du er opp mot et system så dypt inngrodd at selv din "skandinaviske blåøyde idealisme" ikke blir forstått, gir du opp og blir en deltaker. Dermed lærte jeg snart den selvforkrømmende og ubehagelige kunsten å la svarte hushjelpere servere meg frokost i himmelsengen (i et eget rom fra vertinnen) samtidig som jeg unngikk å begå forbrytelsen med å lage min egen seng. I Mississippi så jeg tjenerne bruke dager på å kle opp de hvite "belles" i antebellum-kjoler, slik at vi kunne fortsette konføderasjonens gamle baller, der svarte bare er til stede i form av en hvit kvinne i svart ansikt som fungerer som "mamma".

Jeg elsket disse tilsynelatende frittstående, men likevel utrolig varme åpne og sjarmerende bellene, hvis ukrenkelige "hvite kvinnelighet" var en av de falske årsakene til dødsfallene til tusenvis av svarte menn i en terror utelukkende forårsaket av ønsket om å opprettholde hvit overherredømme.

Men første gang jeg kom tilbake til Natchez i 1978 og opplevde byen som ekstremt opprørt over en artikkel i New York Times som beskrev plantasjehjemmene som "dekadente og promiskuøse", måtte jeg le, etter å ha opplevd akkurat det selv.

1975 - Philadelphia, MS. Carl til høyre ble predikant, broren tilbrakte livet i fengsel

1973 - Natchez, MS

På å si ja

Den største friheten jeg vet er å kunne si ja; friheten til å kaste deg i armene til hver eneste person du møter. Spesielt som vagabond har du friheten, energien og tiden til å være fullt ut menneskelig overfor hvert individ du møter. Det mest fantastiske lotteriet jeg kan tenke meg er haiking. Det er en premie hver gang. Hver enkelt person kan lære deg noe. Jeg har aldri sagt nei til en tur – selv om det har ligget pistoler på forsetet, eller fire uhyggelige menn med solbriller satt i bilen. Hver person er som et vindu der det større samfunnet kan skimtes. En mann i New York ba meg kjøre en U-Haul trailer ned til Florida. Han ville ikke si hva som var inni. Vi ble enige om at jeg skulle få seksti dollar for å gjøre det, men jeg fikk aldri pengene. Gjennom ulike kilder fant jeg ut at det var mafiaen jeg hadde jobbet for – de foretrakk å bruke en naiv utlending til slik ulovlig transport av narkotika osv. Eller kanskje det var våpen til de eksilcubanske i Miami? En annen gang, i Alabama, ba denne stakkars gamle kvinnen på 87 meg kjøre henne til Phoenix, Arizona. Hun ønsket å gå dit for å dø. Jeg hjalp henne med å sette opp vinduene i den falleferdige hytten hennes utenfor Notasulga, for selv om hun visste godt at hun aldri ville komme tilbake, ønsket hun fortsatt ikke at de lokale svarte skulle flytte inn i den. Hele veien der ute satt hun med en pistol i hånden. Hun var redd meg på grunn av det lange håret og skjegget mitt, men hun hadde ingen annen måte å komme seg til Arizona på. Hun var så svak at jeg måtte bære henne hver gang hun måtte forlate bilen, men til tross for dette fortsatte hun å klamre seg til pistolen. Bilen var så gammel at vi bare kunne kjøre i tre mil i timen, så turen tok oss fire dager. Hun hadde spart i årevis for å ha nok penger til bensin, men hun hadde ikke penger til mat, så jeg måtte ut flere ganger og stjele gulrøtter og andre spiselige ting langs veien. I det meste av reisen snakket hun om guvernør Wallace og hvordan hun håpet han skulle bli president før hun døde. Jeg lærte mer om Alabama på den turen enn jeg kunne ha lært ved å lese i en mannsalder. I det meste av reisen snakket hun om guvernør Wallace og hvordan hun håpet han skulle bli president før hun døde. Jeg lærte mer om Alabama på den turen enn jeg kunne ha lært ved å lese i en mannsalder.

I Florida hentet to unge kvinner meg og tilbød meg en kake. Da jeg var veldig sulten og satt i baksetet, grep jeg muligheten og spiste fire hele brownies. Jeg spiser alltid det folk tilbyr meg, selv om det er piller, eller skitt, eller verre. Og hver gang gir det meg en viss innsikt i samfunnet. Og slik var

det på denne dagen. Det viste seg at de var hasjbrownies og jeg hadde spist altfor mange. Jeg ble steinet ut av hodet og kunne ikke haike mer den dagen, da jeg ikke var i stand til å kommunisere med sjåførene. Jeg gikk inn i Jacksonville og satte meg i en park og ventet på at høyden skulle avta. To ufarlige bomser kom bort og satte seg ved siden av meg, men plutselig ble jeg enormt redd for dem og stormet inn på busstasjonen. Jeg turte ikke være ute på gaten, selv i dagslys. (Hashen gjorde meg ekstremt paranoid, og det er akkurat når du sender ut vibrasjoner av frykt til andre mennesker at du blir hoppet). Den dagen forsto jeg den pinefulle frykten de fleste amerikanere bærer rundt på og ikke kan gjøre noe med. Siden den dagen har jeg hatt mer forståelse for folks reaksjoner i Amerika. Noen ganger føler jeg meg også redd for andre mennesker. En natt i New York hørte jeg en stemme som ropte til meg fra en mørk bakgate nede i det skumle området nær Ninth Avenue. Jeg var helt overbevist om at hvis jeg gikk inn i smuget, ville jeg bli angrepet. Men jeg var mer redd for at hvis jeg ikke gjorde det, ville det danne presedens, og da ville jeg bli lammet, som så mange andre i Amerika. Jeg tvang meg selv til å gå inn der. Det viste seg selvsagt kun å være en utslitt gatewalker på fem dollar. Jeg fikk innsikt i en slags lidelse jeg aldri hadde møtt før, som beviste for meg nok en gang at det aldri skader å si ja. Som regel blir du direkte belønnet for det.

I Detroit ba en fem år gammel gutt meg iherdig om å bli med ham hjem og ta noen bilder av moren sin. Jeg hadde ikke tid den dagen, men bestemte meg for å bli med ham likevel. Da vi kom hjem til ham så jeg at moren hans var syk, og fire av hans syv brødre og søstre hadde store rottebitt på ryggen og bena. I begynnelsen oppfattet jeg det å ikke kunne si nei til folk som en svakhet, siden jeg alltid har vært veldig ettergivende. Men nå har jeg blitt overbevist om at det er en styrke og har derfor gjort det til en vane hvor enn jeg går. Nesten hver dag når jeg haiker, blir jeg på et tidspunkt invitert inn på en restaurant av en sjåfør. Jeg får menyen, men det er umulig for meg å velge. Etter en pinlig lang pause pleier sjåføren å foreslå noe, og jeg sier umiddelbart ja. Jeg kunne ikke brydd meg mindre om hva de serverer meg. Mat er bare et middel til å fortsette. Jeg har oppdaget at selv manglende evne til å velge har sine fordeler når du reiser. Da jeg var i blodbanken i New Orleans og som vanlig kjempet meg gjennom "the gay wall" ut av denne byen med mange homofile, på vei opp for å se flommene i Mississippi-deltaet fikk jeg skyss med en feit antikvitetshandler. Han fortsatte å presse meg til å bli med ham inn i den mørke skogen med løfter som "Jeg vil sette deg opp med en rik hvit dame etterpå". Jeg ønsket ikke å kaste

1975 - Notasulga, AL

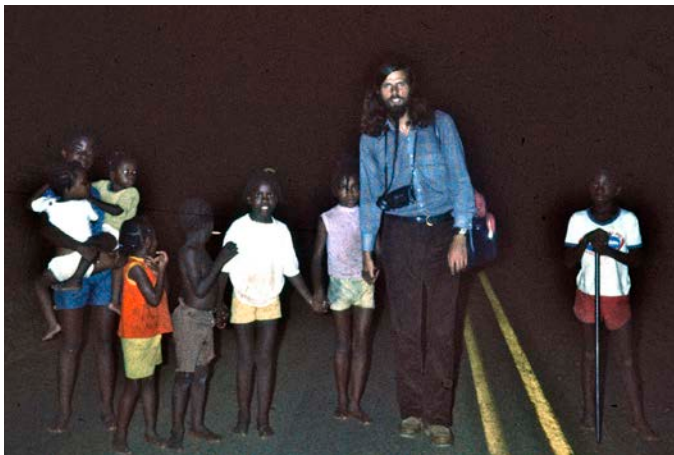
1974 - Harlem, NY

1974 - New York, NY

1973 - Natchez, MS

1975 - rural Meridian, MS

1973 - Boston, MA

1974 - Norfolk, VA

bort tid med en annen "skitten gammel mann", men klarte ikke å få meg til å si nei direkte. Så det endte med at jeg lot ham følge lystene sine ute i skogen og sant nok, etterpå kjørte han meg til et av de store plantasjehjemmene i Natchez, hvor vennen hans, eieren, Emely Kelley, umiddelbart inviterte meg til like intime opplevelser. Jeg hadde for lenge siden lært at uten å si ja til litt smerte, kommer man ikke inn i himmelen. Etter uker med sult føltes det virkelig som å komme inn i himmelen å la svarte tjenerne servere oss på sølvbrett i himmelsengene. Likevel er det viktig å komme ned på jorden igjen, så da jeg etter to uker forlot herskapshuset, endte jeg opp med å bomme sammen samme kveld med en svart hallik i Greenville, i det fattige deltaområdet. Vi ble gode venner, og han sa at på grunn av vennskapet vårt ville han gi meg en av sine prostituerte. Jeg sa ingenting. Han tok meg med til en bar der fire av "jentene" hans sto rundt. "Velg hvilken fitte du vil ha. Du kan få det gratis, sa han. Jeg visste ikke hva i all verden jeg skulle gjøre. Jeg har begynt å elske slike svarte prostituerte med deres fantastiske blanding av voldelig brutalitet og intens ømhet. Du kan lære mer om samfunnet fra en svart prostituert på én dag enn fra ti universitetsforelesninger. Men det var bare umulig for meg å velge.*) Så tok Ed, som han ble kalt, meg med hjem igjen. Fra da av ble han mer åpen og det viste seg at han hadde satt meg på prøve. Han var veldig interessert i tingene jeg hadde fortalt ham, men han hadde aldri møtt en hvit han kunne stole på, og ville nå se om jeg var som de andre hvite i Mississippi. Den natten ble en av de mest intense opplevelsene jeg noen gang hadde hatt. Vi lå begge i sengen han vanligvis brukte til virksomheten sin, og hele natten fortalte han meg om barndommen sin. Det hele kom som en åpenbaring for meg. Det var første gang jeg noen gang hadde

vært i Mississippi, og det hadde sannsynligvis en spesielt sterk effekt på meg fordi jeg nettopp hadde tilbrakt to uker i enorme plantasjehjem med de enorme antebellum-kjolene og gull og glitter overalt. Han fortalte meg om sulten, om hvordan han hadde måttet plukke bomull helt siden han var fem år gammel for to dollar om dagen, om hvordan han egentlig aldri hadde gått på skolen fordi han måtte plukke bomull, og om alle ydmykelsene han stadig hadde måttet tåle fra de hvite. Da ville han bare ikke ta detnoe mer. "Helvete nei," gjentok han igjen og igjen. Han ville ut av det bomullshelvetet. Så han var blitt hallik. Både han og jentene hans var enige om at det var bedre å prostituere seg på denne måten enn å prostituere seg i bomullsmarkene. Det er den hvite mannen som høster overskuddet i begge tilfeller, men de tjente mer penger på denne måten: femten dollar per natt per jente. Han hadde studert den hvite mannen hele livet, hver eneste gest og tanke. Han følte at han kjente den hvite mannen bedre enn han kjente seg selv – og likevel forsto han ham ikke. Men erfaringene hans hadde gjort ham til en god hallik, selv om han bare var nitten år gammel. Han visste nøyaktig hvordan han skulle få hvite menn i kontakt med jentene sine. Men det gjør vondt for ham å gjøre det. Det etterlot et dypt sår. Han følte at han solgte både rasen og stoltheten sin; men at han ikke hadde noe valg. Han hatet den hvite mannen av hele sitt hjerte, men han turte aldri å vise det. Den kvelden innså jeg at hvis mange svarte i Mississippi følte seg som Ed, ville det komme en dag da ting ikke ville se bra ut for de hvite. Jeg var så rystet etter den natten at jeg de neste dagene ikke klarte å se hvitt i øynene. Jeg hadde vært heldig den dagen at noen hadde gitt meg batterier til båndopptakeren min. Jeg fikk derfor tatt opp mye av det han sa den kvelden. Nå når jeg reiser rundt blant de hvite i Mississippi og bor hos dem, spiller jeg ofte den kassetten for meg selv om kvelden. Jeg vil unngå å identifisere meg for sterkt med deres synspunkt. Med sine sjarmerende aksenter og store menneskelige varme, er det vanskelig å ikke la seg forføre. Jeg så det som en tilfeldighet at Ed åpnet seg for meg, for jeg hadde egentlig følt mer som å være sammen med de prostituerte. Men nå begynner jeg å tro at det ikke bare var tilfeldigheter. Det er som om det alltid er noe som fører meg inn i de rette situasjonene.

Brev til en amerikansk venn
 *) (Jeg har siden funnet ut at disse usofistikerte setningene fra dette originale brevet om min kjærlighet til prostituerte som en undertrykt gruppe i USA og Storbritannia, ofte blir misforstått på en seksuell snarere enn en politisk måte. For en klarere forståelse av mitt forhold til prostituerte, se side 381).

1973 - Natchez, MS

1975 - Philadelphia, MS

1996 - Bullock County, AL

1975 - Philadelphia, MS

1975 - Philadelphia, MS

1990 - Georgetown County, SC

1974 - rural Tarboro, NC

1974 - Greenville, NC

Et av de mest særegne aspektene ved sørlig gjestfrihet er ønsket om å umiddelbart "gi" en mannlig besøkende en veldig attraktiv "jente". Ikke bare blant det gamle aristokratiet, men også blant de "up-and-coming" millionærer. Det hadde sjelden gått mer enn en dag før de ga meg en "date" fra samme klasse (eller, oftere, en som ønsker å bli medlem av den klassen), ofte uten å ha spurt meg. Da jeg bodde i Mississippi sammen med slektninger til senator Stennis, en erkekonservervativ, fikk jeg en liste over mulige beller å velge mellom. Jack Ray, Alabama-bankmannen, insisterte absolutt på å gi meg senator Allans personlige sekretær for natten.

Deres holdning til "hvit kvinnelighet" virket lite bedre enn deres historiske forhold til svart kvinnelighet, men denne hellige hvite kvinneligheten brukes som en av mange unnskyldninger for voldelig undertrykkelse av svarte og for å innpode frykt hos hvite. Det er kanskje like vanskelig for ekte kjærlighet å trives under krystalllysekronene som det er i gløden fra parafinlampen blant de som "shakker sammen".

1975 - Las Vegas, NV

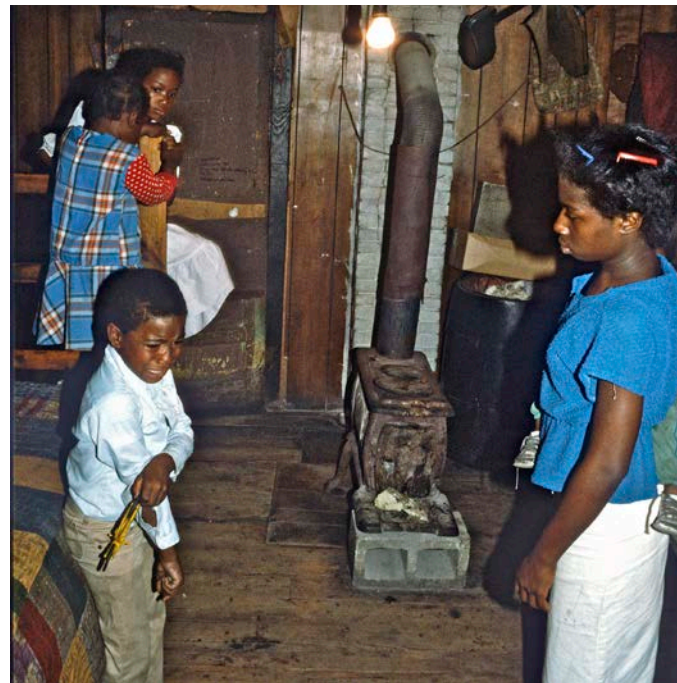
1974 - Tarboro, NC

1974 - Studenter på vårferien "Spring Break" i Fort Lauderdale, FL

1996 - Tunica, MS

1990 - Burke County, GA

Ingen hvite, føler jeg, kan fullt ut forstå det enorme psykologiske presset som svarte, konstant bombardert med budskapet de er mindre verdt enn hvite, er under.

Den verste skaden skjer når offeret begynner å tro på undertrykkerens fordommer. Jeg hører ofte grusomme ugyldiggjørelser, som "Du er ikke dritt, nigger" som gir gjenklang i underklassefamilier. De innpoder hverandre våre dype rasistiske følelser for dem sammen med de dystre utsiktene til å bli permanent forvist til skyggene av det hvite samfunnet.

Håpet jeg en gang fant blant svarte på 70-tallet har jeg siden sett bli erstattet overalt av selvbebreidelse.

1989 - Bullock County, AL

1973 - Charleston, SC

1990 - Burke County, GA

1991 - Montgomery County, AL

1992 - Montgomery County, AL

1991 - Montgomery County, AL

Mellom å holde campusforelesninger på 90-tallet elsket jeg diskusjonene hele natten om rasespørsmål jeg hadde med Wilma i den lille hytten hennes. Hun var godt utdannet, men uttalte i svarte ord hva mine hvite publikummere tenker, men ikke tør si:

- Min egen type holder meg nede. Jeg er redd for dem. Livet mitt er satt i fare av mitt eget folk.
- Har du mistet troen på svarte?
- Ja, det har jeg, på grunn av måten de har behandlet meg på.
- Har hvite aldri påført deg noen skade?
- Aldri, i Alabama og New York, har jeg aldri hatt trøbbel fra de hvite. Alltid min egen type mennesker.
- Holder du det mot dem?
- Ja, det gjør jeg.
- Men jeg sa til deg før, du må aldri glemme den virkelige ...
- Ja, du kaller det internalisert undertrykkelse, ikke sant? Men jeg ser det ikke slik. Jeg tror det bare er deres natur å være sånn...
- Nei nei nei!
- Jeg tror ikke det er internalisert undertrykkelse.
- Men du må aldri miste troen på mennesker.

#180

- Jeg har mistet troen på dem, ja, det har jeg.
- Men det hele kommer fra her oppe, det kommer av rasisme. Når folk er så såret, og du vet at svarte mennesker er såret, tar de det ut over hverandre.
- Ja, men det du snakker om skjeddde for 100 år siden. Jeg vet at det du sier er sant, men vi har kommet langt siden den gang. Dørene har åpnet seg for oss. Men vi holder hverandre tilbake med hat, egoisme og sånt. Det er ikke de hvite som holder oss tilbake nå, vi holder hverandre tilbake.
- Wilma, du snakker tullet til de hvite nå. Det er det de sier. Hvem er arbeidsgiverne i dette landet? De er hvite, og hvem gir de ikke arbeid?
- Jeg vet, jeg vet, men jeg kan bare snakke om det jeg går gjennom. De holder meg nede. Min egen type holder meg tilbake.
- Det er slik alle svarte har det i disse dager, og det er derfor de ender opp med å påføre hverandre mer skade. Når folk hater seg selv, tar de ut alle disse tingene på hverandre...
- Jeg vet. Alt jeg vil er å komme meg vekk fra dem.
- Hvor vil du gå?
- Jeg vet ikke ennå, men jeg jobber med det ...

1992 - Montgomery County, AL

1973 - rural Wendell, NC

Etter håpet og optimismen på 70-tallet, ville jeg aldri trodd at rasisme kunne forverres så mye at jeg en dag ville sitte og forsvare ofrene mot hverandre. Folk kan overleve undertrykkelse hvis de klarer å identifisere undertrykkeren sin og dermed unngå selvbredelse. Tidligere lot denne forståelsen svarte se lys i enden av tunnelen. For hundre år siden bodde vi i fysisk nærhet til svarte.

Men i dag har vi blitt så isolert fra hverandre at svarte, som vi nådeløst bombarderer med TV-fantasier om hvor frie de er, har problemer med å identifisere undertrykkeren sin – en historisk først – og derfor ser til seg selv etter årsaken til deres eskalerende smerte. Og når vi først lykkes med å overbevise undertrykte mennesker om at de er deres egne verste undertrykkere, faller alt fra hverandre. Verken inntjeningen eller følelsen av egenverd er stor nok til å gjenskape kjernefamilien vi hele tiden fremholder som idealet. Denne følelsen av håpløshet og fiasko driver familier fra hverandre. Ingen som har det bra med seg selv kan undertrykke en annen gruppe så ødeleggende som vi gjør i dag. Og ofrene er ikke bare familien til de utstøtte, men i økende grad barna.

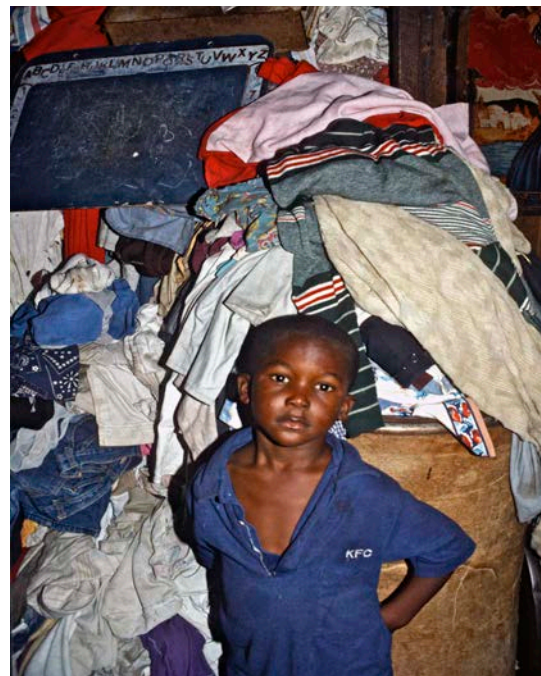
1975 - Bullock County, AL

Vi hvite elsker å si at “min beste venn er svart” for å oppnå moralsk status og svart anerkjennelse. Og vi elsker å fordømme andres mer primitive rasisme, men glemmer at stormenn som KKK og nazistene selv er så dypt traumatiserte som ikke har noen reell makt til å påvirke den generelle livskvaliteten til svarte i USA eller muslimer i Europa.

Nei, ofrene våre vet godt at det er vi, de «gode» lovlige innbyggerne, som i dag i stillhet tvinger millioner av våre utstøtte inn i gettoer, til psykologisk isolasjon og fortvilelse. I vår hvite skyldfølelse over ikke å kunne leve opp til våre høye idealer og liberale kristne verdier, flykter vi inn i eskapistiske svarte TV-serier for å dekke opp for vår ultimate knusing av den svarte familien. I dag vokser mer enn 70 % av svarte barn opp uten far og én av ti uten noen av foreldrene – dobbelt så mange som da jeg først kom til Amerika og tre ganger så mange som under slaveri.

1998 - Natchez, MS

1990 - Burke County, GA

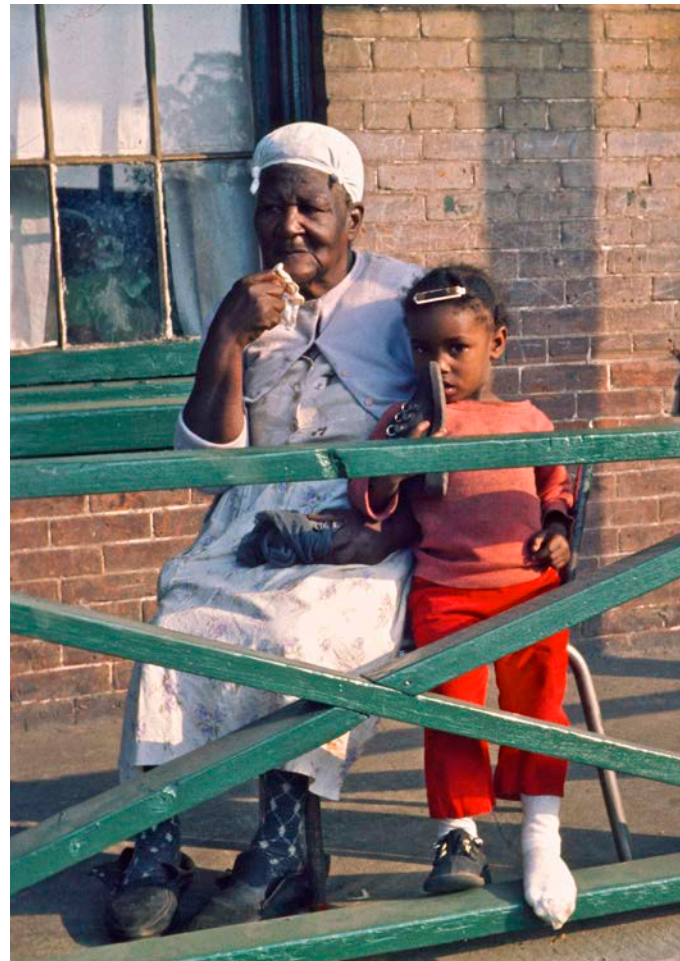
1974 - Jersey City, NJ

1973 - rural Wendell, NC

1975 - Notasulga, AL

1974 - Norfolk, VA

1973 - Greensboro, NC

1974 - Washington, NC

Bestemoren må derfor ta seg av dem. Svarte studenter, som er i stand til å lykkes til tross for den verste undertrykkelsen siden slaveauksjonene, forteller meg ofte at en bestemor var deres reddende engel.

*Grandma's hands
clapped in church on Sunday morning.
Grandma's hands
played the tambourine so well.
Grandma's hands used to issue out a warning,
she'd say, Billy don't you run so fast,
might fall on a piece of glass -
might be snakes there in that grass.
Grandmas hands
soothed the local unwed mothers...*

#185

1975 - Waynesboro, GA

1978 - Bullock County, AL

1974 - Palm Beach, FL

1974 - Palm Beach, FL

Prison transport FL

1973 - Angola fengsel, Tunica, LA

Selv under den mest håpløse undertrykkelse har mennesker en uovervinnelig evne til å overleve, og derfor har konseptet om storfamilien som en overlevelsesenhet ofte blitt den svarte familiens siste desperate middel til å overvinne virkningene av et brutalt samfunn. Men mens konseptet i Afrika betydde en nært knyttet familie som bodde i samme landsby, har det i Amerika betydd brutal opprykking og tvangsseparasjon av familiemedlemmer over store fysiske avstander. Når liberale unnskylder ødeleggelsen av den svarte familien ved å snakke sympatisk om den som en «arv fra slaveriet» – som om familien alene, uten grunn, skulle ha båret denne arven videre fra generasjon til generasjon – er det for å skyldte på et onde system som eksisterte for 100 år siden slik at de kan føle seg fri fra ansvar. Det jeg så igjen og igjen var ikke en svart arv fra slaveri, men samfunnets arv fra slaveri. Når hele systemet de lever i knapt kan skiller fra (og oppfattes som) slaveri, er det klart at arven fra slaveriet blir påtvunget den svarte familien.

Mange av de savnede fedrene til disse barna har over tid bygget de sørlige motorveiene i kjedegjenger. I dag er det ingen kjeder siden blodhunder og maskinpistoler er langt mer effektive. Ved å følge noen av fengselsbilene oppdaget jeg at blant annet fengselsarbeiderne rydder opp rundt herskapsbusene og de private strendene til de rikeste menneskene i verden i Palm Beach. En av dem er Trump som som president med historiens største skatteutt hjalp milliardærer med å betale mindre skatt enn arbeiderklassen. Å jobbe her under hvite tilsynsmenns våpen kan vanskelig av den svarte bevisstheten oppfattes som annet enn en direkte fortsettelse av slavearbeidet som tidligere ble utført rundt de store hvite plantasjehjennene. Akkurat som slaver fant det forsvarlig å stjele for å overleve vanskelighetene som ble påtvunget dem, rettfærdiggjør mange av dagens fanger kriminalitet som nødvendig for å overleve fattigdommen disse hvite millionærene har påtvunget dem.

De velstående aktive omvendte klassekamp har betydd en regressiv omfordeling av penger fra de fattige til de rike, bort fra den relative økonomiske likheten jeg var vitne til på 70-tallet. Når det er et faktum at svarte overalt i Amerika får mye lengre straff enn hvite for lignende lovbrudd, blir oppfatningen av slaveri en konkret realitet. Svarte får ofte en livstidsdom for anklager som hvite ville ha blitt frikjent for. De mange tusen som lider av denne påtvungete arven etter slaveri kan på en måte kalles våre politiske fanger.

1974 - Palm Beach, FL

Historisk bilde av kjedegjenger

1974 - Palm Beach, FL

1974 - Palm Beach, FL

1974 Palm Beach, FL - Tigger blant millionærer

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

Jeg finner de fleste av vennene mine i denne boken i en relativt verre situasjon i dag enn da jeg møtte dem første gang. Men her på Palm Beach og Miami Beach med USAs rikeste familier er mennesker som Reagans, Bushs og Trumps skattekutt gjorde enda rikere. Inntil for noen år siden fikk ikke svarte (bortsett fra tjenere) sette sin fot her – og de blir ofte arrestert hvis de gjør det. Av og til kommer imidlertid en tigger inn og får en krone fra mangemillionærene.

Det er også her USAs presidenter spiller golf på noen av de fineste banene i verden – og bruker svarte caddies, som de betaler mindre enn \$5–\$6 dollar i timen. Og det er her disse svarte slavearbeiderne kan se hvite millionærer komme seg ut av Rolls Royces for å lese de siste sitatene fra Wall Street.

Likevel fant jeg også en venstreorientert millionær, Bill Gandall, som jeg tilbrakte noen morsomme dager med og som lot meg låne Mercedesen hans slik at jeg kunne følge fengselslavene i dette pengehelvetet. Bruker du innsatte til å jobbe for deg, må du selvfølgelig også ha politiet ved din side. Når du har drept kjærlighet og tillit i samfunnet, er ikke alle TV-kameraer og elektronisk overvåkingsutstyr i verden nok. Det ville være grusomt å få barna dine kidnappet; bedre å låse dem inne i en kald, isolert verden, som Tania og lillesøsteren hennes her, og få en cubansk barnepike til å ta seg av dem. Og for travle karriereforeldre er det sannsynligvis klokere å gjøre dem til slaver av TV enn å la dem se verden utenfor, der Linda og familien hennes bor bare noen få mil unna.

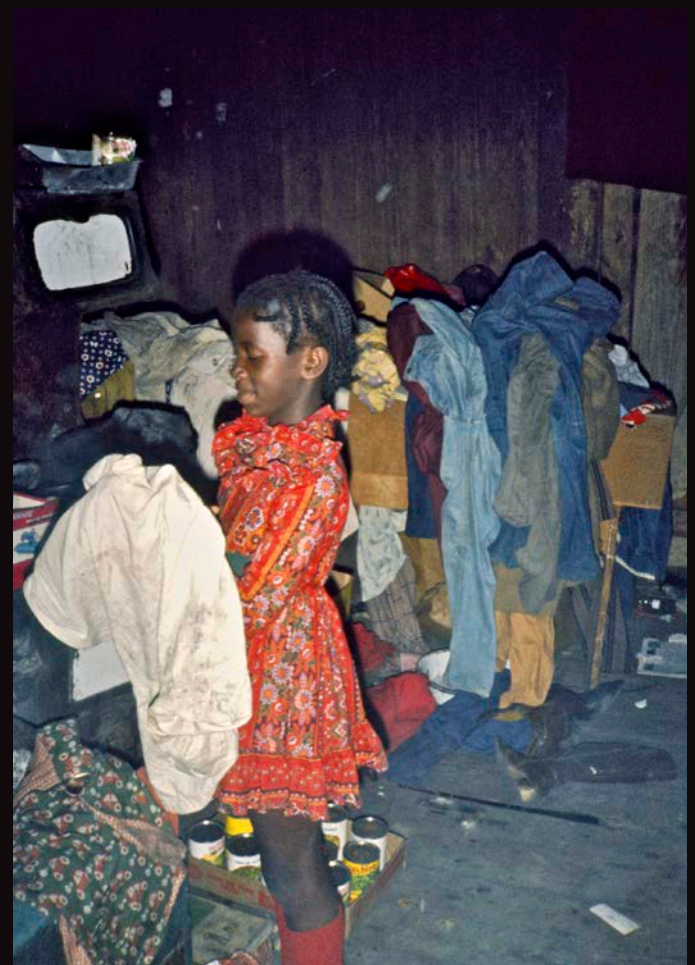
1972 - Miami Beach, FL

1974 - Palm Beach, FL med Bill Gandall

1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - Miami Beach, FL

1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

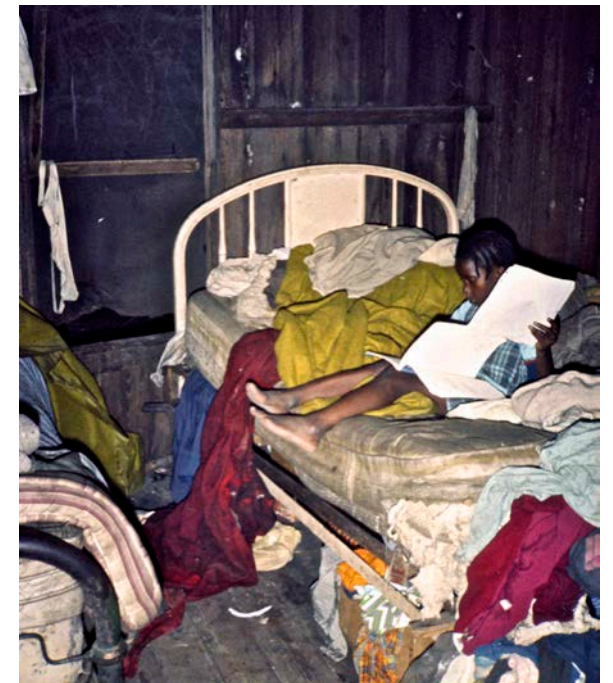
1974 - Miami Beach, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

Linda bodde ikke så langt fra Disney World, men jeg burde ikke si det for høyt siden hun aldri har hatt penger til å dra dit. Så dårlige var de hos Linda at de sjelden hadde lys før jeg flyttet inn hos dem. Jeg hadde med meg litt millionærpenger så jeg kunne kjøpe parafin til den gamle lampen deres. Det var en gledens dag for familien. Lindas far jobbet fra tidlig morgen til sen kveld med å passe kyr for en hvit grunneier, og etter en tur på tre mil, ofte barbeint, kom han ikke hjem før klokken 22.00. Men denne kvelden ville vi glede ham med en overraskelse, og da vi så ham komme i mørket, løp Linda ut og hoppet i armene hans og ropte: "Pappa, pappa, vi har en gave ... ser du? Se? Lys! Vi har lys!"

Linda var uten sammenligning min lyseste og mest oppmuntrende opplevelse i Amerika. Jeg kom til familien hennes i en tid da jeg var dypt deprimert og motløs etter måneder med reise gjennom fattigdommen i det svarte søren, som jeg følte var mer ødeleggende og dehumaniserende enn noen annen fattigdom i verden. Jeg så på Linda og lurte på hvorfor hun ikke hadde blitt dempet i ånd og kropp som så mange andre fattige svarte barn jeg hadde møtt i underklassen. Hva var det som gjorde at familien hennes kunne holde seg sammen midt i denne umenneskelige tilværelsen? Og hvorfor hadde de en dypere kjærlighet til hverandre enn jeg hadde funnet i noe annet hjem jeg hadde vært i i Amerika?

1974 - Miami Beach, FL

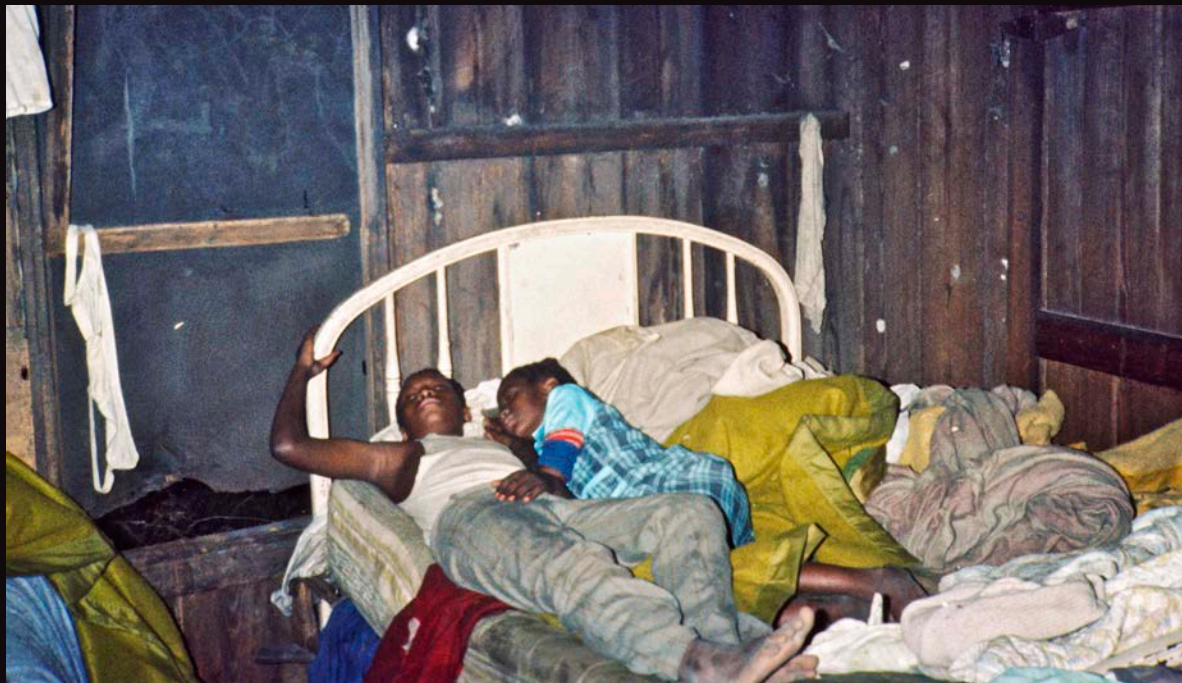
1974 - La Crosse, FL

Etterpå danset Linda og broren ute i gløden fra lampen. Det var en slik glede over det lyset at det varmet meg enormt, spesielt rett etter min opplevelse av en rekke kalde millionærhjem. For det meste fant jeg imidlertid ikke mye å glede meg over. Mat måtte alltid tilberedes over utendørs bål, og Lindas mor kunne bare sitte urørlig hele dagen i samme stol på grunn av den vonde sykdommen hun led av. Linda måtte gjøre leksene sine før solnedgang, men noen ganger så jeg henne lese i måneskinn. Det gikk ofte timer mens hun leste for meg på senga.

Å være i Lindas hjem var som å gå inn i en Hollywood-film som romantisierer fattigdom. Mens fattigdom overalt i Amerika er fæl og gir både mennesker og deres omgivelser et frastøtende ansikt, her hadde den latt kjærligheten overleve. Den opplevelsen, å finne kjærligheten midt i en verden av stygghet, var så ubeskrivelig og sjokkerende at jeg ble totalt overveldet.

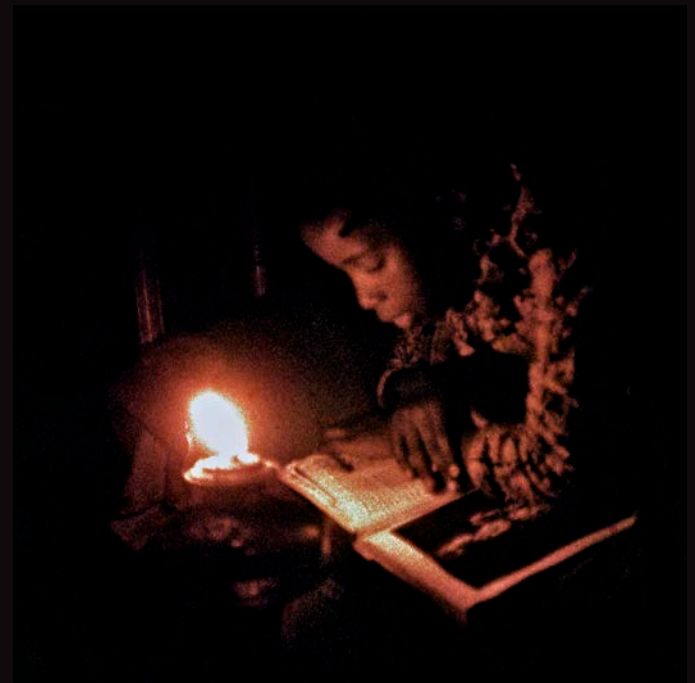
1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

Miami Beach

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

*Now that we found love
what are we gonna do with it?
Let's give it a chance
let it control our destiny.
We owe it to ourselves
to live happy eternally.*

*Oh, love is what we've been hoping for,
and love is what we've been searching for.
Now that I've got it
right here in my hand,
I'm gonna spread it
all over the land.*

*Now that we found love
what are we gonna do with it ?
Lets forgive and forget
let no thought be your enemy.
I never felt so good,
I'm as happy, happy, happy
as a man could be.
Love is what we've been waiting for,
love is what we've been hoping for.
Now that I got it right here in my hand
I'm gonna spread it all over the land...*

1974 - La Crosse, FL

1974 - La Crosse, FL

1975 - Troy, AL

1974 - La Crosse, FL

“Hvis man virkelig skal lykkes med å lede en person til et bestemt sted, må man først og fremst passe på å finne ham der han er og begynne der. Dette er hemmeligheten i hele kunsten å hjelpe. Alle som ikke kan gjøre dette er seg selv under en villfarelse hvis han tror han er i stand til å hjelpe noen andre. For å virkelig hjelpe noen andre, må jeg forstå mer enn han - men absolutt først og fremst forstå hva han forstår. Hvis jeg ikke gjør det, så er min større Forståelse hjelper ham ikke i det hele tatt. Hvis jeg likevel vil hevde min større forståelse, er det fordi jeg er forgytves eller stolt.

Men all sann hjelp begynner med en ydmykelse.”
Søren Kierkegaard i “On My Works as Author” 1859

Intermedium

Forståelse ...

Røttene til hvitt hat

I mine vagabondår kunne jeg ikke forstå eller engang se hvitt hat, men jeg så og fotograferte dets ødeleggelsesspor overalt. Av samme grunn var min indre tenkning overveldende negativ til hatefulle hvite, som for eksempel Ku Klux Klan, som dermed aldri åpnet seg for meg. Alt jeg kunne se var reklametavlene deres, som ble hevet høyt opp på stålstenger siden svarte brente dem ned hele tiden.

Imidlertid, bevæpnet med kjærligheten jeg mottok fra studentene over 30 år med workshops – som viste dem ødeleggelsene deres “uskyldige” rasisme forårsaket, mens de igjen åpnet hjertene sine for meg og avslørte smerten bak det – plutselig, etter 9/11, begynte det hele å påvirke forholdet mitt til en gruppe som hadde vært usynlig for meg. De kom nå fra hele verden og tok meg i hånden for å vise meg smerteverdenen deres.

Her er historiene til noen av mine nye venner.

Kan vi elske Ku Klux Klan?

Elsker dem? I 25 år hadde jeg snakket tom retorikk i amerikanske universiteter om å omfavne Klan – ikke alltid lett for svarte og jødiske studenter – men aldri tenkt på å sette ordene i handlinger, å ”walk the talk”. Som vanlig trenger vi en hjelpende hånd for å integrere oss med de vi frykter eller forakter, for hvordan kunne jeg ”omfavne” uten å bli med? Eller, som jeg vanligvis fleiper, ”Hvordan ble jeg et kortbærende medlem av Klan?”

Her er hvordan, for en erklært ”antirasist”, skjedde det utenkelige. Dansk TV ønsket å lage en film om arbeidet mitt i Amerika og fikk den sprø ideen å sette meg ansikt til ansikt med Jeff Berry, USAs største og mest hatefulle Klan-leder. ”Ok med meg hvis jeg er ledig. Jeg har jobbet med mange rasistiske studenter, og jeg kan ikke se for meg at en klan-leder kan være noe verre, sa jeg. Men den dagen vi skulle fly til Klan-hovedkvarteret i Indiana, hadde en forelesning i Maine blitt flyttet på grunn av snø. Så i stedet satte de opp kameraet i New York og sa: ”Si noe til Klan-lederen som vi kan vise ham.” Hva sier du til en klanleder når du er omringet av svarte og jøder i New York? Jeg begynte å fortelle ham om alle de stakkars hvite ”smertebarna” jeg hadde plukket opp gjennom årene, som hadde fortalt meg om endeløse barndomsslag eller seksuelle overgrep, og hvordan de hadde vokst opp til å bli med i Klan eller lignende grupper. Og hvordan deres historier om mishandling virket så like det jeg hadde sett hos mange underklassesvarte. For å erte Klan-lederen hadde jeg til og med frekkheten til å sammenligne sinte ghettosvarte med Klan, ”og føler derfor den samme medfølelsen for dere i Klan som for mine svarte venner”. Da han så videoen, ble han rørt til tårer, og han sendte meg umiddelbart en åpen invitasjon. (Kona hans fortalte meg senere at jeg hadde truffet, dødpunkt, de dypeste lagene av smerte fra misbruksbarndommen hans.) Jeg hadde til og med frekkheten til å sammenligne sinte ghettosvarte med klanen, ”og føler derfor den samme medfølelsen for dere i klanen som for mine svarte venner”. Da han så videoen, ble han rørt til tårer, og han sendte meg umiddelbart en åpen invitasjon. (Kona hans fortalte meg senere at jeg hadde truffet, dødpunkt, de dypeste lagene av smerte fra misbruksbarndommen hans.) Jeg hadde til og med frekkheten til å sammenligne sinte ghettosvarte med klanen, ”og føler derfor den samme medfølelsen for dere i klanen som for mine svarte venner”. Da han så videoen, ble han rørt til tårer, og han sendte meg umiddelbart en åpen invitasjon. (Kona hans fortalte meg senere at jeg hadde truffet, dødpunkt, de dypeste lagene av smerte fra misbruksbarndommen hans.) Vel, jeg hadde vanligvis universitetsforelesninger hver dag og hadde ikke tid til å møte ham. Men året etter skyldte forelesningsagenten min, Muwakkil, meg så mye penger at

jeg sparket ham (en stund), og han avlyste 41 forelesninger som hevn. Jeg husker hvor lettet jeg var over å ha all denne friheten til å bli med ekte mennesker i stedet for å forelese studenter om dem. Jeg ringte Muwakkil, som er svart, og ertet: ”Ok, da blir jeg med i Klan for å få deg til å betale.”

I mellomtiden hadde Jeff Berry blitt dømt (først) til 30 års fengsel, så hvordan kunne jeg ta en meningsfull ferie? Vel, jeg flyttet inn med kona hans, Pamela, som nå var fungerende Klan-leder. Da jeg så at sengen hennes var like rotete som sengene til andre fattige hvite - medlemskort over det hele - hjalp jeg henne med å rydde opp og spurte for moro skyld: ”Hvis jeg skriver meg selv på et av disse kortene, vil jeg bli medlem av klanen?” Til min overraskelse brøt hun ut entusiastisk: ”Ja, vær så snill. Vi har aldri hatt en antirasist som medlem. Det ville bety så mye for oss.” Og dagen etter ringte hun stolt mannen sin for å fortelle ham hvordan de nå hadde rekruttert en antirasist. Igjen, jeg hadde lært hvor lett det er å bli med eller integrere med en gruppe når du nærmer deg dem med empati og kjærlighet i stedet for motsetninger eller hat.

Det jeg lærte å leve med Klan av og på i løpet av de neste årene, hører hjemme i en annen bok. Her er bare noen få høydepunkter. Jeg gjennomførte lange videointervjuer med Pamela om de seksuelle overgrepene hun hadde lidd gjennom som barn, og hun fortalte hvordan Jeff hadde tålt så forferdelige juling i sin ”dysfunksjonelle familie” at han rømte hjemmefra som barn og

2002 - Butler, IN. Hjelper Pamela med å rydde opp i rotet

2002 - Min første søndagsmiddag med Grand Dragon Jean og Dennis

levde siden den gang. gaten som en ”hustler”. Jeff fortalte meg i fengselet hvordan han hadde blitt neglisjert og uelsket av moren sin, en heroinmisbruker og prostituert. ”Men i dag er hun en fin dame etter at en svart kunde giftet seg med henne og reddet henne ut av all den mishandlingen. Jeg elsker stefaren min for det.”

Pamela fortalte meg hele tiden at det ikke var noe hat i Jeff – ”han har mange svarte venner... Jeg liker rett og slett ikke når han snakker hatefult om fagter i møtene våre. Jeg føler meg fortsatt dypt såret over tapet av min beste venn, en svart kvinne, da jeg ble med i Klan.”

Alle i klanen elsket meg og de begynte å invitere Grand Dragons fra andre stater til søndagsmiddag med ”vårt nye antirasistiske medlem”. Da jeg intervjuet dem, fant jeg det samme mønsteret av dype overgrep i barndommen. Et år etter middagen min med Grand Dragon Jean og hennes offisielle livvakt, Dennis (Dennis var så stolt over å være livvakt for sin egen kone), kom jeg ut for å besøke dem i deres fattige hus i Illinois. Da hun så meg, kom hun løpende ut for å omfavne meg. ”Jacob, Jacob, jeg er så glad for å se deg igjen. Dennis døde nettopp av et hjerteinfarkt. Jeg er en fri kvinne nå.” Hun dro meg

2005 - Grand Dragon Jean utenfor hjemmet hennes

Klan-lederens barnebarn feide inn symbolene på hat

rett inn på soverommet deres og kledde av seg helt for meg. Riktignok hadde hun tatt et bilde av meg året før hun fridde til Pamela - på knærne, røde roser i hånden og kledd i en Klan-drakt - og utøvde filosofien min om å “gå til sengs med fienden, Heldigvis ville hun bare vise meg hvordan brystene og kjønnsorganene hennes og hele kroppen nå var dekket med tatoveringer. For henne var det det det var å “være en fri kvinne” nå som Dennis var død. Hvorfor? Jeg har lange intervjuer med ham om de grusomme julingene han fikk som barn av en voldelig full stefar dekket med tatoveringer. Og den tatoverte armen som slo ham i det uendelige hadde vært et slikt mareritt at han nektet å la Jean tatovere seg. “Men du forstår, Jacob, at du ikke er en ekte Klan-kvinne med mindre du stolt bærer Klan-tegnene på dine mest private deler,” erklærte Jean. Hun var den offisielle syersken i Klans fargerike kapper og ønsket å lage meg en “for bare \$ 80 på grunn av vårt lange vennskap.” Jeg kalte dem “klovnedrakter,” Noe som alltid tok knekken på dem siden de visste godt at alt KKK handler om i dag er klovning for oss andre i disse historiske kostymene i et desperat forsøk på å få litt oppmerksomhet. At de kledde seg i de lånte hatfjærene følte jeg også da de to papegøyene deres holdt meg våken hele natten og skrek ”White Power!” Jeg hørte dem ikke som skrik om rasisme, men som to dypt undertrykte fugler som hele livet satt ved siden av telefonsvareren og internaliserte dens budskap, som jeg snart hørte som “poor white trash power” - et rop om hjelp fra en dypt utstøtt gruppe amerikanere som aldri på noen meningsfull måte har følt seg som en del av den hvite maktstrukturen som andre hvite drar nytte av. Da jeg så mine naive klanvenner lurt til å tro at Trump, en milliardær, ville redde dem, Jeg så mange eksempler på hvordan de føler seg såret og

Papegøyene snakker stygt språk om hat

forvirret når vi kaller dem hatefulle. De advarte meg hele tiden om å besøke Wally, en nazist som hadde giftet seg med klanlederens datter, Tania, ”for nazistene er fulle av hat” (i motsetning til oss). Igjen ser jeg denne trenden, hvordan vi mennesker trenger å se noen mennesker som verre enn oss selv for å holde oss moralsk unna og rettferdiggjøre vår egen oppfattede uskyldige rasistiske tenkning. Likevel, etter bare én natts samtale med Wally, fant jeg smerten i livet hans. Han fortalte meg at han hadde vært lykkelig gift i New York, men en dag så hans kone og datter, fanget i kryssilden mellom svarte gategjenger, drept av villfarne kuler. Han gikk berserk og sluttet seg til nazistene. Kort tid senere så han Klan-lederen og datteren hans på Jerry Springer-showet, ble forelsket i henne, og kjørte hele veien til Indiana for å fri. Å være gift med Tania var hvordan, sa Klan-vennene mine, “vi fikk en skurk-nazist

2003 - Kjærlighet mellom en nazist og en KKK

2003 - Wally mens han til Jeffs beklagelse hadde overtatt KKK's radio for å spre hat

inn i vår stolte Klan,” som fikk dem til å skamme seg dypt. Jeff fortalte meg i fengselet hvor sint han var over at Wally og Tania i hans fravær hadde overtatt Klans radiostasjon ”slik at alle amerikanere nå tror vi handler om hat, ikke rettferdighet og borgerrettigheter for hvite”. Jeg tok mange bilder av Wally som hyller Hitler med sin nye datter, Kathrin, men bekymret meg ikke for at hun ble hjernevasket til en ond rasist fordi jeg så hvor bortskjemt hun var av foreldrekjærlighet. Wally var så redd for å miste sin nye datter at han nektet å jobbe, og tilbrakte all tid med Kathrin. Dag etter dag så jeg ham sitte og lese barnebøker for henne, og i løpet av årene så jeg på hvordan hun begynte på videregående og ble en varm sunn kvinne, i motsetning til så mange i klanen, som ble misbrukt eller hadde vokst opp uten å elske.

Mitt lange og pågående vennskap med Klan ga meg en god sjanse til å teste dem, akkurat som jeg er sikker på at de testet meg. Jeg testet dem på deres følelser for svarte, innvandrere, muslimer, homofile, jøder, osv. Muslimer: ”Gode gudfryktige mennesker” (vel, det var før Trump populariserte islamofobi). Bare homofile ble utskjelt av noen, som Jeff, men da jeg endret spørsmålet til “Hva ville du sagt hvis ditt eget barn var homofil?” de sa vanligvis: “Å, da ville jeg elsket dem som mine andre barn” - et svar jeg ikke fikk fra de fleste republikanere på den tiden. På noen saker, som dødsstraff, var de lenger igjen enn de fleste amerikanere. Det mest antisemittiske jeg hørte var fra Jean. En dag spurte hun meg om jeg trodde på Holocaust. Jeg ante at hun hadde lest noen av de ville Holocaust-fornektelsene på Internett og holdt henne en lang forelesning. Hun var tydelig lettet over å høre svaret mitt, og siden den gang kalte de meg ”professoren”, noe som sa mer om deres egen lave utdanning enn om meg, et frafall på videregående skole.

Da jeg begynte å forelese i Danmark om hvordan jeg så mindre hat i klanen enn hos danskene og deres holdninger til innvandrere, reiste en sint svart kvinne seg og sa: ”Jacob, moren min tok meg med for å se American Pictures da jeg var 14, og du var min store helt da. Jeg gikk rundt med en t-skjorte hvor det sto ”Bomb the Klan”. Men nå må jeg si at du er ute av deg.” Til denne kvinnen, Rikke Marrot, nå 34, sa jeg: ”Jeg kan høre at du har noen fordommer mot klanen, og som du vet fra foredraget mitt, hvis du har fordommer mot noen, er det bare én ting du kan gjøre: helbrede din hater ved å flytte inn med dem for å se dem som mennesker. Hvorfor blir du ikke med meg til Amerika og flytter inn hos klanen? Så kan du bombe dem alt du vil. Jeg elsker å ta slike bilder.” Rikke ble sykemeldt fra

2002 - Klanleders barnebarn undervises

modelljobben for å bli med meg. Det var min sjanse til å sette både henne og klanen på prøve. Jeg visste hva som ville skje; de endte opp med å elske hverandre, og hun skrev senere en bok om hvordan hun som svart ikke fant noe hat i klanen - i hvert fall ikke like mye som hos danskene. Jeg elsket å ta videoer da hun underholdt klanen ved å snakke om hvordan hennes "svarte familie drepte hundrevis av hvite". Selv om hun sa at det var hennes Masai-stamme under Mau Mau-opprøret, forsto den utdannede Klan det bare i en svart-hvitt amerikansk kontekst og satt i målløs beundring av den modige svarte krigeren som hadde kommet inn i livene deres. "Jeg vil møte vårt nye svarte medlem slik at jeg kan imponere de 5000 svarte jeg er omringet av her i fengselet," sa Jeff Berry. Så vi brukte 11 timer på å kjøre til fengselet bare for å finne ut at de ikke ville slippe Rikke inn. Pam og Rikke sto og klemte hverandre i tårer av skuffelse. Da Rikke så den dype kjærligheten mellom Pam og Jeff, bestemte hun seg for å gjøre noe med det med meg.

Her er grunnen til at det er viktig å flytte sammen med de du har fordommer mot. Hvis jeg ikke hadde bodd sammen med Pamela, ville jeg ikke ha overhørt en telefonsamtale mellom henne og en nabo der jeg plutselig innså at Jeff var uskyldig i forbrytelsen han satt i fengsel for. Det var faktisk hans egen voldelige sønn, alltid i barbråk, som hadde truet noen med en pistol mens han kranglet med noen fiendtlige journalister. Ingenting ville ha skjedd hvis vennene mine i Southern Poverty Law Center ikke til slutt hadde hørt om det. De gjør en beundringsverdig jobb med å holde øye med alle hatgruppene i Amerika, en jobb jeg lenge har støttet. De siktet Jeffs sønn for "forsøk på kidnapping", men Jeff kunne ikke møte utsiktene til at sønnen hans skulle i fengsel, så han tilsto forbrytelsen. Og når du er klanleder i Amerika,

2003 - Svart og hvit kjærlighet i Ku Klux Klan

Da Rikke og jeg fikk vite at han satt i fengsel for kjærlighet og ikke for hat, satte vi, sammen med den svarte advokaten hans, et enormt forsvar for ham. Vi løp til advokater og dommere og lokale aviser, og jeg begynte å skrive forsvaroppfordringer på Internett, og kalte en "Romeo og Julie i Klan Hoods." Hele tiden ertet jeg Rikke, "Hei, jeg trodde du kom for å bombe klanen, ikke for å frigjøre lederen deres."

Vår samlede innsats lyktes, og Jeff var fredag. Han var dypt takknemlig for sin "antirasistiske" frelser, og tok meg med rundt for å møte alle sine stakkars lokale venner. Dessverre hadde han mistet jobben, og siden jeg på fengselsbesøkene mine hadde fortalt ham hvordan jeg lot svarte forhandlere jeg kjente i gettoene selge boken min som et alternativ til å selge narkotika, sa han: "Jacob, kan jeg ikke selge din bok også?" Og dette er hvordan jeg fikk USAs største Klan-leder til å kjøpe rundt og selge min antirasistiske bok. Han lo like mye som jeg gjorde av ironien, men hvorfor ikke, spurte vi, gå sammen med skapningene Gud sender oss for å tjene litt penger og ha det litt moro?

Og da jeg så hvordan Klans primitive nettsted hadde blitt totalt neglisjert under Jeffs fravær, fikk jeg hans tillatelse til å være Klans offisielle webmaster og frie hender til å endre det. Til min overraskelse fant jeg knapt noe hat jeg måtte kaste ut (bare mot pedofile). Jeg forsto nå bakgrunnen for dette, så jeg lot dem beholde det fordi vi alle har et behov for å hate noe når vi har det vondt. Som jeg sa til mine svarte og jødiske venner: "Nå har du meg som garanti for at det ikke vil være noe rasistisk eller antisemittisk på klanens nettside. Du får bare slik makt over Klan ved å styrke dem med kjærlighet og hengivenhet. Hvis du angriper dem med hat og fordommer, vil de bare gjøre seg selv verre for å leve opp til rollen som "de slemme" - den negative

Jeff er den eneste KKK-lederen som noensinne har marsjert på Manhattan, som vist her

oppmerksomheten de alltid søkte i sitt dype selvhat." Det virket som om jeg ikke kunne gjøre noe galt nå, og klanen begynte å organisere ville fester for meg hver gang jeg kom forbi på forelesningskretsen – vanligvis med meg høyt utdannede antirasistiske aktivister for å hjelpe dem ut av deres blinde hat mot KKK. Det var ikke vanskelig når vi noen ganger ble møtt av Klan-lederen med: "Å, for helvete Jacob, hvorfor kom du så sent? Du ville ha elsket den ville festen vi hadde i går kveld. Vi hadde så mange av de svarte og meksikanske vennene dine som festet med oss, til og med noen av de lokale Amish-folket kom ..."

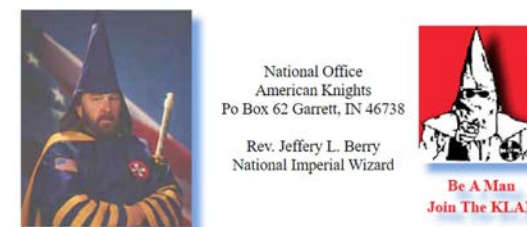
Til slutt, takket være vårt lange vennskap, ønsket jeg å sette Jeff på den ultimate prøven ved å ta ham med rundt i Amerika for å møte alle mine gamle svarte venner nevnt i denne boken. Jeg visste hvordan han ville reagere, men jeg inviterte en

Så hvorfor ikke prøve å bli gjøre en så provoserende klanleder?

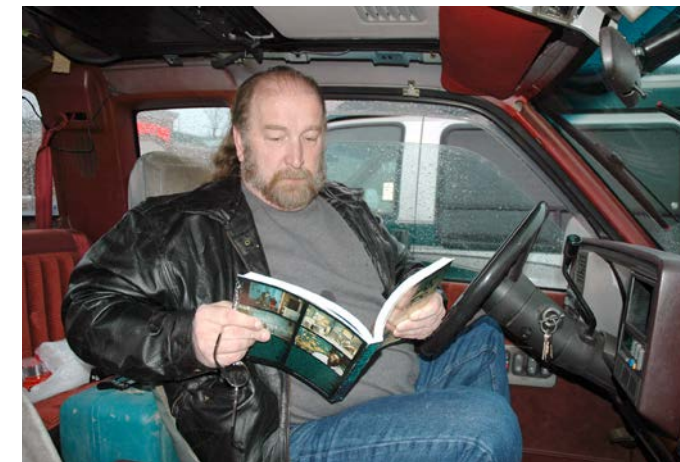
dansk TV-reporter med meg som vitne og for å hjelpe med å få danske skolebarn ut av deres endeløse "tilbedelse av djevelen"-utdanningen og begynne å ta ansvar for rasismen i seg selv i stedet for å se stråle i brorens øye. Det var bare ett problem jeg ikke hadde forutsett. Privat hadde jeg aldri funnet noen dyp rasisme hos Jeff, men han, som alle klansmenn, visste godt at hvis de var seg selv, ville ingen fortsette å dyrke dem som "de onde mennesker" - den eneste rollen de kunne få. Litt oppmerksomhet og verdensberømmelse. Så hver gang kameramannen satte objektivet sitt på Jeff, Jeff begynte på all sin latterlige Klan-retorikk. Dette blåste meg vekk. Han hadde aldri snakket slik privat eller blant klanvennene sine. Og det som sjokkerte meg enda mer var at han nå tvang meg inn i den motsatte rollen, og spilte den store antirasisten (også for ikke å miste ansikt for TV-seerne). Vi endte begge opp med å hate

American Knights of the Ku Klux Klan

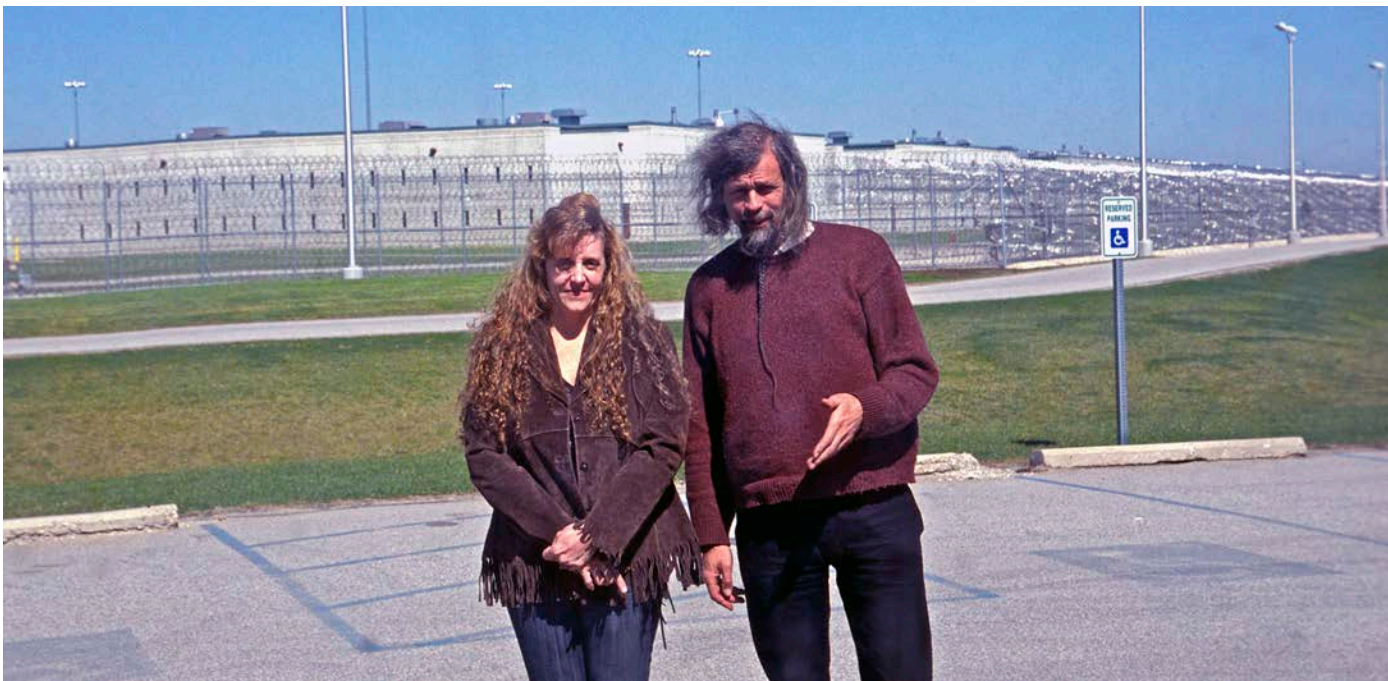

Equal Rights For All - Special Rights For None - Rev. Jeffery L. Berry
 What we are about Making your life count What the Klan Believes Application
 Realms Jesus Christ is the light of the world Why We Light The Cross
 Remembrances to Joe Dear Mommy Look for sex offenders in your State

Et eksempel fra min tid som offisiell webdesigner for Ku Klux Klan

Klan-lederen på veien som selger min antirasistiske bok

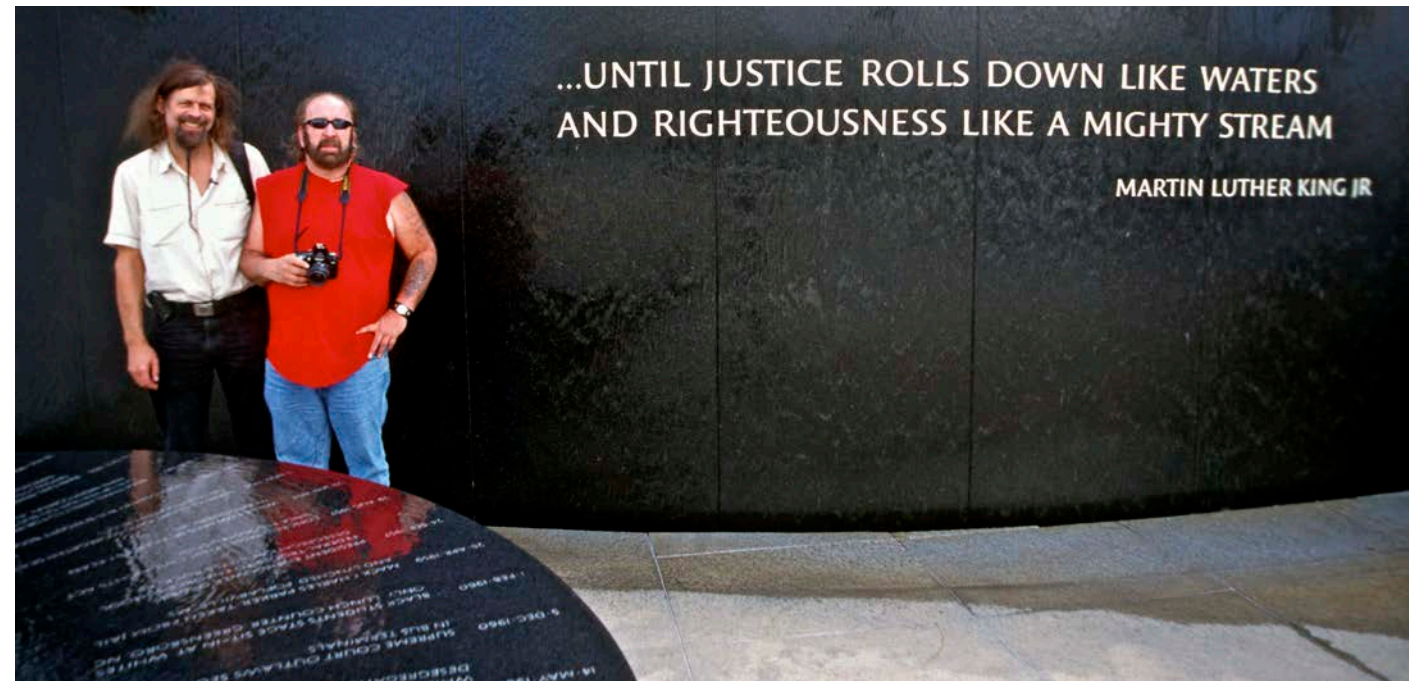
Vi brukte en hel dag på å kjøre for å se Jeff i fengselet der Klan-lederen ønsket å imponere sine mange nye svarte venner med Rikke.

media for alltid å selge hat og splittelse og for nesten å ødelegge vennskapet vårt. Privat elsket Jeff å møte mine svarte venner, som Mary, [side 130] hvis hus ble brannbombet av rasister, og Virginia Pate [side 44], den eldre enken jeg hadde bodd sammen med i sumpene. Og respekten var gjensidig. Da vi kom til Virginia Honore, [side 37] som jeg hadde kjent siden hun var 16 og vi hadde flørtet med hverandre, og som hadde giftet seg med en fengselsvakt i Angola, Jeff hadde kjørt så mye at han hadde sovnet og sovnet i bilen. Så mens vi satt på verandaen og pratet, sa jeg plutselig til Virginia: "Jeg har alltid kjent deg som en omsorgsfull kristen som kan tilgi hvem som helst. Men hva om jeg en dag tok med en Ku Klux Klan-leder?" Hun sa: "Du vet at jeg vil elske ham like mye som Guds andre barn. Det har aldri spilt noen rolle hvilke venner du har tatt med deg til hytten min gjennom årene - multimillionærer, som Anita Roddick, eller de fattigste dreverne for å gi dem en dusj." Jeg sa: "Vel, jeg har faktisk USAs største, mest forhatte Klan-leder med meg denne gangen." Jeg gikk ut av verandaen og vekket Jeff. Uten å vippe, gikk Virginia inn i huset for å skaffe ham noe å spise og drikke. Det ble en uforglemmelig kveld med latter og lange diskusjoner, hvor til min overraskelse var de enige om nesten alt (fra et moralsk ståsted), som deres motstand mot blandede ekteskap. "Jenny," kalte Virginia, "kom ut hit og hør det fra en klanmann selv at det er galt for deg å date den hvite kjæresten din. Det vil skade barna å vokse opp mulat." Og absolutt trodde de begge at ingenting godt kunne komme ut av fengsel eller dødsstraff. Virginia var gift med Howard, en vakt i Angola fengsel. De hadde en gang adoptert en 16 år gammel gutt for å holde ham unna kriminalitet, men han begikk et grusomt drap, og nå var det Howards jobb å lede sin adopterte sønn til henrettelse. (Howard fungerte som en stand-in i filmen Dead Man Walking.)

"Kom ut hit og hør det fra en klanmann selv at det er galt for deg å date din hvite kjæreste. Det vil skade barna å vokse opp mulat." Og absolutt trodde de begge at ingenting godt kunne komme ut av fengsel eller dødsstraff. Virginia var gift med Howard, en vakt i Angola fengsel. De hadde en gang adoptert en 16 år gammel gutt for å holde ham unna kriminalitet, men han begikk et grusomt drap, og nå var det Howards jobb å lede sin adopterte sønn til henrettelse. (Howard fungerte som en stand-in i filmen Dead Man Walking.) "Kom ut hit og hør det fra en klanmann selv at det er feil for deg å date din hvite kjæreste. Det vil skade barna å vokse opp mulat." Og absolutt trodde de begge

Klan-lederen med Virginia og Howard kjent fra "Dead man walking"

Jeg kjørte 24 timer med klanlederen for å vise ham Civil Rights-monumentet i Montgomery med de 41 navnene på mennesker drept av klanvold

at ingenting godt kunne komme ut av fengsel eller dødsstraff. Virginia var gift med Howard, en vakt i Angola fengsel. De hadde en gang adoptert en 16 år gammel gutt for å holde ham unna kriminalitet, men han begikk et grusomt drap, og nå var det Howards jobb å lede sin adopterte sønn til henrettelse. (Howard fungerte som en stand-in i filmen Dead Man Walking.) De hadde en gang adoptert en 16 år gammel gutt for å holde ham unna kriminalitet, men han begikk et grusomt drap, og nå var det Howards jobb å lede sin adopterte sønn til henrettelse. (Howard fungerte som en stand-in i filmen Dead Man Walking.) De hadde en gang adoptert en 16 år gammel gutt for å holde ham unna kriminalitet, men han begikk et grusomt drap, og nå var det Howards jobb å lede sin adopterte sønn til henrettelse. (Howard fungerte som en stand-in i filmen Dead Man Walking.) Jeff fikk en kjærlig og tilgivende mottakelse blant alle mine svarte venner – selv da jeg tok ham med til menigheten til min eks-svigerfars gamle hyttekirke i Philadelphia, MS, byen kjent for Ku Klux Klans drap på tre sivile, rettighetsarbeidere, dramatisert i filmen Mississippi Burning. Jeg har alltid trodd på og øvd på å bringe mennesker sammen som den beste måten å hjelpe dem ut av deres fengsler av frykt og demonisering. Det gjorde absolutt et dypt og varig inntrykk på en Klan-leder å møte all denne tilgivelsen fra svarte, bare Jeff og jeg hadde påvirket hverandre gjennom vårt lange vennskap. Likevel hadde jeg ikke forventet at det skulle være så lett å hjelpe en leder ut av Klan (det hadde aldri vært hensikten med mitt engasjement), men like etter reisen oppløste Jeff hele Klan-gruppen sin. Han hadde vært i KKK hele livet. Det hadde vært hele hans identitet og eneste krav på verdensberømmelse, men det ga ingen mening for ham lenger. Det som skjedde etterpå sjokkerte meg. Noen av medlemmene, inkludert hans egen sønn, som han hadde reddet

fra fengselet, ble så rasende at de prøvde å drepe Jeff. Han ble så hardt slått at han lå i koma i to måneder og legene tvilte på at han ville leve. Da han våknet, var han blind og handikappet for livet. Men da jeg kom for å se ham og Pamela, ble de så glade at de ga meg sin egen seng. Nå forkynte han kjærlighet i en kirke i stedet for hat i skogen. Jeg så ingen forskjell fra den gamle Jeff til den nye. Det var bare mer fornuftig nå for ham å søke etter oppmerksomheten han ønsket så mye ved å bruke lys i stedet for mørke - det hellige korset i stedet for det brennende korset. Den dype kjærligheten inne i ham hadde,

Med Jeff, nå lammet og blind for livet.

Forstå røttene til hvitt hat 2:

Kjærlighet forkledd som hat.

I bøker om KKK blir Robert Moore beskrevet som en av de farligste Grand Dragons i USA. Han truet med at «hans klansmenn ville åpne ild for å massakrere motdemonstranter hvis de våget å motsette seg» møtene hans, «og gud forby hvis det er noen barn der». Jeg innrømmer at et slikt provoserende språk kan være farlig for svake sjeler, så da jeg møtte Robert på en fest i Klan-hovedkvarteret, var jeg nysgjerrig på å finne ut hva han var laget av. Visst kunne denne lille, tykke, engste og fâmælte mannen se skummel ut med alle sine hatefulle tatoveringer, men, tenkte jeg, aldri døm folk etter utseendet deres; se hva de har i deres hjerter (til tross for alle de lagene med ølfett). Jeg fikk sjansen mens vi drakk. Han spurte stadig om han kunne kjøre med meg til Mississippi siden jeg var på vei til New Orleans. «Hvorfor vil du dit?» Jeg spurte. Jeg ble overrasket siden han bodde i North Carolina og ikke engang hadde råd til en bussbillett hjem. Han ville ikke svare foran andre klanmenn. (Du skryter ikke av kjærlighetsgjerninger i klanen.) Men etter at vi hadde drukket mye øl, løsnat han seg og fortalte meg historien sin rolig.

Her er kortversjonen. En tidligere lastebilsjåfør, han hadde vært i klanen hele livet. Nylig hadde han hatt flere farlige hjerteoperasjoner, hvoretter legene forbød ham å jobbe

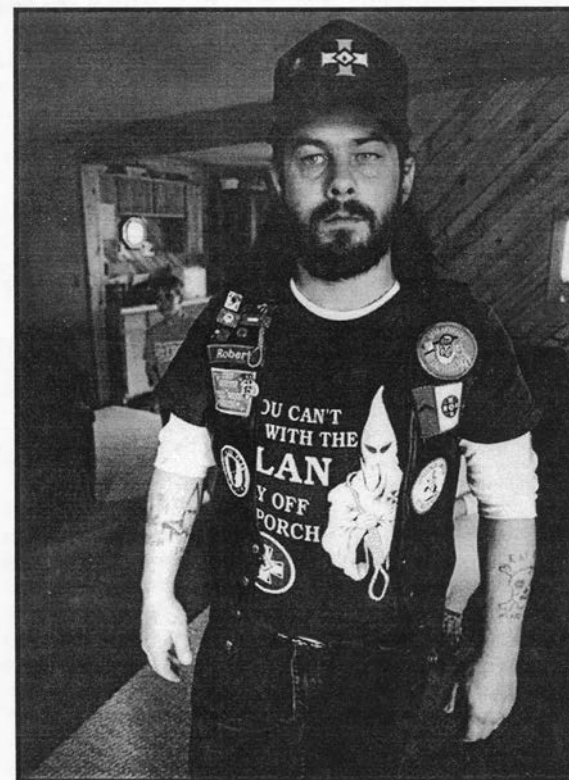
igjen. Han ble ufør, som ikke betaler noe i USA. Så nå var han skittfattig i Lexington, NC, og sov på sofaen til sin første ekskone (han hadde fire).

En dag på TV så han hvordan tusenvis av svarte hadde druknet under orkanen Katrina. Han ble så rørt at han lånte penger av venner for en bussbillett til Mississippi. I to måneder hjalp han svarte med å gjenoppbygge hjemmene sine, kutte opp og fjerne falne trær osv. Det var så hardt fysisk arbeid for den tykke mannen at Klan-lederen inviterte ham opp til det nasjonale hovedkvarteret, hvor vi møttes, for å komme seg. Men nå ønsket han å gå tilbake og fortsette arbeidet, eller som han fâraktig uttrykte det i Klan-retorikken, «å hente eiendelene mine, for eksempel Klan-kåpen, så jeg kan vise den til min 17 år gamle sønn, som nettopp er ute av fengsel.» Til tross for legens advarsel om at Robert risikerte døden hvis han gjorde fysisk arbeid, hadde denne Klansmannen hjulpet svarte med å gjenoppbygge livene deres. Historier som disse har alltid inspirert meg. De minner meg om at under den steinete fasaden mange av oss gjemmer seg bak når vi har lidd gjennom motgang, kan du alltid finne, hvis du graver dypt nok, et hjerte som slår av godhet og kjærlighet. Jeg var så opprømt at jeg måtte klemme ham igjen og igjen,

Robert Moore på vår festfeiring løslatelsen av to klanmedlemmer etter deres 5 år i fengsel for narkotika.

for the Asheville area. Later I learned he was the same Robert Moore identified by the *Intelligence Report* of the Southern Poverty Law

Robert Moore

Center as the Klansman who threatened to "massacre" counter-dem-
Måten Robert Moore fremstår på i bøker om KKK

Skremmende på utsiden, men se alltid etter hva folk inneholder i deres hjerter

NogleNoen ganger er det litt vanskelig å omfavne de nye vennene mine...

selv om det var vanskelig å nå rundt den ølmagen. Jeg ble så inspirert at jeg gjorde ham til min offisielle sjåfør i Amerika.

Hva har vi fått Klan for om ikke for å engasjere dem i konstruktivt antirasistisk arbeid? Robert var så stolt nå over å bli med meg til elitære universiteter, som han, som poor white trash, aldri før hadde hatt tilgang til. Og du får knapt en bedre sjåfør enn en Klansman. Det meste av livet, fra sluttetid fredag til mandag morgen, hadde han kjørt over hele Amerika i helgene, og gått på disse latterlige Klan-rallyene for 30 maktesløse medlemmer ute i skogen der deres lokale svarte venner sto og lo av dem (dagen etter). de gikk på jakt sammen som de alltid har gjort). Han kunne kjøre 24 timer uten søvn, mens jeg kunne sove og lese i sengen bak i varebilen min.

Robert så rørt meg at jeg senere ble med ham hjem. Han er en av få i klanen som fortsatt sier «nigger» og bruker tom retorikk som «Jeg står opp for rasen min!» «Så hvorfor legger du deg ned på den sofaen mens ekskonen din tuller en meksikaner på soverommet rett bak deg?» Jeg ertet, vel vitende om at meksikanere er litt verre for klanen siden de

Nancy etter at hun hadde slanket seg

har jobber borte fra klanen. “Den våtryggen,” svarte han, “har vært en god stefar for sønnene mine i alle de årene jeg forsømte dem.”

Til Nancy, sin ekskone, sa han: “Han tålte bare deg og dine 600 pund så han kunne få sitt grønne kort.” De lo begge to. Nancy hevdet at hun nettopp hadde gått ned 400 kilo, så alle tre kunne nå sitte sammen på sofaen. I løpet av de neste dagene bekreftet hun på bånd historien Robert allerede hadde fortalt meg. Hele barndommen hadde han blitt slått brutalt av sin fulle stefar. Da han var 14 år, kuttet han stefarens mage med en barberhøvel mens han sov. Han sonet fem år for drapsforsøk. Da han kom ut av fengselet, møtte han og giftet seg med Nancy, men de var så fattige at de måtte dele den voldelige stefarens hytte med ett rom. “Robert var helt vill,” sa Nancy. De var begge narkomane, og deres to sønner ble tatt i varetekt av barnevernet. Praktisk talt alle vennene deres var svarte, og Nancy hørte aldri Robert ytre et vondt ord om svarte. Hun forsto heller ikke hvorfor han ble med i Klan. Selv om KKK hjalp ham ut av narkotika, ville hun nå ikke ha noe med ham å gjøre og har bare hatt svarte og meksikanske kjærester siden de gikk fra hverandre.

Justin beundrer faren sin med heil hilsner

Roberts søster ble like misbrukt, og som 12-åring tok hun en kjøkkenkniv og kuttet stefarens hals. Han overlevde og hun ble fjernet fra deres dysfunksjonelle familie. Likevel var det den eldste broren jeg fant mest interessant. En eremitt som gjemte seg dypt inne i skogen, ble overrasket over at jeg fant ham og ikke ville la meg fotografere ham. Han hadde vært inn og ut av fengsel hele livet for å ha brent ned hjem – uansett rase eierne. Å være pyroman var hans måte å brenne kors (eller brenne bort smerten).

For mishandlede barn rundt om i verden ender selvfølgelig ikke alle opp som klanmenn, nazister, islamister eller gjengmedlemmer. Det er tusen forskjellige måter de utagerer sinne og uhelte sår på. Hvis de ikke har vært utsatt for fysiske overgrep, er det som regel psykiske overgrep. Som Hitler sa, det verste var ikke all julingen fra faren, men da han offentlig ydmyket ham. Og siden lille Adolf ikke hadde en kjærlig bestemor eller frelsende engel, endte han opp med å ta sinne ut på millioner av mennesker. Derfor er det så viktig at vi med “overskudd” lærer oss å redde engler for de med “underskudd”, som for eksempel vår nabos misbrukte sønn.

Ta Robert og Nancys to uelskede sønner, som Nancy og hennes meksikanske ektemann har adoptert. Den eldste sønnen, Thomas, sitter i fengsel for å ha bombet hus, mens Justin, som nettopp ble løslatt, tilbrakte et år i fengsel for ran han hadde begått med sine svarte venner. “Han burde vært i fengsel mye lenger,” sa Robert om sin mentalt utfordrede sønn. Justin var 17 da jeg møtte ham, og det var tydelig at han ønsket farens kjærlighet. Han så ham for første gang – den store tilbakevendte Klan-lederen han hadde beundret og savnet hele livet. Robert fortalte ham historier om hans “formidable kamper” som en “pansret korsfarer”, og Justin fantaserte om å bli en stor Klansman, og overgikk faren sin i “nigger-snakk” og nedsettende fraser - i en slik grad gjorde det Robert, som innså at hans naiv sønn tok faktisk setningene på alvor,

Så Justin løp nå rundt på skolen og skrøt av å bli en stor Klan-leder som sin far da han vokste opp. Dette hjalp ikke på populariteten hans: Han var den eneste hvite ungen på en ghettoskole. Denne sønnen til en klanleder hadde faktisk aldri i sitt liv hatt en hvit venn! Jeg hadde allerede sett det Klan-fenomenet, spesielt i sør; Klansmenn har vanligvis gått på skoler opp til 95 % svarte. Som «poor white trash» er de de eneste hvite som ikke har råd til å ta barna

ut av skolene eller flytte bort. Dette forklarer en annen motsetning jeg hadde observert. Folk over hele verden har en tendens til å henge på skolevennene sine senere i livet, så mange klanmenn ender opp med langt flere svarte venner enn de fleste hvite. Som Barack Obama skrev i bøkene sine, har de fleste hvite i Amerika ikke en eneste intim svart venn. Likevel skryter ikke klanen av disse vennskapene, for da vil ikke samfunnet være i stand til å synde bukk dem som skurker – rollen som «bad guy» de søker etter i sin smerte og selvforakt. Å vokse opp på feil side av sporene og bli stigmatisert av vår rasistiske tankegang gir dem, spesielt etter endeløse juling fra arbeidsløse fulle stefedre, et enormt behov for å rope: «Vi er like gode som dere hvite der ute i forstad!» Og de bruker det eneste språket de vet vil få oss til å lytte – stygt rasistisk språk. Det var trist å sitte sammen med de tre i Nancys råtne hytte «på tvers av sporene», omgitt av svarte på alle kanter. De hadde ikke råd til å kjøpe parafin til ovnen på gulvet, så de holdt varmen i overfrakkene og kjærligheten som strømmet i den gjenforente familien – oftest uttrykt via de to guttene som ertet Nancy om sexlivet hennes med hennes meksikanske kjæreste, Pedro, som Robert motvillig innrømmet at han elsker. “Salige er de saktmodige,” tenker jeg alltid når jeg er med klanen, “for de skal arve jorden.”

Jeg fulgte Robert gjennom årene og trodde jeg nå visste alt om ham. Jeg lo da jeg så ham på Jerry Springer-showet falske rollen som «bad guy» han hadde lært så godt. Foran hundrevis av hatefulle tilskuere banket han opp Justin for å ha en svart kjæreste, mens Justin, den ikke fullt så smarte sønnen, angrep halvsøsteren hans Tania for å ha fått en “Wetback baby” (hun gråt på scenen, “Men du elsker både ham og din egen meksikanske stefar og oppfører deg bare slik for å få din fars kjærlighet”). Alle hadde blitt betalt, kjørt i limousiner, innkvartert på de fineste hotellene, manipulert og koreografert av Jerry Springer for å få hele verden til å tro at de hater meksikanere og svarte i et gladiatorshow for oss, de virkelige haterne.

Vel, ti år senere ba Robert meg om å gifte ham med hans femte kone, Peggy, «en god kristen», en prestdatter fra nord som forsøkte å være hans frelsende engel. Så jeg kjørte med et dansk TV-team hele veien til Arkansas. Jeg hadde giftet meg med muslimske og jødiske par, så jeg følte at det også kunne være morsomt å gifte seg med et kristen-klan-par. Her er et utdrag av bryllupstalen min, filmet foran Roberts overraskede Klan-venner:

2015 - 10 år etter at jeg giftet meg med Robert med hans femte kone med inviterte Klan -sympatisører

“Kjære Robert og Peggy,
I dag er vi sammen med vennene dine fordi ekteskapet ditt gjennom borgerlig ekteskap nå skal bekreftes. [...] For dere to, Robert og Peggy, har det vært en lang steinete vei før dere fant hverandre og på en eller annen måte reddet hverandre.

Da jeg møtte deg i klanen, i motsetning til hva jeg forventet, fant jeg ikke noe hat i gruppen din, men veldig mye kjærlighet i menneskene som jeg snart skjønte ikke hadde hatt mye kjærlighet i sin egen barndom. [...] Jeg håper du ikke har noe imot at jeg forteller det her, hvordan du ble brutalt slått og mishandlet siden du var fire år gammel av den voldelige stefaren din ... og da du var 14, skar du opp magen til stefaren din med et barberblad og fikk fem års fengsel. Og så begynte problemene igjen. En dag lynsjet du en svart...”

Her kvalt jeg ordene mine, bokstavelig talt i dyp smerte. For under joggeturen, samme morgen, falt jeg og brakk et ribbein og ble innlagt på sykehus. Da jeg gikk forbi med filmteamet for å fortelle Robert at jeg ikke var sikker på om jeg ville være i stand til å holde bryllupet den kvelden, og han så smertene mine og bandasjerte sår, sa han at det

var noe han ville tilstå for meg som han aldri hadde fortalt meg før. ”Vel, Jacob, jeg må lette hjertet mitt og fortelle deg først at jeg en gang lynsjet en svart mann. Det startet i North Carolina da han misbrukte en liten jente på fire år. Faren til den lille jenta var en god venn av et av våre medlemmer. Så vi hentet ham en kveld da vi var på fest og drakk mye øl ... akkurat som vi gjør her i dag. Vi tok ham med opp til fjells og la et tau rundt halsen hans og spurte om han hadde noe å si. Han sa: ’Må Gud være barmhjertig over min sjel.’ Det var da jeg hengte ham. Han slapp. Og så kuttet jeg halsen hans for å være sikker på at han var død.” Robert, som meg, var nå synlig urolig. “Jeg har mareritt.” Jeg var i fullstendig sjokk. “Du gjør?” ”Ja, noen ganger når jeg lukker øynene, ser jeg den negeren der som svinger. Ja, noen som sier de kan drepe noen, og det plager dem ikke, vel, de er fulle av dritt. Etter alle disse årene våkner jeg fortsatt som om noen helte vann over meg. Det er noe jeg må snakke med Peggy om fordi det plager meg. Marerittene kommer bare tilbake og kommer tilbake. Det er en uendelig ting for meg.”

Jeg var målløs, og selv om jeg burde ha blitt hos Robert,

#214

bestemte jeg meg for å dra tilbake med kamerateamet til hotellet deres for å reflektere over om jeg nå kunne gjennomføre ekteskapet samme kveld. Jeg bestemte meg for at jeg ikke kunne svikte ham selv om vi nå hadde doble smerter. Jeg måtte løftes ut av sengen skrikende med det brukne ribbeinet.

Så her er stykker fra resten av min lange bryllupstale: “... en dag, Robert, så du på TV hvordan orkanen Katrina ødela Mississippi og Louisiana og druknet tusenvis av mennesker. Du ble så rørt av å se all lidelsen og ... der jobbet du for å hjelpe folk med å bygge husene sine igjen ... Hardt fysisk arbeid ... her så jeg hvordan du satte ditt eget liv i fare for å redde svarte mennesker... Dette er det jeg kaller ’kjærlighet forkledd som hat, og det er derfor folk som deg, Robert, som gir livet mitt inspirasjon ... Og så vil jeg avslutte med et sitat fra St. Paul: ”Kjærlighet er tålmodig, kjærlighet er snill. Den misunner ikke, den skryter ikke, den er ikke stolt ... Kjærligheten gleder seg ikke over det onde, men gleder seg over sannheten. Den beskytter alltid, stoler alltid på, håper alltid, holder alltid ut.’ Jeg spør deg, Robert, vil du ha Peggy som ektefelle?” Talen min utløste enorm glede, overraskelse og lettelse fra de festende Klan-medlemmene, som sa at de hadde lært så mye om seg selv. Siden den gang har jeg fortsatt snakket med Robert om lynsjingen.

“Ville du også ha gjort det mot en hvit pedofil?”

“Ja, Jacob, du vet at jeg ikke ser i farger.”

Hm, faktisk et overbevisende svar fra en engasjert Klansman. Med min kunnskap om klanens enorme hat mot pedofile, som tilsynelatende også er politisk korrekt i Amerika, forsto jeg hans logikk. Robert begikk sin forbrytelse i 1985, fire år etter lynsjingen av Michael Donald, offisielt den siste registrerte lynsjingen. Det førte en av Klansmen til den elektriske stolen mens min gamle venn Morris Dees fikk en domstol til å tildele 7 millioner dollar til moren sin, noe som bokstavelig talt satte United Klans of America konkurs. Robert ble dømt til bare 10 års fengsel, for det ble ikke ansett som et hatdrap, bare drap på en pedofil. Da Robert kom ut av fengselet i 1995, var ikke straffen hans over. Marerittene hans om drapet fortsatte på en måte som psykologer i dag konkluderer med er et klassisk eksempel på PTSD.

1. Da jeg møtte ham i 2005, følte han seg for skamfull over forbrytelsen sin til å fortelle meg om det til tross for at han ellers var ærlig. Det var ikke lenger politisk korrekt i Klan å lynsje svarte eller til og med skade dem, bare å kreve

”lik rettferdighet for alle” ved å motsette seg bekreftende handlingsprogrammer for svarte. Som klanen alltid leende sa til meg: “Alle tror vi fortsatt går rundt og henger svarte fra trær.”

2. Fortsatt plaget av skyldfølelse og PTSD-mareritt da Katrina rammet i 2005, 10 år etter fengselsstraffen, må Robert ha følt at bare ved å risikere sitt eget liv for å redde svarte liv – å gi tilbake livet han tok – kunne han forløse seg selv. Omtrent på samme tid hadde jeg ofte hørt ham snakke om hvordan han hadde forsonet seg med sin voldelige stefar, som han hadde hatet hele livet. Han hadde kjørt en lang vei for å være ham på dødsleiet, og det hadde gitt ham mye lettelse og bekreftelse å høre faren hans endelig si: “Jeg beklager”. I samtalen mine med ham og Nancy innså jeg at han selv så en direkte linje fra hans voldelige barndom til det ungdommelige raseriet som først gjorde ham til en narkoman hvis eneste venner var svarte, deretter til hans avvising av både dem og Nancy, avsluttes med lynsjingen av en svart mann.

Når du går gjennom terror i barndommen, er du aldri fri og, følelsene drept, kobler du fra virkeligheten.

Ikke rart jeg i dag ser Robert legge ut mye om Jesus på Facebook. På en eller annen måte ser jeg ham bære korset til sin forløsende frelser, så vel som de to korsfestede syndere ved hans side.

Da Robert tilsto for meg om sin lynsjeing av en svart mann

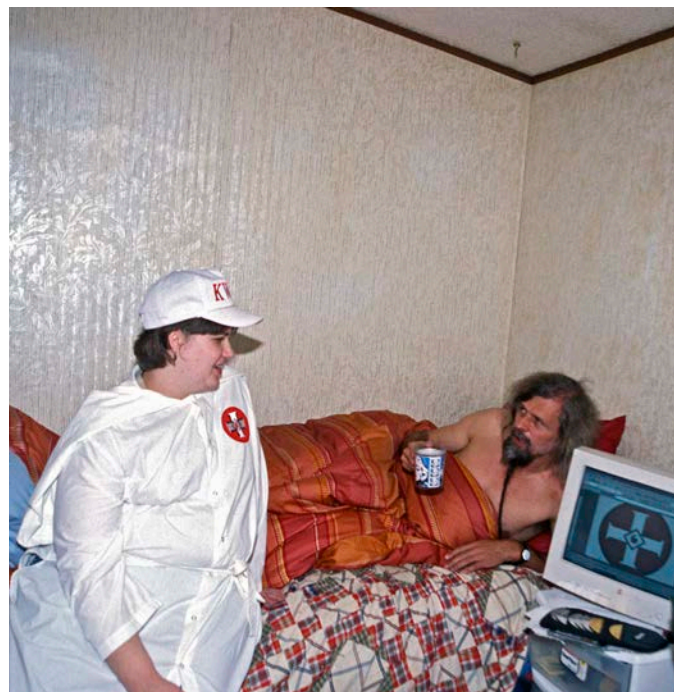
Kjærlighet forkledd som hat

Under mitt lange arbeid med Klan så jeg aldri dem utøve vold mot svarte, men jeg så mye vold blant deres egne. Raine, som tilhørte en annen Klan-gruppe, hadde lest det jeg skrev om Ku Klux Klan på nettstedet mitt og invitert meg hjem til henne i North Carolina siden hun sa: "Jeg har en universitetsgrad i sosiologi og har studert medlemmene av gruppen vår og kom til samme konklusjon som deg om deres misbrukte barndom." Da hun serverte meg morgenkaffe på senga, fortalte hun meg om de to fengselsdommene sine. "Til hva?" Jeg spurte. "Visste du ikke at jeg er en dobbeltmorder?" Da jeg hørte dette fra den søte 20 år gamle kvinnen ved min side, spyttet jeg nesten ut kaffen. Hun fortalte meg hvordan hun, som 14-åring, rømte fra sin voldelige rasistiske far, ble en antirasistisk skinnhode, og bodde i Los Angeles i en garasje med noen meksikanske jenter. En dag, i selvforsvar, drepte hun en inntrengende meksikansk narkotikagangster. Etter to år i fengsel og følt seg forrådt av latinoene, vendte hun hjem, og nå 17, hadde hun blitt nynazist og skutt en hvit antirasistisk demonstrant, "også i selvforsvar". Så grep "Gode kristne klanfolk" inn og lærte meg at det som var viktig i livet var å gjøre godt mot andre i stedet for å drepe dem." De sendte henne på misjon i Afrika i et halvt år. "

Raine elsket Afrika og var imponert over å se for første gang hvordan svarte barn var disiplinerte og ivrige etter å lære i full kontrast "til de bøllete gettoungegene jeg gikk på skole med hjemme". Hjemme var hennes oppgang i Klan meteorisk, og hun satte seg for å bli USAs første kvinnelige Klan-leder. Hun var Klan-leder Virgil Griffins taleskriver og hjerne. Hun er også det eneste utdannede klanmedlemmet jeg har møtt. Hun var en erklært feminist og pro-homoseksuell aktivist, og sa "det er for mye homofobi og sexisme i Klan." Raine inviterte meg til et Klan-fallrally i skogen for å møte vennene sine, men senere samme år, da jeg spurte om jeg kunne legge ut bildene mine fra rallyet på nettsiden min, tryglet hun meg om å vente. Klanen elsker vanligvis når jeg viser medlemmer ut og gir dem en sjanse til berømmelse, og det er det medlemskapet deres handler om, men akkurat da søkte hun på "livets drømmejobb som rådgiver for [svarte] kriminelle i vårt lokale fengsel. Men du kan ikke jobbe for staten i NC hvis du er medlem av KKK." Så, hva lå bak hennes ønske om å "gjøre godt mot" svarte? Som det viser seg, en barndomsskade (noe hun har til felles med mange andre Klan-medlemmer). Raine hadde vokst opp i gettoen som en fattig hvit, og skolevennene hennes var nesten utelukkende svarte.

Raine og Billy presenterer sin svarte og hvite vesleharmoni, men de ba om unnskyldning for å ha tatt meg med til en kinesisk restaurant, favorittmaten deres.

I seng med Klanen hos Raine i 2005

Det feministiske klanmedlemmet med bøkene sine om feminisme og homofil frigjøring

Likevel fikk hun aldri ta med seg lekekameratene sine hjem på grunn av fars rasisme, som han rettferdiggjorde med å si "De er alle kriminelle og narkomane". Han tok ikke helt feil. Gettoiserte barn oppfører seg som kjent ikke som helgener. Så helt siden barndommen hadde Raine drømt om å hjelpe sine tidligere venner til å bli "bedre mennesker". I Afrika hadde hun begynt å forstå hvordan ghettoisering i Amerika fikk svarte til å oppføre seg på den måten som så frastøt faren hennes. Det var ikke fordi de var "svarte". Hun begynte å dekonstruere amerikansk rasisme, som forbinder svarte med kriminalitet. Så etter en kort høyskoleutdanning fikk hun nå sjansen til å hjelpe dem i fengselet, der så mange av hennes svarte venner hadde havnet. Så hun noen motsetning i dette? Nei, "for når de svarte blir 'gode mennesker' som oss, "det vil ikke lenger være nødvendig å ha Ku Klux Klan for å "beskytte den hvite rasen fra deres kriminalitet og narkotika," resonnererte hun ganske logisk og, ja, kjærlig. Kort tid etter ringte hun begeistret opp til Danmark: "Jacob, jeg fikk drømmejobben min, så du kan legge ut bildene dine på Internett." Vel, et halvt år senere så jeg artikler over hele Internett om Raines "brutale voldtekt og drap". Sjokkert ringte

jeg mannen hennes, Billy. Han sa at hun etter mange blodoverføringer på mirakuløst vis hadde overlevd attentatforsøket til to klanmedlemmer, David Laceter og Scott Belk. Klan-gruppen hadde ingenting imot at hun ga råd til svarte i fengsel, men hun hadde advart meg om fengselet. Han var ekstremt farlig fordi han var medlem av fengselsgjengen Aryan Brotherhood, som ikke godkjente at Raine var på siden av de svarte gjengene, som de alltid hadde blodige kamper med. Kort tid etter at jeg fotograferte Scott, brøt han og David seg inn i Raines hus, voldtok henne og skjøt henne med en maskinpistol. Hun viste meg senere kulearrene. Under det lange sykehusoppholdet og rettsaken kunne Raine ikke lenger skjule sitt KKK-medlemskap fra fengselet og ble sparket i samsvar med statens lover. Men historien er ikke over.

De svarte fangene gjorde opprør og tvang fengselet til å ansette sin mest populære sosialarbeider. Var de ikke klar over at hun var medlem av KKK, spurte fengselet? Ja, de svarte hadde visst hele tiden. Fengsler har et program

Scot Belk da jeg møtte ham i Klan-rallyet

som heter ”gjengbevissthetstrening” for å hjelpe dem med å holde seg unna gjenger når de blir løslatt, noe som ikke er lett med all den sosiale kontrollen de er utsatt for. Og i sørlige fengsler regnes KKK som bare en stakkars white-trash-gjeng, som er akkurat hva det er. En dag måtte fangene se en video av den lokale Klan-gruppen, og de gjenkjente umiddelbart Raines omfangsrrike figur. Dette gjorde henne bare mer populær blant de svarte: ”Wow, hun er et gjengmedlem akkurat som oss!” Selv om Raines venner i klanen ikke hadde noe imot arbeidet hennes for de svarte, hun visste at hun var i fare da Belk begynte å spre et rykte hun ”snudde for staten”. Hun fortsatte sitt idealistiske arbeid med å ”forbedre [densituasjoner av] svarte” til tross for at hun visste at hun nå satte livet sitt på spill. Dette er igjen det jeg kaller kjærlighet forkledd som hat, et klan-medlem som er villig til å risikere livet sitt for å hjelpe svarte.

Jeg kan ikke møte en kaldblodig morder, som Scotland ”Scott” Kevin Belk, uten å prøve å forstå hans indre menneske, og jeg lærte mye mer om ham gjennom hans senere forbrytelser. Han ble alvorlig misbrukt av en

Filmen om Scot Belk

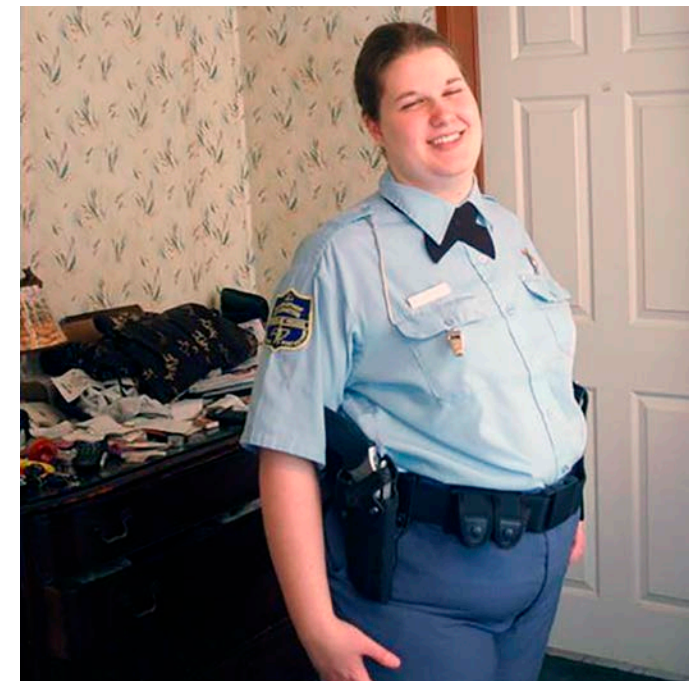
alenemor, som, for å holde ham stille, gjorde ham til en narkoman i en alder av 8. Som voksen holdt han oppe rusvanen og i 1998, sammen med en kjæreste, som han Da han var hektet på narkotika, ranet han en bank på 3000 dollar. Mens han hadde sex med sin svarte dealer, fortalte han henne om ranet. Tilsynelatende forrædde hun ham til politiet for å unnsnippe fengselet selv, og Scott tilbrakte noen år bak murene. Her gikk han inn i det ariske brorskap som hevn mot sin svarte sniker. Da jeg møtte ham på et KKK-rally i 2003, rett etter fengselet, prøvde han å få livet sitt sammen, dels ved å bli med i en fredelig piknik-festende KKK-gruppe og dels ved å få fast jobb som lastebilsjåfør. Scott var gift med Rhonda Belk på den tiden. Til deres store ulykke flyttet hans crack-røykende mor, Margarette Kalinosky, inn hos dem og fikk dem begge avhengige av crack, og livene deres ble dårligere igjen. Nøyaktig to år etter at jeg møtte ham, under en krangel om penger for narkotika, ble han desperat, slo moren sin med et balltre og kvalte henne. Deretter flyktet han med sin kone i en av arbeidsgiverens lastebiler, og kjørte til New Orleans under orkanen Katrina. Han utga seg for å være prest, malte lettelseslagord på lastebilen og kjørte til Gainesville, TX, hvor han og Rhonda stilte seg som Katrina-flyktninger. En kirke hjalp dem med å komme seg til Seattle, hvor de leide en leilighet av en kvinne som til slutt kjente dem igjen fra en FBI-plakat som er mest ettertraktet. I 2007 fikk Belk 15 år i fengsel, mens Rhonda fikk fem for drapet på moren, som hadde forsømt ham og tvunget på ham narkotikaavhengighet fra han var 8. Scotts liv inspirerte en TV-serie i Hollywood: I (Almost) Got Away with It: Got to Pose as Katrina Refugees, hvorved han endelig fikk ”øyeblikket av berømmelse” alle Klansmen drømmer om. Ikke bare ble historien hans brakt til skjermen av kjente skuespillere, men han fikk være med i serien selv, og snakket fra fengselet om dramaet i livet hans. Raines andre fremtidige morder, David Laceter, hadde en lignende historie som narkoman og narco-gangster og

Etter drapsforsøket beøvpet Raine seg veldig redd for et nytt angrep

hadde, i likhet med Scott, tilhørt det ariske brorskapet så vel som World Church of the Creator, en nazigruppe, frem til drapet i 2003. Hvitt hat har alltid dype røtter.

Å ta i betraktning hvordan slike hardcore mordere og hatere aldri fikk noen hjelp i løpet av deres misbrukte barndom, bekreftet alltid min tro på at det aldri er for sent å nå dem – om ikke annet for å beskytte oss selv og samfunnet mot deres raseri. Jeg fikk sjansen min da Raine arrangerte at jeg skulle møte den keiserlige trollmannen til klangruppen hennes, Virgil Griffin, en av de mest beryktede og hatefulle klanlederne. Dette var en alvorlig test for meg siden jeg var dypt fordommer mot ham. Han var Klan-lederen bak Greensboro-massakren i 1979, der fem anti-Klan-demonstranter ble drept. En av mine gamle venner, Willena Cannon, hjalp til med å organisere demonstrasjonen. En dag, mens hun satt sammen med henne og hennes 4 år gamle sønn, Kwame, på kjøkkenet hennes i S. Eugene Street, hun fortalte meg hvorfor hun hadde jobbet med Jesse Jackson i Civil Rights Movement for å integrere Greensboros virksomheter. I en alder av 9 hadde hun vært vitne til at en svart mann ble brent levende i en låve. Hans forbrytelse hadde vært å bli forelsket i en hvit kvinne. Hans skrik fylte natten, og hun glemte det aldri. 30 år senere ble både hun og sønnen hennes, Kwame, nå 10, nesten drept av klanen. Dessverre var Sandy Smith, ekskjæresten til min kollega Tony Harris, blant de døde. Jeg hadde hengt med dem på Bennett College, en svart kvinneskole, da Sandy var president for studentregjeringen. Jeg var sammen med venninnen hennes Alfrida, som var like stolt av sin vakre afro som Sandy var av henne. Selv

men hun er stolt over å få jobben tilbake og jobbe for de svarte i fengselet.

om Tony oppfordret meg til å ”gjøre et grep”, hadde disse velutdannede svarte kvinnene sterk sosial kontroll mot ”å være sammen med en honky”. Så det endte alltid med at jeg bare hjalp Alfrida med å skrive semesteroppgavene hennes hele natten mens Tony lå med Sandy. Vi var unge og frie og trodde samfunnet beveget seg mot mer rasefrihet. Så ingen ble mer sjokkert enn Tony da bare seks år senere, mens han så på norsk TV (mens han var på turné med American Pictures), pakket klanen ut våpnene og myrdet sin ekskjæreste i hjembyen. Tony og de andre svarte i arbeidskollektivet vårt i København hadde gjort motstand da jeg la inn bilder av Klan i lysbildefremvisningen og sa: ”Vi kjemper mot rasisme i dag. Klan er en saga blott og vil få showet ditt til å se gammeldags ut.” Nå insisterte de på at jeg skulle legge dem inn i American Pictures. Jeg ble også sjokkert fordi massakren i Greensboro fant sted rett utenfor døren til Morningside Homes-prosjektet, hvor jeg hadde bodd sammen med Baggie, som kan sees sammen med Nixon på bildet mitt ”skjønnheten og udyret” på side 312. Vi var flere sjokkert da Klansmen ble frikjent av en hellvit jury – selv om hele verden hadde vært vitne til drapet. Med andre ord, KKK var fortsatt ”politisk korrekt” i 1979. Faktisk hadde politiet tipset dem om demonstrasjonen, sett dem pakke våpen inn i bilene sine og holdt seg unna mens de brukte dem på Tonys og vennene mine – de fleste av dem var barn. Men da et av barna i protesten, Kwame Cannon, fylte 17 år, ble han arrestert for ikke-voldelige innbrudd og dømt til to påfølgende livstidsdommer. Dette var delvis fordi Tonys onkel, Pinckney Moses, som jeg ofte hadde hengt med på jusstudiet, var for full til å gi Kwame tilstrekkelig juridisk rådgivning. Men også fordi moren

Virgil L. Griffin (C), seen here at a 1982 rally in front of the Raleigh, North Carolina state house, was among nine persons indicted by a Federal Grand Jury 4/21/1983 on charges of conspiring to disrupt an anti-Klan rally which resulted in the deaths of five members of the Communists Workers Party. Griffin was the Grand Dragon or head of the North Carolina chapter of the Invisible Empire, Knights of the Ku Klux Klan.

Virgil Griffin i 1982 på et rally

hans, Willena, ble advart av dommeren om at det, på grunn av hennes røtter i samfunnsaktivisme, ville få alvorlige konsekvenser hvis Kwame ikke godtok en ”plea bargain”. Vel, tidene endrer seg, og i 2020 ba byen Greensboro formelt om unnskyldning for Klan-massakren og reiste et minnesmerke over ofrene. Da jeg hadde en sjanse til å møte Virgil Griffin, massakrens hjerne, bestemte jeg meg for ikke å la ham på noen måte føle at jeg hadde dype negative tanker om ham. Tony Harris ville imidlertid at jeg skulle presse ham om hvorfor han hadde beordret drapene. ”Jeg lover,” sa jeg, ”men jeg vil ikke la fortiden komme i veien for å prøve å nå ham og hjelpe ham ut av hans sinne.” Hele kjøreturen opp fra Atlanta, med Tonys birasiale sønn ved min side, tenkte jeg de mest positive kjærlige tankene jeg kunne mønstre: ”Elsk ham, smil til ham, elsk ham, slik at han virkelig kan føle det.”

Jeg visste at jeg bare hadde én dag til å praktisere ikkevoldelig kommunikasjon med Virgil, så det ville være et overfladisk eksperiment å se hvor mye folk blir påvirket av hva vi tenker om dem. Det var riktignok ikke lett. Da jeg møtte Virgil og klangruppen hans i et avsidesliggende skogsområde en morgen, ble jeg mer påvirket, til og med overveldet, av det fiendtlige utseendet deres antydning at de tenkte på meg (Raine hadde fortalt dem at hun hadde med seg en antirasist). Jeg begynte med Tonys vanskelige spørsmål. Den store keiserlige trollmannen ga det samme svaret som hadde fått ham frikjent i retten: ”Vi skjøt kommunister i Vietnam. Så hvorfor skulle vi ikke kjempe mot dem her hjemme?” Å, riktig, demonstrasjonen hadde blitt organisert av den lokale tekstilarbeiderforeningen, kjent for å være ganske ”kommunistisk” i navn, så hvordan kunne jeg være uenig med den helt hvite juryen i at handlingene hans var ”politisk korrekte”? Spesielt i denne reaksjonære sørstaten så kort tid etter Vietnamkrigen? Siden Griffin ikke så noen forskjell mellom ”kommunister” og ”antirasister”, visste jeg at jeg ikke ville komme noen vei

Virgil Griffin da jeg møtte ham i 2005

med anklager om hans fortid. I stedet, for resten av dagen, tvang jeg meg selv til å sende ham mine mest kjærlige tanker og smil – ved å bruke samlende ”siraff”-språk mot deres voldelige og splittende ”sjakalspråk”. Selvfølgelig hadde jeg egoistiske grunner også – det gir mye mening når du er alene blant 50 rasende-gale tungt bevæpnede klanmenn i en bortgjemt skog. Å nei! Tungeglidning! Ikke merk disse ”smertens barn” gale. De er ofre hvis hele livet har vært bundet opp av våre distanserende eller direkte hatefulle tanker om dem. De har aldri følt vår kjærlighet, bare våre kontraproduktive ”Death to the Klan”-trusler, som de demonstrantene ropte i Greensboro – med dødelige resultater for demonstrantene. Jeg visste at de ikke var annerledes enn innbyggere i ghettoen i deres trang til vår kjærlighet, og at det aldri er for sent å vise dem litt av vår egen såkalte ”menneskelighet”. Likevel må en Klan-leder, akkurat som lederen for en svart gjeng, spille tøff foran medlemmene, så lenge unngikk Virgil meg eller snakket retorisk til meg hvis Klansmen sto i nærheten. Jeg brukte den tiden sakte på å lage ”allierte” blant medlemmene. Ettersom dagen gikk, ble Griffin tydelig mer og mer påvirket av mine ”kjærlige” tanker (det er mye mer ved faktisk kjærlighet). Først smilte han nervøst tilbake, men på ettermiddagen virket han nesten flørtende. Dette løsnet meg også siden jeg har mitt eget ønske om å bli elsket. Sent på dagen spurte han plutselig om jeg ville gå en tur med ham i skogen ”for å snakke under fire øyne”. Jeg er enig. Hans første imperativ var å overbevise meg om at han ikke hadde brent ned noen svarte kirker. Han hadde mistet to bensinstasjoner fordi min Klan-jaktvenn Morris Dees hadde saksøkt ham etter at politiet fant et gammelt medlemskort fra Griffins Klan-gruppe på en av brannstifterne. ”Du må tro meg, Jacob. Jeg er en dypt religiøs person og kunne aldri drømme om å brenne ned en kirke.” Det var så viktig for ham at jeg trodde på ham at jeg ved å gjøre det fikk vennskapet hans. Og det var ikke vanskelig å tro ham. Jeg

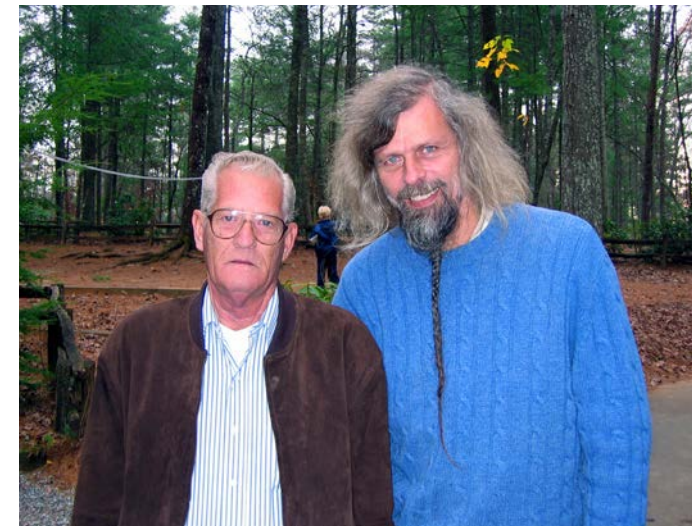
Min date Alfrida - venn av Sandy - som Virgil Griffins Klan-gruppe myrdet

visste fra Jeff Berry at Klan-ledere lever godt av å selge medlemskort til unge usikre menn, som går rundt og skryter av kortene sine, men lederne ser aldri disse mennene i Klan. Kortene er en stor risiko fordi hvis politiet finner et på en person som er involvert i en hatkriminalitet, Klan-lederen holdes ansvarlig om han var involvert i forbrytelsen eller ikke. Klan-ledere er ekstremt forsiktige med å slippe voldelige mennesker inn i gruppen deres, siden de ikke vil i fengsel. Som Jeff fortalte meg en gang: ”Jeg kan ikke bruke 80 % av personene som søker om medlemskap. De er gale.” Jeg visste hva han snakket om siden jeg plukker opp så mange av disse tapte ”nuts” på motorveiene. Så, tro det eller ei, dette er hvordan Klan igjen har blitt ”politisk korrekt”, stort sett gjemt i små koselige øl-rally ute i skogen. Trump tok det videre, og sendte beskjeden om at det var ”politisk korrekt” å komme ut av skogen og slutte seg til hans hvite bevegelse i Charlottesville og andre steder - selv med deres våpen og vold.

Griffin oppfattet sannsynligvis min indre (men uuttalte) kunnskap om klanen for kjærlig tilgivelse – noe han aldri hadde fått fra noen før, men tydelig søkte, for nå åpnet han seg virkelig og fortalte meg den lange historien om hvordan han hadde vært i Klan siden han begynte å plukke bomull som 19-åring under Civil Rights Movement, ”som gikk for altfor fort”. Han hadde hatt et langt trist liv, men det gikk mot slutten: Han hadde nylig hatt tre bypass-operasjoner. ”Jeg vet at jeg kommer til å dø snart,” sa han. ”Men i februar fyller jeg 60 år, og det ville bety så mye for meg om du kunne komme på bursdagen min. Vær så snill, vil du ikke love?” Jeg ble så overrasket og rørt at jeg lovet å prøve. Da dagen var over, sa jeg farvel til alle mine nye venner:

”Så jeg ser deg snart igjen på bursdagen til Virgil.”

”Hva?” spurte de forbauset. Jeg skjønte plutselig at ingen av dem var invitert til bursdagsfest! Med all den selvforakt som er typisk for Klan-medlemmer, er de ofte så kvalm

Min tur med Virgil Griffin hvor han åpnet hjertet sitt for meg

av det de ser i hverandre, av sin egen smerte og ulykke, at Griffin ikke var interessert i å invitere sin egen type. Det disse smertebarna hungret etter er kjærligheten fra oss, de med overskudd. De utenfor ghettoen deres. For den menneskelige varmen de ikke lett kan finne eller uttrykke inne i Klan, hvis følelsesmessig forkrøplede medlemmer jeg alltid ser ser ensomme ut under stevner. I løpet av årene jeg jobbet med Klan-grupper, var jeg ofte deres lengste ”medlem”. Etter mindre enn ett år så jeg dem vanligvis slutte og bli med i Anonyme Alkoholikere, NA eller kirkegrupper – hvor som helst de kunne finne litt av den kjærligheten som Klan-filosofien ikke tillot å blomstre i dem.

Det er grunnen til at mitt lille eksperiment med ikkevoldelig kommunikasjon, selv om jeg bare hadde én dag på å gjennomføre det, hadde lyktes selv med Griffin, en av de farligste Klan-lederne siden 60-tallet. Bare noen måneder senere forlot Griffin ”The Cleveland Knights of the KKK”, som han hadde styrt mesteparten av livet, og gruppen falt fra hverandre. Jeg sier ikke at det utelukkende var et resultat av mitt engasjement; det er alltid mange faktorer som er med på å endre folks liv. Men for en mann som hadde vært på defensiven hele livet, inkludert å bli konfrontert av en folkemengde som sang ”Death to the Klan!”, kan det gjøre en forskjell for ham å plutselig møte noe han forvekslet med ekte kjærlighet. Dette gjelder spesielt når det skjer i et sårbart øyeblikk, for eksempel når han som ”en god kristen, må møte skaperen min”. Jeg sier alltid til elevene mine: ”Prøv denne kjærlige metoden på den verste læreren din ... og se hvor raskt karakterene dine går opp.” Det fungerte tydeligvis på to av USAs verste Klan-ledere. Dessuten har mine lange reiser blant voldelige mennesker overbevist meg om at positiv tenkning om mennesker virker på alle og at det er i vår egen egeninteresse, så vel som samfunnets, at vi oppriktig prøver ”å elske våre medmennesker”.

Forstå røttene til hvitt hat 4:

Angående smerten til seriemordere

Mens jeg kjørte en natt i 1991, så jeg en eldre hvit kvinne i mørket under motorveisøylene og plukket henne opp. Hun hadde blitt angrepet av svarte hetter og blødde så kraftig at jeg måtte ta henne til et sykehus. En time senere fikk jeg øye på en mann i siden av veien. Han var sint og anspent, han hadde fått sparken uten lønn fra en rekebåt i Gulfen og hadde ventet tre dager på en tur. Med tanke på desperasjonen i Woodys øyne, kunne jeg lett ha utløst volden i ham ved å sende ut vibrasjoner av frykt og mistillit. Da jeg fortalte ham om den hvite kvinnen som nettopp hadde blitt etterlatt for død av sine svarte angripere, begynte Woody å åpne seg. (Jeg hadde ingen anelse på det tidspunktet hvor dypt involvert i familien hans jeg hadde blitt.) Han sa at han aldri hadde blitt angrepet av svarte fordi han ”alltid angrep dem først. Litt etter litt fortalte han meg hvordan han og hans to brødre hadde drept så mange ”niggere at jeg ikke kan telle dem på fingrene og tærne mine”. Nå var jeg lys våken. Først trodde jeg at han bare skrøt, men det var for mange beskrivende detaljer og steder i historiene hans. Så da han også snakket om sin egen mishandling som barn, inngikk jeg en avtale med ham: Jeg ville hente ham hjem, fire timer unna meg, hvis han fortalte historiene sine og lot meg ta dem opp på bånd.

I showet mitt, oppdatert til å inkludere Woody og hans familie, sjokkerte stemmen hans universitetsstudenter. Noen år etter at jeg hadde møtt ham, etter å ha lyttet til den marerittaktige stemmen hans natt etter natt, var jeg nysgjerrig på å finne ut hvordan han hadde det. Da jeg endelig hadde sjansen på en turné våren 1996, inviterte jeg en norsk utgiver av Toni Morrisons bøker, Eli Saeter, til å være mitt vitne. Det som spesielt skremte henne var at alle vi møtte hadde sittet i fengsel for drap og voldtekt. “De minner meg om de mennene i filmen Deliverance,” sa hun. Da vi kom fram hang det en tett tåke over stedet. Det ga vår jakt på en seriemorder i dette myrrike området, hvor vi ikke kunne se engang seks fot foran oss, en uhyggelig uvirkelig aura. Etter tre dager fant vi fetteren hans. “Det er sant, som du sier, Woody kom hit for fem år siden,” sa han. ”Han og vennen Bobby brøt seg inn i et hus, og Woody knivstukket en 16 år gammel jente mens hun sov. Han fikk 25 års fengsel. Han var en idiot under rettssaken. Lagde bråk, lo av dommeren og gjorde narr av alle. Jeg prøvde å roe ham ned, men til ingen nytte. Han ødela alt for seg selv.”

Vi fant Woodys offer, Sarah, som fortalte oss om den grusomme natten. Hun var blitt tvunget ut av sengen

av Woody, som rev opp magen og lungene hennes med en lang kniv. Hun overlevde takket være flere dyre sykehusopphold, men ingen hadde gitt denne stakkars familien hjelp til å bearbeide smertene deres. Det hadde skjedd bare et par dager etter at jeg hadde satt Woody av. Dette var deprimerende - jeg hadde virkelig trodd at jeg i løpet av natten vår sammen hadde hjulpet ham med å komme i kontakt med den dype smerten og sinnet han følte. Jeg prøvde å fortelle Sarah at Woody var vennen min, men stemmen min brøt mot skyldfølelse og anger da jeg så redselen i øynene hennes. Hun var ikke i stand til å se ham som noe annet enn et blodtørstig monster og snakket om hvordan han hadde oppført seg som et “dyr” under rettssaken, og ropte “Jeg skal ta deg en dag!” før han ble dratt ut av rettssalen i lenker. Hun hadde hatt mareritt om at han kom tilbake siden den gang. Det var viktig å se og forstå Sarah, offeret for den kommende bøddelen, siden jeg i så mange år for det meste hadde jobbet med offeret inne i bøddelen.

Da vi dro til Woodys hjem, åpnet en kvinne skjermdøren og sa: ”Jeg vet hvem du er. Woody kom hjem for fem år siden og følte seg oppløftet. Han sa at han hadde blitt plukket opp av en fremmed mann som hadde fått ham til å fortelle ham alt om seg selv. Jeg lurte på hvem det kunne være siden Woody er den mest hemmelighetsfulle personen jeg kjenner.” Adeline var mor til Bobby, Woodys medskyldige, og bodde sammen med Rose, moren til Woodys to eldre brødre, Sammy og John.

“Å ja, det er grusomt. Det er ikke som Woody å gjøre noe slikt, men han var desperat da du brakte ham hjem sparket uten lønn etter å ha jobbet i flere måneder i Gulfen. Han og Bobby hadde begge drukket og tatt mye narkotika, og jeg tror det var Bobby som gjorde det. De kom løpende hjem, banket på døren klokken 02.00 og ropte: ’Mamma! Mamma! Vi gjorde noe forferdelig!’ Så besvimte de og kollapset rett der på plenen, der de sov da politiet hentet dem.”

Jeg var lettet over å høre at det ikke hadde vært noe bevisst med blodtørsten hans i Sarahs hus, bare den dype smerten og sinnet jeg hadde kjent i ham. Høye på dop hadde de stjålet en sykkel foran huset til Sarah og begynte å slåss om den. Woody brøt seg plutselig inn i huset for å ta en kjøkkenkniv for å bruke mot halvbroren, som flyktet. I et vanvidd av blodtørst sparket Woody deretter inn alle

Woody den kvelden jeg hentet ham i 1991 etter min forelesning i U. of Houston

dørene og prøvde å stikke den sovende familien. Når det gjelder Woodys “dyre” oppførsel under rettssaken, fortalte Adeline nå at “han hadde blitt skremt fra vettet og bena hans ristet under ham av følelsen av at livet hans plutselig var over.” De fattige skader seg selv ustanselig, tenkte jeg, siden Woodys oppførsel hadde overbevist alle i rettssalen om at han aldri skulle komme ut igjen, og han hadde fått ytterligere 10 år i fengsel. Det som umiddelbart knyttet sterke bånd mellom Adeline og meg var kjærligheten vi begge følte for Woody. Jeg ble overrasket over hennes forståelse av hvordan skadene han hadde pådratt seg i barndommen hadde ført til volden hans.

Woodys brødre, da? Han sa at de tok ham med ut på drapsturene sine da de drepte svarte uten grunn. I tillit til intimiteten jeg hadde etablert med Adeline, spurte jeg om det kunne være sant. “Å, ja,” sa Adeline, som ofte hadde overhørt dem nevne slike drap, men la til at faren, Vincent, hadde vært enda verre. For ikke å snakke om bestefaren! “Vi har bare gjort slike ting her nede i fortiden!” Det var som om hun ba om unnskyldning for dem.

”Sammy er som sin far. En fryktelig mann. Det var en organisasjon som stoppet ham til slutt. Livstid i fengsel. Han kommer aldri ut.” Litt irritert sa hun at grunnen til at Woodys eldste bror ble fengslet for sitt siste drap var at NAACP hadde kalt drapet “en hatkriminalitet” (tidligere skjedde ingenting med dem etter drapene deres). Hun la til at Sammy fortsatte å myrde svarte i fengselet. En svart fange fortalte ham at han snart ville bli løslatt. “Nei, det er du ikke !” Sammy svarte, og kvelden før han ble løslatt, helte Sammy bensin over ham og satte fyr på ham, og gjorde ham til et forkullet lik. Woody hadde tidligere fortalt meg at Sammy var lederen for fengselets ”ariske gjeng”.

I fravær av en ekte mor, kalte Woody Adeline “mamma” og ringte henne minst en gang i uken fra fengselet. Det hele ble ytterligere komplisert av det faktum at Woody hadde vært sammen med Adelines junkie-datter, Dawn, som hun, i likhet med sønnen Bobby, tilsynelatende ikke hadde noen store følelser for.

Og hva med mellombroren, John? Deltok han også i drapene? ”Jeg vet ikke hvor mange, men jeg vet med sikkerhet at John drepte en mann minst én gang. Han fikk bare tre års fengsel for det.”

Vi kjørte senere ut for å besøke John i sumpene til tross for at Adeline hadde advart oss strengt mot det. ”Skjønner du ikke at han er den verste av dem alle! Han er tøff, kald, og han vil på ingen måte snakke med deg.” Hun tegnet et så skremmende portrett at Eli, som hadde hørt mer enn nok om vold nå, insisterte på at vi skulle gå videre, spesielt siden vi gikk tom for tid, hvis vi ønsket å komme dit før mørkets frembrudd. Men nå som jeg endelig hadde funnet mannen som kunne bekrefte det Woody hadde sagt til meg i intervjuet hans, hadde jeg ikke tenkt å gi opp. Da vi kjørte gjennom den endeløse sumpen, hvor nakne trær sto som skjelettfigre overhengt med spindelvev av spøkelsesaktig spansk mose, så Eli mer og mer blek ut. “Bla du ikke med for å oppleve Amerika?” Jeg prøvde å muntre henne opp, moret seg over at virkeligheten hadde lånt de verste Hollywood visuelle effektene (på toppen av den tunge tåken som fortsatt ligger over det svarte krokodillebefengte vannet). “Hvorfor sitter folk gjennom slike filmer når virkeligheten er langt mer spennende,” spurte jeg Eli.

Dypt inne i myra for nært mørkt klarte jeg å finne en råtten henger med plast over vinduene. Det vanlige søppelet av

Angel vinker farvel til oss fra traileren

gamle bilvrak og rustne båter lå spredt rundt omkring. Og da jeg så to skitne små hvite jenter, raggete og barbeint, med snørrete neser, visste jeg umiddelbart at dette var Johns barn. Eli var så redd at hun låste alle bildørene og nektet å komme seg ut. Scenen hun så foran seg var rett ut av Deliverance (i Norge ble filmen kalt "Excursion with Death"). Hun fryktet at hvis John kom ut og skjøt oss, ville ingen noen gang finne likene våre i disse sumpene. Jeg husket Woodys detaljerte beskrivelse av hvordan ansiktene deres hadde stivnet da de fanget et av sine egne oppløselige lik i krepsnettet.

Likevel viste jeg verken mot eller naivitet ved å oppsøke John, for midt i denne mørke våtmarken følte jeg at jeg var på helt fast grunn. Jeg var i en nesten euforisk tilstand, og solte meg i lyset av forvandlingen man oppfatter når et av livets store spørsmål omsider blir avklart. Det er viktig å merke seg den ekstatiske sinnstilstanden jeg kom i fordi da John endte opp med, som jeg hadde spådd, å oppføre seg på en måte som var diametralt motsatt av hva man ville forvente av en skremmende psykopat, slik familien hans hadde insistert på at han var, var det nettopp fordi jeg mentalt hadde bygget opp denne desperate mannen til å være den som innehar svaret på livets gåte. Dermed kunne jeg gi ham de ufattelige kreftene folk får når du viser dem tillit og dyp menneskelig interesse: han følte seg akseptert og elsket.

Absolutt, han var isolert, fiendtlig og, ja, fryktinngytende. Hans kom til døren bevæpnet med en pistol, skjegget vilt og voldssymboler tatovert på kroppen. Men sjelden har jeg møtt en mann som var så rask til å åpne seg da jeg fortalte ham at jeg var en venn av Woody. Umiddelbart ble pistolen lagt bort og erstattet av kopper ferskbrygget kaffe. Jeg kjente snart en så overstrømmende varme fra John og hans kone, Connie, at jeg gikk ut og overtalte Eli til å bli med oss. Han var virkelig det samme bloddryppende "monsteret" som Woody hadde snakket om i intervjuet og

hamret inn i bevisstheten min i fem år. Men samtidig – og Eli var enig – var han et lite kuet barn som man nesten ikke kunne unngå å omfavne. Når du husker at jeg lett kunne vært en klok politianmelder, det er utrolig hvor lite som skal til for å åpne slike mennesker og hvor ivrige de er etter å snakke om seg selv. Og i akkurat den samtalen, med dens gradvise bearbeiding av smerte, ligger svaret på all vold. Likevel blir regjeringer verden over blinde med sin foreldede øye-for-øye-retorikk og residivistiske repressive reflekser rett ut av Lucifers høyreorienterte festning.

Resten av dagen fortalte John og Connie om volden som gikk gjennom hele familien deres. "Bare se på Angel her." Connie løftet opp den mishandlede to-og-halvåringen. "Hun er full av vold mot søsteren sin. Hun er den dårlige!" Og både Eli og jeg trodde at det var slik hun ville ende opp hvis hun ble fortalt fra barndommen at hun var "dårlig" og "ikke god nok". Moren ga henne flere skikkelige spankinger, men vi så henne nesten aldri gråte. I stedet bar det røddøyd ansiktet hennes et permanent forferdet utseende av harme.

Begge foreldrene snakket åpent om at det var først når de var fulle at de eksploderte i vold, og vi dannet oss raskt

John demonstrerer hvordan han vred kniven i den svarte mannen

John underviser den 7-årige Natasha i at bruke våben

John viser meg noe av våpensamlingen hans på barnesengen

et bilde av hvor grusomme forholdene må være for de to barna. De ga uendelige eksempler på all volden de hadde vært involvert i. Jeg trengte ikke engang å spørre om drap på svarte; deres blodige sidekommentarer om dem passet perfekt med Woodys beskrivelser. Da jeg spurte om å se våpnene som ble brukt i de forskjellige drapene, tok John frem syv rifler og tre pistoler, som han allerede hadde lært de små jentene å bruke. Han demonstrerte til og med med kniven hvordan han hadde knivstukket en svart far foran familien sin. Jeg prøvde å ramme inn bildene mine av ham under et bilde av hans egen far, han som hadde overført all den volden til dem. Den hang på veggen i en gullramme og utstrålte en uhyggelig ondskap som ikke kunne dekkes til av fotografens pene studiooppsett eller søndagskjole.

John ville at vi skulle overnatte og gå på alligatorjakt med ham neste dag. (Han livnærte seg ved ulovlig kryptskyting av alligatorer og hadde fylt kjøleskapet med alligatorkjøtt.) Jeg var villig, men Eli motsatte seg å "gå på alligatorjakt i sumpene med en seriemorder i tett tåke". Så etter et varmt farvel la vi avgårde i mørket. Vi ble livredde på kjøreturen tilbake og kunne nesten ikke snakke om noe annet.

Familiebilde av Johns foreldre, Rose og Vincent

Høsttur 1996

I høst inviterte jeg den danske TV-reporteren Helle Vibeke Risgaard til å spille inn den traumatiserte familien for TV. John jobbet “offshore”, så Connie kunne snakke mer åpent om ham. I flere dager hørte vi om det ene drap etter det andre - denne gangen for en åpen Betacam-video. Siden det hele kom i en rasende bekk eller i sidebemerkninger, tok det ikke lang tid før vi falt ned svimle. Etter noen timer kunne vi verken huske eller bry oss om alle drapene vi hadde hørt om.

Connie var et merkelig påfunn. Hun så ut til å være en rasjonell kvinne med opphøyet ro, og likevel visste vi fra Rose og Adeline at hun var enda mer voldelig enn John, som de faktisk så som hennes offer. Flere ganger sa hun at hvis det ikke hadde vært for hennes religion og barna, hadde hun for lengst ha forlatt ham. Likevel begynte vi snart å tvile på det; uten barna hennes, hvem ville hun være i stand til å slå? Med John borte hadde vi mot til å drikke med Connie, vanligvis til klokken 4 om morgenen, og vi hadde rikelig anledning til å se hennes forhold til de to mishandlede barna. Hun var kjærlig det ene øyeblikket, men det neste ble et ukontrollerbart raseri og pisket 3 år gamle Angel med et lærbelte. Dette utviklet seg til en kortvarig konflikt mellom Helle og meg. Helle prøvde impulsivt å strekke ut hånden og beskytte barnet, som gjorde meg gal siden det hindret meg i å fotografere overgrepene. “For en ond mann du er!” ropte hun, sammen med lignende anklager (forståelig nok kan jeg legge til). ”Hvis du hadde reist litt mer i svarte gettoer,” brøt jeg, ”og sett den slags overgrep hver eneste dag, ville du vite at det ikke er din jobb å redde hvert enkelt barn i et øyeblikk av sentimentalitet. Nei, jobben din, gjennom din styrkende tilstedeværelse, er å gi disse foreldrene den kjærligheten til seg selv som er nødvendig for at de skal kunne uttrykke kjærlighet til barna sine. Men for å unngå selve synet av vold og misbrukte barn, gjør vi det motsatte og alle flykter fra gettoen. Og det er slik vi til slutt blir den direkte årsaken til dens misbrukte barn.” Jeg

De krokodillebefengte sumpene John og Connie bodde i

visste også at jeg ikke trengte å forelese Connie om hvordan det er galt å disiplinere hennes ”onde barn” med vold, for alle mennesker vet innerst inne at det er galt å slå barn. Men hvis jeg hadde begynt med moraliserende prekener, ville hun bare hatt det enda verre med seg selv. Også min ”høyere sunne fornuft” fortalte meg at det ikke var nødvendig å gripe inn fordi barnet så åpenbart forventet juling. Hun gråt ikke engang. I stedet fortsatte hun på tross av oppførselen som hadde gjort moren gal. Selv om jeg visste at dette var en ekstraordinær sjanse for meg til å få noen bilder til en av de mest sentrale og lærerike delene av showet mitt om fattige hvite, var det absolutt ikke noe jeg likte å fotografere dette overgrepet. Ofte spurte jeg meg selv hva grensen var – når skulle jeg egentlig gå inn?

I motsetning til den hemningsløse volden som er vanlig blant fattige svarte, stanset tilstedeværelsen av en fremmed generelt aggresjonen til fattige hvite foreldre. Fotografiet mitt var i seg selv det som fortalte Connie at oppførselen hennes var uakseptabel, men på en måte som var mildere enn om vi hadde irettesatt henne eller anklaget henne for å være ”en dårlig person”. Det ville faktisk vært en reprise av hva hun gjorde med barnet. Jeg har nok fornærmet mange lesere på dette tidspunktet (selv om de samme fornærmede leserne aldri klager over volden i programmet mitt). Da showet mitt fikk en renessanse på 90-tallet, synes jeg det fremstilte den økende volden i oss som reflektert i økende barnemishandling. Dette førte til en økende interesse for undertrykkelsespedagogikk. Å øke den kollektive bevisstheten om røttene til undertrykkelse vil være den sanne frelsen for barnet. Likevel vil jeg også gjerne forsvare det motsatte synet, som hevder at det er avgjørende å stoppe den døgnåpne volden mot barn (og kvinner), men kort, selv om det betyr å ødelegge viktige fotografiske bevis på det. For hvis de få av oss som oppsøker disse utstøttene – utelukkende for å dokumentere og dermed utnytte dem – ikke går inn, hvem skal da? Uansett hva som er grunnen til å være i en slik situasjon, lukker ikke den barmhjertige

Connie banket opp to år gamle Angel

samaritan øynene, åpner linsen ... og går forbi! Det verste i hele denne situasjonen var ikke konflikten til disse Dostojevskianerneetiske synspunkter, men hva både Helle og jeg snart følte overfor det voldsutsatte barnet. Da vi først trådte inn i dette vannfylte hornet-redet, hadde vår umiddelbare sympati vært for de to mishandlede barna med svarte sirkler under øynene. Vi ville snart føle hvordan ”vi” alltid ender opp med å hjelpe til med å tvinge slike ofre inn i undertrykkerens rolle – den onde sirkelen. Aldri har jeg sett det så tydelig som i den tre år gamle Engelen; hver eneste reaksjon av henne var på tross. Vi vet alle hvordan misbrukte ofte biter den utstrakte hånden og hvordan de ødelegger alt rundt seg for å få oppmerksomhet. Først får du lyst til å plukke opp barnet og kjærtegne det, men barnet utsletter raskt all overflødig hengivenhet og kjærlighet vi kan mønstre. Og når, fra 8 om kvelden til 4 om morgenen, den “onde” lille “engelen” endte opp med å ødelegge nesten alle kameraene, mikrofonene, ledningene og båndene våre, så, ja, vi følte gradvis at volden i oss selv bygges opp – helt til det punktet hvor vi også hadde et usigelig ønske om å legg verbale overgrep på henne, bank henne opp og spark henne over gulvet. Slik har vi skadet de skadde over hele

Den mishandlede Angel. Var hun ute etter hjelp?

Connie pisker barna

verden. Og når du år etter år har lært dette til studenter, er det virkelig en god pedagogisk leksjon å plutselig “kjenne” hvor raskt du selv kan bli en del av undertrykkelsens onde sirkel. Så raskt ble vi Connies koalisjon av de villige! Synker sakte sammen med henne der ute i myrene.

Mest forferdelig for oss begge var å oppleve den nære sammenhengen mellom overgrep og rasisme. Da vi spurte tre år gamle Angel hva hun syntes om svarte, ble hun helt forvirret. ”Hva mener du med ’svarte’? Negere? Vi skyter negere, gjør vi ikke, mamma?”

Når kameraet gikk og moren var edru, kunne vi av og til oppleve at Connie ble så selvbevisst at hun sa ”svart” og sporadisk forsøkte å bruke det ordet foran barnet. Dette var interessant fordi det viste at argumentet til Gunnar Myrdals An American Dilemma var gyldig i selv de laveste lag av samfunnet, det vil si at det er en konflikt mellom samfunnets høyere idealer – ”f.eks. vi er alle like” – og de helt forskjellige. meldinger foreldre nærer i sin “tarm” om “undermennesker”, som ender opp med å sildre inn i barnets ubevisste.

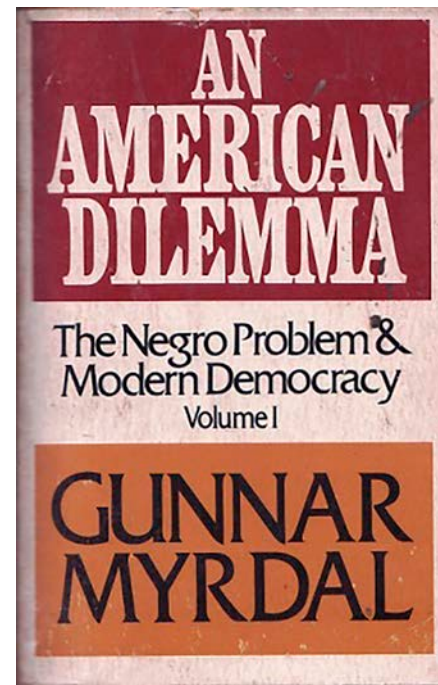
7 år gamle Natasha den dagen hun stolt tilsto å ha knust hodet til en svart gutt

Vi så dette enda tydeligere i Connies forhold til 7 år gamle Natasha. Connie syntes det var greit at Natasha hadde forårsaket noen problemer på skolen fordi, Natasha forklarte, “Nigeren som satt foran meg luktet.” Men Connie skjelte ut Natasha fordi skolen nettopp hadde kastet henne ut for å ha startet en gjeng med fire andre jenter. Jeg kjente noe mer på gang og spurte Natasha: “Skal gjengen konfrontere de svarte?” Dette var et vanskelig spørsmål fordi begrepet svart i seg selv fortalte Natasha at jeg var på siden av ”nigrene”. Så svaret hennes var ikke fullt så enkelt for henne som da hun teatralisk gjentok ”Niggers lukter!” Litt senere ble hun seg selv (snarere enn det veloppdragne jentesamfunnet ønsket å se). Hun innrømmet at de fire jentene hadde lokket en svart gutt inn i skogen og knust hodet hans med en stein til han helte blod. Hun likte tydeligvis å beskrive dette grufulle overfallet på et grafisk sprutspråk. Hvorfor gjorde hun det? For en dag hadde moren hennes, tilsynelatende i et øyeblikk av politisk korrekthet, fortalt henne at ”niggere blør rødt akkurat som oss”. Det var Connies måte å fortelle henne (da hun var edru) at “vi er alle like, så snakk fint om skolevennene dine.” Natasha trodde ikke på denne meldingen, som motsier alle de andre meldingene hun hadde fått fra foreldrene om å ”drepe niggere” (vanligvis når de var fulle). Så hun hadde startet en gjeng og såret en gutt for å finne ut om det var sant. Til dette svarte Connie ganske enkelt: “Det var ikke en fin ting å gjøre, Natasha.” Men vi hadde alle drukket, og Connie sa det med et stort smil. Hun var tydeligvis stolt. Så Natasha fikk beskjeden om at det var greit å knuse hodet til en gutt med en stein for å finne ut om “nigere blør rødt”!

Sjelden har jeg sett en så klassisk forelesning i rasismepedagogikk: Dette var det knusende ”doeegget” morderens sverd, det dobbelte budskapet slik det praktiseres av det store flertallet – det vil si av oss, den mer vanlige ”liberale” høyresiden. -tenkende mennesker - konstant å hamre ”vi er alle like”, den amerikanske trosbekjennelsen og ”kristen kjærlighet” inn i barna våre. Og likevel, når problemet kommer til folk i ”den indre by”, svarte, homofile, jøder, muslimer osv., løfter vi øyenbrynene eller endrer stemmen litt, uten engang å være klar over det, og sender det motsatte budskapet. for barnet er noen ”ikke like like”. Barnet kan ikke bearbeide et slikt dobbeltbudskap med sin skjulte undertrykkelse og av sårhet og forvirring utagerer seg i ulike rasistiske mønstre i oppveksten.

Connie ga meg på en eller annen måte håp for menneskeheten, for hun understreket det jeg alltid hadde opplevd blant grusomme kriminelle og til og med Ku Klux Klan-medlemmer: Man trenger ikke å lære en voksen som Connie om rett og galt (som Ivan insisterer i The Brothers Karamazov om å leve uten en Gud). Nei, alle vet at det er galt å drepe, hate, påføre smerte. Mens de er fengslet i sin egen uutholdelige smerte, kan de imidlertid ikke alltid leve opp til sine høyere idealer.

Siden Connie bedre enn noen uttrykte vår dypere felles menneskelighet, kunne jeg ikke unngå å føle en større og større hengivenhet til (og glede rundt) henne. Hun var denne enorme klumpen av eksplosiv vold og hat, med en særegen blanding av sunn fornuft, ømhet og kjærlighet, men hun

Bibelen om rasismeforskning” som inspirerer Johnson til å vedta sine borgerrettighetslover

hadde et dypt begravet ønske om å uttrykke det beste av idealer.

Jeg var glad for å føle denne voldelige tiltrekningen til henne siden den på en eller annen måte minnet meg om følelsene jeg alltid hadde næret for fattige svarte som ofre. At hun selv var et offer ble klart da vi møtte Connies desperat alkoholiserende og sinnssyke far (selv om Connie hevdet at det aldri hadde vært et direkte incestuøst forhold mellom dem).

På et tidspunkt gikk det opp for oss i hvilken grad moralske konsepter hadde falt fra oss etter bare noen få dager med Connie ute i sumpene. I løpet av sommeren hadde John fanget en vaskebjørn, som ble et familiedyr. Barna rullet stadig rundt i sengen med den nye leken sin og matet den med kjeks. Jeg likte å bade i det vanvittige rotet på ”badet” deres, fordi vaskebjørnen – en “vaskebjørn” på dansk – med sin store hale hjalp til med å vaske meg i badekaret. Den var så søt at Helle fikk ideen om at hun kunne lage et fantastisk barne-tv-program om hvordan det lekte med de mishandlede barna (hjemme produserte hun vanligvis barneprogrammer), men hun hadde gått tom for videobånd. Det var min feil. Før vi ankom hadde jeg advart henne:

“Dette er en familie så fortvilet at du ikke kan intervju dem direkte om volden deres. Bare la kameraet ditt gå hele tiden, spesielt når de er fulle, og du vil få de mest sjokkerende opptakene – de vil tilfeldig kommentere alle drapene deres.»

Da vi gikk tom for bånd i løpet av nettene med ”våre

Angel med sin elskede nye lekekamerat

drikke- og drapsturer”, foreslo Helle å slette noen av de tidligere båndene. Og siden drap og vold etter bare noen få dager hadde blitt den kjedelige hverdagslige ”ondskapens banalitet”, sa jeg til Helle at det var greit selv om grunnen til at jeg hadde invitert henne i utgangspunktet var å spille inn det hele. Først da vi var ute på motorveien gikk det opp for oss at hun hadde slettet mye av bevisene for en – selv etter amerikanske standarder – sjokkerende seriemordshistorie til fordel for et trivielt barneprogram.

Dette var et fryktelig eksempel på hvor raskt vi hadde blitt hjernevasket inn i Connies perverse voldslogikk, som hun selv best uttrykte da hun på et tidspunkt spurte: ”Si meg, skriver du en bok om oss?” Jeg ble defensiv, men svarte ærlig: ”Kanskje en dag, men jeg skal sørge for å beskytte dere alle (fra rettslige skritt).” “Nei, du trenger ikke bekymre deg for det,” sa Connie. “Det eneste jeg ikke ville vært glad for at du skulle skrive om, er den kvelden da jeg brøt meg inn på en restaurant med Woody og stjal sjømat av sult.” Hun visste godt at innbrudd var ulovlig og hadde sterke meninger om det siden en av “nigrene” i nabolaget en gang hadde stjålet kyllingene hennes. Men hun tenkte ikke på å drepe ”niggere” i hopetall som ulovlig eller galt (når hun var full)!

Etter kort tid gjorde tilsynelatende ikke vi heller. Dette var nok en verdifull leksjon hun lærte meg: Voldelige mordere skapes ikke bare ved å slå dem i barndommen. Nei, selv de beste og mest rettferdige av oss kan hjernevaskes inn i disse rollene på kort tid som vi kjenner fra soldater og torturister

Angel mishandlet av Connie, som selv ble mishandlet av faren til høyre

over hele verden – for ikke å glemme amerikansk politi som George Floyds morder.

Etter varme klemmer tok vi farvel med henne og ungene foran den falleferdige tilhengeren med sine plastdekkede vinduer. Jeg visste at jeg ville savne henne – eller i det minste kontakten med den voldelige siden av meg selv hun hadde avslørt for meg. En god grunn til å dra nå var tilstedeværelsen av Connies ravende gale far, som ødela hver samtale med sine sexgale fantasier om Helle. “Kan du virkelig sove i bilen med en så sexy blondine uten å ha sex?” fortsatte han å spørre. Du hører ofte sannheten fra de som er fulle eller gale (han var begge deler). Han uttrykte åpent hva amerikanere vanligvis forestiller seg når jeg inviterer danske kvinner på reisene mine – at om ikke annet er det for å unngå å bli forelsket i fotografiske ofre, som datteren hans, Connie.

Senere i 1996

Jeg hadde skrevet til Woody i flere år og fikk tillatelse fra fengselet til å besøke ham. Etter nesten 20 timers kjøring kom jeg. Som vanlig i Amerika lå høysikkerhetsfengselet i et avsidesliggende område som få familier hadde råd til å kjøre til. Woody hadde ikke hatt besøk på fem år og gledet seg like mye til gjensynet som jeg gjorde. Men det var en sjokkerende opplevelse. Etter at vi begge gikk gjennom alle slags sikkerhetstiltak, kom Woody inn i besøksrommet lenket til hender og føtter, kroppen hans sløyfet med enda flere (og fortsatt tykkere) lenker. Å prøve å nå rundt denne jernmannen følte som å omfavne en romvesen. Det vakre “uskyldige” utseendet jeg husket, til en ung gutt med lange, lyse lokker, hadde blitt blåst bort. Med det korte håret, tatoveringene, de manglende tennene (de hadde blitt slått ut) og sårene på armene, han var en skummel kopi av Sean Penn i Dead Man Walking – men langt, langt verre. Mens jeg hadde vanskelig for å tro på masse mordshistoriene hans den kvelden for fem år siden, var jeg nå i stand til å tro alt om ham. Han hadde blitt brutalt brutalisert i dette

Ingenting igjen av denne vakre unge mannen i fengsel 5 år etter

fengselet, som virket langt verre enn Angola til tross for sistnevntes rykte for å være det verste. Og han hadde tilbrakt halvparten av tiden sin i mørket av isolasjon på grunn av evige disiplinære lovbrudd. Hvor mange kamper, spurte jeg. Han telte tolv med svarte fanger og tre med hvite - alle kamper på liv eller død. Hans 25-årige straff ble forlenget hver gang. Men etter å ha endt nesten utelukkende med svarte, hadde han fått mer respekt for dem. De kunne også slå tilbake! Han fortalte meg om hvor sint han hadde vært da han først – før jeg hentet ham i 1991 – delte en fengselscelle med en svart mann. Han hadde fått smuglet inn en pistol og skutt ”niggeren”. Ikke for å drepe ham (år ville blitt lagt til straffen hans). Han hadde skutt ham i beinet for å få ham flyttet fra cellen.

Det var ikke mulig i dette “høyteknologiske” fengselet, og han hadde lært å leve med sin svarte cellekamerat. “Han knuller ikke med meg, og jeg knuller ikke med ham.” De snakket aldri om raseforhold. Ingen av dem visste engang hva den andre var inne for. Sarah var det eneste av ofrene hans jeg kjente, så jeg følte et spesielt ansvar som hennes budbringer. Siden Woody ikke husket noe av den kvelden

han hadde knivstukket henne, ba han meg fortelle ham i detalj hva som hadde skjedd. “Den stakkars jenta,” sa han flere ganger under talen vår. Om hans “dyrelignende” oppførsel i rettssalen, da han hadde truet henne, kunne han bare huske at han hadde vært “en drittsekk” uten engang å vite at Sarah var til stede. Jeg fortalte ham hvor viktig det hadde vært for Sarah å se Woodys brev til meg der han ba om hennes tilgivelse, og jeg spurte om han var klar for et offer-forbrytermøte for å lege sårene. Etter mye om og men svarte han at han ikke var klar for det. Da gjorde jeg en fryktelig feil. Jeg sa at Sarah hadde vært mer forståelsesfull enn jeg hadde forventet fordi hennes egen bror satt i fengsel. Woodys forsøk på å tenke i medfølelse ble umiddelbart knust, og morderen i ham dukket opp. ”Du må gi meg navnet til Sarahs bror,” krevde han. ”Jeg har hørt fra innsatte overført fra Angola at det er en fange her som er ute etter å drepe meg. Her må du drepe eller bli drept.” Jeg visste at fangen sannsynligvis var Sarahs bror siden den andre broren hennes under samtalene mine med henne fortsatte å si sint: ”Hvis jeg bare kunne få tak i den fyren!”

Så nå var jeg plutselig involvert i en kamp på liv og død og innså at det å være en budbringer, brobygger eller forsoningsmann kanskje ikke var så lett som jeg hadde forestilt meg. I likhet med Vår Herre selv, måtte jeg bestemme hvem av dem som skulle dø! Hvis jeg ikke avslørte navnet, ville det være Woody, vennen min, som en dag sannsynligvis ville fått halsen skåret over bakfra. Jeg visste at jeg ikke ville si navnet til Woody, men jeg visste også at hvis jeg fortsatte å nekte, ville jeg dytte ham bort.

Totalt sett var det å møte Woody igjen en sjokkerende opplevelse. Det var flere grunner til dette, en av dem var at jeg måtte gjennomgå mye av det jeg hadde sagt om ham i lysbildefremvisningen min. Jeg kunne fortsatt skimte det sårede barnet i Woody, men det var vanskeligere og vanskeligere å ikke se ham med samfunnets dømmende øyne. Jeg visste at jeg ikke ville ha mot til å sette denne mannen fri i hans nåværende tilstand, men jeg visste også – som jeg stadig minnet meg selv på – at denne tilstanden var forårsaket av dette samme dømmende engangssamfunnet, for ikke å nevne den ekstra brutaliseringen fengselet hadde utsatt ham for.

Like vanskelig som det var å holde tilbake Sarahs brors navn, var det nesten like vanskelig å ikke fortelle Woody om Dawn, den eneste kjærligheten i livet hans. Samme morgen

ringte jeg moren til Dawn, Adeline; hun var i sjokk. Dawn hadde forsøkt selvmord kvelden før. Hun ble funnet halvdød i en gassovn. Adeline hadde bedt meg om å ikke fortelle det til Woody, men Woody spurte meg om henne. Og det var andre nyheter: Dawn hadde fått barn med Woodys beste venn. Jeg visste at Woody ville drepe ham sammen med broren til Sarah.

I denne korte beretningen har jeg bare antydning av noen av problemene jeg hadde støtt på i mitt forsøk på å være venner med alle parter i en underverden av vold som har sine egne forvirrende regler. Under den tre dager lange kjøreturen tilbake til New York gjennom et deprimerende regn som varte alle tre dagene, tenkte jeg ikke på mye mer enn dette: *MITT amerikanske dilemma.*

1998

Nesten to år etter at jeg besøkte Woody, mottok jeg et overraskende julebrev. Det var fra den verste av de tre seriemorderne - Woodys eldste bror, Sammy, som jeg hadde prøvd å besøke i fengselet (også i 1996). Som leder av en arisk gjeng fortsatte han å myrde svarte i fengselet, for eksempel ved å helle bensin på dem og sette fyr på dem mens de sov. Nå ba han om unnskyldning for at han ikke hadde svart på brevet mitt. Han ble lovlig forhindret, sa han, siden han hadde tilbrakt to år i ”hullet” for å ha knivstukket en svart fange i hjel. Nå ville han imidlertid gjøre noe mer kreativt og spurte meg om noen av vennene mine ville være pennevenner hans. Flere av mine svarte venner i området var fengselsvaktene hans. Etter å ha brukt dem som referanser og ventet i mange år, fikk jeg endelig tillatelse til å besøke Sammy. (Fengselsinspektøren var en kristen som trodde på tilgivelse.) Dessverre, etter å ha kjørt nesten en uke for å komme dit, fant jeg fengselet under låst på grunn av en smitte med svineinfluensa.

Med en svart kvinne i 2003

I 2003 bestemte jeg meg for å ta med meg en svart kvinne for å se hvordan familien ville reagere. “Jeg vil se om de vil drepe deg også,” spøkte jeg til Rikke Marott, en modell fra Danmark. ”Jacob,” sa hun nervøst, ”jeg er en ung, svart kvinne. Du er en middelaldrende hvit mann. Halvparten av mennene i disse områdene sitter i fengsel for å ha drept eller voldtatt svarte.” Jeg svarte: “De dreper også hvite.” – Det gjør det ikke bedre.

Vi dro først for å se Sammys og Johns mor, Rose. Jeg ville

høre mer om hennes bakgrunn. Rose sa at hun kom fra en ekstremt fattig familie: ”Jeg vokste opp langt ute i sumpene, bebodd av nesten ingen andre enn familien vår. Huset vårt hadde bare ett rom, hvor vi alle ni sov. Vi var så fattige at vi alle måtte bli hjemme og hjelpe mamma og pappa på jobb. Som de fleste andre fattige var vi med på å jobbe i sumpene som rekefiskere. Virkelig hardt arbeid. Ikke før jeg var 13 fant myndighetene oss og sendte oss på skolen, men jeg sluttet etter 5. klasse fordi mamma og pappa trengte oss på jobb. Så da lærte jeg aldri å lese og skrive.”

Rikke pekte på sin søte unge datter på veggen. ”Ja, datteren min der forsvant tilbake i ’67. Hun var 16. Jeg fikk en anonym telefon – en stemme sa at hun hadde druknet i en havn.” Rikke spurte: ”Hvem ringte?” ”Kanskje morderen, fordi ingen andre visste hvor hun var. Hun ble aldri funnet. Det er det verste.” Stemmen hennes skalv og øynene fulle av tårer. ”Det er 35 år siden, men jeg har aldri gitt slipp på håpet om at hun skal komme tilbake en dag.”

”Hva med de andre barna dine?”

”Familien vår er forbannet. Det har vært så mange drap og ulykker – vi er forbannet. Stesønnen min sitter i fengsel for drapsforsøk – han kuttet opp magen til en ung jente. Hun

Rose viser bildet sitt av sønnen Sammy i fengselet til Rikke Marott

overlevde, men hun vil aldri kunne få barn.”

Da jeg intervjuet Rose om hvordan Woodys far hadde revet ut livmoren hennes, brøt hun sammen i gråt, flau over at jeg visste om det. Etter at det hadde skjedd, hadde hun skammet seg så mye over å være uten livmor at hun ikke dro til sykehuset på en måned. Selv da gikk hun bare fordi blødningen var så kraftig. I øyeblikkene før tragedien ropte Vincent, som hadde drukket mye, ”Jeg skal sørge for at du aldri kan få barn med en annen mann!” Rose sa at hun ville forlate ham, men før jeg skrudde av kameraet, fortsatte hun med å innrømme at hun hadde drept mannen sin med en øks. Han hadde ikke ”falt ut av sengen” som alle hadde fortalt meg. Hun ble enda mer emosjonell og snakket om drapet på Woodys eldste søster. Adeline hadde fortalt meg i vår at hun hadde begått selvmord i en alder av 16, etter et langt incestuøst forhold til faren. Nå sa Rose at datteren hennes faktisk var blitt myrdet. Nummen av å høre om alle drapene glemte vi å spørre om det også var av faren, da hun raskt fortsatte.

”Jeg har en annen sønn i fengsel for drap på negre,” fortsatte Rose. ”Han drepte folk tilfeldig.” Hun beskrev i detalj (og på video) alle drapene, men unnlot å nevne at ofrene var helt svarte. Rikke sa senere: ”Hun prøver å beskytte meg fordi jeg er svart, men hun trengte det ikke. Jeg følte meg komfortabel med Rose. Jeg kunne føle at hun ikke brydde seg om hvilken farge jeg har. Det som var viktig for henne var at det var et annet menneske som prøvde å forstå hvor hun kom fra.

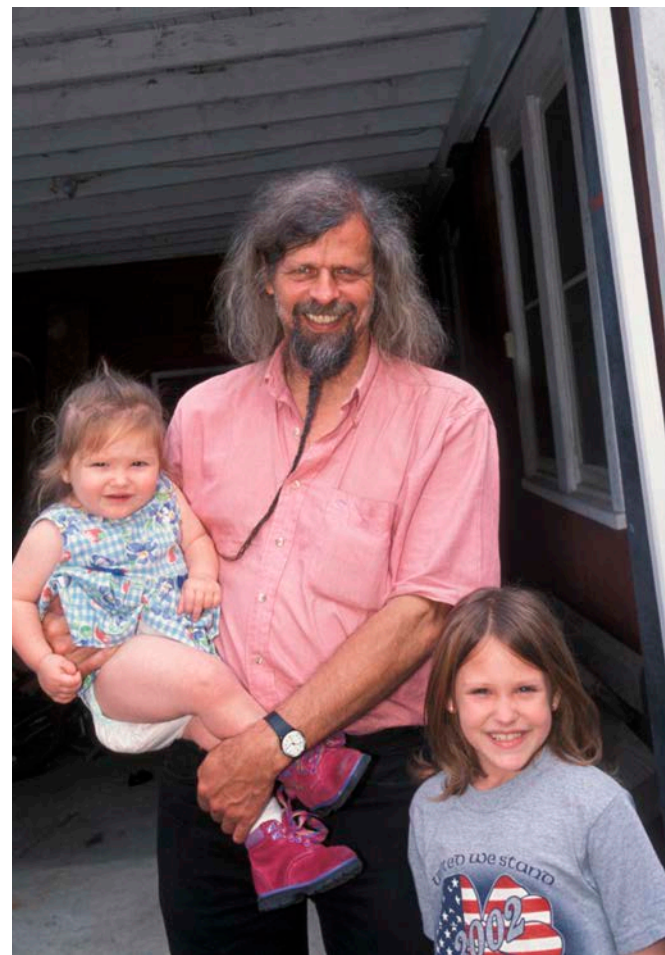
Da vi gjorde oss klare til å dra, sa jeg: ”Vel, Rose, vi er på vei ut for å besøke John.”

”Johns kone er død,” sa Rose. ”Connie ble drept i fjor i en av fyllekampene deres da hun kjørte av gårde i bilen og krasjet den. John er ikke lenger en rekefisker. Han jobber på båt og er borte i flere dager av gangen. Han er ikke i byen akkurat nå.”

”Hva med barna?” Jeg spurte.

”De ble tatt av myndighetene,” sa Rose. ”Min kristne datter har de to yngste. Den eldste, som er 17 år, bor sammen med John og hans nye kjæreste.”

Jeg ble sjokkert, men ikke overrasket. Connies voldelige død ble forårsaket av en farlig blanding av kokain, endeløs alkohol og uhelbredt sinne. Jeg hadde lengtet etter å se henne igjen og var i tårer da jeg tok den lange kjøreturen for å besøke barna hennes. Ville de til og med huske meg etter syv år? Jeg var lettet da vi kjørte opp til deres nye hjem,

9-årige Angel med sin nye søster Sally i 2003

Angel med brev til moren sin om å være et bedre barn

”med en god kristen familie”, og som om jeg var en kjær onkel, kom Angel løpende ut og hoppet i armene mine med ukontrollerbar glede.

Det sies at barn ikke kan huske noe fra før de var 2 eller 3 år, men hun hadde tydeligvis husket meg, da hun kom med min skam for å ha ønsket å slå henne da hun var en pjukk. Heldigvis var ikke dette hennes varige minne om meg. Tilsynelatende hadde hun opplevd meg i barndommen som den eneste ”tilregnelige” outsidersen som var vitne til hvor dypt hun hadde blitt traumatisert. Hennes var en familie som både hvite og svarte hadde flyktet fra der ute i sumpene. Selv om jeg bare hadde vært sammen med den 2 og et halvt år gamle Angel en dag våren 1996 og noen dager på høsten da hun var 3, kunne jeg nå se hvor mye vårt korte besøk på

16 år gamle Natasha elsket Rikke Marott

Med Natasha i 2003 kort tid før hun rømte fra faren

den tiden hadde betydd for henne som 9-åring. Hun dro meg i hånden for å møte den nye familien sin, for å vise meg den yngre søsteren hun hadde skaffet seg og et kjærlighetsbrev hun hadde skrevet til moren sin, nå død, og lovet å være "en god gutt".

Den 17 år gamle Natasha, som nesten hadde drept en svart gutt med steiner og siden hadde sittet to år i fengsel for andre forbrytelser, var like entusiastisk over gjenforeningen vår. Hun var også begeistret over å møte Rikke, som hun ønsket å bli fotografert med ustanselig. De kan ha blitt oppdratt til å "drepe niggere", men smerten deres diskriminerte ikke fargen på kvinnen som ga dem kjærlighet og håp om å lindre den smerten. Rikke, som ble adoptert inn i en kjærlig dansk middelklassefamilie, kom med all overskuddskjærligheten disse hengivenhetsberøvede barna hadde lyst på. Ved mine påfølgende besøk gjennom årene spurte de hele tiden hvorfor jeg ikke hadde tatt med meg den "herlige fargede kvinnen".

2009

Likevel fortsatte familieforbannelsen å hjem søke barna - John klarte å få dem tilbake. Han jobbet offshore, så jeg så

John viser hvordan plenen ble rød av blod i 2009

John med stesønnen og barnebarnet Connie viser våpnene han brukte til drapet kvelden før

John med Natasjas yngste dumpede barn

Angel på to med onkelen Woody som senere voldtok henne

ham ikke igjen før i 2009, nå i en annen trailer med litt land rundt. Jeg kom til å forvente overraskelser når jeg besøkte en seriemorder og tenkte at jeg var ute etter en annen da jeg spurte ham hvorfor plenen hans var rød av blod. Han svarte med den rustne stemmen til en forherdet eldre mann: "Vel, Jacob, du vet at vi alltid gjorde gale ting når vi ble fulle. I går kveld var jeg så full at jeg gikk ut og skjøt på min eneste ku. Kua ble så redd at den hoppet over gjerdet og stakk av. Jeg løp inn for å hente rifla og satte meg på hesten min for å jage den ned. Og etter en vill midnattstur gjennom byen, drepte jeg den jævla jævelen omtrent fem mil på den andre siden av byen. Og i morges dro jeg med min 15 år gamle stesønn ut for å hente den i lastebilen. Vi har nettopp slaktet den her på den blodige plenen." Jeg svarte: "Vel, du dreper i det minste ikke svarte lenger."

"Nei, vi slapper alle av når vi blir eldre. Jeg tror jeg sluttet med det da jeg møtte deg."

Jeg var så lettet over at hans ungdommelige (og dødelige) sinne hadde stilnet at jeg denne gangen dro med ham på reker dypt inne i sumpene, hvor vi for første gang hadde tid til å virkelig snakke om livet hans og hans voldsomme

kamper med Connie, som i slutten hadde kostet henne livet. Det som gjorde meg trist var at begge døtrene hans, som jeg hadde kommet for å se, hadde forsvunnet.

Natasha hadde flyktet fra ham omtrent da jeg så henne sist og hadde nå to barn som hun hadde dumpet sammen med John. Han visste ikke hvor hun var; "sannsynligvis i fengsel igjen," gjetten han. Og Angel var nå i fengsel. Woody hadde etter 16 år blitt løslatt på prøveløslatelse og flyttet inn hos John. Han hadde voldtatt 13 år gamle Angel og gjort henne til en narkoman. John var så rasende at han satte sin egen bror tilbake i fengsel – denne gangen på livstid – for å ha brutt prøveløslatelsen. Angel var heller ingen helgen. Som 13-åring hadde hun stjålet en bil for å ta noen av vennene hennes til en McDonald's og ble dømt til et ungdomshjem. Hun rømte et år senere ved å stjele en av deres gule skolebuss. Jeg aner ikke hvordan hun, liten som hun var, i det hele tatt kunne ha nådd fotpedalene. Kanskje hun ikke kunne det siden hun krasjet bussen, totalt. Hun sonet nå en dom på flere år i et fengsel så langt unna John ikke hadde råd til å dra dit. John, observerte jeg, sammen med sin nye kone, prøvde å gjøre en bedre jobb med å oppdra sine to barnebarn enn han hadde gjort med døtrene sine. Den ene hadde fått navnet Connie etter deres døde bestemor. Jeg følte at John nå var på rett spor og var mer bekymret for Natasha og Angel.

2012

Jeg fant ikke Natasha før i 2012. Hun kontaktet meg fordi hun ville ha min hjelp til å sende faren sin i fengsel. Hun hadde lært av Rose, bestemoren hennes, at det faktisk var John som hadde begått drapet på markedsplassen som onkelen Sammy sonet en livstidsdom for. Selv om Natasha aldri hadde møtt Sammy, følte hun at det var samvittighetsløst av ham å bli innelåst når hun visste at hennes egen far hadde drept langt flere svarte. Jeg hadde aldri forstått hvorfor Sammy hadde fått livstid for å ha myrdet en svart far foran familien sin når Woody tydelig sa på båndet mitt at det var John som begikk forbrytelsen. (Sammys overbevisning hadde vært grunnen til at jeg ofte tvilte på Woodys historie.) John hadde til og med vist meg hvordan han hadde vridd kniven i offerets hjerte. Siden det var så mange vitner til forbrytelsen, Sammy og John visste at en av dem skulle i fengsel. Ifølge Natasha inngikk brødrene en avtale på stedet. Sammy tilbød seg å ta rappen "fordi du, John, prøver å oppdra en familie. Jeg har ingen barn og er etterlyst for så mange andre ting at jeg ender i

Med Nastasha under vår terapeutiske samtale i 2012

Natasha med de gale matlagingsvennene sine i "hullet" samme kveld

Natasha og venner i nattbaren

Drikker Tequila "shots" fra Natasjas bryster

Natasha og Angel på familiebilde

fengsel uansett."

Wow, tenkte jeg. På grunn av denne bisarre ærefulle avtalen, som ble inngått for å hindre Natasha fra å være farløs, ønsket Natasha sin egen far i fengsel.

Hun var nå 23 og jeg følte at dette var tiden for å spørre henne hvor mye hun kunne huske av drapene som hadde skjedd i barndommen hennes. Jeg satte et videokamera opp foran oss i en bråkete bakgård bak hytten hun bodde i. Hun insisterte på at vi først skulle kjøpe en flaske whisky: "Jeg har så mye å fortelle deg."

Først virket det som om hun så lenge hadde undertrykt minnene at de bare dukket opp igjen med vanskeligheter, men etter et par timer fikk jeg ideen om å spille et lydklipp fra det digitaliserte showet jeg hadde laget 20 år tidligere med henne onkel Woody. Da jeg spilte dette båndet, brøt hun sammen i gråt og begynte å riste voldsomt mens jeg holdt henne. Det var som om det åpnet dype sår fra barndommen hennes, og hun fortalte meg hvor ofte hun hadde hjulpet med å rense bilen for blod etter at John hadde vært ute og "drept niggere" og om noen av drapene hun selv var vitne til.

"Vi var på veien, og denne svarte fyren i en liten Honda avbrøt faren. Far jaget ham ned og klippet ham. Jeg så denne negeren tumle ut i grøfta – pappa bokstavelig talt klippet ham i 50 miles per time. Pappa satt bare og lo og sa at denne jævla tispa ikke kommer til å kutte noen andre. Så et døgn senere kom det på radioen, at om det var noen vitner til å komme frem. Det var en belønning og alt."

"Så du hørte det på radioen, og du visste at det var faren din."

"Ja, jeg var der med ham."

"Og så følte du anger. Var det første gang du følte at noe var galt?"

"Ja, omtrent den eneste gangen jeg trodde noe var galt - fordi jeg så det med mine egne øyne."

"Bare fordi han var ønsket for det?"

"Jeg vet ikke om det var fordi han var ønsket for det, men jeg var der og så alt. Jeg er ikke en voldelig, voldelig person. Ikke misforstå meg. Jeg har mange sinneproblemer, og hvis noen gjør meg forbanna, vil de se det verste av meg, men jeg er ingen kaldblodig morder. Pappa vil se deg i øynene og stikke deg - bare for at du står der. Han har ingen skyld, ingen anger."

"Men visste du ikke at det var galt å drepe folk?"

"Nei, vi ble oppdratt til å drepe niggere, så hvordan kunne jeg det? Ikke før jeg var rundt 14 og hørte at på radio begynte jeg å snu meg mot pappa. Og kort tid etter at jeg så deg og den fargeglade damen sist, løp jeg hjemmefra."

Jeg var i sjokk fordi hun nå ønsket å bruke båndet mitt av Woody som bevis i retten mot sin egen far. Hun elsket ham, men så ham nå som en ubarmhjertig morder. Og likevel hadde John i løpet av årene blitt min betrodde venn. Han ville fortelle meg hva som helst, men jeg trodde eller håpet på en eller annen måte alltid at han bare skryte. Dessuten så jeg alltid på ham som et offer.

Whiskyen og de forferdelige blodige detaljene gjorde oss begge stadig mer begeistret. Hun satt ved siden av meg foran kameraet og begynte å kysse og klemme meg (ivrig fotografert av sin nye kjæreste - faren like etter til hennes

tredje barn). Hun gjorde dette mer og mer - en reaksjon på gleden over å løfte fra hjertet noe hun hadde fortrent så lenge. Mens hun snakket om faren sin, fortsatte hun å rettfærdiggjøre handlingene hans med setninger som "Faren min ville ikke bli knullet over av negerne." Jeg fant opp noen flere ledetråder om Johns fortid på språket hennes, men det var hun selv som tilfeldig nevnte voldtektens hans.

"Bar faren din voldtatt? Av hvem, faren hans?"

"Ja, han ble voldtatt som barn. Før han var tretten. Og Sammy også. Hele tiden."

"Hvordan vet du at?"

"Fordi faren min fortalte meg når han var full."

"Hvordan fortalte han deg?"

"Vi snakket om mange ting, og han sa at han hadde blitt utnyttet som barn. Jeg sa: 'Hva mener du, utnyttet?' En gang sa han: 'Baby, grunnen til at jeg var så overbeskyttende mot deg da du var ung, var på grunn av det som skjedde med meg da jeg var barn.' Han ville ikke gå i detalj - hvorfor skulle han det? Han er en voksen mann. Så jeg ba ikke om mer. Visse ting ga meg og ham skyld. Som far og datter kan vi forbanne hverandre, men når det kommer til stykket, vil vi stå rygg mot rygg og kjempe gjennom slike ting uten å vise følelser."

Senere den kvelden ville jeg se at slike følelser blir utløst på forskjellige måter. Vi var begge følelsesmessig knust etter disse daglange avsløringene, der hun, som øyenvitne, hadde bekreftet de grufulle drapene på svarte Woody hadde fortalt meg om 20 år tidligere. Enda viktigere, hun hadde også gitt meg den dypere forklaringen på det hele: det var forankret i dypt uhelbredt sinne, som i seg selv stammet fra konstant voldtekt av to små barn eller unge gutter.

Vi var helt utslitte på slutten av dagen, men Natasha insisterte nå på at jeg skulle ta henne med til vinmonopolen. Etter det ville hun ta meg "inn i hullet", som jeg visste var det verste stedet i Amerika. Nede i hullet (henge ut for kriminelle narkomane) fikk vi selskap av vennene hennes - de villeste skumleste crack-hodene og meth-kokerne jeg

Bærer Natasha hjem klokken 5 om morgenen

noensinne har sett. Med Natasha nå tydelig ute av hodet, tvang en av dem oss inn i leiebilen min (meg i baksetet og Natasha foran). Den villeste turen i mitt liv skulle begynne. Vi kjørte 100 miles i timen gjennom gatene - mot trafikken i enveiskjørt gater og gjennom mørke bakgater, ofte med søppeldunker flyvende rundt oss akkurat som en Hollywood-jaktscene. Flere ganger prøvde Natasha å drepe seg selv ved å kaste seg ut døren. Til å begynne med tenkte jeg: "Fan! Hvorfor tegnet jeg ikke forsikring på leiebilen på flyplassen i Atlanta?" Litt senere tenkte jeg: "Hvorfor fikk jeg ikke livsforsikring?" Jeg var helt sikker på at med en så full og dopet sjåfør var livet mitt i ferd med å ende akkurat på samme måte som for Natasjas mor. Sent på kvelden, etter en høyhastighetsjakt over mange elver og sumper, havnet vi i en tom bar der Natasha våknet. Hun tok frem kniven, krevde skudd for oss alle og insisterte på at jeg skulle drikke dem fra et glass klemt mellom brystene hennes. Lokal tradisjon, tror jeg de sa. Jeg følte meg tryggere blant knivene deres enn når jeg kjørte med dem, så jeg utsatte turen hjem til Natasha hadde besvimt. Hun virket så "død" at vi trodde hun hadde fått et hjerteinfarkt. Vi bar henne ut til bilen og kjørte hjem, hvor klokken 5 om morgenen, vi bar den

Angel gravid med sin midlertidige ektemann i 2012

enormt tunge kroppen hennes – den lignet morens med all vekten hun nå hadde fått – inn i stua. Jeg flyktet fra åstedet, lettet over at jeg var i live, men fryktet at politiet skulle dukke opp og sammenligne bulkene i bilen min med tingene vi hadde ødelagt den natten. Natasha, som det skjedde, var gravid og fødte like etterpå. Da hun landet i fengselet igjen, ble også dette barnet tatt fra henne.

Senere samme dag var lykken med meg og jeg fant Angel i en fjern by. Jeg hadde ikke sett henne på nesten 10 år (hun hadde sittet i fengsel) og ble igjen overrasket over at hun kom løpende ut for å omfavne meg på samme måte som da hun var 9. Nå 19 var hun gravid. Mannen hennes var en grov Hell's Angel-type som lignet den unge fengselsbrutaliserte Woody. Natasha hadde ikke meldt min ankomst siden de ikke lenger holdt kontakten. Da jeg nevnte Natasha ville ha faren deres i fengsel, kunne ikke Angel forstå hvorfor, men da hadde hun vært for ung til å være vitne til alle drapene. Som 2-åring hadde hun først lært ordene hun ville huske som sitt første – "Vi dreper niggere" – uten å forstå hva de betydde. Etter år med å ha utøvd raseriet til foreldrene sine og dømt henne til å være

"den dårlige", ville hun blitt løslatt fra fengselet og ønsket å stifte familie. Da jeg satt der og intervjuet henne, ble jeg igjen slått av hvor liten hun var. Hun var håpefull med tanke på fremtiden, og før jeg dro, ba hun meg ta noen bilder av henne med mannen hun hadde giftet seg med i Johns hus. Selv om hun bodde relativt komfortabelt med ektemannens foreldre, ville hun tydeligvis ikke at jeg skulle dra.

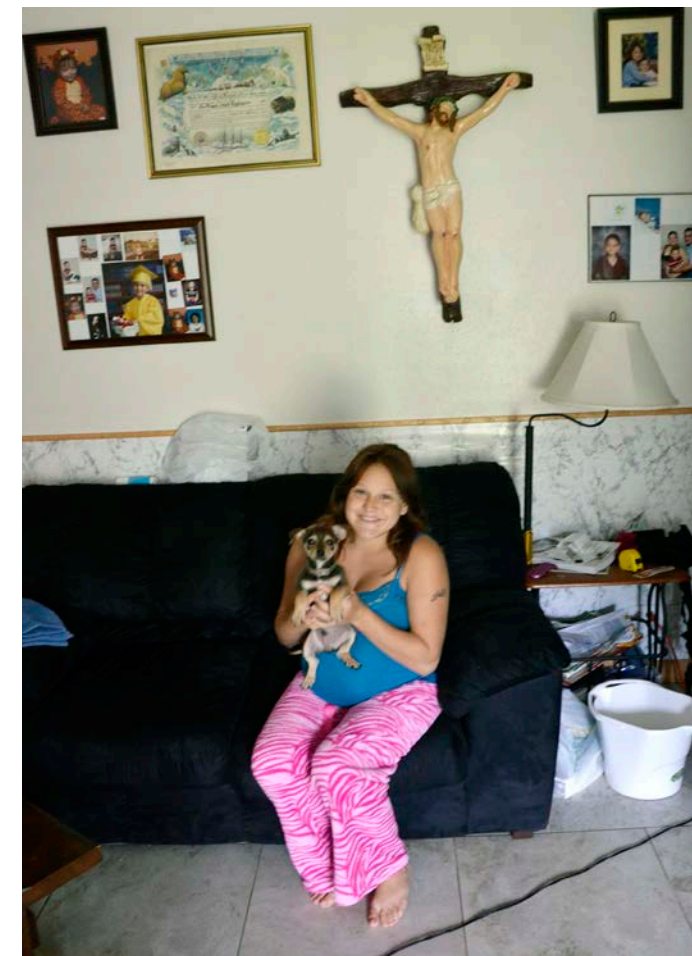
De neste åtte årene sendte Angel meg det ene desperate brevet etter det andre til tross for at hun knapt var i stand til å skrive. Først om fødselen til de to barna deres, med nøyaktig størrelse og vekt på hver, deretter om hvordan mannen hennes hadde forlatt henne og hvordan hun hadde havnet i en trailer som var like nedslitt som den hun var blitt født i – skitten stakkars og alene med sine to barn. Så kom det ene ropet etter det andre fra ulike fengsler etter at barna hennes var blitt tvangsfjernet. Da jeg spurte om Natasha, visste hun bare at hun også satt i fengsel. Mer nylig, etter å ha sonet dommen, fant Angel en ny ektemann, fikk en baby med ham og virket ganske fornøyd. Nå sender hun meg rop om hjelp når John, faren hennes, har vært innlagt på sykehus – et resultat av årevis med mye

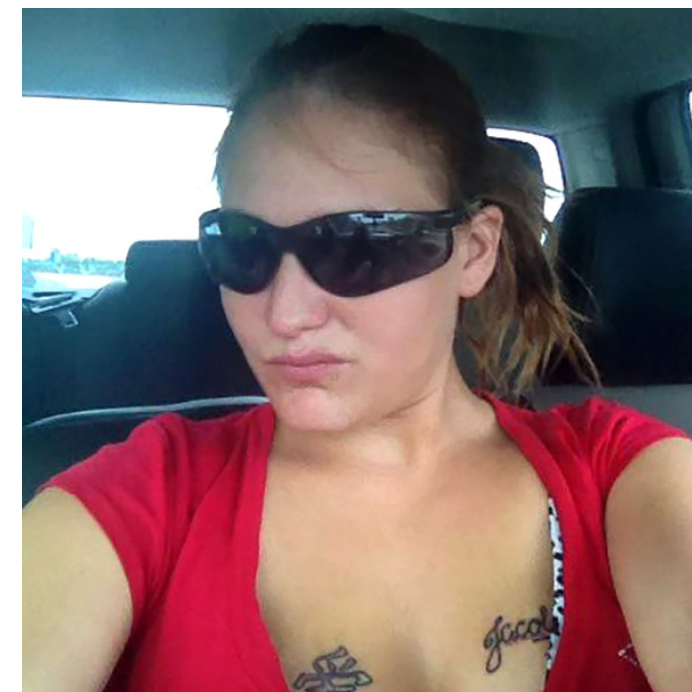
Connie banket opp Angel - "den dårlige" - i 1996

drikking. "Pappa vil se deg. Kom tilbake, Jacob. Jeg betaler flybilletten." Det er åpenbart at hun ikke aner hvor langt unna Danmark er eller hvor dyr en slik billett er. I løpet av de siste årene har deres siste desperate håp vært president Trump, og Angels nye ektemann skriver lange innlegg på Facebook om "den urettferdige behandlingen Trump fikk etter alt han har gjort for oss stakkars mennesker".

Selv om jeg føler at denne traumatiserte familien har blitt urettferdig behandlet av alle oss vinnere i samfunnet, er en ting mitt 30-årige vennskap med dem har lært meg viktigheten – uansett hvor lite tid vi har til overs fra våre travle karrierer – for å gripe inn som reddende engler på vegne av de mishandlede og forsømte barna rundt oss. For selv om jeg bare tilbrakte noen dager med Angel da hun var 2-3 år gammel, glemte hun meg aldri, som hun gjorde klart en dag da hun var 9 og en ettermiddag da hun var 19. Den dag i dag skriver hun konstant og ringer meg, og har nå til og med navnet mitt tatovert på brystet hennes (som vist her).

Gravid Angel lykkelig i hjemmet til svigerforeldrene 2012

Skilt og alene med to barn og Jacob tatovering 2018

Del to

Romerne 7:15, 18-19

What happens to a dream deferred?

Does it dry up
like a raisin in the sun?
Or fester like a sore—
And then run?
Does it stink like rotten meat?
Or crust and sugar over—
like a syrupy sweet?
Maybe it just sags
like a heavy load.

Or does it explode?

1987 - Jeg taler ved Tufts university, MA

Ghettoen i våre sinn

Tretti år med rasisme-workshops for amerikanske studenter har bekreftet min tro på folks grunnleggende gode intensjoner. De vil samle mat til gettoene eller holde hender over hele Amerika, slik studentene sett nedenfor, for rasisme i dag har lite med hudfarge eller religion å gjøre. Jeg hører ofte hvite si at de skulle ønske de kunne adoptere svarte barn "slik at de kan bli akkurat som oss". Dermed er det deres forskjellige oppførsel vi "klandrer" og "distanserer oss fra" i vår rasistiske tenkning. Den forskjellige oppførselen vi danner mennesker med når vi i århundrer ekskluderer svarte i USA eller romfolk i Europa. Eller den annerledes oppførselen fra å være formet av undertrykkende kulturer og diktaturer, slik mange av våre innvandrer-muslimer – eller våre tidligere østeuropeiske jøder – kom med.

Vår selvforståelse som "liberalsinnede" nordboere settes derfor på den første virkelige prøven når vi plutselig står overfor en innvandrer fra utenfor "vårt" territorium, en hvis oppførsel er uforståelig i forhold til "våre verdier".

Her i del 2 skal vi se på hvordan vi, uansett hvor gode intensjoner vi har, har en tendens til å reagere når millioner av fattige (kristne) svarte fra det amerikanske søren eller innvandrere fra fattige muslimske land søker tilflukt i nord i håp om å endelig bli betraktet som likeverdige. Lever vi opp til våre høye idealer og inkluderer dem i samfunnet vårt? Eller flykter vi fra utfordringen til "unnvikende rasisme" og tvinger dem inn i en undertrykkende ghetto, enten det er faktisk eller mentalt?

1986 - 5-6 millioner holder hender over hele Amerika som en del av "We are the World"-kampanjen

1974 - Greenville, NC

1973 - Boston

1975 - rural Eastern SC

1974 - Queens, NYC

Ideologiske skylapper

(eller 5. Mosebok 15:7-11)

Overalt hvor jeg går møter jeg en sjokkerende mangel på forståelse blant mennesker for lidelsen som er rundt dem. Folk i nord snakker om fattigdommen i sør, men klarer ikke å se fattigdommen i sine egne ghettoer. Folk i Østen snakker om den indiske fattigdommen i Vesten uten å se sin egen svarte fattigdom; folk i vesten snakker om de svartes fattigdom i øst, men ser ikke indianernes fattigdom på egen dørstokk. Og i sør snakker man ikke om fattigdom i det hele tatt.

Jeg så det mest slående eksemplet på denne blindheten i Mississippi da jeg fikk skyss med en representant av den vanlige optimistiske typen. Han snakket om og om hvordan dette var et land med muligheter for alle. Alle kan lykkes, hvis bare de vil. Hvem som helst kan bli millionær på ti år. Hvis du har krefter og lyst kan du trekke deg opp etter støvelstroppene. Jeg hører de samme frasene så ofte mens jeg sykler nedover en vei med hytter på begge sider, at jeg sannsynligvis ikke ville ha lagt merke til det hvis vi ikke akkurat den dagen hadde passert gjennom en fullstendig oversvømmet strekning av deltaet. Det var i den fattigste delen av Mississippi, hvor du nesten ikke ser annet enn hytter med blikktak bebodd av fattige leieboere, hvis eneste eiendom ofte bare er et muldyr og et par griser. Mississippi-elven hadde nylig flommet over sine bredder og mange druknede muldyr og griser lå langs veien. Folk satt på takene til hyttene sine, og noen steder stakk bare skorsteinen opp over vann. Andre rodde rundt husene sine i båter og prøvde å redde sine druknede muldyr. Etter at vi hadde kjørt gjennom disse omgivelsene i omtrent en time spurte jeg ham om han kjente til uttrykket ”å la folk padle sin egen kano”, hvoretter jeg ba om å få slippe selv

1974 - NYC

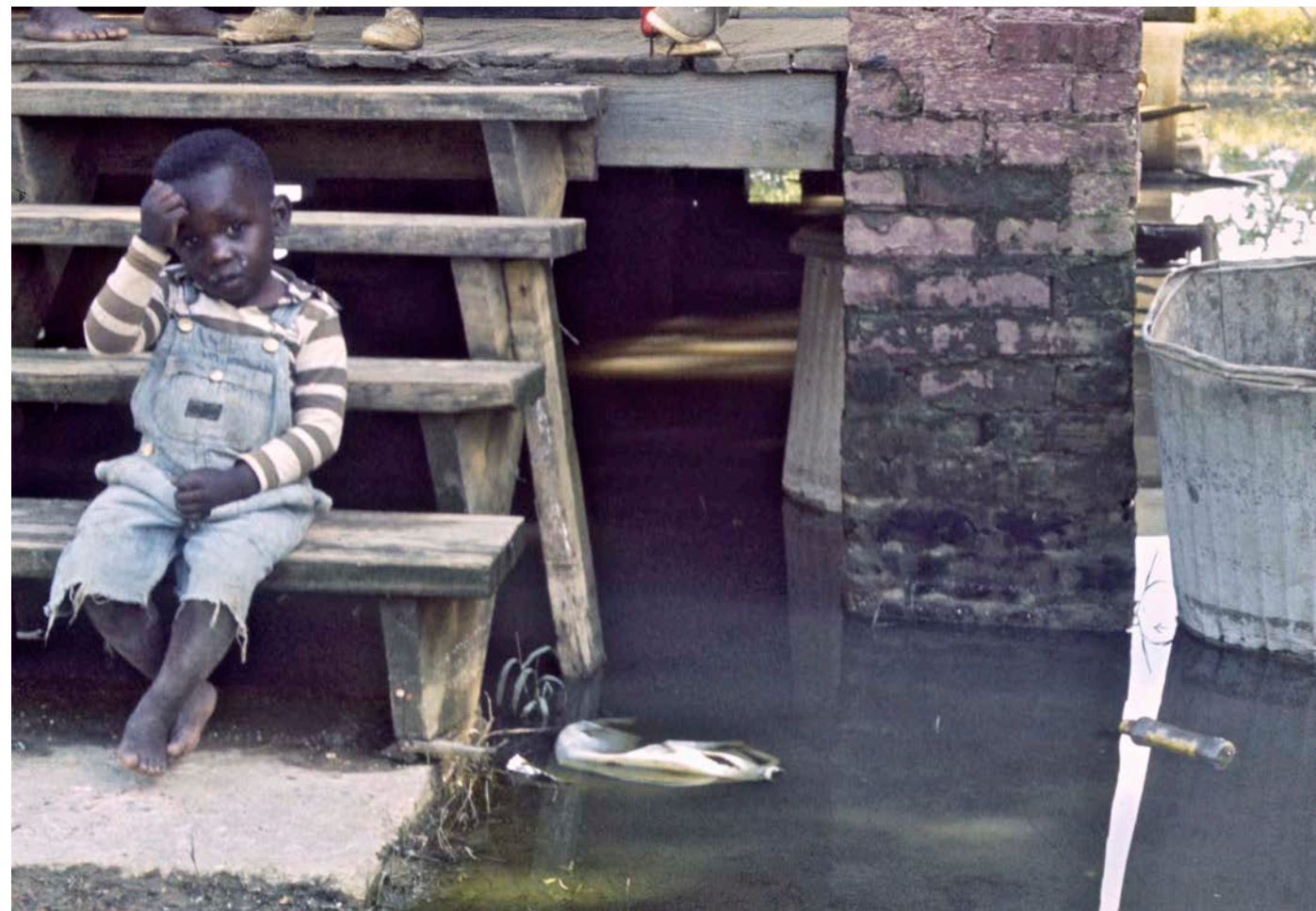
om jeg visste at det kunne gå dager før jeg fikk en ny. tur i den delen av Mississippi.

En dag spaserte jeg nedover gaten i Detroit med en svart kvinne som hadde vært en svart panter da hun var seksten, men som nå var trotskist og feminist. Vi var på vei til et trotskistmøte, så det må ha vært på en fredag. Jeg går alltid på slike møter på fredager i de store byene, da de vanligvis serverer gratis kaffe og kake. Søndager og onsdager pleier jeg å gå på kaffetreff i kirkene. I en kirke tar det normalt bare en time før du får kaffen din, men hos trotskistene må du virkelig gjennom helvete før du får din endelige belønning. Ofte må du sitte gjennom en stiv tretimers preken om å redde ”massene”, men så kaster du deg på den annen side på kaken med mye mer glede etterpå. Vel, denne fredagen, da vi var på vei til vårt kake-for-massemøte, gikk vi forbi en tigger på gaten som sto med utstrakt hånd. Så skjedde det jeg minst forventet: kvinnen avviste tiggeren totalt og slo hånden hans vekk. Jeg ble ganske sjokkert og spurte henne hvorfor hun ikke hadde gitt ham noen penger, siden jeg visste at hun hadde noen. “Den slags tull må vente til etter revolusjonen,” svarte hun. Jeg tenkte litt over det og spurte litt provoserende: ”Vel, men hva om revolusjonen ikke kommer i løpet av hans levetid?” Det ble ikke snakket mer om emnet.

I motsetning til middelklassen, som disse to tilfellene kommer fra, er mennesker i overklassen ofte rørende hjelpsomme overfor de fattige og deres lidelser, hvis de ved et uhell får øye på dem. Jeg møtte et rørende eksempel på dette i Gainesville, Florida, da jeg bodde sammen med

1973 - NYC

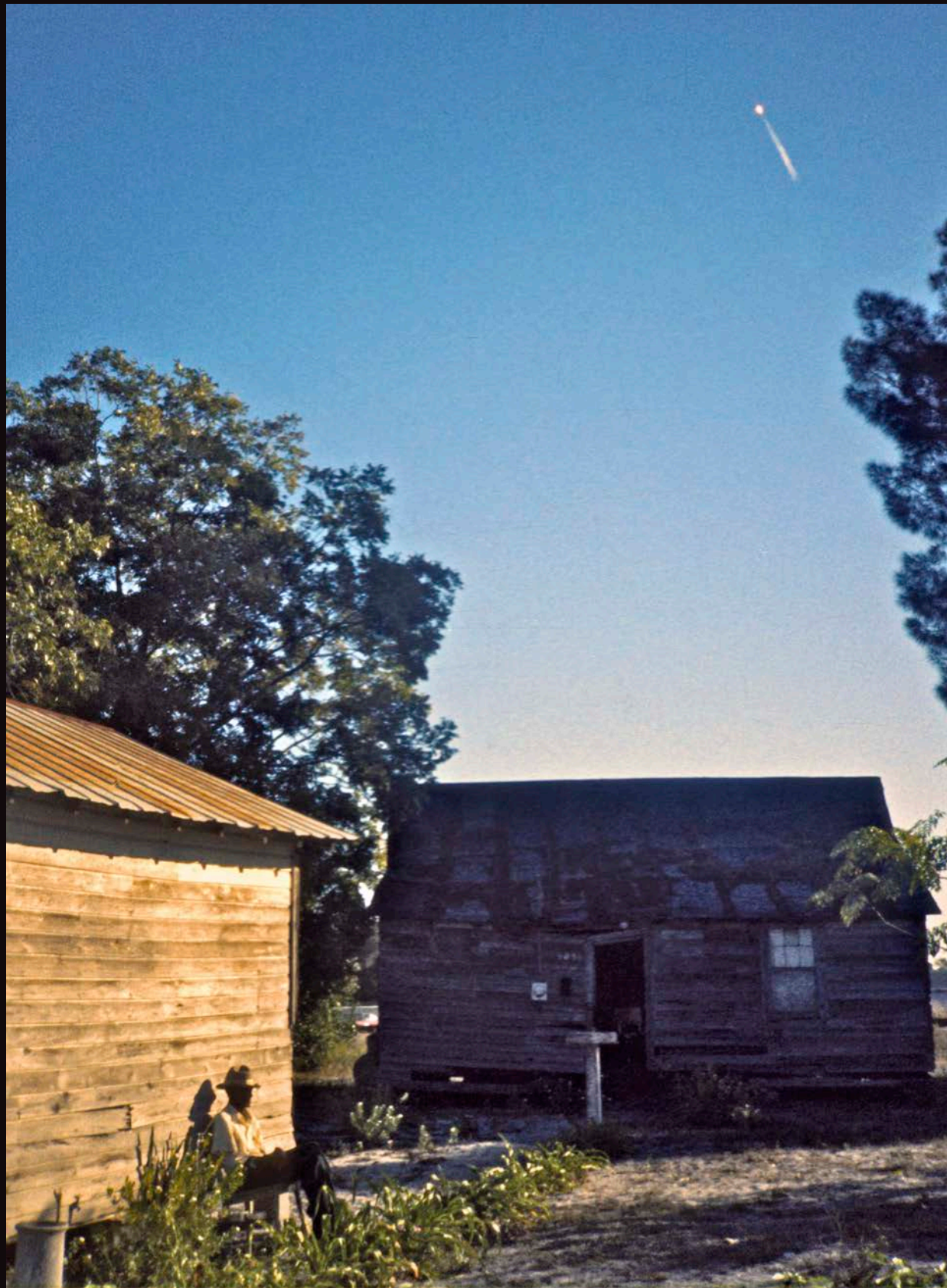
1973 - flom i deltaet rundt Greenwood, MS

en rik mann som eide et forsikringselskap. En dag gikk jeg med ham da han var ute og hjalp en leieboer med å trekke det eneste muldyret sitt ut av et gjørmehull det hadde falt ned i. Leiebonden sto nede i gjørmehullet i vann opp til halsen og slet med å holde muldyrets hode over vannet, mens rikmannen satte seg opp i helikopteret sitt og prøvde å heise ut muldyret. Situasjonen var så mye som en tegneserie i en kommunistisk avis at jeg ikke kunne la være å le, men verken proletaren eller kapitalisten kunne se det morsomme i det. Det ville vært perfekt om den rike mannen selv ramlet ned i gjørmehullet, tenkte jeg. Mitt fromme håp gikk faktisk i oppfyllelse, for kort tid etter, da han landet og nærmet seg vannhullet, skled han i gjørma og brakk uheldigvis beinet. Siden han måtte ligge en stund til, fikk jeg låne Mercedesen hans, og det var under en av mine kjøreturer i den jeg fant Lindas hytte langt ute på en øde bakvei.

En dag hentet playboy-millionæren Tommy Howard (side 170) meg i Jaguaren sin og tok meg med til et fancy skianlegg hvor han brukte tonnevis med penger på å score ”jenter”.

Likevel ble han så imponert over mitt vagabond-slagord, “Sikkerhet er på veien uten penger”, at han først ga meg nøkler til sitt fancy hjem, men like etter fant datinglivet hans så tomt at han solgte all virksomheten sin til “leve etter din vagabond-filosofi” og tilbrakte de neste 7 årene på å haike og reise over hele verden. I Afrika fikk han sin første svarte venn noensinne. Ironien var at han bodde i en by som var 50 % svart, men aldri hadde hatt en svart i huset sitt bortsett fra de jeg kom haikende med. og min vagabond-sosiologi hadde for lenge siden lært meg at min outsider-lomme-filosofi om å finne lykke og trygghet ville være en krenkelse hvis den ble omgjort til ideologi. Enten du har ingenting eller for mye penger er det arrogant blindhet overfor alle de som gjennom ulykke har blitt tvunget inn i hjemløshet og fattigdom. At Tommy siden kunne bytte til en enorm bobil der han skrev reiseboken sin “The Freedom Machine” - mens jeg siden kunne reise rundt i min spesialtilpassede varebil og forelese om “friheten til å si ja” - demonstrerte igjen vårt felles hvite privilegium i en ufritt samfunn.

Fra brev

1974 - Titusville, FL

1974 - rural Greenville, NC

– *Tror du den svarte mannen er fri i dag?*
Eks-slaven Charles Smith: – *Nei, han har aldri vært fri.*

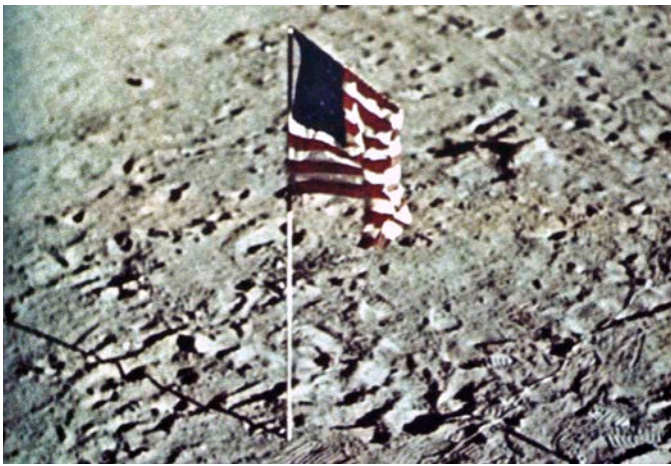
Som USAs eldste statsborger ble Charles Smith invitert til å være æresgjest ved oppskytingen av en månerakett. Han avsto fordi han nektet å tro at en mann kunne nå månen. En morgen, i et område i nærheten av hjemmet hans, hvor jeg fremdeles av og til kjørte på vogner med muldyr, så jeg gjennom sprekkene i hytten jeg hadde bodd i, en rakett. Men denne gamle mannen, Cape Canaveral's nærmeste nabo, la ikke merke til det da raketten sakte steg opp over hans falleferdige hytte. Han hadde verken strøm eller radio til å informere ham om dette milliardprosjektet. Selv om han hadde blitt fortalt, var han for underernært, for syk til å løfte hodet og se på raketten.

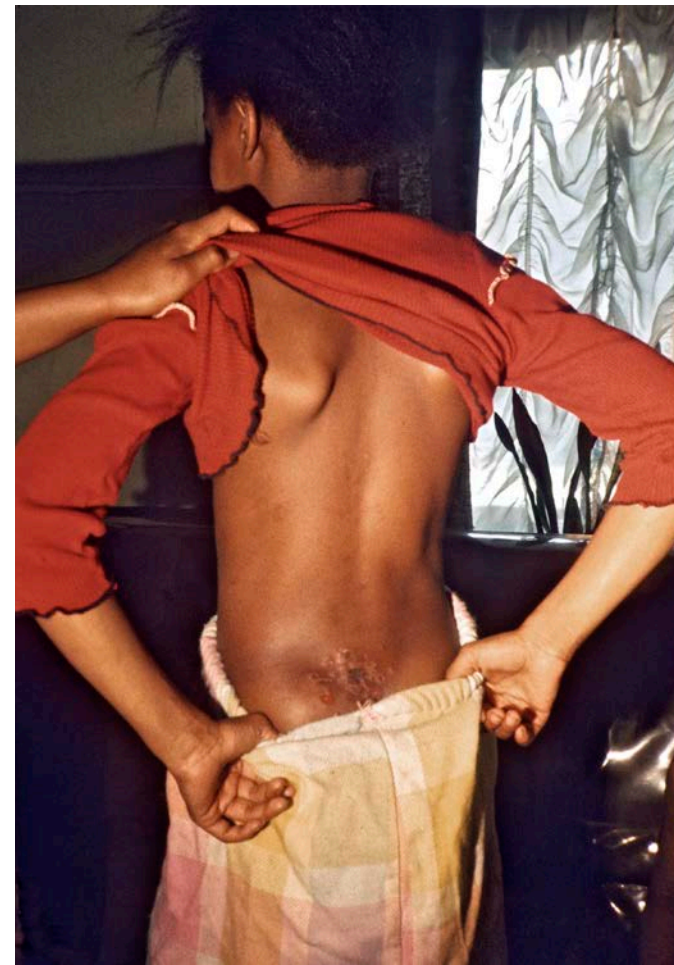
1972 - Lower East Side, NYC

1972 - Lower East Side, NYC

1974 - Bronx, NY

1973 - East Detroit

1974 - Chicago

*A rat done bit my sister Nell
with whitey on the moon
her face and arms began to swell
and whitey's on the moon.
I can't pay no doctor bills
when whitey's on the moon
ten years from now I will be paying still
while whitey's on the moon,
You know, the man just upped my rent last night
because whitey's on the moon.
No hot water, no toilet, no light
'cause whitey's on the moon.
I wonder why he's upping me
because whitey's on the moon?
Well, I was already paying him 50 a week
and now whitey's on the moon.
Taxes taking my whole damn check,
the junkies making me a nervous wreck,
the price o f food is going up
and if all this crap wasn't enough,
a rat done bit my sister Nell
with whitey on the moon,
her face and arms began to swell
and whitey's on the moon.
With all that money I made last year
for whitey on the moon,
how come I don't got any here?
Hm! whitey's on the moon...
You know, I just about had my fill
of whitey on the moon,
I think I'll send these doctor bills
airmail special...
... to whitey on the moon!*

1973 - East Detroit

1973 - East Detroit

1973 - anywhere

Seks hundre svarte babyer i Chicago døde av rottebitt og underernæring året et flagg ble plantet på månen. Jeg bodde hos en familie i Detroit, og fire av barna ble bitt av rotter mens de sov. Gråten deres ble overdøvet av bilistene som rev seg langs motorveien rett utenfor huset.

Fanget i vårt eget system, må vi hvite kjøre motorveier for å komme oss fra våre beskyttede forsteder til jobbene våre i sentrum uten å bli konfrontert med rottene, elendigheten og volden i gettoene. Men hva ble gjort mot oss i barndommen for å få oss til å undertrykke vår naturlige kjærlighet til andre? La oss bokstavelig talt kjøre over dem uten en tanke? Hvilke indre sår kan få oss til å skape en slik infernalsk lyd i dette hjemmet for vår delte uhelbredte smerte?

- Keep your house clean.
- Keep your food in covered jars or cans.
- Keep your garbage pail tightly covered.
- Do not throw garbage in the yard, hallway or dumbwaiter shaft.
- Keep your baby's crib clean.
- Wash your baby's face and body before putting him to bed. Rats follow the smell of milk.
- Watch your baby afterward.

Your landlord has been notified by the Health Department that he must exterminate the rats in your building. You can help get rid of rats in your own apartment. If we all cooperate, we can get rid of this nuisance.

DEPARTMENT OF HEALTH

1974 - NYC

1973 - Baton Rouge, LA

Ja, vagabonden som vandrer til fots under trafikkerte motorveier vil se samfunnet ganske annerledes enn bilisten inne i systemet. Når du kommer opp fra sør en sen vinternatt, blir du skremt av farten i trafikken. Du ser den passere på de høye motorveiene og innser at din eneste sjanse til å lykkes er å komme opp dit i all den farten. Du prøver å klatre opp de isete bakkene, men fortsetter å skli tilbake. Din sørstatsdrøm om å forlate den "svulmende heten av urettferdighet og undertrykkelse" blir til et mareritt når du innser at de iskalde bakkene ikke fører til fjell som har blitt gjort lave eller røffe steder som har blitt jevnet ut som i Dr. Kings drøm. Til slutt gir du opp den sisyfiske klatringen og vandrer til fots i skyggen av de mørke søylene under veibanene. Selv om søylene virker som de samme gamle greske plantasjesøylene som allerede begrenser deg til en ny ghetto, har du fortsatt håp.

Du har ennå ikke innsett at du er i ferd med å gå inn i en delt verden, en grufull erkjennelse av HG Wells' The Time Machine, befolket av to forskjellige raser. Eloiene er skapninger av lyset som livet er en piknik for, bortsett fra om natten, når mørke underjordiske vesener dukker opp for å tære på dem. Morlockene, som styrer alt maskineriet, tåler ikke lys. Verken Morlocks eller Eloie er ekte; de er aspekter av menneskeheten som deres levekår ledet i en bestemt retning.

Som en vagabond vil du se denne skremmende visjonen om våre ulike samfunn i dag – den påtvungne ghettoiseringen av millioner av sørstatssvarte, som migrerte mot velstand og håp i nord akkurat som i dag muslimske immigranter

har blitt trukket til Europa. Du ser på andre – kanskje mer menneskelige – termer enn sosiologen. Du forstår at for vennene mine med boken min (høyre bilde), har det ikke vært mobilitet oppover siden jeg møtte dem for 42 år siden. De sitter fortsatt fast i de samme hyttene (bilde til venstre), fortsatt innelåst generasjon etter generasjon i en permanent underklasse, bokstavelig talt overkjørt av travle sjåførere og dundrende lastebiler. Vagabonden har fordelen av å stå på utsiden og kunne bevege seg raskt mellom ulike miljøer. Disse miljøene er ikke bare tall og statistikk, siden du bare kan overleve blant Eloie og Morlocks hvis du, til tross for hva verden rundt deg antyder, tror at de også er mennesker.

Selv om disse høye motorveiene symboliserer den fattige immigrantens kamp mot et umenneskelig system, er de like representative for maktesløsheten til de som kjører på dem – over stadig mer misantropiske og øde byer som de, som et resultat av forvrengte prioriteringer, ikke lenger tør navigere til fots. I disse golde, angstfylte og tilsynelatende "nøytronbombede" landskapene, blir en bil en nødvendighet. Det rimelige svaret er derfor å skape enda mer konkret spaghetti og menneskelig sterilitet, som er grunnen til at det ikke lenger er nok penger til offentlig transport for de fattige. Samtidig fortsetter vi egoistisk å ødelegge klimaet slik at ytterligere millioner av flyktninger fra sør vil flykte nordover og må bli innkvartert av våre barn i fremtiden. I stedet for å integrere oss med våre naboer, vil vi begynne å bygge Trump-lignende vegger for å holde dem utenfor.

2009 - Baton Rouge, LA - samme folk fra hyttene til venstre med boken min

1973 - Baton Rouge, LA

1973 - Boston

1973 - Baton Rouge, LA

1974 - Miami

1972 - Miami, FL

1973 - New Orleans

1973 - Baton Rouge, LA

1970 - East St. Louis, IL

Selv om verden ikke har råd til dette ukontrollerte private forbruket, blir vi mer fanget i en ond sirkel. Vi blir tvunget til avgjørelser som, fra vår konkrete horisont, plutselig virker rimelige – for eksempel militær intervensjon i fattige land for mer olje. En liten prosentandel av verden plyndret dermed mesteparten av jordens billige energireserver i løpet av ett århundre. Bilradioer og TV-er bombarderer oss med søte “La oss komme vekk fra alt”-meldinger for å få oss til å kjøpe bandasjer for å lindre våre verkende sår, noe som gjør oss blinde for vår miljøødeleggelse og klimarasisme. I vår unnvikende flukt kaster vi oss ut i stadig mer forakt for fremtiden til brune barn, både i utlandet og hjemme. Vi insisterer på vår “rett” til å kjøre barna våre til avsideliggende private skoler i klimaskadelige SUV-er (i USA, borte fra svarte og i Europa borte fra brune barn

på naboskoler). Den onde sirkelen kommer i økende grad til å ligne en flukt bort fra fattigdommen, ghettoiseringen og lidelsen vi har skapt. En kaotisk flytur som drukner i musikk og meldinger om de materielle virkemidlene for denne flyturen betyr å skape behovet for mer flukt – å fly vekk fra oss selv og alt vi har bygget opp, flykte inn i oss selv og ut i ensomheten. Hvite på flukt bruker mer på en helgelang skitur enn det underklassen i byene tjener på en uke (noen ganger på en måned). Og likevel, mens vi er undertrykkere på en måte, føler vi oss like fanget av dette systemet som våre ofre. Og i grunnen like ulykkelig.

*For God's sake,
you've got to give more power to the people!
There's some people up there hogging everything,
telling lies, giving alibies,
about the people's money and things.
And if they're going to throw it away
they might as well give some to me.
They don't care about the poor,
they have never had misery.
There's some people who are starving to death
whom they never knew, but only heard of,
and they never had half enough.
If you don't have enough to eat,
how can you think of love?
You don't have time to care
what crimes you're guilty of
For God's sake,
why don't you give more power to the people?*

1973 - Baton Rouge, LA

1974 - Boone, NC

1974 - Charleston, SC

1974 - Charleston, SC

1973 - Baton Rouge, LA

1973 - Norfolk, VA

Den onde sirkelen av forbruket vårt skaper ytterligere kunstige behov. Vår oppførsel oversvømmer eller tørker opp leibrødet for mange av verdens brune borgere og påtvinger dem eskalerende vann- og sandkriger, og driver millioner av klimaflyktninger til våre kyster. Ekte demokrati står overfor et dilemma når politikere i den første verden bare tenker på å sikre gjenvalg, og de støttes av egoistiske velgere som ikke vil at deres undertrykkende oppførsel begrenses i det større godes navn. Vi lar disse lederne feie problemer under teppet og selge falske forhåpninger til de fattige, slik at de ikke krever av oss de atferdsendringene som er nødvendige for våre barns fremtid. Gjennom kynisk rasisme skyver vi problemene vi står overfor i dag over på barna våre i morgen. Som en konsekvens, eller, innenlands sett, svarte og brune dun.

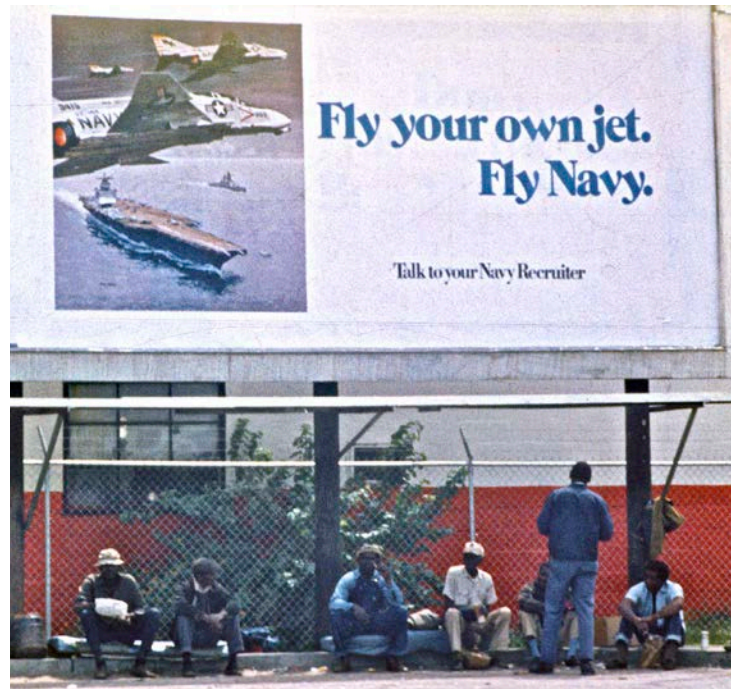
Mens foreldregenerasjonen min tilbad amerikansk militær for å frigjøre oss i andre verdenskrig, så min generasjon USA i det uendelige installere brune diktaturer. Mine fordømmer varte frem til Clintons frigjøring av Haiti og Kosovo, da jeg aktivt "integreerte" (innebygd) med amerikansk militær.

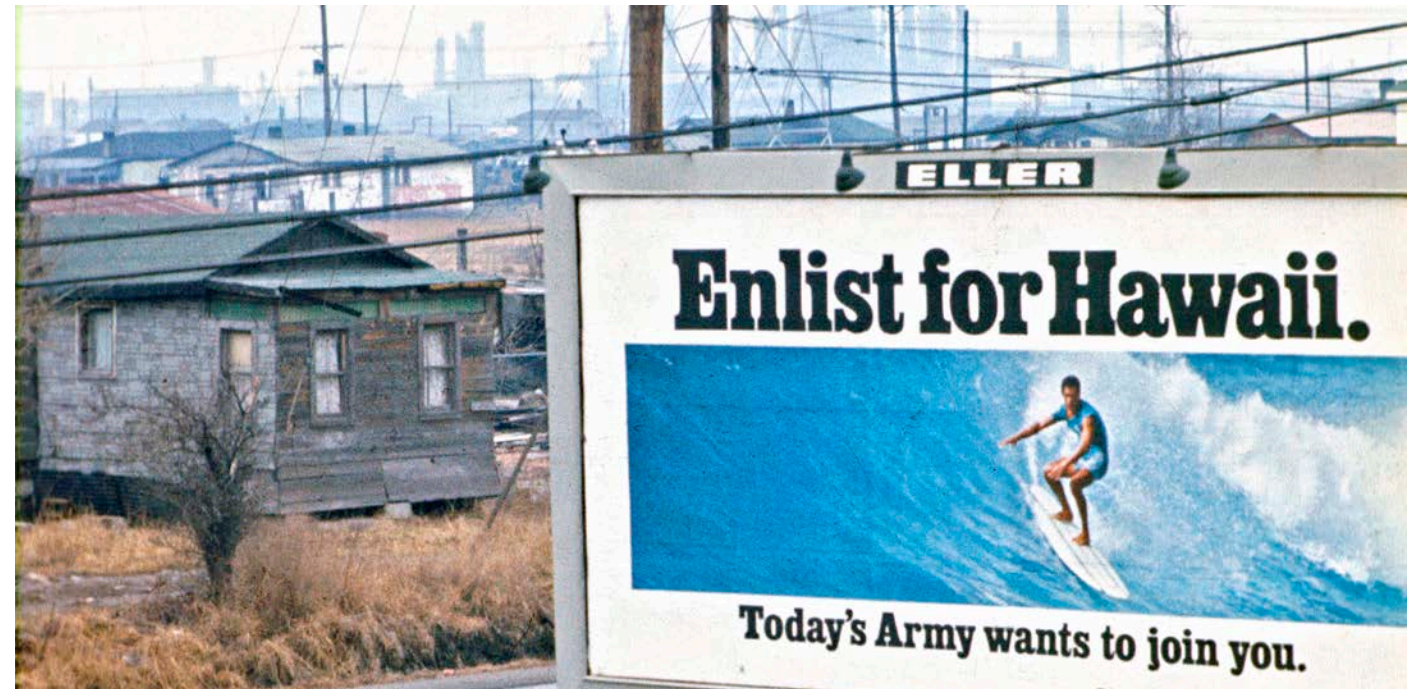
1974 - New Bern, NC

1973 - rural VA

1973 - Richmond, VA

1974 - Charleston, SC

Norfolk, VA, en av de største havnene i verden for krigsskip, prøvde denne sultne kvinnen å komme seg til et sykehus fordi hun hadde brystmerter, men hun hadde ikke penger til en ambulans. Hver morgen ser hun krigsskip bygges gjennom de skitne vinduene. Mangel på TV – hun har ikke strøm – hennes eneste underholdning er å se på et hangarskip – et fartøy som forbrenner mer energi på ett minutt (267 gallons) enn oljelampen hennes ville brukt på ett år (12 gallons).

Som Eisenhower advarte om det militærindustrielle komplekset:

Hver pistol som lages, hvert krigsskip som skytes opp, hver rakett som avfyres, betyr i siste forstand et tyveri fra de som sulter og ikke blir matet, de som er kalde og ikke er kledd.

1985 - Buffalo, NY

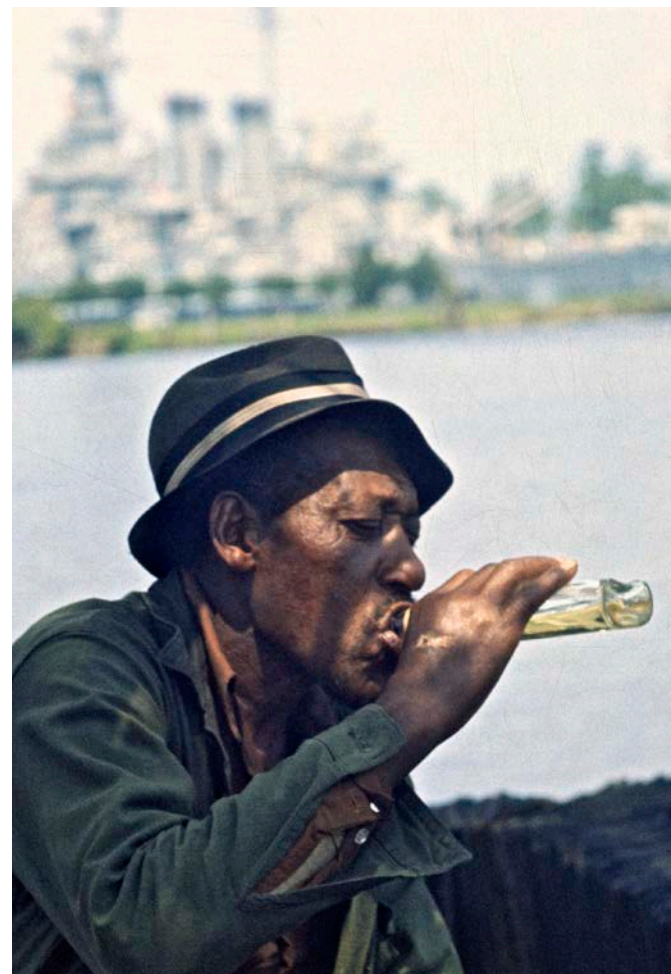

1973 - general Westmoreland i Charleston, SC

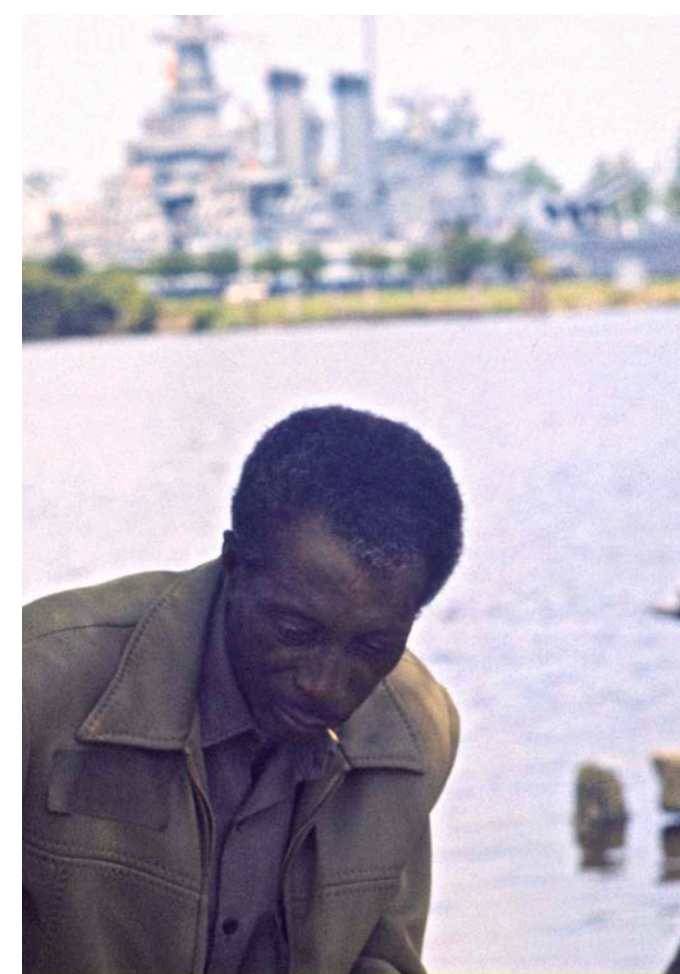
Statesmen are trying to see who's got the power to kill the most. When they are tired of power the world is going to be a ghost. They know we're not satisfied the way they scream and holler. They give us a promise and throw in a few more dollars. There's no price for happiness, there's no price for love. Up goes the price of living and you're right back where you were. Now we're going to get on up and get some more of it. For God's sake, give more power to the people...

1973 - Norfolk, VA

1973 - Norfolk, VA

1973 - Norfolk, VA

1971 - NYC

1991 - Bronx, NY

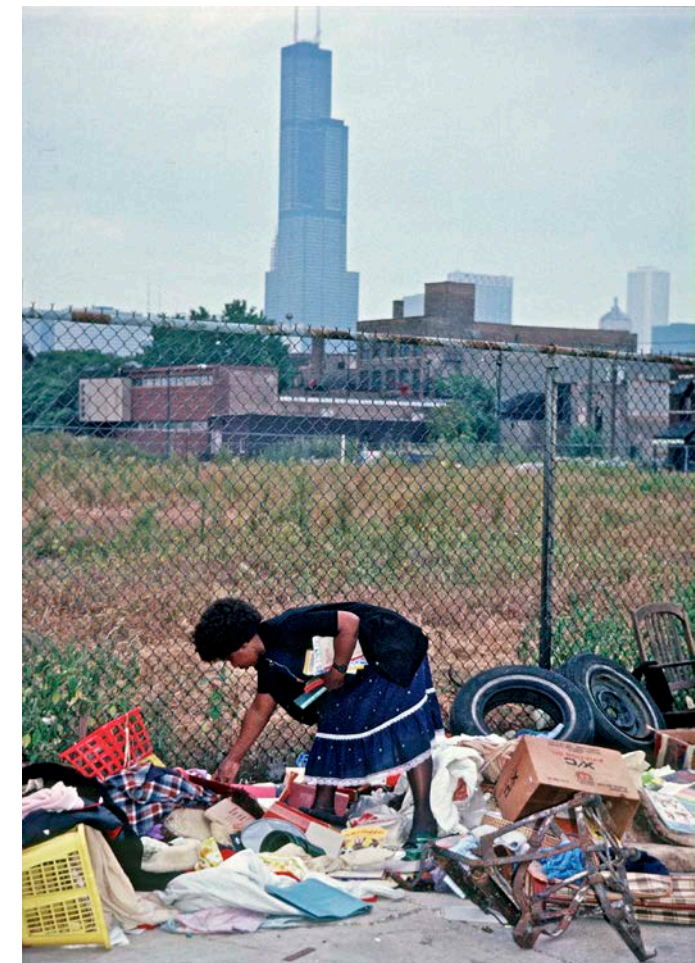

1973 - NYC

Vi sier at våre utstøtte kaster søppelet sitt i bakgården fordi de i Syden var vant til å kaste det ut av kjøkkenvinduet til grisene eller geitene. Jeg har sett det som en impotent protest mot et system som insisterer på å bevare fattigdommen samtidig som det produserer varer i en slik hastighet at det kreves de beste hjernene for å tenke ut måter å selge dem på og de verste kriminelle for å dumpe det giftige avfallet.

Under demokratisk velferds kapitalisme er det vår plikt som velgere å stadig justere frie markeds krefter for å sikre rettferdig fordeling og unngå kriser. Likevel har systemet vårt aldri vært bra til å gi arbeid til alle. Vi må derfor dumpe overskuddet – luksusvarer til overklassen, giftig avfall og våpen utrettet mot underklassen – i våre "bakgårder", det vil si i land i den tredje verden.

Bakgårdsdumping for profitt har blitt et så viktig element i systemet vårt at uten det største renovasjonsbyrået av dem alle, Pentagon, ville den innenlandske arbeidsledigheten vært merkbart høyere. Selv om dobbelt så mange jobber kan skapes for de samme dollarene ved å investere i sosial velferd, miljø og klima, er det systemets natur å hindre planlegging av en økonomi som produserer menneskelige i stedet for materielle (dødelige) varer. Uten vår intervensjon, skaper systemet dermed en sinnstilstand som tvinger oss til å "dumpe i bakgården" både våre hjemlige gettoer og fattige land utenlands.

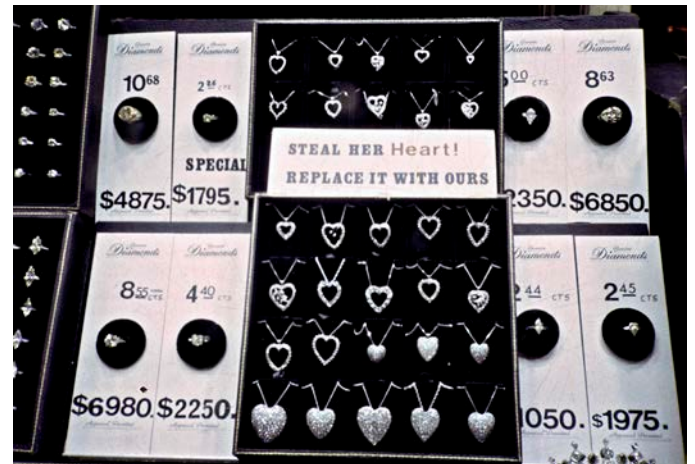
1983 - Chicago

1974 - 195 in VA

1975 - Harlem, NY

1973 - NYC

1973 - NYC

1972 - NYC

2013 - 4th St, Los Angeles

1978 - NYC

*Disposable society has thrown away the best in me.
It's thrown away sincerity,
the keystone of integrity.
Disposable to throw away,
buy something new another day.
There is nothing made that's made to stay.
Planned obsolescence will make you pay:
paper plates, cardboard skates, plastic silverware,
automobiles with disposable wheels,
wigs instead of hair, that's how it is.
Disposable the way you love,
not exactly what you're thinking of.
Dispose of me when you are through
for fear that I'll dispose of you.
Disposable your closest friend,
you're supposed to love right to the end.
Your rigid mind won't let you bend.
You're further gone than you pretend...*

Jul i New York

New York er en umenneskelig, kald by. Du må leve med fremmedgjøringen, eller bli ødelagt. På min reise prøver jeg alltid å gå hele veien med mennesker jeg blir knyttet til, men i New York må jeg igjen og igjen bryte med mennesker for tidlig og dermed forlate den menneskelige forbindelsen som har oppstått mellom oss. Jeg har opplevd det sterkest denne julen, som var enda mer intens enn i fjor da jeg ble holdt oppe av tre Puerto Ricans på Fourth Street på julaften.

I år hadde jeg akkurat haiket inn fra Alabama, men fant ingen av vennene mine og endte opp på gaten nede i Bowery på julaften. Jeg kom i gang med å snakke med en bom som hadde fyrt opp for å holde varmen. Han må ha vært en bom i lang tid, for det krøllede håret hans var helt i knuter som umulig kunne kjemmes ut. Vi ble snart gode venner. Han var en av dem som kan snakke; det verste er bomsene som bare kan kommunisere gjennom øynene.

Mens vi satt der og snakket, gikk det naturlig opp for oss at det var julaften, og vi ble mer og mer sentimentale, og når vi utvekslet minner fra barndommens julaften var det ikke bare røyken fra bålet som brakte tårer til øynene våre. Han hadde vært gift, fått barn og egentlig vært ganske lykkelig, trodde han nå, men var plutselig blitt arbeidsledig, hvoretter familien begynte å gå i oppløsning og han ble alkoholiker. Vi satt og delte en kolbe og ble etter hvert ganske fulle. En gal fyr begynte å kaste flasker på oss som smalt i veggen ved siden av oss. Til slutt ble det for mye for vennen min og han tok et stykke brennende ved og slo fyren til han forsvant.

Dette skjedde rundt Delancey Street, hvor det alltid er en gjeng med prostituerte som står på hjørnet. Bums, akkurat som andre mennesker, har et ønske om å finne noen lavere enn dem selv, og så i løpet av vår samtale vendte han stadig tilbake til sin indignasjon over disse prostituerte som var ute selv på julaften. Hver gang jeg har drukket mye med rumpa har de sovnet først, selv om vi har drukket like mye. Og han sovnet også rundt ti-elleve på kvelden.

Jeg lurte litt på om jeg skulle bli og holde vakt over ham, siden vi var blitt gode venner. Jeg har så ofte sett stakkars svarte og puertoricanske husmødre med barn og handleposer gå bort og trække på døddrukne rumper eller sparke dem og etterpå raskt fortsette hjem til grytene og pannene – en manifestasjon av deres eget selvhat eller mangel på selvtillit. (På samme måte har jeg ofte sett rike svarte av typen «nouveau-riche» – det skremmende fenomenet vi ser overalt i den tredje verden trække åndelig

på de fattige svarte som ble etterlatt i ghettoen.) Men siden gatene var ganske tom den kvelden bestemte jeg meg for å forlate ham etter å ha satt et godt lass med skrapved på bålet.

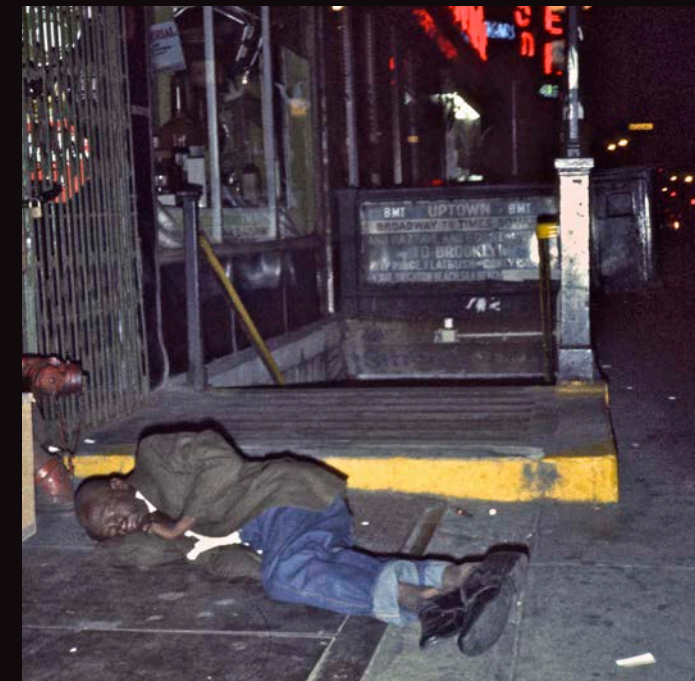
Jeg vandret ned til favorittområdet mitt rundt Avenue B (“free-fire zone”), hvor det alltid er kamper mellom Puerto Ricans og de svarte, men som jeg liker veldig godt fordi det er en nesten jevn rasebalanse blant hvite, brune og svarte. Her så jeg Larry stå i en døråpning. Vi begynte å snakke og han fortalte meg at han nettopp hadde blitt kastet ut av sin hvite kone. Da vi skjønnte at vi var i samme båt, bestemte vi oss for å gå sammen for å finne et sted å bo. Først kjøpte vi en flaske vin. Så lovet vi hverandre at hvis en av oss fant plass, så ville han ikke ta det uten å ta med seg den andre. Larry var mer utadvendt og veltalende, men jeg var hvit, så vi fant ut at det en av oss ikke hadde, kunne den andre gjøre opp for.

Men Larry var typen som måtte rappe med alle på gaten, uansett hvem de var. Han hadde vært i et respektabelt ekteskap i fire år, men betrodde meg at han hele tiden virkelig hadde vært et gatemenneske i hjertet. Så vi hadde ikke gått langt før vi hadde med oss en hel flokk med gatefolk; de fleste av dem var bomser. På et tidspunkt var det fem som Larry hadde lovet at han sikkert ville finne dem et sted å bo og en flaske vin på toppen av det. To av dem gikk på krykker. En tredje gikk rundt og blåste i luften som om han sprutet mygg.

Jeg var helt overbevist om at vi aldri kunne finne et sted å sove for hele denne mengden, men siden noe uventet alltid dukket opp i slike sprø situasjoner, sa jeg ikke noe om det til Larry. Vi spurte de få menneskene vi møtte om de visste om et sted vi kunne bo, men konsentrerte oss først og fremst om jødene, da de andre feiret jul, skjønner du, og vi antok derfor at de ikke hadde plass i hjertet. Siden jeg var den eneste hvite, var det opp til meg å håndtere dette, mens de andre holdt seg litt i bakgrunnen. Men alle anstrengelser var forgjeves. En person sa at hvis det virkelig var sant at jeg var en utlending, ville han gjerne ta meg med hjem, men han turte ikke, så i stedet ga han meg seks dollar for YMCA. Naturligvis skyndte vi oss og kjøpte noen flasker eplevin for pengene, og fra da av så ting litt lysere ut. Men vi klarte fortsatt ikke å finne noe sted å sove, og vinen gjorde bumpene høye og aggressive, og mannen som slo mygg begynte å skyggebokse mot folk, slik at de flyktet i alle retninger.

1973 - Bowery, NY

1974 - NYC

1971 - Bowery, NY

1971 - Bowery, NY

Klokken var nærmere to da jeg ble sendt inn i Broome Street Bar for å finne nye «ofre». Da jeg sjekket ut mengden, kom en mørkhåret kvinne bort til meg og ble stående lenge og stirre meg inn i øynene på en merkelig måte. Så sa hun veldig sakte: “Du har fiskeøyne.” Jeg trodde at hun brukte noe stoff og prøvde å unngå å se på henne. Så sa hun: «Jeg vil at du skal komme og bo hos meg.» Jeg tok meg sammen og spurte om jeg kunne få med meg et par av vennene mine. Hun sa nei. Jeg sa at da kunne jeg ikke komme, men hun ga meg likevel adressen sin.

Jeg fortsatte så med de andre i et par timer til, men jeg klarte ikke å få henne ut av tankene. Situasjonen så nå helt håpløs ut for oss. Vi var virkelig pusset på denne tiden. Over i haugene med bølgepapp på Mercer Street hadde vi mistet en av gutta på krykker, som hadde sovnet. Ettersom det nå regnet kraftig og jeg var nesten bevisstløs, gled jeg fra de andre rundt klokken fem. Jeg var veldig flau over det, og i løpet av de neste par dagene følte jeg meg veldig skamfull. Men en uke senere var jeg så heldig å møte Larry på Washington Square, og han fortalte meg at han også hadde latt de andre stå i stikken og hadde funnet en stor feit, hvit kvinne borte i West Village, hvor han bodde nå. Det trøstet meg og vi fortsatte å være gode venner.

Selv hadde jeg gått tilbake til den fremmede kvinnen. Det viste seg at hun bodde på et enormt loft i Greene Street og hadde et studio på Broadway stort som en fotballbane. Badekaret hennes var et lite palettformet svømmebasseng. Alt hun ønsket av meg var at jeg skulle holde henne med selskap. I tre dager satt vi fra morgen til kveld og stirret hverandre inn i øynene. Overallt var det svære gipsfisker; de hang på veggene og gapte dumt ned på oss. Men det var sikkert mer liv i dem enn det var i henne. I tre dager prøvde jeg desperat å snakke med henne. Alt jeg klarte å få ut av henne var at hun følte seg veldig ensom og at hun aldri hadde bodd sammen med en mann før. Hun var førti år gammel, født i havet, og kunne bare kommunisere med

1978 - NYC. Gå tilbake til Marisol Escobar og fisken hennes for å gi henne boken min

fisk. Hun hadde ikke noe annet å si. Jeg var nysgjerrig på å finne ut hvem hun var, så en natt mens hun sov, søkte jeg i noen av avisene hennes og fant ut at hun var den verdensberømte artisten Marisol Escobar, som to ganger hadde vært på forsiden av Time Magazine og en gang på Look; men hennes siste utstilling av fiskeskulpturer hadde fått dårlige anmeldelser.

Det viste seg at hun svømte i penger. En dag måtte jeg skrive under som vitne på en kontrakt for flere tusen dollar. Halve året tilbrakte hun i Mexicogolfen og dykket ned til de små vennene sine. Likevel ga hun meg aldri så mye som et stykke brød, og jeg ble mer og mer desperat av sult. Morgen og kveld måtte jeg følge henne til restauranter og sitte overfor henne mens hun spiste. Tanken på å gi meg mat falt henne aldri opp. Siden jeg aldri ber folk om mat, kom jeg en dag ut med et indirekte hint. “Har det noen gang falt deg inn at all kunsten din er utelukkende for de rike, og ikke er til fordel for de fattige i det hele tatt?” Ingen svar. Og fortsatt ingen mat. Hun hadde kjøleskap, så på et tidspunkt mens hun sov tok jeg meg friheten til å sjekke om det var mat i det. Jeg fikk litt av et sjokk da flere store torskelignende frossenfisk kom veltende ut - og ingenting annet. Hvis jeg ikke hadde vært så sulten, hadde jeg nok hatt litt mer tålmodighet med henne.

Så kom plutselig redningsmannen min vandrende inn i denne stillheten. Det var Erica, som tidligere hadde hjulpet Marisol med å pusse fiskeskulpturene. Hun lo og var glad, og det var fantastisk å høre et menneske igjen. Hun oppfattet situasjonen min raskt som et lyn, og elegant som en fisk gled syv dollar inn i hånden min under bordet. Senere hvisket hun til meg at jeg kunne flytte inn hos henne. Da Marisol sovnet den kvelden, flyktet jeg over til Erica, som bor i en bitteliten elendig brannfluktleilighet på 11th Street.

Erica, som jeg nå bor sammen med, er ganske enkelt et funn. Hun er lesbisk, men har ikke følelsene av hat mot menn som kjennetegner så mange New York-lesbiske. Det gjør meg alltid så glad når jeg kan ha et godt forhold til en lesbisk kvinne. Erica, som meg, kan ikke forstå nødvendigheten av å hate menn. Det er absolutt sant at både heterofile og homoseksuelle amerikanske menn er alarmerende aggressive, men man må likevel prøve å forstå undertrykkelsen og samfunnet som skapte denne John Wayne-kulturen.

Spesielt svarte menn lider av denne kulturen, delvis fordi mødrene deres oppdrar dem til det. (Jeg vasker alltid oppvasken automatisk hjemme hos folk, men jeg har kommet til et punkt hvor jeg har sluttet å gjøre det i underklassehjem fordi det vanligvis gjør kvinnene flau: de vet rett og slett ikke hva de skal gjøre med en mann som vasker opp. Det er da ikke galt av meg å prøve å endre kulturen deres når de fortsatt må leve med undertrykkelsen?).

Og til syvende og sist har hvite kvinner mye av den samme holdningen. Gang på gang blir jeg invitert hjem av enslige hvite kvinner, som i motsetning til single kvinner i Europa nesten alltid har en dobbeltseng og derfor stiller meg ved deres side. Men det som er sjokkerende å se er hvordan de vanligvis er totalt ute av stand til å takle en ikke-aggressiv mann. Etter to eller tre dager vil de ofte si noe sånt som: “Har du alltid vært homofil?” for å få frem litt mannlig aggressivitet i meg, eller oftere: “La oss gå ut og drikke oss fulle.” Uten tvil ville de vært litt ukomfortable hvis en ny gjest gikk rett til kjøleskapet og spiste alt kjøttet. Likevel føler amerikanske kvinner tilsynelatende ukomfortable hvis en mann ikke går rett inn i sitt eget kjød. Med svarte kvinner finner jeg noen ganger det nødvendig å endre min passive regel om ikke å krenke folks gjestfrihet med en eller annen «bekreftende handling». De gjør ofte alt som står i deres makt for å ydmyke en “myk” eller ikke-aggressiv mann, som napper enhver sjanse til å bygge et mer meningsfullt forhold til dem.

Erica er en annen kvinne. Hun har gjort meg til selve symbolet på mannsjåvinisme: min funksjon i hjemmet hennes er faktisk å være hallik. Erica er en stilig prostituert - en call-girl - og det har nå blitt min jobb å svare på telefonen, ordne opp i de uanstendige samtalene og be de hyggelige ringe igjen kl. 17.00 for en ny sortering. Hun har en annonse i sexmagasinet Screw, som tilsynelatende

alle forretningsmenn leser, for telefonen ringer ustanselig. Finalen starter rundt kl 18 da jeg skal velge den aller fineste stemmen og arrangere et møte på hotell kl 19. Vi tar så taxi opp til hotellet som vanligvis ligger på Østsiden, da vi holder oss til hyggelige forretningsmenn. Jobben min er å sitte i lobbyen og drikke Cola i omtrent en time, og hvis hun ikke har kommet ned innen da, må jeg gå opp og banke på døren.

På vei hjem går vi vanligvis og spiser italiensk is, som Erica elsker. Men det mest fantastiske med henne er at hun ikke er en gjennomsnittlig hore. Hun bare elsker å hjelpe mennesker og gi dem varme midt i denne kulden. Hun sier at de fleste av kundene hennes er ekstremt ensomme og har ikke så mye behov for sex som varme. Faktisk, sett med typiske mannlige øyne, er hun ingen fysisk skjønnhet - unormalt tynn, flatbryst, med krøllede rødt hår - men hun har en slik sjarm og skjønnhet inni seg at disse mennene ikke kan motstå henne i det hele tatt. Nesten alle gir henne hundre dollar, selv om vi bare har blitt enige om syttifem, og bare én noen gang har ringt og klaget. Hun forteller at hun som oftest ikke engang legger seg med dem, men bare gir dem fysisk og spesielt åndelig massasje.

På dagtid går hun på sangtimer og dansetimer eller sitter i timevis og lager kaffeserveringer av skumgummi. Hver eneste kopp, tallerken og skje er perfekt ned til minste detalj. Hun har flere glassskap fylt med skumgummiporselen, som i de mest respektable borgerlige hjem. Hun er en fantastisk inspirasjon for meg. En dag da en mann ble ranet ute på gaten og hadde blitt liggende lenge, var Erica den eneste som gadd å ringe en ambulanse. Men det kom ingen ambulanse og folk sto bare og stirret dumt på den halvdøde mannen. Hun fortsatte å ringe. Saken er at det bare bor Puerto Ricans der, så det tar vanligvis opptil en time før politi eller ambulanser kommer. Så fikk hun den lyse ideen om å ringe politiet og be dem skynde seg fordi det var en hvit mann som ble angrepet av flere svarte og Puerto Ricans rett utenfor; to politibiler og en ambulanse kom umiddelbart. Dette trikset er vanlig i New York, men det ser ut til å fungere hver gang.

Jeg har ofte sett Erica gi en hel dagslønn til mennesker i nød. Hun ville bringe den direkte fra de rike forretningsmennene på hotellene til en tigger på gaten. En annen kveld var hun enda mer fantastisk. Vi var på vei til en kino da vi så en boms i femtiårene som satt der og ba om

1973 - NYC

hjelp til å kjøpe en flaske vin, og noen å snakke med. Vi satt og snakket med ham i et par timer over vinen, og han sa at han var i ferd med å få delirium tremens og var redd han skulle dø. Erica sa umiddelbart at vi ville bli med ham til sykehuset, og han gråt av glede. Han hadde ventet på dette øyeblikket i ti år. Han hadde aldri selv hatt mot til å gå til sykehuset. Vi tok ham i en taxi til St. Vincent's Hospital. Vi satt på venterommet i to timer. Han gråt hele tiden. Da fikk vi beskjed om at de ikke ville ta imot ham. Han hadde sittet der og drukket og ble helt umulig og skrek og ropte. Jeg ropte også noe om å være fra et sivilisert land med gratis sykehus og helsetjenester for alle. Så ble politiet tilkalt og vi ble kastet ut i stor stil.

Vi tok en drosje til legevakten på Bellevue Hospital og satt der med de merkeligste menneskene: skrikende, hysteriske, suicidale, og gud vet hva. Vi satt der til klokken seks om morgenen, men ingenting skjedde. I mellomtiden drakk mannen hele flasken og satte seg på gulvet og gråt med hodet i fanget til Erica, mens han ba oss om ikke å forlate ham. Flere ganger urinerte han i buksene, og det dannet seg et basseng rundt ham da han tok ut penis og lot den henge

der. Erica fortsatte å stikke den inn igjen, men den fortsatte å komme ut. De fleste av pasientene hadde da flyktet ut av rommet. Så begynte han å spy over alt, det mest særegne slimete og stinkende spyt jeg har sett på lenge. På det tidspunktet flyktet til og med de to sykepleierne. Vi prøvde å tørke det opp. Rundt klokken seks var vi helt utslitte, og siden sykepleierne høytidelig lovet at han skulle legges inn på sykehuset, dro vi hjem og sov.

To dager senere dro jeg til Bellevue for å besøke ham og gi ham noen sigaretter. Jeg ble fortalt at ingen hadde blitt tatt inn under det navnet. Jeg ble rasende og trist og turte ikke fortelle Erica om det i det hele tatt. New York er en by som rett og slett ikke tillater at noe menneske er menneske. Hvis du skal overleve her må du lære å overlate andre mennesker til deres skjebner. Erica er selvfølgelig ikke fra New York, så jeg kommer til å bo hos henne en stund til. Men snart skal jeg tilbake til Sørlandets varme. New Yorks forkjølelse gjør meg hver gang.

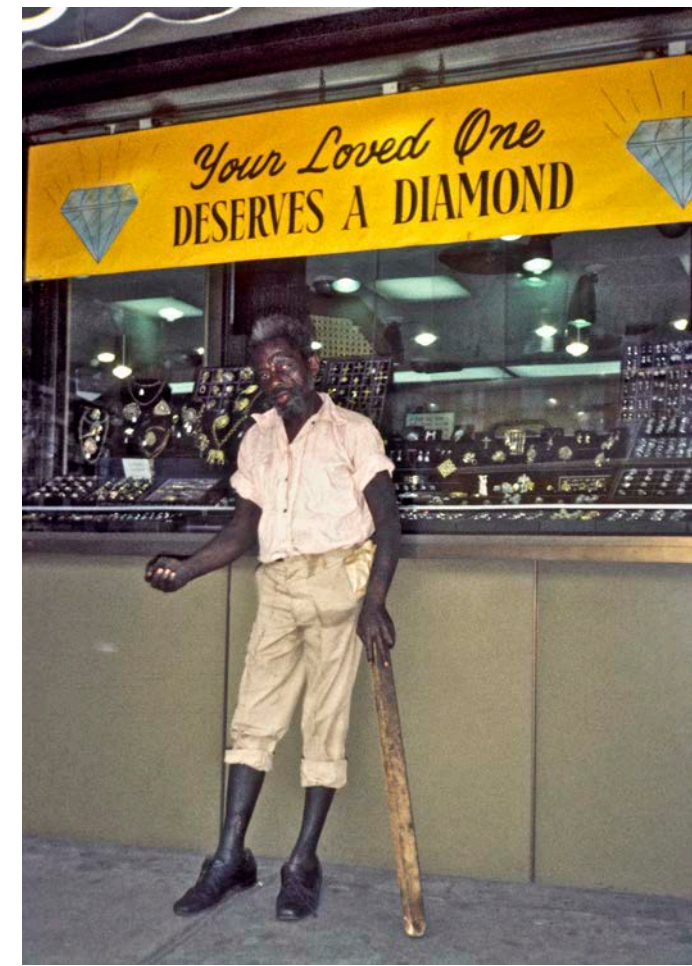
Brev til en amerikansk venn

1973 - Mitt kjærlighetssyn av NYC hver gang jeg kom haikende opp fra sør

Når kjærlighet gjøres til en salgsvare og menneskeheten i oss er utsolgt, begynner man å ane den mørke siden av sinnet vårt som skapte gettoen.

Min vagabonding i verdens mest avanserte engangssystem ble en reise innover der jeg ikke alltid klarte å skille mennesker fra systemet de bodde i. Jeg måtte spørre meg selv om varmen og åpenheten jeg fikk som vagabond var et genuint amerikansk kjennetegn eller om systemet hadde gitt befolkningen en overfladisk gjestfrihet, behov for engangsvennskap. Men å bli kastet etter bruk var å foretrekke fremfor den menneskelige kulden jeg hadde kjent i Europa, som aldri ville gitt en vagabond en sjanse. Jeg lærte at der et system er mest undertrykkende og grusomt (som i Sør-Afrika under apartheid), finner du ofte den største menneskelige varmen – en varme som ikke bør kastes i søket etter et mer rettferdig system. Selv om jeg fant livet i nordstatene mer rettferdig enn i sør, Jeg måtte hele tiden haikete tilbake til menneskeheten i Sør for å overleve som individ (mange svarte kommer tilbake av samme grunn).

1974 - NYC

et mer liberale Norden inviterte svarte til å migrere dit på 1940- og 50-tallet fordi det trengte arbeidskraft, akkurat som Nord-Europa inviterte brune "fremmedarbeidere" på 60-tallet. Men vi trengte dem ikke som mennesker, og isolerte og forlot dem gradvis i enorme overbefolkede gettoer. Vår økende usikkerhet og frykt under globaliseringen i dag etterlater en dyp akkumulert smerte, som raskt endrer verdensscenen. Aldri før i historien har vi vært så aktivt involvert i å tvinge så mange mennesker inn i ghettoer. Det tok oss 500 år i Europa å oppnå med jødene har vi oppnådd på bare noen få tiår med millioner av muslimer. Ghettoisering fører til slutt til etnisk rensing, som vi har sett i mange land. Men bare noen få steder har en minoritet blitt like ghettoisert som svarte er i USA. I mange byer, som Detroit og Chicago, er opptil 94 % av de svarte fanget i helsvarte nabolag. Vårt engangssamfunn, med sin bakgårdsdumping, av både ting og mennesker, har drept kjærligheten ved å isolere og fremmedgjøre enorme deler av befolkningen. Men det kan ikke kvele skriket av smerte og tomhet fra dem vi disponerte – slik det kan sees overalt i gettoen og undergrunnen.

I am, I said, to no one there.
 And no one heard at all...
 I am, I cried!
 And I am lost and I can't even say why
 ... leaving me lonely still...
 I've got an emptiness deep inside,
 and I tried, but it won't let me go.
 And I'm not a man who likes to swear,
 but I've never cared for the sound
 of being alone...
 I AM, I CRIED!
 I AM, SAID I!
 And I am lost and can't even say why...
 Leaving me lonely still...

1973 - NYC

1974 - NYC

270 1974 - Vanessa Guider her begikk senere selvmord og hoppet fra vinduet

#270

1973 - NYC

1974 - Bronx, NY

1973 - NYC

1973 - NYC

1974 - NYC

Systemet – eller summen av vår daglige undertrykkende tenkning – bruker undertrykkende toleranse for å håndtere tilbakeslaget fra ofrene våre, og stirrer i munnen på skriket fra undergrunnen ved å erkjenne dets kunstneriske verdi, ved å opphøye det.

De undertrykte får trygg oppførsel til å stille ut i kunstgallerier for de bedrestilte og bedretenkende blant oss – de av oss med sympatiske ord om ”ghettoens problemer” og ”våre immigranter”, med velvillige prekener om sult og overbefolkning i den tredje verden. Men til tross for all vår høytflyvende snakk om å ”integre dem”, flykter vi selv til forstedene – barna våre går ikke på ”svarte skoler” – noe som resulterer i ytterligere ghettoisering. Vi skryter høyt av å ha en svart venn her og en muslimsk venn der, men vi lurar ikke på hvorfor svarte i USA eller innvandrere i Danmark sjelden kommer til disse kunstpalassene. Uten å slå et øye godtar vi svarte servitører som fortsetter herreslave-forholdet på disse tilstelningene. Som buffertropper for undertrykkelse kan vi absorbere kritikk av systemet, forvrengte det, og avvæpne den ved å heve den til kunstenivå. Dette er også hva som vil skje med bildene mine.

Velstående liberale, som jeg kom til å hate og elske på samme tid fordi de er så mye en side av meg selv, vil gi meg all mulig støtte i å publisere og vise min samfunnskritikk, sjokkert over tingene jeg har sett i Amerika . De skammer seg fordi jeg har krysset en terskel som de føler at de burde ha krysset seg selv, men med sin lammende frykt for dem de har hjulpet med å ghettoisere, kunne de ikke.

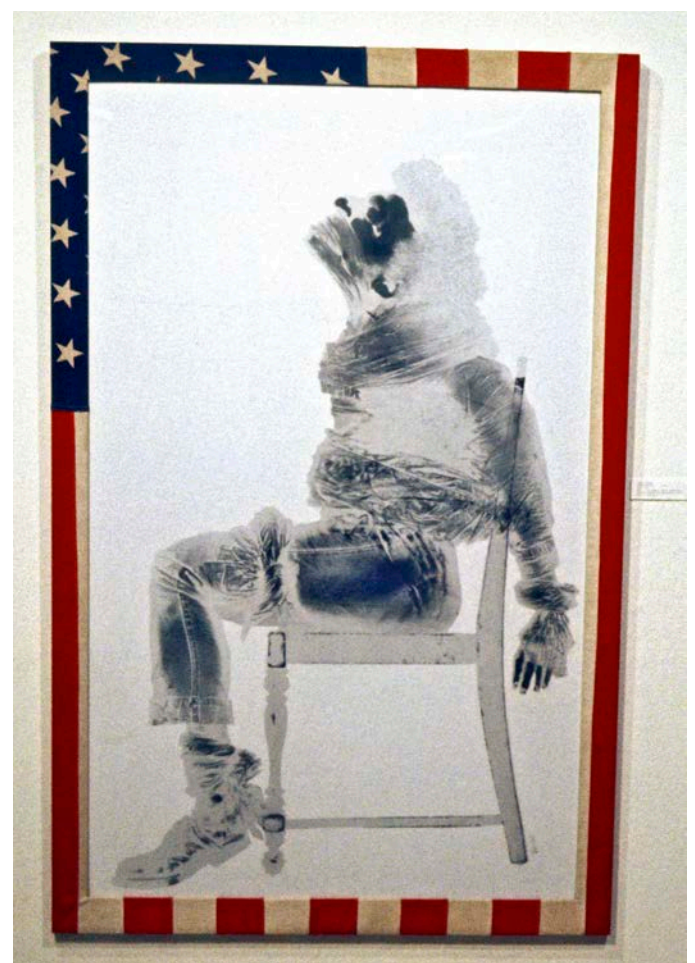
1974 - NYC

1973 - NYC

1975 - Los Angeles

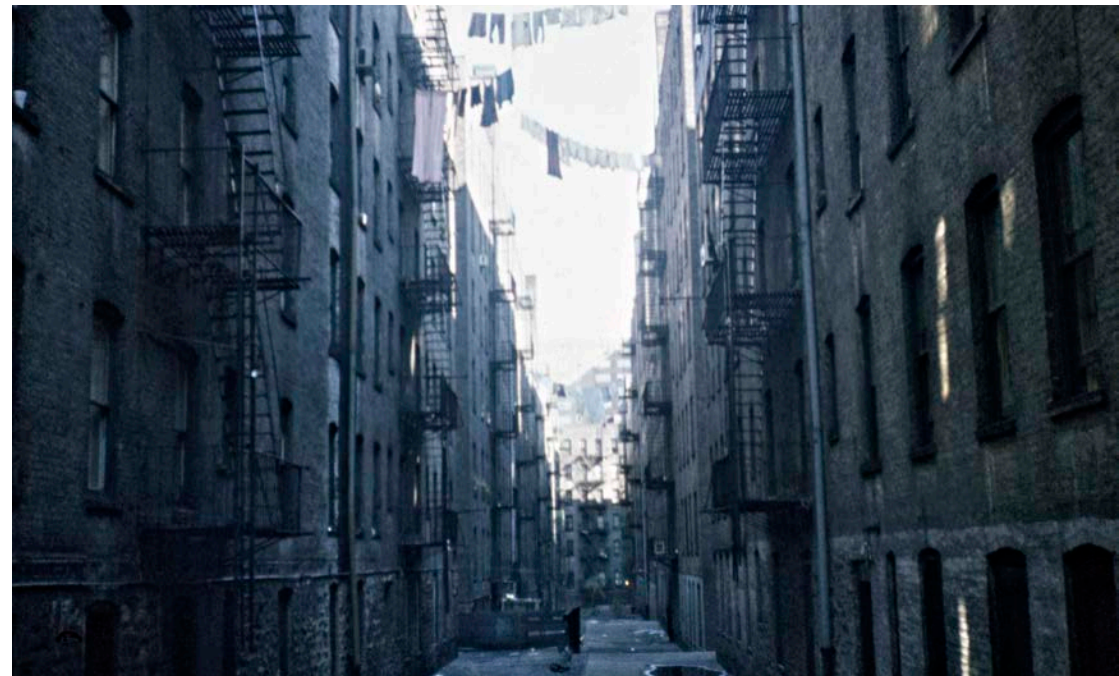
1975 - Los Angeles

1973 - NYC

1975 - Los Angeles

1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

Slike mennesker eksisterer i alle samfunn, og kverulerer om nødvendigheten av endring for å hjelpe gettoer og underutviklede land "oppe". Men når valgdagen kommer, havner alle løftene deres i status quo-kurven med stemmer på demokratene (eller, i Europa, ulike sosialdemokratiske partier).

Derfor kan jeg ikke unngå å føle at jeg også utnyttet ofrene, for jeg vet så altfor godt at disse bildene ikke vil gagne dem i det hele tatt. Vi vil føle oss litt sentimentale når vi innser at underklassen vår lider slik, men vi vil ikke gjøre noe for å endre livsstilen vår. Vi vil ikke gi opp våre klimaødeleggende bobiler, SUV-er, sentralklimaanlegg, charterturer og fjerne private skoler for å omfordele jordens goder. Og så bildene mine vil bare være en katarsis. Selv om jeg visste dette og ofte ble fortalt det av underklassesvarte som ikke hadde noen illusjoner om å prøve å snakke med den "indre godheten" hos sine hvite undertrykkere, holdt jeg på og har dermed forrådt både svarte og den tredje verden, noe som gjør denne siden til den eneste i boken kan nesten alle afroamerikanere si seg enig i. Jeg har skapt en underholdende følelsesmessig frigjøring, og derved styrket et urettferdig system. Jeg er like hyklersk som disse kunstnobbene fordi jeg spiller etter reglene deres. Da kritikken min ble for "radikal", snudde de meg ryggen. Jeg er derfor tvunget til å vanne det ut slik at det risikerer å bli en tårevåt nedlatende "paternalistisk" naiv vagabondeventyrhistorie om lidelsene i gettoen og våre uheldige skyggesider – slik som den følgende sentimentale reisen til Harlem, ikke langt fra høyborgen av disse liberale, Museum of Modern Art.

1973 - Harlem, NY

*If you take the train with me
uptown through the misery
of ghetto streets
in morning light
where it is always night:
Take a window seat,
put down your Times
you can read between the lines,
just read the faces
that you meet beyond the windowpane:
And it might begin to teach you
how to give a damn about your fellow man!*

1980 - NYC

1973 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - Bronx, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

Harlem, NY

1972 - NYC

1973 - Harlem, NY

Alt i Harlem er svart bortsett fra butikkene, som eies av hvite og arabiske immigranter (tidligere var de eid av jøder). De eneste butikkene som ikke eies av disse utenforstående, vil gatefolket fortelle deg, er de allestedsnærværende begravellesbyråene siden hvite begravellesmenn ikke vil ha noe med svarte kroppere å gjøre. Å være begravellesmann er en av de sikreste måtene å nå middelklassestatus på. For døden er like allestedsnærværende i Harlem som frykten som hjem søker alle under sporadisk urolig latter. Likevel føler jeg meg tryggere som medlem av den alltid tilstedeværende usynlige "Whitey" i Harlem enn de fleste svarte gjør, for som alltid er aggresjon rettet mot medofre snarere enn mot den forhatte undertrykkeren.

Dette begravellesbyrået ved siden av et narkotikarehabiliteringssenter illustrerer valgene i Harlem – mellom døden eller et slaveri under The Man. Tusenvis av rusavhengige velger døren til venstre. De vet så altfor godt at hvis de velger døren til høyre, vil de enten bli rehabilitert, noe som betyr en tilbakevending til den tidligere tilstanden der de ikke kunne overleve uten å bruke rusmidler, eller de blir "oppabiliterte" ved å lære å leve i ghettojungelen gjennom deadet sensitivitet eller en annen form for sinnsskade. De underkaster seg The Man's blame-the-tim-merke av slaveri, som endrer ofrene i stedet for deres undertrykkende miljø.

Denne kvinnen er en levende illustrasjon av de typiske valgene i Harlem. En angriper brøt seg inn i leiligheten hennes og forsøkte å drepe henne med en kniv. Hun overlevde ved å hoppe ut et vindu i tredje etasje - og er forkrøpelt for livet.

1973 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1996 - NYC

1995 - NYC

1992 - Harlem, NY

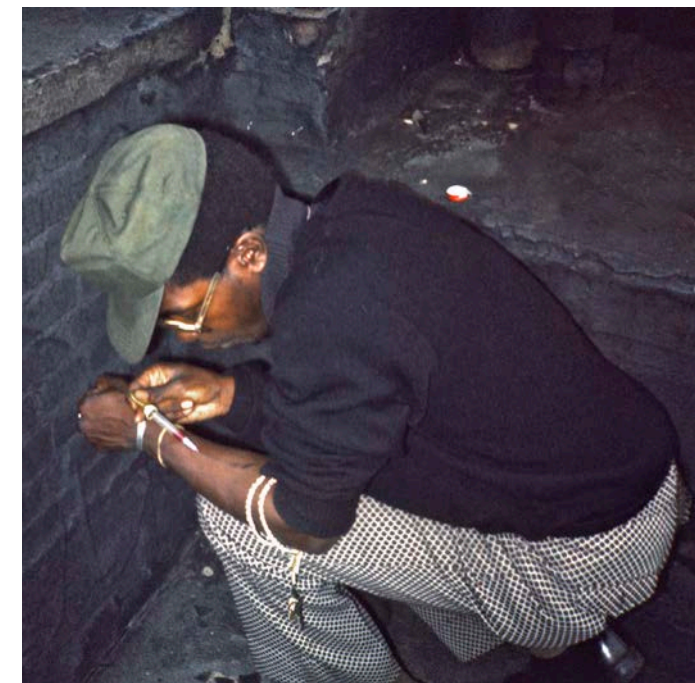
1992 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1974 - NYC

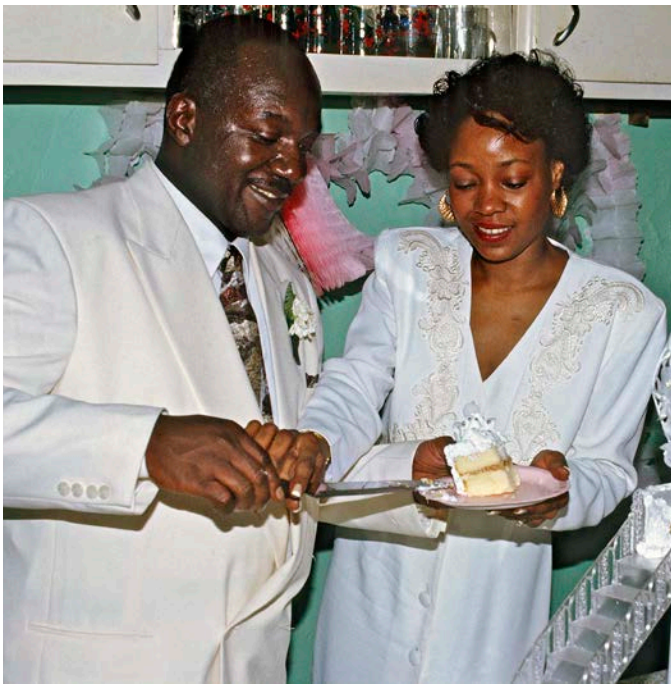
Amerikanerne jeg har sterkeste følelser for er narkomane, som har vært for følsomme og menneskelige til å overleve den brutale amerikanske suksesslysten. De er ikke bare ofre for den volden, men de er i stand til å slå tilbake med all ondskapen som er injisert i dem av "den amerikanske livsstilen". Ofte, på takene i New York, hjalp jeg med å binde opp disse bundne sjelene. Daglig, på visse gatehjørner i Harlem, ser du tusenvis av rusavhengige som venter på heroin. Ikke engang politiet trosser disse nabolagene om natten, fra hvis "skytehall" vi noen ganger nøy en utrolig utsikt over Empire State Buildings "store nål".

Skytehallene er fordømte bygninger overtatt av junkier som "skyter opp" og "skyter ned" alle som er mistenkt for å være en politimann eller en "bustman". Siden straffen for å være en narkoman og en kriminell, som er hva det fører til – med andre ord, for å være et offer – er den samme for å være en morder, har de ikke noe reelt valg. De får en obligatorisk livstidsdom enten de opptrer som ofre eller bødler. Skytehallene er derfor ekstremt farlige.

Denne mannen, som hadde vært narkoman i 16 år, led av underernæring og løpesår over hele kroppen. Han klarte ikke å finne noen bedre steder å skyte opp og måtte ta den illeluktende bandasjen av benet for å finne en blodåre. Han led fryktelig og visste altfor godt at han hadde mindre enn to år igjen å leve. Han hadde ingenting å tape og oppfordret meg til å publisere disse bildene for å skremme unge mennesker, i håp om at de aldri skulle måtte lide som han gjorde.

1973 - Harlem, NY

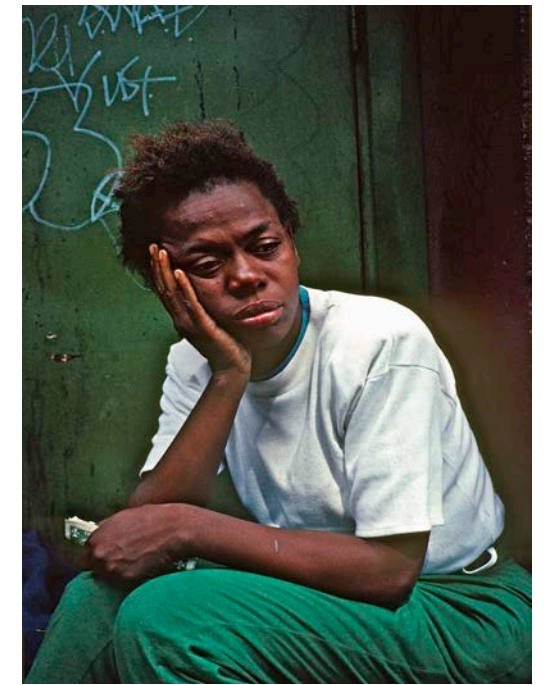
1985 - Harlem, NY

Jeg trodde jeg hadde sett det verste på 70-tallet, da jeg gradvis lærte å slå våpnene ut av hendene på sakte heroinmisbrukere. Så jeg var totalt uforberedt på ødeleggelsene av crack-epidemien på 90-tallet, da ofrene skjøt vilt med våpen under sine paranoide få minutter med høy høytid og stadig brøt seg inn i varebilen min eller ranet sine egne familier for å støtte deres vaner.

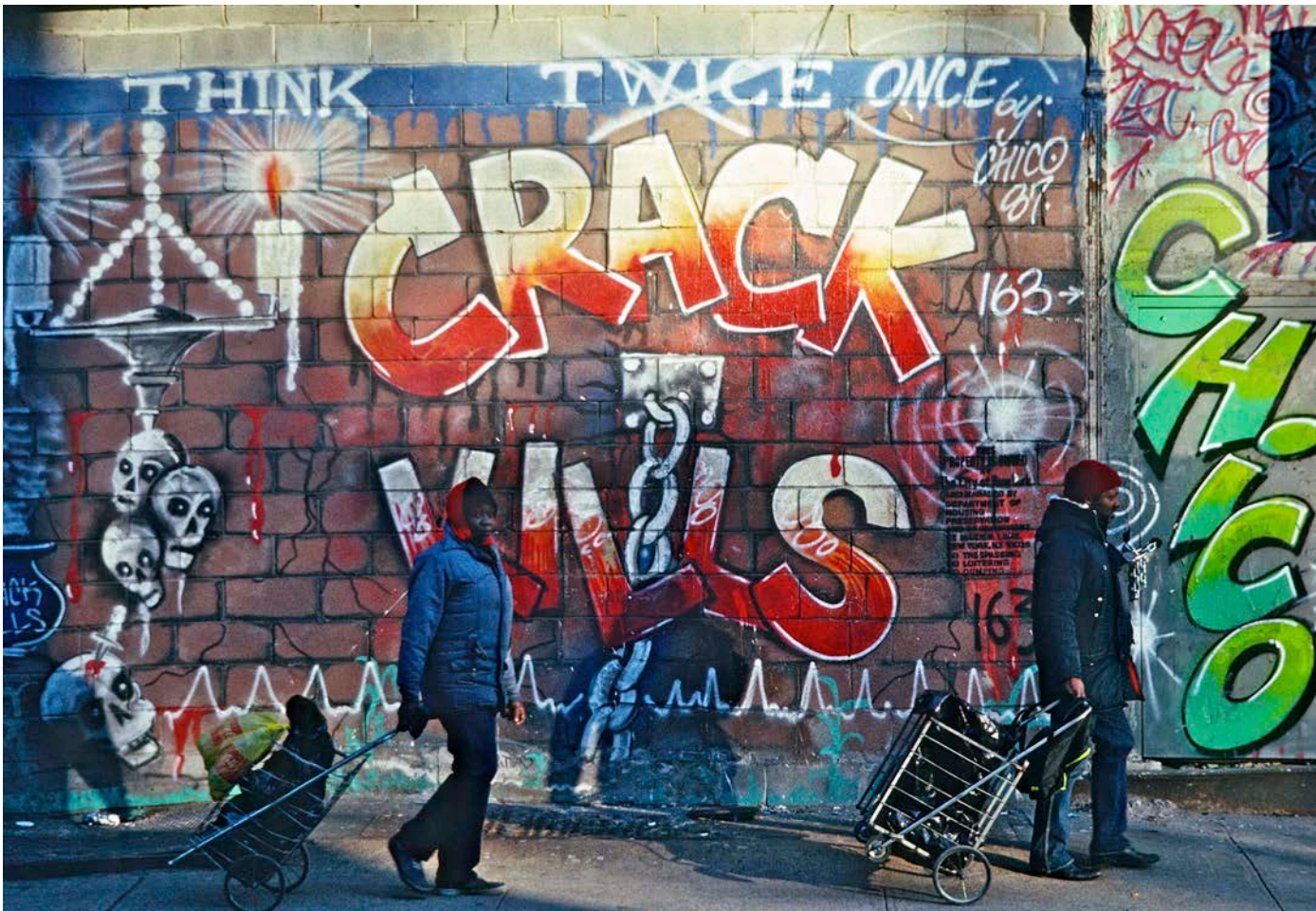
Mange av mine beste venner bukket under. Jeg hadde kjent Robert Yard i årevis, men kort tid etter bryllupet hans i Harlem ble kona hans offer for crack. Jeg så ham desperat forsøke å redde henne og ekteskapet deres mens livet hennes gikk i en avgrunn av kriminalitet, prostitusjon og fengsler frem til hennes alt for tidlige død.

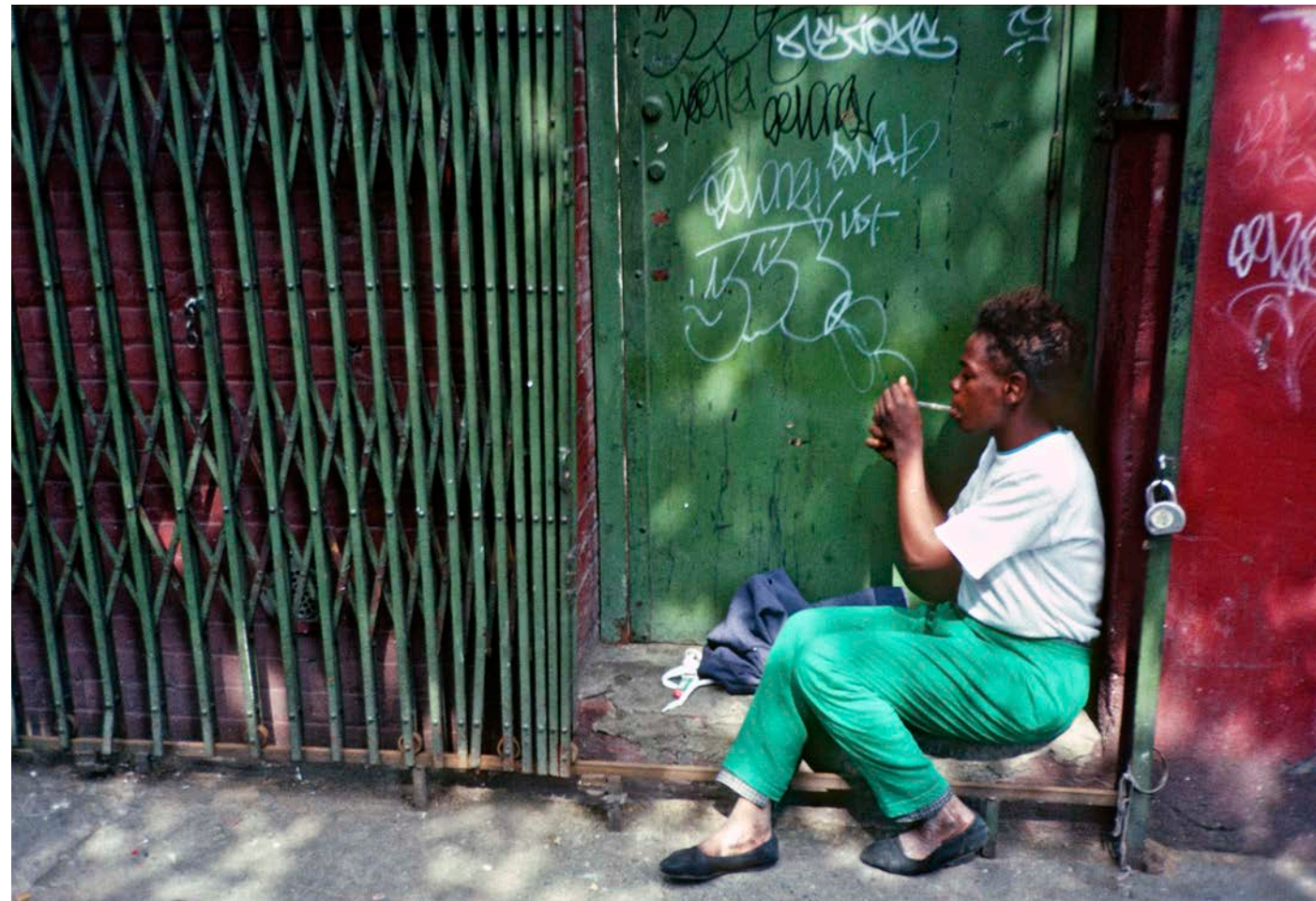
1992 - NYC

1991 - NYC

1991 - NYC

1991 - NYC

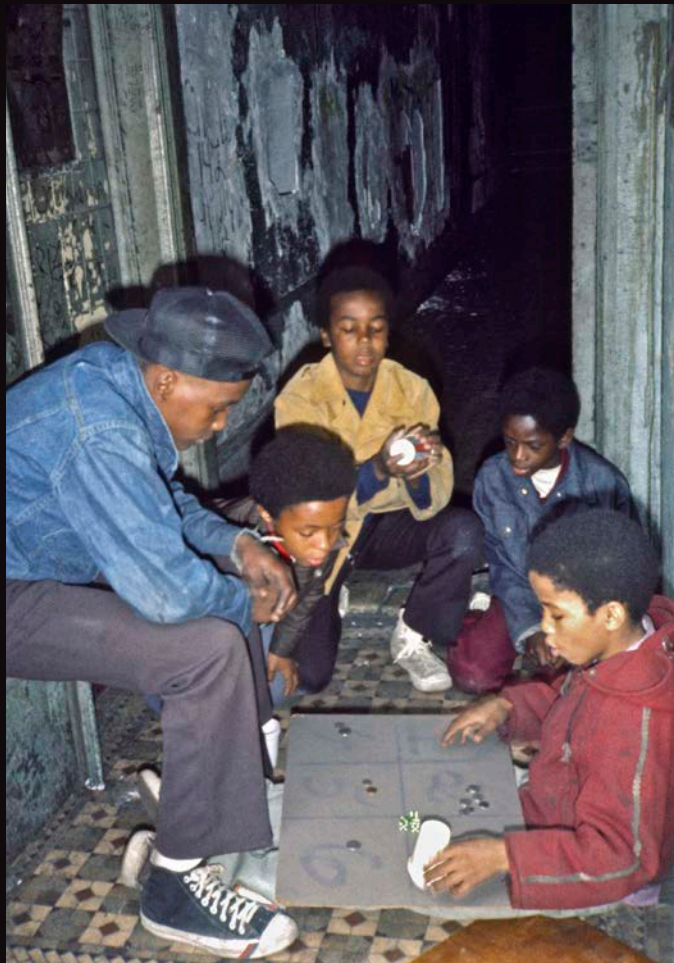

1974 - Harlem, NY

1989 - Harlem, NY

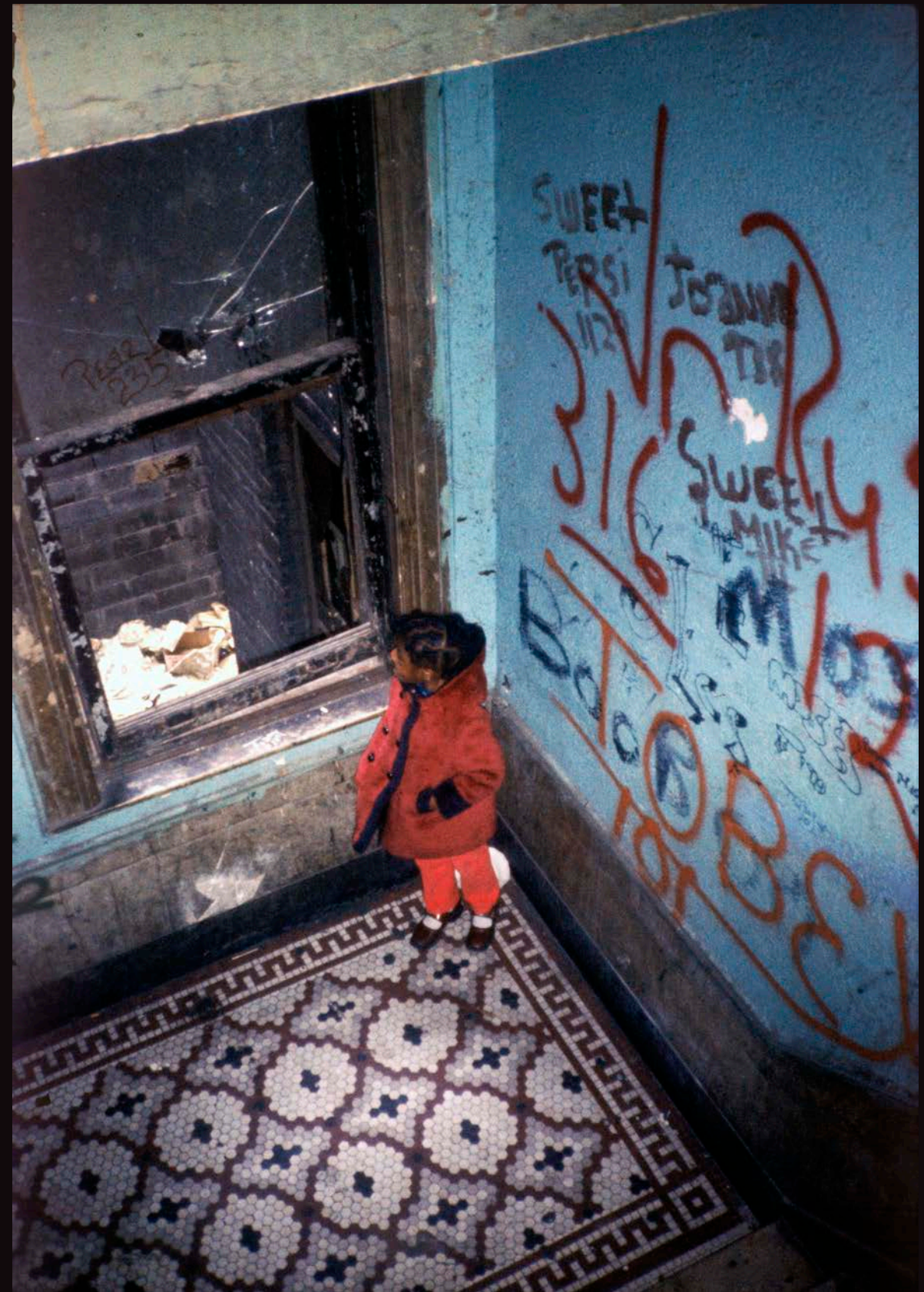
*And when you go to sleep sometimes
with rats instead of nursery rhymes
with hunger and your other children by the side.
And wonder if you will share your bed
with something else that must be fed
or fear they may sleep beside you
or they may creep down the hall.
And it might begin to teach you
how to give a damn about your fellow man !*

1974 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1974 - Bronx, NY

1973 - NYC

*Come and see how well despair
is seasoned by the stifling air.
See your ghetto in the good old sizzling summer time.
Suppose the streets were all on fire,
the flames like tempers leaping higher;
suppose you'd lived there all your life,
do you think that you would mind?*

Men det er ikke bare de voksne som lider i Harlem. Den mest ubeskrivelige og plagsomme lidelsen jeg har vært vitne til, rammer barn. Det kan forkrøple deres sinn – hele deres vesen – for livet. Og det er ikke bare de barna som blir tvunget til å tigge som hunder for å overleve eller barna som prøver å få en krone ved å pusse vinduer for hvite sjåførere ved stopplysene. Enda mer, det er barna vi myrder med vår negative tenkning om dem, den knusende tanken de har internalisert i en slik grad at de er overbevist om at de ikke har noen fremtid. Hvilket inntrykk gjør det på smertens barn når de ser sine søstre og brødre skutt og drept på gaten? Da jeg underviste en klasse i Harlem, Jeg oppdaget at det ikke var en eneste elev som ikke hadde vært vitne til en skuddveksling i gatene – kulene som treffer selv det mest uskyldige barnet. Studentene nektet å tro at jeg kom fra et land uten våpen. "Hvordan forsvarer folk seg?" de spurte. Og hvilket inntrykk gjør det på en ung mor å måtte si farvel til sin fire år gamle sønn i en verden hvor det er vanskelig å se forskjell på en vugge og en kiste?

1973 - Bronx, NY

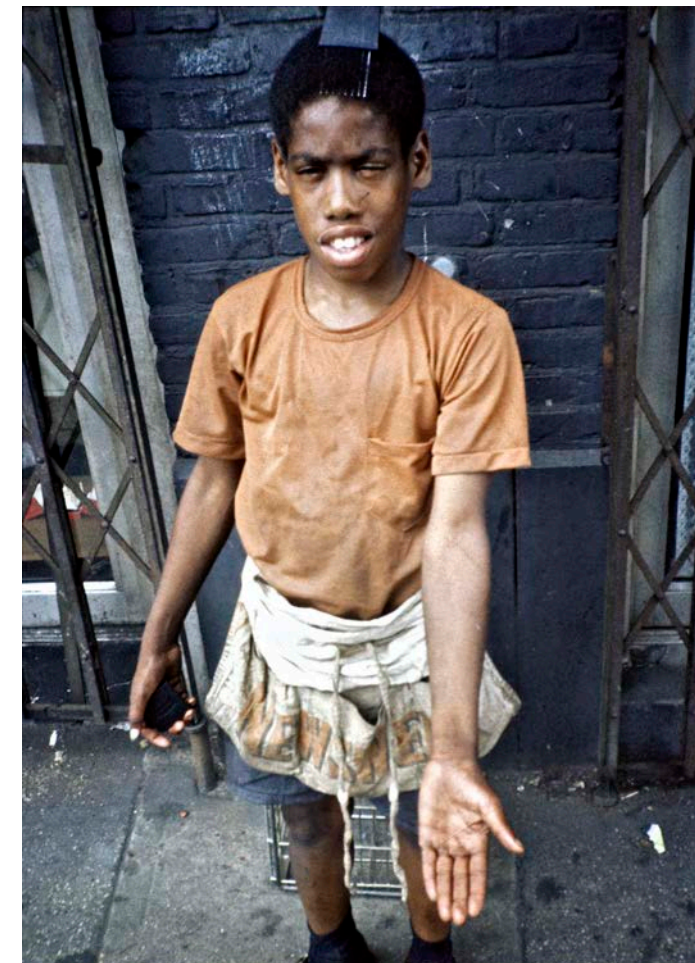

1972 - Harlem, NY

#284

1972 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - Washington, DC

1974 - Bronx, NY

1974 - Bronx, NY

1973 - Baltimore

Intervju med en wino:
"Jeg tror alle ble født nakne, så vi er alle mennesker. Inntil jeg finner noen som er født med klær på, kommer jeg ikke til å tro at de er mer enn meg. Det er slik jeg føler det."

*And it might begin to reach you
Why I give a damn about my fellow man,
And it might begin to teach you
How to give a damn about your fellow man.*

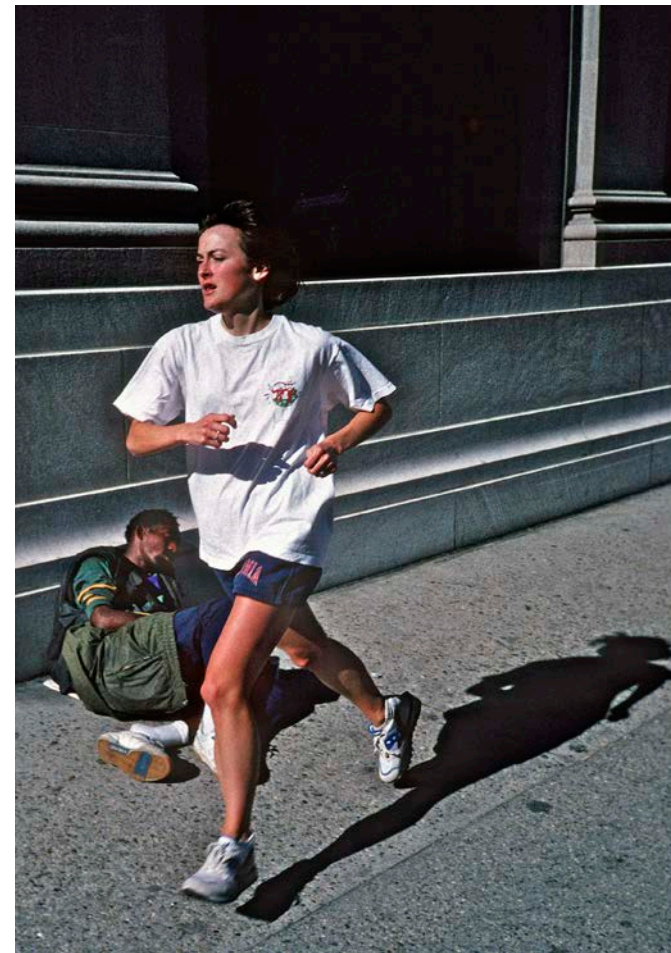
Denne typen "gi en jævla om dine medmennesker"-reise gjennom Harlem illustrerer, i all sin sakkarine sentimentalitet, den hvite liberale måten å se ghettoen på. Fra den faderlige nesten kjærlige omsorgen for det sørlige plantasjearistokratiet, er det en direkte kobling til det endeløse snakket om å hjelpe sine medmennesker blant nordlige liberale. Mange liberale gjør et stort og utmattende arbeid i gettoene, men enten vi ammer eller mater våre utstøtte med flaske, er resultatet det samme: vi skylder på ofrene ved å prøve å venne dem til deres urettferdige utstøtte skjebne i stedet for å forandre oss selv.

1974 - Washington, NC

Liberale anser ikke svarte eller brune som iboende underlegne som konservative. I stedet ser vi dem som funksjonelt underlegne som et resultat av urettferdighet, slaveri og diskriminering fra en fjern fortid. Etter å ha opplevd denne boken, vil de spørre fortvilet: "Hva kan vi gjøre?" Men vi har ikke mot, eller er lammet av frykten for å se inn i sjelen for å komme i kontakt med vår avgrunn av smerte – smerten som gjør oss til slike maktesløse, men effektive undertrykkere.

Dermed er vi liberale faktisk et av de viktigste verktøyene for fortsatt undertrykkelse. Vi hjelper de utstøtte å tilpasse seg en undertrykkelse som gjør dem funksjonelt underlegne nok til å tilfredsstillere våre egne liberale behov for å administrere paternalistisk omsorg til "untermensch" (undermenneske). De svarte eller brune i gettoen har ikke tid igjen til liberalistenes nedlatende holdning og prøver hele tiden å provosere vårt sanne rasistiske/islamofobiske ansikt. De nekter å se at kniven i ryggen deres ble trukket fra fire tommer til to tommer. De vil heller stikke oss tilbake i vårt eldgamle "hvite tilbakeslag" med disse ordene:

1992 - NYC

*Først av alt vil jeg bli elsket...
Hvis jeg ikke kan bli elsket, vil jeg bli respektert
Hvis jeg ikke kan bli respektert, vil jeg bli anerkjent
Hvis jeg ikke kan bli gjenkjent, vil jeg bli akseptert
Hvis jeg ikke kan bli akseptert, vil jeg bli lagt merke til
Hvis jeg ikke kan bli lagt merke til, vil jeg bli fryktet
Hvis jeg ikke kan fryktes, vil jeg bli hatet*

De svartes eget syn på Harlem ugyldiggjør vårt behov for å se et offer siden de ikke kan se bare det verste i gettoen uten å bli gale. For eksempel vil de ikke understreke at 10 % av Harlems ungdom er voldelige kriminelle som terroriserer gatene. De vil snu det opp ned, oppmuntret av det utrolige faktum at til tross for dette kriminelle miljøet, har 90 % av ungdommene aldri vært i konflikt med loven.

De vil se på kulturen som blomstrer midt under undertrykkelsen og bli oppmuntret av det faktum at mesteparten av Harlems befolkning overlever. De vil se de mange rosene som klarer å vokse opp i denne jungelen.

1995 - NYC

1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

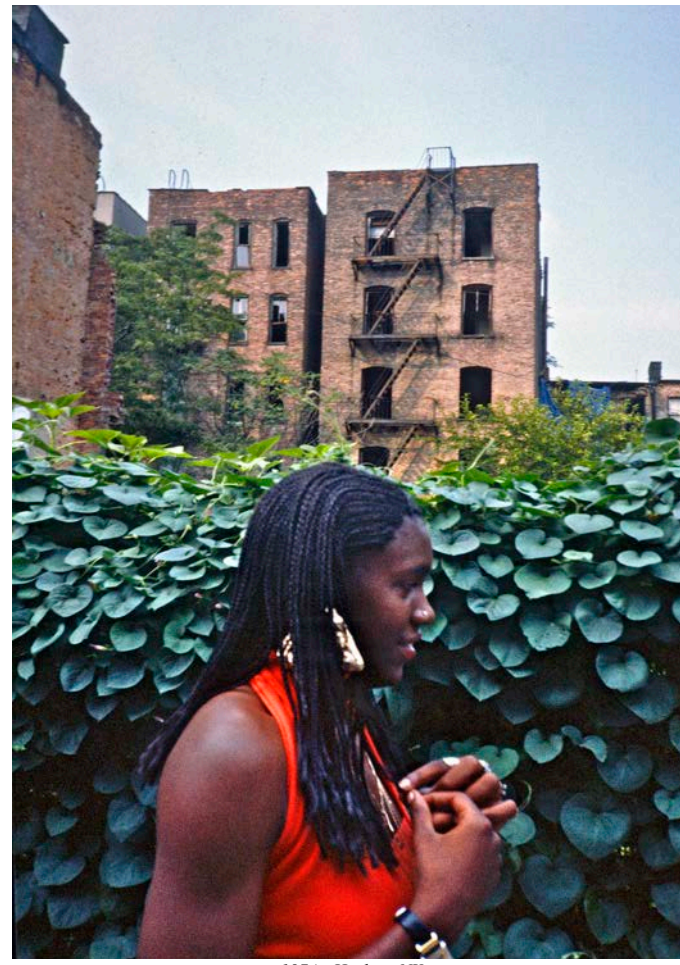
1989 - Harlem, NY

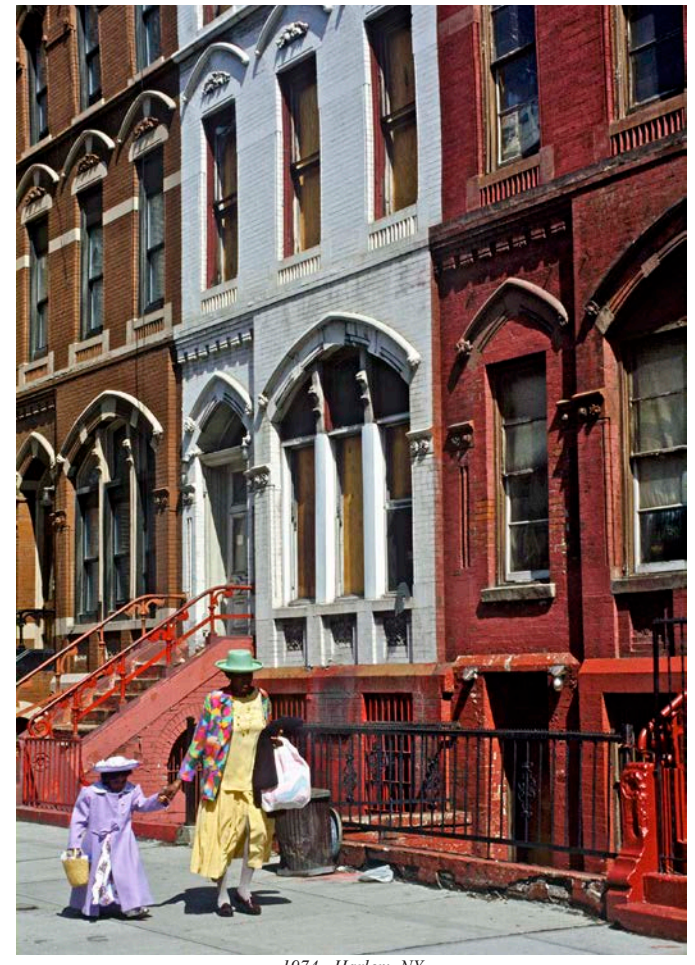
1973 - Harlem, NY

1992 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1974 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

*There is a rose in Spanish Harlem,
a rose in black and Spanish Harlem.
It is a special one,
it never sees the sun
it only comes out
when the moon is on the run
and all the stars are gleaming.
It's growing in the street
right up through the concrete
soft, sweet and dreaming.
With eyes as black as coal
they look down in my soul
and start a fire there
and then I lose control
I want to beg her pardon
I'm going to pick that rose
and watch her
as she grows in my garden.*

1973 - Harlem, NY

1973 - Harlem, NY

1974 - Spanish Harlem, NY

1995 - Chicago

1974 - NYC

1974 - NYC

1974 - NYC

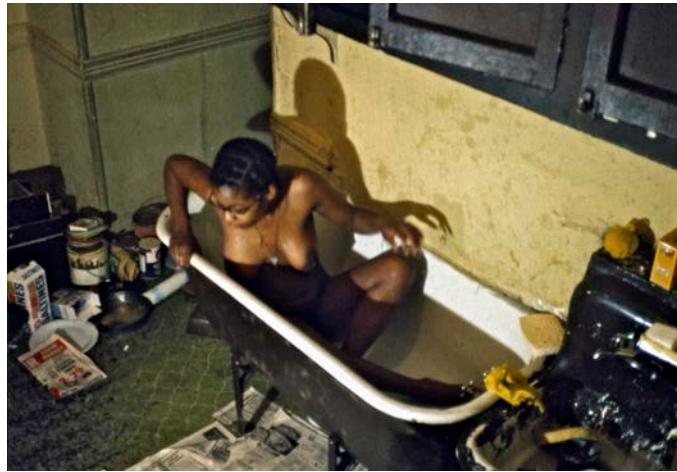
1990 - Harlem, NY

1972 - NYC

1972 - NYC

1972 - NYC

1974 - Bronx, NY

For meg var en slik rose Marilyn. Da jeg møtte henne første gang, var hun en heroinmisbruker som skjøt opp et par ganger i uken. Situasjonen hennes i den lille leiligheten var desperat, og jeg beundret henne for at hun klarte å komme seg ut av den – jeg sank selv dypere og dypere ned i fortvilelsen mens jeg bodde hos henne. Aldri i mitt liv har jeg levd under så undertrykkende og sjeleutslettende forhold. Jeg klarte verken å tenke eller skrive i leiligheten. Det var ikke bare de konstante innbruddene; det var frykten for dem, frykten for hva som kunne skje neste gang samt frykten for å gå inn i gangen eller gaten, hvor du kunne bli angrepet med kniv eller pistol. Smalhet kan du bli vant til. Du kan venne deg til et middagsbord som også fungerer som badekar på kjøkkenet. Du kan venne deg til å ha et trådgerde mellom kjøkkenet og soverommet slik at rottene ikke skal komme inn og bite deg i ansiktet. Og det blir snart en morgenvane å børste de døde kakerlakkene, som du har sovet på hele natten, ut av sengen. Selv skytingen og politisirenene på USAs voldelige TV-programmer som banker gjennom veggene kan være en behagelig lettelse fra lignende lyder som kommer fra gaten.

Men den vedvarende frykten for det øyeblikket da du selv

kan bli stukket i magen – som du aldri kan venne deg til. Jeg ble angrepet selv på julaften. Av tre bevæpnede menn. Hvordan jeg overlevde å leve med Marilyn må du ikke spørre meg om. Det er et paradoks at ordet ”overlevelse”, som jeg aldri hadde hørt før jeg kom til Amerika, bortsett fra i forbindelse med Darwin, har blitt et dagligdags begrep i det rikeste landet i verden. Men spør heller hvordan Marilyn overlevde det – ikke bare i kroppen, men også i sinnet. Ikke bare overlevde hun, men hun var til og med i stand til å vri seg ut av gettoen og bli skuespillerinne i San Francisco. Ja, hun var en rose som klarte å sprette opp gjennom asfalten.

Over hele verden elsker vi undertrykkere å bruke slike oppmuntrende unntak for å undertrykke ofrene våre ytterligere. I forsikrer hele tiden hverandre – med rosenrøde historier om enkeltpersoner eller en svart middelklasse eller en Obama som har klart det – at vi ikke bare er rettferdige, men praktisk talt helgener. Det er en ondsinnet og kalkulert innsats for å vise at det er noe galt med alle de som ikke klarer det, og igjen gir fangene våre skylden for deres eget fangenskap.

1973 - Bronx, NY

Men Harlem var langt fra den verste ghettoen i New York. I Sør-Bronx, hvor europeiske filmteam ofte tok opptak fra krigstidens ødeleggelse av Tyskland, var det distrikter der ni av ti mennesker døde en unaturlig død – drap, sult, overdose, rottebitt osv. I Brownsville-gettoen, Jeg så to drap og hørte om fire andre samme dag.

De fleste undertrykkere har problemer med å forstå hvordan vi bygger ghettoer. Det er for eksempel ingen murer rundt en ghetto, og det er ikke nødvendigvis et resultat av dårlige boliger.

Det er ikke bare underklassen vi ghettoiserer. At ghettoen ikke er noe konkret, som de knuste flaskene og søppelet, så jeg i Detroit, hvor boliger var langt bedre enn i Harlem. Her var jeg så heldig å få bo på begge sider av skillelinjen mellom ghettoen og de hvite områdene – helt der ute der hvert eneste hvite hus er til salgs.

1974 - Saratoga, NY

Jeg kan forstå mange ting om hvit rasisme, men den dag i dag er det et absolutt mysterium for meg hvorfor disse hvite flytter bort fra alt de har bygget opp og blir glad i bare fordi en svart familie flytter inn i nabolaget. Disse bedrestilte svarte lever opp til de tøffe hvite middelklassens krav på alle måter - en velklippet plen, en hekk, rhododendron. Og slik ville nabolaget fortsatt se ut hvis hvite ikke flyktet. Samtidig har disse svarte en kultur som er langt mer amerikansk enn de europeiske og asiatiske immigrantene som vi umiddelbart aksepterer inn i vår såkalte smeltedigel. Da jeg bodde på den hvite siden av det pinlige ghettojerdet med Til salgs-skiltene, var det knapt noen som kunne tilby noen logikk for å flytte bortsett fra den feilaktige om ”synkende eiendomsverdier,” Noe som bare skjer fordi de alle selges ut på en gang. Dermed opplevde jeg det som én stor hvit amerikansk konspirasjon for å hindre svarte i å få tilgang til smeltedigel, mesterlig gjennom ulike former for ulovlig redlining av National Association of Realtors.

En grunn til at jeg selvofta måtte flykte til de kjøligere forstedene var de kvelende sommertemperaturene i de rød- eller rettere sagt varmekantede gettoene, med mye betong

og asfalt – opptil 20 grader høyere enn NY Times siden har bevist – sammenlignet med den trekledde faktisk hvite nabolag. Hver gang jeg dro, følte jeg at jeg hadde forrådt den svarte underklassen.

For når vi, med vårt hvite privilegium, flykter til det som blir attraktive nabolag, stiger husverdier og verdier, og vi kan låne mot egenkapitalen vår for å sende barna våre til dyre universiteter for å komme videre. Men dette er stjålet formue siden vi i denne prosessen får svartes boligverdier til å kollapse i områdene vi gjør om til gettoer, og hindrer dem i å ta opp lån med sikkerhet i eiendelene deres, og dermed gjøre dem fattigere og fattigere. Gjennom denne aversive rasismen, hver hvit på 70-tallet hadde gjort seg selv seks ganger rikere enn hver svarte. Penger multipliserer, og innen år 2000 hadde vi blitt åtte ganger rikere. Etter skatteuttak i Bush-årene, 12 ganger så rik som hver svarte. Og i dag, etter finanskrisen – forårsaket av vår rasisme da vi ga verdiløse subprime-lån til den slitende svarte middelklassen – har vi gjort oss selv 20 ganger så rike.

1991 - Freeman's quarter, Houston, TX

På den andre siden av gjerdet opplevde jeg hver hvite som beveget seg som et stikk i hjertet til de svarte. De eldre svarte ville gjøre alt for å glede de hvite, men de unge var langt mer følsomme. Den plutselige følelsen av å være for alltid utestengt fra samfunnets mainstream - å se noen fjerne stigen som fører til “American Dream” akkurat i det øyeblikket du er nærmere den enn noen gang - utløser naturligvis harme. Noen ganger voldelig. Vårt stikk i deres hjerter vil forandre noen få av disse ellers veloppdragne ungdommene til ugagnskapere, og skape hat mot de gjenværende hvite i utkanten av gettoen, som deretter legger skylden på offeret og flytter. Jeg beskjefriger meg ikke i denne boken med middelklassens problemer, men jeg kunne ikke unngå å se en direkte sammenheng mellom volden vi utøver mot verdigheten og egenverdien til disse menneskene på grensene til gettoen og volden jeg opplevd i de indre gettoene, mellom vårt hvite helamerikanske stikk i hjertet av den svarte middelklassen og den skremmende ryggstikkingen i underklassen.

Jeg så eksplosjonen av svart kriminalitet på 70-tallet som et resultat av det irrasjonelle sinnet forårsaket av vårt hvite svik, og forsto derfor ikke hvorfor det avtok på 90-tallet. Først da forsto jeg hvordan denne kriminalitetsbølgen også ble forårsaket av hvit flukt. Da de store oljeselskapene satte bly i gass på 1940-tallet, viser studier at det begynte å påvirke hjernen til barn i utvikling, noe som førte til økt aggresjon og redusert impulskontroll da de ble tenåringer. Dette påvirket uforholdsmessig de svarte barna som vi hadde tvunget inn i uattraktive byområder rett ved siden av motorveier og raffinier, slik vi ser her i Philadelphia og Fourth Ward i Houston, der George Floyd vokste opp. Dessuten var husene de hvite etterlot dem fulle av giftig bly. Jeg så ofte barn som så utrolig dumme ut (hjerneskadet) eller satt og gnagde på blyrør. Og absolutt jeg så den generasjonen handle ut gjennom utrolig “dum” voldskriminalitet. På 70-tallet begynte USA å fase ut

1986 - Philadelphia, PA. Prosjekt ved siden av motorveien og ESSO oljeraffineri

blyholdig bensin, og nyfødte ble stadig utsatt for mindre bly - grunnen til at kriminaliteten begynte å falle dramatisk 20 år senere. Dermed forsto jeg at gettoen er en hvit sosialt påtvunget fortsettelse av løssøreslaveriets voldelige miljø. Når denne internaliserte hvite volden kommer under direkte press fra arbeidsledighet, som er spesielt alvorlig i Detroit, eksploderer den i fysisk vold. Akkurat som antallet svarte skilsmisser svinger med arbeidsledighet, gjør drap og vold mot familiemedlemmer det samme. Nesten hver gang jeg kom tilbake til Detroit, hadde flere av mine svarte venner blitt drept. Dette brevet til foreldrene mine, skrevet i løpet av mine første måneder i Amerika, viser hvordan jeg umiddelbart fornemmet Golgata-staben av hvit rasisme bak blødningen fra et folk på korset.

1971 - Alexandria, VA

Påske i Detroit

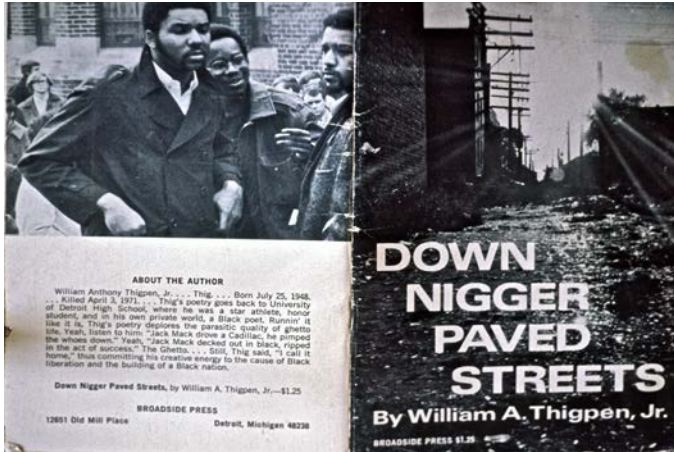
Johannes 19, 31-37

Kjære mamma og pappa,

Dette er den mest sjokkerende påsken jeg noen gang har opplevd. Jeg er nå i Detroit, som er intet mindre enn et mareritt . På vei fra San Francisco stoppet jeg i Chicago for å besøke Denia, den unge svarte forfatteren jeg bodde sammen med i julen. Selv der begynte grusomhetene. Husker du de to venninnene hennes som hun og jeg tilbrakte så mye tid med? Hun fortalte meg at en av dem, Theresa - den ømme, stille nitten år gamle jenta - siden har blitt myrdet. Hun ble sannsynligvis drept av noen hun kjente, siden det ser ut til at hun åpnet døren for morderne. Hun ble funnet av sin forlovede, skuttog kuttet opp med kniver. Hun var den andre personen jeg har kjent i Amerika som har blitt myrdet. Denia har nå kjøpt en pistol og har begynt å øve på skiver. Den kvelden i Chicago opplevde jeg også min første store skuddveksling, sannsynligvis mellom politi og kriminelle. Vi var på besøk på Mohawk Street da det plutselig brøt ut nede i mørket. Jeg prøvde å se ut, men Denia trakk meg vekk fra vinduet.

Vel, jeg har nesten glemt alt det, sammenlignet med de tingene som har skjedd her i Detroit. Først bodde jeg hos en velstående bilarbeiderfamilie i et av de respektable svarte nabolagene ved syvmilsgrensen, langt der ute der de hvite områdene begynner. Sønnen deres hadde hentet meg og invitert meg hjem – det tredje svarte hjemmet jeg har bodd i. Vakre mennesker. Påskemorgen _ de tok meg med til kirken. Men så flyttet jeg inn i selve ghettoen med tre elever, og siden har det vært et mareritt. En av de første dagene jeg var her, ble Thigpen, som jeg nettopp hadde blitt introdusert for, myrdet. Han var en fantastisk person, stor som en bjørn, og en poet (jeg sender deg samlingen hans, *Down Nigger Paved Streets*). Tilsynelatende uten annen grunn enn at han hadde skrevet et harmløst dikt om narkotikahandelen i byen, ble han forleden funnet henrettet av narkotikagangstere sammen med to av vennene hans. De ble bundet og lagt på gulvet og skutt i bakhodet. Men det som sjokkerte meg mest var reaksjonen til de tre jeg bor sammen med. En av dem, Jeff, hadde kjent Thigpen i årevis og ble fotografert sammen med ham i en bok. Men Jeff kom bare rolig inn med avisen en morgen og sa: ”Hei, husker du denne fyren, Thigpen, du møtte her om dagen? Se, de blåste ham bort også.” Det gjorde ikke noe større inntrykk. Det er slik de reagerer påall volden som virkelig rammer meg. Men likevel er de redde selv. Det er ikke bare jeg som skjelver av frykt her.

300

1971 - Detroit

Nettene er de verste. Jeg begynner å bli skikkelig nedfor av mangel på søvn. Jeff og de to andre sover oppe, mens jeg holder meg nede i stua. Hver kveld skyver de kjøleskapet foran døren og legger noen tomme flasker på toppen, slik at ethvert forsøk på å åpne døren vil få flaskene til å falle og vekke dem. En natt hoppet katten på kjøleskapet og vellet flaskene med et brak, så jeg skjøt opp til de andre. Jeg er et nervevrak nå og ligger konstant og lytter etter fotspor utenfor (ingen andre enn røvere tør å gå til fots om natten i Detroit så vidt jeg kan se herfra). En gang i blant hører jeg skudd utenfor. Jeg har egentlig aldri skjelve før, men nå får jeg noen ganger den samme geléaktige følelsen som den kvelden jeg ble overfalt i San Francisco. Hjerteslaget alene er nok til å holde meg våken.

Faktisk trodde jeg virkelig ikke at jeg hadde lukket øynene en gang hele uken, før jeg plutselig våknet fra et forferdelig mareritt. Jeg drømmer nesten aldri nå når jeg er på reise, men den natten drømte jeg om en solskinnsdag da jeg var elleve, liggende på stuegulvet hjemme i prestegården. Jeg lå der og spiste appelsiner, husker jeg, da radionyhetene annonserte drapet på Lumumba. Jeg skjønte ingenting da, men jeg husker det tydelig. Denne scenen så jeg nå tydelig foran meg i marerittet, men den endret seg stadig til en annen scene et sted i Afrika, hvor jeg lå på bakken mens noen afrikanere skjøt det ene maskingeværet etter det andre mot meg. Jeg ropte til dem at de skulle stoppe, men kulene fortsatte bare å bore seg inn i meg, en forferdelig følelse. Jeg våknet til dette ekte Detroit-marerittet, som jeg nå plutselig fant ganske fredelig i forhold til, og litt senere klarte jeg å få et par timers søvn.

1996 - Detroit

Men marerittene er ikke alltid over når dagen bryter på. En av de første dagene jeg var der, våget jeg meg ut i gatene til fots. Det hadde gått knapt en halvtime før en politibil med to hvite politifolk stoppet og de kalte meg bort til bilen. Jeg ble nesten glad for å se hvite ansikter igjen og gikk bort. De ba om å få se ID-en min. Du blir stadig stoppet slik når du går rundt i ghettoen. Jeg spør meg selv ofte hvilken forskjell det egentlig er mellom å være i ghettoen her og å være svart i Sør-Afrika, når man hele tiden må vise identitetspapirene sine til hvite politimenn. Så nesten automatisk stakk jeg hånden ned i skuldervesken for å få ut passet. Umiddelbart spratt politiets pistoler rett i ansiktet mitt: “Hold dere!” Det er en forferdelig opplevelse å se inn i munningen på en pistol, og jeg begynte å skjelve av frykt. Men ingenting skjedde, de var bare redde for at jeg hadde en pistol i veska. Det følte som et mirakel at våpnene deres ikke hadde gått av.

Hvordan kan mennesker leve i en slik verden hvor de har så lite tillit til hverandre? De ga meg den vanlige advarselen: “Du bør ta deg selv eller dette nabolaget raskt!” Jeg hadde fått tilbake selvtiliten og svarte frekt: “Jeg bor her!” Jo lenger jeg bor her, jo mer ser jeg på de hvite med de svartes øyne, og jeg kan ikke annet enn å nære et stadig økende hat mot dem.

Det er en merkelig sensasjon å bo i en by som Detroit hvor du aldri ser annet enn svarte ansikter rundt deg. Litt etter litt gjennomgår du en langsom forandring. De svartes ansiktene blir nære og kjente, og derfor varme, mens de hvite ansiktene virker fjerne og ukjente og derfor kalde. Til

tross for alle grusomhetene, har jeg absolutt ikke noe ønske om å gå ut i det kalde iskalde avfallet der ute der ghettoen stopper. innsjødu kan sikkert forstå sjokket jeg får hver gang jeg slår på TV-en og plutselig ikke ser annet enn hvite ansikter. Ja, på en merkelig måte blir de hvite ansiktene en vesentlig del av Detroit-marerittet. For det er ikke bare forbrytelsen som holder meg våken om natten. Det er like mye fjernsynet og radioen. Overalt i gettoene i Detroit og Chicago er det en vane blant de svarte å la TV og radio stå på hele natten for å få ranere til å tro at du fortsatt er våken. En annen ting er at de etter hvert har blitt så vant til å sove med TV og radio på at det har blitt en slags narkotikum; mange av dem kan rett og slett ikke sovne uten denne støyen.

Jeg oppdaget dette en dag da Denia og jeg ønsket å ta en lur i Chicago , og hun slo automatisk på TV-en for å sovne. Det er sjokkerende hvor tidlig noen mennesker blir avhengige av dette støynarkotiske stoffet. Da jeg bodde hos Orline, denne vakre unge svarte moren i Jackson, femti mil utenfor Detroit, oppdaget jeg at det var nesten umulig for oss å bo sammen. Når vi la oss slo hun alltid på radioen. Jeg lå da der og ventet på at hun skulle sovne, hvorpå jeg sakte prøvde å skru ned volumet, ellers var det helt umuligfor at jeg skal sovne. Men hver gang jeg fikk ned volumet til et visst nivå, fikk det de to barna hennes på to og tre år til å våkne og begynne å gråte, så jeg måtte umiddelbart skru på volumet igjen. Jeg kunne bare ta det i to netter, hvoretter jeg måtte flytte. Vi var rett og slett, som Orline sa , ”kulturelt uforenlige”.

1973 - Jackson, MI - Orline og barn

301

1974 - Detroit

Men jeg tror det er skremmende implikasjoner hvis så mange svarte i byghettoene er like avhengige av denne støyen. Du kan rett og slett ikke forestille deg i Danmark hvor primitiv amerikansk radio er: den konstante boom-boom-musikken avbrutt annethvert minutt av det de kaller "meldinger". Hele tiden hører du den bedøvende beskjeden "overlat kjøringen til oss". Det hele føles som én stor hvit konspirasjon mot de svarte. Akkurat som de bombet den sørvietnamesiske befolkningen inn i "strategiske landsbyer" for å hjernevaske den, så virker det nesten som om de i USA har tvunget de svarte bort fra de små landsbyene inn i disse store psykiske konsentrasjonsleirene, hvor de bedre kan kontrollere dem med massemediene.

Det er utrolig hvordan de, som et resultat av denne undertrykkelsen, tilpasser seg nesten bokstavelig talt til ethvert syn på undertrykkerne deres. I Syden kunne man i det minste tenke, men her blir man hele tiden bombardert med hva andre vil at man skal tenke – eller rettere sagt, man hindres i å tenke. Kveler ikke all denne musikken og støyen en persons evne til selvstendig og intellektuell utvikling? Er det rart at mange av disse menneskene virker som zombier, når de selv på spøk kaller det?

De tre jeg bor sammen med er noen av få politisk aktive i Detroit. Jeff har gitt meg noen bøker om Cuba som han vil at jeg skal lese. Men det er umulig for meg å lese i disse omgivelsene, med all støyen, nervøsiteten, skjelvingen og frykten for noe, selv om du ikke engang vet hva det er. Jeff er en av det økende antallet svarte som har reist ulovlig til Cuba gjennom Canada. Han forteller meg så mange fantastiske ting om det, og jeg lytter, men mye av det virker så irrelevant i disse grusomme omgivelsene. Han forteller at Cuba er det første stedet han har kunnet puste fritt. Alle cubanerne er bevæpnet, akkurat som her i Detroit, men likevel var han aldri redd på Cuba. Det eneste som skuffet ham var at de cubanske svarte ennå ikke har afro-frisyre.

1971 - Chris, Aaron og Jerry i Detroit

Jeff var så glad på Cuba at han prøvde alt mulig for å unngå å bli sendt tilbake til USA, men han fikk ikke bli. Nå, etter reisen, har han hatt problemer med FBI, som to ganger besøkte foreldrene hans. Studiestøtten hans ble plutselig avskåret og han ble utvist fra college. Han har derfor blitt taxisjåfør, og går rundt i sin egen drømmeverden og leser bøker om Cuba i taxien. Han fortalte meg leende en dag at han "holdt seg opp" for noen uker siden. Siden drosjesjåfører alltid blir ranet, "stjal" han 50 dollar fra seg selv, ringte politiet og sa at raneren var svart, så ut som og så og løp i den retningen. Så slapp han å jobbe mer den dagen og kjørte ut til Belle Isle for å lese bøkene sine om Cuba.

Dessverre ønsker han ikke å bruke sine erfaringer til å jobbe politisk her i Detroit; systemet er så massivt og undertrykkende at det ikke nytter, sier han. Så nå jobber han bare for å komme tilbake til Cuba. Han ønsker imidlertid å reise til Washington om to dager for å demonstrere mot Vietnamkrigen. En million er ventet. Vi kjører ned sammen. Jeg kan nesten ikke vente med å komme meg ut av dette helvete, og håper bare det er fredeligere i Washington slik at jeg kan hvile meg litt. Men jeg må tilbake til Detroit. Akkurat som i Chicago har jeg møtt så varme mennesker her at jeg rett og slett ikke kan fatte deres godhet mot meg. Jeg kan ikke forstå hvordan to så grusomme og undertrykkende byer kan inneholde slike eksepsjonelle mennesker. Det måvære mulig for meg å lære å leve med ghettoen, for jeg må komme tilbake til disse menneskene. Men det vil ta meg lang tid å venne meg til forholdene. Bare en tur til hjørnebutikken på kvelden krever at vi tar bilen. Jeff og de to andre tør rett og slett ikke gå halvannet kvartal!

Jeg vil huske Detroit som en endeløs glidende kjøretur gjennom en spøkelsesby til lyden av bilradioens nyeste sorte hit, "For guds skyld, gi mer kraft til folket", som dunker inn i hodet mitt. Og så hver dag den nyeste

1972 - Detroit

1971 - Philadelphia, PA

drapsstatistikken. Siden det er påskeuke, ble bare 26 mennesker myrdet. De regner med å nå 1000 før jul! Flere liv går tapt på ett år i borgerkrigen her enn på seks år i Nord-Irland. Likevel fortjener "fem mennesker drept i gårsdagens vold i Detroit" i avisene bare en melding på side 18, mens forsideoverskriftene fordømmer tapet av to

A BLOODY RECORD FOR 'KILL CITY'

Annual murder rates per 100,000 population as of June 1973

Detroit	49.4*
Cleveland	36.8
Washington	36.5
St. Louis	36.3
New Orleans	33.7
Baltimore	28.0
Memphis	26.8
Chicago	25.9
Dallas	24.9
Philadelphia	21.3
Houston	20.9
New York City	20.7

*annual rate as of Dec. 1, 1973

Over the years, Detroiters have dubbed their town "Kill City" and "The Murder Capital of the Nation," and for the most part, they seemed to accept the city's staggering homicide rate as tragic but inevitable. This year, however, even the most nonchalant Detroiters have been shocked by an unprecedented tidal wave of murder. Last week the Motor City topped its 1972 total of 693 killings, and experts predicted that this year's toll would eventually hit at least 750. That would mean one murder for every 1,806 city residents—compared to ratios of one to 3,864 for Chicago, one to 4,779 for Houston and one to 4,820 for New York. And Detroit's prospects for next year are even worse. Police officials estimate that Detroiters have armed themselves with an astonishing total of some 500,000 handguns—one for every third man, woman and child in the murderous city.

Newsweek, December 17, 1973

liv i Nord-Irlands "tragiske" borgerkrig. Skrev forresten de danske avisene om den stigmatiserte svarte jenta, som blødde i påsken? Uansett håper jeg du har hatt en fredeligere påske. Med kjærlighet, Jacob.

Amerikanske gettoer strekker seg ut i tykke belter, fem til ti mil brede, rundt forretningsdistrikter i sentrum, slik vi ser her i Houston, der de rike bor i byen og de fattige i slumkvarterene i utkanten. Underklassen blir stadig klempt og dyttet rundt. Urban "fjerning" (som svarte kaller det) - visstnok til fordel for underklassen, brukes til å bli kvitt, konsentrere eller skjule våre uønskede. Dette gjelder spesielt i historiske Harlem, hvor de fleste svarte i dag har blitt presset. Det fikk meg ofte til å gråte av å se hvordan historiske "slumkvarter" med et europeisk utseende ble pløyd under og sto på ende, som her i Baltimores koselige og sjarmerende ghetto.

Stablet opp føler du deg enda mer innestengt, og følgelig øker kriminaliteten proporsjonalt med høyden på disse vertikale slummen. I Philadelphia ble gategjengene erstattet av gulvgjenger som kjempet gulv mot gulv med hverandre - det kan bety døden å gå ut av heisen i feil etasje. Mer enn 100 gategjengmedlemmer, i alderen 12 til 17 år, ble drept der hvert år. En av dem var en lokal gateselger som tjente på å selge boken min American Pictures. Jeg hadde flere venner som ble holdt oppe med våpen av 10 eller 11 år gamle barn som også skyter vilt rundt med Uzi maskinpistoler.

Ved å gi dem en dom ofte dobbelt så gammel, håper vi hvite å ha fjernet en del av ghettoen. På samme fåfengte måte river vi husene i ghettoen uten å fjerne årsakene til ghettoen. Selv om fem av seks brudd på boligkodeksen i slumområder er bevist å skyldes forsømmelse fra utleiery, ikke deres fortvilte leietakere, vedvarer myten om å skyldes på de fattige om at "folk forårsaker slumkvarterer". Et par slumlords jeg bodde sammen med i enorme herskaps hus utenfor byene var absolutt behjelpelige med å spre slike ideer.

Likevel etter å ha levd i årevis i de gamle nedslitteleiligheter overlevert til fattige når de allerede er utslitte og oppbrukte, har jeg aldri vært vitne til noen leieboerødeleggelse av den typen som skaper slum: utette tak, hengende gulv og trapper, defekte rørleggerarbeid, kloakkrør og ledninger. Men aldri vil jeg glemme smerten og kvaliteten jeg gikk gjennom med mine beste venner i Fillmore-gettoen, Johari og Lance, da datteren deres døde etter å ha falt gjennom et råttent vindu som slumlen deres i årevis hadde nektet å ta opp til koden. Begravelsen hennes er sett på slutten av boken.

1973 - Baltimore

1973 - Baltimore

1974 - Philadelphia, PA

1975 - Richmond, VA

1997 - Robert Taylor Homes, Chicago

1997 - Robert Taylor Homes, Chicago

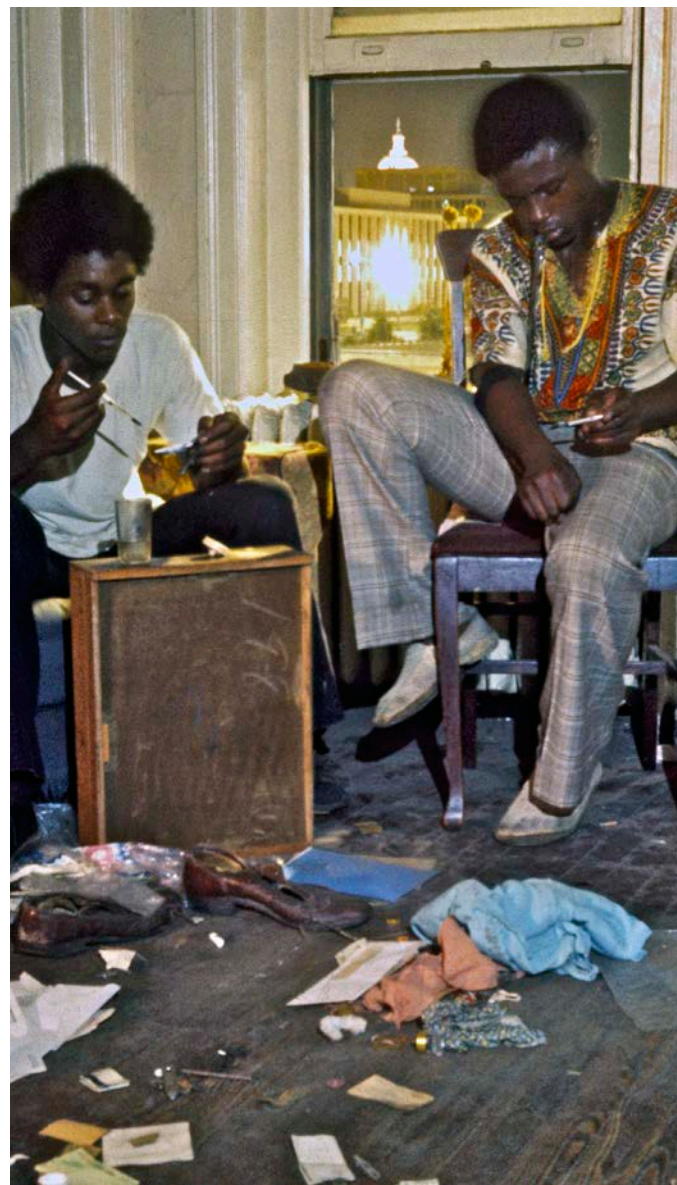
1973 - Lake Forest, IL

Det er et paradoks at vi alltid leter etter årsaken til ghettoen inne i selve gettoen, når det er underforstått i selve begrepet "ghetto" at årsakene skal finnes utenfor. Spesielt i de velstående hvite forstedene som omkranser hver by. Her har vi trær, svømmebasseng og alle muligheter til å trives i verden. Vi bor utenfor byens grenserslik at barna våre slipper å gå på skole med uønsket, og vi slipper å betale skatt til byen selv om vi får inntektene våre fra det. Dermed har byene blitt fattigere og fattigere.

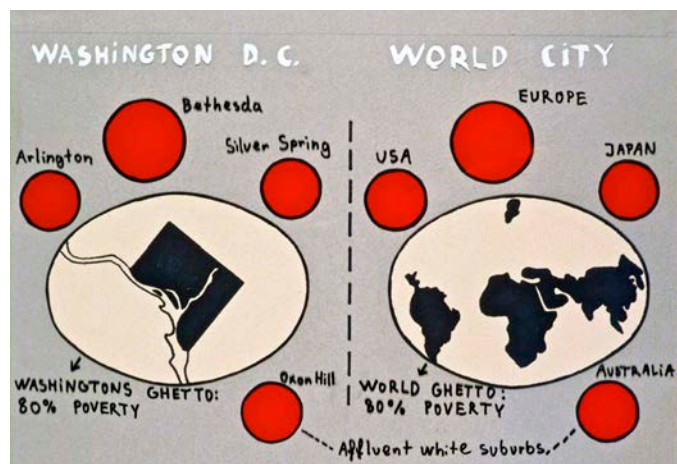
En typisk by, som Washington DC, ligner i denne forbindelse byen vi alle bor i - verdensbyen. Sentrene til begge byene er 80 % slumområder bebodd av fargede mennesker, og rundt dem har vi lagt de overdådige forstedene til Europa, USA, Japan, Kina og Australia. Forstadsfolk eier det meste av virksomhetene inne i ghettoen og henter hjem enorme fortjenester, men nekter å betale skatt til byen. I likhet med verdens ghetto blir Washington fattigere og fattigere, og vi må sende utviklingshjelp for å gi tilbake litt av det vi tok.

Selv om nettostrømmen av kapital ut av fattige land er større enn det vi returnerer, er de fleste av oss overbevist om at vi er sjenerøse, og derfor misliker vi det økende sinnet og terrorismen mot Vesten i den tredje verden. Vår uvitenhet kommer ofte til uttrykk i vårt valg av ledere, som Trump, som går alene mot alle andre nasjoner, og nekter å anerkjenne behovet for å betale tilbake noen av de enorme fortjenestene fra ulik handelsavtaler, lån, underprisede råvarer, klimaødeleggelser, og skatteparadiser.

På samme måte er vi ikke i stand til å forstå sinnet til Black Lives Matter i gettoene våre – vi er uvitende om livet i vår egen hovedstad like utenfor de vakre kirsebærblomstrende turistområdene. Under min første tur på 1970-tallet ble Washington, hovedstaden i verdens rikeste land – behandlet som et sult-nøddistrikt. Siden 1980-tallet har byen stort sett lignet en borgerkrigssone, med narkotikakriger i gatene uten sidestykke utenfor den tredje verden. Kriminaliteten vi frykter fra fattige land, spesielt i form av terrorisme, har for lengst blitt vanlig i DC, som hadde over 2000 % flere væpnede ran i året enn tilsvarende byer i Europa. Antall drap i Washington var 50 % høyere enn i hele Storbritannia (som jeg skrev i 1984-utgaven av denne boken). Men i dag, ettersom barna til våre utstøtte i Europa har begynt å vokse opp, endrer bildet seg. England har nå gått forbi USA i ran.

1973 - Washington DC

1973 - Washington DC

En av ti innbyggere i svarte områder av byen var narkoman (som rapportert ett år av Washington Post). Disse to rusavhengige, som angrep meg, men senere inviterte meg hjem, bor bare tre kvartaler fra Capitol, hvis hvite kuppel kan sees i bakgrunnen.

Selv om medlemmer av kongressen ikke tør gå til fots hjem etter jobb, fortsetter de å øke militærutgiftene i sin paranoide frykt for resten av verden samtidig som de kutter i sosiale bevilgninger. Hva nytter den skuddsikre vesten til når døden kommer fra hjertet?

En måned før jeg bodde hos disse narkomane, ble en politimann skutt i gangen deres, og en kvinne ble myrdet i akkurat dette rommet – det siste glimtet hun fikk av denne høyborgen av demokrati og frihet.

1973 - Washington DC

1971 - Alexandria, VA

1974 - Elizabethtown, NC

1975 - "Food for thought" - San Francisco

1972 - NYC

1974 - Greenville, NC

Når vi sperrer folk inne i en ghetto, går volden vår mot dem til slutt mot oss. Ved å sammenligne den med en annen ghetto - den "grå" ghettoen til gamle mennesker - forsto jeg hvorfor de vi holder inne har det umulig å rømme. Det er heller ingen synlige murer rundt den grå ghettoen, men de eldres avhengighet av smuler fra de rike fengsler dem i en maktesløshetspsykologi som ligner slaveriets . Som med underklassen, mange eldreer så funksjonshemmede at de ikke kan ha gode jobber og har ingen mulighet til å forbedre sin økonomiske situasjon. Følelsen av å ikke ha makt over sitt eget liv, eller å være fullstendig avhengig av utdelinger fra de velstående, er en del av psykopatologien til gettoen, og skaper i mange eldre autoritetsfigurer som ligner svart psykologis "Mannen".

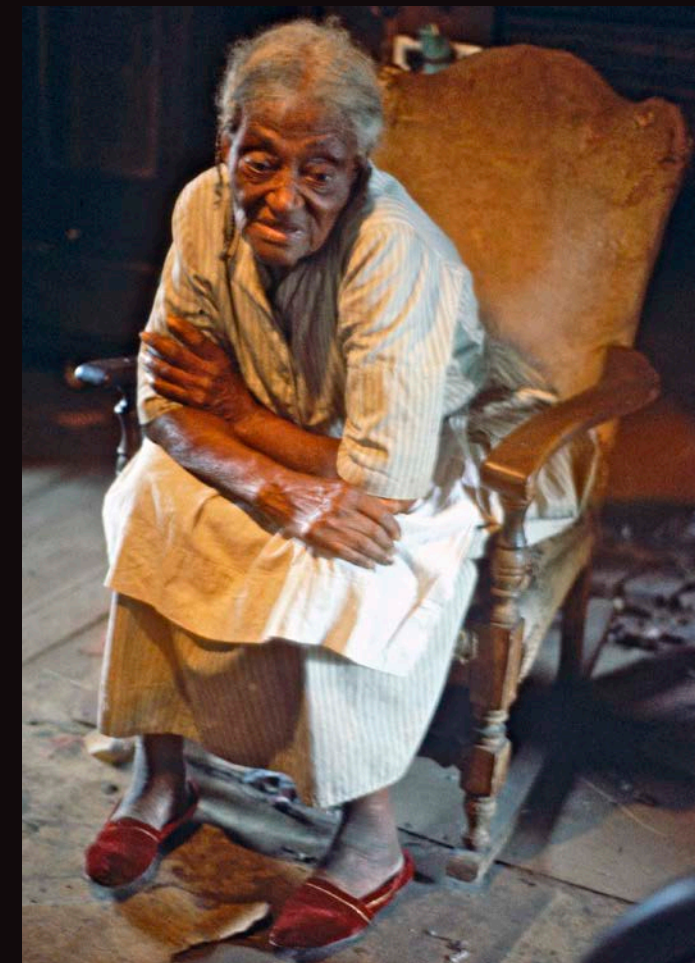
Den grå ghettoen er knyttet til våre svarte og innvandergettoer siden fattigdom tvinger disse befolkningene inn i de samme nabolagene der de gamle ofte blir like diskriminert og glemt av samfunnet som svarte generelt. Noen ganger dør eldre av sult i hjemmene sine fordi de er livredde for å begi seg ut for å kjøpe mat. Jeg fant at denne gamle kvinnen, med "smil"-skiltet i vinduet, var den nærmeste naboen til Kongressen, som dømte henne til en pensjon på 40 % under den offisielle fattigdomsgrensen. På Sørlandet møtte jeg gamle mennesker som ikke klarte å få trygd i det hele tatt. Tusenvis mottar mindre enn det offisielle minimum på \$1400 per måned. Vant til europeiske velferdsstater, med sosial- og helsepersonell som besøker hjemmene for å lage mat, rengjøre og handle for eldre eller bevegelseshemmede, fant jeg omsorgssvikten av eldre i USA enda mer forferdelig.

1973 - "Smile" in Washington, DC

1973 - Baltimore

1978 - Waynesboro, GA

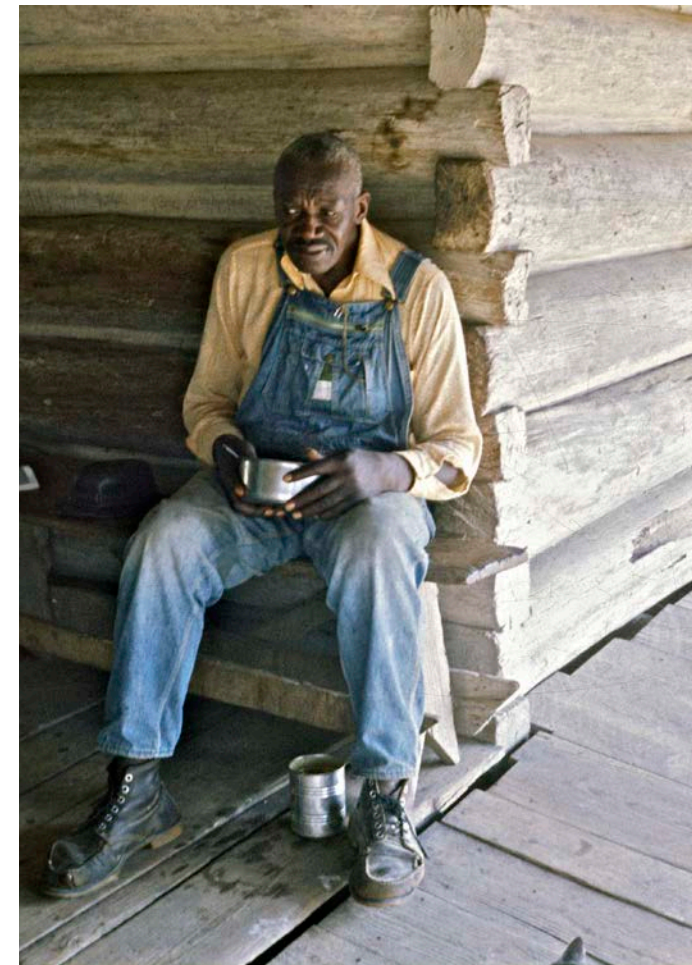
1974 - Washington, NC

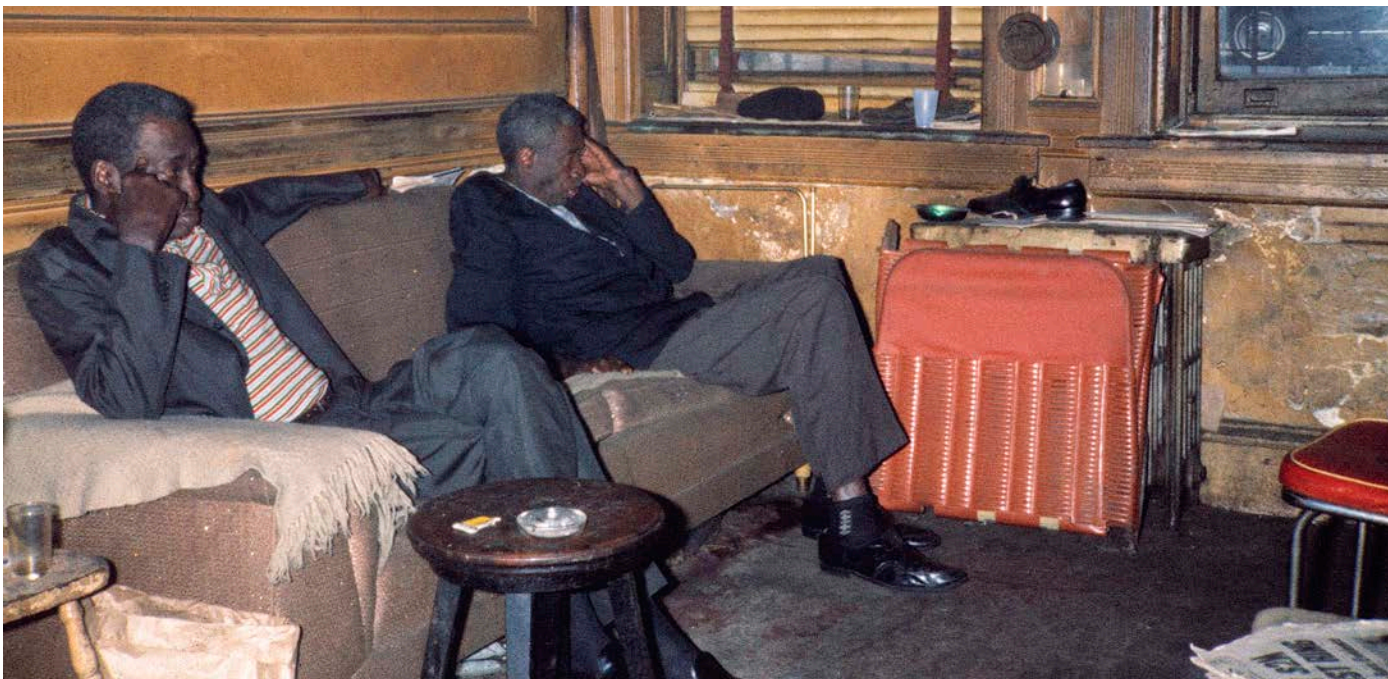
1974 - Norfolk, VA

1974 - Allendale County, SC

1975 - Notasulga, AL

1973 - Harlem, NY

1972 - NYC

Denne gamle jødiske kvinnen, som ble en av mine beste New York-venner, hadde emigrert fra Russland før revolusjonen. Håpet hennes var at kongressen ville tillate henne å vende tilbake til det kommunistiske Russland slik at hun kunne leve sine siste år i "frihet fra sult og frihet fra frykt", som hun sa det i 1972. Hun sultet, hadde aldri kjøtt når hun hadde mat, og ble ofte ranet. Likevel hadde hun en dyp kjærlighet til de svarte i nabolaget hennes. Med sin egen østeuropeiske ghettoisering og forfølgelse i levende minne, hadde hun, som mange amerikanske jøder, et dypt engasjement for den svarte kampen og følte seg plaget fordi svarte måtte lide som henne. Et flertall av hvite drept under borgerrettighetsbevegelsen var faktisk jøder. På samme måte er de fleste av mine forelesninger i Amerika organisert av denne minoriteten, med dens smertelig ervervede innsikt i undertrykkelse. Deres dype solidaritet med andre undertrykte mennesker stammer fra deres historiske behov for å observere akkumuleringen av smerte blant andre undertrykte grupper. Den smerten har tradisjonelt blitt manipulert av herskere og brukt mot jødene. I både svarte amerikanske og brune danske ghettoer viser denne smerten seg i sporadisk antisemittisme blant mennesker som ikke føler seg elsket og respektert av samfunnet.

1974 - Tarboro, NC

1975 - Bullock County, AL

1975 - Waynesboro, GA

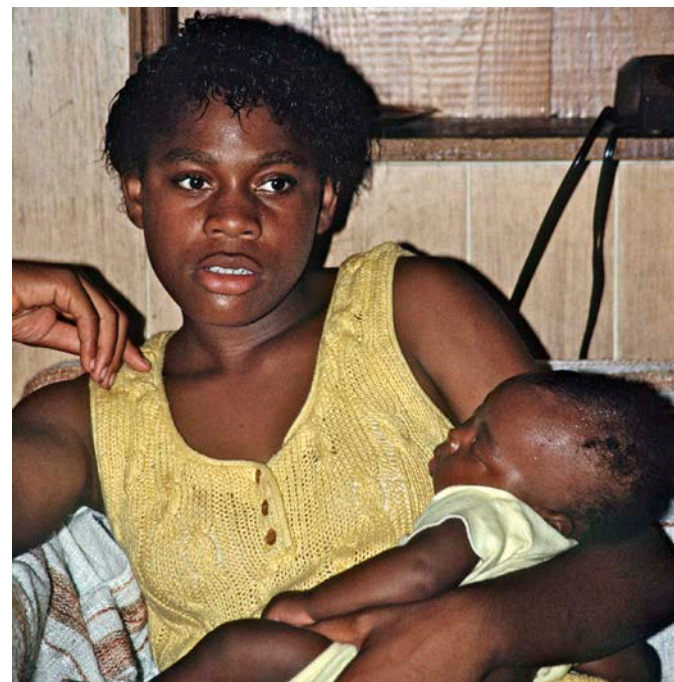
1975 - Notasulga, AL

1975 - Oakland, CA. Black Panther med Huey Newton-bilde

1972 - Detroit

1992 - Burke County, GA

1990 - Robert Taylor Homes, Chicago

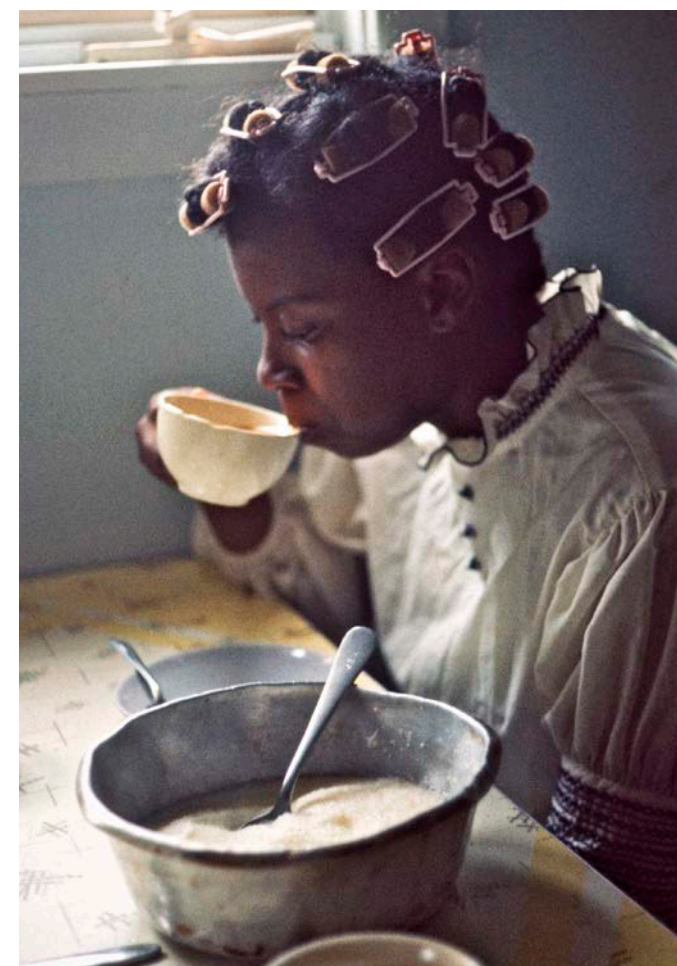
1978 - Augusta, GA

Amerikanerne går inn for litt sosial trygghet i alderdommen, men de nekter å skape et sikkerhetsnett som det vi tar for gitt i Europas velferdsstater. Der velferdsstaten respekterer individets verdighet, prøver det amerikanske "disponibelsamfunnet" bevisst å ødelegge det med et nettverk av spioner som infiltrerer privatlivet til mennesker som er på det amerikanerne ironisk nok kaller "velferd". Systemet har historisk forsøkt å ødelegge den svarte familien. Slaveripraksisen med å "selge bort" ektemenn og koner og barn fra hverandre fortsetter, med velferdsavdelingen som både farslig omsorgsfull herre og infernalsk grusom tilsynsmann. Mange svarte fedre har blitt tvunget til å forlate hjemmet slik at konene deres kan få hjelp takket være en kongressordre om å avskjære velferden for mødre hvis en mann er til stede. Millioner av kvinner lever dermed i ensomhet og fullstendig fattigdom siden bare én av 20 familier på bistand inkluderer menn. Likevel er mer enn 50 % av mennene i denne underklassen arbeidsledige. Dette skapte den svarte "velferdsmoren", som klarte seg langt fra godt i en ond sirkel av fattigdom, avhengighet, frykt og spesielt ydmykelse. Selv om de fleste på velferd er hvite, får svarte skylden for å få bistand ved å ha vært "promiskuøse". En utrolig anklage siden det var min klare observasjon så vel som konklusjonen fra flere studier at hvite, blant deres andre privilegier, er langt mer "promiskuøse" enn svarte. Grusomhet mot disse stigmatiserte mødrene har sitt utspring i politikernes hysteriske taler om "velferdsloafers", taler designet for å distrahere velgerne fra måten de samme politikerne deler ut milliarder i velferd til milliardærer for oljeutarming, subsidier til jordbruksnæringen, osv.

De skaper et klima der de fattige må løpe hansken til lange, forseggjorte nedverdiggende undersøkelser og oppfølgende trakassering for å få sine få smuler. Ethvert sadistisk triks brukes til å dehumanisere dem. Mange steder må de stå i kø fra klokken fire om morgenen i frost eller regn og deretter vente inne i konsentrasjonsleiratmosfære hele dagen bare for å finne ut at "ikke flere saker tas i dag".

Hvis de får penger fra hemmelige elskere, tør de sjelden å bruke dem på kjøkkenutstyr, for systemets spioner ser hele tiden etter bevis på en mann. En ny brødrister eller strykejern kan føre til at den magre støtten blir tatt bort umiddelbart. Hver gang jeg bodde hos slike velferdsmødre, måtte jeg gjemme meg under sengen eller i skapet hver gang spionene kom uten varsel. Mange kvinner har aldri kjent noen annen eksistens og blir sakte ødelagt av et evig hjemmeliv, slavebundet av fordømmende TV-programmer.

Jeg tror ikke amerikanerne egentlig er klar over hvor grusomme de er mot disse menneskene, men det kan sidestilles med den rasistiske behandlingen vi i Danmark tilbyr våre flyktninger og immigranter. "Introduksjonsfordelen" systemet gir dem er under eksistensminimum i dagens Danmark. I motsetning til fortidens generøse velferdsstat, har vi blitt et speilbilde av USAs engangssamfunn, som prøver å få folk ut av veien som avfall. I USA er det policy å kaste folk ut av samfunnet ved å nekte hjelp til de som har for høy husleie. Minst innvandrere på introduksjonshjelp i Danmark får husleien betalt for å hjelpe dem "bedre å integreres" (i et samfunn som på samme måte ikke ønsker å integrere seg med dem).

1974 - Greensboro, NC

1973 - Greensboro, NC - "Skjønnheten og udyret" Jeg kalte alltid dette bildet av Baggie og Nixon under Watergate-skandalen hans

1974 - Jersey City, NJ

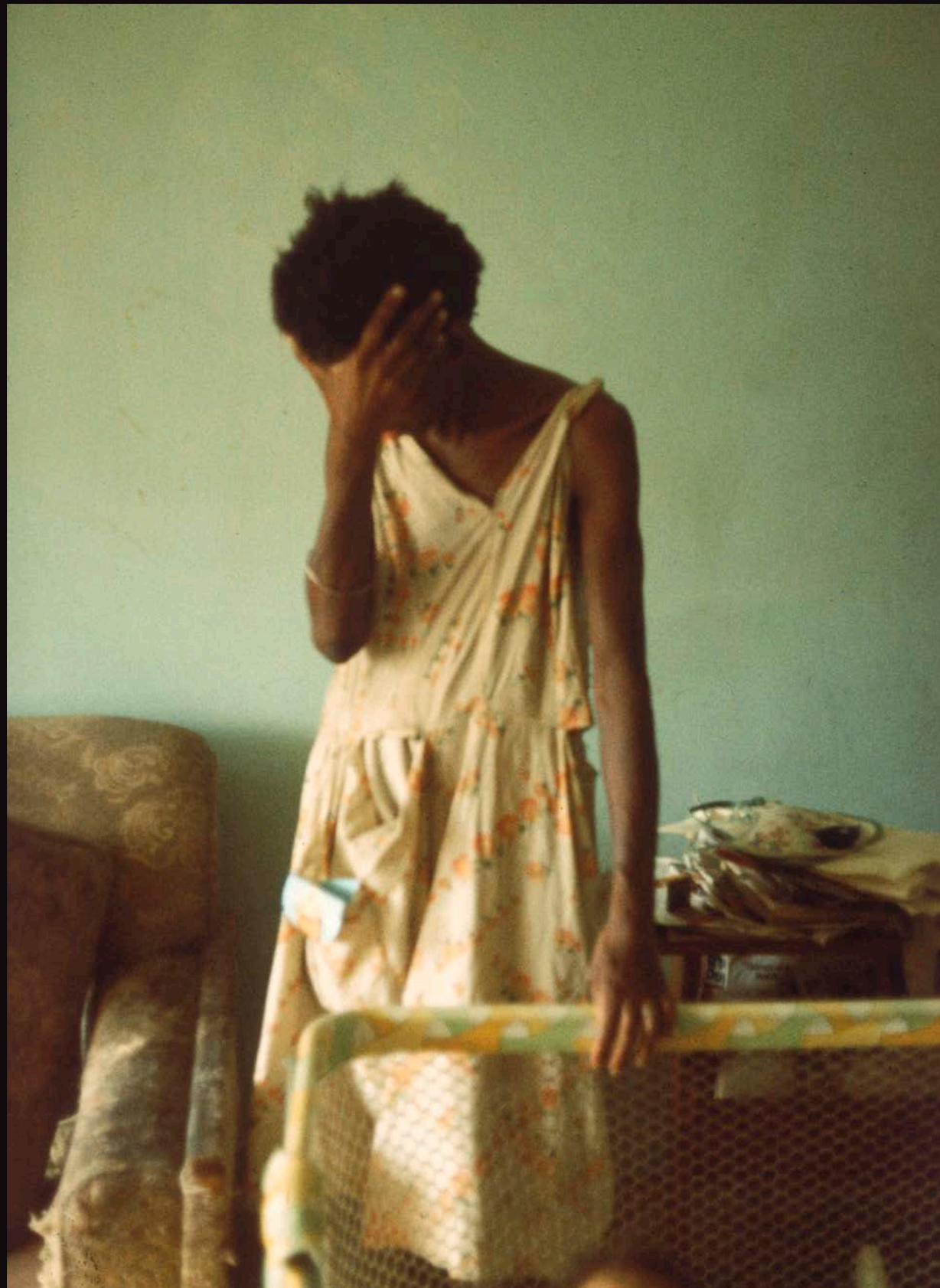
1974 - Jersey City, NJ

Amerikanske velferdsmødre blir vanligvis plassert i spesielle fattighus, ofte i nærheten av søppelfyllinger eller støyende motorveier der land er billig. Slike "boliger for de fattige" er den offisielle forvisningen av urørlige. Hver by har slike dehumaniserende "prosjekter", som utstøter mennesker i en pariakultur som er så ødeleggende at de til slutt blir ubrukelige for samfunnet. Ved å sekvestrere velferdsmoren kan befolkningen fortsette å skyldre på ofrene uten å måtte se hva slags lidelse det påfører dem. I en slik isolasjon og med en følelse av å være samfunnets søppelplass, blir barn i prosjektene lett dyttet inn i kriminalitet. Da jeg bodde hos Nell Hall [side 318], fant jeg ut at hun ofte ikke dro til velferdskontoret eller handlet i frykt for å måtte gå gjennom prosjektet hun levde i. Barna og Amerika er taperne, for mens bare 5 % av barna i Europas velferdsstater vokser opp fattige, er 21 % av amerikanske barn nå så ondartet rammet av fattigdom at de risikerer å bli ubrukelige i fremtidens høyteknologiske verden. Ingen samfunn som prøver å konkurrere i det grusomme globaliseringskappløpet har råd til å miste så mye av sitt menneskelige potensial.

1992 - Burke County, GA

1974 - Jersey City, NJ

1974 - Charleston, SC

1974 - Charleston, SC

1974 - Jersey City, NJ

1972 - Baltimore

De som er fanget i den onde sirkelen av avhengighet og underklassepatologi, vender seg til kriminalitet for å overleve. Dette var tilfellet med min venn Alphonso i Baltimore. Vi møttes da han og gategjengen hans prøvde å rane meg. Alphonso's kone hadde jobb på en kaffebar, noe som ga familien omtrent 1/3 av den danske minstelønnen. I Amerika er det en underverden av millioner av servicearbeidere som blir nådeløst utnyttet fordi Kongressen ikke vil støtte en anstendig minstelønn. Dermed har USA flere menial service-jobber enn noe annet utviklet land.

Alphonso og hans kone elsket hverandre og deres seks barn høyt, og det såret ham enormt at han ikke klarte å finne en jobb for å forsørge familien. Det var mitt første år i Amerika, og jeg husker hvor sjokkert jeg ble da jeg fikk vite at det ikke var noen hjelp tilgjengelig for dem. Jeg kom fra et land der nyutdannede ble hjulpet til de fant arbeid slik at de ikke skulle bli tvunget til kriminalitet. Jeg ble derfor veldig rørt over at Alphonso måtte rane på gaten for å overleve.

Jeg ble med ham for å stjele sko til barna, og han introduserte meg for Baltimores kriminelle underverden. Å stjele gjorde at han kunne opprettholde et fint hjem og til og med leie en bil et par ganger i året for å ta barna med på piknik. Da jeg kom tilbake et år senere, var barna hans oppgitt, men ville ikke fortelle meg hvorfor. Jeg fant ut at Alphonso hadde blitt dømt til mer enn seks års fengsel. Da jeg besøkte ham i fengselet, oppdaget jeg at hans eldste sønn satt i fengsel sammen med ham. Da familien plutselig mistet inntekten, hadde sønnen forsøkt et bankran.

1972 - Baltimore

1972 - Baltimore

1972 - Baltimore

1973 - Baltimore

1973 - Baltimore

Her er Alphonso's kone på besøk i fengselet. De neste seks årene var hun ikke i stand til å røre mannen sin og kunne bare høre ham gjennom støyende overvåkede telefoner. Tusenvis av svarte ekteskap har blitt oppløst på denne måten. Dermed har det moderne samfunnet institusjonalisert arven fra løsesraveri ved å ødelegge den svarte familien.

På 1980-tallet tjente Alphonso som gateselger ved å selge denne boken sammen med sønnen Nathaniel, avbildet her (Nathaniel ble myrdet før han tok et oppgjør med meg). Alphonso var også involvert i American Pictures-presentasjoner på skoler, og underholdt mine overklassestudenter med historier om livet i en ghetto de aldri hadde kjent.

1975 - San Francisco

1973 - Baltimore

1973 - Liberty City, FL

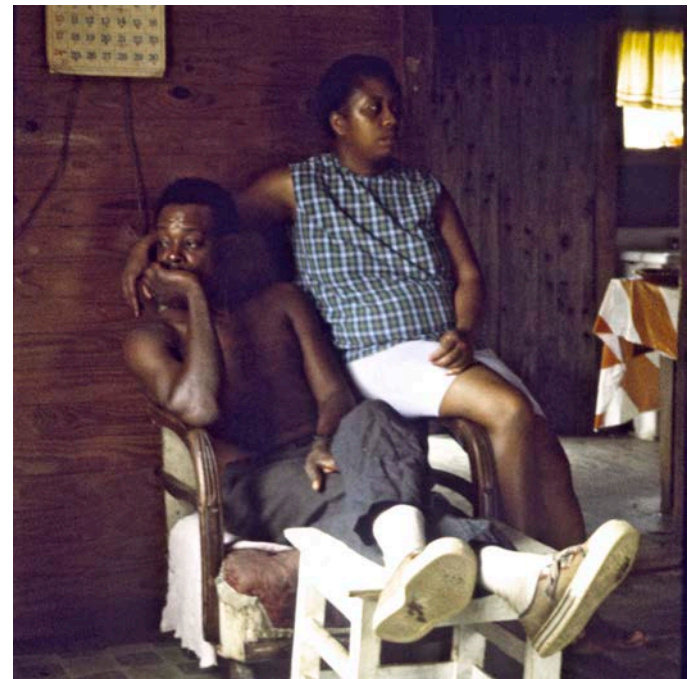

1973 - Zebulon, NC. Hugh spent years after in Central Prison

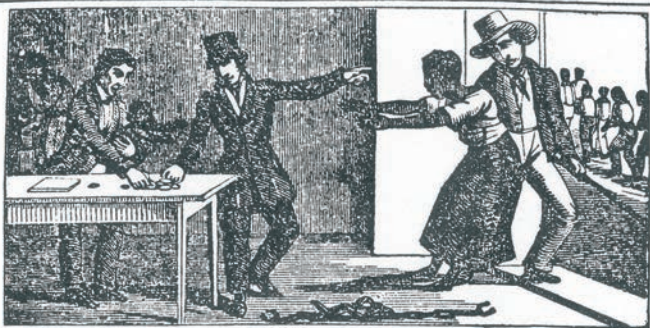
Liberala hvite prøvde hele tiden å bortforklare disse økonomiske angrepene på den svarte familien. Den svarte familien er ifølge deres teori ustabil og dysfunksjonell fordi svarte menn ble fratatt sin manndom "tilbake i slaveri", mens den svarte kvinnen ble tøff og dominerende for å overleve. Svarte mødre oppdrar barna sine til å gjenta dette mønsteret, noe som resulterer i en befolkning uegnet for suksess. Når effektene av vår fortsatte undertrykkelse ser ut til å "bekrefte" dette mønsteret, begynner de undertrykte å tro på mytene vi oppfant for å rettferdiggjøre maktstrukturen vår. Våre tilslørte forsøk på å rettferdiggjøre oss selv ved å få ghettomannen til å se dum, utilstrekkelig og svak ut, blir internalisert av våre utstøtte. Internalisert rasisme resulterer i mangel på selverkjennelse, noe som får underklassen til å ugyldiggjøre nesten alt han gjør, gi opp jobbtreningsprogrammer og utdanning, og til slutt, i frustrasjon og forsvar, avvise identiteten hans som forsørger – og dermed gi ytterligere næring til vår rasist. stereotypi . Den dypere kløften vi har skapt mellom menn og kvinner i gettoen distraherer oss fra et nytt herre-slave-system der vi ikke trenger slaven lenger. Vi trenger ikke lenger svarte i Amerika eller immigranter i Europa som ufaglært

arbeidskraft siden slike jobber i den nye verdensorden nå tilhører utviklingsland. Men i vår fremmedfrykt og hardnakket motstand mot bekreftende handling, gjør vi alt vi kan for å forhindre at underklassen får den høyere utdanningen som trengs for å heve det nivået. Svært forberedt og motivert, vi undertrykkere over hele verden frarøver de undertrykte for egenverd, motivasjon og *fair play* - og så skriker vi hvis vi ikke også kan frarøve dem en *fair share*.

Dermed klarer vi å presse dem ut av arbeidsstyrken og har til og med frektheten til å beskyldre dem for å søke et siste desperat levebrød som "velferdsløserer". I øyeblikk når vi ikke har det bra med oss selv, tror jeg vi alle har viklet oss inn i disse nettene av uoppriktighet og negativ rasistisk tenkning, uendelig utnyttet av politikere som hevder å være kristne. Når vi ser den ene svarte ektefellen myrdet etter den andre og økende ekteskapsvold blant våre immigranter i Danmark, ser vi bare tragedien for de undertrykte selv, og ikke den omfattende skaden vår sykelige fiksering på offeret gjør på vår egen psyke. Denne 26 år gamle kvinnen ble skutt av sin arbeidsledige ektemann, men er vi ikke selv også medskyldige i drapet?

1975 - Troy, AL

SELLING A MOTHER FROM HER CHILD.

“Do you often buy the wife without the husband?” “Yes, very often and frequently, too, they sell me the mother while they keep her children; I have often known them take away the infant from its mother’s breasts.”

Mens herre-slave-samfunnet har gjort sitt ytterste for å pleie et truende seksuelt bilde av den svarte mannen, har vi heller ikke spart på noen innsats for å fortsette devalueringen av den svarte kvinnen, som startet i løseslaveri. Sannsynligvis har ingen annen nasjon latt en hel rase kvinner gå gjennom århundrer med systematisk voldtekt, noen ganger daglig, og senere vært så vellykket i å legge skylden på offeret selv. Et puritansk samfunn gjorde alt for å dehumanisere og “knekke” den svarte kvinnen ved å piske henne og selge henne naken.

For å unngå skyldfølelse for å ha misbrukt henne i den grad, hvorefter den hvite kvinnen angrep henne for å ha «forført» mannen hennes, er det nødvendig å utvikle en enorm forakt for henne. Sammen med negative myter om hennes løse moral og “dyre” seksualitet, som alltid skapes rundt voldtektsofre, har denne systematiske devalueringen av den svarte kvinnen satt dype spor.

Da svarte kvinner ved Harvard Law School protesterte mot nakenbildene mine, holdt de et møte for å bestemme om jeg skulle bruke disse bildene i en amerikansk kontekst. I

1975 - Philadelphia, MS. Leonora; datter av min ekskones skolevenninne

motsetning til hvite, trodde de ikke at jeg hadde utnyttet de stakkars svarte kvinnene seksuelt som, til tross for intenst gruppepress, hadde hatt mot til å beskytte meg som en vagabond. De visste godt at amerikanske svarte kvinner, i motsetning til hva jeg senere så i Afrika, har utviklet kraftige forsvarsmekanismer mot hvite menn som svar på århundrer med overgrep. Det ble bestemt at jeg kunne bruke bildene hvis jeg gjorde dette klart for hvite. Uroen til disse kvinnene, som senere ble vellykkede advokater og politikere, var et direkte resultat av at de hadde internalisert idealer om hvit skjønnhet i en slik grad at de assosierte alt negativt og stygt med svart nakenhet eller,

Et sexistisk samfunn har alltid fortalt svarte kvinner å fornekte sin feminine side. En svart kvinne måtte slave i huset for en hvit kvinne, som på sin side ble dyrket som noe sublimt. Den svarte kvinnens hovedoppgave var ofte å oppdra hvite barn. Det var ikke tid til hennes egne barn, som hun måtte disiplinere hardt for å gjøre dem i stand til å overleve et rasistisk samfunn. På grunn av vår skyldfølelse over å skille svarte barn fra mødrene deres på auksjonsblokken og tvinge selvutslettende barnepiker til å være viet til hvite barn, stereotyper vi den svarte kvinnen som overdrevent sterk, i stand til å tåle smerte til det punktet at hun er umenneskelig (et bilde). forbedret ved å se offeret oppdra sine egne barn hardt). Likevel synes jeg ikke oppdragelsen er tøffere enn blant ghettoiserte i andre land, f.eks. Danmark.

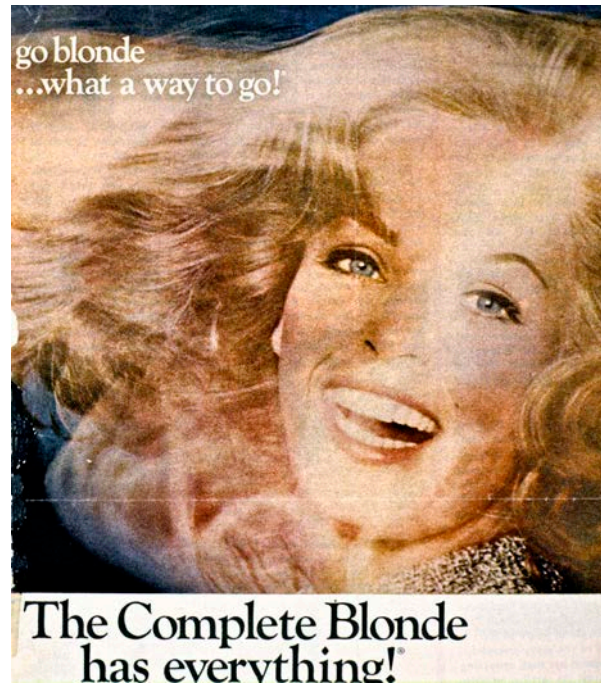
1974 - Charleston, SC - Sorte barnepiger passer hvite barn

1973 - Hartford, CT - Kjæresten min Leslie

Den flere hundre år gamle kulten av såkalt ren hvit kvinnelighet fortsetter i hvit reklames propaganda, som har en enorm negativ innvirkning på den fargede kvinnen (for ikke å snakke om den religiøst dekkede kvinnen). Hun har alltid blitt fortalt at hvit hud og rett hår er vakkert.

For å dempe den psykologiske skaden eller for å "passe" for hvite, begynte svarte kvinner å bruke hudlysende krem og smertefulle kompliserte prosesser for å rette håret. Barna hennes, som går gjennom lignende tortur, mener at hvis de må tåle så mye smerte for å bli akseptable, må de ha vært veldig stygge til å begynne med. Igjen, ved å internalisere vår rasistiske tenkning, skylder de på og plager hverandre uendelig for å ha mørk hud.

1990 - Chicago

1971 - Baltimore

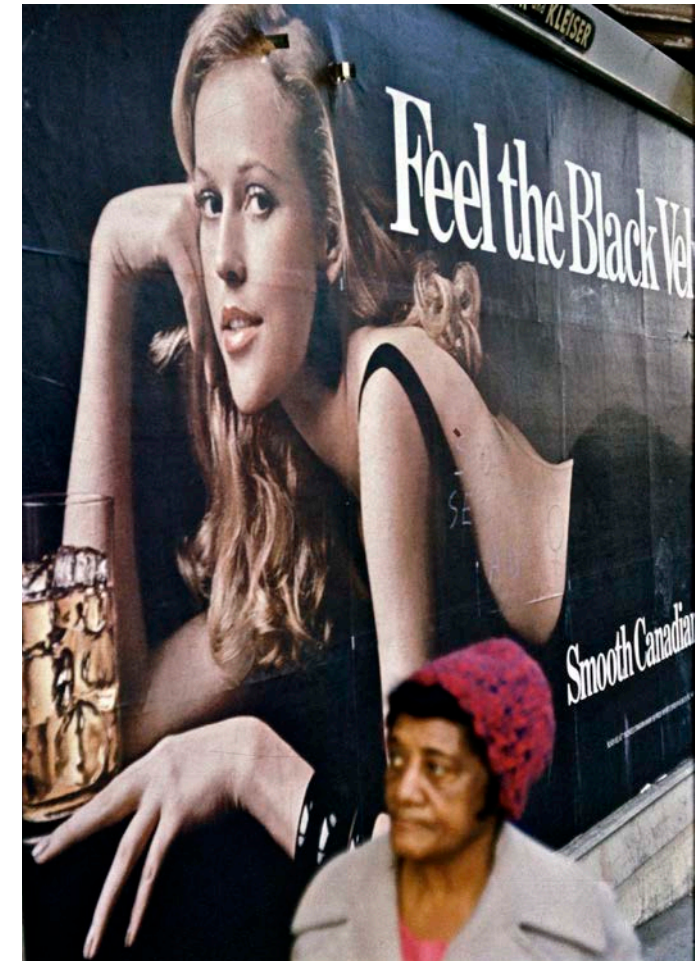
1974 - Tarboro, NC

1974 - Astoria, Queens, NY

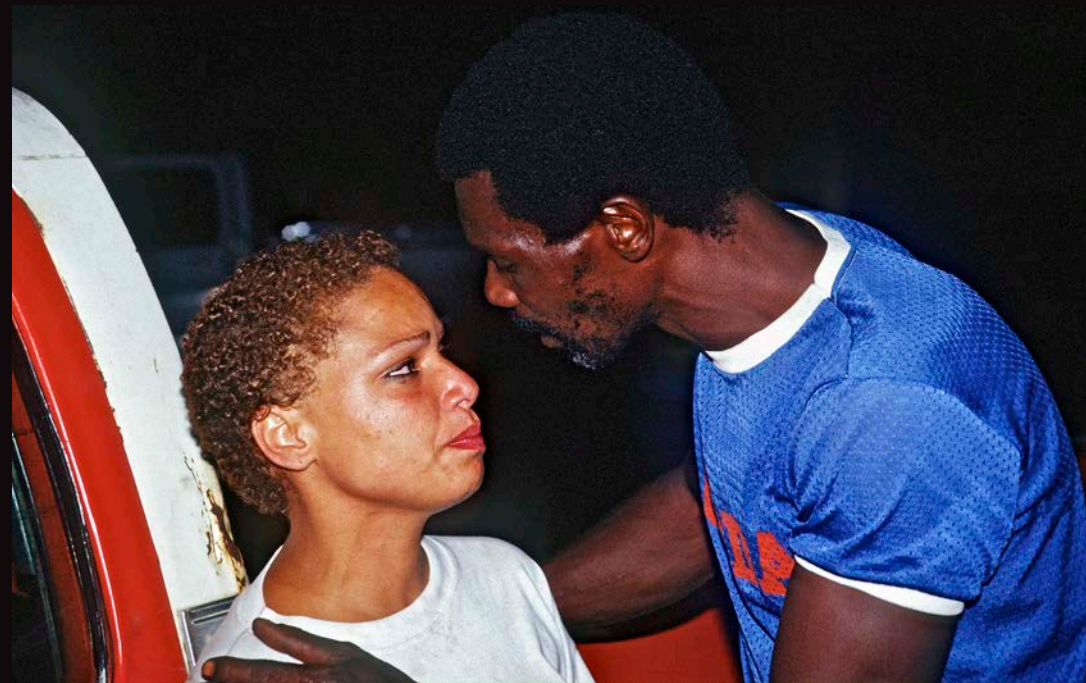
1975 - Seattle

1975 - San Francisco

1974 - Astoria, Queens, NY

1992 - Bullock County, AL

I tillegg til den negative effekten på selvbildet til fargede kvinner, kan disse idealene om hvit skjønnhet ha en ødeleggende innvirkning på familien. Kranglene jeg så ofte hører i underklassehjem får meg til å tro at det svarte mannlige synet på kvinner har vært dypt påvirket av det hvite sosiale idealet. Det som deprimerer meg mest er ikke at nesten 70 % av svarte familier nå bare har én forelder, men det jeg ser i familier som fortsatt er intakte. Ingenting er mer sårende enn å høre vår dypt inngrodde hvite tenkning - ”Du er ikkeshit, nigger” eller ”stygge tise” – ekko i krangel mellom disse ulykkelige maktesløse partnerne, og å se barna internalisere det som ”jeg er verre enn dritt!” Det skremmende aspektet ved at gettomenn stadig ”slår opp” ”sine” devaluerte kvinner kan sees i statistikk: 1/3 av alle konedrap i USA er begått av svarte, som utgjør bare 13 % av befolkningen.

1995 - Pahokee, FL

2003 - Philadelphia, MS

1996 - Selma, AL

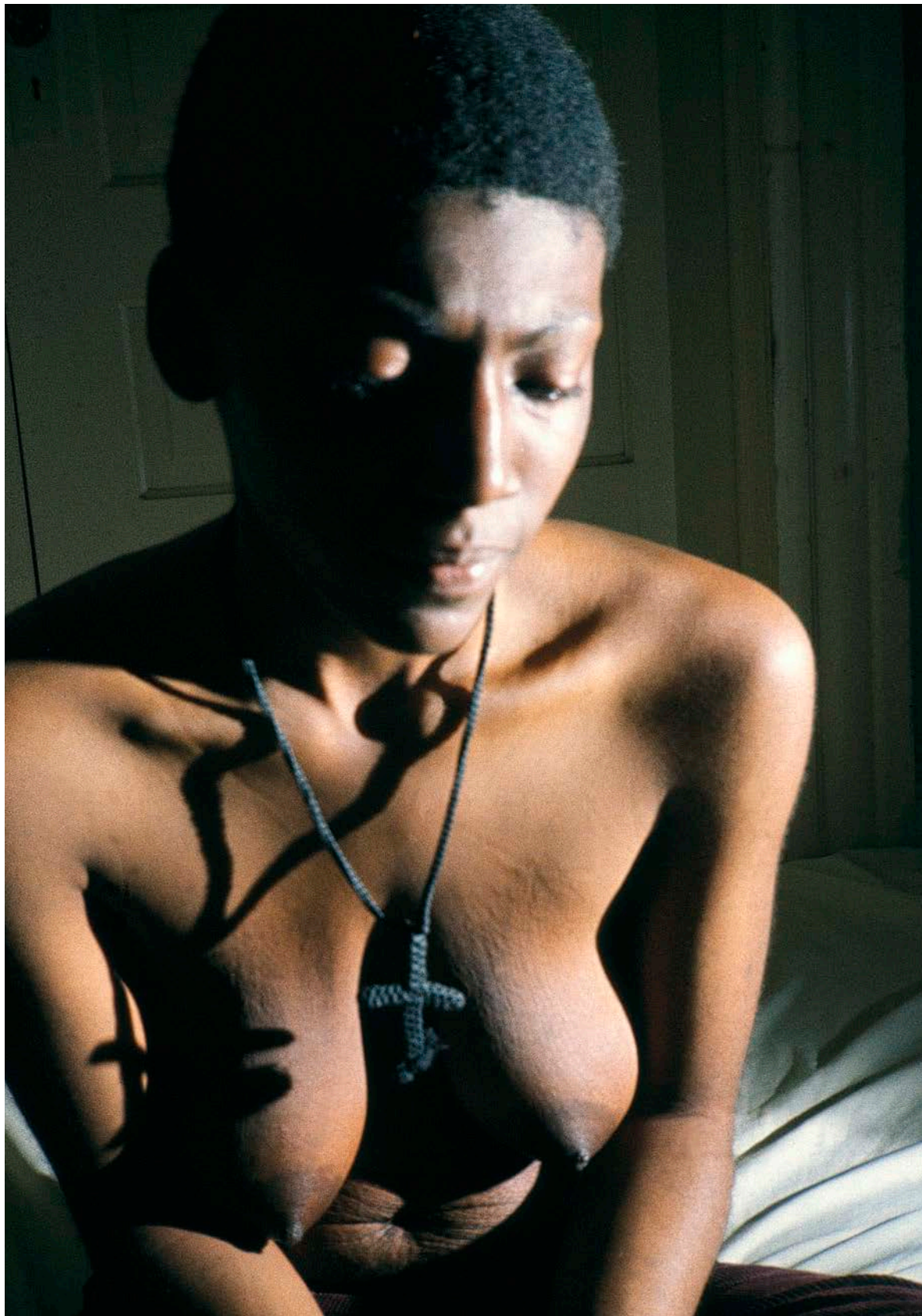

1975 - San Francisco

1974 - NYC

Vold mot kvinner er forferdelig høy over hele verden. At det bare er 35 % høyere i USA for svarte enn for hvite kvinner kan dessverre reflektere det større fraværet av svarte sysselsatte menn. I Danmark vokser vold mot innvandrerkvinner eksplisitt og utgjør nå 42 % av kvinnene på krisesentre. Også her flytter vi ansvaret bort fra oss selv, og tilskriver tallene de kvinnefiendtlige kulturene de kom fra i stedet for vår marginalisering av dem. Vi glemmer at ved å distansere eller utstøte dem fra våre sosiale liv, oppfører vi oss som amerikanske hvite mot svarte – med samme resultat: Våre ofre nærmer seg seg selv og blir holdt i kulturer de hadde håpet å rømme. Volden vi utøver mot unge mennesker ved ikke å få dem til å føle seg hjemme i noen av kulturene kommer til slutt tilbake til oss.

1974 - Jacksonville, FL

Lukas 7, 36-50

Den eneste gangen jeg klarte å snakke noen fra et ran var gjennom en merkelig kombinasjon av omstendigheter i Greensboro, North Carolina. Jeg bodde sammen med en svart sosialarbeider, Tony, hvis far eide en av de verste barene i den svarte ghettoen. Jeg pleide å henge i baren om natten. En natt møtte jeg to unge svarte kvinner av den kriminelle typen der, og vi bestemte oss for at jeg skulle reise hjem med dem. Førstvi stjal litt vin i en butikk og sprang rett ut i en ventende taxi. Da vi satt i baksetet og hadde startet, spurte jeg dem hvordan de hadde tenkt å betale drosjen, siden jeg visste at de ikke hadde penger. "Ikke bekymre deg," sa de, "bare vent. La oss ta vare på det. Når vi kommer dit, vil vi bare slå ham ned og ta alle pengene hans." Dette overrasket meg litt siden jeg aldri hadde prøvd å rane en drosjesjåfør før, men jeg holdt stille, noe av det første jeg lærte å gjøre i Amerika.

Så snudde plutselig den svarte sjåføren for å spørre om noe, og jeg skjønte at jeg kjente ham. Han var sosialarbeiderens bestefar, som eide det største svarte taxiselskapet i byen. Jeg tar veldig sjelden saken i egne hender i Amerika, men det gjorde jeg absolutt da. Jeg ropte "Stopp!" til sjåføren og sa at han kunne få taksten dagen etter gjennom barnebarnet sitt. Så rev jeg vesken med pistolen i fra hendene til den ene kvinnen og dyttet dem begge ut bildøren, mens de gapte mot meg akkurat som taxisjåføren. Ute på gaten ropte jeg til dem "Det var Tonys bestefar, dere idioter!" Selv om de kjente Tony, ville dette faktum naturligvis ikke ha stoppet dem, men da de var ute av bilen og taxien hadde kjørt av gårde, hadde de i det minste ingen sjanse til å skade ham.

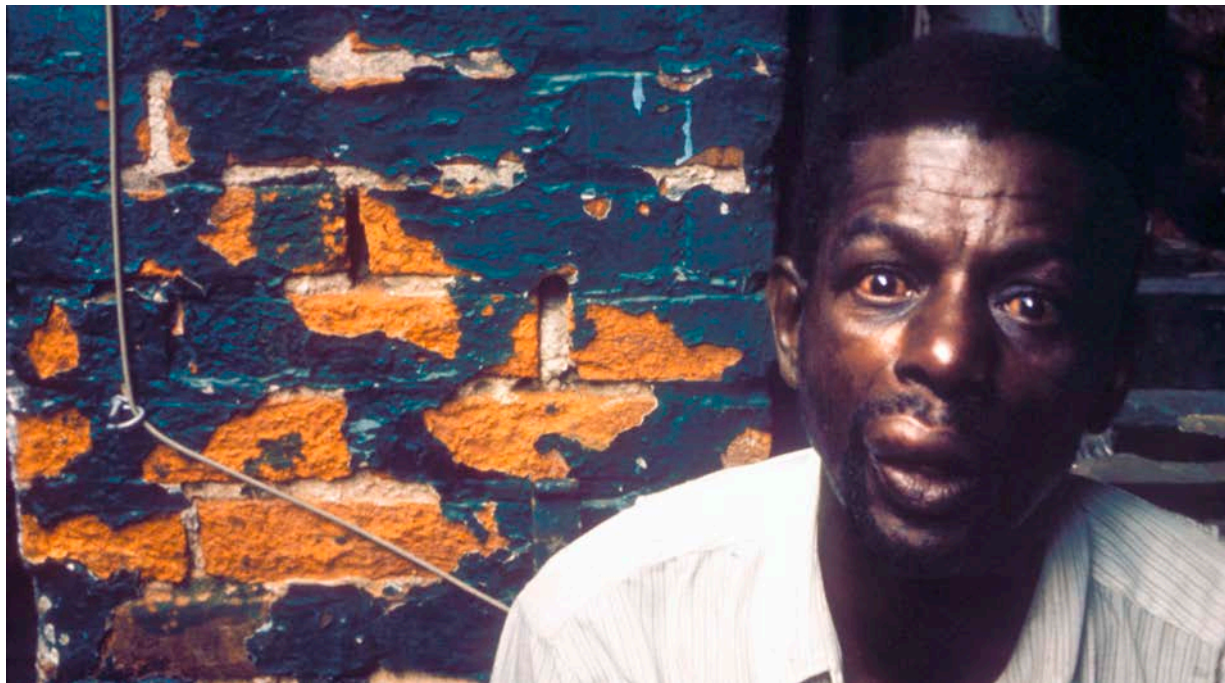
Ofte sjokkerte brutaliteten til slike kvinner meg. Jeg så dem gang på gang gjøre de mest motbydelige tingene mot både menn og kvinner. Nettopp av den grunn var det en så overveldende opplevelse når et forhold kunne oppstå mellom oss, og jeg fikk en mulighet til å få et glimt av den varme menneskeheten under det harde skallet av ondskap og ryggskeer som dette voldelige systemet hadde gitt dem. Mennesker som i en slik grad er slavebundet av vold, verner om en dyp lengsel etter frihet og en mer menneskelig måte å omgås hverandre på. Men denne lengselen er aldri i stand til å blomstre da den konstant kveles av de voldelige reaksjonene den møter fra de andre fangene i ghettoen. Denne lengselen får aldri kontakt med de hvite eller de bedrestilte svarte med sin "kultur", siden disse "kultureerte" typene kun har forakt for ghettokulturen - en forakt som hele tiden føles og oppfattes i gettoen, og

som etter min mening er direkte ansvarlig for ghettoen blir mer og mer voldelig. Den ømheten jeg så ofte fant i relasjonene våre, som så lett kunne ha slått rot under et mer humant sosialt system, hadde en så usigelig sterk og smertefull effekt på meg nettopp fordi jeg så igjen og igjen hvordan systemet gjorde det mer naturlig. for disse kvinnene å oppføre seg i et mønster av ondskap i stedet for ømhet.

En annen natt i Jacksonville, Florida, hadde jeg møtt en hyggelig svart kvinne som lovet å finne meg et sted å bo. Vi dro for å se venninnen hennes som var prostituert, men hun hadde problemer med kjæresten sin, så vi kunne ikke bli der. Vi gikk rundt hele kvelden og prøvde denne muligheten og den. Den prostituerte ble mer og mer interessert i å prøve å skaffe oss et sted å bo. De to ble så enige om at hun skulle "snu et triks" med en hvit taxisjåfør mens jeg satt og ventet på en kafé.

Etter en stund kom de løpende, og så veldig opprørt ut, og sa at jeg skulle komme raskt. Vi fikk et rom på et hotell, og jeg oppdaget at de hadde langt mer enn de ti dollarene du vanligvis får for en "blow job" på gaten. Jeg spurte dem hvordan de fikk det, men de ville ikke si det. Først senere fortalte de meg om det. Det viste seg at en av dem hadde lokket den hvite mannen inn i en mørk bakgate, hvor hun gjorde "jobben". Men så hadde hun plutselig tatt en stor murstein ved siden av henne og slått mannen over hodet. Siden han ikke falt nedbevisstløs umiddelbart, hadde hun tatt et stålrør og slått ham i hodet gang på gang til han tilsynelatende var død. Så tok hun lommeboken hans og løp tilbake til den andre kvinnen, som hadde stått i bakgrunnen og sett på det hele. Saken var den at hun hadde følt at hun like gjerne kunne ta et slag mer enn de ti dollarene, slik at hun kunne nyte natten med et skudd heroin. Men mens vi alle tre lå der i en dobbeltseng på motellet, var de tydeligvis i kvaler; det viste seg at de begge var veldig religiøse. I flere timer ba de: "Å Gud, Gud, ikke la ham dø!" Det var en nervøs, stammende bønn, innimellom forsøkene på å finne en åre å skyte opp i. Neste morgen hadde de allerede glemt hele greia. De bekymret seg mer for å ha forsovet seg slik at de kom for sent til kirken, der de skulle ha sunget i koret.

Brev til en venn

1973 - Baltimore

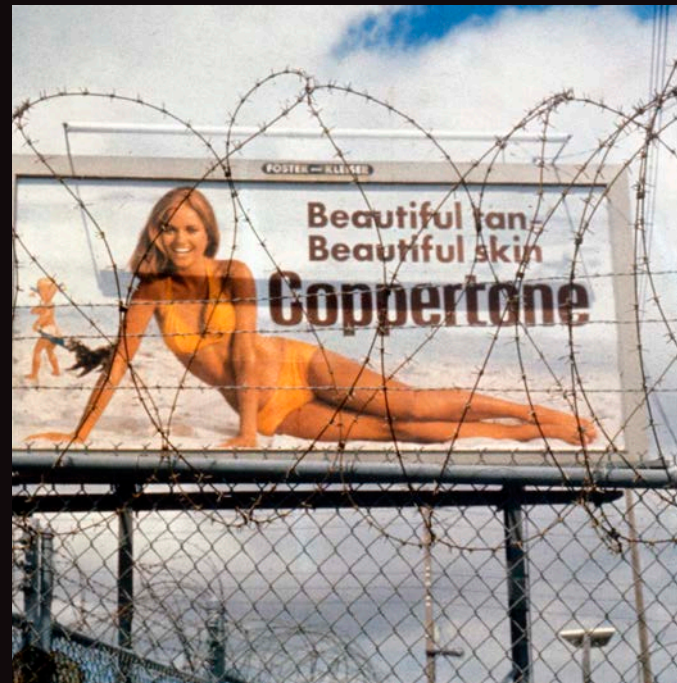
Så vi lammer underklassen, ekskluderer den, stereotyper den, degraderer den – alt for å unngå smerten ved å konfrontere vår egen Kain-skapelse og tårene den har åpnet i det delikate stoffet til vår middelklasses makt og sikkerhet. Selv om barrierene for diskriminering vi har bygget, av frykt for våre utstøtte, kan opprettholdes bare fordi disse pariaene sjelden har makt til å true noen unntatt hverandre, gjør ghettoen oss fortsatt ukomfortable og engstelige.

Og derfor foretrekker vi å se ned på tiggeren ovenfra, og betale samvittigheten vår med mynt. De fleste av oss har blitt så forkrøplet av mønsteret av undertrykkelse vi har skapt at vi ikke klarer å sette oss ned med ham på gaten og lytte til hvordan vi i Vesten en gang brukte ham til å bygge vår velstand, og lytte til ham om hvordan vi senere trengte ham da vi sendte ham til Korea, Vietnam, Irak og Afghanistan for å kjempe for det vi kalte frihet.

Tør vi se ham i øynene mens han forklarer hva han tapte i denne kampen for vår frihet? Friheten til å gjøre fargede mennesker i utlandet like avhengige som ham selv ... friheten til å gi oss rusen av makt og selvtilfredshet som oppstår fra vår utenlandshjelp eller føderale fattigdomsprogrammer ... den paternalistiske friheten han vil lide resten av livet ... friheten som vi daglig bombarderer verdens fattige mennesker med uten å la dem nyte dens goder ... friheten til å glemme våre medmennesker mens vi tyranniserer ham.

1973 - Baltimore

1974 - Oakland, CA

1975 - Las Vegas, NV

*You can get it if you really want!
But you must try, try and try.
You'll succeed at last.
Persecution you must bear,
win or lose you got to get your share
but your mind set on a dream
the harder it seems now.
You can get it if you really want.
Rome was not built in a day,
opposition will come your way,
but the harder the battle seems,
the sweeter the victory.
You can get it if you really want,
but you must try, try and try,
you'll succeed at last..*

1973 - Baltimore

1974 - Apopka, FL

Da jeg reiste i Floridas slaveleirer, oppdaget jeg en stor forskjell i i hvilken grad denne psykologiske terroren har undertrykt sinnet i forskjellige land. En av leirene inneholdt bare svarte fra Jamaica, som forbløffet meg ved for eksempel å holde leirene ryddige, mens amerikanerne kastet søppel over alt i leirene deres.

Liberala forskere forklarer disse karakterforskjellene ved å gå tilbake til løsserlaveri. Svarte i Latin-Amerika og Vestindia er mer integrert i samfunnet i dag fordi den latinske formen for slaveri var føydalistisk og i sin natur åpen. Kirken beskyttet slavefamilier fra å bli separert og det var mobilitet og frihet oppover. I Amerika, derimot, var slaveriet kapitalistisk: Selv kirken definerte slaven som en salgsvare, og det var ingen mulighet for psykologisk flukt. Den kapitalistiske typen slaveri var et lukket system, mens den føydale typen var et åpent system og derfor ikke like ødeleggende for sinnet. Slaveri i USA har blitt sammenlignet med tyske konsentrasjonsleire, hvor det var mulig å studere effekten av et totalt lukket system på mennesker. Dagbøker skrevet i konsentrasjonsleire av intellektuelle viser hvordan de i løpet av kort tid ble degradert til undermenneskelig status og begynte å utvikle en psyke omtrent som den gjennomsnittlige slaven i USA, inkludert en nesten kjærlig holdning til leirvaktene (eller sak, ikke direkte hat), som førte til total resignasjon og en følelse av uansvarlighet og infantilisme hos mange fanger.

Uansett hvor fristende slike teorier er for liberale som prøver å forklare den amerikanske ghettoens særpreg, skyver de nok en gang skylden over på noe som skjedde

for mer enn hundre år siden. Indirekte sier de at karakteren svarte mottok "tilbake i slaveri" gjør det umulig "for oss" å integrere dem i det hvite (eller mainstream) samfunnet. Offeret får igjen skylden for ikke å være integrert.

Slike distinkte kjennetegn viser tvert imot at slaveriet lever i beste velgående i dag. For karaktertrekk går ikke i arv gjennom generasjoner, slik vi kan se hos svarte vestindiske immigranter som også levde i slaveri, men som vi vanligvis ikke har problemer med å integrere oss med. Sånvis "våre hjemmelagde" svarte i Amerika ser ut til å ha en annen karakter, er det et sjokkerende bevis på at vi fortsatt begrenser og former våre uønskede borgere i et lukket system.

1974 - Harlem, NY

1974 - Morehead City, NC

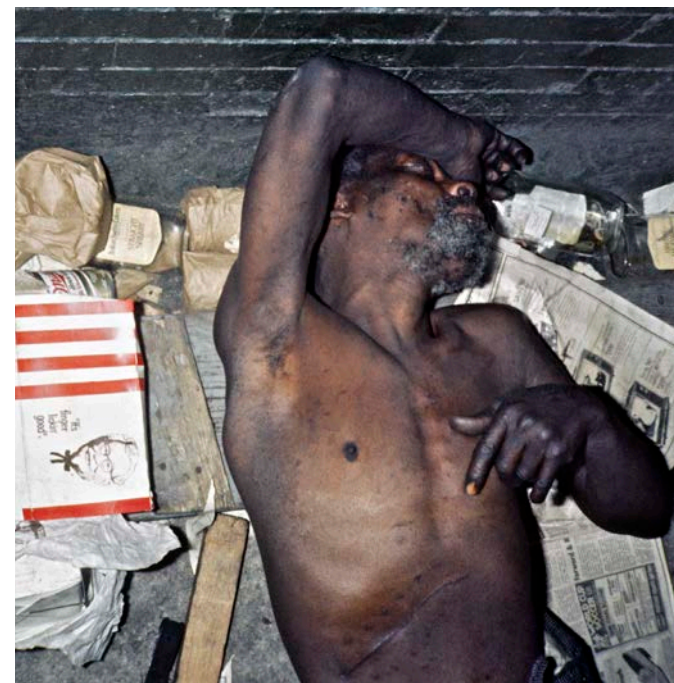
1974 - New Bern, NC

Den lammende av underklassens barns sinn forbløffet meg alltid inntil jeg ble klar over det lukkede ghetto-systemet. De fleste små svarte barn jeg møter er fylt med livsglede. Men senere blir de lett deprimerte og trekker seg tilbake i et skall som for å beskytte seg mot vår altomfattende undertrykkende tenkning om dem. Veldig tidlig får de våre negative forventninger til dem, og fra rundt fjerde klasse begynner de å miste troen på seg selv, sine evner og fremtiden. De blir så oppmerksomme på det lukkede systemet at de mister motivasjonen og faller bak hvite på skolen (nøyaktig slik vi ser med våre uelskede brune barn i Danmark).

Men den sterkeste indikasjonen på vår undertrykkelse er uten tvil selvhat, selvhatet som får gettobarn til å rive håret av de svarte dukkene sine eller tegne seg i hjørnet av papiret mens hvite barn vanligvis plasserer seg i midten. Det selvhatet som får folk til å reagere voldsomt mot omgivelsene sine, for eksempel kaste søppel overalt, eller "stabbing", både verbalt og bokstavelig.

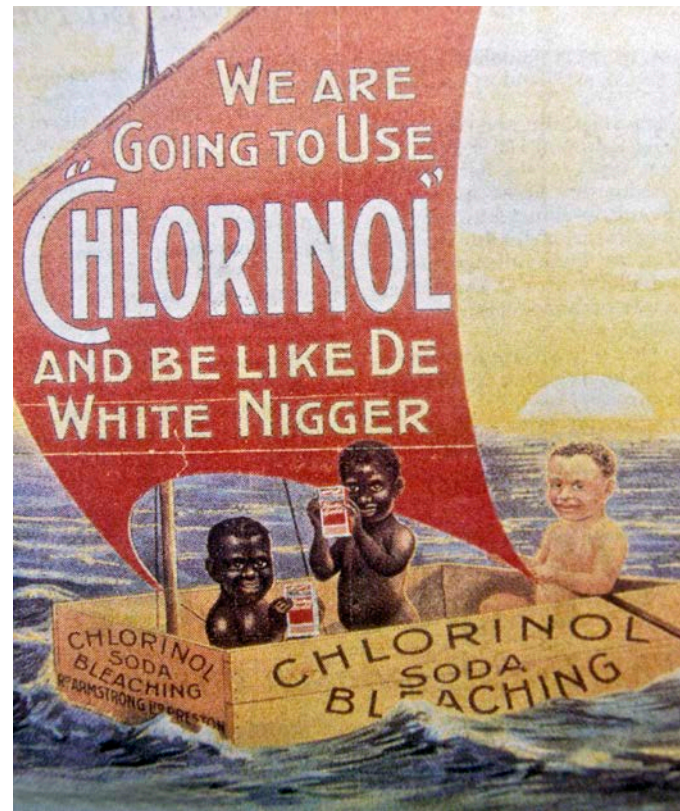
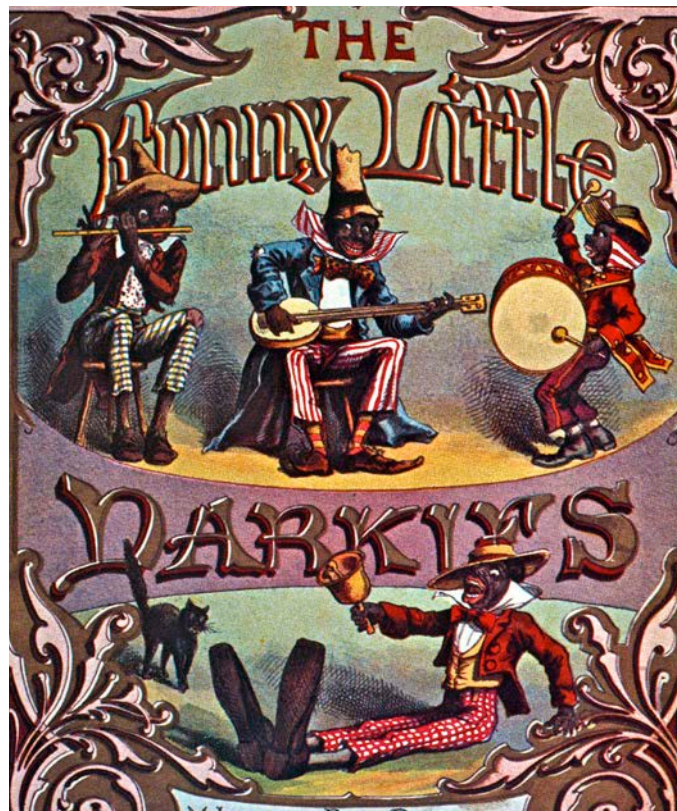
Alle mennesker lider av litt selvforakt, men selvforaktet i den amerikanske underklassen er så alvorlig at det bidrar til å gi gettoen en av verdens høyeste forekomster av kriminalitet og familieoppløsning, samt kanskje den minste grad av gjensidig tillit. Når vi ser hvordan aggresjon oftere vender seg mot medofre i stedet for mot undertrykkeren, som alltid er sant med undertrykkelse, når vi opplever det ukontrollerbare sinnet hos amerikanske svarte, begynner vi å forstå effekten av det lukkede systemet vi har begrenset dem til: ghettoen, eller slaveri her og nå!

1974 - NYC

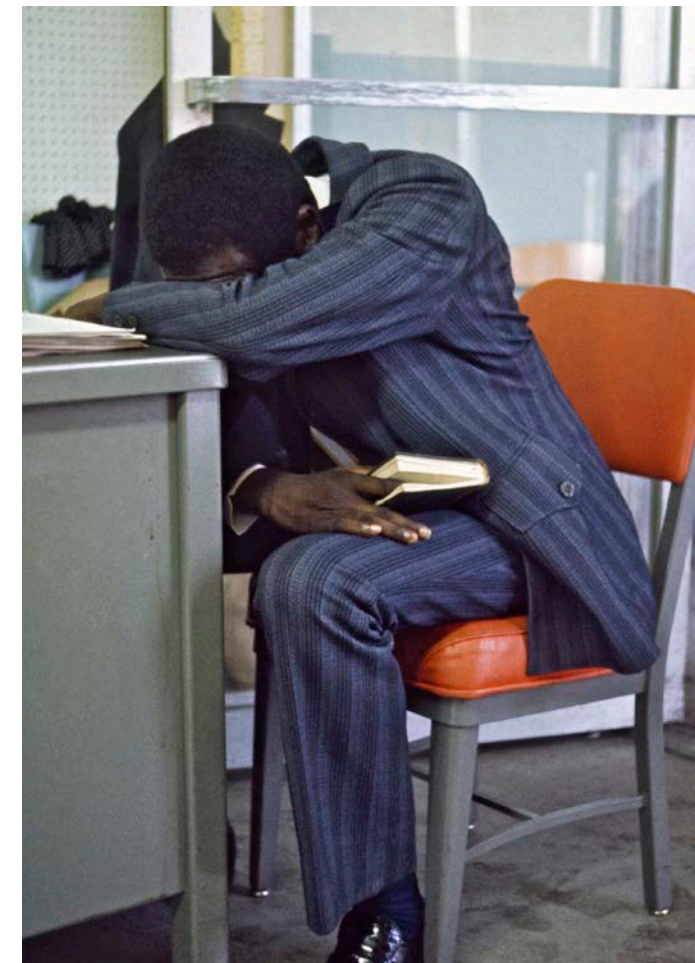

1974 - NYC

1992 - NYC

*Brother, what a price I paid!
 You stole my history,
 destroyed my culture,
 Cut off my tonque so I can't communicate.
 Then you humiliate, then you separate,
 hide my whole way of life
 so myself I should hate!*

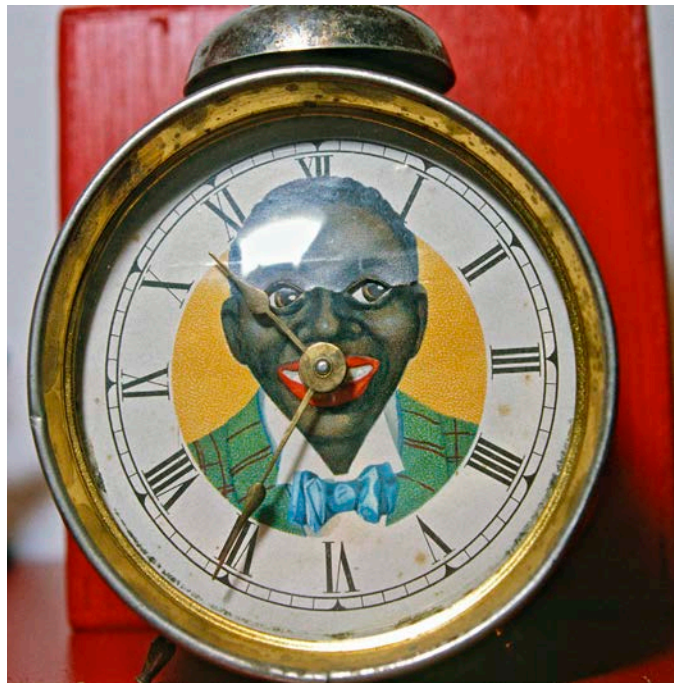
1974 - Liberty City, FL

Malcolm X: "Den verste forbrytelsen den hvite noensinne har begått var å lære oss å hate oss selv."

Tacitus: "Det er menneskelig natur å hate den du har såret."

Svart statue Nasjonalmuseet

Svart klokke Nasjonalmuseet

1986 - restauranter i hele Sør

1974 - Jacksonville, FL

1989 - rural VA

*Brother, what a price I paid!
You took away my name,
put me to shame,
made me a disgrace
the world's laughing stock.
Made of me a show, to jeer and to mock,
but your time is at hand
so you better watch the clock!*

1989 - rural VA

1990 - in universities

2000 - NYC

1992 - NYC

Hvit kolonisor båret av afrikanere

2002 NY - Hvit mann med svart sjåfør etter å ha deltatt på showet "Les Miserables " på Broadway, NY

*From the shores of Africa, mainland of Asia,
The caribbean and Mississippi
Central and South America.
First you humiliate,
then you separate,
you hide my whole way of life
so myself I should hate.
Brother, what a price I paid!
Sister, what a price I paid!
Mother, what a price I paid!*

1973 - Philadelphia, PA

1973 - near Natchez, MS

1973 - New Orleans

1997 - NYC

1973 - Baltimore

1975 - NYC

1973 - NYC

1973 - NYC

Under min reise i nasjonen med mer snakk om mobilitet oppover enn i noen annen, og med dens tilsynelatende ubegrensede muligheter, var eksistensen av et lukket system et tilbakevendende paradoks for meg. Jeg kunne ikke akseptere forklaringen om svartes iboende underlegenhet, som alle hvite amerikanere bærer i sine innerste hjerter. "Våre forfedre kom over skitt fattige og klarte det. Hvorfor kan de ikke?" Et slør ble imidlertid løftet for meg da jeg kom nær to slike "fattige" immigranter: Lidy Manselles fra Haiti og Mrs. Pabst fra Russland. Det er slett ikke tilfeldig at Lidy ble min første svarte kjæreste. Til å begynne med virket amerikanskfødte svarte kvinner urørlige, innelåst bak en usynlig barriere. Lidytilhørte helt klart en annen, friere verden. Aldri slo det meg så mye som en dag da vi sto og snakket med en alkoholiker på en dørstokk i Harlem. Plutselig bryter Lidy ut av forakt: "Hvorfor får du deg ikke jobb?" Hennes ufølsomhet avsluttet samtalen. Senere sa hun til og med noe sånt som: "Jeg hater dem. Jeg hater disse late dyrene." Jeg følte umiddelbart at dette var et sammenstøt langt dypere enn mellom to nasjonaliteter: Det var foraktet av en fri kultur mot en slavekultur. Lidy, som var kulsvar og katolikk, representerte bedre enn noen annen "hvite protestantiske arbeidsmoral". Og hun var intet unntak blant de svarte som har kommet uten lenker.

1974 - Apopka, FL

Gjennom LidyJeg fikk tilgang til det tett sammensveide vestindiske samfunnet i Brooklyn. Som tidligere innvandrere jobbet de fanatisk hardt, sparte penger, var stolte av utdanning og å eie sine egne hjem, og snakket universelt om viktigheten av en sterk familie. Med sitt offer og sin voldsomme beslutsomhet var de sterkt imot velferd i direkte kontrast til de omkringliggende svarte samfunnene, hvor 40 % av medlemmene er på velferd. Deres nabolag er like rene og rasistiske mot innfødte svarte som italienske og irske nabolag. På mindre enn én generasjon, raskere enn de fleste hvite innvandrere, har inntekten deres nådd svimlende 94 % av den gjennomsnittlige amerikanske familieinntekten, selv inkludert de mange fattige som fortsatt ankommer. Siden 1% av den amerikanske befolkningen eier eller kontrollerer mer enn 40% av formuen, vi kan finne at vestindiske immigranter har det bedre enn flertallet av hvite selv om de kommer fra mye fattigere og mindre lesekyndige land enn de fleste europeere kom fra. I kontrast utgjør innfødte svarte bare 56% av hvite inntekter. Under Kennedy og Johnson ble de tillatt en fremskritt som, kanskje om 500 år, ville gitt dem likestilling, men under den konservative politikken til Nixon, Reagan og Bush, glir de raskt bakover. Fram til 1960-tallet

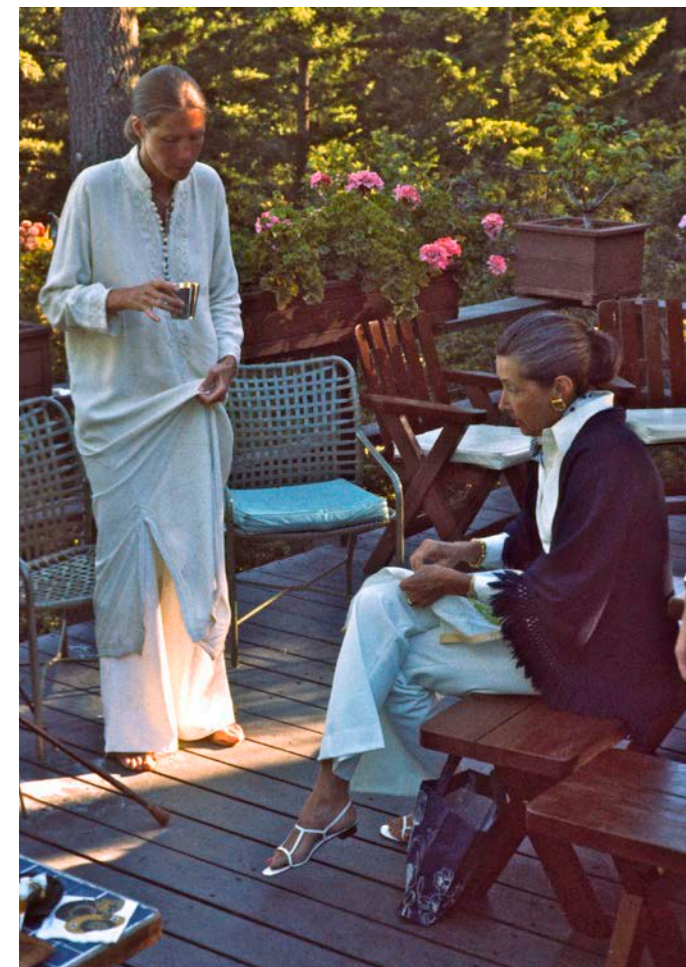
var 1/3 av alle svarte fagfolk faktisk innvandrere. På mange eliteuniversiteter representerer deres etterkommere opptil 85% av svarte studenter, selv om de utgjør bare 6% av svarte i USA.

Så hvorfor er det så vanskelig for USAs egne svarte å komme inn på Harvard eller Yale? Uansett årsak, er det faktum at disse lavinntektsøyene, med langt færre svarte enn USA, kan produsere et så stort talent, et sterkt bevis på virkningen av amerikansk rasisme. Deres historiske slaveri var i utgangspunktet like grusomt som den amerikanske varianten, og de stammet fra de samme stammene i Afrika. Så hva gjør svarte innvandrere dobbelt så vellykkede som innfødte svarte? Hvorfor konkluderer reisende til land etter slaveri vanligvis at vestindiske og latinamerikanske svarte virker "stolte og voldsomt uavhengige" sammenlignet med de "knuste", "knuste" og "avhengige" svarte i den amerikanske underklassen? Hvorfor er frykt og hat fortsatt de grunnleggende ingrediensene i forholdet mellom svarte og hvite i Amerika, menslynsjinger, kryssbrenninger og raseopptøyer, så vel som organisasjoner som NAACP og Black Panthers, er totalt ukjente i Brasil?

1975 - Palo Alto, CA - Servitør som tjener på fjellranch til Pabst-familien

Min forklaring er at hvite forsvant fra Vestindia etter slaveri, hvoretter svarte der ble omgitt av svarte forbilder, noe som gjorde at de kunne gjenoppbygge selvtiliten som var blitt knust av slaveriet. Men i USA fortsetter svarte å leve i et majoritetshvitt samfunn hvor vi har makten til å definere dem og fortsette å knuse deres selvtilitt. Derfor kan ikke svarte amerikanske foreldre på en overbevisende måte, som vestindianerne og jødene, oppmuntre barna sine med: "Ja, mitt barn, det er et rasistisk samfunn, men du kan fortsatt klare det ved å jobbe dobbelt så hardt som andre!" Bare folk som tror på seg selv kan gjøre det. Initiativet og oppfinnsomheten til svarte innvandrere blir ikke knust av vårt tveegget sverd av nedlatende liberal generøsitet og reaksjonær rasistisk grusomhet, som definerer effektivt slaveri. Svarte innvandrere er for stolte til å akseptere den første, og i mer enn et århundre har de ikke blitt tvunget til å håndtere den andre. Siden deres psykologi ikke er formet av rasisme, står de imot og blomstrer på samme måte som jødene i Europa ofte gjorde til tross for antisemittisme. Ikke overraskende kaller mine innfødte svarte venner i Hartford, CT, vestindianerne for "go getters" eller "svarte jøder".

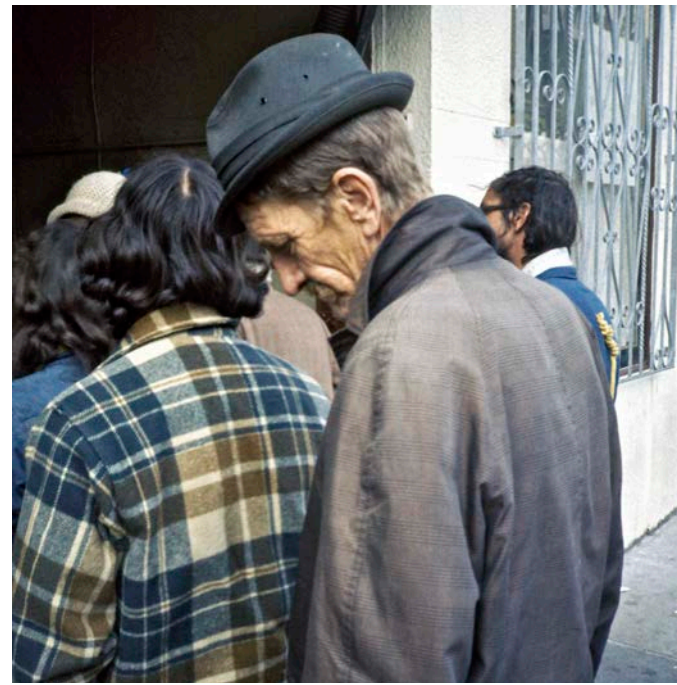

1975 - Palo Alto, CA - Fru Pabst og datter på fjellranchen deres

Fru Pabst hadde kommet akkurat som Lidy - blakk, men ikke ødelagt - med en bakgrunn som sendte henne direkte til overklassen Som medlem av det gamle russiske aristokratiet mistet hun alt i revolusjonen bortsett fra det viktigste: sin overklassekultur. Hun kunne derfor gifte seg til penger (Pabst Brewing Company) som resten av 2/3 av de rikeste 1% som ble født inn i deres rikdom. I dag eier de flere herskapsrus rundt om i verden, og jeg ferierte med dem på en gård til \$ 3 millioner i California. Jeg likte Mrs. Pabst, intenst interessert som hun var i kunst og kultur, og håpet hun ville gi meg penger til å kjøpe mer film. Så jeg viste henne bildene mine, for eksempel denne lille gutten i den gjørmete grøfta. Hans verden er så forskjellig fra den til Mrs. Pabsts barnebarn, som hushjelpen serverer, at hvis det ikke sto Pabst på ølboksene ville vi ikke vite at de tilhører samme verden og at livene deres på en eller annen måte er forbundet med hverandre. Men når Mrs. Pabst så disse bildene av mennesker beseiret av apati og alkoholisme, hun ropte: "Jeg hater dem! Jeg hater disse late dyrene! Hvorfor vil de ikke jobbe? Hvorfor tar de ikke jobb?" Men hvor gjør Mrs. Pabst får faktisk alt det gullet i ørene, og hvorfor fungerer ikke disse "dyrene"?

1972 - Chicago

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

*Sing a song of sad young men,
 glasses full of rye.
 All the news is bad again
 kiss your dreams goodbye.
 All the sad young men
 sitting in the bars
 drinking up the night
 and missing all the stars.
 All the sad young men
 drifting through the town
 drinking up the night
 trying not to frown.
 All the sad young men,
 singing in the cold
 trying to forget
 that they are growing old.
 All the sad young men
 choking on their youth,
 trying to be gay
 running from the truth.
 Autumn turns the leaves to gold
 slowly dies the heart.
 Sad young men
 are growing old,
 that's the cruelest part.
 Misbegotten moon
 shines for a sad young man,
 let your gentle light
 guide them all again.
 All the sad, sad, sad young men.*

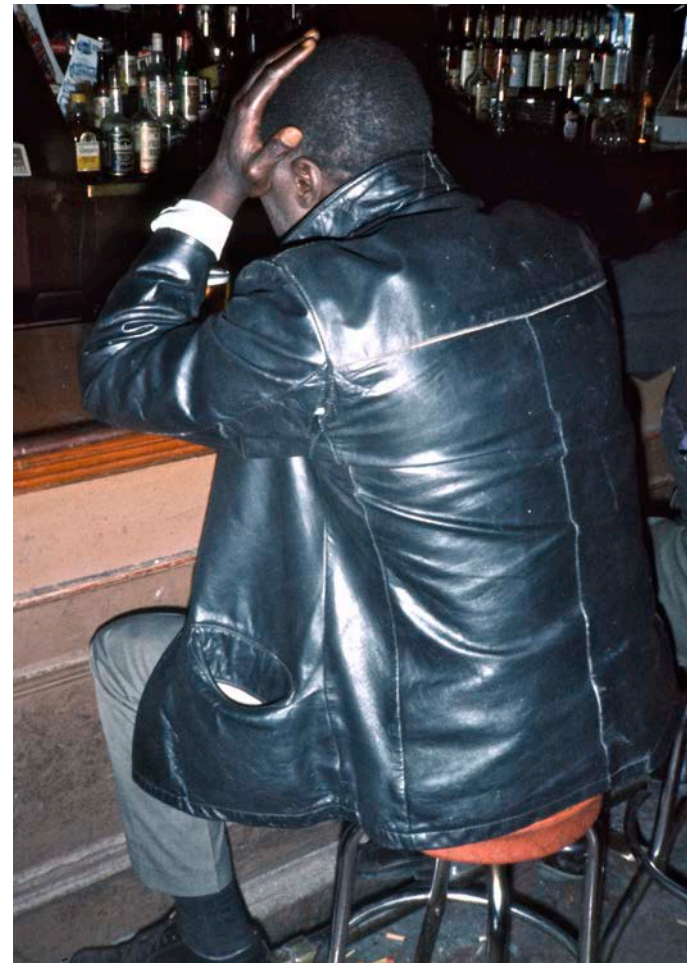
1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

1973 - New Orleans

1975 - San Francisco

1974 - Raleigh, NC

1974 - Raleigh, NC

1975 - Seattle, WA

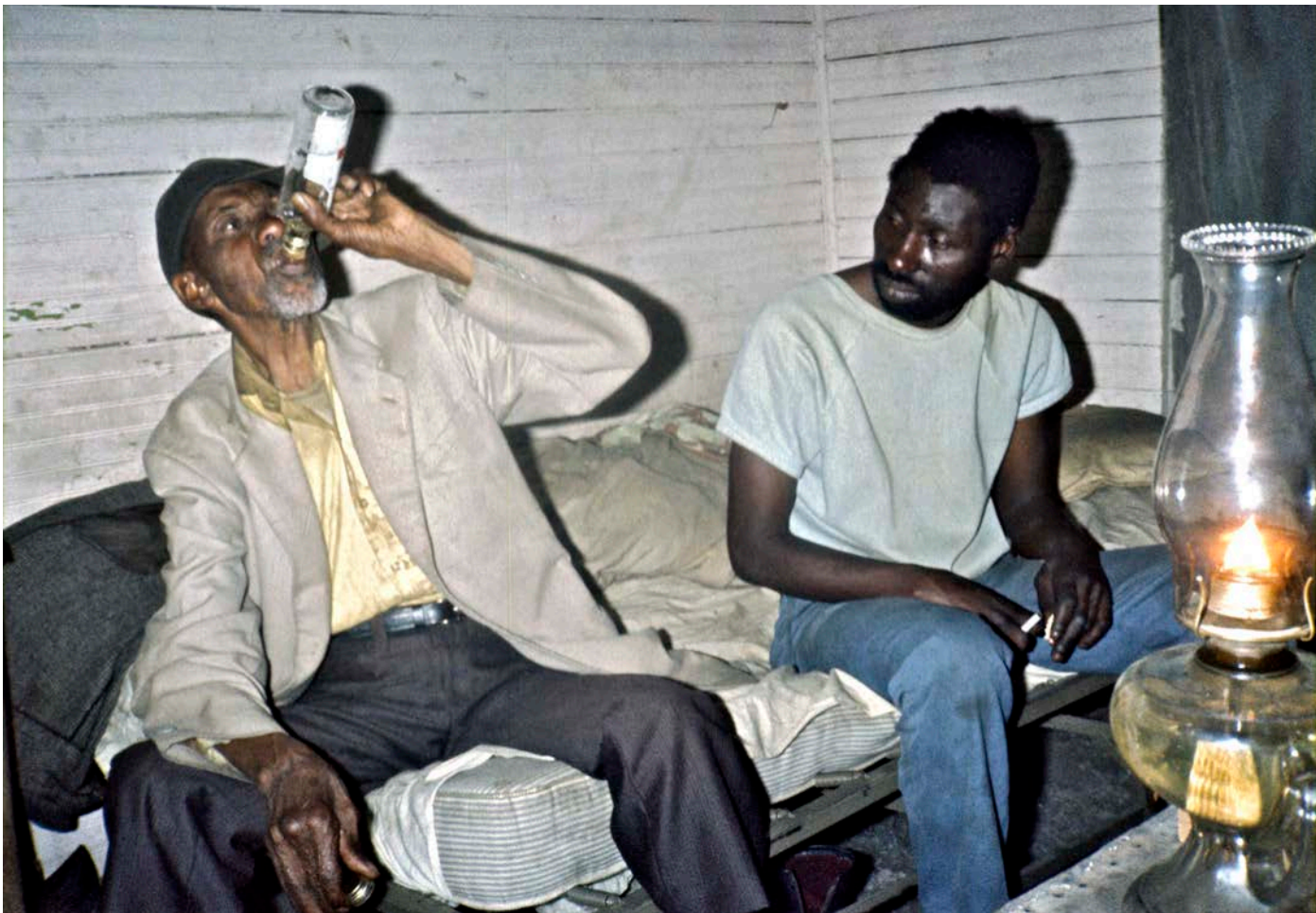

1975 - Seattle, WA

1974 - Raleigh, NC

1974 - Washington, NC

Jeg blir ofte spurt om hvordan jeg ble hos Rockefeller – og hvorfor. Her er min historie. Jeg forlot Washington, DC en vårmorgen i 1974 med sikte på å se fattige kullgruvearbeidere i West Virginia. Siden det var varmt tok jeg av i skjorteermer, uten å vite at våren kommer tre uker senere i fjellet. Jeg befant meg snart i en snøstorm i krysset mellom Rt 50 og I-79. Fjellfolk tar vanligvis ikke haiker – ”selv om det var min egen sønn”, insisterte en mann. Men når sjåfører ser noen i en snøstorm uten så mye som en vindjakke, antar de at han er en rømt straffedømt og zoomer forbi uten en annen tanke. Jeg sto der hele dagen så kaldt at jeg ikke en gang klarte å stikke ut den frosne tommelen. Men jo mer jeg led, jo mer følte jeg at noe fantastisk ville skje den dagen. Som vagabond hadde jeg fått en nesten religiøs fatalisme om lidelse - at bare gjennom lidelse kan du komme inn i himmelen. Dessuten, gjennom denne overbevisningen er du i stand til å smelte fjellene, eller kalde hjerter, rundt deg.

Til slutt, etter at det ble mørkt, ble det håndholdte danske skiltet mitt hentet av to advokater. Da en så min elendige tilstand, sa en at jeg kunne bli hos ham i Charleston for natten. Så jeg var klar selv om det å bo hos en

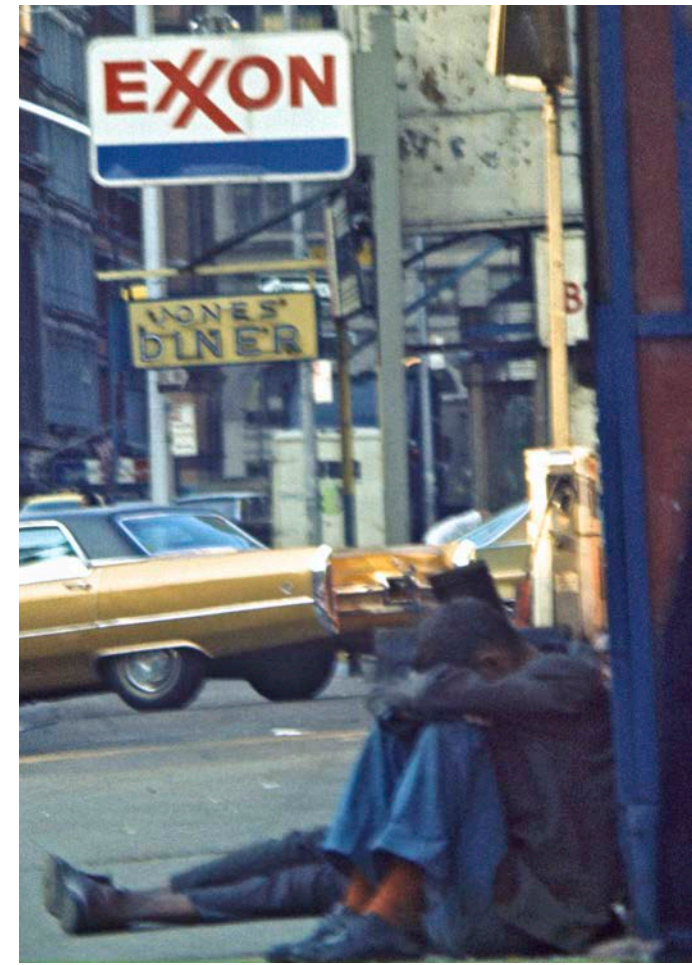
arbeidsadvokat ikke hørtes helt ut som ”himmelen”. En knapt halvtime nedover motorveien sa en av dem: “Der inne er Buckhannon, hvor Rockefeller bor ...” og jeg visste umiddelbart hvorfor jeg hadde holdt ut så mye den dagen. Til deres overraskelse ba jeg dem slippe meg derfra. Så startet jeg den 13 mil lange turen nedover en mørk øde fjellvei - fortsatt i en forferdelig snøstorm og fortsatt i skjorteermer. I byen spurte jeg hvor Rockefeller bodde. Han var nå president for West Virginia Wesleyan College, og snart fant jeg huset hans på Pocahontas St, like ved skolen.

For å forklare dette må jeg kort gå tilbake til mine protester mot Vietnamkrigen (før jeg kom til Amerika). Moralsk opprørt over USAs bruk av napalmbomber, som brente eller såret tusenvis av vietnamesere – inkludert barn – designet og trykket jeg en plakat for egen regning; det sto ESSO lager napalm. (Esso er nå kjent som Exxon.) Jeg løp rundt og klistret dem opp over hele København, ofte med politiet i forfølgelse. En kald desembernatt klatret jeg opp i et høyt tre for å unngå å bli tatt til fange av politiet, som, som jeg oppdaget, vanligvis også var motstandere av Vietnamkrigen. For å leke med meg parkerte to smilende politimenn bilen

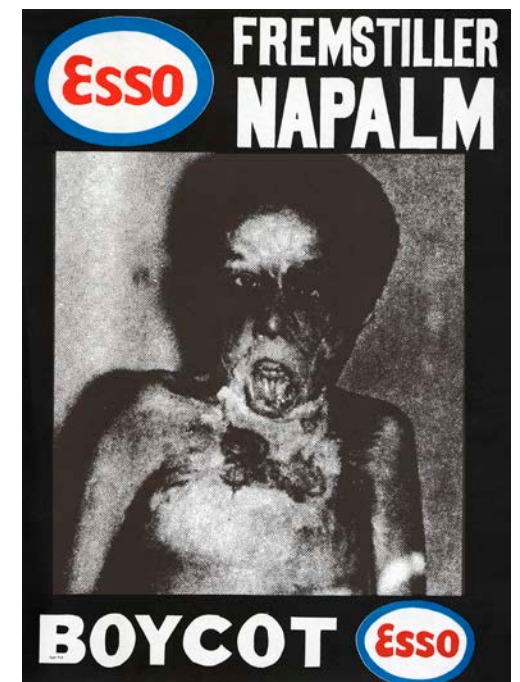

1974 - Buckhannon, WV - Jay Rockefeller

sin ved siden av treet. “Du kan sitte der oppe hele natten og fryse mens vi slapper av i den varme bilen og drikker kaffe til du kommer ned.” Selv om jeg frøs i mitt høye fristed, Jeg var fast bestemt på å vinne over mine plageånder. Jeg kom ikke ned og om morgenen ga de opp. Hver dag kunne jeg se hvordan jeg vant min moralske krig. Esso, for eksempel, måtte ansette en hel hær av arbeidere for å gå rundt og male Esso-logoen med svart maling for å stoppe den spredte boikotten av bensinstasjonene deres. Dermed fikk reklamens kraft – dette var min første annonse – meg både til å hate og elske Esso-logoen. I prosessen bygget jeg opp overveldende fiendtlige bilder av monsteret bak Esso: Rockefeller-familien. Jeg fikk også vite at de hadde vært ansvarlige for døden til 51 streikende menn, kvinner og barn i Colorado i 1914. Med CIA-hjelp hadde de styrtet regjeringer, inkludert Irans, og installert drapet, torturere Shah for å hindre Iran i å nasjonalisere sine oljebørner (dette førte senere til den islamske revolusjonen). Og så, da jeg opplevde déjà vu (min frysende natt i et tre) og overveldet av rettferdig sinne, følte jeg at jeg hadde rett til å møte monsteret selv – og banket på døren.

1971 - NYC

1969 - Min kampanje for å boikotte ESSO

1974 - Valerie Rockefeller

Og hva skjedde? Det samme som alltid skjer når jeg flytter inn med monstrene i hodet: En vakker ung kvinne åpnet døren. Jeg antok at det var en av mange tjenere og spurte på den mest naturlige måten - jeg hadde rett til å være der tross alt - "Må jeg se Mr. Rockefeller?" Hun sa at han ikke var hjemme, men jeg kunne komme inn og vente på ham. Selv om jeg selv så ut som et slags monster (et snømonster), trodde hun nok at jeg var en student fra universitetet hans. Hun ga meg håndklær for å tørke meg av og spurte om jeg var sulten. Hvis jeg var det, ville hun begynne å lage mat siden hun ikke visste når "mannen" ville være hjemme. Ektemann? Jeg tenkte. Alle de hatefulle karikaturene jeg hadde sett av "Rockefeller" hadde vært av gamle menn. Dette var absolutt tilfellet etter Rockefellerers massakre på fanger i Attika, da de gjorde opprør for å kreve fengselsreform. Jeg hadde vært i begravelsen og kjente noen av de svarte enkene (side 406). Men Sharon Rockefeller var nesten på min egen alder og mannen hennes, Jay, bare 10 år eldre. Mens hun lagde mat til meg, begynte jeg å leke med hennes søte 3 år gamle datter, Valerie. Da Sharon så hvor godt vi kom overens, foreslo Sharon at jeg kanskje kunne bli og ta vare på henne; hun skulle til Europa om noen dager og hadde ennå ikke funnet en barnevakt. Litt senere kom en familievenninne innom, og mens vi pratet, hvisket hun at Valerie var oppkalt etter Sharons tvillingsøster, som var blitt myrdet. "Myrdet? Hvordan?" spurte jeg vantro. Jeg var vant til drap i underklassen, ikke blant de velstående. Etter at Sharon, hvis pikenavn er Percy, og Valerie hadde uteksaminert seg fra college, samlet familien seg i herskapshuset sitt ved innsjøen i en forstad til Chicago. Sharon dro til Valeries soverom for å si godnatt til søsteren, og neste morgen ble hennes eneggede tvilling funnet slått

Gutt som viser hvor familiemedlemmet hans ble drept - 1975 SF

og knivstukket i hjel. Forbrytelsen, som aldri ble løst, gjorde Sharon traumatisert og kastet over familien en mørk skygge som aldri forsvant. På den tiden ble jeg ikke overrasket over Sharons barnevaktbemerkning siden jeg var vant til at folk umiddelbart stolte på meg, men i løpet av årene har jeg ofte reflektert over denne bemerkelsesverdige kvinnen. Hvor mange andre kvinner ville, så kort tid etter at en elsket søster var blitt myrdet av en inntrenger, ha mot til å invitere inn i hjemmene sine en fremmed som så ut som Charles Manson? (Rett etter drapet på en annen Sharon under Tate-Labianca-drapene.) Hvor mange ville be denne fremmede om å sitte barnevakt for datteren hennes (oppkalt etter det største tapet i livet hennes)? Sharon delte mitt eget tillitsfulle syn. Da Jay Rockefeller endelig kom hjem, mistet jeg hjertet mitt helt til denne hjertevarme familien. Siden jeg var fordypet i samtale med kona hans, antok han at jeg var en venn av henne og spurte aldri hvorfor jeg var der (akkurat som jeg selv hadde glemt hvorfor jeg var der). Hvis jeg hadde forventet å møte et monster, var det min egen projeksjon siden vi til min overraskelse og glede hadde de samme meningene om nesten alt. Han var også motstander av Vietnamkrigen, og kritiserte senere krigshelten John McCain for å ha sluppet napalmbomber på vietnamesiske sivile. Etter college hadde han reist samme vei som jeg, og jobbet med fattige kullgruvearbeidere som bodde i hytter som var like elendige som de jeg hadde fotografert. Han jobbet for å forbedre forholdene deres i VISTA-programmet, startet av John F. Kennedy, han mistet hjertet til disse gruvearbeiderne, ble der, og har vært en mektig talsmann for dem siden, først som deres guvernør, senere som senator i Washington. Jeg følte med en gang at han var "min mann". Etter at vi hadde drukket ganske

1974 - Charleston, SC

mange flasker og han hadde vist stor interesse for bildene mine av hytter og fattigdom, følte jeg meg så oppløftet at jeg fortalte ham at jeg forgjeves hadde forsøkt å få støtte til å kjøpe et profesjonelt Nikon-kamera og -film, så jeg kunne fullføre jobben min. Jeg glemmer aldri svaret hans: "Snakker du til meg som person eller til stiftelsen? Vel, kom opp til kontoret mitt i morgen og vis meg stipendforslaget ditt." Jeg fikk nesten ikke sove den natten. For første gang hadde jeg virkelig håp om å få litt støtte til fotograferingen min (om bare noen barnevakt penger). Men når jeg så over applikasjonen jeg alltid hadde med meg, Jeg så en setning om "Rockefeller-klanens brutale slaktning av 41 fanger i Attika". Jeg hadde helt glemt det. Jeg var så flau etter å ha møtt så mye varme, gjestfrihet og tillit fra Rockefellerers at jeg ikke klarte å få meg til å banke på døren hans. I stedet snudde jeg meg og fortsatte min vagabonding med slagordet til den gamle Rockefeller: verken "en krone for banken eller en krone å bruke". Sint på meg selv for mine fordommer, formulerte jeg min nye innsikt: Underclassesyndromet mord og alkoholisme er bare et speil av den herskende klassen. Riktignok refererte alkoholismedelen av det til det jeg hadde sett i andre overklassefamilier i stedet for til denne familien, som hadde vist meg, selv om jeg var inntrenger, så mye raushet.

To dager senere bodde jeg sammen med denne kvinnen i en hytte rett mot et Exxon-raffineri. Bortsett fra min kjærlighet/hat-affære med Exxon-logoen, tror jeg det var en annen grunn til at jeg endte opp med henne. I løpet av mitt første år i Amerika signerte president Nixon National Environmental Policy Act for å eliminere bly fra bensin. Blyholdig bensin hadde blitt introdusert av Standard Oil (Exxon) for sin "anti-bankeffekt", og Exxon hadde kjempet mot tidligere forsøk på å forby den. Rett før jeg brøt mitt "anti-bank" vagabond-prinsipp i Jay og Sharons hus - jeg ventet alltid passivt på at folk skulle invitere meg hjem - hadde jeg hørt om nye studier som viser de destruktive effektene av bly på barn. Jeg tenkte på all blyet som svarte barn ble utsatt for i gettohem, ofte bygget ved siden av indre byveier. (Side 299). Dette ga meg svaret

Sharon Rockefeller med Valerie i 1974

på hvorfor vold og drap hadde eksplodert rundt 20 år etter at blyholdig gass ble vanlig. (Denne gutten viser meg blodet fra noen i familien hans som nettopp hadde blitt myrdet.) Bly spiller også en viktig rolle i lærevansker til mange gettobarn og forklarer hvorfor mange hvite, som Valerie, gjorde det bedre på skolen. 17 år senere, etter et av showene mine på Stanford, kom en hvit kvinne bort til meg og spurte om vi kunne snakke privat. Hun virket litt sint da hun sa: "Jeg er i boken din." Jeg ble helt forvirret siden det knapt var noen hvite i boken. Da hun fant siden, skjønte jeg at hun var Valerie Rockefeller. "I fjor", fortsatte hun, "da samboeren min kom hjem etter showet ditt og fortalte meg at du fremstilte faren min som en alkoholiker og massemorder, Jeg var veldig sint på deg. Men nå som jeg har sett forestillingen selv, må jeg gi deg en stor klem. Og her er visittkortet mitt. Hvis du noen gang trenger hjelpen min, bare ring meg." Wow. Igjen ble jeg rammet av skyldfølelse fordi jeg i boken ikke hadde skilt tilstrekkelig mellom Exxon, et symbol på undertrykkelse, og den kjærlige familien som en gang hadde tatt meg inn. Jeg møtte nøyaktig den samme overveldende reaksjonen fra tre andre Rockefeller-barn ved andre universiteter. De spurte til og med om mine råd om hvordan de best kunne tjene de fattige. Så jeg ble ikke overrasket over å se Valerie, hvis tunge bagasje var både negativ og positiv, ende opp som spesialpedagog for ungdom med lærevansker og følelsesmessige funksjonshemninger i East Harlem. På en eller annen måte så jeg en direkte linje fra vårt første møte i huset hennes da hun var barn til hennes sosiale engasjement som voksen i Harlem. Først og fremst ble hun formet av foreldrenes lange sosiale engasjement. Kanskje forsterket av det nedarvede traumet fra moren (parallelt med det arvelige traumet blant svarte barn). Uansett var jeg, som med faren hennes, overrasket over hvor enige vi var om alt da vi sist kommuniserte i 2015. "Jeg er fortsatt hyperkritisk fordømmende overfor folk med penger!" hun skrev til meg. Hun er også en del av Rockefeller-familiens innsats for å stoppe Exxon / Mobils klimafornektelse. "Som etterkommere har vi en ekstra byrde for å bekjempe klimaendringer," sier Valerie.

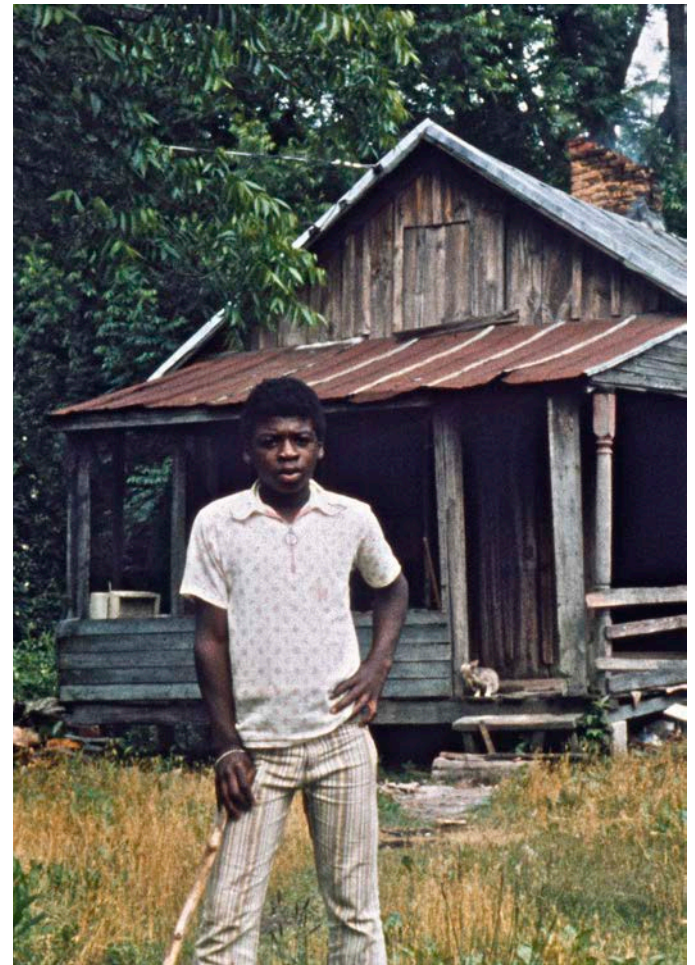
1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC

1974 - Washington, NC. Robert på skolen

1974 - Washington, NC. Robert hjemme

1974 - Jersey City, NJ

1973 - Tunica, LA

1974 - Washington, NC

Integreringen av svarte og hvite skolebarn var et av de viktigste resultatene av borgerrettighetskampen. At mange bedrestilte liberale ikke lot barna deres integreres, bidro til å sabotere integreringen og skape harme blant fattige hvite, som ikke hadde råd til privatskoler. Å se forholdene på amerikanske skoler var kanskje det mest sjokkerende aspektet av reisen min. Aldri hadde jeg hørt så mange hjernevaskende fraser, som "Menn skatter frihet fremfor alt annet", kombinert med en nesten total utelatelse av svart historie. I dag forbyr mange skoler til og med bøker av svarte som Nobelprisvinner Toni Morrison.

Dette totalitære regimentet er som "trokapsløftet" til "én nasjon, under Gud, udelelig, med frihet og rettferdighet for alle". Det står i skarp kontrast til slaveriets tilstand som blir hamret inn i svarte barn i disse falleferdige "ghettoskolene" med kryssfinervinduer. I teorien gir vi gjerne frihet og rettferdighet til Robert, som her ser troskap i Washington, NC, for etterpå å gå hjem til hytta hans med flere rotter enn bøker. Å i det minste dekke vinduene med stjerner og striper bidrar til å holde kulden - og hans amerikanske drøm - ute.

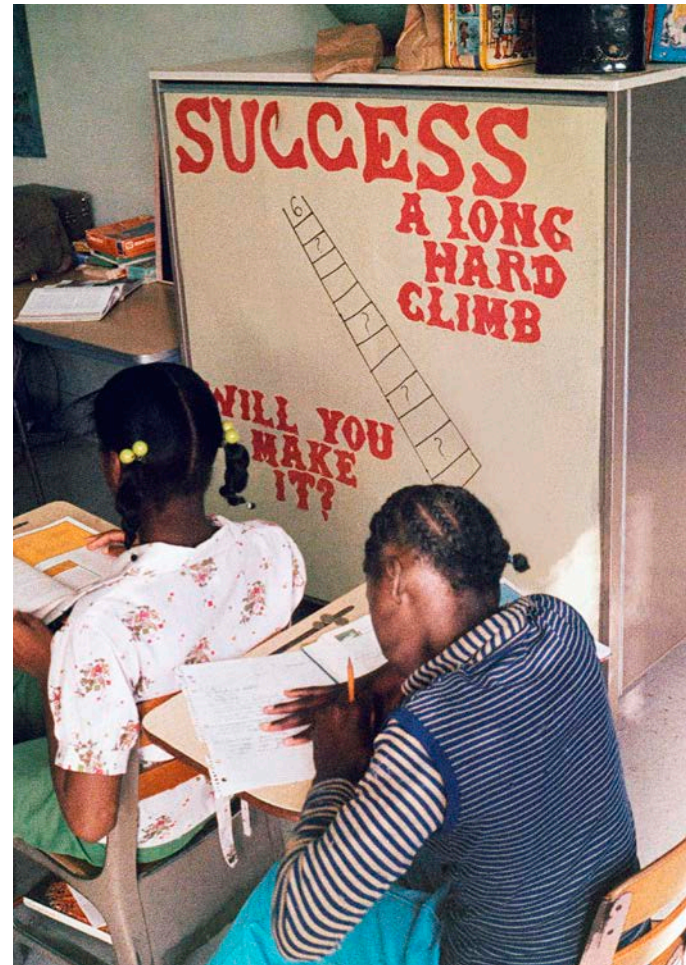
1972 - Canarsie, NY

1972 - Canarsie, NY

1972 - Canarsie, NY

1974 - Washington, NC

1972 - NYC

1973 - Louisville, KY

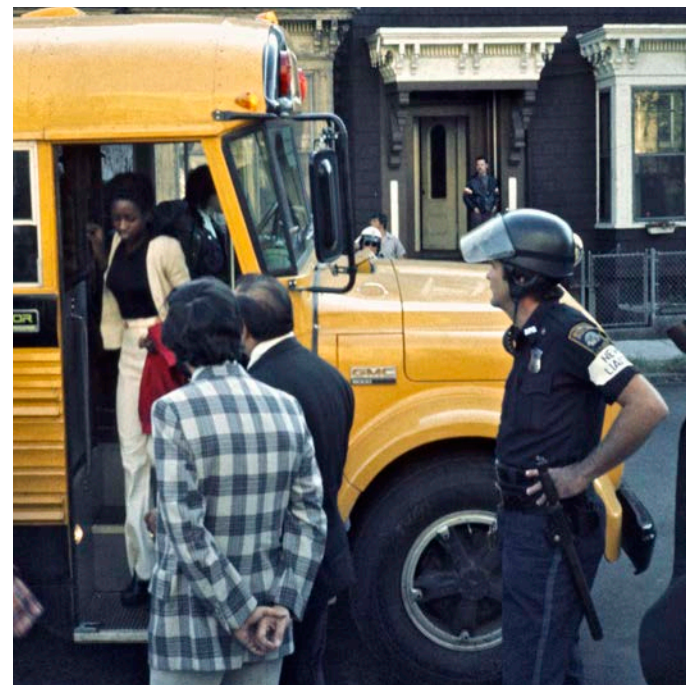
1974 - San Francisco

1972 - Canarsie, NY

1974 - South Boston

1974 - South Boston, MA

Jeg så voldelige kamper i byer overalt som svarte, desperate etter å komme seg løs fra segregering og gi barna deres en sjanse til en lik utdanning, og busset dem til skoler i hvite nabolag.

Når politi og soldater må eskortere barn på hver buss og rasende steinkastende hvite må holdes bak barrikader for å beskytte svarte barn, lærer vi dem på deres første dag i den hvite verden at Ku Klux Klan er i hjertet av alle hvit ... som jeg feilaktig skrev den gang. I mitt arbeid med KKK siden den gang lærte jeg at barna til KKK ofte er de eneste hvite på helt svarte skoler siden de er for fattige til å flytte fra svarte nabolag.

Dessuten er "svarte skoler" nettopp det mange danske foreldre i dag flykter fra, selv om de som selvgode ungdommer på 70-tallet høylytt fordømte amerikansk rasisme da de så lysbildefremvisningen min.

1971 - East St Louis, IL

1989 - Harlem, NY

1974 - Jersey City, NJ

Dette er svarte skolebarn i en amerikansk ghetto tatt opp på bånd, men samtalen kunne like gjerne vært tatt opp i dag blant brune ghettobarn i Europa:

- *Vi burde være venner med hvite mennesker, som Mary. Hun er min venn og hun er hvit.*
- *Vent til du blir stor, så er hun ute av denne verden!*
- *Hvordan vet du at hun vil være ute av denne verden?*
- *Hun vil ikke være ute av verden, men ute av dette landet.*
- *Ut av dette landet eller ut av denne ghettoen?*
- *Ut av dette landet, ghettoen, eller noe ...*
- *Hun vil fortsatt være vennen min.*
- *Hun kan snu seg mot deg. De kan hjernevaske henne.*
- *En hvit person er fortsatt et menneske!*
- *Men hvorfor ... hvorfor behandler de en svart person som om han et dyr?*
- *Vi må ha gjort noe galt!*

Når jeg lyttet til slike samtaler, av 7- og 8 år gamle barn, kunne jeg bare konkludere med at mange av dem ser ikke bare sin getto, men til og med landet sitt som et lukket system og – enda verre – klandrer seg selv for det. På spørsmålet ”Hvor kommer du fra?” vil brune barn født i Danmark for eksempel si ”Tyrkia”. Som svarte har de internalisert budskapet til vår splittende retorikk: ”Du er uønsket og ikke en del av våre verdier”.

Når de hele tiden blir fortalt at de ikke hører hjemme, er det ikke overraskende at mange ghettforeldre er motstandere av integrert skolegang til tross for at de vet at ghettoskoler ikke fungerer. Å bli fratatt en god utdannelse i sin egen

ghettoskole er å foretrekke fremfor illusjonen av å tilhøre det vanlige samfunnet med den avsnitt du også må lide her. Det er et trist faktum at selv i integrerte skoler dreper vi ånden og motivasjonen til barna vi har marginalisert. Overalt i verden skaper lærere elever som passer til bildet og forventningene de allerede har til dem. Hvis du tar et tilfeldig utvalg av en klasse og forteller lærerne at disse elevene er ”potensielle akademiske spurtere”, ”Disse barna vil etter et år eller to leve opp til den forventningen takket være den spesielle behandlingen læreren ubevisst gir dem. I et herre-slave-samfunn vil den som forventes å bli slaven (ubrukkelig) dermed få en dårligere utdanning, med svarte eller hvite lærere, segregering eller integrering som ikke utgjør noen stor forskjell.

Denne ”uskyldige” diskrimineringen har katastrofale konsekvenser uansett hvor vi deler opp elever i ”langsomme” og ”lyse” spor, som naturligvis er en refleksjon av klassesamfunnet utenfor. Hvor skadelig slik diskriminering er for et barns selvtilit ble vist når en datamaskin feilaktig plasserte alle de såkalte ”trege” barna i den ”lyse” klassen og omvendt. Et år senere, da feilen ble oppdaget, fant lærere ut at de trege elevene oppførte seg som om de var flinke og de flinke elevene oppførte seg som om de var dumme – begynnelsen på ghettoisering. Jeg møtte stadig lærere og til og med rektorer som omtalte gettoelevene sine som ”dyr”. Til et punkt hvor jeg så til og med små barn tenke på seg selv som rotter.

På min egen skole lærte jeg på egen hånd at bildet læreren hadde av et barn ble det bildet barnet prøvde å leve opp til. Jeg snakket en landlig dialekt, som hørtes ”dum” ut i ørene til lærere i byen, der de snakket ”riktig” dansk. Som et resultat unngikk de meg ubevisst, og litt etter litt ble jeg introvert med sporadiske eksplosjoner av ”dum” oppførsel. Jeg mistet all lyst til å lære og skåret konsekvent 30 % til 50 % lavere enn de andre elevene. Til slutt ble jeg tvunget til å droppe ut, noe som til slutt gjorde meg til en gatevis vagabond. Hadde jeg, i tillegg til min ADHD, vært svart eller brun i et rasistisk samfunn, hvor vi ubevisst prøver å holde slike ”ulærige” ”Ute av syne til de ble” atferdsmessige untouchable, ”jeg kunne lett ha endt opp ikke bare” gatevis, ”men også en” kriminell, ”narkoman, ”prostituert, ”velferdsloafer” eller fylt noen av de andre rollene et samfunn av engangsmennesker finner det passende å forme sine uønskede inn.

1974 - Washington, NC

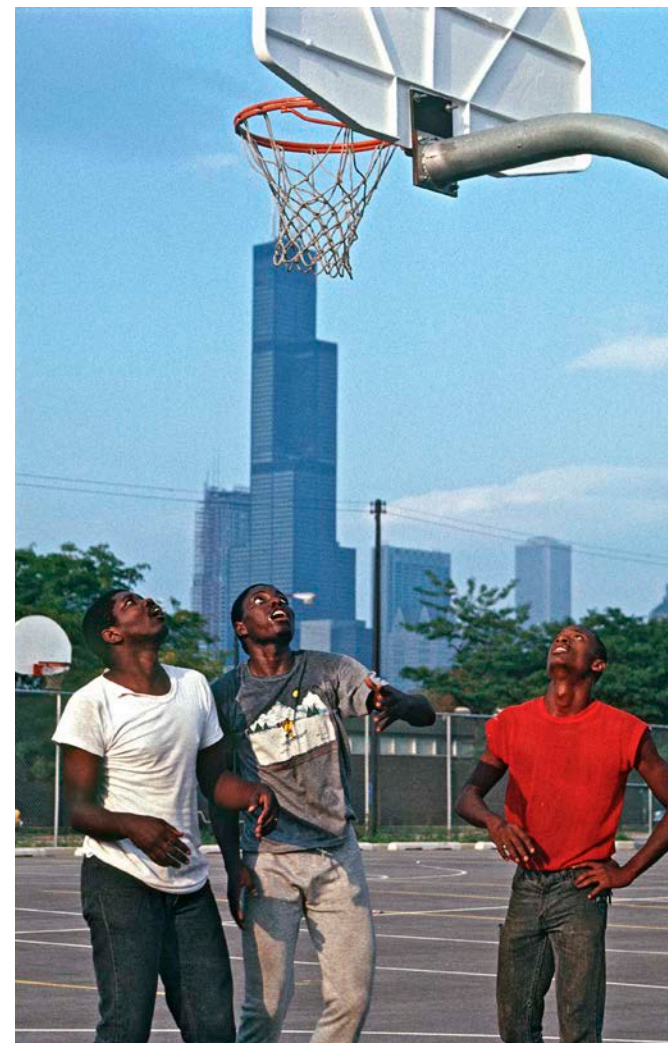
For å unngå anklagen om å være herre-slave-samfunnets piskehånd, finner lærere ofte nye måter å legge skylden på elevene. Liberale insisterer på at gettobarnets "mangel på motivasjon" og "svekket læringsevne" skyldes å være "kulturelt fratatt" siden de kommer fra hjem uten flere bøker enn det som kunne finnes i slavehytter (eller i en tyrkisk eller arabisk bondes hjem) . Kan det være at lærerne selv har vært fanget i et lukket system og blitt utmerkede undertrykkere med sine "Våre skoler er ikke dårlige, men vi får dårlige elever" eller "Stakkars småting", dommer som knuser barn? Hvis det er noen tvil igjen, er det verdt å huske at høyt motiverte, politisk og sosialt bevisste lærere på skoler drevet av Black Panthers og svarte muslimer brakte ghettoungene sine opp til nasjonale (hvite) standarder. Private muslimske skoler i Danmark kan gjøre det på samme måte. Med andre ord, ved å utmerke seg faglig, ikke bare gjennom atletisk stipend.

Denne forventningsmessige avskrekkende læring kan også sees i samfunn gjennomsyret av undertrykkende tenkning overfor andre sårbare grupper. Amerikanske kvinner, for eksempel, som gikk på jenteskoler, hvor de er beskyttet mot samfunnets sexism, klarer seg bedre etter endt utdanning enn kvinner som gikk på integrerte skoler. Hvis noen av oss synes det er vanskelig å møte vår egen rasisme, la oss ikke glemme hvor få menn for 50 år siden så på seg selv som sexister.

Men det faktum at vi knuste jenter med våre holdninger, avsløres av statistikken fra disse årene, som viser hvor mange kvinner vi "tvang" bort fra høyere utdanning med følelsesmessige blokkeringer som hindret dem i å bli leger, advokater og forskere.

Når vi ser 4. klasse-syndromet hos våre marginaliserte svarte og brune barn i både USA og Europa, må vi konkludere: Enten trenger vi hjelp til å bearbeide rasismen vår, eller så må fargede barn beskyttes mot oss i ikke-integrerte skoler med svært engasjerte og samvittighetsfulle lærere, "reddende engler" som kan gjenopprette følelsen av egenverd og identitet som vi så tidlig stjeler fra dem.

Dessverre finner jeg meg selv en aktiv del av denne rasismen. Etter måneder med undervisning på for det meste hvite universiteter, for eksempel, har jeg internalisert studentenes tenkning. Jeg tar meg selv ofte i å tenke i rasistiske termer om "svarte". Når jeg på samme måte er isolert i Danmark, blir tankene mine om de som danskene kaller "muslimer" skjev på samme måte. Med rasistens bebreidende og distanserende perspektiv så vel som hans forkjærlighet for å finne feil med "den andre", hjelper jeg dermed våre utstøtte til å danne en defaultistisk fiendtlig holdning - igjen, i blindheten til mitt hvite privilegium. For blindhet er det når vi utad krever integrering, men i vår indre tenkning "tar avstand fra" frykter og følgelig knuser dem vi burde integrere oss med.

1990 - Chicago

1990 - Chicago

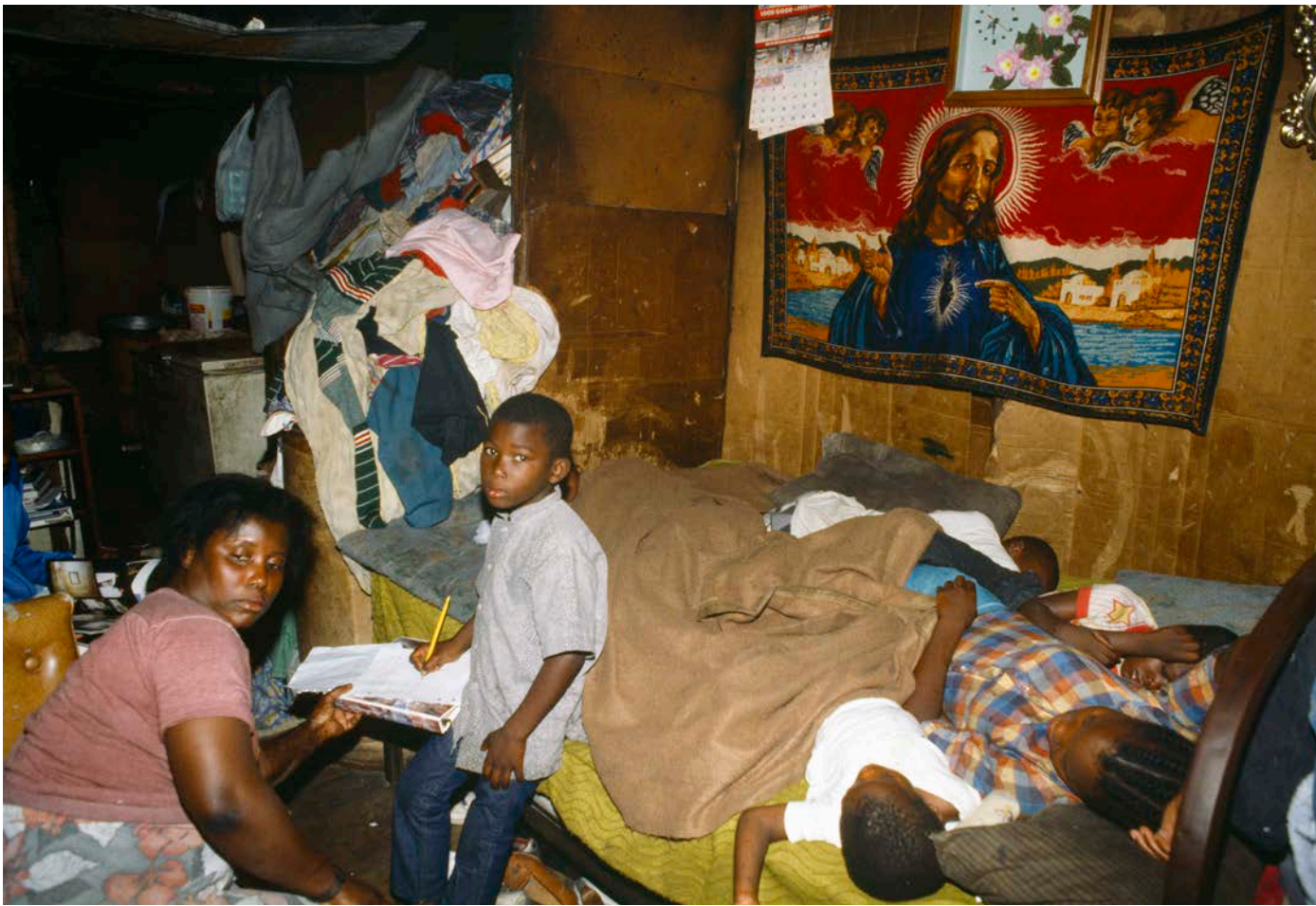
1974 - Greensboro, NC

1972 - Detroit

1989 - NYC

1990 - Burke County, GA

I Los Angeles så jeg et vakkert tilfelle av rasesolidaritet da vestindiske immigrantstudenter dannet en organisasjon for å motivere innfødte svarte til ikke å droppe ut av videregående skole og college - en slags historisk repetisjon av den underjordiske jernbanen, der frie svarte hjalp folk ut av slaveri.

I hvilken grad vi alle er ofre for denne undertrykkelsen vises i dette bildet av en gruppe svarte tenåringer. Jenta ble adoptert som baby av svarte i gettoen og har blitt oppdratt til å være svart: å oppføre seg svart, tenke svart og kle seg svart. Hun har knapt noe til felles med hvite; hun kan ikke engang snakke "språket vårt". I hvite hjem ser jeg det motsatte. Svarte og hvite, palestinere og jøder, innfødte og innvandrere, menn og kvinner, heterofile og homofile lider alvorlig skade når foreldre tidlig gjenskaper undertrykkelsesmønstrene de selv mottok fra foreldrene. Begge parter blir til slutt frarøvet evnen, så vel som ønsket, til å behandle den andre siden humanitært. Vi gir opp innerst inne og bestemmer oss for at det er en absurd etnisk alkymi å prøve å integrere elementer som frastøter hverandre som olje og vann. Liberalernes frenetiske anstrengelser

1973 - Baltimore

for å riste disse to elementene så mye at de fragmenteres til mindre partikler for en kort stund er bare et fåfengt forsøk på å gi undertrykkelse et menneskelig ansikt – som å stemme på Obama mens de er fanget i den massive apartheid av svarte og hvite hjerter. Så er det noe håp i det hele tatt?

2009 - Skoleball i Natchez, MS

Ja, jeg hører ofte selv de verste rasistene si: "Jeg skulle ønske vi kunne adoptere alle svarte barn slik at de kunne bli som oss". Selv om de på typisk rasistisk måte ser etter feilen hos "de andre", er det ikke et uttrykk for rasehat.

Akkurat som europeere gleder seg når "muslimere" konverterer til kristendommen, og glemmer at det er den annerledes kulturen de reagerer negativt på. Jeg ser dette vanskelige håpet tydeligst hos hvite studenter ved amerikanske universiteter når de forteller hvordan de, av liberal skyldfølelse, prøver å nå ut til svarte studenter. Men hele tiden holdes de tilbake av reaksjonær skyldfølelse: de husker alle advarslene fra foreldrene i barndommen; vanligvis ikke verbalt, men i øynene deres eller i klikkingen av bildørlåsene når de kjørte for nærme et svart nabolag.

Det er skremmende å forråde kjærligheten til foreldrene våre, som vi kan føle i bakhodet trekke motsatt vei. Så når de når ut til svarte av kjærlighet, blir de trukket bakover av kjærlighet. De blir klønete og nedlatende mot svarte, som reagerer med dypt forankret sinne og fiendtlighet siden de har gått gjennom en lignende, men omvendt undertrykkelse.

Dette gjenoppliver den hvite frykten - nå frykten for å bli avvist. Dermed "skaper" undertrykkeren og de undertrykte hverandre hele tiden siden ingen av oss er frie. For det som definerer alle undertrykkelsessystemer er tap av "frihet"; friheten til å handle på en måte en utenforstående i dette systemet ville sett på som "normal" og "menneskelig". Denne cocktailen av hvit skyld og frykt skaper sinne og fiendtlighet av internalisert rasisme blant svarte, som igjen skaper mer hvit frykt og skyldfølelse osv.

Den verste rasismen i dag er altså ikke skapt av hat, men i kjærlighetens navn — i ønske om å beskytte barna våre fra det vi selv ble lært å frykte.

Når jeg tar med hvite til svarte partier i USA eller til brune partier i Danmark, ser jeg dem ofte bryte ut i gråt i skyldfølelse: etter å ha så lenge ubevisst demonisert dem, opplever de plutselig "de andre" som ekte mennesker. Tårene våre avslører at vi alle er ofre for rasisme.

1975 - San Francisco

1974 - Palm Beach, FL

1973 - Indianapolis, IN

1974 - Brownsville, NY

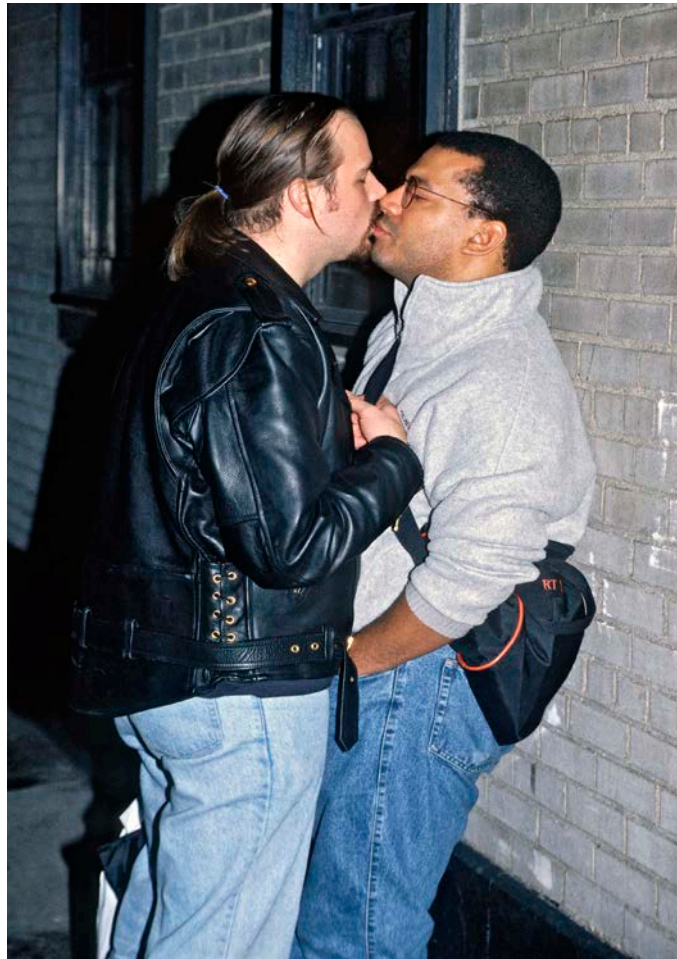
1982 - San Francisco

1989 - Washington, DC

Jo mer jeg lærte om den lammende og selvoppretholdende effekten av å bli utstøtt, jo vanskeligere var det for meg å fordømme hvite for vår rasisme. Selv for meg, og afrikanske og karibiske immigranter, som ikke var formet av vår mesterkultur, var det ikke alltid mulig å reagere på en menneskelig måte overfor de som er fanget i en pariakultur. Den klønete oppførselen til hvite mot svarte i USA, og siden mot “muslimer” i Europa, ble spesielt forståelig når jeg sammenlignet det med mine egne vanskeligheter med å være fullt ut menneskelig overfor de som er innesperret i den homoseksuelle gettoen av mitt heterofile samfunn.

Min holdning til homofile hadde i utgangspunktet vært “liberal”. Selv om jeg ubevisst hadde tvunget dem like effektivt under jorden i min landlige danske barndom som de er i Saudi-Arabia, hadde jeg ikke blitt formet av åpenlyst hatefulle holdninger til dem. Dermed trengte jeg ikke møte mange selvhatende homofile i skapet på de amerikanske motorveiene for å innse at jeg følte det som en moralsk plikt for meg å bli aktiv i verdens første åpne homobevegelse i San Francisco. Der lærte jeg snart av mer “frigjorte” homofile at liberale er den sanne frigjøringens mest lumske fiende. Vår dype følelse av heteroseksuell overlegenhet forblir uberørt av vår bekymring for homofiles “situasjon”. Vi ser ut til å innrømme så mye med våre nedlatende “vi må akseptere homofile”, mens det liberale “vi” alltid ekskluderer selve minoriteten hvis integrering blir oppfordret til. Vi overlater de undertrykte til å kjempe ikke bare mot genuint uttrykt bigotteri og hat, men også “sympati” og “forståelse” - “toleranse” utvidet til noe beklagelig snarere enn normalt.

1992 - NYC

1984 - Swarthmore, PA

2012 - Washington, DC

Etter slik indoktrinering føler «vi» oss like usikre, urolige og truet av “dem” som hvite føler seg truet av de svarte/brune, og det blir mer praktisk for oss å holde dem i gettoer. Noen amerikanere så på homofile gettoer som San Francisco og New Orleans som uttrykk for et tolerant og fritt samfunn. Som med de gamle jødiske gettoene i Europa, er det akkurat motsatt. Når vi i århundrer forhindret homofile i å svare fritt, kysse og holde hender i en åpen atmosfære uten frykt, laget lover mot dem i de fleste stater, fått dem til å avsky homofili før de nådde voksen alder, slik at de adopterer og internaliserer hetero menneskers definisjon av godt og dårlig, når vi tvang homofile og lesbiske gjennom hele livet til smertefulle, meningsløse forsøk på å rette opp livene deres med samme lammende effekt på selvbildet deres som da svarte rettet håret for å “bestå” eller bare overleve, - da vil vi til slutt tvinge dem til lignende segregerte gettoer, komplett med opptøyer og subkulturer.

Å være en tidlig talsmann for homofile ble lagt merke til, og det var svarte homofile som SF Film Festival-direktør Albert Johnson og teatersjef Burial Clay (myrdet en uke etter å ha satt opp showet mitt) som først inviterte American Pictures til Amerika. Da jeg bodde sammen med den svarte homofile aktivisten, Lawrence Andrews, mens han hjalp til med å sette opp mitt American Pictures Theatre i San Francisco, inviterte han meg til å lage workshops for gruppen hans “Black and white men together” for å hjelpe til med å bekjempe rasismen han så blant medlemmene. “De hvite kan gå til sengs med oss, men vil ikke ha noe med oss å gjøre etterpå.” Splittelsen mellom homofile og lesbiske var enda større da, men på 80-tallet så jeg lesbiske komme ut av sitt berettigede mannlige sinne for å forene seg med bevegelsen vår.

1973 - Baltimore. Ms. Willie etter vår Thanksgiving-middag

2021 - landlige NC. Ms. Willie 72 år gammel.

1995 - NYC

1973 - Baltimore. Ms. Willie i stua hennes

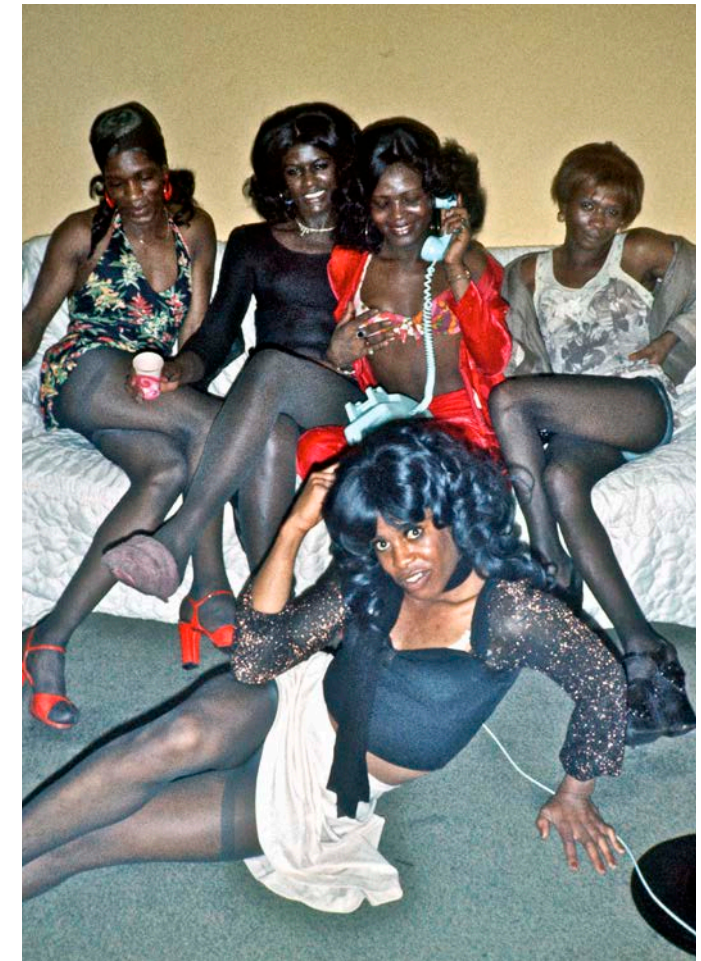
Å haiket med mitt danske skilt i Baltimores ghetto på Thanksgiving night, 1973, og i håp om å finne et sted å bo, ble jeg overrasket over å bli plukket opp av en vakker svart kvinne, siden svarte kvinner aldri hentet meg. Hun inviterte meg til sitt pent polerte forstadshjem, og etter å ha lest dansk litteratur, ble vi involvert i en dyp intellektuell samtale, hvorefter hun inviterte meg til å dele silkesengen hennes ovenpå. Ikke før hun begynte å kysse meg fortalte skjeeggstubbene hennes meg at hun ikke var kvinne. Når jeg senere fortalte historien til amerikanske menn, brøt de vanligvis ut med kvalme: "Hva gjorde du? Hopp ut av vinduet?" Like etterpå drepte to menn, som trodde de hadde plukket opp en kvinnelig prostituert, en slik transseksuell. For meg ble fru Willie i stedet en kjær venn, som introduserte meg for transpersoners verden. Han beundret Danmark for først å tillate kjønnskifteoperasjoner og fortalte meg om Christina Jorgensens bok om det. Jeg ble overrasket over å høre hvordan Willie som vokste opp i tobakksmarkene i North Carolina hadde følt seg tiltrukket av kvinneklær siden hun var 5, men siden rømte nordover for bedre å leve ut sin virkelige identitet. Hvordan tidene har endret seg, ses av hvordan hun i dag – nå 72 år gammel – har flyttet tilbake til røttene sine i North Carolina. Etter Willies kjærlige introduksjon til den spennende trans- og dragverdenen følte jeg meg helt hjemme da jeg senere flyttet inn i en bygning full av transpersoner i Indrefilet i San Francisco. Spesielt siden jeg så mange av identitetsproblemer deres under overgangene deres, elsket jeg gledesfylte fester og dragshow-konkurranser. Så da jeg i alderdom åpnet Danmarks første kvinnelige moske, gjorde jeg det under forutsetning av at våre mange LHBTQ-flyktninger kunne bruke høyhælte sko i moskeen til dragshowene deres.

1975 - Tenderloin, San Francisco

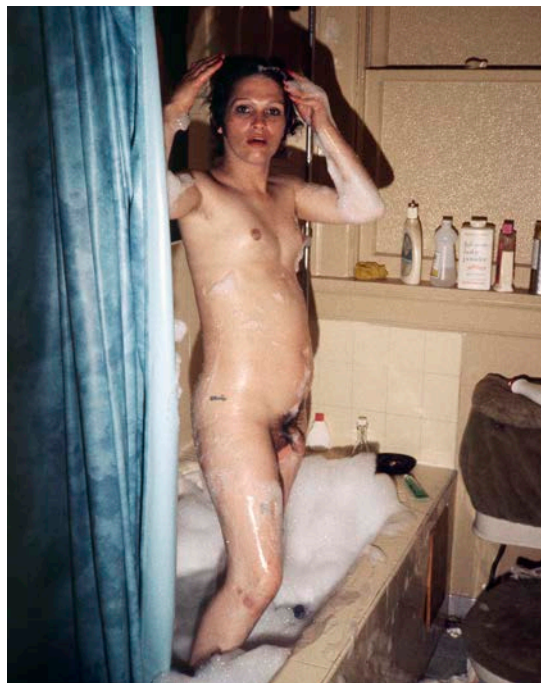
1975 - Tenderloin, San Francisco

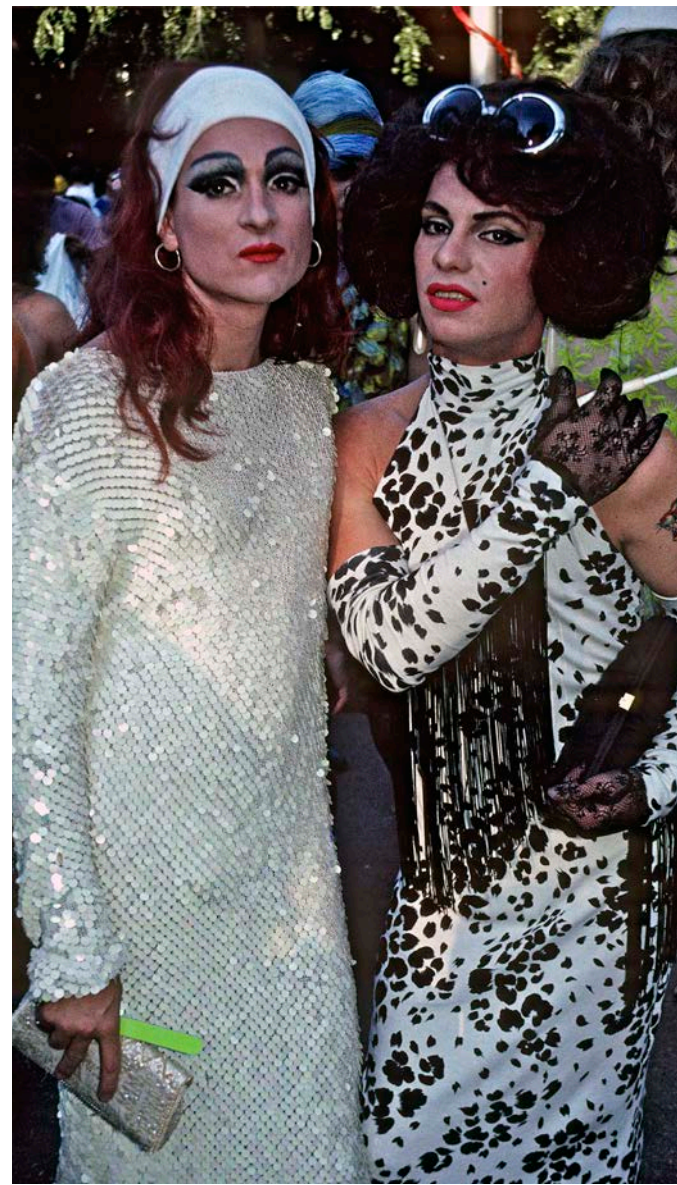
1975 - Tenderloin, SF – Transgenderfest

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

2001 - NYC

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, SF. - Transseksuel fest

1975 - SF. Transkjønnede fars bursdag for sønnen hennes

For frigjøring var ikke lett. Jeg så tidlig hvordan undertrykkelsen utenfor drev mange transpersoner ut i narkotika og prostitusjon, og dermed speilet det mest åpenbare sluttresultatet av svart undertrykkelse. Så de fleste av vennene mine mistet jeg kontakten med. Når et sosialt system behandler en minoritet med forakt og fiendtlighet, blir de i denne ghettoen til slutt så bevisste på dets lukkede system at de går enda lenger og overdriver sin oppfattede "forskjell". Og slik er den onde sirkelen av undertrykkelse fullført ettersom subkulturen nå synlig ser ut til å "rettferdiggjøre" samfunnets forakt for den. På denne måten blir "gettoens ghetto" skapt som de "hyggelige", konforme homofile og lesbiske føler ofte at drag-, transseksuelle og andre spesielle LHBTQ-subkulturer ødelegger det for dem i deres forhold til den hetero-verden.

1975 - San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

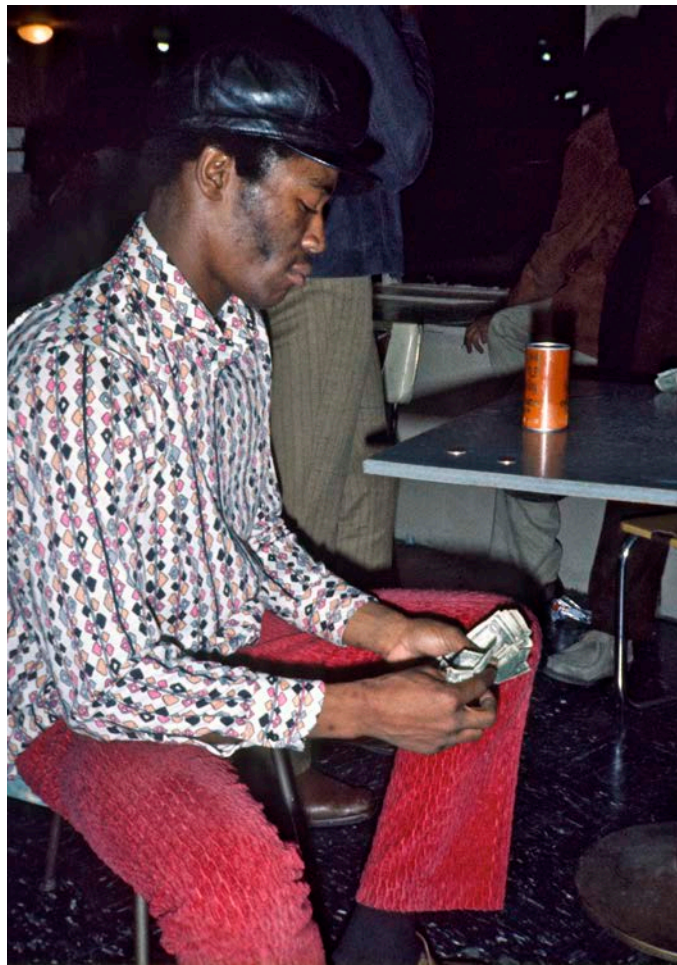
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1991 - NYC

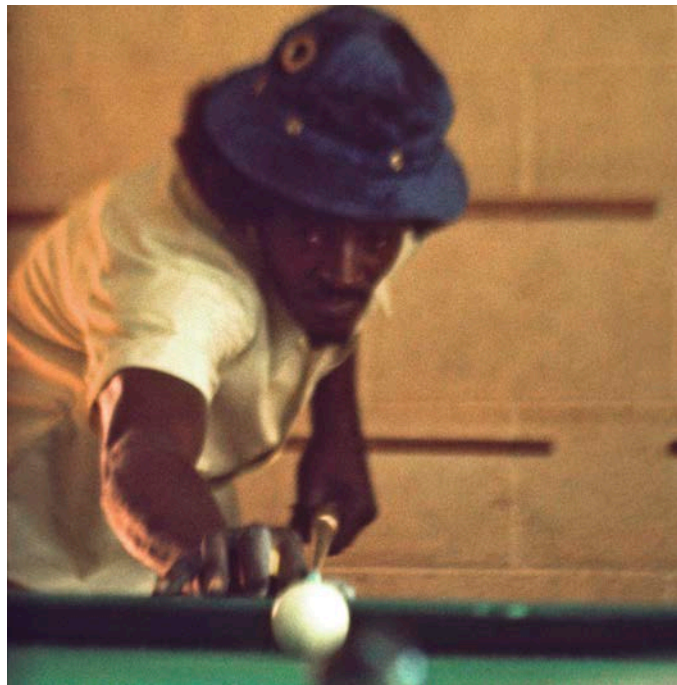
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

En sterk subkultur i den svarte ghettoen er en torn i øyet på bedrestilte svarte (og bedrestilte brune i Europa). Begge minoritetene prøver å gjøre seg "fortjente" til integrering, men hele tiden bruker vi et patologisk bilde av denne subkulturen for å stereotype dem. Sensitiv for dette aspektet, har den øvre ghettoen en tendens til å se den nedre ghettoen med en følelse av skam i stedet for som bevis på deres vanlige undertrykkelse.

Så sterke er spenningene mellom øvre og nedre ghetto at jeg ofte måtte velge side, noe som ikke var vanskelig etter at jeg hadde sett lidelsene i den nedre ghettoen og den resulterende forakten fra både øvre ghetto og hvite. Jo mer jeg begynte å forstå den lavere ghettoen, jo mer forsto jeg dynamikken i undertrykkelsen i systemet vårt. For mange hvite er den nedre ghettoen en uforståelig verden av kriminelle, halliker, gjengmedlemmer, menneskehandlere, prostituerte og narkomane. Siden de lever i et lukket system, er handlingene deres desperate og avslører et mønster av absolutt forakt for resten av samfunnet, som de vet at de aldri vil bli en del av. Bassenghaller er deres møteplass, luksusbiler deres statussymbol,

1975 - Tenderloin, San Francisco

1973 - Greensboro, NC

svart/brun kulturnasjonalisme eller islamisme deres provoserende fellesskap og identitet, walla " snakke deres kommunikasjon. "Ryggstikking" kan være like vanlig som et broderlig håndtrykk. Men når du har lært deg disse reglene og en viss teknikk for å overleve, kan du ikke la være å elske disse utstøttene, våre smertebarn, mer enn noen annen sosial gruppe. For å møte menneskelighet midt i brutale omgivelser vil alltid være mer overveldende og oppmuntrende enn å finne det blant mennesker beskyttet mot motgang.

Når denne underverdenen provoserer oss, er det ikke minst fordi den utgjør et enormt overdrevent spillbilde av oss selv. Uten å forstå og respektere denne skremmende kulturen, er vi ikke i stand til å erkjenne de undertrykkende og voldelige sidene ved oss selv, som vi ser reflektert i disse ubehagelige bildene her. For de viser ingen "svart" eller "brun" kultur, men vår egen sinnstilstand i all sin nåværende brutalitet. Her er alle tendensene til systemet vårt strippet ned til en forferdelig parodi: konkurranseånden, kappløpet om statussymboler, sexisme og (ikke minst) herre-slaveforholdet.

1974 - Daytona Beach, FL

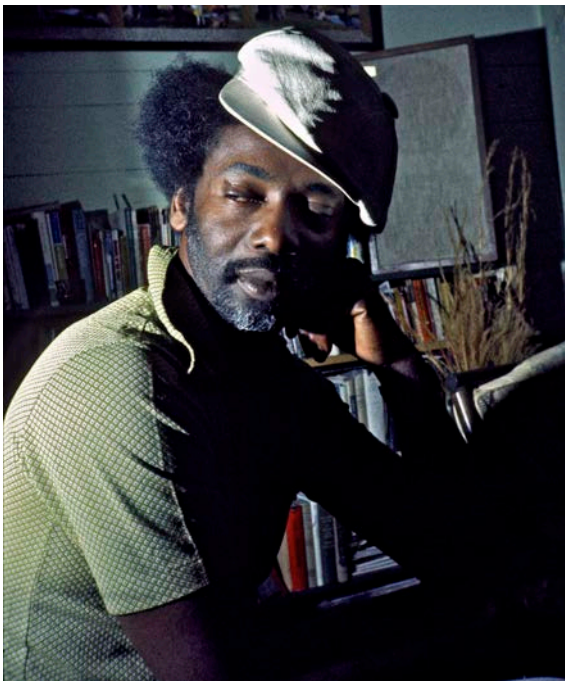
1972 - Detroit

1972 - Jackson, MI

1975 - Richmond, VA

1973 - Zebulon, NC

1974 - NYC

Uansett hvor i verden herre-slave-forholdet eksisterer, vil det innenfor slavekulturen være ytterligere oppdelinger i nye herre-slave-forhold. Der et slikt forhold eksisterer mellom mennesker, vil du vite at disse menneskene ikke er frie siden et slikt forhold bare kan eksistere i et lukket system. I underklassen ses slikt slaveri tydeligst i forholdet mellom hallik og prostituert. Den svarte prostituerte er totalt underkuet av halliken og kryper seg mentalt for føttene hans i dyp ærbødighet.

Halliken er imidlertid ikke bare bøddel, men også et offer i det større systemet, der han blir den nye slavedriveren som sørger for at varene leveres til slavemesteren, den hvite mannen. Verktøyet hans er ikke lenger piskan, men hallikpinnen laget av vridd kleshengere. Selv om halliker, som forretningsfolk i storsamfunnet, kan oppføre seg ganske umenneskelig, er det viktig å huske at de, i likhet med kapitalister, driver forretninger etter veldefinerte regler og lover utenfor deres kontroll.

Disse lovene er nedfelt i The Book, en uskrevet Adam Smith eller forretningsmanual som har gått i arv fra hallik til hallik i generasjoner og som nesten kan sees på som en forlengelse av kapitalistiske avhandlinger siden den beskriver undersystemet i det større økonomiske systemet. . Ve halliken som ikke følger regelverket! Akkurat som de større kapitalistene har de sine daglige styremøter med andre halliker, hvor de ikke bare diskuterer hvordan de skal holde lønningene nede, men også utveksler tekniske detaljer om manipulering av deres "ho'er". De etablerer sine ansattes arbeidstid, som de kaller "git down-time", på samme måte. Du kan vanligvis se hvilke ho som tilhører en "mack-mann" og som er "outlaws" siden alle de organiserte ho'ene går ut på gaten til nøyaktig samme tid hver kveld, mens "outlaws" kommer og går som de vil.

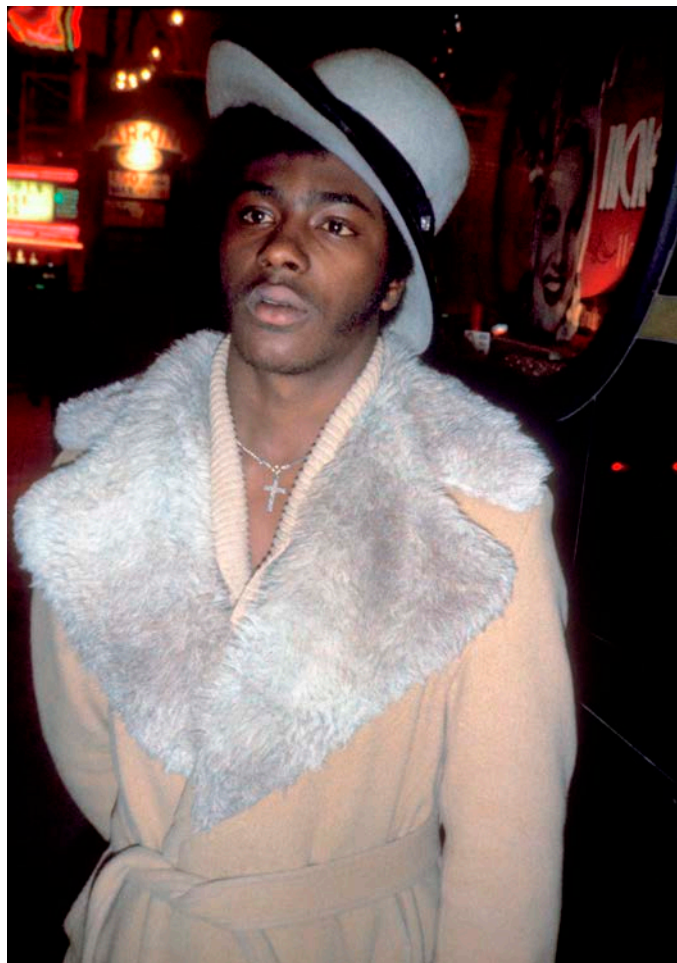
Siden de var de ultimate taperne i flere lag med utnyttelse, har jeg alltid følt meg eksepsjonelt nær svarte prostituerte, som ofte tilbød meg gjestfrihet (selv om disse naturligvis var de "lovløse"). Fordi jeg var en av de få mennene i livet deres som de verken hadde et seksuelt eller forretningsmessig forhold til, kunne de uttrykke overfor meg menneskeheten som ennå ikke var blitt ødelagt av deres harde utnyttelse.

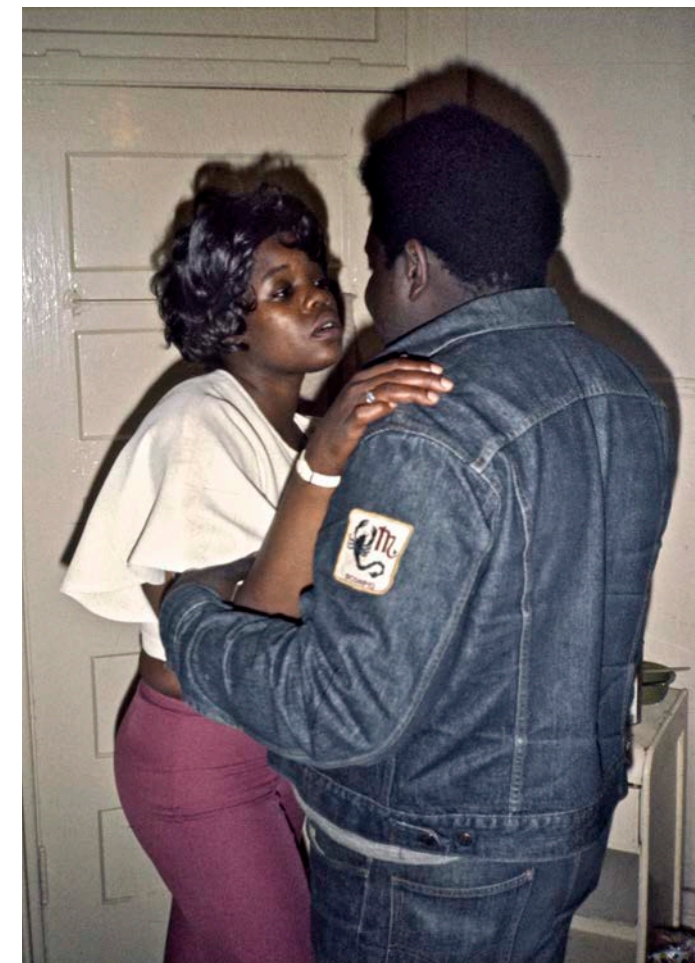
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

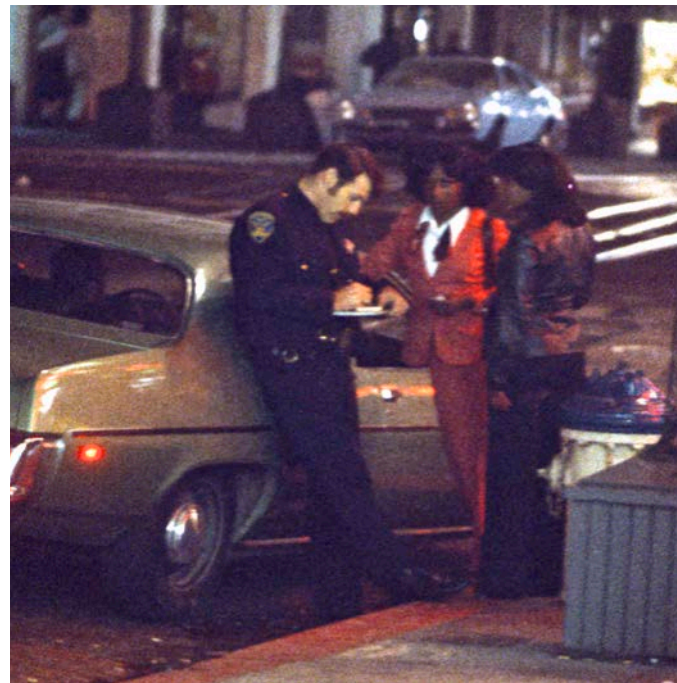
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

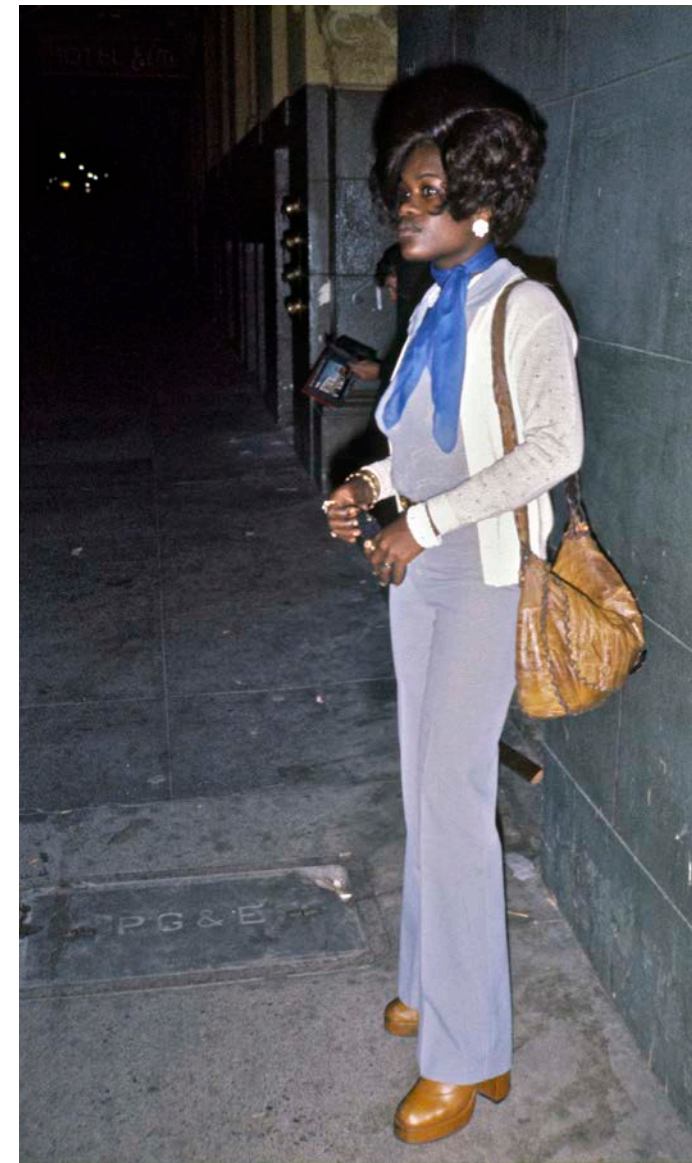
1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1996 - Astoria, NY

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

En grunn til at vi kom så godt overens var ingen tvil om at de var tvunget til å kjenne til hver eneste detalj av "systemet" i den nedre gettoen for å holde meg fri for halliker, mens jeg, som fredløs (vagabond) i storsamfunnet, gradvis hadde fått en viss kunnskap om det for å overleve. Vi hadde kommet frem til et felles syn på svært forskjellige måter. Siden parallellen mellom overbygningen og underbygningen var tydelig, var det lett for disse kvinnene å se den indre dynamikken i det kombinerte systemet som forårsaket deres doble undertrykkelse: rasisme og sexisme.

Forholdet mellom hallik og prostituert er på mange måter bare en vill overdrivelse av forholdet mellom mann og kvinne i den nedre gettoen, eller til og med i samfunnet som helhet, der en av mannens mange "maser" består i å skaffe "brede penger" fra desperate kvinner til gjengjeld for beskyttelse mot at hun blir "påkjørt" av seksuelt aggressive menn. I et slikt samfunn ser en kvinne på en mann, i en forferdelig grad, som i beste fall et objekt for å skaffe penger og luksus. Hun er ofte veldig grei om ønsket om å "gifte seg med en rik mann".

Denne raske ghettoflukten var sjokkerende for meg siden jeg sjelden hadde sett slike egoistiske trekk hos danske kvinner, kanskje fordi i en mer egalitær velferdsstat gir slik utnyttelse mellom kjønnene ikke samme mening. Prostitusjonen med å kjøpe kvinner med status og rikdom viser seg spesielt tydelig i den amerikanske overklassen og underklassen.

Innenfor sitt lukkede system har underklassen blitt innpodet med den samme beundring for "skarpe" halliker og "rettferdige hustlere" i fine "tråder" som folk i storsamfunnet er lært opp til å ha for maverick-kapitalister. Slike prangende halliker og hustlere som "gjør det" er farlige forbilder for gettobarn, som tiltrekker dem til gateinstitusjonen i en alder av 8 eller 9, men, i likhet med nouveau riche-kapitalisten, er de også ynkelige uberegnelige skikkelser som kontinuerlig manipulerer alle— de kan aldri bli slappe, ellers vil imperiet deres kollapse.

Jeg lærte dette da jeg jobbet et år i en kirke som prøvde å organisere prostituerte i en fagforening som ville beskytte dem mot både brutale politiraid og halliker.

1973 – Geegurtha jobber i Drug Action Council

1973 - Med Geegurtha i Greensboro, NC

2005 - Med Geegurtha i Atlanta 32 år etter

Blant de prostituerte som gjorde sterkest inntrykk på meg var Geegurtha, som slet med å komme seg ut av dette slaveriet. Da jeg møtte henne første gang, hadde hun nettopp sittet i fengsel og nesten blitt fullstendig ødelagt av narkotika og vold. Datteren hennes ble født som narkoman, men ble reddet gjennom blodoverføringer. I løpet av de fem årene Geegurtha var prostituert, så hun ingenting til datteren Natasha. Men gjennom en enorm innsats ble Geegurtha "opphabilitet". Den morskjærligheten hun ga siden den gang – uttrykt i dette bildet – er dypt rørende og til og med mirakuløs for meg når jeg husker henne fra tiden da hun var et vrak. Hun ble leder for klinikken som hadde hjulpet henne, gikk på college og tok hovedfag i psykologi. Jeg hadde møtt Geegurtha da Tony Harris, en sosialarbeider, inviterte meg til å snakke med hardcore straffedømte i hans narkotikarehabiliteringsprogram. Gee var så imponert over min analyse av deres kriminelle bakgrunn og de prostituerte jeg hadde levd med at hun inviterte meg hjem en dag. Hun bodde hos sin dypt religiøse familie, som var redd hun skulle falle tilbake til narkotika og prostitusjon. Så søsteren hennes Georgia, ansatt i en kirke, ba meg flytte inn hos dem og til og med dele seng med Geegurtha og Natasha i en uke. Hun følte at det ville være nyttig for Gees' helbredelse å utvikle et intimt og tillitsfullt forhold til en mann som ikke er basert på sex, penger eller vold. Hennes religiøst overvåkede helbredelse var så vellykket at hun aldri gikk tilbake, og 30 år senere tok Tony dette bildet av oss som replikerte bildet Georgia hadde tatt av oss en søndag morgen før kirken i 1973.

1973 - Med datteren Natasha - født som en narkoman - i Greensboro, NC

1973 - Greensboro, NC

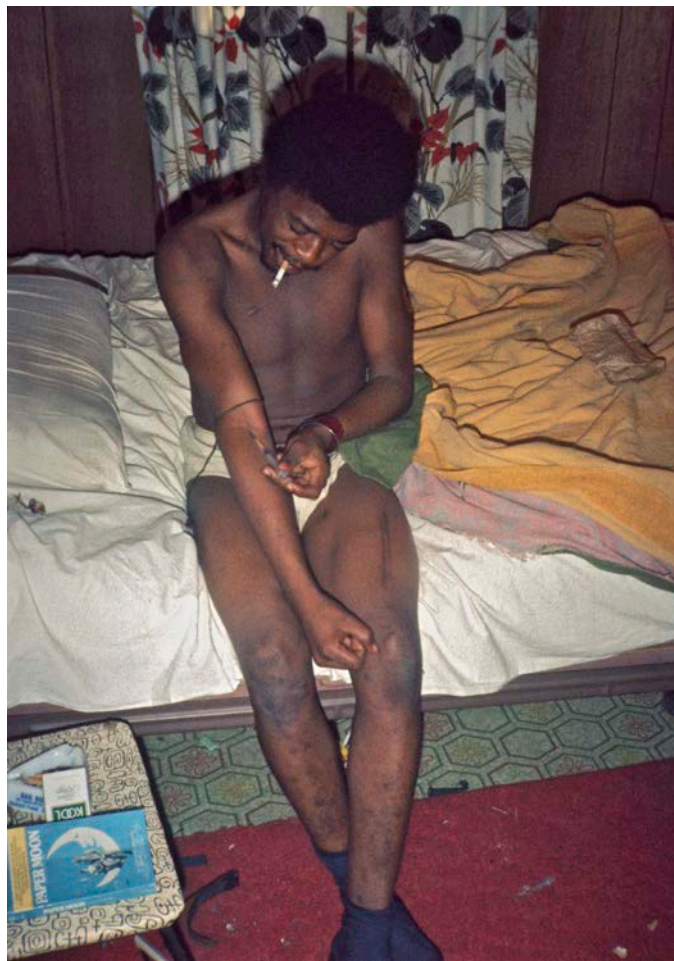
1974 - Greensboro, NC

1974 - NYC

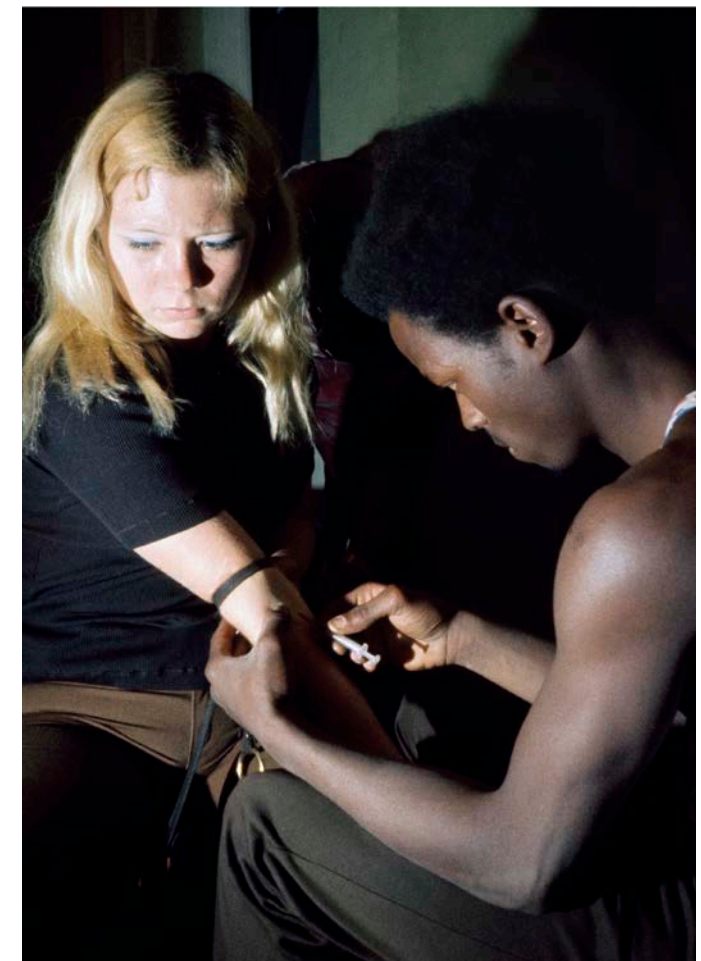
1974 - Jacksonville, FL

1974 - Daytona Beach, FL

Med måten jeg hadde sett oddsene stabled mot svart morskjærlighet, ble jeg dypt rørt over denne solskinnshistorien. Oddsene er like dårlig for farskjærlighet. Denne mannen, som lot meg dele sengen sin i en ettroms hytte i Florida, skjøt opp om morgenen. Ute av stand til å slutte med vanen, hadde familielivet forverret seg, og han var dypt smertefull over å ikke få være sammen med barnet sitt. Da jeg bodde sammen med Baggie, moren med disse tre barna, hadde hun også vært rusavhengig, men hadde blitt "ren" og lagt all sin kjærlighet i å gi barna en god religiøs oppvekst. Men da jeg kom tilbake et år senere, hadde hun blitt dømt til 25 års fengsel for væpnet ran. Den amerikanske flokkelen om at "familien som ber sammen forblir sammen" stemte ikke.

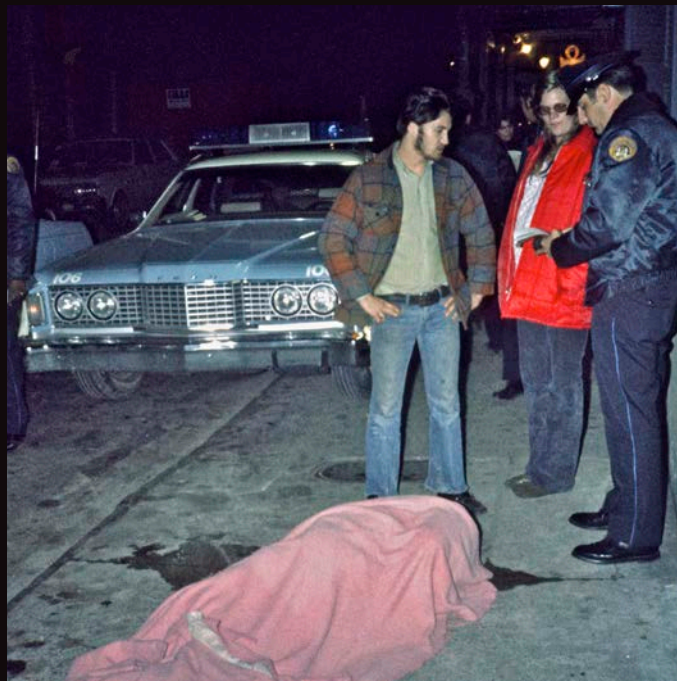
Folk vi begrenser til et lukket system tar vanligvis den raskeste veien ut – ofte minutter før de skal klare det. De har så fullstendig internalisert våre hvite rasistiske forventninger til dem at de ikke har noen tro på deres evne til å lykkes på vanlige måter. De fleste forstår på en eller annen måte hvorfor en fange med sju år igjen til en dom tar sjansen og rømmer i stedet for å tålmodig vente på å forlate helvete på lovlig vis. Ikke før jeg selv nesten ble ghettoisert – i stedet for bare å leve det privilegerte vagabondlivet i gettoer – var jeg i stand til å føle hvordan det lukkede systemet fungerer akkurat som et fengsel der du verken har det psykiske overskuddet eller midler til å investere i en syv- års utdanning som kan få deg ut av den kvelende undertrykkelsen på konvensjonell måte. Alle ghettohandlinger er derfor desperate, styrt av kortsiktige mål som bestemmes av at du allerede bor i et fengsel. For slike mennesker vil ingen fengsel eller noen form for straff være tilstrekkelig avskrekkende.

1974 - Jacksonville, FL

1975 - Tenderloin, San Francisco

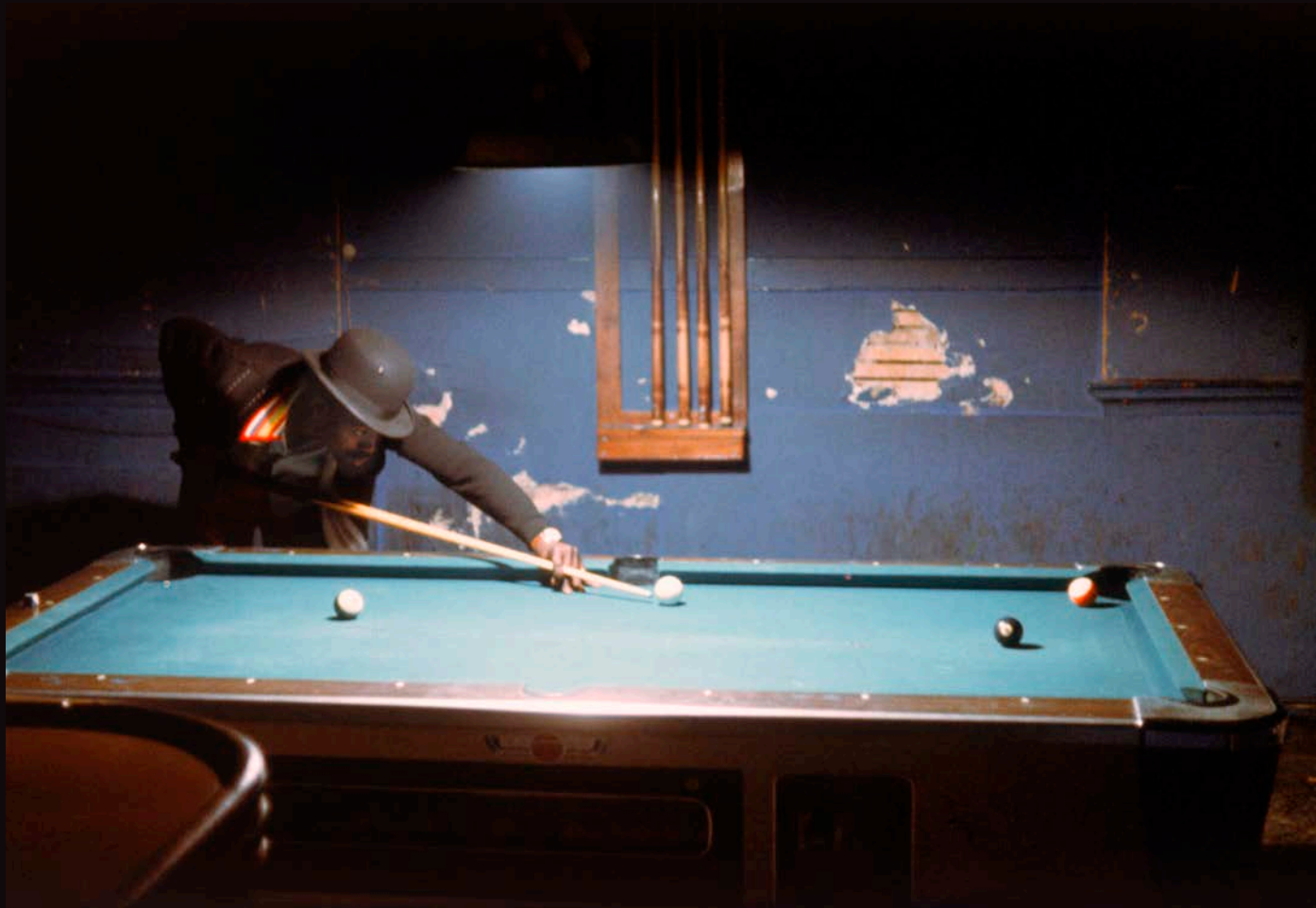
1974 - New Orleans

1975 - San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

1974 - New Orleans

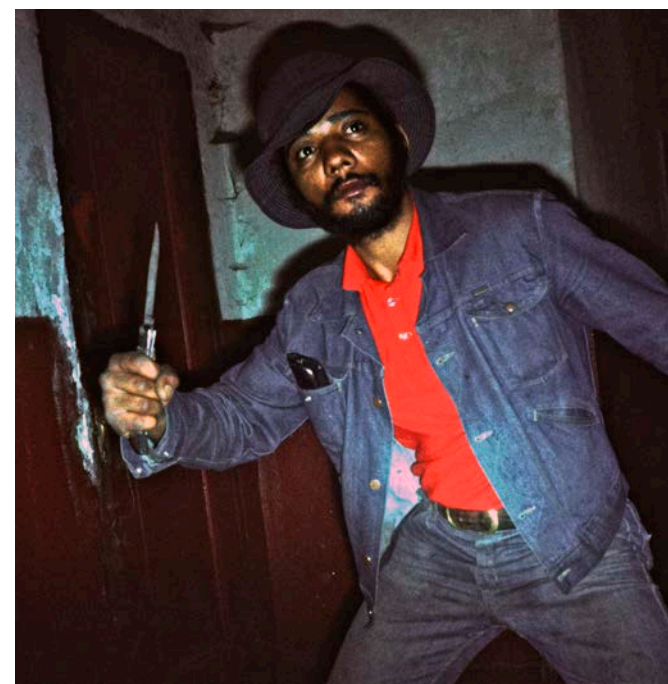
Kriminelle rømming, som ran og bedrageri, er ikke mer typisk for kortsyntet enn de mer lovlige rømningsforsøkene som stadig refereres til i rasistisk stereotypisering. Klimaet av død og frykt dreper langsiktig tillit i fremtiden og gjorde det i 1970 lettere å kjøpe en Cadillac enn å spare penger for en dag å flytte ut av en råttne hytte. Da jeg kom fra en velferdsstat, fant jeg det ironisk at foraktfulle hvite amerikanere hele tiden refererte til en "lav tilfredsstillestest" blant svarte mens deres egne liv var bundet opp i et kortsynt skatteopprør, og prøvde å samle BMW-er, yachter og unødvendige gadgets over deres egen terskel. Når du nekter å betale for allmennheten, inviterer du kriminelle hjem til deg. Et land fortjener de kriminelle det produserer.

Ghettoforbryteren som direkte utfordrer disse ulikhetene er den mest misforståtte og unødvendig fryktede personen i det hvite Amerika. Han er faktisk av liten fare for hvite; mer enn 95 % av amerikansk kriminalitet er hvitt på hvitt eller svart på svart. I Afrika imponerte kriminelle meg ved å jobbe sammen i høyt organiserte grupper. De ville gå for de rikeste hjemmene, uansett farge, bruke dager på å undersøke når vaktene var fri, forgifte hundene tidligere på dagen og om natten, blåse "heksepulver" inn i huset (så det ble sagt), og sette det hele familie til å sove og dermed unngå vold. Med familien i dyp søvn, ville tyvene tømme hele huset og til og med ha en fest i det.

I motsetning til dette indikerer den uorganiserte tilstanden til den svarte amerikanske kriminelle en tilstand av slaveri like mye som de fåfengte amerikanske slaveopprørene

1973 - New Orleans

1974 - NYC

1973 - Baltimore

gjorde. Jeg kan være tvilsom stolt over å ha deltatt i flere overfall. Dette skjedde fordi vennene mine ikke ga meg beskjed om dem på forhånd og faktisk ikke engang hadde hatt noen planer selv. Da de så byttedyr, handlet de på et øyeblikk i en ond cocktail av dyptliggende hat og selvhat i stedet for faktisk nød. Akkurat som koloniserte barn overalt vil stjele fra deg når du viser dem "mesterlig" godhet, fant jeg ut at de voksne "rip-offs", "tyvere" og til og med "sterkarmsknotter" ble drevet av Shakespeare-motiver:

"Jeg er en, min liege, som verdens sjofele slag og buffeer har gjort så opprørt at jeg er hensynsløs hva jeg gjør for å trosse verden."
(Macbeth, Act 3)

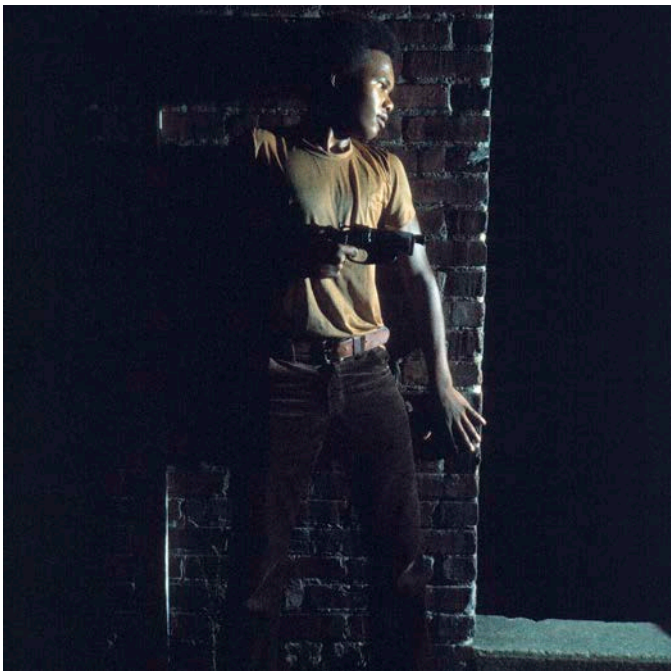
1974 - Brooklyn, NY

1974 - NYC

1975 - Tenderloin, San Francisco

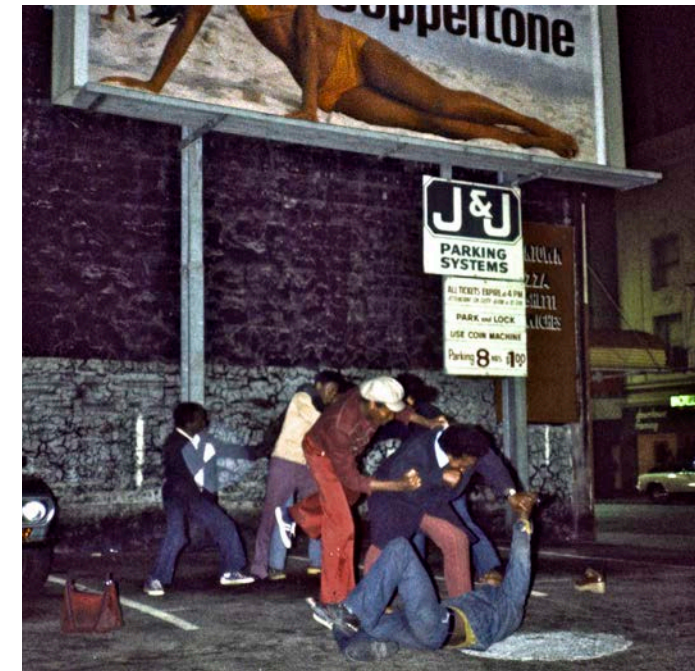
1975 - Richmond, VA (Willie Hurt)

disse gjengene ble en gang ødelagt av heroin; pressen avslørte at politiet hadde solgt heroin og oversvømmet ghettoen med det på et tidspunkt da noen gjenger hadde blitt politisert. Det er igjen splitt-og-hersk-politikken som brukes mot et kolonisert folk.

Likevel kjenner jeg hvite godt nok til å tro det, bortsett fra noen få FBI "Cointelprohandlinger, det er ingen konspirasjon mot svarte. Det er ikke behov for det siden vår daglige "uskyldige" rasisme, våre daglige aktiviteter og vibrasjoner av mesterraser fungerer like effektivt som den mest godt planlagte konspirasjonen. Da jeg besøkte verdens rikeste mann, Paul Getty, i hans luksuriøse hjem, så jeg blant favorittmotivene hans en kunstnerisk skildring av de undertrykte som kjempet mot seg selv.

1975 - Malibu, CA

1975 - Tenderloin, San Francisco

Freddy's dead, that's what I said.

*Let the Man rap a plan,
say he would send him home,
but his hope was a rope
and he should have known.*

Why can't we brothers protect one another?

No one's serious and it makes me furious.

Everybody misused him,

ripped him off and abused him

another junkie plan, pushing dope for the man...

Når du bor lenge nok i disse omgivelsene, kjenner du konspirasjonen mot ghettoen våre fanger snakker om. Som med undertrykkere over hele verden, manifesterer vår rasisme seg psykologisk i et "del og hersk"-behov. Hele mitt liv har jeg hørt svarte amerikanske barn hakke på hverandre med "du oppfører deg hvit" eller "du er egentlig ikke svart" – nesten de samme hatefulle ordene jeg hører i dag hos brune barn i Danmark: "du er for dansk," "du er egentlig ikke muslim," "hore" (om jenter som kler seg "for dansk" eller bare annerledes enn den ekskluderte gruppen). Akkurat som de svarte nedverdiger hverandre med "Oreo" og "kokos", tester muslimske åttendeklassinger hverandre med "du lukter svinekjøtt" eller "søsteren din er en dansker". Øvre ghetto settes opp mot nedre ghetto, gjeng mot gjeng, familie mot familie, til og med bror mot bror. Da jeg bodde sammen med denne 15 år gamle gutten, Willie Hurt, og moren hans i Richmond, VA, lå hans 13 år gamle bror på sykehuset, truffet av brorens kule i en gjengkamp. Såret gjorde ham blind. Jeg fulgte Willie Hurt på gateekspedisjoner to dager etter tragedien. Mange av

1988 - NYC

1988 - NYC

1975 - Tenderloin, San Francisco

1989 - Harlem, NY. "Hei dude. La oss slutte å drepe hverandre"

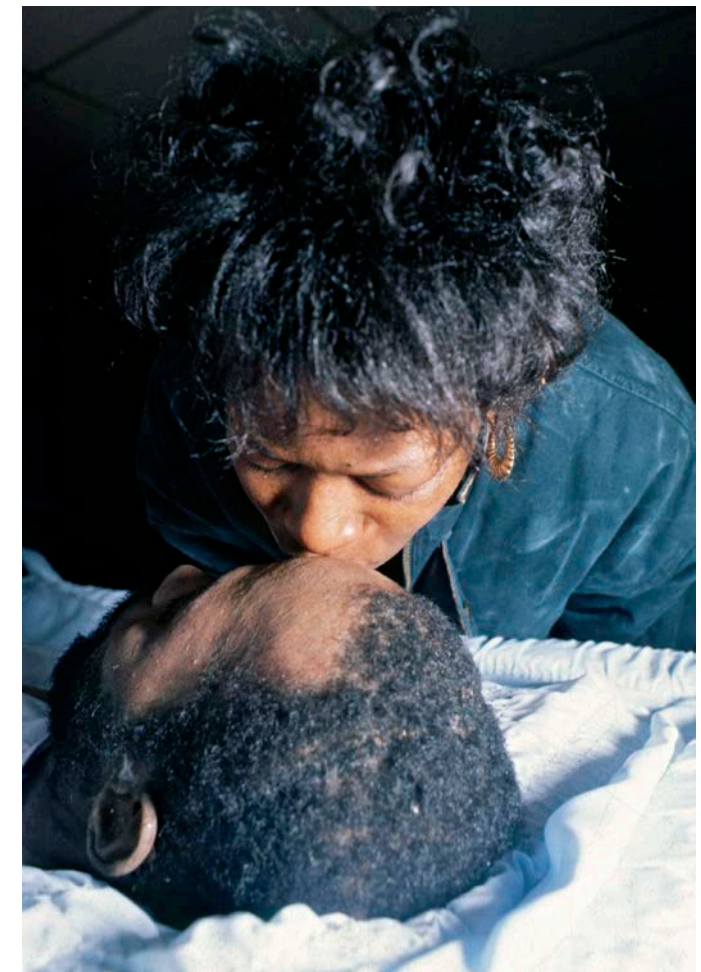

1995 - Queens, NY

På begynnelsen av 80-tallet hadde jeg telt 22 venner som var blitt myrdet. Siden da mistet jeg oversikten. Simon Williams, som min 6 år gamle sønn hadde spilt med i Astoria-gettoen i 1986, var den fjerde personen jeg kjente i samme familie som ble myrdet. I begravelsen i 1995 startet ministeren, som var litt av en komiker, med "Vi har nådd mørket hvor vi ikke lenger kan gråte vår smerte. La oss le av det." Og så begynte han å lage vitser så til slutt brølte alle de 150 gjestene i begravelsesbyrået i latter, til og med Simons søster Cathrine sett her under. Likevel, da jeg kom tilbake noen måneder senere for å gi henne bildene mine, var hun også blitt myrdet, truffet av løse kuler sammen med flere andre i en matbutikk. Cathrine var det femte drapsofferet i Lela Taylors familie.

1995 - Queens, NY - Catharine og ektemann to måneder før drapet hennes

1995 - Queens, NY

Blant Eloi og Morlocks

(Lukas 9:3-5)

I North Carolina lånte en millionær jeg ofte bodde hos meg en av bilene hans, en stor Buick, slik at jeg kunne komme meg ut til de mest øde bakveiene der det er umulig å haike. Etter å ha sett mye fattigdom i løpet av dagen, kom jeg til Wilmington den kvelden. Jeg hadde hørt at det hadde vært raseforstyrrelser i byen, så jeg fikk lyst til å bli litt bedre kjent med den. Som alltid når jeg kommer til en ny by, startet jeg fra bunnen med å gå inn i de verste nabolagene. Jeg parkerte bilen langt unna siden du ikke kan kommunisere med folk hvis du ruller opp i en bil. Jeg tok tak i skuldervesken min og gikk nedover gaten som om jeg nettopp hadde haiket inn til byen, og gikk så bort til en av de verste svarte barene i en av hovedgatene. Jeg elsker disse snuskete kombinasjonsbar-og-grillene med de små glassene med syltede griseføtter og pepper, og sitter ofte i en slik bar i timevis. Det er alltid noe som skjer. Men denne kvelden gikk det galt.

Klokken var rundt elleve og helt mørkt da jeg kom til stedet. Det var den vanlige mengden av halvkriminelle typer utenfor: hustlers. De ser ofte slemme og farlige ut i solbrillene, men de er ikke så ille hvis du behandler dem riktig. Jeg elsker dem virkelig, for det er en så stor utfordring for meg å finne mennesket bak solbrillene. Det

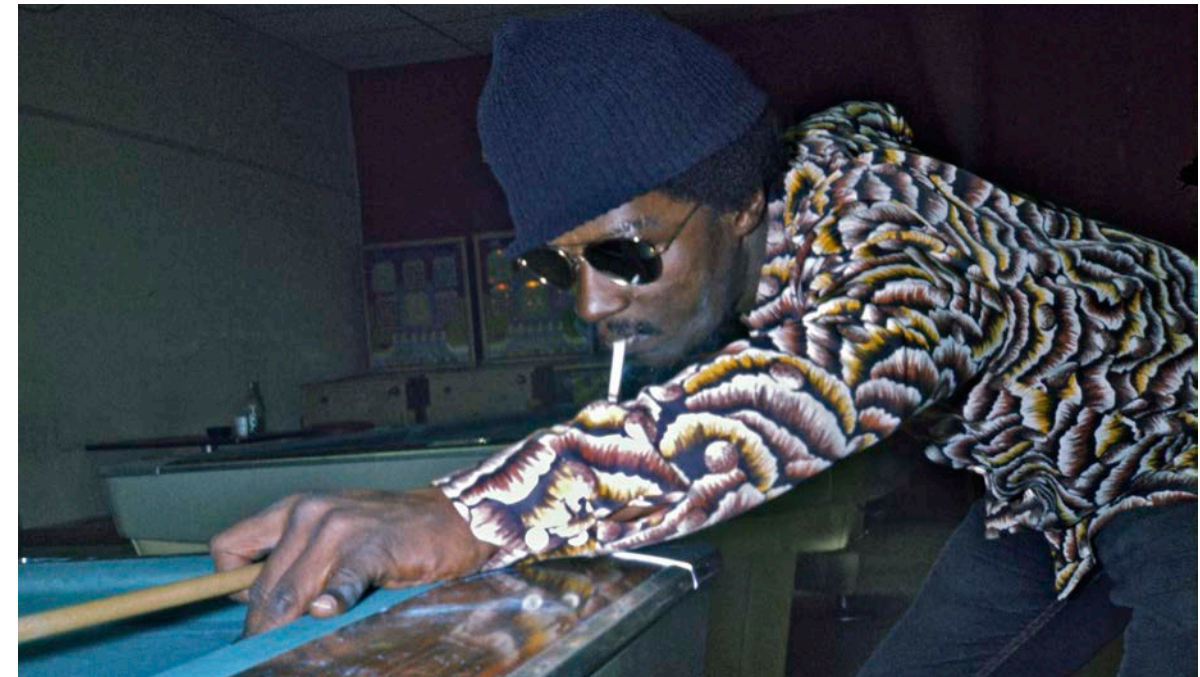
er enten vinn eller forsvinn; hvis du gjør et feil grep kan det bety døden. Som alle kriminelle er de faktisk ekstremt redde og reagerer derfor spontant og nervøst. Jeg bruker som en tommelfingerregel at jo mørkere solbrillene de har, jo mer redde er de for meg og hverandre. Men så snart du får deres tillit og solbrillene fjernes over et glass øl eller en joint, viser de seg som fantastiske mennesker og vil gjøre alt for deg. Det er derfor jeg alltid oppsøker dem først når jeg kommer til en ny by siden de har mange kontakter. Jeg er alltid helt ærlig med dem og later ikke til å være noe annet enn det jeg er, og prøver aldri for eksempel å etterligne språket deres eller bruke den vanlige hvite sentimentaliteten om "vi er brødre" og alt det dritten de har hørt. Ofte fra hvite. Man må huske hvor paranoide de er og at de ikke har noen tro på hvite generelt, eller sitt eget folk, eller seg selv. De har blitt tråkket på hele livet og den undertrykkelsen å imitere språket deres eller å bruke den vanlige hvite sentimentaliteten om "vi er brødre" og alt det dritten de har hørt så ofte fra hvite. Man må huske hvor paranoide de er og at de ikke har noen tro på hvite generelt, eller sitt eget folk, eller seg selv. De har blitt tråkket på hele livet og den undertrykkelsen å imitere språket deres eller å bruke den vanlige hvite sentimentaliteten om "vi er brødre" og alt det dritten de har hørt så ofte fra hvite. Man må huske hvor

paranoide de er og at de ikke har noen tro på hvite generelt, eller sitt eget folk, eller seg selv. De har blitt tråkket på hele livet og den undertrykkelsen kan ikke bli overvunnet gjennom enhver falsk "bror"-prat. Men ved å snakke helt ærlig kan du på ulike måter vise dem hvem du egentlig er, og hva du vil, kan du overvinne deres mistanke. De må vite hvem de har med å gjøre. Det er for eksempel dette sterke ønsket som gjør at mange svarte foretrekker den sørlige rasisten fremfor den nordlige liberale, for med rasisten vet de hvor de står og kan respektere ham for hans ærlighet, mens den liberale alltid sier en ting og gjør en annen. Med bildene mine og mine detaljerte beskrivelser av hva jeg har gjort i andre ghettoer, er det vanligvis ikke vanskelig å overbevise dem om identiteten min (når jeg selv vet hva min identitet er). De er aldri helt overbevist om at jeg ikke er en undercover politimann, men de tar nesten alltid sjansen. Hver person har et behov for å være menneske i dette sosiale systemet, og det er alltid en risiko involvert i det. Hvis du lar masken falle, risikerer du å bli skadet. Både kapitalisten og forbryteren er i hverdagen så sterkt deformert av rollene som systemet dikterer for dem at de har en ubeskrivelig trang til menneskelig godhet. Denne trangen har de en sjanse til å uttrykke med vagabonden, som står helt utenfor systemet. For å få noe å spise eller et sted å bo, må vagabonden alltid

snakke med de "gode" (det humane) i kapitalisten eller den kriminelle, og når han først innser at dette alltid er mulig, kan han ikke lenger fordømme dem som "kapitalister" eller "kriminelle." Men konkluderer med at de alle har muligheter til å handle i henhold til et annet system enn det som vanligvis styrer dem. Dermed begynner vagabonden i stedet å fordømme systemet han alltid må kjempe mot for å overleve. Derfor tar som regel selv de verste kriminelle den sjansen med meg, og etter hvert som den verste mistilliten avtar, og noen øl går ned, kan vi bli ganske forelsket i hverandre i gjensidig beundring av rollene vi vanligvis spiller. De er alltid interessert i det jeg har lært av andre kriminelle, og jo mer "mas" jeg beskriver, jo nærmere er vi bundet til hverandre. Men i utvekslingen av måter å "politi" (ordet som dekker alt den kriminelle trenger, enten det er en pose heroin, en bil, en pistol, en kvinne eller vin), legger jeg alltid vekt på å sette det inn i en politisk kontekst. Ofte blir hendelsene vi blir utsatt for i løpet av en slik natt stadig mer kriminelle. Jeg vet at for å få et sted å sove mot morgenen, må jeg overbevise dem om at jeg er med dem hele veien. Så den første natten i en ny by får jeg vanligvis ikke mye søvn; men på denne måten får jeg fotfeste i andre sosiale kretser i ghettoen, siden forbryterens søstre, brødre, foreldre og venner ikke nødvendigvis er kriminelle selv.

1975 - Tenderloin, San Francisco

1975 - Tenderloin, San Francisco

Men denne natten i Wilmington gikk noe galt. Jeg fikk de samme fiendtlige vibrasjonene fra folk utenfor baren som jeg alltid får, men det var ingen mulighet for å bryte isen. Uansett hva jeg sa, kom det ikke gjennom. De begynte å komme med trusler og sa: “Vi er militante, få rumpa ut herfra, ellers er du en død mann.” Jeg ble så lamslått at overlevelsesfilosofien min ikke fungerte at jeg ble helt svak i knærne. Jeg følte plutselig at jeg ikke hadde kontroll over hendelser og ga opp. Jeg gikk et stykke lenger ned hovedgaten, men for å komme tilbake til bilen uten å passere dem igjen, svingte jeg av til høyre gjennom et ubelyst ”prosjekt” - som disse kommunale fattighusene kalles. Men akkurat da jeg snudde meg der, la jeg merke til at de hadde begynt etter meg. Tilsynelatende oppfattet de at dette var deres territorium. Jeg gjorde den feilen å løpe videre for å gjemme meg for dem. Jeg gjemte meg under en busk og så at de plutselig var over, omtrent et dusin av dem. Jeg begynte å skjelve, jeg ble så sjokkert over denne utviklingen. Jeg innså at jeg ikke hadde en sjanse og løp ut i en mørk bakgate for å overgi meg. Jeg ble umiddelbart omringet, kniver og våpen pekte på meg fra alle kanter. Fra det øyeblikket husker jeg ikke nøyaktig hva som skjedde, bare at jeg begynte å rasle av meg mange ord. Jeg sa blant annet noe sånt som at de skulle vente bare to minutter, se på bildene mine og høre hvorfor jeg var der, og hvis de ikke likte det kunne de drepe meg da. Jeg vet ikke om det var det som satte balansen, men etter mye roping og skrik om hva de skulle gjøre med meg, det som til slutt skjedde var at de førte meg ut til hovedgaten med våpen og kniver i hakken. Jeg skalv ved tanken på at noen kunne trykke på avtrekkeren ved et uhell. De sa at jeg skulle gå rett opp veien til jeg var ute av byen. For å komme tilbake til byen måtte jeg nå gå to mil ut og deretter to mil tilbake på en parallellgate. Jeg tenkte å ringe en taxi eller politiet, men ga opp ideen. Jeg hadde ikke penger til taxi og følte det var feil å bruke politiet. Hvis jeg ble sett sammen med politiet, ville de virkelig være overbevist om at jeg ikke var på deres side. Så i mørket løp jeg fra tre til tre nedover parallellgaten for å unngå å bli sett fra biler, da det kunne være angriperne mine i bilene. Scenen var akkurat som filmen “In the Heat of the Night” - bare rasistisk omvendt.

Jeg kom meg tilbake uten en skramme og brølte ut av byen i full fart. Jeg hadde fått nok av å bli i gettoen den natten. Jeg har siden forsøkt å analysere hva jeg gjorde galt den kvelden. Det er ingen tvil om at jeg mislyktes fordi jeg var uærlig mot de kriminelle. Jeg utga meg for å være en stakkars vagabond som trengte et sted å sove, men jeg var

1975 - Tenderloin, San Francisco

faktisk ikke fattig, da bilen lå gjemt i nærheten og jeg visste hele tiden at om nødvendig kunne jeg sove i bilen den natten. Jeg hadde ikke vært helt ærlig med dem og kunne derfor ikke gjøre det positive inntrykket som ville åpne dem opp. Jeg hadde gjort samme feil som føydalherren som kommer ridende i sin komfortable trener med skinnende lykter og dermed bærer med seg sitt eget lys og sitt eget mørke. Han nyter sin trygghet og lyset som kastes på de nærmeste omgivelsene, men han forstår ikke at det sterke gjenskinnet blender ham og hindrer ham i å se stjernene, som den stakkars bonden vandrer til fots og uten lampe er i stand til å se perfekt, tydelig og å bruke som veiledning.

Jeg kjørte deretter ut til et hvitt samfunn i nærheten. Etter denne dystre opplevelsen begynte jeg å føle at noe fantastisk ville skje den kvelden. Sånn går det nesten alltid når du reiser: når du er mest nede, vil du være høyest oppe rett etterpå. Så fatalistisk har jeg blitt på dette punktet at da jeg to uker tidligere sto i skjorteermer og frøs i en snøstorm i timevis på en bakvei i West Virginia, uten å kunne få skyss, ble jeg helt overbevist om at noe godt ville komme ut av det, og riktignok samme kveld landet jeg hos Rockefeller. Hvis du som vagabond ikke er besatt av denne fatalismen er du fortapt, for bare i kraft av din overbevisning er du i stand til å kommunisere så sterk positiv energi at du selv faktisk er med på å skape en gunstig situasjon. Uansett, da jeg gikk inn i en bar på Wrightsville Beach den kvelden, ble jeg ikke helt overrasket over det som skjedde. Jeg hadde stått der alene en stund da en veldig søt ung kvinne kom bort og trakk meg i skjegget og ville vite hvem jeg var. Så skjedde ting ganske fort og hun begynte å helle mye vin i meg. Når man som vagabond står helt alene i verden er man veldig svak i slike situasjoner og blir utrolig lett forelsket. Men når du bare en time tidligere har vært nærmere døden enn noen gang før, så får denne forelskelsen så voldsomme dimensjoner at den blir totalt overveldende. Ethvert menneske som hadde vist meg varme den natten, ville jeg ha bundet meg til for alltid. Noe av det første hun spurte meg var om jeg hadde et sted

å bo. Da jeg sa nei, hun sa umiddelbart at jeg skulle flytte inn hos henne. Hun ville gi meg alle pengene jeg trengte og et bensinkredittkort til bilen. Det viste seg at hun tilhørte en av USAs rikeste familier, som eier Schlitz-bryggeriet. Jeg vil aldri glemme den kvelden. Vanligvis var jeg impotent den første natten med en ny kvinne, men den voldelige opplevelsen var fortsatt så mye med meg at jeg tenkte mer på det, og derfor gikk alt som det skulle. Det var akkurat det samme som den gangen i New Orleans da en kvinne og jeg så en av vennene våre drepe en annen mens vi spilte biljard, og etterpå dro hjem og elsket hele natten. Sex og vold henger nok veldig nært sammen. I det hele tatt føler jeg at mange av mine kjærlighetsforhold i USA har blitt forårsaket av en voldelig opplevelse - eller har resultert i en. Min kjærlighet til dette landet kan være av samme natur. Den kvelden ble vi så forelsket i hverandre at hun begynte å snakke med en gang om å gifte seg. Da vi giftet oss fikk vi 50 000 dollar, og deretter 30 000 dollar i året. “Jeg vil ha et barn med deg,” sa hun. De første dagene var jeg selv så overbevist om at jeg skulle gifte meg at jeg begynte å skrive til alle vennene mine at ”nå hadde jeg endelig funnet den rette”.

Jeg ble fascinert av henne og overklassen hennes natur. Hun brukte penger som om det var vann. Den første uken brukte vi hundrevis av dollar og hun måtte telegrafere faren sin i Europa for mer penger. Jeg likte å gå på de fineste restaurantene, spise hummer og biff, noe som føltes godt etter flere måneder med ”sjelemat”. Men jeg insisterte likevel på å fortsette å utforske og kjørte ut i bilen på dagtid for å fotografere fattigdommen og sulten i østlige North Carolina. En ekspert på geofagi (skittspising) hadde fortalt meg om sulten i området. På dagtid fotograferte jeg sult, og om natten koste jeg meg i biffer. Annenhver dag tilbrakte jeg med forloveden min på en øy i nærheten, som kun var for rike mennesker. Det var en vakt på broen for å hindre svarte og andre fattige utstøtte i å komme seg ut dit. Vi bodde i en nydelig stor villa og lå på stranden hele dagen og loaf. Det var her jeg først begynte å miste interessen for henne, siden jeg rett og slett kjedet meg ihjel. I begynnelsen interesserte hun seg for min “hobby”, men etter hvert ble det klart at hun oppfattet svarte som undermennesker. Jeg har ofte forelsket meg i sørstatsrasister på grunn av deres eksotisme og sjarmerende dialekt og min egen fascinasjon for personen bak herre/slave-forholdet, men det gikk sakte opp for meg at man ikke kan basere et ekteskap på en slik fascinasjon. Jeg begynte å føle at barnet vårt mer ville være

1974 - Charleston, SC

et produkt av vold enn av kjærlighet. Da jeg spurte hva hun ville gjøre hvis vi drev fra hverandre, sa hun: “Ikke bekymre deg, jeg har nok penger, jeg kan ta abort når som helst.” Hun var fortsatt vanvittig forelsket i meg, men jeg begynte å få føttene mine i bakken. Så da hun kort tid etter måtte reise til Galapagosøyene for å se på skilpadder og ville ta meg med, følte hun seg først veldig fristet, men sa likevel nei. Det ville vært godt å få henne på litt avstand og kjøle seg ned. Hun ba meg komnehacke til bursdagen hennes, som jeg lovet å gjøre.

Jeg haiket et par tusen mil for å komme tilbake den dagen og ankom rett rundt middagstid og trodde hun ville bli fornøyd. Men hun bare lå på senga og var helt kald. Hun hadde hatt en god ferie med skilpaddene, men hadde begynt å føle at vi ikke passet for hverandre. Til slutt hadde hun dratt til Ecuador for å ta abort. Det hadde vært veldig dyrt og vanskelig ”i det primitive, katolske landet”. Nå hadde hun ingen følelser igjen for meg, sa hun. Jeg ble både dypt såret og veldig lettet på samme tid, sa farvel og dro tilbake til gettoen i Wilmington for å prøve å komme meg til å bo der igjen. Jeg gikk inn i den samme baren, men denne gangen på dagtid og kjøpte en runde Schlitz til folket der med pengene jeg hadde igjen fra mine luksudager. Og denne gangen lyktes jeg med å bli akseptert og det ble skravling og prat og en varme uten sidestykke. Det var på den tiden Schlitz startet sin nye annonsekampanje med slagordet “Bare kjærlighet er bedre enn Schlitz.” Hver gang jeg så det rundt om i landet, tenkte jeg på Wilmington, og dets voldelige rasehat.

Sammendrag av brev

Etternotat. Jeg nevner ikke her Schlitz-kvinnens navn eller tar med bilder av henne siden foreldrene hennes en gang på 80-tallet fortalte meg at hun nettopp hadde begått selvmord. Jeg syntes det var rart at de eneste to av mine gamle “jentevenner” som senere begikk selvmord, begge var millionærer.

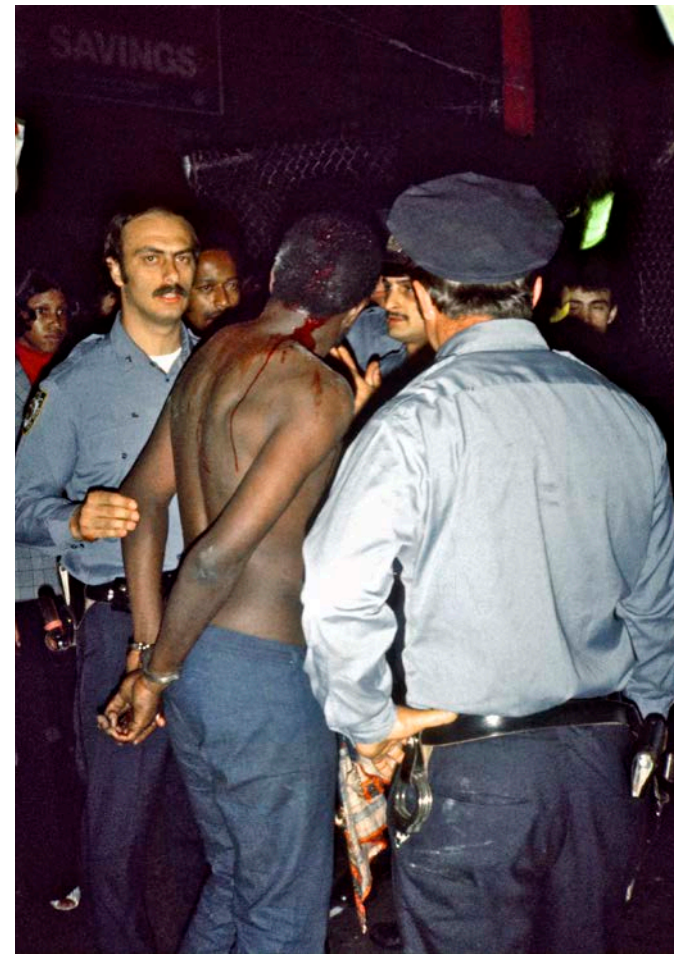

1974 - Harlem, NY

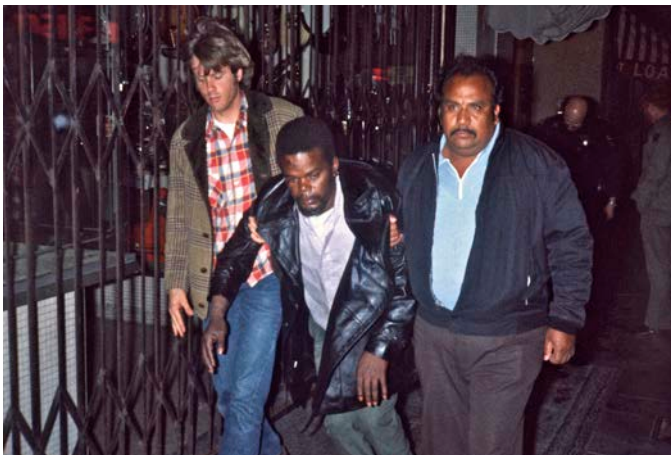
1974 - Harlem, NY

1974 - NYC

1973 - New Orleans

1975 - San Francisco

1973 - Wilmington, NC

You explained it to me, I must admit, a long rap about "no knock" being legislated for the people you've always hated in this hell-hole you/we call home. NO KNOCK the man will say to protect people from themselves. Who's going to protect me from you? No knocking, head rocking, enter shocking, shooting, cursing, killing, crying, lying and being white. NO KNOCK told my brother Fred Hampton bullet holes all over the place. But if you're a wise "no knocker" you'll tell your knocking' lackeys no knock on my brother's head no knock on in my sisters head and double lock your door because someone may be NO KNOCKING... For you!

De fattiges kriminalitet, som utnyttelsen av de rike, er nesten umulig å fotografere. Du kan ta bilder av resultatet, men sjelden av selve prosessen. Vanligvis ville jeg vært sammen med kriminelle i flere dager før jeg fotograferte dem. For å overleve blant dem, var det en nødvendighet at jeg alltid hadde tro på den indre godheten til disse sinnebarna, og rettet meg mot mennesket i og bort fra den rollen systemet hadde tvunget dem til å modellere livene sine på. Ved å fotografere deres lyssky aktiviteter, forholdt jeg meg mer til deres miljøside og forrådte dermed på en måte tilliten de hadde gitt meg. Jeg har alltid ønsket å fotografere kriminalitet sett fra forbryterens synspunkt, men for å gjøre det måtte jeg holde meg på avstand og var derfor ikke lenger "en av dem".

Her ble jeg tatt i en skuddveksling mellom politi og kriminelle i Harlem. En politimann stormet bort og brukte døråpningen min som skyteposisjon, og jeg befant meg plutselig (fotografisk) på siden av politiet. Ved slike anledninger begynte jeg å forstå politiets brutale, men altfor menneskelige reaksjoner. Deres rasistiske holdninger og manglende forståelse for ghettos reaksjoner er

blant årsakene til de sinte anklagene om politibrutalitet. Samfunnet har trent politiet til å forvente det verste i stedet for å kommunisere med det gode i mennesker. Derfor skyter de før de stiller spørsmål. Generelt synes jeg det er en voldshandling å bære våpen inn i en ghetto siden dette viser at du ikke har noen tro på folket i ghettoen, som avler motvold. I mine to første år i Amerika, Jeg næret fortsatt internalisert hvit frykt – hovedingrediensen i all rasisme. Så inntil jeg lærte ikkevoldelig kommunikasjon og positiv indre tenkning om medmennesker, ble jeg konstant slått ned av svarte. Politiet bygger på det negative i folk og oppmuntrer derved til det. Hvis de i stedet ankom ubevæpnet, med åpne ansikter, ville de ha en sjanse til å fremme de positive sidene jeg alltid klarte å finne hos selv de verste typene, de "som ville drepe for en dollar" - eller for et kamera. I stedet bygger politiet et klima av frykt på begge sider, noe som gjør brutalitet uunngåelig. Inntil dagens avslørende videoavsløringer satte en stopper for det, ble det meste sanksjonert av hvite myndigheter. Mange stater lar politiet bryte seg inn i folks hjem uten å banke på. Mange uskyldige mennesker har blitt drept på denne måten.

#399

1973 - NYC

Black Lives Matter: James og Barbaras kjærlighet

En dag så jeg i New York Times et bilde av ordfører Lindsay som overrakte en bukett blomster til en ”heroisk” politimann i en sykehusseng. Den sa at han var blitt skutt ned mens han ”gikk inn i en leilighet”. Jeg bestemte meg for å finne ut hva som egentlig lå bak denne hendelsen og snudde meg rundt i Bronx i flere dager for å finne slektningene og leiligheten der det hele fant sted. Litt etter litt fant jeg ut hva som hadde skjedd. James og Barbara var et ungt svart par som bodde i det verste nabolaget i USA rundt Fox Street i South Bronx. En dag hørte de innbruddstyver på taket og ringte politiet. To sivilklede betjenter kom til leiligheten og sparket inn døren uten å banke. James trodde det var innbruddstyvene som brøt seg inn, og han skjøt mot døren, men ble deretter selv drept av politiet. Barbara løp skrikende inn i naboens leilighet. Da jeg dro til 41st Precinct politistasjon bekreftet de historien og innrømmet at “det hadde vært en liten feil”, men James “ba selvfølgelig om det, og var i besittelse av en uregistret pistol.”

Jeg var nå så vant til denne typen amerikansk logikk at jeg ikke følte noen spesiell indignasjon mot offiseren. Jeg følte bare at han tok feil. Siden jeg hadde brukt så mye tid på å finne ut fakta i saken. Jeg kan like gjerne gå i begravelsen også. Jeg skyndte meg rundt i byen og prøvde å låne en fin skjorte og ankom begravelsesbyrået om morgenen omtrent en time før gudstjenestene. Jeg tok noen bilder av James i kisten. Han var veldig kjekk. Jeg beundret den fine jobben bedemannen hadde gjort med plast for å tette opp kulehullene. Svarte undertakere er rene kunstnere på dette feltet; selv folk som har fått øynene revet ut de kan komme til å se helt normale ut. Siden svarte kropp er i alle mulige farger og forhold, bruker de nesten hele fargespekteret i plastmaterialer. James gjorde ikke noe særlig inntrykk på meg; Jeg hadde allerede sett så mange unge svarte lik. Det eneste jeg lurte på var at det ikke var noen blomsterkrans fra politiet. Jeg ventet omtrent en time, som skulle være den siste normale timen den dagen. Ikke mer enn ti personer kom til begravelsen, alle overrasket over å se en hvit mann der. En ung fyr hvisket til meg at han syntes det var litt upassende for en hvit mannhan tilstede ved denne spesielle begravelsen. Så hørte jeg plutselig forferdelige skrik fra forhallen og så tre menn hente Barbara inn. Bena hennes slepte langs gulvet. Hun var ute av stand til å gå. Jeg kunne ikke se ansiktet hennes, men hun var en høy, vakker, lyshudet ung kvinne. Skrikene hennes fikk meg

til å grøsse. Aldri før hadde jeg hørt slike utholdelige og smertefylte skrik. Da hun nådde kisten ble det utholdelig. Det var første og eneste gang i Amerika jeg ikke klarte å fotografere. Jeg hadde tatt bilder med tårer rennende nedover kinnene, men hadde alltid holdt meg på så stor avstand fra lidelsen at jeg klarte å registrere den. Da Barbara kom opp til kisten, kastet hun seg ned i den. Hun la seg oppå James og skrek så det skar gjennom marg og bein. Jeg kunne bare skjønne ordene, “James, våkn opp, våkn!” igjen og igjen. De andre prøvde å trekke henne vekk, men Barbara la ikke merke til noe annet enn James. Jeg var på dette tidspunktet helt overbevist om at James ville reise seg i kisten. Jeg har sett mye lidelse i Amerika, men jeg har ofte oppfattet et visst hykleri eller til og med grunnhet midt i lidelsen, som gjorde at jeg kunne distansere meg fra det. Barbara slo føttene mine helt ut under meg. Alt begynte å snurre foran øynene mine. Det må ha vært på det tidspunktet jeg plutselig skyndte meg gråtende ut av ’begravelsesbyrået. Jeg løp etter blokker bare for å komme meg unna. Gråten min var helt ukontrollerbar. Jeg vaklet ned gjennom Simpson og Prospect Streets, hvor ni av ti dør en unaturlig død. Ranere og de vanlige gatekriminelle sto i døråpningene, men jeg bare vaklet videre uten å legge merke til dem, snublet over søppeldunker og knuste flasker. Det var et under at ingen ranet meg, men de må ha trodd at jeg nettopp var blitt ranet.

Da jeg kom til James og Barbaras leilighet, fortsatt gråtende, spurte jeg noen barn om det var noen oppe i leiligheten ”til mannen som ble skutt her om dagen”. De spurte om jeg ikke mente mannen som ble skutt i bygningen over gaten i går kveld. Vel, det var i denne bygningen, sa jeg. Men de hadde ikke hørt at noen var skutt i bygningen deres. De bodde i tredje etasje og James og Barbara bodde i sjette etasje. Jeg gikk opp til leiligheten som nå sto tom.

Ranere hadde allerede ransaket den, og det var bare papirbiter og småting spredt rundt på gulvet. Tomheten i leiligheten fikk meg til å hulke enda hardere. Det var skuddhull over alt i stueveggen der James hadde sittet, men det var bare to i døren som politiet hadde sparket opp.

Det var tre låser på døren som overalt i New York, samt en tykk jernstang satt fast i gulvet – en sikkerhetstiltak

1974 - Bronx, NY

politiet selv anbefaler folk å bruke for å unngå å få dørene åpnet av kriminelle. James og Barbara hadde vært så redde for kriminelle at de hadde satt doble stålstenger på vinduene, selv om det var seks etasjer oppe og det ikke var noen brannvei utenfor. Nede på gårdsplassen lå det en tre fots haug med søppel folk hadde kastet ut av vinduene sine. Her hadde James og Barbara bodd siden de var seksten med sin nå fire år gamle datter. Etter et par timer våget jeg meg ut av leiligheten. Jeg hadde grått så mye at jeg hadde splittende hodepine, og hele veien inn på Manhattan kom gråten stadig tilbake i bølger. Da jeg kom til en kinosal på Vestsiden, tuslet jeg inn uten egentlig å vite hva jeg gjorde. Det var på den tiden at filmer regissert av svarte ble produsert for første gang i historien. Filmen het ”Sounder” og handlet om en fattig familie i Louisiana på 1930-tallet. Det var en overveldende følelse av kjærlighet og samhold i familien, men til slutt ble faren tatt bort av de hvite myndighetene og sendt til en arbeidsleir for å ha stjålet et stykke kjøtt. Filmen ble laget i Hollywood og romantisert fattigdommen;

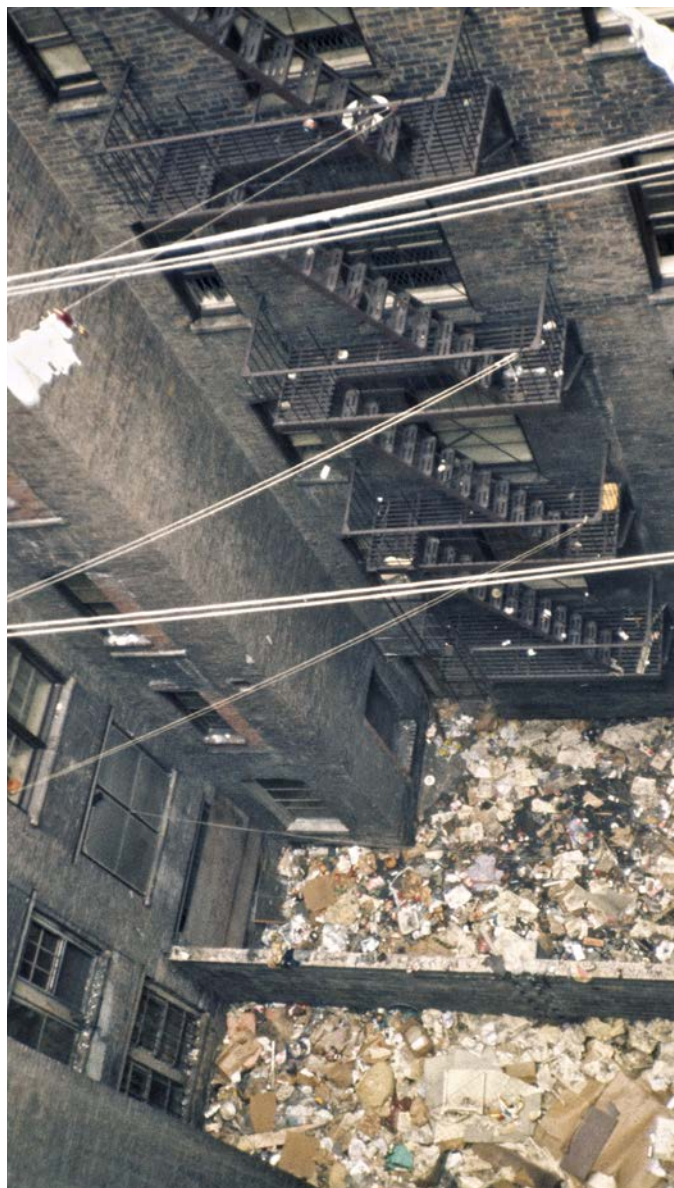
Dette var ikke den typen fattigdom jeg hadde møtt i sør. Den eneste gangen jeg gråt i filmen var da jeg så ting som minnet meg alt for mye om James og Barbara. Etterpå vandret jeg over i retning Broadway. En gammel svart kvinne som jeg hadde bodd hos i North Bronx kvelden før, hadde gitt meg ti dollar slik at jeg kunne få noen fine klær til begravelsen. Hun hadde først ikke stolt på meg og hadde brukt flere timer på å ringe forskjellige politistasjoner og spurte dem hva som var ideen med å sende en undercover politimann til huset hennes. Men da hun etter en halv dag hadde forsikret seg selv om at jeg ikke var politiagent, ble hun så glad at hun ga meg de ti dollarene, og jeg måtte love å bli hos henne igjen, og hun ringte til Alaska så jeg kunne snakke med datteren hennes som bodde der oppe. Nå hadde jeg fortsatt litt penger til overs og gikk i min merkelige sinnstilstand rett inn i en annen kinosal på Broadway og så ”Farvel, onkel Tom”. Det var en opprivende film om slaveri. Den ble laget av ikke-amerikanere (i Italia), så den romantiserte ikke slaveriet. Du så hvordan slavene ble solgt på auksjon, torturinstrumentene som ble brukt, og du så hvordan menn ble solgt bort fra sine koner og barn. Det var skummelt.

Hvordan kunne alt dette ha fått skje for bare hundre år siden? På noen punkter i filmen kastet jeg nesten opp. Jeg så meg rundt på kinoen gjentatte ganger, da jeg var redd for at det skulle være svarte der inne, men det var bare to personer i hele teatret utenom meg. Da jeg kom ut, var det en ung svart fyr som hang rundt med solbriller på.

I flere dager etterpå var jeg et vrak. Jeg vil aldri glemme den dagen. Det står helt tomt i dagboken min. Et helt år gikk før jeg tok meg sammen og oppsøkte Barbara. Men da jeg kom til kjøkkenet på veteransykehuset der hun jobbet, ble en gammel svart kvinne sendt ut for å snakke med meg. Hun fortalte meg at hun var Barbaras verge, siden Barbara ikke hadde vært normal siden begravelsen. Hun var blitt veldig tilbaketrukket og snakket aldri mer. Jeg spurte henne hvordan Barbara hadde vært før James døde. Hun gikk i dype tanker et øyeblikk og fortalte meg så med tårer i øynene om de fire årene da James og Barbara hadde jobbet sammen der på kjøkkenet. De hadde alltid vært glade, syngende og en sann glede for kjøkkenpersonalet. De hadde aldri gått glipp av en dag på jobb, kom alltid inn sammen og dro alltid sammen på slutten av dagen. Men hun ville ikke la meg se Barbara, for Barbara ønsket ikke å se noen.

Det gikk enda et år før jeg sendte et brev til Barbara fra et sted i Sør. Jeg antok at Barbara nå hadde kommet over drapet på mannen sin. Da jeg igjen gikk på kjøkkenet, møtte den samme eldre kvinnen meg. Det var som om tiden ikke hadde gått i det hele tatt, og vi fortsatte bare der vi slapp. Hun sukket dypt og så meg inn i øynene. "Barbara har blitt gal," sa hun.

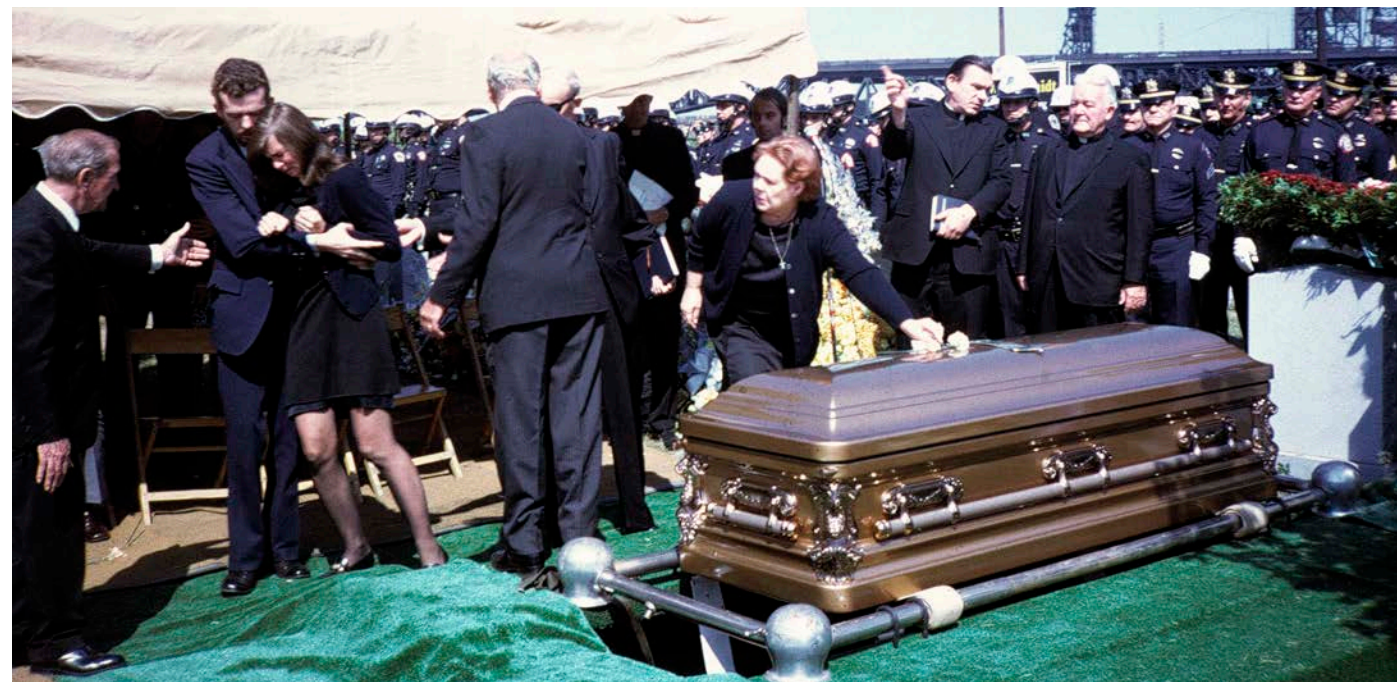
Barbara kom stadig opp i tankene mine uansett hvor jeg reiste. Men en annen hendelse kom til å gjøre like sterkt inntrykk på meg. Et sted i Florida hadde en ulykkelig hvit kvinne klatret opp i et vanntårn og stått på kanten, i ferd med å begå selvmord. Men hun kunne ikke få seg selv til å hoppe. Det var i et ghettoområde og en stor mengde mennesker, de fleste svarte, samlet seg ved foten av tårnet. Politiet og brannvesenet prøvde å overtale kvinnen til ikke å hoppe, mens folkemengden ropte at hun skulle hoppe. Jeg var helt ute av stand til å forstå det. Jeg ropte så høyt jeg kunne: "Stopp det, stopp det, vær så snill, la den stakkars kvinnen leve". Men ropene deres ble høyere. Det var det verste og mest kvalmende massehysteriet jeg noen gang hadde opplevd. Så plutselig slo det meg at skrikene hørtes ut som Barbaras den uforglemmelige morgenen.

1974 - Bronx, NY

Jeg begynte å bli slapp i knærne og løp av gårde, like fort som i begravelsesbyrået. Om fem år skal jeg prøve å kontakte Barbara en gang til. Jeg må se ansiktet hennes igjen en dag !

Sammendrag av brev

1973 - Jersey City, NJ

1975 - San Francisco, CA

Den dagen jeg ble ett med lidelsen, kunne jeg ikke lenger skildre den. Skrikene fra mennesker i det lukkede systemet drukner i et vakuum for verden utenfor. En hvit politimann som slo en svart kvinne ble skutt ned i sinne av en ung mann på et tak. Som gjengjeld marsjerer 5000 offiserer gjennom gettoen for å skremme våre undertrykte. Hver gang en politimann blir drept av en svart snikskytter, settes hele kolonimaktens apparat i gang på denne måten.

Men det er en dypere tragedie bak disse triste politidrapene. Den 26 år gamle enken etter den avdøde offiseren kommer, som han gjorde, fra det fattigste hvite lag i samfunnet. Selv om det ikke unnskylder brutaliteten, kan man godt forstå det.

1973 - Jersey City, NJ med World Trade Center bak

Disse hvite har selv ofte blitt undertrykt og utnyttet. Da de stod overfor dystre utsikter i livet, hadde de ikke noe annet valg enn å slutte seg til rekkene til de gamle slavedriverne. Rasismen og mangelen på tillit som en dårlig understimulert oppvekst har innpodet dem, forsterkes av deres nervøsitet for å være en del av en okkupasjonsmakt i en kultur de ikke tilhører.

Det begynner å bli vanlig å angripe politiet, men vi glemmer at de er like mye ofre for systemet som de er dets representanter. Vi ser på deres stramme lepper og forherdede ansikter og fortviler. Man kan bare slutte at de for alltid vil være preget av bitterhet, hat og frykt. Men skapte de disse ansiktene med vilje?

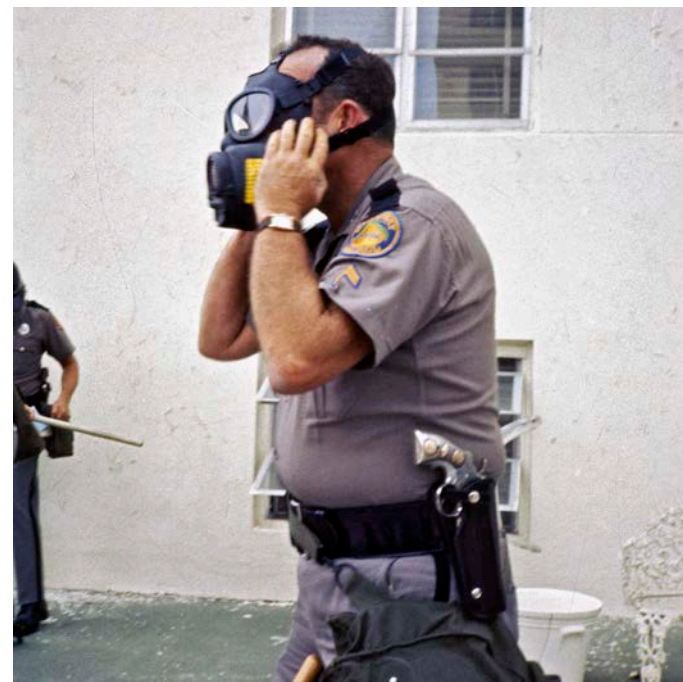
Eller ble de tvunget til å leve et liv som strammet ansiktene deres til en pervertert forvrengning av menneskeheten? Ja, det er vanskelig å skape et mer rettferdig samfunn siden selv å se muligheten for endring betyr å ha nok tro på menneskehetens iboende godhet og på hverdagen din til å kunne se forbi nødsmønstrene som overalt lammer oss. Vår plikt er å endre dette systemet, som er basert på vår delte akkumulerte smerte, slik at mennesker kan bli fullt ut mennesker over hele verden. Ved å gjøre det vil vi også redde planeten fra den verste av all vår undertrykkelse: ødeleggelsen av miljøet vårt, klimaet og barnas fremtid. Jeg vet at jeg ikke kunne ha overlevd blant alle de rare menneskene i Amerika hvis jeg ikke hadde hatt sterk tro på det beste i mennesker. Uten den troen ville det verste ha fått overtaket, og jeg ville blitt utslettet.

1972 - Miami Beach, FL

1973 - Jersey City, NJ

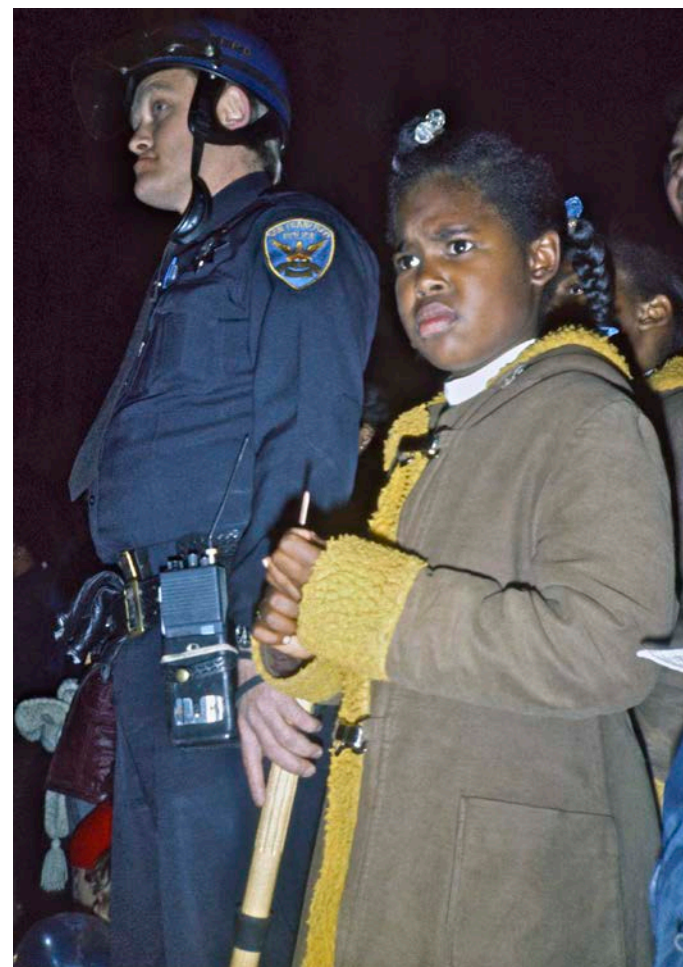
1972 - Miami

1975 - San Francisco

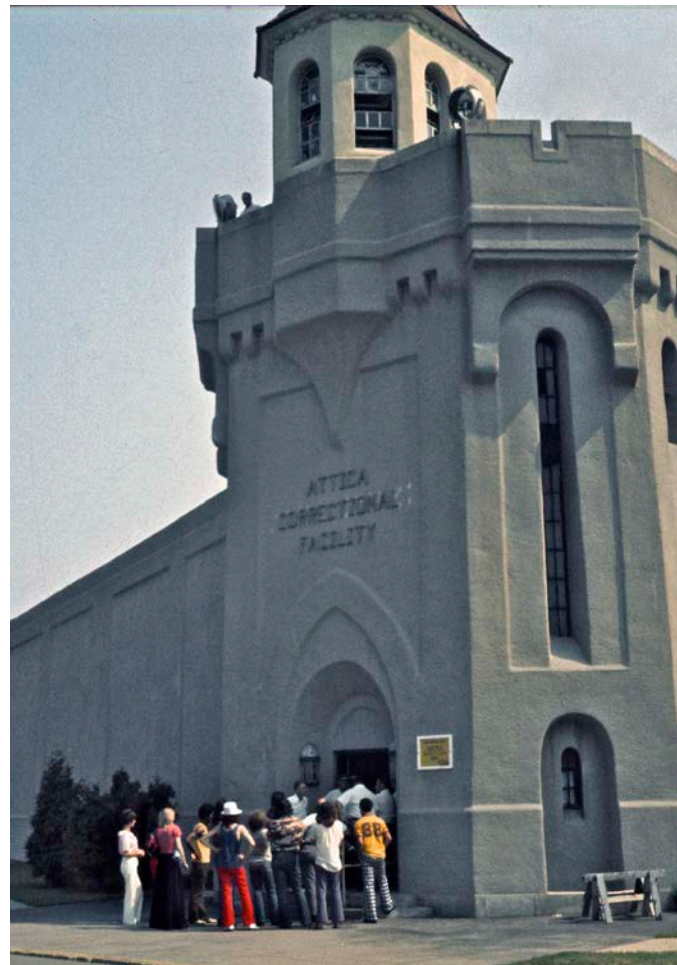
1972 - Miami

1975 - San Francisco

Reisen min har lært meg at jeg ikke lenger kan hate en enkelt person eller gruppe eller klasse av mennesker, ikke engang de verste utnyttene. Hvis jeg sa at jeg hatet Rockefeller-familien, ville jeg rett og slett løyet. Det er absolutt sant at Nelson Rockefeller beordret massakren på Attica og myrdet 41 innsatte som bare krevde fengselsreform. Men selv om jeg var til stede i massebegravelsen og hørte de væpnede Black Panthers i kirken rope «Death to Rockefeller! Jail the rich, free the poor!», og selv om jeg kjente flere slektninger blant de gråtende familiene, og selv om jeg nok en gang så fargen på blod i det afroamerikanske flagget ... ja, selv da var jeg ikke i stand til av å hate Rockefeller.

For jeg vet at bak rollen han ble oppdratt til å utføre og tro på innenfor systemet, står et menneske som under andre forhold ikke ville blitt en morder i et desperat forsøk på å holde innsatte i ghettoen på plass. Hvis vi forstår at underklassen myrder og raner på grunn av sitt miljø, må vi også logisk erkjenne at overklassen, i sine handlinger, tenkning og tradisjon, er slavebundet av sitt miljø. Jo mer jeg lot meg hjernevaske inn i overklassen, jo mer begynte dens handlinger å virke gyldige.

1974 - Attica prison, NY

1971 - NYC

1971 - NYC

De overlevende i Attica: (Foto: New York State Police)

1971 - Brooklyn, NY

1971 - NYC

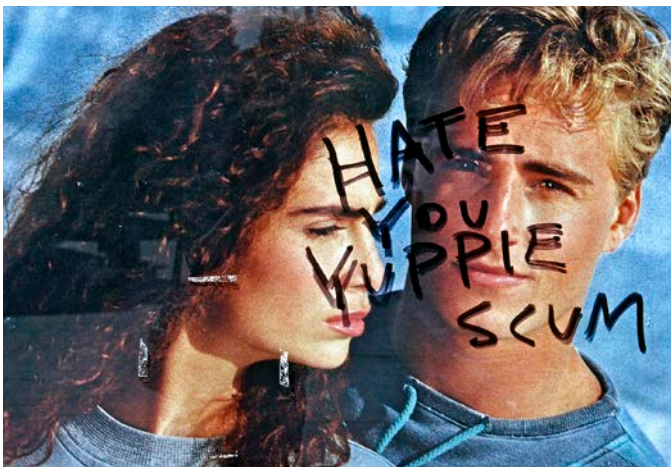
1971 - Brooklyn, NY

1991 - Washington, DC

1985 - NYC

1989 - NYC

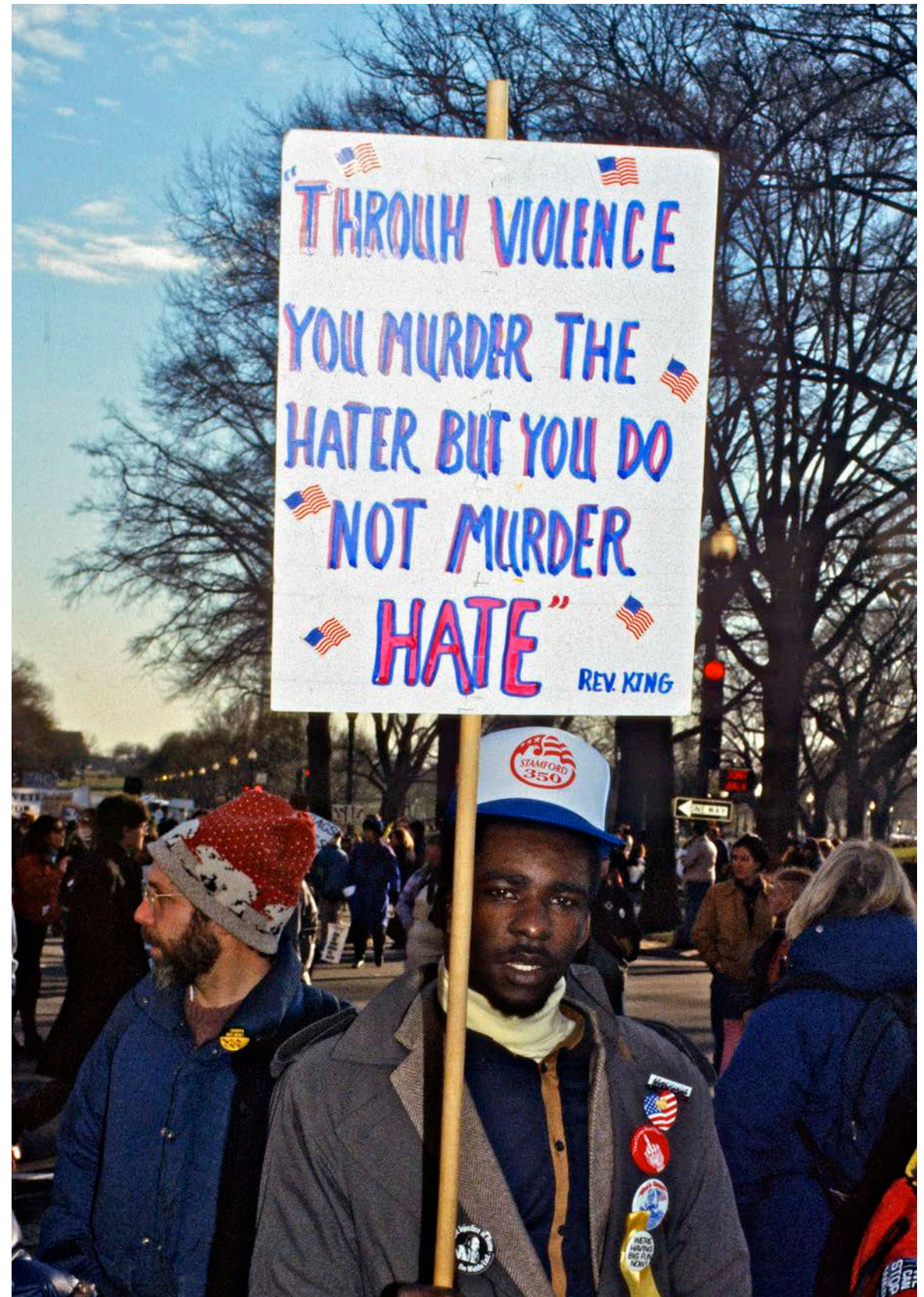
1990 - NYC

Jeg ville også vært uærlig hvis jeg prøvde å skjule det faktum at jeg har kommet til å like menneskene jeg har møtt fra Amerikas overklasse. Når jeg fordømmer overklassen, er det egentlig en fordømmelse av systemet som skapte disse klassene og lærer medlemmene å rane og myrde ikke bare i USA, men også i den tredje verden – et umenneskelig system så sterkt at det ikke kan endres ved bare å angripe symbolene. Hvis jeg hadde hatet Rockefeller som symboler, ville jeg ha nektet dem den menneskelige varmen og gjestfriheten de hadde vist meg som en vagabond under forhold som ikke er diktert av systemet.

Jo lenger jeg vandret som en vagabond i dette systemet, jo mer mistet jeg lysten til å bli en del av det igjen. Overalt hadde systemet gitt folk et falskt ansikt. Jo tydeligere disse deformerte maskene skisserte seg for meg, desto sterkere var trangten min til å komme bak dem og se ut gjennom øyespaltene. Det var aldri et vakkert syn – bare hat, frykt og mistillit. Jeg hadde ikke noe ønske om å bli en del av det hatet. Jeg lærte at det er mye lettere å hate og fordømme enn å forstå.

Hat er basert på forenklete ensidige betraktninger og de fleste er så oppslukt av smerten over å ikke kunne leve opp til normene i miljøet at det er lettere for dem å redusere virkeligheten til symboler i stedet for å forstå den. Det er mye lettere når du leser en bok som denne å hate hvite enn å prøve å forstå oss fordi du på den måten unngår å kjempe mot den delen av systemet i deg selv. Ikke før vi innser hvordan vi selv er en del av undertrykkelsen kan vi forstå, fordømme og endre kreftene som dehumaniserer oss alle.

Jeg klarte å overleve utenfor systemet fordi jeg alltid søkte mennesket bak den falske fasaden. Men bak disse fasadene så jeg alltid kjærlighetens nederlag. Jo færre tråder som forbinder mennesker i et sunt samfunn, jo mer forsteinede og ugjennomtrengelige virket maskene jeg måtte trenge gjennom for å overleve. Men selv innenfor denne undertrykkelsen, er det mulig å finne mange nyanser av menneskeheten. Selvom kjærligheten mellom menneskene er blitt dræbt i dette undertrykkelsens mønster, ved vi alle, at kjærligheten kan skyde op gjennom stenbroen hvor som helst... når som helst.

1991 - Washington DC. "Gjennom vold dreper du den som hater, men du dreper ikke hat." Martin Luther King

1991 - Bullock County, AL

1974 - Jersey City, NJ

1975 - Bullock County, AL

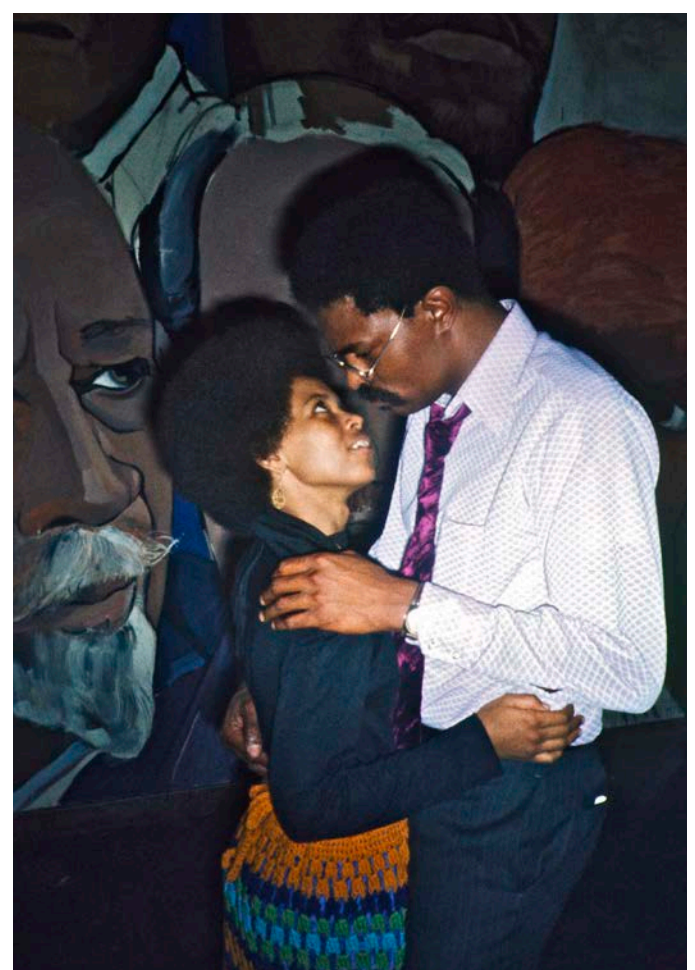
1975 - Richmond, VA

1974 - Norfolk, VA

2009 - Gainesville, FL

1973 - Harlem, NY. Kommunistpartiets visepresidentkandidat Jarvis Tyner

1975 - Philadelphia, PA

1975 - San Francisco

1975 - San Francisco

1985 - Harlem, NY

2012 - St. Francisville, LA

1973 - Greensboro, NC

1973 - Zebulon, NC. Caroline ble senere myrdet.

1974 - Abilene, TX

1993 - Brooklyn, NY

1985 - Harlem, NY

2004 - NYC

1996 - Chicago

1991 - Houston, TX

1975 - Baumont, TX

1975 - Philadelphia, PA

1978 - Jacksonville, FL

1996 - Tunica, LA

1973 - Baltimore

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1973 - rural LA

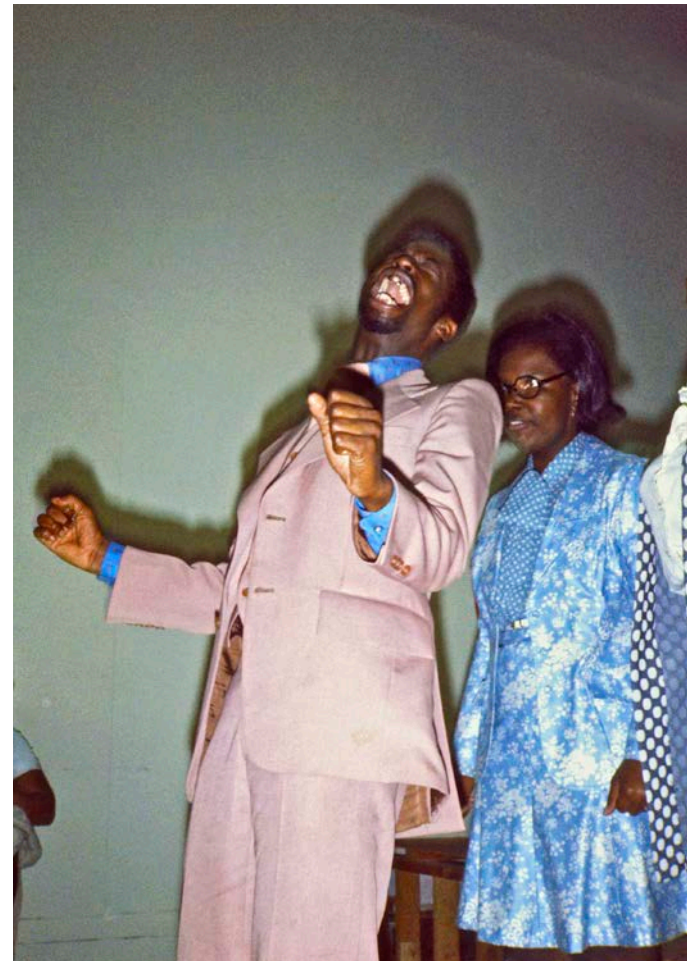
1975 - San Francisco

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1975 - Fillmore ghetto, San Francisco

1975 - Philadelphia, MS. Hendene til min svigerfar, pastor Jake Rush

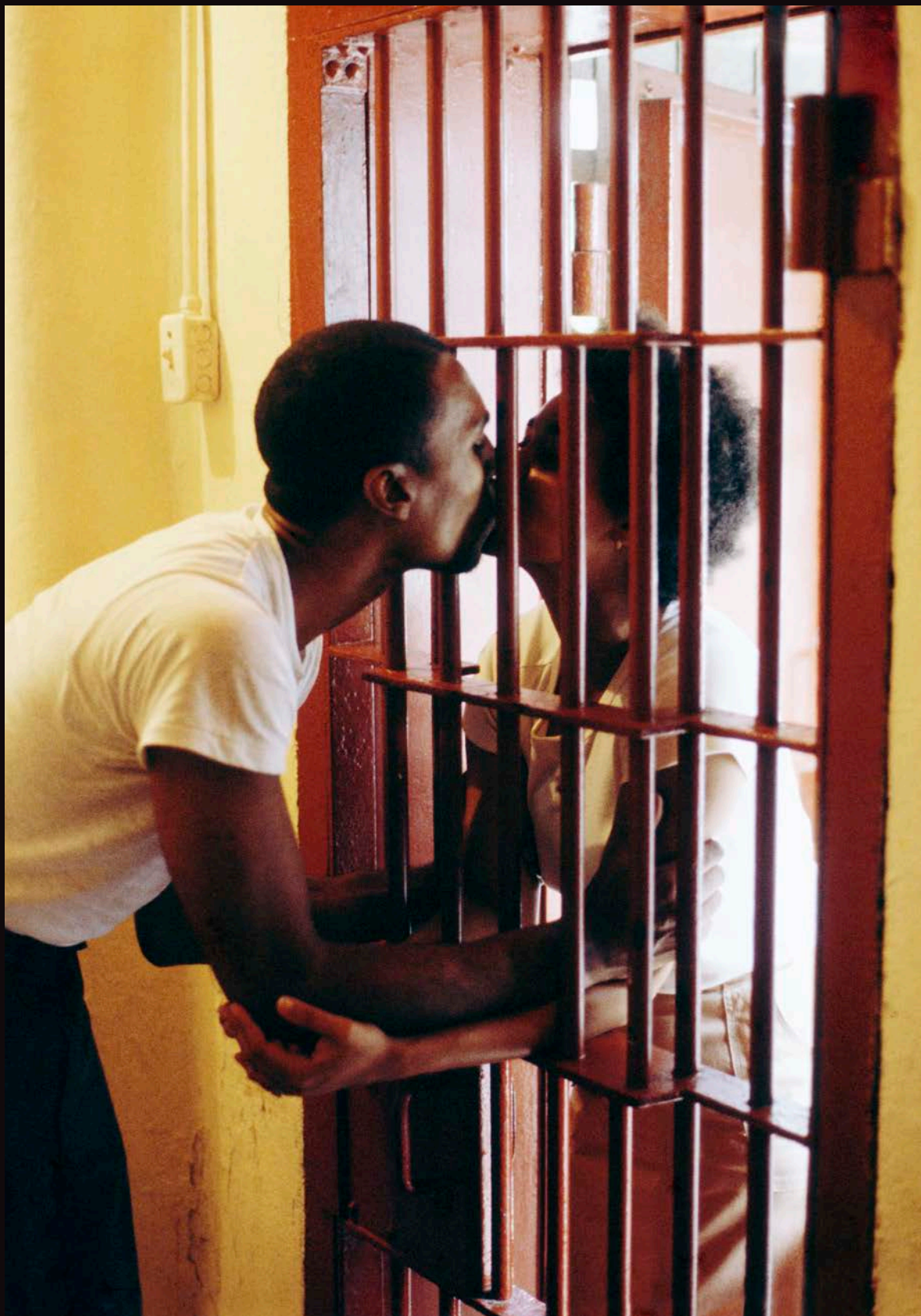
2009 - Harlem, NY

1975 - Meridian, MS

2003 - Kirken til min svigerfar, pastor Jake Rush

1978 - Washington, GA

Ghetto kjærlighet

“There is no love like ghetto love”.

Etter fire år med vagabonding i gettoen endte jeg opp med å gifte meg med den. Annie er den eneste kvinnen jeg husker å ha tatt et initiativ med. Mens hun satt der på en restaurant i New York – uimotståelig vakker – var det tydelig fra våre første blikk at vi trengte hverandre. Begge enkle ofre: hun kjente ingen, etter å ha nettopp kommet tilbake fra ti års eksil i England for å delta i morens begravelse, og jeg var i en av mine deprimerte perioder med vagabonding. Vi var begge barn av prester og hadde på forskjellige måter gjort opprør mot vår bakgrunn. Hun ble dypt rørt over bildene mine og ønsket å hjelpe meg med å publisere dem. Hun hadde en sterk litterær tilbøyelighet og en langt større intellektuell bredde enn meg, så jeg ble snart veldig avhengig av henne for å få brikkene i puslespillet til å falle på plass.

Annie hadde i stor grad frigjort seg selv i eksilet fra herre-slave-mentaliteten som gjør ekteskapet nesten uholdbart for de få uheldige amerikanerne som forelsker seg mot realitetene i det lukkede systemet. For “inngifte” er virkelig en undergravende handling. Selv liberale famler etter svar når spørsmålet kommer: “Vil du at datteren din skal gifte seg med en?” Jeg fant vanligvis vanlige segregasjonister som startet samtaler med: ”Jeg bryr meg ikke om folk er hvite, svarte, lilla eller grønne...” Ti setninger senere ville de være svorne fiender av ”inngifte”. Men inntil det ble forbudt i 1691, var det mange inngifte mellom hvite og svarte kontraktstjenere, og før de svarte ble redusert til slaveri var det “fattighvite” hatet mot dem ukjent. I de fleste andre land, selv post-slaveri land som Cuba og Brasil, er det ingenting som ligner amerikanernes fanatisme mot inngifte. Selv om jeg kommer fra et konservativt landlig område, kan jeg ikke huske å ha hørt en eneste negativ bemerkning i barndommen om de hyppige internasjonale ekteskapene mellom dansker og afrikanske studenter. Tvert imot kjente jeg en sterk solidaritet og til og med misunnelse overfor de som flyttet til fjerne land. Men i Amerika kan intet interracial ekteskap sees på som bare en naturlig forening. I Hollywood ønsket svarte promotører å investere mye penger for å publisere lysbildefremvisningen min, men først ville de at jeg skulle ta ut delen om min kone: “Det ødelegger budskapet ditt, får deg til å se ut som bare en annen liberal.” Mange svarte og liberale vil av samme grunn falle bort i dette kapittelet. En svart kvinne ble rasende etter å ha sett lysbildefremvisningen min med bilder av flere nakne svarte kvinner (uvitende

som hun var om min danske kultur der nakenhet er høyt dyrket: familiestrender og indre byparker er fullpakket med nakenbilder knapt minutter etter at solen bryter gjennom). ”Er du ikke klar over hvor uansvarlig du har vært etter å ha hatt forhold til alle disse mentalt ubalanserte kvinnene? Er du ikke klar over at slaveri gjør oss alle psykisk syke?” Hun traff kjernespoørsmålet: Hvordan kan jeg blande meg som nøytral i et herre-slave-samfunn uten å bli en del av problemet? Og likevel gjorde hun den samme feilen som de fleste amerikanere med å automatisk anta at et bilde av en naken kvinne tilsvarer et seksuelt forhold til henne.

Hun trenger egentlig ikke bekymre seg, for i motsetning til det jeg fant blant svarte kvinner i det meste av Afrika, har den svarte amerikanske kvinnen utviklet enorme forsvarsmekanismer mot den hvite mannen som svar på århundrer med overgrep. Selv om jeg tilbrakte mesteparten av tiden min i svarte samfunn, var mer enn 90 % av kvinnene som inviterte meg til å dele sengene sine hvite. Men mistanken til den hvite mannlige seksuelle utnyttaren hang naturlig nok alltid over meg på min reise. Unge menn spurte om natten i gettoer i det dype søren: ”Sir, vil du at jeg skal skaffe deg en kvinne?”

Jeg er ganske overbevist om at de fleste kvinner ikke ville tilbudt meg gjestfrihet hvis de ikke hadde sanset den ikke-aggressive komponenten i meg. Siden jeg alltid så på min vagabonding som en passiv rolle og dermed verken unngikk eller initierte seksuelle relasjoner, synes jeg det er interessant å analysere hva som faktisk skjedde når jeg kom nær kvinner. Etter noen dager, hvis vi kom godt overens, ville hvite kvinner uttrykke seksuell aggresjon. Men selv om vi ble intime og omfavnet hverandre, ville det vanligvis ikke skje noe mer med den svarte underklassekvinnen, spesielt i sør. Det var som om noe slo feil i oss begge – en felles erkjennelse av at dette var en for stor historisk byll til å punktere. Hun kunne ikke unngå bevisst eller ubevisst å signalisere at dette var et forhold mellom en fri og en ufri person, som umiddelbart ga meg følelsen av å være bare en annen i rekken av hvite seksuelle utnyttere. De fleste av mine seksuelle og langvarige forhold til svarte kvinner var derfor med kvinner fra middelklassen eller Vestindia som, selv om de var mer konservative enn hvite og underklassekvinner jeg møtte, likevel hadde frigjort seg fra dette slaveriet i høyere grad. Noen amerikanere vil si at hvis du er klar over at visse mennesker lever i slaveri, bør du ikke som en privilegert hvit komme i slike intime

situasjoner hvor et seksuelt forhold eller “inngifte” kan oppstå. Men slaveri er et produkt av å ikke assosiere seg med en gruppe helt fritt som likeverdige, og dermed isolere og lamme den.

Annie var et av unntakene mine med underklassen. For selv om overflaten hennes virket veldig ”middelklasse” etter hennes lange permisjon, var hun i sitt grunnleggende syn preget av sin underklasseoppdragelse. Et slikt forhold kunne sannsynligvis ha fungert med mye tillit og innsats av begge partnere, men på grunn av min rasisme, sexisme og fremfor alt den usynlige “uskylden” som alltid vil være det ultimate privilegiet til den regjerende klassen, var ikke dette det som skjedde. I stedet ble det et så smertefullt knusende nederlag for meg at jeg for eksempel ikke klarte å forene det med min originalbok. Selv begynnelsen gikk galt. Vi giftet oss fredag 13. september, uten noe sted å bo.

En hushjelp lot oss tilbringe hvedebrødsdagene i luksusleiligheten til den sørafrikanske konsulen som hadde blitt kalt hjem av apartheidregimet. Etterpå havnet vi i det verste området i ghettoen. Vi hadde knapt betalt den første månedens husleie før alle Annies sparepenger ble stjålet. Vi bodde i femte etasje i et bygg med kun prostituerte, nødlidende, narkomane og velferds mødre. Annie hadde ikke levd i underklassekultur siden barndommen, og det var et forferdelig sjokk for henne å havne her. På grunn av utseendet hennes og stedet vi bodde ble hun konstant “påkjørt” av halliker og kjepmenn, som prøvde å rekruttere henne. Da jeg måtte haike bort i noen dager ble Annie kidnappet av en prostitusjonsring som tvang henne med våpen til å kle seg naken mens de spilte russisk rulett med henne ”for å bryte henne inn.” Om natten klarte hun å flykte gjennom et baderomsvindu uten klær ut i byens gater. Da jeg kom hjem lå hun oppløst i tårer og smerte.

Angrepene til hallikene fortsatte, og det hjalp ikke på saken at jeg var hvit. En dag kastet en hallik hånlige håndfull penger på Annie på bussen. Med mine gamle vagabondvaner tok jeg det opp. Annie var sint på meg og ville ikke snakke med meg på en uke. Det var vold og skrik og panisk smerte i bygningen dag og natt. Flere ganger i begynnelsen prøvde jeg å gripe inn mellom halliker og ho’ene de slo. Det var også en pyroman. Nesten hver natt de første månedene ble vi vekket av brannalarmen og så flammer slå ut fra de tilstøtende leilighetene. Vi var så forberedt at vi hadde alt pakket hele tiden. Det første jeg

1974 - Bryllupet vårt i City Hall, NY (med babyen til den sørafrikanske konsulen).

ville ta var en koffert med alle de tusenvis av lysbilder til denne boken. En natt da vi alle sto halvnakne i nattklær på gata ba jeg Annie holde et øye med kofferten mens jeg fotograferte brannen, men hun hørte meg ikke i bråket og da vi kom tilbake til leiligheten. den hadde blitt etterlatt. Jeg skyndte meg ned til gaten og fant kofferten fortsatt stående der. Alle i bygningen kalte det et sant mirakel, siden ingen noen gang hadde sett noen verdisaker liggende på gaten i ett minutt uten å bli tatt.

Det psykologiske presset var først verre på Annie enn på meg. Vi prøvde å få velferd for å flytte, men fikk bare \$7. Nesten hver natt lå hun i tårer og fortvilet. I de første månedene da jeg fortsatt hadde litt psykisk overskudd igjen, prøvde jeg å trenge inn i verden som så tydeligvis hadde gått i oppløsning for henne. Som de fleste av mine andre forhold i Amerika, var dette på grunn av vold. Vi hadde møtt hverandre som følge av drapet på moren hennes; og noen måneder senere ble stefaren hennes funnet vaklende nedover gaten dødelig såret av en kniv. Et grusomt mønster fra barndommen hennes begynte å dukke opp for meg i disse tårefylte nettene. Da hennes 16 år gamle mor hadde født henne og en tvillingsøster ble det sett på som en synd i prestens familie at moren ble sendt nordover og Annie ned til en tante i Biloxi, Mississippi. Alt Annie husker fra disse første fire årene var den fulle tanten som alltid lå i hytten sin, mens Annie satt alene ute i sanden. En dag ble hun nesten kvalt i hjel på et kyllingbein og slet desperat og alene. Ingen kom for å hjelpe henne. Besteforeldrene oppdaget forsømmelsen og tok henne med tilbake til Philadelphia, Mississippi, hvor hun fikk en streng fundamentalistisk oppdragelse. All oppvisning av glede, dans og lek ble straffet. Ofte ble hun hengt i skinnremmer rundt håndleddene i uthuset og pisket til en gelé. På vei hjem fra skolen var det nesten daglig steinkasting mellom de svarte og de hvite ungene. En dag snudde de hvite barna tyske hyrder mot dem og Annie ble alvorlig bitt. To av disse hvite barna sluttet seg senere til Ku Klux Klan, og

1975 - Annie i Tenderloin ghettoen, San Francisco

en av dem, Jim Bailey fra Annies gate, var den som senere myrdet tre borgerrettighetsarbeidere i 1964. Etter denne Klan-volden, med parader av brennende kors gjennom Annies gate, flyktet hun nordover og gikk senere i eksil. Siden hun var den første svarte som integrerte byens bibliotek, turte hun aldri å komme tilbake. Jo mer disse tårevåte nettene avslørte, jo mer sjokkert ble jeg. Hun var utrolig følsom, og en natt husker jeg at hun gråt ved tanken på ”den hvite konspirasjonen” som hadde holdt henne og de andre svarte skolebarna uvitende om drapet på seks millioner jøder. Endelig klarte Annie å få en midlertidig kontorjobb i Bureau of Architecture hvor hun tok seg av regninger fra byggefirmaer. Hun forårsaket stor uro ved å oppdage den ene svindelen og svindelen etter den andre. Med sitt uvanlige fluepapirminne kunne hun oppdage hvordan byggefirmaene måneder før hadde sendt regninger for samme jobb, men med en annen ordlyd. I årevis hadde disse mafiosi revet av byen. Hver dag kom hun hjem og fortalte meg om hvordan hun nettopp hadde spart byen for 90 000 dollar eller lignende. Da jobben hennes ble avsluttet, fortalte sjefen henne at hun kunne skrive hvilken som helst anbefaling hun ønsket: han ville signere den. Men selv hadde vi fortsatt ingen penger og det var som om denne korruperte atmosfæren bidro til å bryte ned moralen vår ytterligere. Når de rike stjeler, hvorfor skulle vi ikke det? Da vi en dag fant en veske med \$80 i i gangen, det tok oss lang tid å bestemme oss for å gi den tilbake til eieren en velferdsmor. Da hun åpnet døren, tok hun tak i vesken uten et ord, med et foraktelig blikk som om hun skulle si: ”Du må være idioter, som prøver å være bedre enn andre her.” Fra det øyeblikket gled alt mer og mer i en kriminell retning. Det hadde vært vår idé at jeg skulle bruke tiden til å skrive en bok. Annie og andre mente at jeg burde skrive om mine ghettoopplevelser med en utlendings øyne. I begynnelsen satt jeg dag etter dag foran et blankt ark, men det var umulig for meg å få et ord ned i den voldsomme og nervepirrende atmosfæren.

Gradvis mistet vi begge selv tilliten og jeg ga opp. Jo mindre overskudd vi hadde, jo mindre håp, jo voldsommere ble stemningen mellom oss. Litt etter litt begynte Annie å drikke som svar på min økende ufølsomhet. Hun begynte å mase på meg for at jeg ikke var annet enn en naiv liberalist. Disse endeløse nettene er mer enn noe annet årsaken til angrep på liberale (eller meg selv) i denne boken. For første gang på reisen min begynte jeg å miste troen på svarte - for å se på deres virkelighet i stedet for potensialet. Jeg var i ferd med å bli amerikanisert, hadde blitt et offer for herre-slave-mentaliteten. Jo mer jeg mistet troen på mennesker (og min egen fremtid), jo mer syt jeg av hat og sinne. For å unngå den uutholdelige atmosfæren med Annie begynte jeg å tilbringe mesteparten av tiden min på gaten. Jo mer makteløs jeg ble, jo mer dystere utsiktene jeg hadde, jo mer mistet hun troen på meg. En natt ropte hun: ”Du kan ikke engang yte! Du hører, blåøyd neger, gi deg!” Det som var enda verre var at selv om jeg hele tiden prøvde å få arbeid, begynte jeg å skyld på meg selv. Jeg gjorde ikke annet enn å stå i kø. Om morgenen satt jeg og lå i kø i blodbanken for å få 5 dollar. Hver dag klokken 11.00 i åtte måneder sto jeg i en timelang suppekø, og om natten spiste jeg ofte i en kirke. Resten av dagen stod jeg i kø for å få jobb, noe som var umulig siden jeg ikke hadde noen ferdigheter. Hvis jeg kom dit klokken fire om morgenen, lyktes jeg noen ganger med å bli ansatt for en dag for å legge ut reklame i de velstående forstedene for 2 dollar i timen.

Etter en stund ga jeg opp og tilbrakte mer og mer tid med de kriminelle på gata. Jeg var aldri involvert i noen storstilt kriminell aktivitet, men det gikk tydeligvis i den retningen. En natt da en fyr fortalte meg rystet at broren hans nettopp hadde blitt myrdet i Chicago, svarte jeg bare kaldt: ”Hvilken kaliber pistol?” Først etterpå gikk det opp for meg hvor dypt jeg hadde sklidd ned. I løpet av tiden jeg bodde sammen med Annie hadde åtte personer blitt myrdet i blokken vår, noen av dem bekjente. Theresa, som så ofte hadde gitt meg gratis mat i kaffebaren hennes, ble en dag myrdet av en kunde som ikke kunne betale regningen på 1,41 dollar. Noen ganger var til og med veggene i gangen vår innsmurt med blod. Når jeg kom hjem sent på kvelden, lå Annie ofte i en tåke av tårer og sprit. Jeg brydde meg nesten ikke lenger. Til slutt av frykt for de destruktive kringelene ville jeg ikke komme hjem før hun sov. Sexlivet vårt, som alt annet, gikk i oppløsning.

Til slutt nærer jeg et slikt hat mot både svarte og hvite rundt meg at jeg ble redd for meg selv. En natt da Annie hadde drukket ble jeg så desperat at jeg rettet et slag mot henne i mørket. Neste morgen hadde hun et svart øye som alle andre i bygningen hadde hatt. Etter å aldri før ha lagt en hånd på en person, ble jeg rystet. Jeg ble plutselig redd for at jeg skulle ende opp med å drepe henne en dag. Den eneste måten jeg kunne bryte ghettoiseringen på var flukt. Vi klarte å få et bittelite rom til Annie i et hvitt hjem utenfor gettoen. Etter det gikk jeg rett på motorveien. Motorveien jeg kjente betydde trygghet og trygghet, rekreasjon og frihet. I fire år hadde jeg levd et eskapistisk privilegert vagabondliv i gettoer uten å bli påvirket. Da jeg ble en del av gettoen, ble jeg ødelagt på mindre enn ett år, hadde endt opp med å hate svarte, hadde mistet troen på alt, og hadde sett de verste delene av karakteren min begynne å kontrollere oppførselen min. En av disse var en økende egoisme og aggressiv følelsesløshet i mitt forhold til kvinner. Det var ingen tilfældighet at jeg umiddelbart gikk inn i en periode med iøynefallende forbruk av "jenter" med min venn Tony i North Carolina. Jeg hadde ingen hemninger igjen. Og likevel var jeg ikke akkurat en hornforfører. Gang på gang hvisket Tony til meg: "Hei, hvorfor gjør du ikke et grep?" og gang på gang endte han opp med å måtte kjøre daten min hjem for tidlig. Og så var det forstyrrende hindringer hver kveld. En kveld kunne jeg ikke komme meg hjem med daten min på grunn av en skuddveksling på gaten. En annen natt dro vi alle for å se jorden, Wind and Fire i Chapel Hill og jeg brukte mitt hvite privilegium til å "svindle" meg gratis inn, siden jeg aldri hadde penger. Dette irriterte Bob, som kjørte bilen, så at han plutselig stoppet på vei hjem og sa: "Hei, mann, du må ut, forstår?" Siden Bob var en dobbeltmorder, etter å ha drept både kona og kjæresten hennes, og alle visste at han kokte innvendig, var det ingen som prøvde å gripe inn, og jeg måtte komme meg ut i frostnatten midt i ingensteds.

Et viktig verktøy i dating er bilen. Siden jeg ikke kunne ta meg en tur, inviterte jeg dem i stedet til det jeg elsket mest av alt i verden: haiking. Det var disse turene mer enn noe annet som gjorde meg oppmerksom på min sex-ploitative sinnstilstand. Jeg hadde bodd med svarte så ofte at jeg nesten ikke tok hensyn til å være "på feil side av sporet", men å haike med en svart kvinne rister en raskt på "plass" igjen, spesielt hvis man er så uvitende som jeg hadde gjort. Klarte å forbli om det ekstra herre-slave-forholdet mellom menn og kvinner. På grunn av min vagabond-holdning

2004 - Phil. MS - Å besøke Annies familie gjennom hele livet.

om at sjåføren skulle "underholdes", hvis sjåføren var en kvinne eller en homofil mann, ville jeg sitte foran for å snakke, mens hvis det var en hetero mann ville jeg få kvinnen til å sitte ved siden av ham, selv om hun ikke ville. Reaksjonene fra de hvite mannlige sjåførene var skremmende. Hvis de ikke nøyde seg med psykologisk tortur av kvinnene, ville de bruke direkte fysiske inngrep. Selv om de fleste jeg haiket med var velkleddede døtre av professorer og leger i nord og hadde den utdannelsen og tilliten til omgivelsene som gjorde at de – i motsetning til ghettokvinner – til og med våget å gå en slik tur med en hvit, var de betraktet som noe annet enn enkelt seksuelt bytte eller til og med horer. Flere ganger prøvde lystige sjåfører voldsomt å presse meg ut. For noen av disse kvinnene var det deres første sjans til å se landet sitt. De fleste holdt ikke engang til statslinjen. Den ene varte 4000 miles gjennom Canada og Grand Canyon - så brøt sammen i et hysterisk anfall som nesten fikk oss begge til å arrestere.

Jeg var fortsatt enormt ute av balanse etter ghettoiseringen og bestemte meg for at jeg måtte gjenskape meg selv i en rolig familieatmosfære. Etter å ha bodd i et par hvite hjem søkte jeg tilbake til det mest harmoniske og stabile ekteparet jeg kunne huske å ha sett i underklassen: Leon og Cheryl i Augusta, Georgia. Deres kjærlighet og hengivenhet til hverandre hadde vært så berikende og smittsom at jeg ofte tenkte på dem i løpet av min egen aborterte ghettokjærlighet som et levende bevis for meg selv på at ekte ghettokjærlighet kunne trives. Mens jeg hadde bodd i hjemmet deres, hadde jeg hatt fred og støtte, noe som gjorde det mulig for meg dag etter dag å haike ut for å utforske fattigdommen i området. Men da jeg kom til huset deres følte jeg umiddelbart at noe hadde endret seg. Leon spurte meg inn, men han var ikke fornøyd. Han så ut til å være i transe da han fortalte meg at kona hans hadde dødd av en sykdom som var kurerbar, men som de ikke hadde hatt penger til å få under skikkelig behandling før det var for sent. Leon hadde ikke kommet seg etter

1975 - Annie i Tenderloin ghettoen, San Francisco

tapet. Han gikk aldri ut av huset sitt som sto rett ved siden av elitemedisinstudiet i Augusta. Hele dagen lang satt han på det blå shag-teppet foran det lille stereoanlegget sitt som om det var et alter, og lyttet til musikk mens han stirret på et bilde av Cheryl ovenfor. Noen dager sang han kjærlighetssanger hele dagen, og satte navnet hennes i dem. En gang i blant skrek han ut i rommet: "Jeg vil ha deg! Jeg vil holde deg. Jeg vil være sammen med deg igjen ... Vi må forene oss, være ett ... Jeg vil dø ... dø ... " Aldri har jeg sett en manns kjærlighet til en kvinne så intens. På det meste en gang om dagen snudde han seg og kommuniserte med meg, og så bare for å fortelle meg om hvordan han ønsket å bli med Cheryl i himmelen. Noen ganger når han stirret direkte på meg med dette tomme blikket som om jeg ikke var der, ble øynene mine fylt med tårer. Jeg følte en dyp forståelse for ham, men klarte ikke å uttrykke det. Om kveldene lå han på rommet sitt. Moren hans eller en annen kvinne ville bringe oss tilberedt mat i løpet av de to ukene jeg bodde der. Denne deprimerende opplevelsen fikk meg til å se dypere inn i meg selv. Jeg ble fast bestemt på å reise tilbake til Annie, og senere ble hun med meg tilbake til Danmark. Forholdet vårt hadde lidd for mye, så etter en stund skilte vi

oss. Vi oppnådde et godt samarbeid, og hun hjalp til med å oversette deler av denne boken og hele filmen.

Tre år senere reiste jeg over hele Amerika for å gi eller vise denne boken til alle vennene som gjorde det mulig. En av dem var naturligvis Leon, som hadde hjulpet meg så mye og var en av dem jeg hadde i tankene for å komme og hjelpe til med å drive showet i Europa. Men da jeg kom til skjermdøren hans med boken under armen, svarte en fremmed kvinne på at jeg banket på. Nei, Leon bodde ikke der lenger. Han ble skutt for tre år siden - av en hvit mann. Hele ettermiddagen hans viste meg fotoalbumet med Leon og Cheryls bilder og fortalte meg gråtende om deres tre lykkelige år sammen. Vi satt og hulket i hverandres armer på verandaen. Jeg vet at Leon og Cheryl er forent igjen. "Det er ingen kjærlighet som ghetto kjærlighet."

Skrevet med hjelp av min ekskone i sykehussengen hennes. Annie døde etter en lang periode med helseproblemer i 2002 i Danmark.

1973 - NYC

Et samfunn der kjærlighet og gjensidige forbindelser har blitt drept er ikke et vakkert syn. Selv kirken slipper unna Kristi sosiale etikk og forråder de utstøtte. At disse utstøtte så forråder kirken er ikke så rart. Sinte gettounder ankommer ofte hvite kirker rett før samleplaten sendes rundt og tvinger kirkegjengerne med våpen til å gi til de virkelig kjærlighetshungrige.

Uansett hvor vi kaster ut våre medborgere gjennom ghettoisering og fortapelsen av hvit flukt står våre ruvende symboler på veldedighet tomme ved siden av deres knuste mosaikkvinduer. Den danske sjømannskirken i Baltimore, hvor jeg ofte fant litt ro i sjelen, måtte stenge fordi Alphonso og mine andre venner i nabohusene stadig ranet den.

1973 - Bronx, NY

1973 - Baltimore

1975 - Richmond, VA

1973 - Queens, NY. Christmas Eve

1974 - NYC. Hjemløs utenfor kirken

En fortvilet prest i Chicago fortalte meg at kirken hans holdt på å stenge fordi menigheten ble ranet hver søndag. I følge partiske media ble en "kristen prest tvunget bort fra sin kirke (i en dansk ghetto) av muslimske kjeltringer" da våre brune ungdommer uttrykte, på nøyaktig samme måte, smerten og sinnet ved å føle seg avvist av hvit flukt. Da jeg holdt et forsoningsverksted for dem og for de få gjenværende hvite i gettoen, fant jeg ut at den eneste forskjellen mellom dem og deres amerikanske kolleger er hvor eksemplarisk deres oppførsel (fortsatt) er i Europa.

I noen amerikanske byer er det væpnede vakter eller politi for å beskytte gjester i hver etasje på hotellene. T-banetog i New York og Chicago har både uniformerte og sivilkledd politimenn – og fortsatt blir folk myrdet og voldtatt foran øynene til panikkrammede passasjerer. Turister vender tilbake til Europa med "amerikansk nakke" etter å kontinuerlig sende engstelige blikk tilbake over skuldrene. En nigeriansk student jeg møtte i Philadelphias ghetto var så panikkslagen over forholdene der at hun prøvde å bli sendt hjem, "i sikkerhet", før studiene var over. Uttalelsen hennes ville ikke ha overrasket meg hvis det ikke var for det faktum at hun nettopp hadde levd gjennom borgerkrigen i Biafra.

Innesperringen av underklassen er dehumaniserende for alle. I fem av boligene jeg bodde i, var det to ganger væpnede ran mens jeg var der. Samfunnet bruker milliarder på å kurere de syke i stedet for å utdanne oss om lidelsene vår rasisme påfører oss selv. Vi føler intuitivt at vi graver våre egne graver, men uten å kunne gjøre noe med det, gjør vi det om til en grøft. En produsent jeg bodde hos hadde tjent en formue på å lage militærutstyr, men vendte

1974 - NYC. Hjemløs utenfor kirken

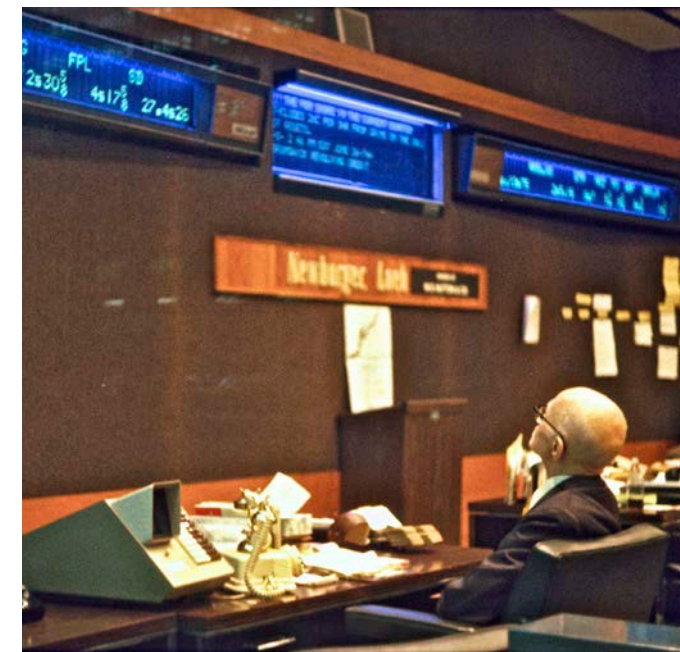
seg til å produsere alarmer og tåregasspistoler, kanskje fordi landet kastet bort så mange ressurser på å eksportere krig at "krigen mot fattigdom" hjemme måtte forlates. Jo mer vi kjemper for "frihet" uten gjensidig respekt, jo mer avskjærer vi oss fra den. Dermed bor mange nå bak befestninger med stålstang.

Sakte men jevnt lukker jernteppet seg for Amerika. Du går inn i en butikk og befinner deg inne i et stålbur. De velstående har råd til å investere milliarder i usynlige elektroniske festningsverk mellom seg selv og ghettoen. Jo mer elektroniske stråler erstatter tillit, jo mer lukker systemet seg selv. Mennesker, hvorav mange er opplært fra barndommen i bruk av våpen, er lammet av frykt. Mange bevæpner seg i hjel for å "forsvare seg mot negerne", som en forstadsfamilie fra Michigan fortalte meg. Jeg vet ikke hva som er mest sjokkerende: at våre sinnebarn føler seg så psykologisk marginaliserte at de kan drepe for en dollar eller at millioner av amerikanere er forberedt på å ta et menneskeliv bare for å forsvare en TV.

Selv lærere blir ofte overfalt foran elevene sine. Min venn Jerry, nevnt i Detroit-brevet på side 183, hadde lært å ikke blande seg når elevene hans satt og pusset våpnene sine i timene hans. Som foreleser kom jeg ofte for å støtte hans innsats for å være en frelsende engel for disse blødende gettobarna. Men da, etter år med forsøk, den eneste studenten han klarte å komme inn på Harvard ble drept i klassen av streifkuler fra en gjengkamp – rett før eksamen – ga Jerry opp. I 2005 flyktet han fra USA og kom til meg i København. Bare tre år senere brøt det imidlertid ut gjengkriger blant våre egne marginaliserte mennesker, og tvang danskene på samme flukt fra sine egne kreasjoner.

Jo flere biler, jo flere våpen, jo flere festninger, jo mer militær oppbygging ... jo mer beriker privat industri seg på denne systematiske undergravingen av samfunnet. Jo høyere barrierer Big Business bygger mellom mennesker, jo mer klarer den å drepe kjærligheten mellom mennesker – og jo høyere aksjekurser stiger på Wall Street.

I prosessen blir vi ufølsomme overfor for eksempel denne sultne kvinnen på gata utenfor børsen ...

1974 - NYC

1974 – Tigger i Wall Street

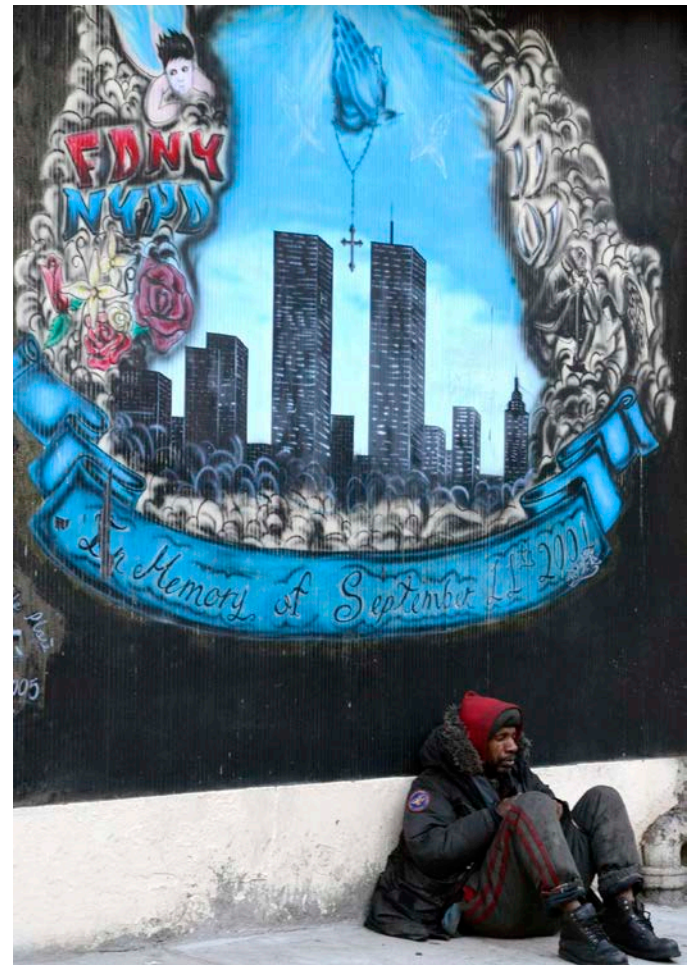
2006 - NYC

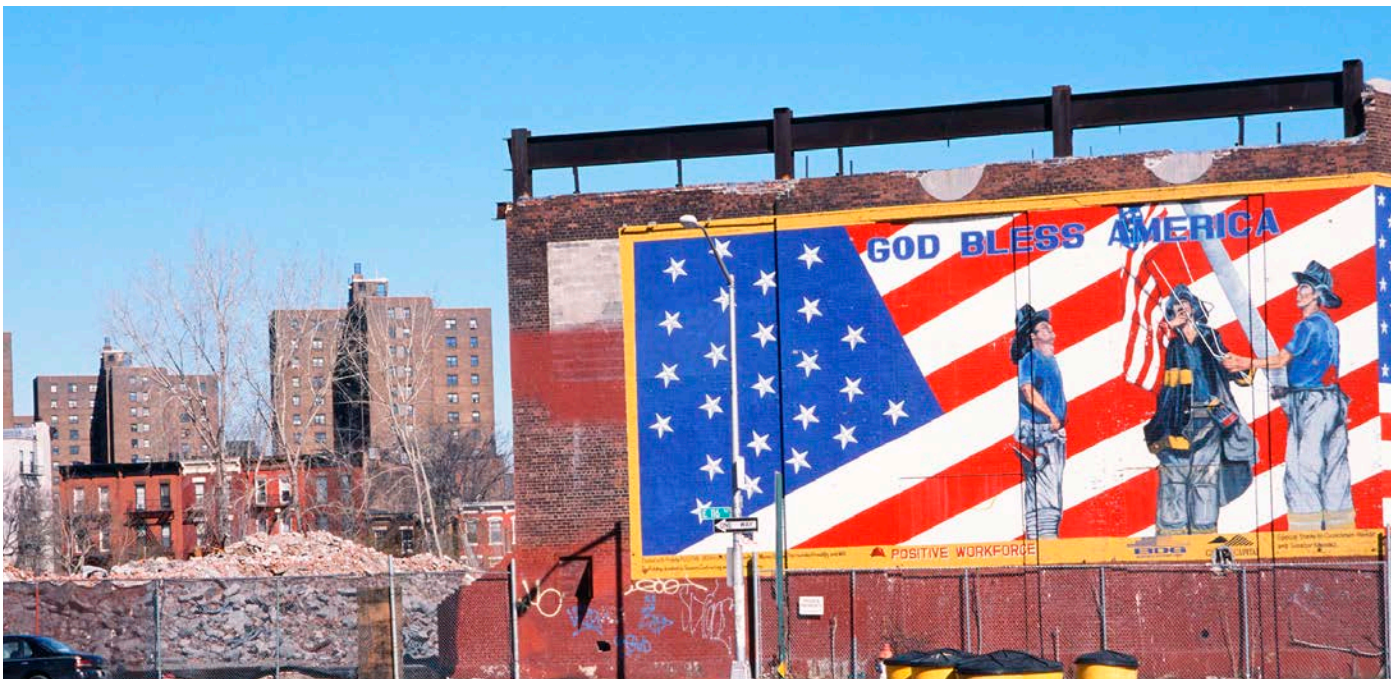
2007 - NYC

2003 - Portland, OR

2010 - NYC

2002 - NYC - 9/11 Memorial

1975 - San Diego, CA

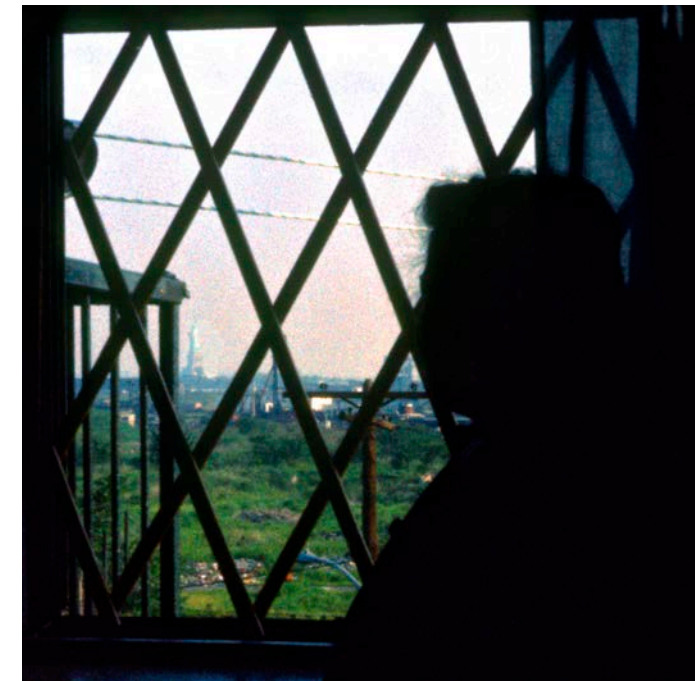
1972 - Miami Beach, FL - Republican convention

1974 - Jersey City, NJ

1974 - Jersey City, NJ

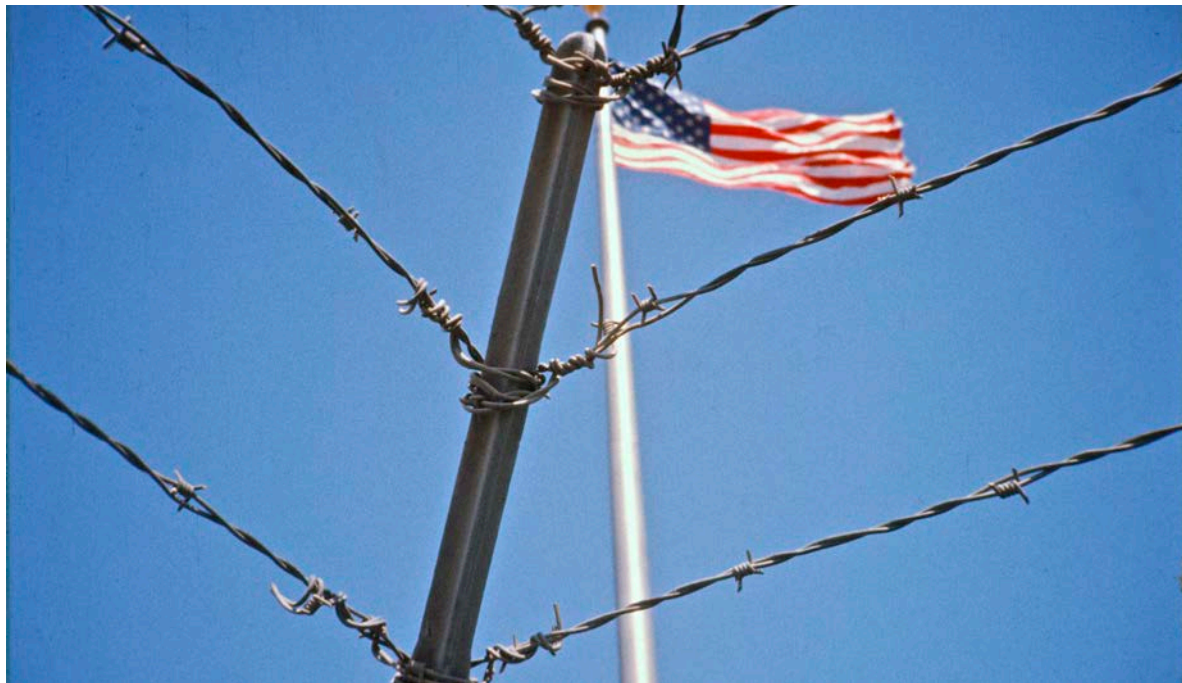
1973 - NYC

Når vi ikke klarer å styrke rettferdigheten, blir det nødvendig å rettferdiggjøre makt. Jo mer vi prøver å skyte ut en snarvei til frihet og sikkerhet, jo mer ligner våre handlinger i flukt og desperasjon de som er typiske for gettoen. Akkurat som innsatte i ghettoer leter etter raske flukter inn i fryktinngytende luksusbiler og vold, slipper vi gjennom bruk av enda mer fryktinngytende pansrede personellbærere og militær vold, som er rettet mot gettoen, i stedet for å endre holdningene vi går inn for at lage gettoer. Hvor frie er vi egentlig i Guds eget land når tusenvis av mennesker må se Frihetsgudinnen bak vinduer med stålrister? Hennes våkne blikk, som alltid er vendt bort fra selv de mest ondskapsfulle handlinger av rasisme, blir i økende grad erstattet av Big Brothers alltid tilstedeværende øye.

Av frykt og fremmedgjøring bryter vi kontinuerlig Grunnloven under påskudd av å bekjempe kriminalitet og terrorisme. Også i Danmark begrenser vi gjentatte ganger vår egen frihet med ny og hardere terrorlovgivning av frykt for dem vi har marginalisert. På én måte er Amerika farlig nær totalitarisme: landet myldrer av hemmelig politi. Ingen, absolutt ingen, bortsett fra de som, som meg, har haiket rundt i store og små amerikanske byer, har noen formening om hvor mange av disse sivilkleddede politimennene det egentlig finnes. De spurtet meg alltid. Selv i små søvnige byer i sør, kan jeg oppdage opptil tjue offiserer på en enkelt natt. Jo mer systemet lukker seg, jo mer forsvinner tilliten til handlingene og verdiene i samfunnet som helhet. Ved å erstatte fornuft kveler frykt vår bekymring og medfølelse for medmennesker.

Våre (svarte) kriminelle og (hvite) undertrykkende rømningshandlinger forgifter hele befolkningen, som gradvis blir korrumpert av volden den utøver mot den svarte ghettoen. En ghetto skapes og foreviges av krefter utenfra; den kan ikke demonteres fra innsiden. Paralysert av frykt og vold, begynner hele samfunnet vårt å anta karakteren av en ghetto. Befolkningen blir stadig mer klar over at den opererer i et lukket system – et system der vi har mistet til og med vår forestilte handlingsfrihet. Et system hvis langvarige innesperring av (våre) uønskede i enorme gettoer for lengst er blitt så institusjonalisert at det virker ganske naturlig for oss. I generasjoner har vår “systemiske rasisme” formet og forkrøplet oss i en slik grad at vi verken kan forestille oss alternativer, eller på kort sikt ville vi kunne leve med dem hvis vi kunne.

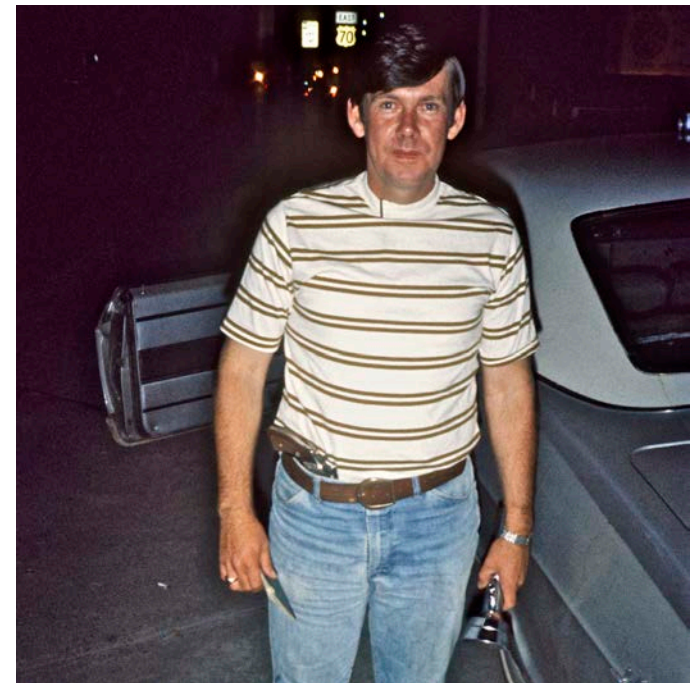
Og slik blir hele samfunnet et lukket system på samme måte som Sør var før 1865 og før 1954 – et system som, til tross for anstrengelser fra liberale og aktivister, ikke var i stand til å endre seg innenfra. Nordlig interferens i det sørlige lukkede systemet brøt ikke sirkelen; den fant bare et nytt høyere nivå av balanse, og økte medianinntekten for svarte i Sør fra 45 % til 55 % av hvite inntekter. Vi hvite har makt til å eliminere gettoene gjennom en holdningsendring, men så lenge vi passivt lar oss fange av det slavebindende mønsteret av velkoordinert undertrykkelse, ser jeg ingen mulighet for at dette kan skje. Vi forstår ikke underklassemonsteret vi kontinuerlig skaper, og derfor snur vi ryggen til det og ødelegger samfunnet vårt i prosessen.

1974 - Harlem, NY

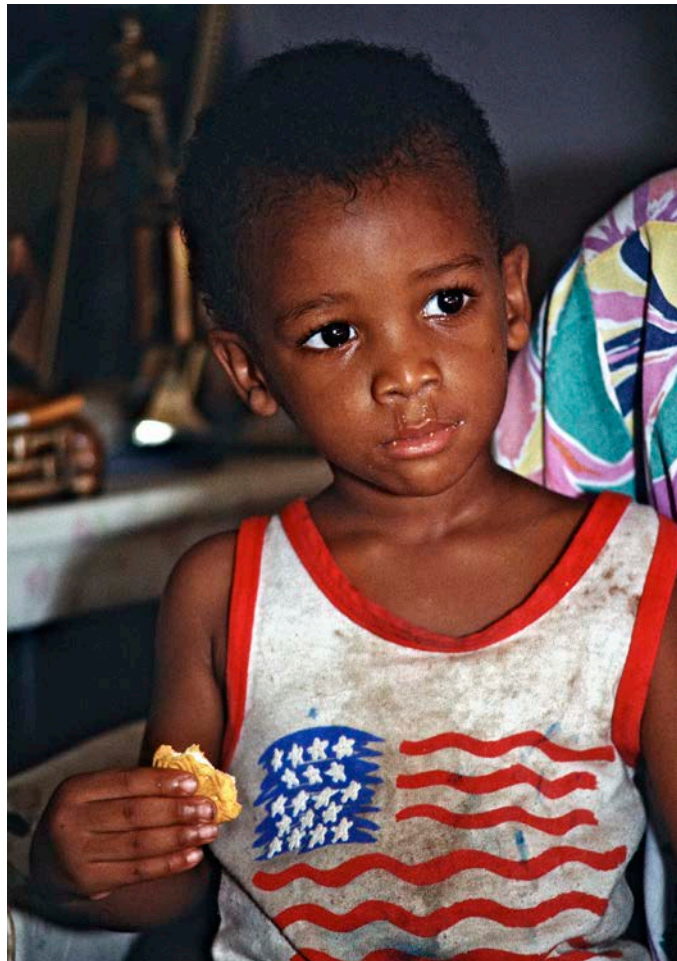
1973 - Baltimore

1974 - Richmond, VA. Civillkædt betjent tjekker mig

1986 - Amherst, MA

1975 - Philadelphia, MS

1972 - Jackson, MI

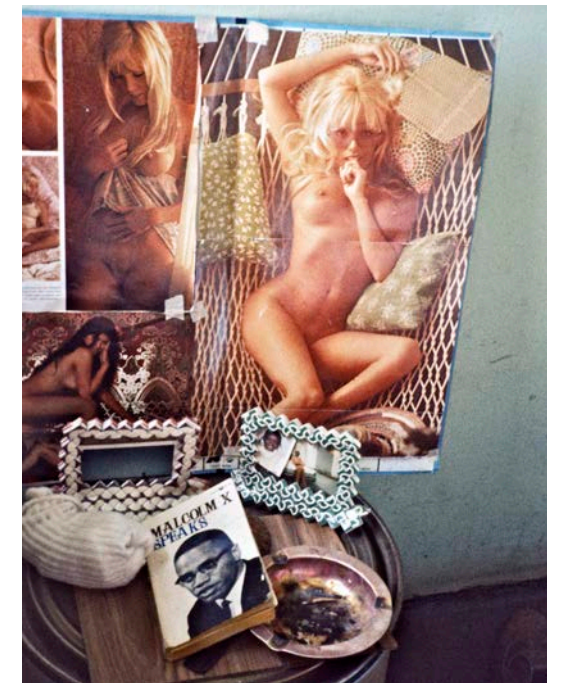
1975 - San Bruno Jail, CA

1975 - San Bruno Jail, CA

1973 - NYC

1975 - San Bruno Jail, CA

Min reise gjennom denne sosiale jungelen hadde automatisk ført meg inn i det ultimate lukkede systemet, fengselet, der jeg møtte tre underklasseranere som hadde angrepet meg da jeg kom til Amerika fem år tidligere. Mens samfunnet hadde lukket seg sakte rundt meg, som en skrustikke, hadde disse menneskene åpnet seg for meg og hadde, gjennom min egen ghettoisering, blitt en del av meg selv. Jeg forsto nå at de ikke hadde hatt noe reelt valg: friheten deres var endimensjonal. Deres valg da, om de skal gjøre meg til ofre eller ikke, er et tegn på det hvite valget: Skal vi slutte å undertrykke et uforløst folk for ikke å risikere å havne i et slags fengsel selv? Eller har vi mistet friheten til å velge, låst i et system der "livets design allerede er laget"?

Selv om vi bevilget milliarder av dollar til å gjenoppbygge slummen, for å skaffe bedre skoler og arbeidsplasser, ville de som er fengslet i gettoen se det som bare ett tilfelle av ydmykende smuler ovenfra. Det ville bare forverre selvbildet til de vi disponerte og halvhjertet prøver å gjenvinne – og de ville bite hendene som mater dem. Vår store liberale åpne hånd ville lide en rask konservativ tilbaketrekning.

Nei, vi kan ikke bare betale ned rasismen vår! Selv i de beste årene med liberal tokenisme, 1960-67, ble 348 milliarder dollar brukt på krig og 27 milliarder dollar på romutforskning, men bare 2 milliarder dollar på bistand til gettoer. Det er ingen overraskelse at underklassen brente ned gettoene i forakt!

En slik hjelpende hånd ovenfra fungerer utilsiktet akkurat som det amerikanske straffesystemet gjør.

Her brukes 95 % av pengene til å kvitte seg med det uønskede og brutalisere dem, mens kun 5 % brukes på paternalistisk "rehabilitering" av avfallsproduktet (som tok årevis å produsere). De fleste innsatte er så ødelagt av fengselssystemet at de aldri tilpasser seg livet på utsiden og havner tilbake i fengselet. Millioner av mennesker som trenger psykiatrisk behandling som følge av ghettos institusjonaliserte, kroniske og selvoppretholdende patologi blir i stedet sperret inne. Omtrent 25 % av fengselsinnsatte er mentalt tilbakestående på grunn av deres fattige bakgrunn og blyforgiftning. Nesten halvparten av de innsatte er svarte, selv om de utgjør bare 13 % av landet. Når i tillegg svarte i gjennomsnitt får dobbelt så lange dommer for samme lovbrudd (som rapportert av New York Times), begynner du å forstå hvorfor mange svarte ser på seg selv som politiske fanger.

Det kan virke som jeg fremstiller svarte som hjelpeløse ofre, men hvordan skal vi ellers se bøddelen i oss selv? Mens du leser denne boken, har din ubevisste rasisme forsøkt å nekte ansvar ved å insistere på at problemet tross alt sannsynligvis skyldes svartes medfødte underlegenhet. Men husk at svarte vestindiske immigranter, som ikke ble tvunget til å internalisere rasismen vår, har det like bra som hvite i Amerika. Så når innfødte svarte, dypt formet av vår rasisme, bare har halvparten av inntekten til hvite og utgjør mer enn halvparten av alle fengselsinnsatte, ja, mange av dem er hjelpeløse ofre for vår rasisme. Bildene av ødelagte og apatiske mennesker i denne boken er ikke bildene våre undertrykte, som strever med å opprettholde litt verdighet, liker å se av seg selv.

1974 - Baltimore

1975 - San Bruno Jail, CA

1972 - Miami Beach, FL

1971 - Oakland, CA. Styreleder Huey P. Newton

Senere BPP-formann Elaine Brown som synger den siste sangen i denne boken

Henry og Ilane på plakaten av Huey P. Newton

1975 - Seattle, WA

1973 - Baltimore. BPPs gratis morgenmadsprogram

1973 - Baltimore. BPPs gratis morgenmadsprogram

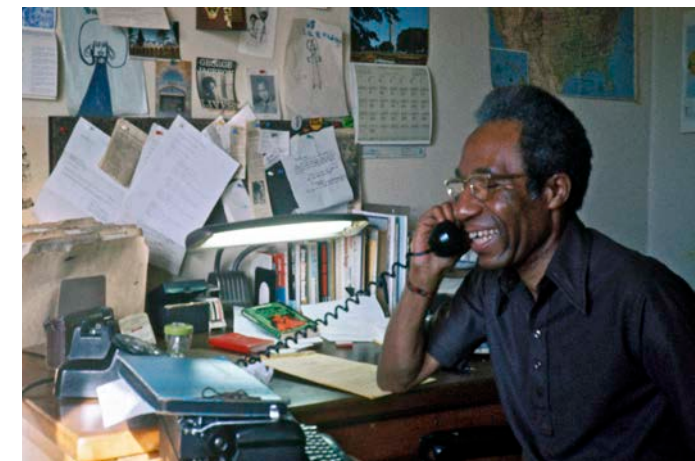
Men undertrykkelse produserer alltid flere ødelagte mennesker enn mønsterbrytere, og hvis vi ikke forstår de som er for svake til å motstå, hvordan vil vi noen gang innse hvor ødeleggende rasismen vår er?

Disse fangene gjorde motstand. Det som fikk dem til å velge vår ultimate straff var ikke faktisk nød eller sult, men ukontrollert sinn – en ond cocktail av hat og selvhat som fikk dem til å forakte alt. De er bare de synlige symptomene på vår undertrykkelse; deres sinne deles av alle svarte amerikanere. Deres sinne beseirer dem konstant, får dem til å snuble der andre lett lykkes. I stedet for å undersøke årsaken til deres raseri, klandrer vi dem for ikke å lykkes. Vi forstår ikke ghettonmonsteret vi har skapt. I stedet snur vi ryggen til det, ”massefenger” det – en dag vil det kanskje bli ”konsentrasjonsleirer” – og ødelegger vårt eget samfunn i prosessen.

Men uansett hvor formidabel undertrykkelsen virker, har det alltid vært en aktiv bevegelse for å motarbeide den, fra Nat Turner til Black Lives Matter. Jeg kunne ikke passivt se på all denne ødeleggelsen, så jeg ble med i bevegelsen til min generasjon, Black Panthers. De hadde allerede brukt kraften til politisk teater ved noen modige begivenheter, og utøvde rettighetene sine til andre endringsforslag til å bære våpen mens de protesterte mot de endeløse politidrap på svarte. Hvite ble så redde av svarte med våpen at guvernør Reagan, med støtte fra NRA (tro det eller ei), strammet inn våpenlovene i California. Og selv om Panthers ellers var ikke-voldelige, startet FBI en hemmelig COINTELPRO-operasjon for å knuse gruppen, og myrdet utallige Panthers, noen i søvne som Fred Hampton. Jeg ble spesielt imponert over programmet Gratis frokost for barn de satte opp i mange

ghettoer, og jeg haiket rundt for å støtte dem. I Baltimore bodde jeg vanligvis hos mine Panther-venner Henry og Ilane (sett her med babyen deres under plakaten til Huey Newton). Jeg hjalp dem å mate de lokale barna og så disse barna, kledd i filler, gå lange avstander om morgenen for å få et måltid. Jeg følte at dette var mer meningsfylt enn å bli med i kulten rundt den kvikksølvviske lederen Huey Newton (øverst til venstre), som jeg ofte hadde møtt i Oakland, sammen med andre ledere, som Elaine Brown, som synger “There is a Man” på slutten av showet mitt. Men da David Dubois ble sjefredaktør for avisen Panther, overbeviste han meg om at min egentlige rolle var som fotograf for avisen. Jeg var utrolig stolt over å jobbe for sønnen til den store WEBBois, sett her i BPP-hovedkvarteret i Oakland sammen med den kjente tegneserieskaperen Emory Douglass. Og derfor ble bildene i denne boken først publisert i The Black Panther.

Det er et trist etterord til denne historien: Da jeg skulle anmelde filmen The Butler på dansk TV i 2013, brøt jeg sammen i tårer under delen der Black Panthers for første gang ble fremstilt positivt – som en naturlig scene i den svarte motstanden. Jeg skjønnte hvordan jeg selv hadde undertrykt mitt Panther-engasjement, som var en del av min originale danske bok. Da jeg startet opp showet mitt i Reagans America i 1984, slettet jeg alle spor av det, redd jeg skulle bli anklaget for å være en terrorist. Amerika og jeg hadde forandret seg siden jeg møtte Reagan i 1972, da jeg frekt hadde anklaget ham for å undertrykke svarte. Jeg hadde rett. Han var den første kandidaten som brukte ”kodet” rasisme og hundeplystring (”jungel”=ghetto, ”monkies”=afrikanere) for å vinne presidentskapet siden Civil Rights Movement.

1974 - David Dubois i BPPs hovedkvarter i Oakland

1974 - Emory Douglass i BPPs hovedkvarter i Oakland

1971 - Washington, DC

Jeg ble med svarte i utallige demonstrasjoner, fra Black Panther-sponsede arrangementer til Black Lives Matter-protestene, men så aldri så mange svarte involvert som da de stilte opp mot Reagans tveeggete rasisme: Han brukte den fargekodete sørstatsstrategien mot svarte hjemme og støttet det sørafrikanske apartheidregimet. Han undertrykte til og med kvinner da han tok til orde for diktator Zia for å innføre sharia-lover i Pakistan. Jeg skjønnte at svarte alltid hadde prøvd å appellere til undertrykkernes samvittighet, men i løpet av Reagan-årene følte undertrykkerne at undertrykkerne var en stor felles konspirasjon av hvite, jøder, muslimer og immigranter (til og med svarte innvandrere, i det minste på universiteter) mot våre korsfestede ofre. Derfor delte jeg den svarte frustrasjonen over å demonstrere mot mennesker som, som Reagan, i utgangspunktet var gode til sinns (som hans gravskrift sier).

1987 - Ann Arbor, MI

1971 - Washington, DC

1972 - Ronald Reagan, Miami Beach, FL

1991 - Philadelphia, PA

Jeg fotografierer en Black Lives Matter-demo i 2016

2013 - Ved minnegraven hans fant jeg endelig noe Reagan og jeg kunne bli enige om - og forsonet meg med ham.

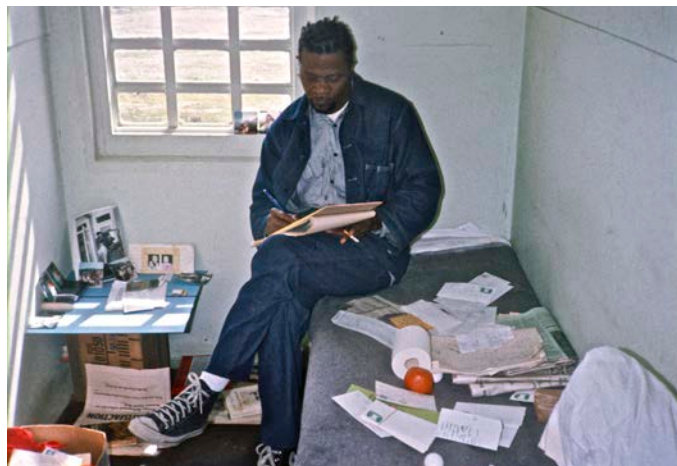
1975 - Popeye i San Bruno fengsel, CA

1975 - Popeye i San Bruno Jail, CA

1975 - Popeye i besøksrommet

1975 - Popeye skriver for Prisoners Union Paper

1975 - San Francisco

Men la oss ikke glemme at de som kan tilpasse seg dette gulag-systemet kan oppleve samfunnet vårt, med sine sperrede vinduer og øde fryktfylte gater, som det frieste i verden. En bok som denne vil bli møtt med åpne armer fordi systemet er så massivt i sin undertrykkelse at all kritikk går tapt på det, og det blir underholdning eller religiøs flukt.

Først når systemet møter organisert motstand kommer det hardt ned på deg, slik jeg så med min beste venn i California, Popeye Jackson.

Da jeg møtte Popeye, hadde jeg nådd slutten av reisen. Som vagabond elsket jeg friheten til å miste meg selv i den enkelte person og trodde naivt at jeg kunne holde meg fri for rasisme. Men nå begynte jeg å føle at min vagabonding hadde vært en privilegert hvit flytur – som så mange andre. Det konseptuelle rammeverket jeg bruker her hadde blitt et nødvendig håp og et middel til å overleve i en verden av undertrykkelse, men jeg innså nå at det fantes andre sannheter og mer åndelige måter å oppfatte menneskelivet på. Jeg følte at jeg utnyttet lidelsen med kameraet mitt, og da jeg kjente min egen voksende rasisme, begynte det å gjøre meg syk. Det er ikke hyggelig å oppdage at du har blitt det du kjemper mot, men rasisme er ikke en frivillig sak i et rasistisk samfunn, og jeg visste at jeg var mer enn bare en rasist. Så i stedet for å skamme meg, fikk rasismen min meg til å føle meg som en del av Amerika, og jeg måtte ta ansvar for det ved å bli en aktiv antirasist og bidra til å forandre landet jeg hadde blitt glad i. Jo mer jeg elsket Amerika, jo vanskeligere var det bare å stille observere dets selvødeleggelse. Mens jeg hadde tatt bilder, hadde dusinvis

av vennene mine gått i fengsel – venner som hadde protestert mot systemet, mange uten å tenke på det – mens jeg hadde tenkt og knipset med kameraet uten å handle.

Så jeg la bort kameraet og begynte å jobbe med Popeye. Han beviste for meg at offeret, langt fra å være hjelpeløs, er i stand til å gjøre motstand. Han var stolt av sin bakgrunn i den nedre ghettoen og kledde seg alltid som en hustler. Han var personifiseringen av underklassen, med all dens åpenhet, vold, sexisme, vakre kultur, raushet – alt det vi i Europa anser som stereotyp amerikanske. Popeye hadde selv vært på en lang reise. Han var bare 10 år gammel da han først gikk i fengsel og tilbrakte totalt 19 år i fengsel. Under hans lange innesperring modnet hans politiske bevissthet, og han følte at han gjennom marxismen

kunne frigjøre seg fra det intensiverte selvhat fengslingen vanligvis fremkaller. Han ville ikke at marxismen bare skulle være en individuell psykologisk flukt eller et rent analytisk system, som det er for så mange europeiske studenter, så begynte han å organisere de andre innsatte i United Prisoners Union (UPU), og ble senere presidenten. Han mente det var mulig å unnsnippe ghettoen bare ved å kollektivt endre hele systemet. Han ble raskt en kjent skikkelse og ble for eksempel valgt som formidler mellom Hearst-familien og Symbionese Liberation Army, terrorgruppen som kidnappet Patricia Hearst.

Popeyes innflytelse på fengselsinnsatte økte, og jeg ble fortalt at politiet hadde forsøkt å få ham tilbake i fengselet ved å plante dop i bilen hans (noen ganger hadde de også

truet ham med døden). Ved å jobbe sammen i UPU ble vi mer og tettere knyttet til hverandre. Da han la merke til de store hullene i skoene mine, ga han meg et par støvler uten et ord. Selv om jeg hadde sluttet å ta bilder, overtalte han meg til å ta disse bildene for fengselsavisen. Jeg lovet å aldri fortelle hvordan jeg smuglet kameraet inn, men siden sheriff Hongisto, en skaphomofil, nå er død, kan jeg gjerne avsløre at det var Hongisto som “fengslet” meg av takknemlighet for arbeidet mitt i homobevegelsen. Popeye prøvde hele tiden å organisere de innsatte under umenneskelige forhold som kvelte alt privatliv på et sted hvor systemet brukte nesten alle midler for å bryte ned mennesker. Nettopp fordi jeg selv ble totalt handlingslammet i disse omgivelsene, å se hvordan Popeye fikk de andre innsatte til å lese politisk litteratur, selv om det var umulig å forestille seg hvordan noen kunne lese midt i den illevarslende støyen og alltid tilstedeværende frykten, gjorde et uutslettelig inntrykk på meg. Mange innsatte fortalte meg at Popeye hadde hatt en lignende effekt på dem – han var ikke en ”falsk intellektuell revolusjonær”; han var en av deres egne.

Selv om han var en ekstremt lovende arrangør, var Popeye naturligvis ikke uten alvorlige menneskelige svikt som forstyrrer mange av de frivillige i gruppen vår, spesielt kvinnene. De hadde lært en lekse fra den naive venstresiden på 60-tallet, som romantisk hadde omfavnet en rekke voldtektsmenn som ”revolusjonens avantgarde”. Noen av dem forlot gruppen vår på grunn av Popeyes sexisme. Jeg kolliderte intenst med dem fordi jeg følte deres synspunkter bare var en annen form for rasisme – en oppdatert radikal måte å si: Jeg liker ikke underklassen.

”Hvis du tror en mann kan komme ut av 300 år med slaveri og 19 års fengsel som en engel, er du idioter. Til og med Martin Luther King var sexistisk, sier Coretta King i dag. Den gang sa jeg: ”Hvis du mener en mann bør nektes en mektig lederrolle inntil han lever opp til hvite liberale normer på alle måter, så er du en like farlig fiende av bekræftende handling som den verste sørlige rasisten. Hvis du snur ryggen til Popeye nå, så er det ikke deres rasisme som tvinger ham tilbake til en ghetto, men din.” Etter å ha havnet i den sexistiske fellen (side 274), var jeg en stor forsvarer av Popeye. Men jeg forrådte ham samtidig: Akkurat som hvite ikke legger nok press på hverandres rasisme, prøvde ikke jeg og de andre mennene i gruppen å endre Popeyes sexisme, om ikke annet for å la ham være en mer vellykket arrangør.

1975 - San Bruno Jail, CA

1975 - Popeye på vår "back in the world"-fest

1975 - Lokale TV-nyheter

Utenfor fengselet ble det startet en effektiv kampanje for å få Popeye løslatt, og omsider ble han løslatt. Vi holdt en stor "back in the world"-fest for ham. Popeye hadde ofte advart meg om FBI-infiltratorer som utga seg som medlemmer av UPU. Etter å ha alltid stolt på alle jeg møtte i min vagabonding, tok jeg advarslene hans som vanlig ghettoparanoia. Jeg hadde problemer med å forestille meg at noen jeg kjente var hemmelig politi, så jeg ble slått helt ut da jeg opplevde terroren systemet brukte mot Popeyes fagforening: En av vennene mine – faktisk den jeg hadde mest tro på – var en FBI-informant .

Hennes navn var Sara Jane Moore. Hun var litt eldre enn de andre, og vi syntes hun var en hyggelig, sympatisk, men litt forvirret, husmor fra forstedene. Det sjokkerte oss da hun innrømmet overfor avisene at hun var spion for FBI, men at hun nå hadde samvittighetskvaler – under arbeidet vårt hadde hun blitt omvendt til Popeyes synspunkter. To måneder senere endret hun nesten verdenshistorien da hun forsøkte å skyte president Ford på Union Square. Hun opplevde en så forferdelig pine over det hun hadde skapt med FBI-arbeidet sitt at hun ønsket å ta hevn på FBI ved å myrde lederen av systemet, som hun sa.

Billy, en nabo i bygningen der jeg bodde med transvestitter, slo pistolen ut av hånden til Sara Jane og reddet presidentens liv. Dette fikk ham invitert til Det hvite hus. Men Billy datet lederen av den homofile bevegelsen, Harvey Milks kjæreste, Joe, og Det hvite hus trakk tilbake invitasjonen da Milk fikk ham til åpent å tilstå at han var homofil. (Etter 32 år i fengsel ble Sara Jane løslatt i 2007, og jeg ble kontaktet av film- og TV-selskaper som ønsket å bruke bildene mine av henne).

Hva hadde skjedd mellom disse to episodene som kunne sette henne så ut av balanse? Lørdag kveld, et par dager etter festen vår, skulle Popeye komme bort for å velge fengselsbildene til avisen vår. Han ringte imidlertid opp

og sa at han ikke hadde tid; han hadde et møte å gå til. Jeg sa at jeg skulle komme til møtet senere og kjøre hjem med ham. Bare to timer før jeg skulle reise, fikk jeg en telefon fra Annie, som gråt av redsel og ba meg om ikke å gå hjem med Popeye. Hvis jeg ikke hadde mottatt den samtalen, ville jeg ikke ha sett på nyhetene neste kveld:

"Dette er søndagsutgaven av Eyewitness News klokken elleve. San Francisco-politiet fortsetter etterforskningen av drapet på henrettelsesstil av fengselsreformatør Popeye Jackson, som var leder for United Prisoners Union. Jackson satt i en bil sammen med Sally Voye , en skolelærer fra Vallejo, da skytingen fant sted klokken 02.45 søndag morgen. Politiet sier at de døde umiddelbart.

– Nå, som mange av dere, elsker jeg hunder. Jeg er bekymret for dem. Det er derfor jeg mater hundene mine Alpo. Fordi kjøtt er en hunds naturlige mat. Det er det de elsker mest. Og Alpos kjøttmiddag har biffprodukter som er veldig bra for dem. Ikke en flekk frokostblanding. Ikke bedre hundemat i verden.

(Politiet): Rapporter tyder på at morderen først avfyrte et skudd som knuste en rute på bilen. Den første kulen traff Miss Voye og deretter Jackson. Våpenmannen var ikke der for å rane folket. Lommebøker var intakte.

Dette høres ut som en henrettelsesstil drap ...

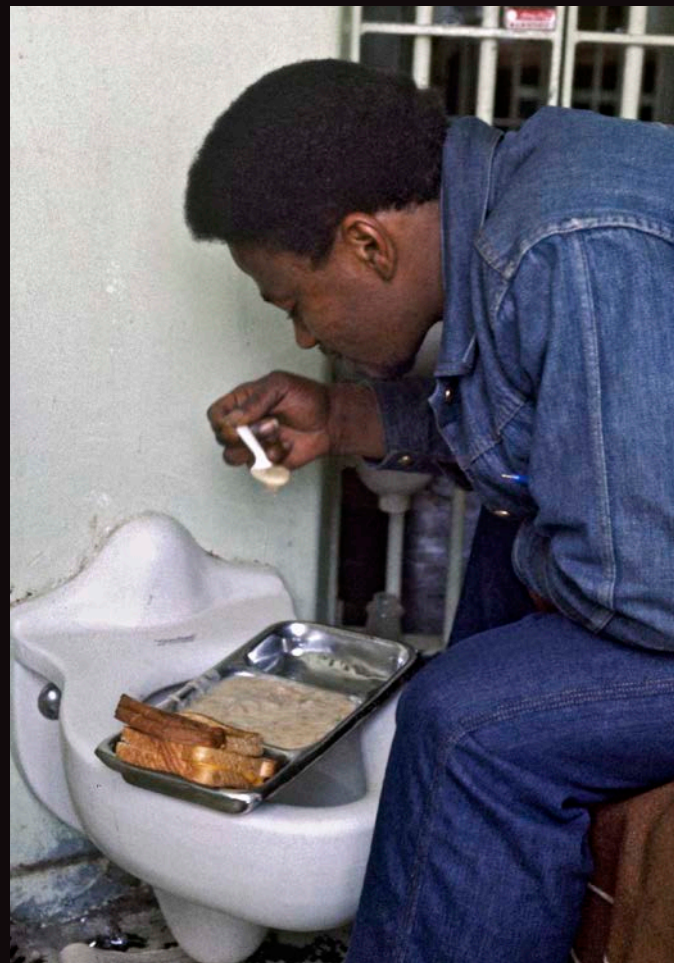
– Du kan kalle det det. Vi jobber med det som en mulig teori. Vi må utelukke ran.

– Politiet sier en rekke personer gikk til vinduene deres da de hørte skuddene. Politiet vil begynne å avhøre dem i morgen for å finne drapsmannen.

– Slik starter det. Du ser noen ta den første munnen, og du må bare smake på deg selv. I denne verden er det bare én stekt kylling som alltid smaker så godt, og du må si "HEI ! Det er en Kentucky Fried Chicken-dag!"

1975 - San Bruno Jail, CA 1975 - San Bruno Jail, CA

1975 - San Bruno Jail, CA

Selv om det var min beste venn jeg så ligge i en blodpøl på TV bare noen timer etter at jeg selv hadde planlagt å kjøre hjem med ham den katastrofale natten, klarte jeg ikke å gråte de første fire dagene – det hele virket så uvirkelig for meg, presentert, som det var, i denne merkelige amerikanske blandingen av dogfood og friterte kyllingreklamer. Systemet, med media til rådighet, kan komme unna med omtrent alt siden det er i stand til å få oss til å glemme i neste øyeblikk det vi så i det forrige.

Det som hadde skjedd gikk ikke opp for meg før begravelsen, og jeg brøt totalt sammen i gråt. Jeg hadde også innsett at Sally, som hadde jobbet med fanger og ghettounger selv om hun bodde i sikkerheten til en forstad, som til og med hadde prøvd å jobbe med Popeyes sexisme, og som jeg likte, denne fantastiske kvinnen hadde også blitt myrdet - rett og slett fordi hun ville ha vært vitne til attentatet. Skjebnen min ville ikke vært annerledes hvis jeg hadde vært sammen med dem den kvelden.

Her er Sally med Popeye noen dager før drapet deres. Attentatmannen har aldri blitt etablert. Men siden Sara Jane Moore, dømt til livsvarig fengsel, ga Playboy en opprivende beretning om hennes undercoverarbeid for FBI, inkludert hvordan FBI truet livet hennes da de innså at hun ble vunnet av Popeyes ideer, er det få av oss som er i tvil. Popeye hadde ofte advart meg om tidligere straffedømte som kan ha inngått avtaler med politiet for tidlig løslatelse. Selv var han aldri redd for å dø til tross for at politiet, som San Francisco Chronicle senere avslørte, hadde truet med å drepe ham. I sin siste artikkel, som han skrev mens jeg var sammen med ham i fengsel, sa han: "Vi burde ikke frykte døden. Vi er den dømte klassen og bare gjennom revolusjon kan vi vinne vår frihet og friheten til alle undertrykte mennesker i verden."

I begravelsen, hvor jeg var den eneste fotografen som var invitert av familien hans, kysset mange av fagforeningsarbeidere og fengselsvenner – indianere, svarte, chicanoer og hvite – ham farvel. Mange andre ville ikke være i stand til å komme "tilbake i verden" og se graven hans før en generasjon senere. Moren hans, som hadde brakt ham kake i fengsel hver eneste uke i 19 år, led et totalt sammenbrudd foran kisten.

1975 - San Francisco Examiner

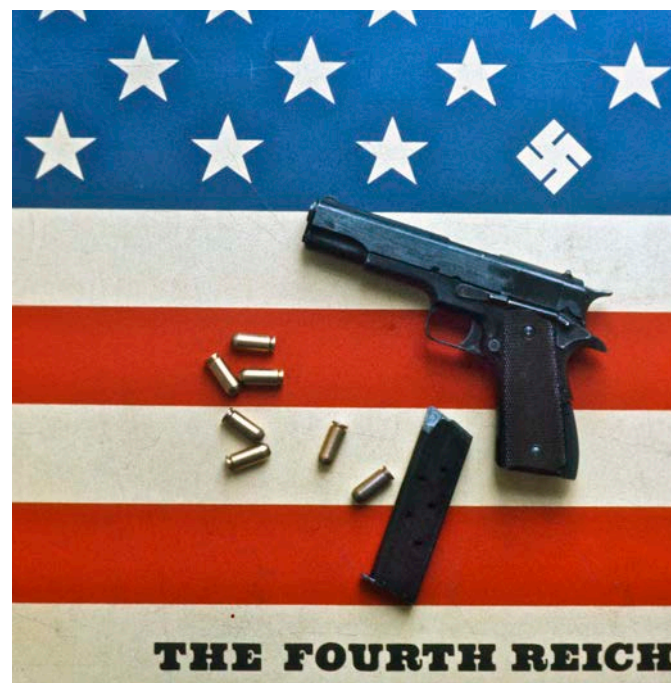
1975 - S-F Chronicle

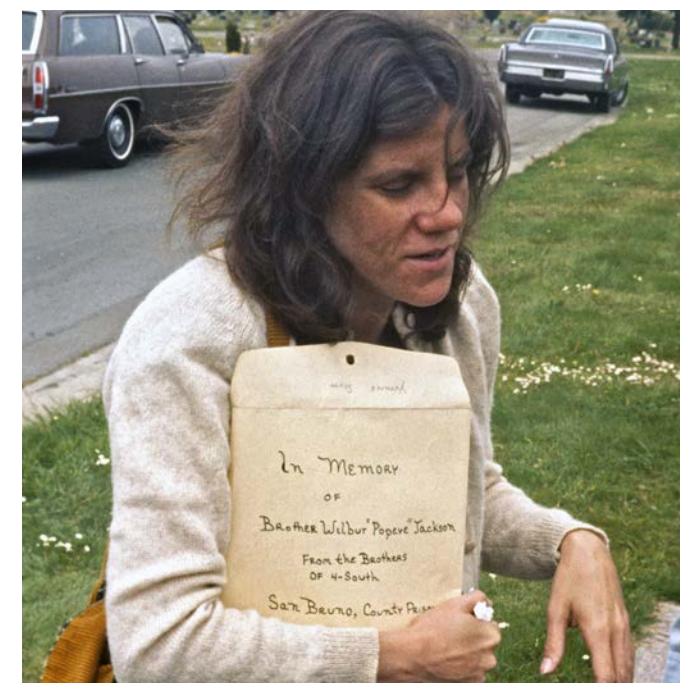
1975 - Popeye og Sally Voyer på fest

1975 - Popeye at party

1975 - UPU-medlem "Sleepy" i begravelsen

1975 - Popeyes gravide kone Pat Singer i begravelsen

1975 - gjester på 5000\$ en tallerkeninnsamlingsmiddag for president Ford

*There is a man
who stands in all our way.
And his greedy hands
reach out across the world.
But if we slay this man
we will have peace in this land
and this glorious struggle
will be done.*

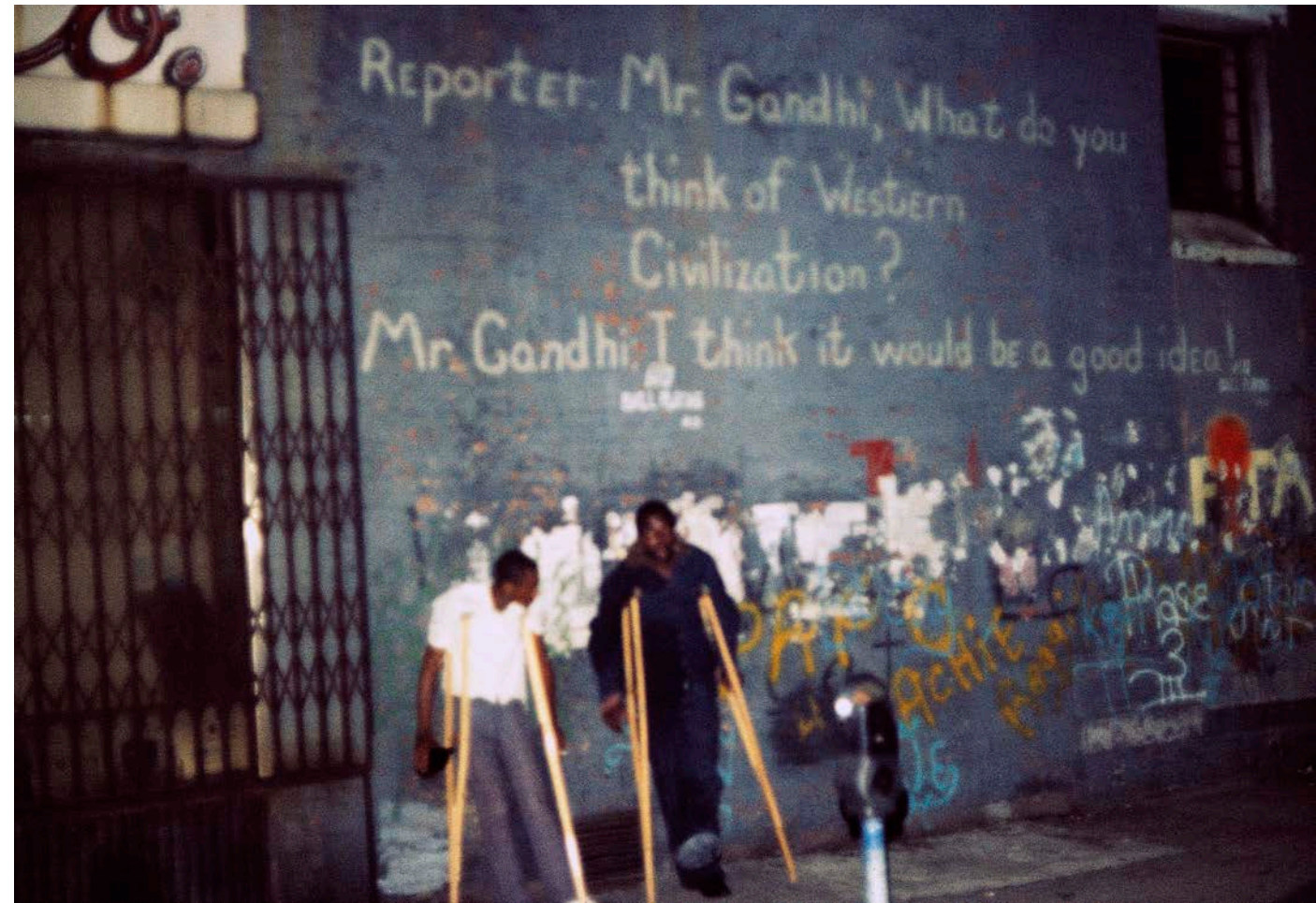
*And what we want is just to have
what we need
and to live in peace with dignity.
But these few old men,
no they won't break or bend
so it's only through their death
that we'll be free.*

1975 - Eksdomfang tar farvel

*And if we dare to fight
for what, for what we want
sparing none
who are standing in our way:
The fight is hard
and long
but we can't, we can't go wrong,
for our liberation will be won.*

*And we can meet again
if we do not die
for that is the price
that might be paid,
But if we pass this way
we shall meet some day,
we shall meet again
if we do not die...*

1971 - To veteraner ved Gandhi-minnesmerket, Lower Eastside, NY

Men hvor lenge ... hvor lenge ...?

Popeye var den siste vennen jeg ønsket å si farvel til på denne måten. Med drapene på Sally og Popeye hadde alle mine følelser og sanser blitt drept. Jeg orket ikke lenger og flyktet fra landet. Jeg hadde mistet 12 av mine beste venner til denne meningsløse amerikanske volden, og mange andre hadde forsvunnet i fengsel på livstid.

Denne mannen ble myrdet i New York i nærheten av der jeg bodde, rett overfor et veggmaleri i ghetto (bak likkledet), som han kanskje aldri la merke til, kanskje ikke var i stand til å lese. Sent en kveld, ved den samme veggen, finner vi to forkrøplede veteraner som har vært ute og forsvart "vestlig sivilisasjon" og nå må tigge i gatene.

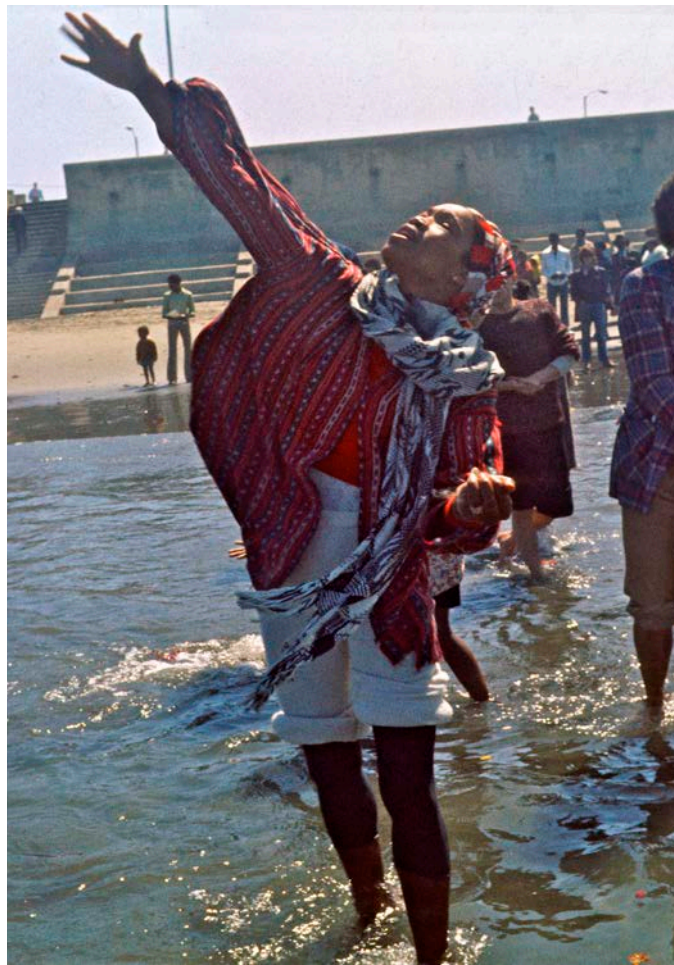
1971 - død kropp overfor Gandhi-minnesmerket

1975 - San Francisco. Linda Jones kaster aske i havet

Jeg elsket det amerikanske folket mer enn noen annen jeg noen gang hadde kjent. Jeg ønsket til slutt å bli en del av Amerika og hadde ikke ment å forlate landet.

Den menneskelige varmen jeg hadde møtt overalt – den samme varmen som andre innvandrere hadde blitt tatt imot med åpne armer – var en frisk bris i livet mitt etter den løsrivelse og tilbakeholdenhet jeg hadde kjent i Europa. Men amerikanernes varme og åpenhet sto i skarp kontrast til det grusomme og umenneskelige ghettosystemet som hadde vokst ut av deres egen intense smerte. Jeg hadde vært på de høyeste toppene, og jeg hadde vært i de dypeste skyggefulle dybder med en fot i Amerikas grav. Overalt gjorde det meg vondt å se den økende fossiliseringen og befestningen denne varmen og åpenheten er underlagt – en varme som jeg fortsatt kunne ha nytte av som utlending, men som for lenge siden hadde forsteinet seg til frykt, hat og bitterhet mot andre amerikanere. Amerikanere lever i større isolasjon og fremmedgjøring fra hverandre enn noen andre mennesker jeg kjenner til. Og volden mot undertrykte folk overalt fortsetter.

1975 - San Francisco. Rhodessa Jones kaster aske

Mellom vår ghettoisering av verdens fattigste, mest utsatte mennesker og vår klimarasisme – kombinert med urettferdig handelspolitikk – dreper vi flere mennesker hvert år enn andre verdenskrig og vil drive millioner til våre kyster som flyktninger. Er vi klare til å dekke opp enda en kropp? Og hvor mange er vi beredt til å kvitte oss med fordi vi frykter en dypere personlig endring som vil gagne verden som helhet?

Scenen er i endring. De koloniserte folkene, ryggen mot veggen, må nå tjene som kolonisatorer og undertrykkere. De er sendt ut over havet som deres forfedre har krysset for å komme hit. Vår umenneskelighet har kommet for fullt. Vi har endelig klart å skape dem i vår sivilisasjons eget blodige bilde. Nok et barn har blitt drept i gettovold (fem år gammelt). Ringen lukkes. Nok en gang må en svart mor kaste barnet sitt i havet, slik hun gjorde fra et av slaveskipene for 400 år siden ... hele systemets levetid ... Havet skal føre henne tilbake til strendene hennes forfedre kom fra når vi trengte dem. Hvor mye mer lidelse skal vi være vitne til – eller forårsake? Vi vet ikke. Vi kaster vår usikkerhet i havet med asken til våre ofre ...

*Ship Ahoy! Ship Ahoy!...
Can't you feel the motion of the ocean?
Can't you feel the cold wind blowing by?
We're just... we're just...
riding on the waves...
riding on the waves...*

1975 - San Francisco

Et personlig etterord

(her er en mulighet, men skrives senere etter samråd med et forlag)

THE END?

Etter å ha blitt undertrykt gjennom denne boken kan du nå føle:

Skyldig, paranoid, frustrert, utslitt, opprørt, nummen, anspent, sint, forbanna , fortiet, stum, forvirret, uverdig, forsiktig, underlegen, maktesløs, redd, saktmodig, passiv

.....

Ytterligere undertrykkelse kunne også ha gjort deg ... beskyttende, uoppmerksom, fiendtlig, avslått, skarpsindig, spille spill, svikefull, plottende, manipulerende, gjengjeldende, overlegen, observant (av undertrykkeren), listig, destruktiv, løserevet, cagy .. .. og til slutt, kanskje VOLDELIG!

Disse følelsene er som de som erfares av ghettoiserte svarte som lever under undertrykkende mønstre i USA og Sør-Afrika, av immigranter i Europa, palestinere under Israel og i varierende grad av mange andre undertrykte folk. Det vonde som følger med disse følelsene tvinger folk til lammelse, håpløst og selvopplukende sinne. Den irrasjonelle og maktesløse oppførselen som resulterer i sin tur gir næring til hvit rasisme. Å være klar over hvordan denne onde sirkelen fungerer gir oss kraften til å jobbe sammen for å frigjøre oss fra disse undertrykkende mønstrene ...

... for kjærligheten til menneskeheten og vårt eget jeg! Men vi bør ikke glemme en viktig ting. Etter å ha blitt “undertrykt” selv gjennom denne boken, risikerer vi nå å havne i den andre enden av undertrykkelsesmønsteret: Uten et passende eller konstruktivt utløp for vår smerte, kan vi ende opp med å bruke vår nye kunnskap til å bli enda mer sofistiserte rasister enn før.

Smerten, medfølelsen, sinnet, skyldfølelsen eller tristheten du kan føle nå demonstrerer den menneskelige omsorgen i hver enkelt av oss og vår dype lengsel etter å se ting rettes opp. Mange vil føle behov for å gråte eller le eller la noen nær deg få vite hva du føler. Å dele våre følelser og dype bekymringer om rasisme er et meningsfullt første skritt mot å bryte ut av frykten og hemningen som holder oss fast i sårende mønstre.

Jeg vil overlate til andre å presentere levedyktige statlige løsninger på hvordan vi skal takle vår knusende institusjonelle rasisme – summen av all vår individuelle rasisme. Jeg var vitne til og hadde personlig nytte av den

progressive regjeringspolitikken som Gunnar Myrdals ”An American Dilemma” en gang inspirerte. I årevis etter Civil Rights-bevegelsen forsøkte regjeringen å endre den undertrykkende hvite tenkningen siden - som Myrdal riktig påpekte - bare en minskning av hvite fordommer ville føre til mobilitet oppover for de undertrykte. Samtidig ble jeg deprimeret da jeg så hvordan den europeiske tendensen i skarp kontrast insisterer på at minoritetene først må endre seg for å bli akseptabelt for den hvite majoriteten – et syn jeg frykter siden har tatt over i Amerika og pløyet veien for Trumps splittende og destruktive innflytelse.

En mottaker av de progressive regjeringsprogrammene var min mentor, Dr. Charles King, som regjeringen ansatte på sine ”White people must change”-seminarer for ansatte i militæret, CIA, FBI og mange andre statlige institusjoner og store selskaper som IBM, Federal Express etc. Tanken var at det kun var gjennom en avprogrammering av deres splittende rasisme kunne deres kombinerte enhetlige makt “gjøre Amerika sterkt igjen”. Etter å ha sett showet mitt inviterte Charles King meg til å delta på seminarene hans som en nøytral observatør, “Jeg vil ikke behandle deg som de andre”, sa han på forhånd og plasserte meg ved sin side uten å fortelle meg noe om hva som skulle skje. Så begynte han å misbruke, dele, skjelle ut, anklage, undertrykke, lihvva skjer med svarte. Som hvit følte jeg at han gikk for langt og syntes synd på disse høyt utdannede og rettferdige deltakerne som hadde avtalt med arbeidsgiveren sin om ikke å unnsnippe programmet hans - selv om vi alle til tider følte oss fristet til å gjøre det. Med sin formidable innsikt i svart-hvitt-psykologi så jeg ham gradvis bryte ned disse mektige lederne, så de endte opp med å oppføre seg og svare nesten ”som barn”. Han visste nøyaktig hva han gjorde. Han startet den første dagen med bare å spørre navnene deres – ikke noe mer – og så skrev han noe på et lite papir med navnene deres på og la det i en boks. Etter to dager med undertrykkelse ba han hver av dem komme opp og lese høyt spådommene han hadde skrevet om hvordan hver av dem ville reagere på hans undertrykkende oppførsel, hvordan noen av dem ville trekke seg tilbake i et skall, hvordan andre, ”de militante”, ville slå tilbake til å begynne med, og alle de andre rømningsrollene mennesker under undertrykkelse vanligvis havner i. Til slutt ba han dem alle hver for seg om å skrive ned følelsene de nå hadde, og jeg ble overrasket over hvor like de alle var - også mine (om enn fordi jeg ikke hadde vært forberedt på hans undertrykkelse). Så avsluttet han med å si at ”det er akkurat de samme følelsene

1986 - Med Dr. Charles King etter en av hans workshops

vi svarte går rundt med hver dag på grunn av hvit rasisme. B .Men nå skal jeg slutte å undertrykke deg, det lover jeg. Gjør .. Stoler du på meg? I vår knusthet etter mange slike kortvarige øyeblikk med å se lys i enden av tunnelen, stolte selvfølgelig ingen av oss på at vår store undertrykker noen gang ville ha sjansen, selv om han ”trakk kniven fra 4 til bare 2 tommer inn i ryggen vår. .” Men han endret seg til slutt og avsluttet de to hektiske dagene med å arrangere en ekte frigjøringsfest etterpå med massevis av “Black and White Scotch blended whisky” hvor jeg aldri har sett en slik takknemlighet strømme ut mot et menneske. Alle følte at han hadde løftet dem inn i en ny og friere tenkning. jeg selv hadde følt meg elendig ensom under hele den følelsesmessige rettssaken siden de andre nå innrømmet at de hadde følt at jeg var en spion eller alliert av Charles King, selv om jeg på så mange måter ble sjokkert over å oppleve hvordan mine indre følelsesmessige reaksjoner hadde vært lik deres - både de av de hvite og de svarte deltakerne. Som outsider var jeg derfor utrolig stolt da han til slutt introduserte meg som ”den eneste moderne John Brown”. Så i årene etter tok jeg ofte studentene mine med meg på utflukter til Harper’s Ferry hvor John Brown hadde startet sitt avskaffelsesopprør.

Charles King var den første som fikk meg til å innse at følelsene folk hadde etter hans undertrykkelse var de samme som folk som gikk gjennom American Pictures og en grunn til at jeg derfor endte opp med å strekke det over to dager. Hans mektige tilnærming var imidlertid mislykket på høyskoler siden studenter i motsetning til hans normale statsansatte ikke ble tvunget til å bli “låst inne”

1991 - Med min mentor på dødsleiet i Atlanta noen dager før hans død

under hans undertrykkelse og snart ville søke rømninger og gå ut. Heldigvis gjorde blandingen av kraftige bilder og musikk elevene mine “fanget” og “skall sjokkert” i fem undertrykkende timer, hvorefter de ble forpliktet til en andre dag med helbredende frigjøring - hvor de vanligvis var helt stille i løpet av de første par timene, men så - spesielt under påvirkningen av min svarte assistent, Tony Harris, ville begynne å åpne seg og ende i den første dype svart-hvitt-dialogen de noen gang hadde hatt på campus. Snart ville de være i en så glad følelsesutveksling med hverandre at de ikke trengte oss der lenger - og Tony og jeg ville stille oss snikende ut og gå til neste campus samme kveld for å starte hele programmet på nytt. Vanligvis ville de bringe oss tilbake i løpet av et år til deres “American Pictures Unlearning Racism”-grupper, men ofte hørte jeg ikke om hva som kom ut av våre undertrykkings-/helbredelsesprogrammer før 20 år senere da disse studentene møttes igjen for å evaluere hvordan American Pictures hadde forandret livene deres og de ville at vi skulle komme igjen.

Så å “undertrykke” mennesker til å konfrontere deres dypere undertrykkende tenkning om hverandre og bringe dem sammen i dialog - øye til øye - er den eneste effektive måten jeg har sett for å helbrede og bekjempe rasisme. Prosessen brukes i ulike former av utallige andre antirasismesrådgivere hvis workshops jeg har opplevd gjennom årene. Bare én metode tror jeg er mer effektiv; det vil si å flytte sammen med de du føler fordommer mot. Det så jeg hver gang jeg tok med meg studenter eller utlendinger eller til og med KKK-medlemmer for å bo hos

menneskene som er fanget i gettoene våre og møte dem på deres egne premisser. Snart ville de avlære frykten og skyldfølelsen, noe som er vanskelig i trygge omgivelser på en intellektuell universitetssetting. Og i prosessen,

Vennligst merk. Et etterord vil etter hvert bli skrevet etter konsultasjon med mitt eventuelle amerikanske forlag. Dette er bare noen ideer....

..... For jeg har ikke den nødvendige akademiske bakgrunnen for å komme med store institusjonelle løsninger på problemet. Fra mine begrensede erfaringer kan jeg på det meste gi leserne noen ideer om hvordan de kan takle sin egen individuelle rasisme. Hver enkelt leser må selvfølgelig oversette mine ”vagabondmetoder” for å ”flytte inn med de du føler fordommer mot” etter egne evner. Selv om det høres så enkelt ut, vet jeg godt fra mine workshops at ”kjærlighet” ikke er noe folk enkelt kan lære eller effektivt ”kle seg i” (Kolosserne 3:12-14) - i hvert fall ikke før de i healingsgrupper har prøvd å frigjøre seg fra de ulike undertrykkelsene, traumene og uhelbredte sinne de hver har vært utsatt for. Som bokstavelig talt inkluderer oss alle. innsjødette er bare min måte å illustrere hvordan vi ikke kan oppnå integrering uten en forløsende kjærlighet til medborgere.

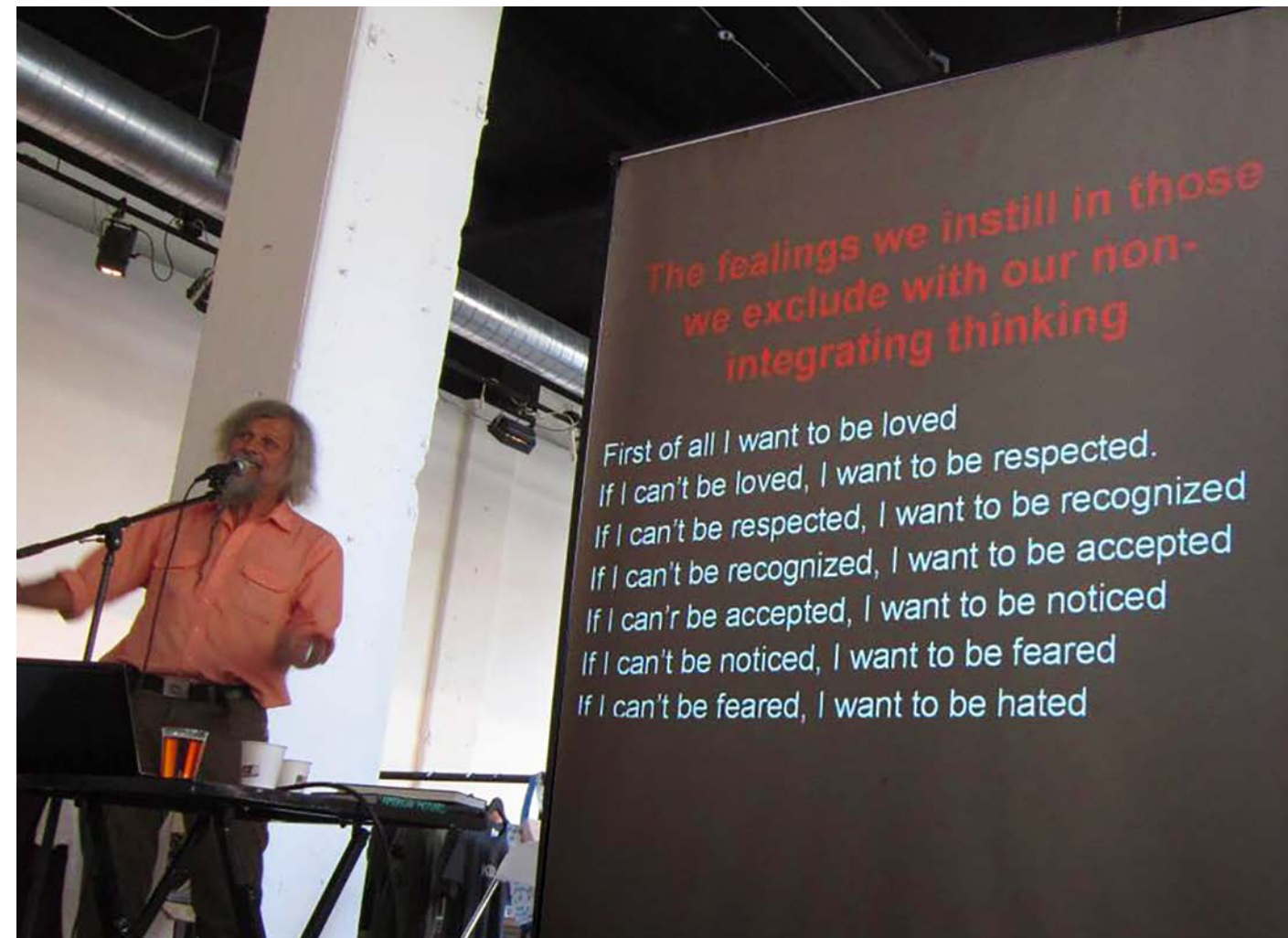
Vel, siden jeg har sett så mange av elevene mine opp gjennom årene bli motivert av ”kristen skyldfølelse” for å ville gjøre noe med rasismen deres, la meg bare påpeke at jeg ikke er den første som tar til orde for en slik tilnærming. For uten St. Paulus, de ville ikke engang vært i stand til å kalle seg kristne. Hvordan lyktes Paulus og de andre apostlene i å forkynne dette bindende fellesskapet i en fiendtlig og voldelig multikulturell verden som snakker i så mange tunger? Tenk bare på oppgaven som ble gitt apostlene med å gå ut og kommunisere med alle ”parthierne, mederne, elamittene, mesopotamierne, jødene, kappadokerne, frygierne, pamflene, etc “ om Guds kjærlighet på deres eget språk, - det vil si på tusenvis av lokale språk. Åpenbart bare gjennom å snakke hjertets språk - det felles språket som smelter alle steinhjarter. For igjen er alle mennesker påvirket av kjærlige tanker uavhengig av språk eller kulturelle barrierer. Bare gjennom den overbevisende kjærligheten som strømmet gjennom disiplene ovenfra, kunne de i en verden av uelskede mennesker – dypt arret fra endeløs barndoms mishandling

og kriger – på noen tiår nå så mange med sitt rare budskap om at alle mennesker er elsket. For alle mennesker ønsker å føle seg elsket og inkludert og noe Paulus og alle de andre misjonærene raskt lærte – for å unngå å bli steinet til døde – slik Stefanus hadde blitt av samme Saulus (Pauls tidligere navn som en ”rasistisk” jøde) – ja, det var at hvis de tenkte nedlatende og fiendtlig om dem de ville viderefremde verdiene sine til, så lukket publikum seg om seg selv og ble selv fiendtlige. For kjærlighetens språk inkluderer også ”fiendekjærlighet”. Det er ingen kunst å elske de som har så mye overskudd at de kan gjengjelde kjærligheten. Så lytt et øyeblikk til ordene, der Paul åpenlyst avslører sin effektive metode for integrering:

”Dersom jeg taler i menneskers og englers tunger, men ikke har kjærlighet, er jeg en støyende gong eller en klingende cymbal. Og hvis jeg har profetiske krefter og forstår alle mysterier og all kunnskap, og om jeg har all tro for å fjerne fjell, men ikke har kjærlighet, er jeg ingenting. Hvis jeg gir bort alt jeg har, og hvis jeg overgir kroppen min til å bli brent, men ikke har kjærlighet, vinner jeg ingenting.” Hans disipler som gradvis vokste til tusenvis av tilhengere kunne lære å ”kle dere med kjærlighet, som binder oss alle sammen i perfekt harmoni.”

Og det kan vi også i dag. Da jeg etter et par år gjennom andres kjærlige hjelp lærte å overvinne min frykt og mistillit til medborgere og så hvordan de nå åpnet seg for meg, fant jeg en dag dette diktet av Nis Petersen og følte meg utfordret av det for ytterligere å prøve å åpne opp og stole på de som fortsatt ga næring til min aversive frykt for mennesker. Jeg illustrerte det med bildene mine og bar det med meg overalt som en inspirasjon og år senere ble det introduksjonen til alle forelesningene mine, ”Om å si ja til de vi skyr”.

Med kjærlighet Jacob Holdt

2012 NYC. Mitt foredrag ”Om å si ja til de vi skyr”

ELSKER DU MENNESKET?

*Mennesket kom imod mig –
slæbende tungt –
i vejen bag det
slimede spor
af løgn, af vædskende sår -.
En røst rungede: - Elsker du mennesket?
Nej! Sa jeg – jeg kan ikke.
Elsk! Sa stemmen.*

*Mennesket kom –
nærmere – krybende –
savlende af lyst –
med fluer og utøj
i bugens vunder.
Og røsten hamrede:
- Elsker du mennesket?
Nej! Sa jeg.
Elsk! Sa stemmen.*

*Nærmere – langsomt nærmere –
tomme for tomme –
stanken tog til
af løgnens tusinde syger –
og røsten truede:
- Elsker du mennesket?
- Nej – jeg elsker ikke!
- Elsk! Sa stemmen.
Da rejste mennesket sig –
og det rakte sine hænder imod mig,
og se: naglegabene vædskede rødt –
til skulderen var de nøgne arme
dækkede af syndens sorte sår –
og mennesket lo:
- Således har Gud elsket -!
Der faldt et bind fra mine øjne –
og jeg råbte:
- Menneske – jeg elsker dig!
Og min mund var fuld af blod –
af menneskers blod.*

Ingen svart-hvit forestilling

Jacob Holdts antirasistiske sjokkterapi burde komme hele folket til gode.

Når du kommer ut i den andre enden av Jacob Holdts amerikanske forestilling, går du ikke ut i lyset. Det skyldes ikke at klokken nærmer seg midnatt og at dagslyset for lengst har tatt kvelden. Det skyldes at du har tilbragt et uvisst antall timer i selskap med nattsvarte fordommer. Du kom nok frivillig, men forstår snart at du i virkeligheten er tvangsinnlagt med diagnosen “rasist” hos en terapeut som kjenner fluktveiene før du søker dem. Han er kommet tilbake til Oslo nå. I grevens tid, kunne man være fristet til å si. Lenge trodde han at det ikke hadde noen hensikt å vise bildene i Europa. Det er amerikanske bilder, men det var aldri anti-Amerika Jacob Holdt hadde på hjertet. Og da han erfarte at det var “de andres” rasisme vi skandinaver fikk øye på i hans dystre epos på slutten av 70-tallet, pakket han nok en gang Amerika-kofferten og flyttet det hele over dit, hvor han siden har turnert med sitt sokratiske show. Så måtte han allikevel tilbake for å tematisere vår egen rasisme. I et samfunn hvor rasehatets virus har fått herje i generasjoner, går ingen fri av smitten. Heller ikke de liberale. Vi liberale. Når Holdt eksponerer det stupide raseriet hos den hvite underklassen, kjenner du ditt eget raseri i maven. Og dermed avsløres den liberale rasisten i ditt indre. Vi gjør de støyende rasistene til sydebukker for vår egen fremmedfrykt og arroganse, mens vi opplever den svarte fortvilelsens skrik til kunst og underholdning. Det er en underlig opplevelse. Bildene og musikken går i kroppen på deg, mens du har et svare strev med å polimisere mot teksten “Repressiv toleranse”, “strukturell vold”, er ikke dette et velkjent tungemål? Venstrelitani og maktspråk. Det er nettopp det som er hensikten. Terapeuten stenger de intellektuelle fluktrutene, mens han bombarderer deg med inntrykk som leder deg lukt inn i rasismen. Som publikummer blir man undertrykt av bilder, tekst og undertekst hvor “de andre” fører ordet mens du sitter fastlåst i skammen.

Påtrengende aktuell

Dersom det finnes en vei ut av rasismen, er det Jacob Holdts påstand at den går gjrinoom innsikt i

egen rasisme. Derfor er hans amerikanske beretning også så påtrengende aktuell for oss. Men rasismedebatten har vært preget av gjensidig sjikane og forsøk på å sirkle inn de egentlige smittekildene, lærer Holdt oss å ta i begrepet uten tang; Ta det med ro. Vi er rasister. Alle sammen. Det er ikke der skillet går. Skillet går mellom dem som vil yte motstand mot egen fremmedfrykt ved å åpne sine hjem og sinn for møtet med fremmede, og dem som velger å gi seg hen til rasismens sorte messe. Og begge talsmenn fører ordet i de fleste av oss, ikke så ofte i avis-spaltene og på torvet, kanskje, men i det stille liv på kammerset. Rasismen er kommet for å bli. Derfor blir det avgjørende at vi lærer oss å leve med den som den sykdommen den er. Utlendingsdirektoratet gjør klokt i å hente Jacob Holdt tilbake og tvangsinnlegge det norske folk på hans divan. Vi vet at det finnes et livs-truende virus i omløp som vi alle er smittet av. Det finnes neppe noen bedre vaksine enn en aften med Jacob Holdt. Skulle det være noen som stritter imot, kan vi jo bare fortelle dem at det ikke er noe å være redd for. Husk, de gjør det i Amerika.

Håkon Harket, Aftenposten 21. sept. 1995

Jacob Holdt skriver om det første ”Black Lives Matter”-drapet han opplevde på sin reise:

.... James og Barbara var et ungt svart par som bodde i det verste nabolaget i U.S.A. rundt Fox Street i South Bronx. En dag hørte de innbruddstyver på taket og ringte politiet. To sivilkleddet betjenter kom til leiligheten og sparket inn døren uten å banke. James trodde det var innbruddstvene som brøt seg inn, og han skjøt mot døren, men ble deretter selv drept av politiet. Barbara løp skrikende inn i naboens leilighet. Da jeg dro til 41st Precinct politistasjon bekreftet de historien og innrømmet at “det

hadde vært en liten feil”, men James ba selvfølgelig om det, han var i besittelse av en uregistrert pistol. Plutselig hørte jeg forferdelige skrik fra forhallen til begravellesbyrået og så tre menn hente Barbara inn. Bena hennes slepte langs gulvet. Hun var ute av stand til å gå. Jeg kunne ikke se ansiktet hennes, men hun var en høy, vakker, lyshudet ung kvinne. Skrikene hennes fikk meg til å grøsse. Aldri før hadde jeg hørt slike uutholdelige og smertefylte skrik. Da hun nådde kisten ble det uutholdelig.

Det var første og eneste gang i Amerika jeg ikke klarte å fotografere.....